

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**ANADOLU'DA KUR'AN ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ: SATIR ALTI KUR'AN
TERCÜMESİ ÖRNEĞİ (50B-100A)**

Tuğba KARS KIVRAK
ORCID: 0000-0003-1215-056X

Danışman
Doç. Dr. Gökhan ÖLKER
ORCID: 0000-0001-7449-4873

Konya – 2023

ÖN SÖZ

Din, toplum hayatının gelişiminde ve değişimde önemli bir rol oynarken aynı zamanda dil gelişimine de büyük ölçüde etki eden faktörlerden birisidir. İslamiyet'in X. yüzyıldan itibaren Türkler arasında hızla yayılması Türk edebiyatı tarihinde de köklü değişimlere sebep olmuştur. Türklerin yeni bir din anlayışı ile karşılaşmaları dinî görevlerini yerine getirebilmeleri, bilinçli ibadet edebilme isteği Kur'an tercümelerine ihtiyacı ortaya çıkarmış ve dili Arapça olan Kur'an'ın çeviri çalışmaları önem kazanmıştır. İlk örnekleri Karahanlı-Harezmi Türkçesi ile yapılan tercümelere, XVI. yüzyıldan itibaren Anadolu sahasında Eski Anadolu Türkçesi ile yazılan tercüme eklenmiştir. Bu tercüme, satır altı veya satır arası denilen yöntemle Kur'an'daki kelimelerin tek tek anlamlarının verilmesine dayalı, orijinal metnin altına yerleştirilmiş kelime kelime çeviri şeklinde yapılmıştır.

Çalışmamızda Eski Anadolu Türkçesi ile kaleme alınmış, yazarı bilinmeyen satır altı Kur'an tercümesinin çeviri yazısı hazırlanmış, dönemin özelliklerine uygun bir biçimde o dönemde kullanılan dinî kavram ve terimlerden Türkçe olanlarının incelemesi yapılmıştır. Bu çalışma ile Eski Anadolu Türkçesi ile yapılmış satır altı Kur'an tercüme çalışmaları genel hatlarıyla katkıda bulunmak amaçlanmıştır. Çalışmada aynı zamanda Türkçe dinî kavram ve terimlerin tespiti yer aldığından Türklük bilimine bir kaynak olarak da kullanılabilir.

Çalışmaya temel olarak aldığımız eser Konya Koyunoğlu Şehir Müzesi ve Kütüphanesi Yazmalar Koleksiyonu 11681 arşiv numarasına kayıtlı olan Kur'an-ı Kerim Tercümesidir. Bu çalışma 50 varığı ile yani 50b-100a sayfa numaraları ile sınırlandırılmıştır.

Hazırlanmış olduğumuz çalışma "Giriş", "İnceleme", "Metin", "Sonuç", "Kaynakça" bölümlerinden oluşmaktadır. "Giriş" bölümünde, çalışmamızın yapılış amacı, önemi, sınırlılıkları hakkında bilgiler verilmiştir. "Alan Yazın" bölümünde, Türk dilinin farklı dönemlerinde Türkler tarafından yapılan Kur'an tercüme, Kur'an çeviri yöntemleri hakkında bilgilendirmeler yapılmış; bu tercüme üzerinde yapılan bilimsel yayınlar ve incelemeler hakkında genel bir bilgi verilmiştir. "İnceleme" bölümünde, Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait olan ve yazarı bilinmeyen satır altı Kur'an tercümesi olan bu eserde, dönemin özelliklerine göre kullanılan dinî kavram ve terimlerden Türkçe olanlarının anlamları verilmiş ve cümle içerisinde kullanımları örneklerle gösterilmiştir.

“Metin” bölümünde, 50b-100a sayfa numaraları ile sınırlandırılan metnin dönemin özelliklerine göre çeviri yazısı yer almaktadır. Çeviri yazısı verilmeden önce metnin karşılaştırılmasına kolaylık sağlamak amacıyla Diyanet İşleri Başkanlığının hazırlamış olduğu “Kur’an Meali”ne göre önce satırın Arapça okunuşu, ardından Türkçe meali verilmiştir ve metnin Latin harflarına aktarımı transkripsiyonlu şekilde yapılmıştır. Metne söz konusu olan sayfalarda Nisâ sûresi 92. ayetinin sonu ile Mâ’ide sûresi, En’âm sûresi, A’râf sûresi, Enfâl sûresi ve Tevbe sûresinin 16. ayetinin başı yer almaktadır. Metnin sınırlandırılmış varak görüntüleri arasında 324. sayfa görüntüsü bulunmadığından 96a-97b sayfaları okunamamıştır. Eser çevirisinde önce sayfa görüntü numarası (278), ardından [50b] varak numarası verilmiş olup, sayfa başlarında hangi ayetin (sûretü’n -nisâ 92) devamı olduğu belirtilmiştir. Çeviri metin satır numarası verilerek 1. ,2. şeklinde satır satır hazırlanmıştır. Silinmiş ya da okunmayan yerler [...] ile gösterilmiştir. Eserde yer yer harekeler de kullanılarak kelimeler anlamlandırılmıştır. Çeviri, kelime kelime çeviri şeklinde hazırlanmıştır fakat müstensih “ya’nî”ler ekleyerek bazı küçük açıklamalar da yapmıştır.

“Sonuç” bölümünde, elde edilen veriler değerlendirilmiştir. “Kaynakça” bölümünde, çalışmanın hazırlanmasında yararlanılan bilimsel tezler, makaleler, çalışmalar verilmiştir.

Bu çalışmayı hazırlamamda desteğini ve yardımını esirgemeyen, her alanda görüşlerinden yararlandığımız sayın danışman hocam Doç. Dr. Gökhan ÖLKER’e; yüksek lisansta da sınıf arkadaşım olan süreci birlikte yönettiğimiz kıymetli eşim Sertaç KIVRAK’a; oğlumuz ve aileme teşekkür ederim.

Tuğba KARS KIVRAK

Temmuz 2023

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	v
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	vi
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	vii
ÖZET	ix
ABSTRACT	x
1. GİRİŞ.....	11
1.1. Problem Durumu	12
1.2. Araştırmanın Amacı	12
1.3. Araştırmanın Önemi	12
1.4. Sayıtlar	12
1.5. Sınırlılıklar.....	12
1.6. Tanımlar	13
2. ALAN YAZIN (İLGİLİ ARAŞTIRMALAR).....	13
2.1. Kur'an Tercümelere	13
2.2. Kur'an Çeviri Yöntemleri	15
3. YÖNTEM.....	19
3.1. Araştırmanın Modeli	19
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme	19
3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri.....	19
3.4. Verilerin Toplanması.....	19
3.5. Verilerin Çözümlemesi.....	20
4. BULGULAR	21
4.1. Metin İncelemesi	21
4.2. Metin	32
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	423
KAYNAKLAR.....	428

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Anadolu'da Kur'an Öğretim Yöntemleri: Satır Altı Kur'an Tercümesi Örneği (50b-100a) başlıklı tez çalışmamın toplam **430** sayfalık kısmına ilişkin, 10/07/2023 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%18** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

10/07/2023

Tuğba KARS KIVRAK

Doç. Dr. Gökhan ÖLKER

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

10/07/2023

Tuğba KARS KIVRAK

SİMGELER VE KISALTMALAR

Simgeler

ا	a, e
آ	ā, a
ء	'
ث	s
ح	h
خ	ḫ
ذ	z
ص	ṣ
ض	ẓ
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	'
غ	ġ
ق	q
ك	k, g, ñ
و	ū, u, ü, o, ö, v
ی	y, ī, ı, i

Kısaltmalar ve İşaretler

[50 b] : Metnin varak numarasını gösterir.

(278) : Metnin fotoğraf numarasını gösterir.

1. , 2. , 3. : Metnin satır numarasını gösterir.

[...] : Metinde silinmiş olan ya da okunamayan yerleri gösterir.

S : Sayı

s. : Sayfa

vb. : Ve benzeri

yy. : Yüzyıl

Ar. : Arapça

Far. : Farsça

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

ANADOLU'DA KUR'AN ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ: SATIR ALTI KUR'AN TERCÜMESİ ÖRNEĞİ (50B-100A)

Tuğba KARS KIVRAK

Din, toplum hayatının gelişiminde ve değişiminde önemli bir rol oynarken aynı zamanda dil gelişimine de büyük ölçüde etki eden faktörlerden birisidir. İslamiyet'in X. yüzyıldan itibaren Türkler arasında hızla yayılması Türk edebiyatı tarihinde de köklü değişimler meydana gelmesine sebebiyet vermiştir. Yeni bir din anlayışı ile karşılaşan Türkler, dinî görevlerini yerine getirebilmek, bilinçli ibadet edebilmek amacıyla Kur'an tercümesine ihtiyaç duymuşlardır. Bu durum neticesinde dili Arapça olan Kur'an'ın çevirisi zorunluluk hâlini almıştır. İlk örnekleri Karahanlı- Harezmi Türkçesi ile yapılan tercümelere, XVI. yüzyıldan itibaren Anadolu sahasında Eski Anadolu Türkçesi ile yazılan tercüme eklenmiştir. Türk dili tarihi içerisinde Kur'an tercüme önemli bir yer tutar. 8. yüzyıldan itibaren İslamiyet ile tanışan Türkler, İslam dinini kaynağından öğrenmek için Kur'an tercümelerine ihtiyaç duymuşlardır. Kur'an'ın ilk tercüme Karahanlılar döneminde satır altı diye tabir edilen yöntemle yapılmıştır. Çalışmamızın kaynağı da Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait Konya Koyunoğlu Şehir Müzesi ve Kütüphanesi Yazmalar Koleksiyonu 11681 arşiv numarasına kayıtlı olan Kur'an-ı Kerim Tercümesinin 50b-100a varaklarını içeren anonim bir satır altı Kur'an çevirisidir. Kelime kelime bire bir yapılan satır altı Kur'an tercümelerinde Arapça sözlere karşılık kullanılan Türkçe sözcüklerin Türk dili çalışmalarına katkıda bulunacağından öncelikle Diyanet İşleri Başkanlığının "Kur'an Meali"ne göre satırın önce Arapça okunuşu, ardından meali verilmiş ve metnin çevirisi yapılmıştır. Çevirinin ardından da dönemde kullanılan fakat şu an kullanılmayan Türkçe dini kavram ve terimlerin anlamları verilerek örnekler üzerinde inceleme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eski Türkiye Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi, Tercüme, Kur'an Tercümesi, Satır altı Kur'an Tercümesi

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Turkish and Social Sciences Education
Turkish Language and Literature Education Program
Master Thesis

QUR'AN TEACHING METHODS IN ANATOLIA: EXAMPLE OF UNDERLINE QUR'AN TRANSLATION (50B-100A) Tuğba KARS KIVRAK

While religion plays an important role in the development and change of social life, it is also one of the factors that greatly affect language development. The rapid spread of Islam among the Turks since the 10th century has led to radical changes in the history of Turkish literature. The Turks, who encountered a new understanding of religion, needed the translation of the Qur'an in order to fulfill their religious duties and to pray consciously. As a result of this situation, the translation of the Qur'an, whose language is Arabic, has become a necessity. The first examples are the translations made in Karahanlı-Khorezm Turkish, XVI. Since the 19th century, translations written in Old Anatolian Turkish have been added in the Anatolian field. Translations of the Qur'an occupy an important place in the history of the Turkish language. The Turks, who met with Islam since the 8th century, needed the translations of the Qur'an to learn the religion of Islam from its source. The first translations of the Qur'an were made in the period of the Karakhanids, with the method called underline. The source of our study is an anonymous underline Qur'an translation containing 50b-100a pages of the Quran Translation, which is registered in the Konya Koyunoğlu City Museum and Library Manuscripts Collection, archive number 11681, belonging to the Old Anatolian Turkish period. First of all, the Arabic reading of the line, then its translation was given, according to the "Quran Translation" of the Presidency of Religious Affairs, since the Turkish words used as opposed to Arabic words in the underline Qur'an translations made word for word will contribute to the Turkish language studies. After the translation, the meanings of the Turkish religious concepts and terms that were used in the period but not used at the moment were given and analyzed on the examples.

Keywords: Old Türkiye Turkish, Old Anatolian Turkish, Translation, Qur'an Translation, Underline Qur'an Translation

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Batı Türkçesi ilk yazılı eserlerini XIII. yüzyılda vermiştir. Türklüğün ve Türk dilinin en çok işlenmiş, en verimli yazı dilidir. Oğuz Türkçesine dayanan bu yazı dili, Hazar Denizi'nden Balkanlara kadar uzanan sahada konuşulan dildir.

Batı Türkçesinin Anadolu'daki kuruluş dönemindeki eserlerinin dili için Eski Anadolu Türkçesi, Eski Türkiye Türkçesi, Eski Osmanlıca ve Eski Oğuz Türkçesi terimleri kullanılır.

Batı Türkçesi yazı dili olarak yaklaşık yedi yüzyıllık bir süreç geçirmiştir. Bu süreç içerisinde çeşitli değişiklikler ve gelişmeler göstermiştir. Bu değişiklikler doğrudan dil yapısını etkilemiştir. Kök ve eklerde meydana gelen değişikliklerin yanı sıra dilin içine karışan yabancı unsurlar da değişimin sonucudur. Bu yabancı unsurlar, Türklerin İslam kültürü çerçevesine girmeleri sebebiyle Türkçeye giren Arapça ve Farsça sözcüklerdir. Bu sebeple Batı Türkçesi içerisinde hem Türkçedeki ses ve şekil bakımından hem de yabancı unsurlar bakımından farklı gelişim safhaları görülmektedir.

Korkmaz, (2013) Oğuz Türkçesinin tarihsel gelişme evrelerini şöyle sınıflandırır:

- 6-9. yüzyıllar arasında Oğuzca (Eski Türkçe dönemi)
- 9-11,12. yüzyıllar arasında Oğuzca
- 12-13. yüzyıllarda Oğuzca A)Harezmi bölgesinde Oğuzca B)Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçukluları döneminde Oğuzca (12.-13. yüzyıllar arası)
- Beylikler dönemi Türkçesi yani Eski Anadolu Türkçesi (14.-15. yüzyıllar)
- Osmanlı Türkçesine geçiş dönemi (15. yüzyılın ikinci yarısı)
- Osmanlı Türkçesi ve Türkiye Türkçesine uzanan süreçler (16.-19. yüzyıllar).

Akar,(2018) ise Oğuzcanın yazı dili olarak gelişme evrelerini şöyle sınıflandırmıştır:

- Eski Türkçe döneminde Oğuzca (8-10. yüzyıllar)
- Orta Türkçe döneminde Oğuzca (11-16. yüzyıllar)
- Yeni Türkçe döneminde Oğuzca (16-20. yüzyıllar).

Ayrıca Akar'ın, Oğuzca'yı Batı Oğuzca ve Doğu Oğuzca olarak ikiye ayırdığını Doğu Oğuzcaya Türkmen Türkçesini dahil ettiğini, Batı Oğuzcaya ise Osmanlı Türkçesi ve Anadolu Oğuzcasını dahil ettiğini görürüz.

Türk dili tarihi içerisinde Kur'an tercümeleleri önemli bir yer tutar. VIII. yüzyıldan itibaren İslamiyet ile tanışan Türkler, İslam dinini kaynağından öğrenmek için Kur'an tercümelerine ihtiyaç duymuşlardır. Kur'an'ın ilk tercümeleri Karahanlılar döneminde satır altı diye tabir edilen yöntemle yapılmıştır. Çalışmamızın kaynağı da Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait anonim bir satır altı Kur'an çevirisidir. Kelime kelime bire bir yapılan satır altı

Kur'an tercümelerinde Arapça sözlere karşılık kullanılan Türkçe sözcüklerin Türk dili çalışmalarına katkıda bulunacağından öncelikle eser çevirisi yapılmış ardından da döneminde kullanılan fakat şu an kullanılmayan Türkçe dini kavram ve terimler incelenmiştir.

1.1. Problem Durumu

Anadolu'da Kur'an öğretim yöntemlerinden biri olan satır altı Kur'an tercümesi örneği bu metinde, temel çıkış noktamız eserin Latin harflerine aktarımı ve döneminde kullanılan fakat şu an kullanılmayan dini kavramların ve terimlerin tespitidir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Çalışmamızda Eski Anadolu Türkçesi ile kaleme alınmış, yazarı bilinmeyen satır altı Kur'an tercümesinin çeviri yazısını hazırlanmış, dönemin özelliklerine uygun bir biçimde o dönemde kullanılan fakat şu an kullanılmayan dini kavram ve terimlerin incelemesi yapılmıştır. Bu çalışma ile Eski Anadolu Türkçesi ile yapılmış satır altı Kur'an tercüme çalışmaları genel hatlarıyla katkıda bulunmak amaçlanmıştır. Çalışma aynı zamanda Türklük bilimine bir kaynak olarak da kullanılabilir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Kur'an'ın Türkçeye tercümesi Karahanlılar döneminde yapılmaya başlanmıştır. Bu tercüme, satır altı veya satır arası denilen yöntemle Kur'an'daki kelimelerin tek tek anlamlarının verilmesine dayalı, orijinal metnin altına yerleştirilmiş kelime kelime çeviri şeklinde yapılmaktadır. Eski Anadolu Türkçesi dönemindeki bir örnek çeviri üzerinde yapılacak bu çalışma ile Arapça söz varlığının tercümesinde Türkçenin dinî kavramları karşılması incelenerek Türkçe söz varlığına katkıda bulunulacaktır.

1.4. Sayıtlar

Araştırmamız, nitel bir araştırma olduğu için sayıtlı yoktur.

1.5. Sınırlılıklar

İncelediğimiz bu metin bir Eski Türkiye Türkçesi metnidir. Çalışmaya temel olarak aldığımız eser Konya Koyunoğlu Şehir Müzesi ve Kütüphanesi Yazmalar Koleksiyonu 11681 arşiv numarasına kayıtlı olan Kur'an Kerim Tercümesidir. Bu çalışma 50 varağı ile yani 50b-100a sayfa numaraları ile sınırlandırılmıştır. Çalışmaya konu olan varak görüntülerinden 324. varağın görüntüsü olmaması sebebiyle o varak okunup herhangi bir inceleme yapılamamıştır.

1.6. Tanımlar

Tercüme: Bir dilde yazılmış bir metni, başka bir dile çevirmek.

Kur'an Tercümesi: Kur'an'ı Kerim'i Arap dilinden başka bir dile çevirmek.

Satır altı Türkçe Kur'an Tercümesi: Üst satırdaki Arapça orijinal metnin her bir kelimenin altına Türkçe kelimeler bire bir gelecek şekilde yapılan tercümedir.

Eski Türkiye Türkçesi: Anadolu sahasında 13-15. yüzyıllar arasında eser vermiş olan Türkiye Türkçesinin ilk dönemidir.

Eski Anadolu Türkçesi: Oğuzcanın 13.-15. yüzyıllar arasında Anadolu'da oluşan yazı dilinin adıdır.

BÖLÜM 2

2. ALAN YAZIN (İLGİLİ ARAŞTIRMALAR)

2.1. Kur'an Tercümeleri

Bir toplumu ulus yapan bağların en güçlüsü olan dil, bireyleri ulusuna, yurduna, geçmişine, sıkı sıkıya bağlar, bireyi geçmişle gelecek arasındaki zincirin bir halkası durumuna getirir (Aksan, 2009: 13). Bireyi yaşayışının ve yaşanmışlığının ayrılmaz bir bütünü hâline getiren dil, kültürle bütünlük oluşturup bireye çeşitli öğretiler sunar. Bir grubun üyeleri tarafından paylaşılan alışkanlıklar, kabul edilen davranış, tutum ve değerler o grubun kültürüdür (Güvenç, 1979: 104). Bir dilin söz varlığı, o dilin tarihine geniş ölçüde ışık tutmakta, yüzyıllar boyunca ortaya çıkan ses, biçim, söz dizimi ve anlam değişikliklerini yansıtmakta, hangi dillerin etkisiyle, ne türden değişimlerin gerçekleştiğini göstermektedir (Aksan, 2018: 19). Dil ile kültür birbirinden ayrılmaz/ayrı düşünülemez bir birliktelik taşır. Dil, kültür sayesinde benliğini bulur ve yine kültüre hizmet eder.

Kültürün mihenk taşlarından birisi de dindir. Türkler İslam dinini daha iyi anlayabilmek amacıyla Kur'an tercümelerine ihtiyaç duymuşlardır. İslamiyet'in X. yüzyıldan itibaren Türkler arasında hızla yayılması Türk edebiyatı tarihinde de köklü değişimler meydana gelmesine sebebiyet vermiştir. Bu değişim tabii olarak edebiyat ile sınırlı kalmamıştır. Yeni bir din anlayışı ile karşılaşan Türkler, dinî görevlerini yerine getirebilmek, bilinçli ibadet edebilmek amacıyla Kur'an tercümesine ihtiyaç duymuşlardır. Tercüme, bir sözü söylendiği dilde açıklamak, bir sözü başka bir dilde açıklamak, bir sözü bir kimseye

ulaştırmak, bir sözü başka bir dile nakletmek, bir sözün anlamını diğer bir dilde dengi bir sözle aynen ifade etmek demektir.

Tercüme kelimesi; kök itibarıyla, dört harfli/rubâî تَرْجَمَ “terceme” veya üç harfli/sülâsî رَجَمَ “receme” fiilinden türemiştir. Sözlükte; “bir kelâmı, bir dilden başka bir dile çevirmek”, “bir sözü diğer bir dilde tefsir ve beyân etmek”, “bir lafzı, kendisinin yerini tutacak bir lafızla değiştirmek” gibi manalara gelir.

Bu durum neticesinde dili Arapça olan Kur’an’ın çevirisi zorunluluk hâlini almıştır. Kur’an’ın Türkçeye tercümesi Karahanlılar döneminde yapılmaya başlanmıştır. Bu tercümeleler, satır altı ve satır arası denilen yöntemle Kur’an’daki kelimelerin tek tek anlamlarının verilmesine dayalı, orijinal metnin altına yerleştirilmiş kelime kelime çeviri şeklinde yapılmaktadır. Anadolu sahasında Eski Anadolu Türkçesi ile yazılan tercümeleler eklenmiştir.

Eski Anadolu Türkçesi dil özellikleri ile yapılan bu ilk tercümeleler, ayetlerin düzgün ve tam cümleler hâlinde tercümeleleri değillerdir. Bunlar, Arapça metnin altında eğik bir şekilde, ondan daha ince bir kalemle olmak üzere ve sadece kelimenin Türkçe karşılığı verilerek yapılan tercümelelerdir. Kelime tercümeleleri satırların arasında yer aldığından bu kabil eserlere “Satırlar arası” tercümeleler denilmiştir. “Satır arası kelime kelime tercüme geleneğinin Orta Asya’dan geldiği kuvvetle tahmin edilebilir. Bu geleneği Moğollardan kaçıp gelen yahut Anadolu’ya Moğollarla gelen Hârezmlî ve Horasanlı bilginler getirmişlerdir.” (İnan, 1960: 89).

Aslında Kur’ân-ı Kerîm’in daha sahâbe döneminde başka dillere tercüme meselesi gündeme gelmiştir. Nitekim Selmân-ı Fârisî’nin İslam’ı kabul eden Farsların anlamaları için Fâtihâ Sûresi’ni Farsça’ya tercüme ettiği bilinmektedir. Daha sonraki yıllarda da Sâmânoğulları hükümdarlarından Mansûr b. Nûh (961-976) tarafından oluşturulan bir heyet, Taberî Tefsiri’ni esas alarak Kur’ân-ı Kerîm’in tamamını Farsça’ya tercüme etmiştir. Bu tercüme heyetinde bir de Türk âliminin bulunduğundan söz edilmektedir (Toğan, 1971:19).

Oldukça geniş bir zaman diliminde Türk dilinin çeşitli evreleri hakkında bilgi veren tercümeleler aynı zamanda yazarın şahsi tasarruflarını barındırdığı için söz varlığı açısından da önemli bir yere sahiptir. Satır arası tercümelelerde her Arapça kelimeye bir Türkçe karşılık bulma gayreti güdüldüğünden, dilin türetme ve birleştirme imkânlarından geniş ölçüde

yararlanıldığı görülmektedir. Bu yolla dilin söz dağarcığına pek çok yeni söz katılmakta, dilin kelime hazinesi zenginleşmektedir (Özkan, 2010: 555).

2.2. Kur'an Çeviri Yöntemleri

2.2.1. Satır Arası Bire Bir Çeviriler

Satır altı çeviri ya da satır arası adı verilen bu çeviriler Arapça sözcüklerin tek tek Türkçeleriyle karşılanması esasına dayanan yöntemdir. Bu metinlerde Türkçe sözcük Arapça kelimenin tam altın yazılır. Çalışmamızın da örneğini oluşturduğu bu tarz Kur'an çevirilerine sıkça rastlanmaktadır. Bu tür çevirilerde Türkçe cümle kuruluşuna dikkat edilmediği, anlamın Arapçadan yola çıkarak belirginleştiği görülür.

Togan ilk Türkçe Kur'an çevirisinin Taberi Tefsiri esasında vücuda getirilen Farsça satır arası çeviriye dayanarak yapılmış bir satır arası harfiyen çeviri olduğunu belirtmiştir. Osman Keskinoglu eski çeviriler arasında bu tarz çevirilerin yaygın olmasının sebebinin çeviride kolaylık olduğunu belirtir.

Bu yöntem ile yapılan çevirilerde Arapça kelimelere geniş ölçüde karşılık bulunması sebebiyle Türkçenin söz varlığı zenginliği açıkça ortaya konulur.

2.2.2 Tefsirli Çeviriler

Bu çevirilerde ayetlere kelime kelime anlam verilir fakat bu anlamlar tercümelerden daha geniş, tefsirlerden daha kısadır. Anlama açıklık kazandırmak için açıklamalara yer verilir. Ayetin indiriliş sebebi, hangi olay üzerine indirildiği hakkında geniş bir bilgi verildikten sonra ayetle ilgili kıssalara ve hikâyelere yer verilir.

2.2.3. Tefsirler

Arapça kelimelerin tamamının uzunca açıklanması esasına dayanır. Ayetler yazılıp anlamlandırıldıktan sonra bazen sayfalar süren açıklamalarla bu kısımlar tefsir edilir. Bu tür tercümeler içeriğinde bulunan hikâyeler sebebiyle dönemin olayları hakkında da bilgi vermektedir. Özellikle Anadolu sahasında bu çeviri örneklerine sıkça rastlanır.

2.3. Literatür Değerlendirmesi

Çalışmaya konu alan anonim satır altı Kur'an çevirisi üzerinde daha önce bir çeviri ve inceleme yapılmamıştır. Çalışmamıza benzer daha önce yapılan çalışmalar ise şu şekildedir:

Abdullah Kök, Karahanlı Türkçesi satır arası Kur'an tercümesi (TEM 73 1v-235v/2) Giriş-İnceleme-Metin-Dizin, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, 2004. Bu çalışmada esas alınan metin Şirazlı Muhammed b. Hacı Devletşah tarafından H. 734/M.1333-1334'te istinsah edilmiş olup Türk ve İslm Eserleri Müzesi Numara 73'te korunmaktadır. Eserde tefsir bulunmamaktadır. Çevirinin dili esasen Karahanlı Türkçesidir.

Abdülkadir Erdoğan, "Kur'an Tercümelerinin Dil Bakımından Değerleri", Vakıflar Dergisi, S:I, 1938, s. 47-51. Burada Türk ve İslam Eserleri Müzesinde 20, 40, 73, 508, 357, 257, 291 ve 255 numaraları ile kayıtlı bulunan dokuz Kur'an tercümesi tanıtılmıştır.

Abdülkadir İnan, "Eski Kur'an Tercümelerinin Dili Meselesi II", Türk Dili, I/9, 1952, s. 14-16. İnan, bu makalesinde "Anonim Tefsir" ve Türk ve İslam Eserleri Müzesi numara 73'teki nüsha ile Süleymaniye Kütüphanesi Hekimoğlu Ali Paşa Camisi 2 numarada muhafaza edilen nüshayı kısaca incelemiştir.

Ahmet Topaloğlu, Cevhir'l-Asdf: Giriş-Metin-Sözlük, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Doçentlik Tezi, 1982. Metin, tefsirli bir tercüme olan Cevhir'l-Asdf'ın Topkapı Sarayı Müzesi Hazine 22'deki nüshası ile Süleymaniye Kütüphanesi Kılıç Ali Paşa numara 78'deki nüshasının ilk sekiz suresini ihtiva etmektedir. Ayrıca Cevhir'l-Asdf'ın Topkapı Sarayı ve Süleymaniye Kütüphanesi'ndeki beş nüshası da bu iki nüsha ile karşılaştırılmış ve nüsha farkları metnin sonuna ilave edilmiştir. Bu çalışmanın sonunda ise seçme kelimelerden oluşmuş sözlük yer almaktadır.

Ahmet Topaloğlu, Muhammed Bin Hamza'nın Kur'an Tercümesi: Giriş ve Metin, Sözlük zerinde İnceleme ve Sözlük I-II, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yeni Türk Filolojisi Kürsüsü Doktora Tezi, 1973. Bu çalışmanın konusunu, Türk ve İslam Eserleri Müzesi numara 40'ta muhafaza edilen nüsha teşkil etmektedir. Kur'an tercümeleri üzerinde yapılan çalışmaların da verildiği eserde, metnin ardından Arapalarının verilmesiyle birlikte hazırlanan ve geçen her kelime ve birleşik Şekil için örnek cümlelerin verildiği sözlük yer almaktadır. Bu tez, sözlükteki kelimeler ve birleşik Őekiller üzerinde hazırlanan bir incelemeyi de içermektedir.

Ahmet Ziya zkl, 'Amme Cz'nn Türkçe Tercümesi'nin Transkripsiyonlu Metni, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Mezuniyet Tezi, 1974. Bu alışma, Konya Mevlana Müzesi 2270 numarada kayıtlı "'Amme Cz'nn Türkçe

Tercümesi" adıyla kayıtlı bulunan nüsha üzerinde hazırlanmış olup, söz konusu nüshanın ilk 100 varacağının transkripsiyonlu metninden oluşmaktadır.

Ali Akar, Eski Anadolu Türkçesiyle Yazılmış Satırarası Bir Kur'an Tercümesi (Metin-Gramer-Sözlük) 53b-105b, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 1992. Sivas Kongre ve Etnografya Müzesi E.Y. 84/176 numarada kayıtlı bulunan nüsha üzerinde yapılan bir çalışmadır.

Ali Özcan, Tebâreke Tefsiri: Metin-Gramer Notları-Sözlük, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 1987. Bu çalışma, Konya İzzeddin Koyunoğlu Müzesi numara 13392'de kayıtlı bulunan bir mecmuanın 30b-70b varakları arasında yer alan Tebareke tefsirinin imlâ ve gramer özellikleri ile transkripsiyonunu ve sadece bugün kullanılmayan veya farklı anlamda kullanılan kelimelerin verildiği sözlüğünü ve tıpkıbasımını ihtiva etmektedir. Bu mecmuanın birinci bölümde Yasin suresi, ikinci bölümünde Tebareke tefsiri, üçüncü bölümünde ise İhlas, Yusuf ve Nebe' surelerinin tefsiri ile Ehadis-i Nebeviyye bulunmaktadır.

Esra Karabacak, Eski Anadolu Türkçesi Satır-Arası Kur'an Tercümesi Giriş, Metin, Sözlük ve Tıpkıbasım I-II, Harvard Üniversitesi Yakınoğu Dilleri ve Medeniyetleri Bölümü, 1994. Manisa İl Halk Kütüphanesi 931 numarada muhafaza edilen nüsha üzerinde hazırlanan bu çalışmada, Kur'an'ın Türkçe tercümelerinin kısa tarihçesi, tercüme türleri, Türkçe tercüme ve tefsirler üzerine yapılmış ve yapılmakta olan çalışmalar gibi bahislerin ardından metnin transkripsiyonu ile dizini ve metinde geçen Arapça ibareler yer almaktadır.

Güliden Sağol, Harezmi Türkçesi Satır arası Kur'an Tercümesi Giriş-Metin-Sözlük ve Tıpkıbasım I-II, Harvard Üniversitesi Yakınoğu Dilleri ve Medeniyetleri Bölümü, 1995. Bu çalışmanın konusunu teşkil eden nüsha, Süleymaniye Kütüphanesi Hekimoğlu Ali Paşa Camii 2 numarada muhafaza edilmektedir. Giriş kısmında Kur'an'ın Türkçeye tercümesi, Doğu Türkçesine tercüme edilmiş nüshaların ve Harezmi sahasındaki belli başlı eserlerin tanıtılması, Kur'an'ın Türkçe tercüme ve tefsirleri üzerinde yapılan çalışmaların bibliyografyası, üzerinde çalışma yapılan metnin dil bilgisi özellikleri vb. konular yer almaktadır. Metnin transkripsiyonundan sonra ise Arapça ile karşılaştırmalı olarak hazırlanmış olan sözlük bölümü gelmektedir.

Hamza Zülfikar, Çağatayca Kur'an Tefsiri: Dilbilgisi İncelemesi, Metin, Dizin, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Doktora Tezi, 1970. Bu çalışma, Konya Yusuf Ağa Kitaplığı 6624'te muhafaza edilen tefsirin baştan yüz sayfasının transkripsiyonu ile ilk iki

yüz sayfasının imla, ses ve yapı yönünden incelemesini ve dizinini ihtiva etmektedir. H. Zülfikar, yazmanın silik olan kısımlarını, tefsirin İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi III. Ahmed Bölümü numara 16'da muhafaza edilen diğer nüshasından tamamlamış, nüsha farklarını da göstermiştir. Ayrıca bu nüshanın ilk sayfasında yer alan hikmetleri inceleyerek yayınlamıştır: "Ahmet Yesevi'den Hikmetler." Türk Kültürü, S:124, 1973, s. 208-212.

İbrahim Delice, Eski Anadolu Türkçesi ile Yazılmış Satırasası Bir Kur'an Tercümesi (Gramer-Metin-Çeviri-Sözlük) 105b-170b, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 1992. Sivas Kongre ve Etnografya Müzesi E.Y. 84/176 numarada kayıtlı bulunan nüsha üzerinde yapılan bir çalışmadır.

Murat Küçük, Eski Anadolu Türkçesi Dönemine Ait Satır Arası İlk Kur'an Tercümesi TDK Yay., Ankara, 2014. İncelenen eserin istinsah yılı, ketebe kaydına göre H. 804 / M. 1401'dir. Buna göre eser, Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait ve bugüne kadar bilinen ilk satır arası Kur'an tercümesi olması bakımından önemlidir. Eser, 652 varak (1304 sayfa) olup, her sayfasında 7 satır bulunmaktadır. Çalışma "Giriş", "İnceleme", "Metin", "Dizin" ve "Özel Adlar Dizini" olmak üzere beş ana bölümden oluşmaktadır.

Suat Ünlü, Karahanlı Türkçesi Satır Arası Kur'an Tercümesi TİEM 73, Giriş-Metin-İnceleme- Analitik Dizin, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, 2004. Bu çalışmada esas alınan metin Şirazlı Muhammed b. Hacı Devletşah tarafından H. 734/M.1333-1334'te istinsah edilmiş olup Türk Ve İslâm Eserleri Müzesi Numara 73'te korunmaktadır. Eserde tefsir bulunmamaktadır. Çevirinin dili esasen Karahanlı Türkçesidir.

Toker (2011), "Anonim Satır Altı Kur'an Tercümesi (İnceleme-Metin-Tıpkı Basım Örnekleri) I" isimli kitabı 4 ana bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde Doğu ve Batı Türkçesine yapılmış çeviriler ve satır-altı Kur'an tercümeleeri hakkında bilgi verilmiştir. Satır-altı Kur'an Tercümesi, Dil İncelemesi, Çeviri Yazılı Metin ise eserin diğer bölümleridir. Satır altı Kur'an Tercümelerini detaylı bir şekilde inceleyen bu eser bu alanda yazılmış önemli eserlerden biridir.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Çalışmada öncelikle metin aktarma yöntemi kullanılmıştır. Daha sonra eser bir Kur'an tercümesi olduğu için söz varlığında bütün kelimeleri yazmak yerine sadece o dönemde kullanılan dini kavram ve terimlerden Türkçe olanlarını incelemeyi uygun bulduk.

3.1. Araştırmanın Modeli

Arap harfli metnin transkripsiyonu yapılırken daha önce alanda yapılan Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait çalışmalardan, satır arası Kur'an tercümelerinden, Diyanet Yayınlarının "Kur'an-ı Kerim Meali"nden ve Elmalılı Hamdi Yazır'ın "Kur'an-ı Kerim Satır Arası Kelime Meali ve Türkçe Okunuş"undan faydalanılmıştır. Giriş ve Alan Yazın bölümlerinde faydalanmak amacıyla gerekli kaynak taramaları yapılmıştır.

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışmamız Konya Koyunoğlu Şehir Müzesi ve Kütüphanesi Yazmalar Koleksiyonu 11681 arşiv numarasına kayıtlı olan Kur'an-ı Kerim Tercümesinin 50 varağı ile yani 50b-100a sayfa numaralarını kapsamaktadır.

3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri

Çalışma Konya Koyunoğlu Şehir Müzesi ve Kütüphanesi Yazmalar Koleksiyonu 11681 arşiv numarasına kayıtlı olan Kur'an-ı Kerim Tercümesi temel alınarak hazırlanmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Çalışmaya danışman hocamızın yönlendirmesiyle ulaştığım satır altı Kur'an tercümesinin transkripsiyon harflerine aktarımı ile başlandı. Çeviri yazısı verilmeden önce Diyanet İşleri Başkanlığının "Kur'an Meali"nden yararlanılarak satırın önce Arapça okunuşu, ardından Türkçe meali ve akabinde çeviri yazılı hâli verilmiştir. Daha sonra o dönemde kullanılan dini kavram ve terimlerden Türkçe olanlarının kelime anlamı verilerek metinden cümle içinde örnek kullanımları ile incelemeye devam edildi. İncelenen kelimelerin dizini ve anlamları için Tarama Sözlüğü, Güncel Türkçe Sözlük, Eski Anadolu Türkçesi Sözlüğü, Osmanlıca Lügat ve internet ortamındaki kimi sözlüklerden faydalanıldı.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Çalışmada öncelikle metin aktarma yöntemi kullanılmıştır. Aktarılan metinden Türkçe dini terimler anlambilim açısından incelenmiş ve elde edilen veriler değerlendirilmiştir.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

4.1. Metin İncelemesi

Çalışmamızın bu bölümünde 50b-100a arası satır altı Kur'an çevirisinde döneminde kullanılan dinî kavram ve terimlerden Türkçe olanları inceleyeceğiz:

alda- : Aldatmak, hile yapmak.

Va'de virmez anlara şeytân illâ *aldamak* şunları turağ yiri anların tamudur dağı bulmayalar andan 52b/10

Mü'minler üzre yol bayık münâfıklar *aldarlar* Tañrı'yı dağı ol aldaticısıdur anlarıñ dağı kaçan 54b/4

73a/6, 76a/10, 77b/6, 81b/8, 82a/4, 84a/3, 98a/8

ā'raf issi: Ā'raf ehli.

Ā'raf issileri bilürler anları anlarıñ nişānıyla eyitdüler aşşı eylemedi size dirdüğüñüz 83b/10

and iç-: Yemin etmek.

Anlar kim ĩmān getürdiler şunlar mıdur anlar kim *and içdiler* Tañrı'ya andlarıñuñ ğayetin bayık anlar sizüñledür 62b/11

Yazuğın gidericidür andlarıñuz kaçan *and içdüñüz* dağı şaķınıñ anduñuzı ancılayın bellü eyler Tañrı sizüñ-çün āyetlerini 65b/10

67a/9, 67b/1, 76a/4, 81b/7, 83b/11

arķa dutıcı: Dost, ashap.

Dağı ayaklar altından birincisi anlarıñ bir bölükdür *arķa dutıcılar* dağı çok anlardan yavuz oldu 64a/3

arķa virici : Yardımcı, nasîr, evliya.

Ne dağı bulmaya aña Tañrı'dan ıraķ dost ne dağı *arķa virici* dağı her kim işleye eyü işlerden 53a/3

Anlarıñçün Tañrı'dan ayruķ dost ne dağı *arķa virici* ey ādemler bayık geldi size hücçet 57a/2,

57b/5, 59a/1, 64b/5, 70b/9, 73a/7, 82a/6, 90b/7, 93b/6, 93b/11, 94a/1, 94b/11, 95a/2, 95b/2, 95b/3, 99a/1, 99a/3, 99a/4, 99a/5, 99a/6, 99a/10, 99b/4

artuqluk eyle-: Aşırıya kaçmak, haddi aşmak.

Mescid-i Hārāmdan kim *artuqluk eyleyesiz* dağı arka virsüñ eyülük üzre dağı şaқınmaқ üzre dağı arka virsüñ 57b/5

aru: Günahsız.

Anlardan kim Yahūd oldılar haram eyledük anlaruñ üzre *aruları* kim helāl olındıydı anlara dağı yığduқlarından 54b/10

Üçdür Tañrı yığlanuñ hayra sizüñ-çün degül Tañrı illā bir Tañrı aruluğ anuñ kim ola anuñ oğlın 56b/7

55b/9, 58a/4, 60a/2, 65b/5, 65b/6, 66a/1, 66b/8, 68a/9, 75b/5, 84b/5, 84b/6, 85b/4, 85b/10, 91a/2, 91a/11, 95b/11

aşāga ayak : Cehennem ehlinin en aşāğısı.

Diler misiz kim kılasız Tañrı'nuñ üzerüñüze hüccet bellü bayıқ münāfiқlar *aşāga ayakdur* 54b/8

aşāқ yir: Avret yeri.

Aşāқ yirin yā yaқınlıқ eylemeyesiz 'avratlara pes bulmayasız şu қаşd eyleñ topraға aru 58b/1

'azāb (Ar.) uğradıcı : Acı çektirici, elem dolu azap veren.

'Azāb uğradıcı anlar kim dutarlar kāfirleri dostlar mü' minlerden ayruқ dilerler mi 54a/8,

Bātılla dağı yaraқladuқ kāfirler içün anlardan *'azāb uğradıcı* līkin terk olmışlar 'ilm içinde 55b/11

57a/1, 61a/5, 64b/7, 66a/9, 73a/9, 85b/5, 96a/8, 99b/3

azğunıraқ : Sapkın.

Dağı tapdı şeytāna şunlar yavuzıraқdur şerre yirden yaña dağı *azğunıraқdur* yol ortasında dağı kaçan 63b/2,

Belki anlar *azğunıraқdur* şunlar anlar gāfillerdür Tañrı'nuñdur adlar görklüler pes oқuñ añı anuñla 92b/11

bilici: Alım.

Tańrı *bilici* dürüst iřli dađı her kim depeleye m' mni řařd eyleyiciyken anuń cezsı řamudur ebed řalıcıyken anuń içinde dađı ya'n hell gördi 50b/2

Dađı umarsız Tańrı'dan anı kim ummazlar ya'n acımađ dađı oldu Tańrı bilici dürüst iřli bayık indürdük 51b/8

52a/6, 53a/11, 54b/11, 55a/1, 56b/4, 56b/8, 57a/9, 58b/5, 61b/10, 63a/4, 63a/6...

boyun vir- : İtaat etmek, inanmak, iman etmek.

Peygamberler anlar kim *boyun virdiler* anlaruńn Yahd oldılar dađı Tańrı biliciler dađı danıřmadılar andan ötrü kim řađlamađ istenildi 61b/10

50b/4, 52b/6, 56b/10, 57a/1, 58b/4, 65a/10, 71a/11, 73b/1, 75a/3, 82b/9, 83a/7, 83b/11, 85b/8, 86b/3, 95b/4

buyruğdan ıķ-: Asi olmak, gnahkr olmak.

Dağı ol kim boğazlandı tş bitikler üzre dağı kim ulaşmağ isteyesiz oğlarla şol *buyruğdan ıķmađdur* 57b/9

buyruğdan ıķıcı: Asi, gnahkr.

Pes ayura aramızda dağı řavm arasında *buyruğdan ıķıcılar* eyitdi bayık ol şarm olınmışdur anlaruń anlara kırık yıl ya'n evvel yıl 60a/9

60a/10, 63a/11, 65a/7, 67b/4

alab: Rab.

Hađķıla *alabuńuzdan* pes inanuń řayr sizn-n dađı eger kfir olasız bayık Tańrı'nuńdur ol kim göklerde dr 56b/3

alabuńuzdan dađı indürdük sizden yańa aydıńlık bellü amm anlar kim ĩmn getürdiler Tańrı'ya dađı řıđındılar 57a/3

57b/3, 60a/7, 60a/8, 60b/2, 63b/9, 64a/2, 64a/4, 64a/7, 65a/11, 65b/2, 68a/2...

alış eylemek: Cihat etmek.

Oturıcılar m' mnlerden eksiklik işlerinden ayrık dağı *alış eyleyiciler* Tańrı yolında 50b/7

alış-: Cihat.

uvvler kfirler zre alışurlar Tañrı yolında daı ormazlar serzeniş eyleyicilerndr serzeniş eylemeginden 63a/3

50b/7, 50b/8, 50b/9, 57b/2, 60a/8, 60b/10, 61a/3, 63b/10, 72b/11, 95a/9, 95a/10, 97a/1, 98a/11, 98b/1, 99b/5, 100a/6, 100a/7,100a/8,100a/9

depele- : ldrmek, katletmek, cezalandırmak.

Tañrı bilici drst iřli daı her kim *depeleye* m'mni aşd eyleyiciyken anuñ cezsı şamudur ebed alıcıyken anuñ iinde daı ya'n hell grdi 50b/2

Daı inanmadularından tr Tañrı yetlerine daı *depeledklerinden* tr peyamberleri aqsız daı dedklerinden tr gnllermz apalıdır 55b/2

51a/8, 55b/4, 60b/1, 60b/2, 60b/4, 60b/7, 60b/8, 60b/11, 64b/1, 66a/9, 78a/4, 78a/10, 79b/3, 79b/4, 85b/10, 88b/1, 90a/9, 95a/11, 95b/1, 96a/5, 98b/5, 99b/5

dlen-: Huzura kavuşmak.

Andan daı *dlene* gnllermz daı bilevz kim bayı girek syledñ bize olavuz anuñ zre şanulardan 68a/4,

Daı ey dem *dlen* sen daı 'avratuñ umakda pes yiñ ol yirden kim diledñz daı yaın olmañ 81b/4

69b/2, 91b/1, 93b/2, 95a/1

dura yiri (tura yiri): Yurt, ahirette kalınacak yer, duracak/varacak yer.

Umaı daı *dura yiri* oddur daı yodur zlimlerñ hi ara viricileri bayı kfir oldılar anlar kim eyitdiler 64b/5

Yirde ya'n Mekke yiri eyitdüler ya'n ferışteler degül midi Tañrı yiri giñ pes ayrıldıñuz anuñ iinde pes şunlar *tura yiri* ya'n ol yirden daı bir yire varduñuz 51a/1

Va'de virmez anlara şeytn ill aldama şunları *tura yiri* anların şamudur daı bulmayalar andan 52b/10

ar (Ar.) eyle- : Bomak.

Bir zamna degin anlar iricilerdür aña ol vat kim anlar avilsizler pes kn aldı anlardan pes *ar eyledük* anları deñizde 89a/3,

Dağı *garḳ eyledük* Fir‘avn kavmini dağı dükel oldılar zālimler bayıḳ yavuzluğu cānverlerüñ Tañrı atında añmazdur kim 97b/10

görk : Güzel.

İki dişi ya‘nī oyundan keçiden yā anı kim ıldı anı iki dişi oğlan canları haber virüñ baña bilmek ile eger olasız ya‘nī *görk* erkek *görk* dişi 78b/7

görlü(rek): Kutsal (daha kutsal).

Çerre adarınca hurma çekirdegi dağı kimdür *görlü* dīnden yaña andan ısmarladı yüzini Tañrı‘ya ol eyülük eyleyiciyken dağı uydı 53a/5,

Ādemlerden ta‘atdin ııccılardur pes cahillik zamānı hükmini isterler dağı kimdür *görlürek* Tañrı‘dan 62b/5

59a/3, 79b/6, 85a/2, 89a/6, 89b/9, 92b/11, 95b/1, 99a/6

göyündür- : Yakmak.

Irağa iş virevüz aña anı kim iş dutdı dağı *göyündürevüz* anı tamuda dağı ne yavuzdur tamu dönecek yir bayıḳ Tañrı 52b/3

haddin (Ar.) geç- : Sınırı geçmek.

Üstine anlaruñ tağı anlaruñ ‘ahdi avli için dağı eyitdük anlara girüñ apuya egilmişlerken dağı eyitdük anlara *haddin geçmeñ* 63b/9,

Dağı yirde dağı oldı Tañrı bilici dürüst işlü ey kitāb ehli *haddin geçmeñ* dīnünüñ içinde 64a/7

55a/11, 56b/4, 60b/10, 61a/3, 65a/1, 65a/3, 65b/5, 66a/9,67b/2, 78b/4, 79a/2, 84b/1, 86a/4, 95a/2, 100a/4

hoşnud: İhsan, huzur.

Ne dağı urbān boynına daduqların ne dağı aşd eyleyiciler Ka‘be‘ye kim ya‘nī kāfirlerden isterler eyülük ya‘nī bezirgānlik alabısından dağı *hoşnudluk* 57b/3

100a/1

aı- : Öfkelenmek, gazaplanmak.

aıdı Tañrı anuñ üzre dağı la‘net eyledi aña dağı yaraqladı aña azāb ulu ey anlar kim ĩmān getürdiler ya‘nī lā ilahe illallah Muḫammed‘ün Resül Allah dimek 50b/3,

Yamandan yaña Tañrı katından ol kim la'net eyledi Tañrı aña dağı *kağıdı* anuñ üzre dağı kıldı anlardan yüz dönenler dağı toñuzlar ya'nı çoqlar ya'nı yigitler 63b/1,

65a/5, 85a/11, 90a/7, 90b/1, 90b/3, 95a/11, 100a/11

kıgır- : Çağırmak, dine davet etmek.

Kıgırduñuz namāzdan yaña dutdılar anı yañşuya dağı oyuna şol andan ötrüdür kim bayıq anlar bir qavmdür añlamazlar 63a/9

81b/9, 83b/2, 83b/3, 83b/5, 83b/7, 83b/9, 84a/1

kirtü: Doğru, gerçek.

Huberin ādemüñ iki oğlınuñ ya'nı Hābīl ve Qābīl *kirtüyle* ol vaqt kim qurbān eylediler qurbān pes buyrulındı ol ikinüñ birisinden dağı buyrulınmadı ya'nı Qābīl birinden 60a/11

62a/9, 83b/4, 87b/6, 92a/6, 94b/5, 96a/7, 98b/9, 99a/6

namāz (Ar.) tıricılar: Namaz kılanlar.

Dağı *tıricılar namāzı* dağı viriciler zekātı dağı inanıcılar Tañrı'ya dağı şoñra güne 56a/2

od issi: Ateş ehli, cehennemlik.

Kim dutasın benüm yazuğumla dağı senüñ yazuğuñla pes olasın *od issilerinden* dağı şoldur cezāsı zālimlerüñ 60b/3

Dağı anlar kim yalan dutdılar āyetlerümüzi dağı boyun virmediler aña şunlar *od issilerdür* anlar anuñ içinde 82b/9, 83b/3, 84a/1

ortaq eyle- : Şirk koşmak.

Oğlanları tapuñ Tañrı'ya Çalabuma dağı Çalabuñuza bayıq her kim *ortaq eyleye* Tañrı'ya bayıq haram eyledi Tañrı anuñ üzre 64b/4

Ādemlerüñ qatırğın düşmanlıqdan yaña anlar kim imān getürdiler Yahüdları dağı anlar kim Tañrı'ya *ortaq eylediler* dağı bulasın qatırğın anlaruñ 65a/8

70a/3, 70a/5, 71a/9, 73b/10, 74a/2, 74a/3, 79b/2, 82b/5, 93b/4

ökünç al- : Öç almak.

Bir zamāna degin anlar iricilerdür aña ol vaqt kim anlar qavilsizler pes *ökünç alduq* anlardan pes qarq eyledük anları deñizde 89a/3

rahmet issi: Rahmet sahibi, rahîm.

Rahmet issi eger dilerse gidere sizi dağı yerüñüze getüre sizden şoñra anı kim diler nitekim yaratdı sizi 77b/9,

Pes eger yalan dutarlarsa seni eyit Çalabuñuz *rahmet issidir* giñ dağı yıǵlanmaz ‘azāb anuñ kavminden yazuqlular 79a/6

secde (Ar.) eyle-: Secde etmek.

Anlardan senüñle dağı dutsunlar silāhların ya‘nī kılmasınlar ya kılanlar pes kaçan *secde eyleyeler* olsunlar arduñuzdan ya‘nī silāh dutanlar ya‘nī bir rek‘at kılalar 51a/10

Yaratduğ sizi andan şüretlendürdüğ sizi andan eyitdük feriştelere secde eyleñ Ādem’e pes *secde eylediler* illā İblīs 81a/7

81a/8, 88a/6, 94a/11

sûr üril- : Sûra üfürölmek.

Dağı ol gün kim eyide ol pes ola sözi anuñ toğrudur dağı anuñdur pādişahlıq ol gün kim *ürile* şür içine 73b/3

ţamu: Cehennem.

Tañrı bilici dürüst işlü dağı her kim depeleye mü‘mīni kaçd eyleyiciyken anuñ cezāsı *ţamudur* ebed kalıcıyken anuñ içinde dağı ya‘nī helāl gördi 50b/2

ţamudur dağı ne yavuz dönecek yir illā za‘îf şanılmışlar erenlerden dağı ‘avratlardan 51a/2

52b/3, 52b/10, 54a/11, 56b/1, 58b/9, 65b/4, 81b/3, 81b/8, 83a/8, 83b/8, 83b/9, 89b/10, 92b/9, 95a/11

Tañrı: Allah.

Mü‘mīn pes her kim bulmaya orucdur iki ay birbiri ardınca öküş çeker tevbe anuñ-çün *Tañrı* ‘dan dağı oldı 50b/1

Tañrı bilici dürüst işlü dağı her kim depeleye mü‘mīni kaçd eyleyiciyken anuñ cezāsı *ţamudur* ebed kalıcıyken anuñ içinde dağı ya‘nī helāl gördi

50b/3, 50b/4, 50b/5, 50b/6, 50b/7, 50b/8, 50b/9, 50b/10, 51a/1, 51a/3, 51a/4 ...

ţap ol- : Boyun eğmek, ibadet etmek.

Tanuqluğ virürler *tap oldı* Tañrı tanuğ bayığ anlar kim kâfir oldılar dağı yığdılar Tañrı yolundan 56a/10

toğru yol: Hidayet.

Dürüst işlüdür bilicidür dağı bağışladuğ aña İshāk dağı Yak'üb dükelin toğru yol gösterdüğ dağı Nüh'a *toğru yol* gösterdüğ ilerüden 74a/7

uçmağ: Cennet.

Dönmek dağı anlar kim ĩmān getürdiler dağı işlediler eyü işler givürevüz anları *uçmağlara* açar 52b/11

Dağı ödünç viresiz Tañrı'ya görklü ödünç 'afv eyleyem sizden yavuz işlerüñüzi dağı givürem sizi *uçmağlar* kim 59a/3

50b/9, 53a/4, 62b/9, 64a/1, 64b/5, 65b/3, 68b/4, 81b/9, 81b/4, 82a/5, 83a/7, 83a/10, 83b/2, 83b/3, 83b/7, 83b/8, 84a/1, 84a/2, 88b/4

uçmağ issi: Cennet ehilleri.

Eyü işler yüklenmezüz hıç nefse illā güç yitdüğün şunlar *uçmağ issilerdür* anlar anuñ içinde 83a/10

Şundan ötrü kim olduñuz işlersiz dağı kığırdı *uçmağ issileri* od issilerin kim bayığ bulduğ 83b/3

83b/7, 84a/2

ulurağ : Daha büyük.

Kitāb gökden bayığ dilediler Mūsa'yı *ulurağ* şundan pes eyitdiler göster bize Tañrı āşikāre 55a/8,

Ulurağdur tanuqluğdan yaña eyit Tañrı tanuğdur benüm aramda dağı sizüñ ortañuzda dağı vađy olındı baña uşbu Ķurān tā korđudam sizi ya'nı ey Mekke şavmi 69b/9

73b/10, 99b/1

ülü: Nasip, pay hisse.

Sizüñle dağı eger ola kâfirlerüñ *ülü* eyideler ğalib olmaduğ mı üzerüñüze dağı yığamaduk mı sizi 54b/2

yaqın dirlik: Dünya hayatı.

Mü'min dilersiz *yaqın dirlik* davarın Tañrı katında gānimetler ya'nī müjdeler çokdur şuncalayın olduñuz idi 50b/5

Țartıřduñuz anlardan *yaqın dirlik* içinde pes her kim tartışa Tañrı'yla anlardan kıyāmet günü ya'nī bunlaruñ işin bitirici 52a/3,

70b/6, 73a/6, 77b/6, 82b/3, 84a/4, 90b/1

yalan baqla-: Yalan söylemek.

Velīkin anlar kim kāfir oldılar *yalan baqlarlar* Tañrı üzre yalan daqı çok anlaruñ añlamazlar 67a/2

Daqı kimdür zālimraq andan kim *yalan baqladı* Tañrı'ya yalan yalan dutdı āyetlerini ya'nī Țurān'a bayıq kırtulmaya zālimler 70a/2

67a/2, 70a/6, 74b/11 , 75b/5, 76a/11, 78a/5, 78a/7, 78a/8, 78a/11, 78b/10, 82b/10, 84a/9, 86b/5, 90b/1

yalan dut- : Yalan söylemek.

Daqı anlar kim kāfir oldılar daqı *yalan dutdılar* āyetlerümüzi şunlar tamu işleridür ey anlar kim ĩmān getürdiler 58b/9

Yalan dutdılar daqı bir bölük depelerler daqı şandılar kim olmaya od 'azābı pes gözsiz oldılar daqı şağır oldılar andan ya'nī çok görmekten çok işitmekten ya'nī Muḥammed'e inanğıl 64b/1

65b/4, 69a/2, 69a/11, 70a/2, 70a/10, 70b/4, 70b/8, 70b/9, 71a/6, 71b/8, 72a/9, 73a/1, 79a/6, 79a/8, 79b/1, 80a/4, 82b/9, 82b/10, 83a/7, 85a/1, 85a/2, 85b/2, 86b/10, 86b/11, 87a/6, 87b/1, 89a/4, 90a/1, 90a/2, 92b/6, 92b/7, 93a/2, 97b/9

yalavaç : Peygamber.

Daqı *yalavaçdan* yaña andan ire aña ölüm bayıq düşdi müzdi anuñ Tañrı üzre daqı oldı Tañrı yarlığayıcı ya'nī vācib oldı 51a/6,

Daqı her kim dartışa *yalavaçla* andan şoñra kim bellü oldı aña toğru yol daqı uysa mü'minler yolından 52b/2

54a/4, 55a/3, 54a/5, 55a/6, 55b/5, 56a/6, 56a/7, 56a/8, 56b/6, 56b/1, 56b/5, 59a/2, 59b/10, 60b/10, 61a/11, 63a/4, 63a/6, 64a/4, 64a/5, 64a/11, 64b/8, 64b/9, 65a/10, 66a/4, 66b/7, 67a/3, 67b/4, 68a/1, 69a/9, 70b/9, 71b/6, 77b/4, 77a/5, 77a/6, 81a/2, 82b/7, 83b/2, 84a/7, 84b/10, 85a/6, 87a/1, 87b/1, 87b/5, 89b/7, 90b/11, 91a/5, 94b/1, 94b/2, 95a/7, 95b/4, 95b/8, 96a/1, 98a/9, 99b/1, 99b/2, 99b/10, 100a/8

yaman: Kötülük, musibet, günah.

Yamandan yaña Tañrı atından ol kim la'net eyledi Tañrı aña daı aıdı anuñ üzre daı ıldı anlardan yüz dönenler daı toñuzlar ya'nı oçlar ya'nı yigitler 63b/1

yansu: Alay, iftira, istihza.

Ey anlar kim ĩmān getürdiler dutmañ anları kim dutdılar dīnūñuzi *yañşuya* daı oyuna anlardan kim 63a/7

yañşu-: Alaya almak, hafife almak, dinle dalga geçmek.

açan işidesiz Tañrı āyetlerini inanılmaz ol daı *yañşulanur* ol pes oturmañ anlaruñla tā gireler 54a/10

63a/9, 69a/3, 69a/9, 69a/10, 73a/4

yarlıgayıcı : Affedici, bağışlayıcı.

Ulu yukaru ayaklar andan daı *yarlıgama* daı rahmet daı oldu Tañrı yarlıgayıcı rahmet ılıcı bayık anlar kim 50b/10

Kim 'afv eyleye anlardan daı oldu Tañrı 'afv eyleyici *yarlıgayıcı* daı her kim ayrıla evinden Tañrı yolından bula 51a/4,

51a/6, 51b/10, 52a/5, 52b/4, 53b/5, 54a/7, 55a/7, 56a/11, 58a/1, 58b/8, 59b/8, 61a/2, 61a/9, 61a/10, 64b/8, 64b/8, 66b/7, 66b/11, 72a/7, 79a/3, 80b/7, 81b/11, 90a/6, 90a/10, 90b/3, 90b/8, 91b/3, 92a/2, 92a/5, 94b/5, 96a/4, 96a/9, 98b/9, 98b/8, 98b/10, 99a/6

yavuz: Kötü.

amudur daı ne *yavuz* dönecek yir illā za'if şanılmışlar erenlerden daı 'avratlardan 51a/2

Iraa iş virevüz aña anı kim iş dutdı daı göyündürevüz anı amuda daı ne *yavuzdur* amu dönecek yir bayık Tañrı 52b/3

53a/2, 55a/1, 55a/2, 59a/3, 63b/2, 63b/5, 63b/6, 64a/1, 64a/3, 65a/4, 65a/5, 66b/1, 70b/5, 72a/6, 72a/7, 76a/8, 77a/4, 77a/7, 78a/3, 80a/10, 82b/11, 84b/1, 85b/5, 86a/7, 87a/3, 87a/4, 88a/7, 88b/7, 90a/7, 90b/2, 91a/2, 91b/9, 92a/1, 92a/3, 93a/11, 92b/7, 94a/9, 95a/11, 95b/1, 96a/4, 96a/5, 97b/10, 100a/3

yazuk : Günah.

Rahmet kılıcı dağı kaçan yörüsiz yirde yokdur üzerüñüze *yazuk* kim eksütesiz ya'nî dört rek'atı iki rek'at kılasız 51a/7

Pes kaçd eyleyeler üzerüñüze birñüzden kaçd dağı *yazuk* yokdur üzerüñüze eger ola sizden incinesiz nesne 51b/2

51b/11, 52a/5, 52a/6, 52a/7, 53b/1, 57b/6, 62b/4, 63b/4, 66a/5, 66a/11, 67a/10, 69a/5, 70b/5, 76b/1, 77a/4, 77a/6, 77b/4, 79a/6, 81b/2, 83a/8, 87a/10, 88b/11, 91a/2, 91b/2, 91b/3, 94b/10, 97b/6, 97b/9,

yazuk oğurlamak : İftira etmek.

Kendü üzre dağı oldı Tañrı bilici dürüst işler dağı her kim işleye *yazuk* ya'nî yalan *yazuk oğurlamak* ya'nî *yazuk oğurlamak* 52a/6

yıg- : Yasaklamak, engel olmak.

Sizüñle dağı eger ola kâfirlerüñ ülü eyideler ğalib olmaduğ mı üzerüñüze dağı *yıgamaduk* mı sizi 54b/2

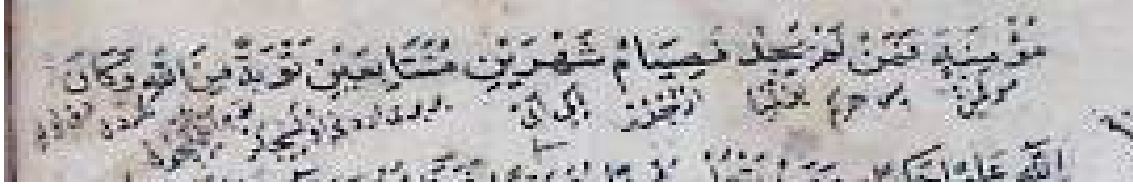
Anlardan kim Yahüd oldılar haram eyledük anlaruñ üzre aruları kim helâl olındıydı anlara dağı *yıgduklarından* 55b/9

55b/10, 56a/10, 56b/7, 57b/4, 58b/11, 63b/5, 64b/6, 65a/4, 65b/7, 66a/3, 67a/9, 67b/10, 70a/9, 70b/1, 72a/8, 79a/6, 81a/8, 81b/6, 81b/9, 83b/5, 86a/11, 88b/10, 91a/1, 91b/9, 91b/11, 94a/6, 95b/2, 95a/4, 96a/5, 96a/10, 98a/4, 100a/3, 100a/7

4.2. Metin

(278) [50b] SÜRETÜ'N -NİSÂ 92

1.

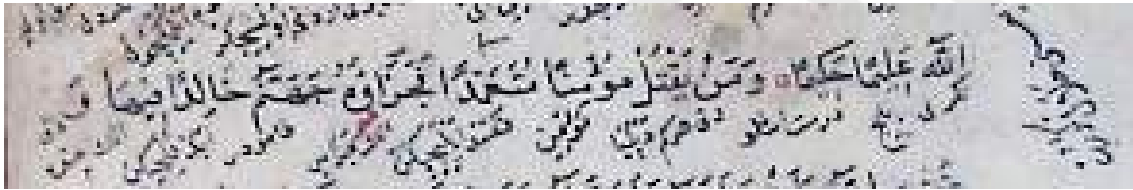

mu/mine(tin) femen lem yecid fesiyâmu şeyrayni mutetâbi'ayni tevbeten mina(A)llâh(i) vekâna

mü'min bir köle azad etmesi gerekir. Bunlara gücü yetmeyenin de Allah tarafından tevbesinin kabulü için arka arkaya iki ay oruç tutması gerekir.

Mü'mîn pes her kim bulmaya oruç dutar iki ay birbiri ardınca öküş çeker tevbe anuñ-çün Tañrı'dan dağı oldı

2.

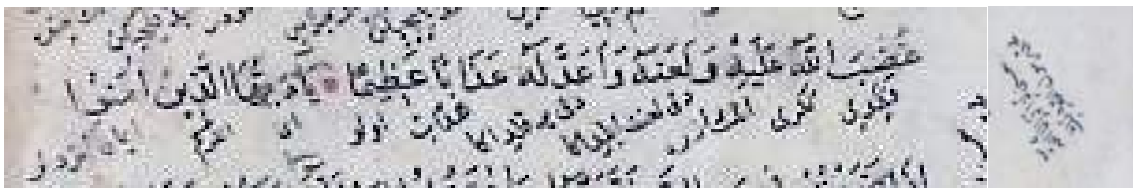

(A)llâh(i) vekâna(A)llâhu 'alîmen hakîmâ(n). Vemen yaktul mu/minen mute'ammiden fecezâuhu cehennemu hâlden fihâ ve

Allah, Alimdir (her şeyi bilendir), Hakimdir (hüküm ve hikmet sahibidir). Kim bir mü'mini kasten öldürürse, cezası, içinde ebedî kalacağı cehennemdir.

Tañrı bilici dürüst işlü dağı her kim depeleye mü'mîni kaçd eyleyiciyken anuñ cezâsı şamudur ebed kalıcıyken anuñ içinde dağı ya 'nî helâl gördi

3.

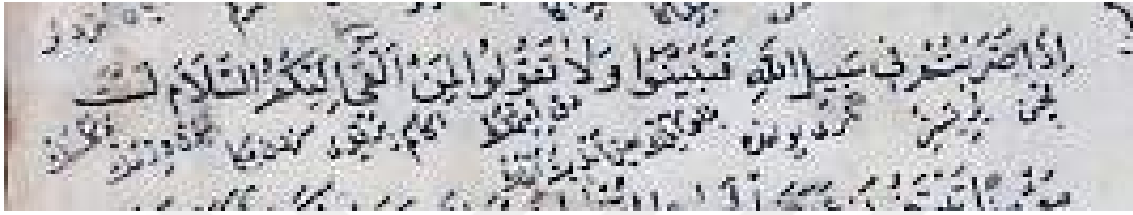

ğadiba(A)llâhu ‘aleyhi vele’anehu vee’adde lehu ‘azâben ‘azîmâ(n). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû

Allah, ona gazap etmiş, lânet etmiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır. Ey iman edenler!

Kağıdı Tañrı anuñ üzre dağı la’net eyledi aña dağı yaraqladı aña ‘azāb ulu ey anlar kim ĩmān getürdiler ya ‘nī lā ilahe illallah Muħammed’ün Resül Allah dimek

4.

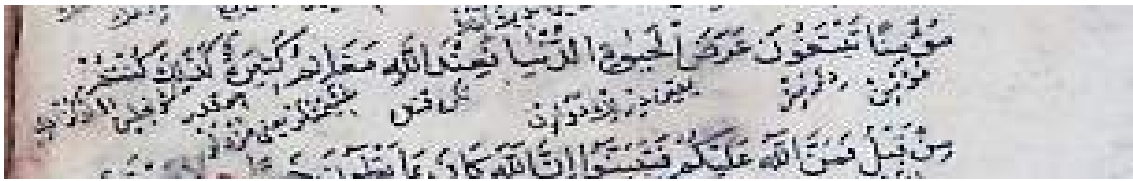

izâ darabtum fî sebîli(A)llâhi fetebeyyenû velâ tekûlû limen elkâ ileykumu-sselâme leşte

Allah yolunda sefere çıktığınız zaman, gerekli araştırmayı yapın. Size selâm veren kimseye, dünya hayatının geçici menfaatine (ganimete) göz dikerek, “Sen mü’min değilsin” demeyin.

Kaçan yöriyesiz Tañrı yolında bellü eyleñ ya ‘nī endiše eyleñ dağı eyitmeñ aña kim bırağıdı sizden yaña boyun virmek degülseñ

5.

muminen tebtægüne ‘arada-lhayâti-ddunyâ fe’inda(A)llâhi meğânimu keşîra(tun) kezâlike kuntum

Allah katında birçok ganimetler vardır. Evvelce siz de öyleydiniz.

Mü’min dilersiz yaqın dirlik davarın Tañrı katında gānimetler ya ‘nī müjdeler çoğdur şuncalayın olduñuz idi

6.

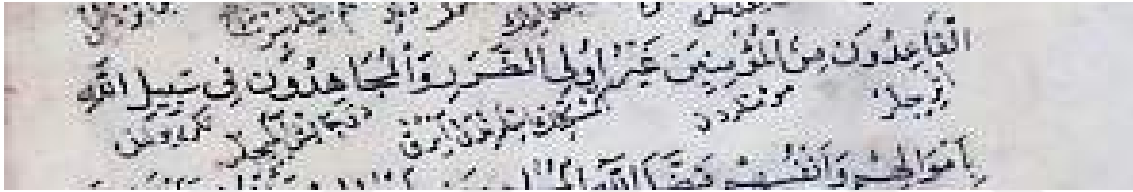

min kablu femenna(A)llâhu ‘aleykum fetebeyyenû inna(A)llâhe kâne bimâ ta’melûne habîrâ(n). Lâ yestevî

Allah size iyilikte bulundu, iyice araştırıp anlayın, Allah işlediklerinizden şüphesiz haberdardır. Eşit değil

İlerüden pes minnet eyledi Tañrı üzerüñüze pes bellü eyleñ bayık Tañrı oldı anı kim işlersiz ... berâber degül

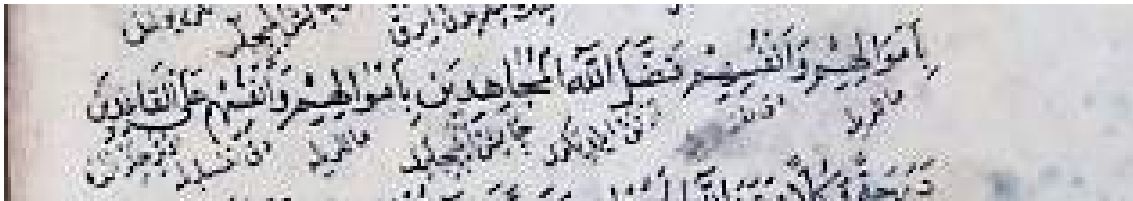
7.

lkâ’idûne mine-lmu/minîne gayru ulî-ddarari velmucâhidûne fi sebîli(A)llâhi

Mü'minlerden özür sahibi olmaksızın (cihattan geri kalıp) oturanlarla, Allah yolunda Oturucular mü'minlerden eksiklik işlerinden ayruğ dağı çalış eyleyiciler Tañrı yolunda

8.

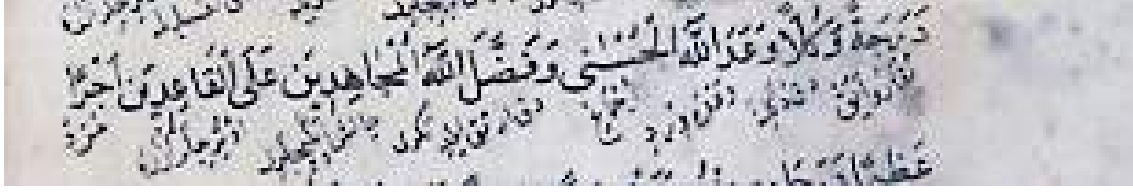

bi-embvâlihîm veenfusihîm faddala(A)llâhu-lmucâhidîne bi-embvâlihîm veenfusihîm ‘alâ-lkâ’idîne

mallarıyla, canlarıyla cihad edenler eşit olamazlar. Allah, mallarıyla, canlarıyla cihad edenleri, derece itibariyle, cihattan geri kalanlardan

Mâllarıyla dağı nefleriyle artuk eyledi Tañrı çalış eyleyicileri mâllarıyla dağı nefleriyle oturucılar üzre

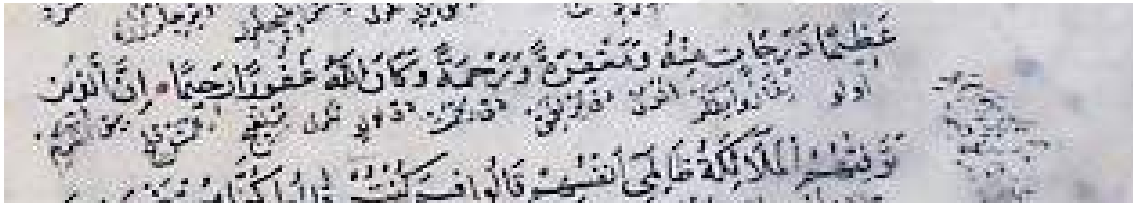
9.

deraceten vekullen ve'ada(A)llâhu-lhusnâ vefaddala(A)llâhu-lmucâhidîne 'alâ-**lkâ**'idîne ecran büyük ecirler, dereceler, mağfired ve rahmetle üstün kılmıştır. Allah bağışlar ve merhamet eder.

Yukarı ayak dağı dükeline va'de virdi uçmağı dağı artuk eyledi Tañrı çalış eyleyicileri oturucılar üzre müzd

10.

'azîmâ(n). Deracâtin minhu vemağfiraten verahme(ten) vekâna(A)llâhu ğafûran rahîmâ(n) İnnel-lezîne

dereceler, bağışlanma ve rahmet ile cihattan geri kalanlara üstün kılmıştır. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Kendilerine yazık edenlerin

Ulu yukarı ayaklar andan dağı yarlıgamağ dağı rahmet dağı oldu Tañrı yarlıgayıcı rahmet kılıcı bayık anlar kim

11.

teveffâhumu-lmelâ-iketu zâlimî enfusihim **kâlû** fime kuntum **kâlû** kunnâ mustad'afine

Kendilerine zulmetmekte iken meleklerin canlarını aldığı kimseler var ya; melekler onlara şöyle derler: “Ne durumdaydınız? (Niçin hicret etmediniz?)” Onlar da, “Biz yeryüzünde zayıf ve güçsüz kimselerdik” derler.

Cānların aldı anlaruñ feriştelere zulum eyleyicilerken kendülerine eyitdiler ne nesnedür olduñuz eyitdiler olduğ za ‘if sayıcılar ‘acizler

(278) [51a] NISÂ 97

1.

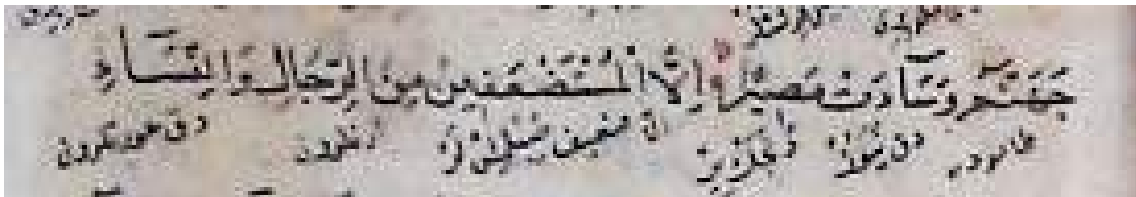

fi-l-ard(i) kâlû elem tekun ardu(A)llâhi vâsi’aten fetuhâcirû fihâ feulâ-ike me/vâhum

Ne durumdaydınız? (Niçin hicret etmediniz?)” Onlar da, “Biz yeryüzünde zayıf ve güçsüz kimselerdik” derler. Melekler, “Allah’ın arzı geniş değil miydi, orada hicret etseydiniz ya!” derler.

Yirde ya ‘nî Mekke yiri eyitdiler ya ‘nî feriştelere degül midi Tañrı yiri giñ pes ayrıldıñuz anuñ içinde pes şunlar turağ yiri ya ‘nî ol yirden dağı bir yire varduñuz

2.

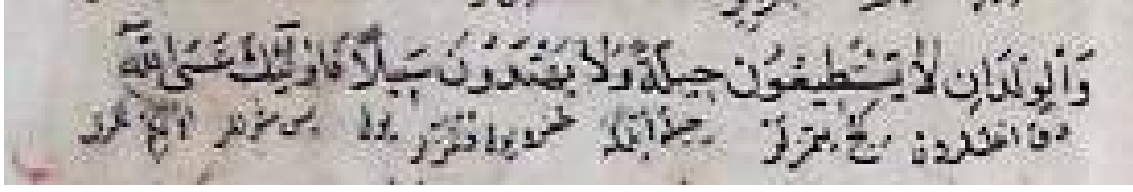

cehennem(u) vesâet masîrâ(n). İllâ-lmustad’afîne mine-rricâli ve-nnisâ-i

İşte bunların gidecekleri yer cehennemdir. O ne kötü varış yeridir. Ancak gerçekten zayıf ve güçsüz olan çaresiz kalan ve hicret etmeye yol bulamayan erkekler, kadınlar ve çocuklar başkadır.

Tamudur dağı ne yavuz dönecek yir illâ za ‘if şanılmışlar erenlerden dağı ‘avratlardan

3.

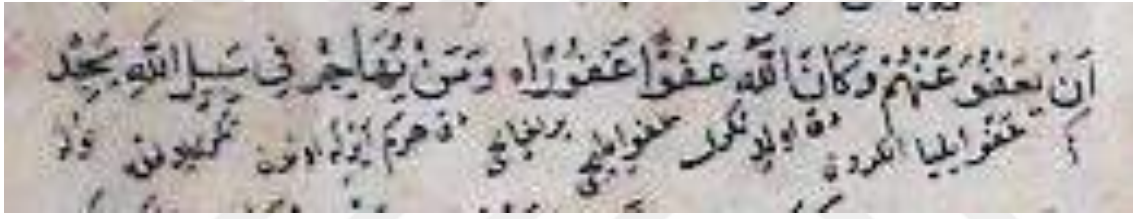

velvildâni lâ yestafî'ûne hîleten velâ yehtedûne sebîlâ(n) Feulâ-ike 'asa(A)llâhu

çocuklar içinden zayıf sayılanlar (yani) çaresiz kalanlar ve hiçbir kurtuluş yolu bulamayanlar müstesnadır. Umulur ki, Allah

Dağı oğlanlardan güç yitmezler hîle eylemeğe doğru yolu dutmazlar yolu pes şunlar ol kim Tañrı

4.

en ya'fuve 'anhum vekâna(A)llâhu 'afuvven gâfûrâ(n). Vemen yuhâcir fi sebîli(A)llâhi yecid

bu kimseleri affeder. Çünkü Allah çok affedicidir, çok bağışlayıcıdır. Kim Allah yolunda hicret ederse,

Kim 'afv eyleye anlardan dağı oldu Tañrı 'afv eyleyici yarlıgayıcı dağı her kim ayrıla evinden Tañrı yolunda nola

5.

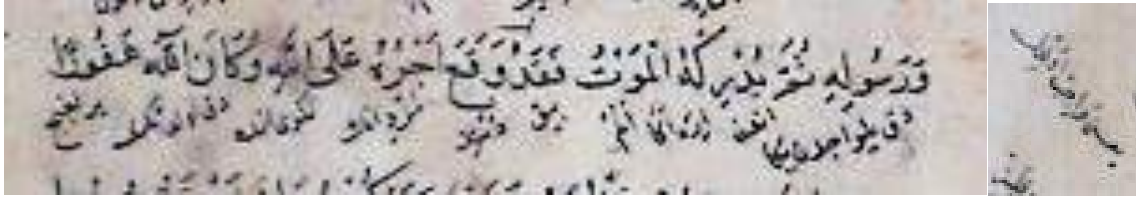

fi-l-ardi murâgamen keşîran vese'a(ten) vemen yahruc min beytihi muhâciran ila(A)llâhi

yeryüzünde gidecek çok yer de bulur, genişlik de. Kim Allah'a

Yirde varacak bir çok dağı giñlik dağı her kim çıka evinden yâ bir gice iken evinden Tañrı'dan yaña

6.

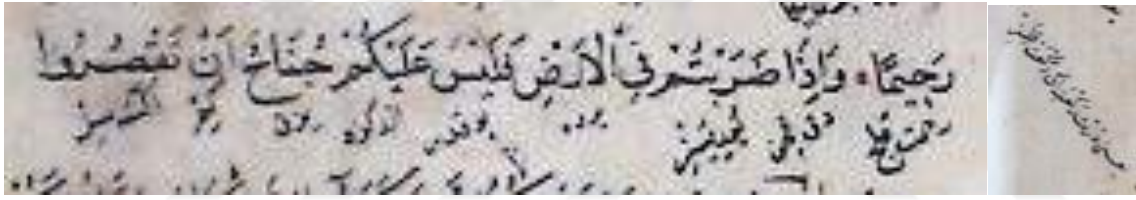

verasûlihi sümme yudrik-hu-lmevtu fekad ve'ka'a ecruhu 'ala(A)llâh(i) vekâna(A)llâhu ğafûran rahîmâ(n)

ve Peygamberine hicret etmek amacıyla evinden çıkar da sonra kendisine ölüm yetişirse, şüphesiz onun mükâfatı Allah'a düşer. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.

Dağı yalavaçdan yaña andan ire aña ölüm bayık düşdi müzdi anuñ Tañrı üzre dağı oldı Tañrı yarlıgayıcı ya 'nî vâcib oldı

7.

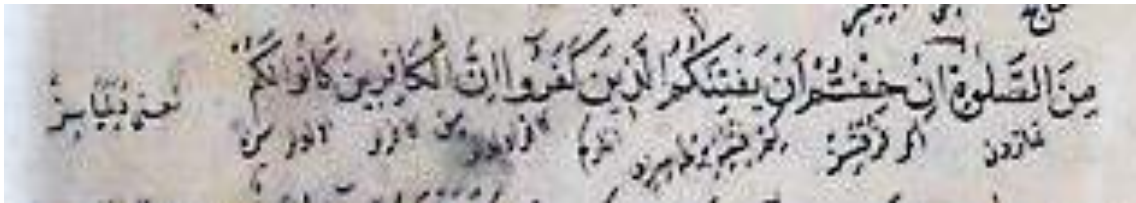

Ve-izâ darabtum fî-l-ardı feleyse 'aleykum cunâhun en taksurû

Yeryüzünde sefere çıktığımız vakit kâfirlerin size saldırmasından korkarsanız, namazı kısaltmanızdan ötürü size bir günah yoktur.

Rahmet kılıcı dağı kaçan yürüyesiz yirde yoğdur üzerüñüze yazuk kim eksütesiz ya 'nî dört rek'atı iki rek'at kılasız

8.

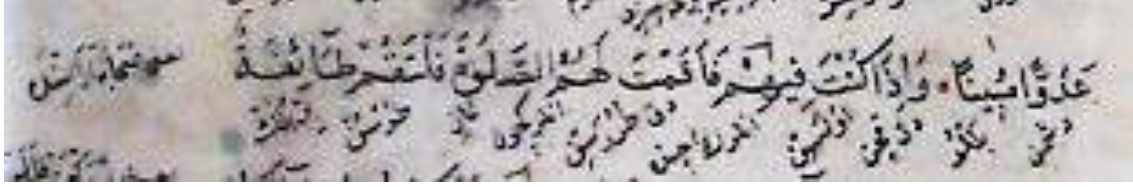

mine-ssalâti in hiŧtum en yeftinekumu-lleżîne keferû inne-lkâfirîne kânû lekum

namazdan kısmanız artık size bir günah olmaz muhakkak ki kâfirler size

Namāzdan eger qorqasız kim fitne birle sizi anlar kim kāfir oldılar bayıq kāfirler oldılar size ya 'nī depeleyesiz

9.

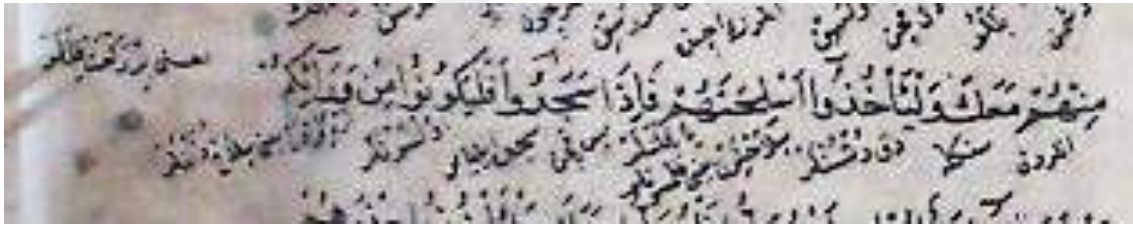

‘aduvven mubînâ(n). Ve-izâ kunte fihim feekamte lehumu-ssalâte feltekum tâ-ifetun

açık bir düşman bulunuyorlar. (Ey Muhammed!) Cephede sen de onların (mü'minlerin) arasında bulunup da onlara namaz kıldırдыңın vakit, içlerinden bir kısmı

Düşman bellü dağı kaçan olasin anlaruñ içinde dağı turasın anlaruñ-çün namāzı turasın bir bölük ya 'nī şahābeler arasında

10.

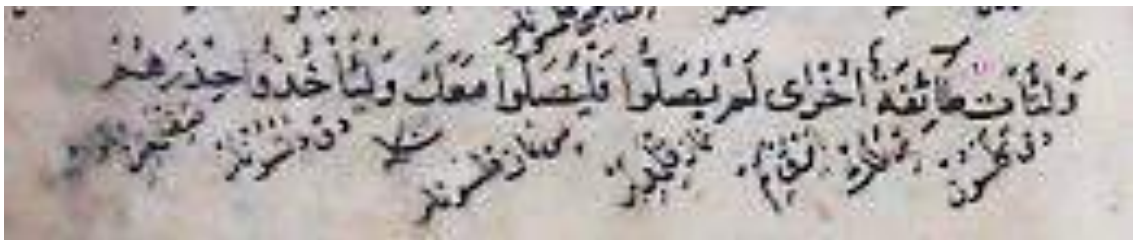

minhum me'ake velye/huzû eslihatehum fe-izâ secedû felyekûnû min verâ-ikum

eninle beraber namaza dursun, silâhlarını da yanlarına alsınlar. Bunlar secde ettiklerinde ötekiler arkanızda olsunlar,

Anlardan senüñle dağı dutsunlar silâhların ya 'nī kılmassunlar ya kılanlar pes kaçan secde itmeyeler olsunlar arduñuzdan ya 'nī silâh dutanlar ya 'nī bir rek'at kılalalar

11.

velte/ti tâ-ifetun uhrâ lem yusallû felyusallû me'ake velye/huzû hizrahum

Sonra o namaz kılmamış olan diğer kısım gelsin, seninle beraber kılsınlar ve ihtiyatlı bulunsunlar,

Dağı gelsün bir bölük ayruğ kim namâz kılmadılar pes namâz kılsunlar seniñle dağı dutsunlar saqınmağın eyler

(279) [51b] NISÂ 102

1.

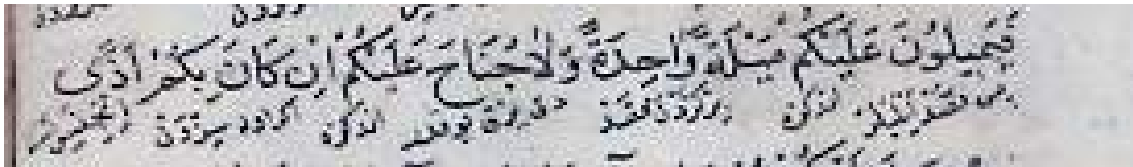

veeslihatehum vedde-İleżine keferû lev tağfulûne ‘an eslihatikum veemti’ atikum

silâhlarını yanlarına alsınlar. Kafirler, size ansızın bir baskın vermek için, silah ve eşyanızdan

Dağı silâhlarını ... anlar kim kâfir oldılar kim gâfil olasız silâhlarıñuzdan dağı kumaşlarıñuzdan

2.

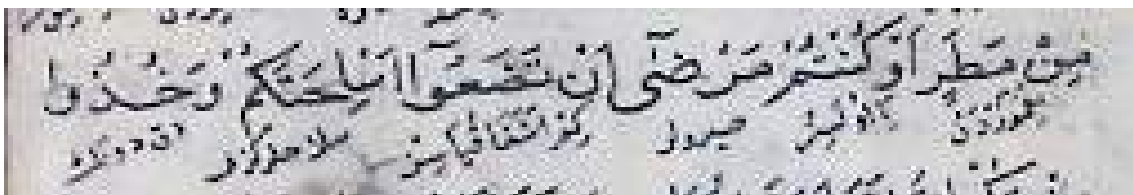

feyemîlûne ‘aleykum meyleten vâhide(ten) velâ cunâha ‘aleykum in kâne bikum ezen

bir gafil olsanız da size ani bir baskın yapsalar. Yağmurdan zahmet çekerseniz,

Pes kaçd eyleyeler üzerüñüze biriñüzden kaçd dağı yazuğ yoğdur üzerüñüze eger ola sizden incinesiz kim

3.

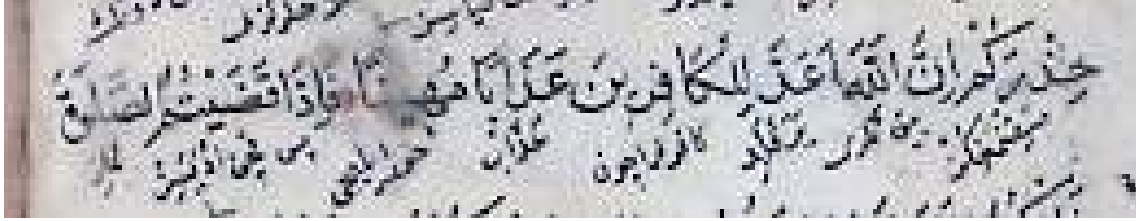

min matarin ev kuntum merdâ en taddâ’u eslihatekum veħuzû hizrakum inna

Yağmurdan zahmet çekerseniz, ya da hasta olursanız, silâhlarınızı bırakmanızda

Yağmurdan ya olasız şayrular kim aşağıya koyasız silâhlarıñuzı daķı dutuñ

4.

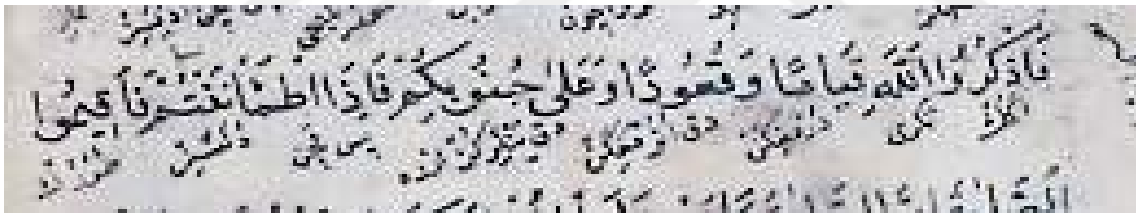

hiżrakum inna(A)llâhe e'adde lilkâfirîne 'azâben muhînâ(n). Fe-izâ **ka**dāyumu-ssalâte

size bir beis yoktur. Bununla birlikte ihtiyatlı olun (tedbirinizi alın). Şüphesiz Allah, inkârcılara alçaltıcı bir azap hazırlamıştır. Namazı bitirince de

Şaķınmağunuz bayık Tañrı yaraķladı kâfirler için 'azâb ĥor eyleyici pes kaçan ödeyesiz namâzı

5.

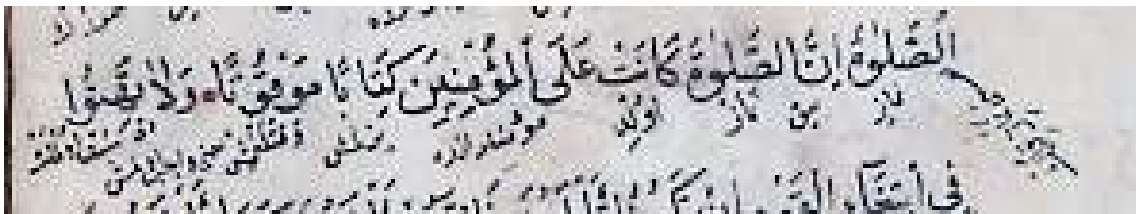

feżkurû(A)llâhe **ki**yâmen veku'ûden ve'alâ cunûbikum fe-izâ-**tme**/nentum feekîmû

Allah'ı ayakta iken, otururken, yan yatarken de anın.

Añuñ Tañrı durmağiken daķı oturmağiken daķı yanlarıñuz üzre pes kaçan düketesiz ĥuruñ

6.

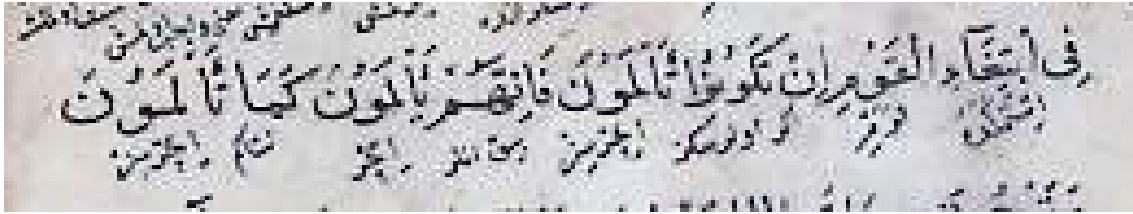

ssalâ(te) inne-ssalâte kânet 'alâ-lmu/minîne kitâben mev**kûtâ**(n). Velâ tehinû

Güvene kavuştunuz mu namazı tam olarak kılın. Çünkü namaz, mü'minlere belirli vakitlere bağlı olarak farz kılınmıştır. Düşman topluluğunu izlemekte gevşeklik göstermeyin.

Namāzı ya 'nī namazı kıluñ bayık namāz oldu mü'minler üzre yazılmış vakitlenmiş ya 'nī vācib olmış dağı süst olmañ

7.

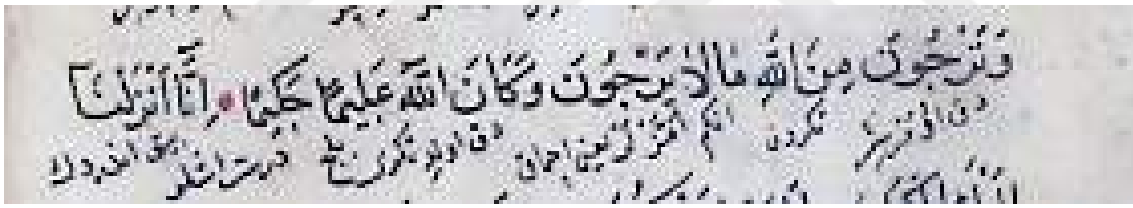

fi-btiġâ-i-lkavm(i) in tekûnû te/lemûne fe-innehum ye/lemûne kemâ te/lemûn(e)

Eğer siz acı duyuyorsanız, kuşkusuz onlar da sizin acı duyduğunuz gibi acı duyuyorlar.

İstemekte kavmi eger olursañuz incinürsüz bayık anlar acır nitekim acır size

8.

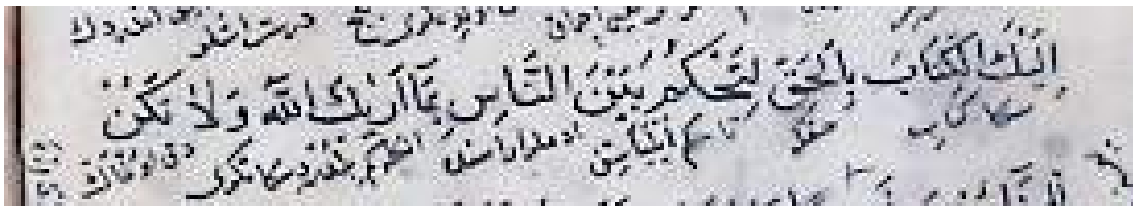

vetercûne mina(A)llâhi mâ lâ yercûn(e) vekâna(A)llâhu 'alîmen hakîmâ(n). Innâ enzelnâ

Üstelik siz Allah'tan onların ümit edemeyecekleri şeyleri umuyorsunuz. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Ey Muhammed!) Biz sana Kitab'ı (Kur'an'ı) hak olarak indirdik ki

Dağı umarsız Tañrı'dan anı kim ummazlar ya 'nī acımağ dağı oldu Tañrı bilici dürüst işlü bayık indürdük

9.

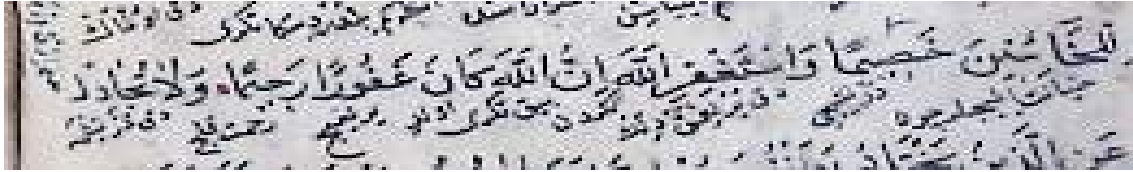

ileyke-lkitâbe bilhakki lithakume beyne-nnâsi bimâ erâka(A)llâh(u) velâ tekun

insanlar arasında Allah'ın sana öğrettikleri ile hüküm veresin.

Saňa kitab-ı haqqıla tâ hüküm eyleyesin âdemler arasında anuñla kim bildürdi saňa Tañrı dağı olmañ

10.

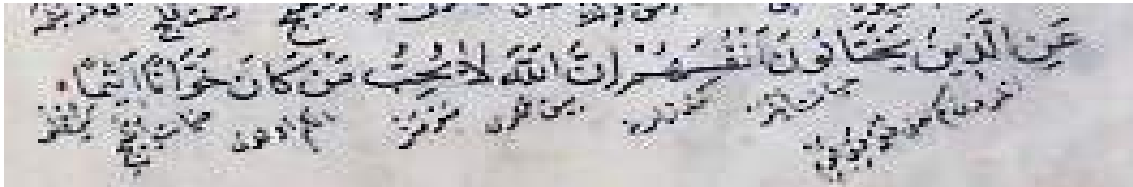

lilhâ-inîne hasîmâ(n) Vestağfiri(A)llâh(e) inna(A)llâhe kâne gafûran rahîmâ(n). Velâ tucâdil

Sakin hainlerin savunucusu olma. Allah'tan bağışlama dile. Şüphesiz Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Hiyânet eyleyicilerçün dartışıcı dağı yarlıgamağ dileñ Tañrı'dan bayıķ Tañrı oldı yarlıgayıcı rahmet kılıcı dağı dartışma

11.

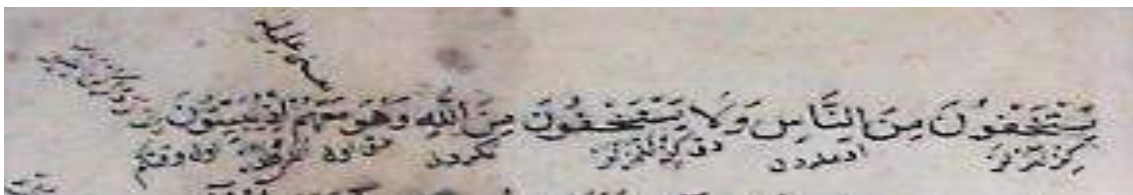
'ani-lleżîne yahtânûne enfusehum inna(A)llâhe lâ yuhibbu men kâne havvânen esîmâ(n)

. Kendilerine hainlik edenleri savunma. Zira Allah, hiçbir haini, hiçbir günahkârı sevmez.

Anlardan kim ya'nî zahir dağı kavmi hiyânet eyley kendüzlerine bayıķ Tañrı sevmez anı kim oldı hiyânet eyleyici yazuklu

(279) [52a] NİSÂ 108

1.

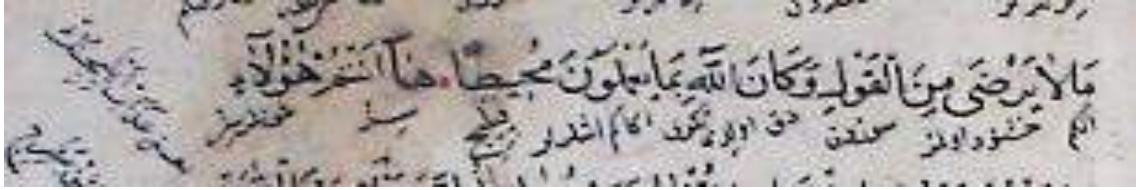

Yestahfûne mine-nnâsi velâ yestahfûne mina(A)llâhi vehuve me'ahum iz yubeyyitûne

Bunlar, insanlardan gizlenmeye çalışırlar da Allah'tan gizlenmezler. Hâlbuki Allah, geceleyin,

Gizlerler âdemlerden dağı gizlemezler Tañrı'dan dağı ol anlaruñladur ol vaqt kim dilerler düzgün eyleyü

2.

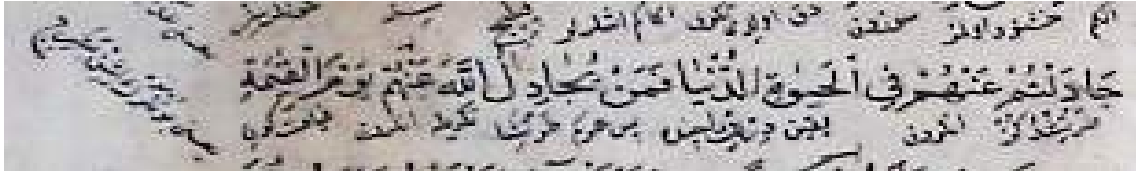

mâ lâ yerdâ mine-lkavl(i) vekâna(A)llâhu bimâ ya'melûne muhîtâ(n). Hâ entum hâulâ-i

razı olmayacağı sözleri kurarlarken onlarla beraberdir. Allah, onların yaptıklarını (ilmiyle) kuşatmıştır. İşte siz öyle kimselersiniz

Anı kim hoşnüd olmaz sözden dağı oldı Tañrı aña kim işlerler kılıcı siz şunlar siz ya 'nî 'azâb eyleyicinüñ

3.

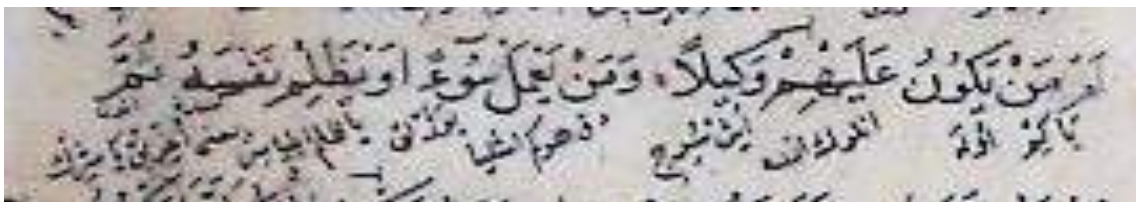

câdeltum 'anhum fi-lhayâti-ddunyâ femen yucâdilü(A)llâhe 'anhum yevme-lkiyâmeti

dünya hayatında onları savundunuz. Ya kıyamet günü

Çartışduñuz anlardan yakın dirlik içinde pes her kim çartışa Tañrı'yla anlardan kıyâmet günü ya 'nî bunlaruñ işin bitirici

4.

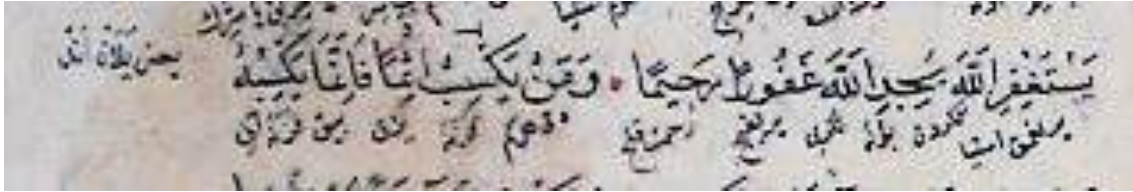

em men yekûnu 'aleyhim vekîlâ(n). Vemen ya'mel sût-en ev yazlim nefsehu sümme

yahut kim onlara vekil olacak? Kim bir kötülük yapar, yahut kendine zulmeder, sonra da

Yâ kim ola anlaruñ üzre iş sürici dağı her kim işleye yozluk yâ zulm eylesesiz ya 'nî âcizlik yâ şirk kendüne andan

5.

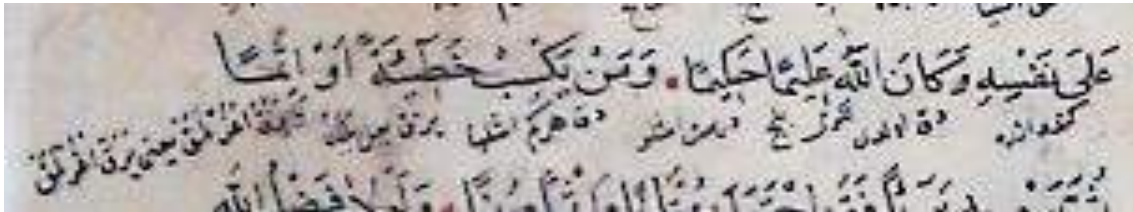

yestağfiri(A)llâhe yecidi(A)llâhe ğafûran rahîmâ(n). Vemen yeksib ismen fe-innemâ yeksibuhu

Allah'tan bağışlama dilerse, Allah'ı çok bağışlayıcı ve çok merhamet edici bulur. Kim bir günah kazanırsa, onu ancak kendi aleyhine kazanmış olur.

Yarlıgamağ isteye Tañrı'dan bula Tañrı yarlıgayıcı rahmet kılıcı dağı her kim kazana yazuk bayık kazana anı ya 'nî yalan and

6.

'alâ nefsih(i) vekâna(A)llâhu 'alîmen hakîmâ(n). Vemen yeksib hatî-eten ev ismen

Allah, her şeyi hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Kim bir hata işler veya bir günah kazanır da

Kendü üzre dağı oldu Tañrı bilici dürüst işler dağı her kim işleye yazuk ya 'nî yalan yazuk oğurlamağ ya 'nî yazuk oğurlamağ

7.

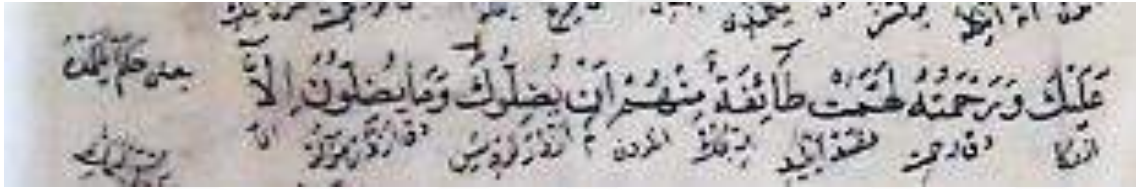

şümme yermi bihi berî-en fekadi-htemele buhtânen ve-işmen mubînâ(n). Velevlâ fadlu(A)llâhi

sonra onu bir suçsuzun üzerine atarsa, şüphesiz iftira etmiş, apaçık bir günah yüklenmiş olur. (Ey Muhammed!) Eğer Allah'ın sana lütuf ve merhameti olmasaydı

Andan ata anuñla yazuksız dağı yüklendi bühtâni dağı yazuğı bellü dağı eger degülse Tañrı eyülük

8.

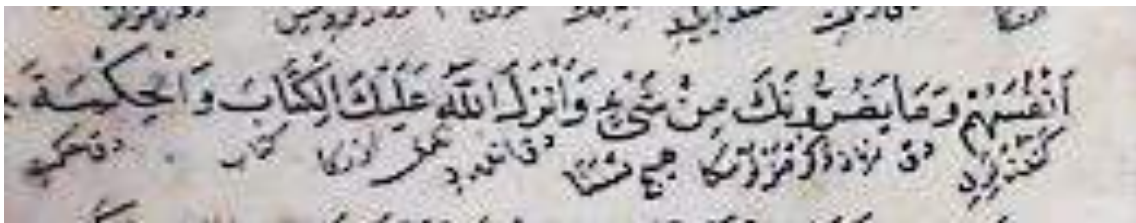

‘aleyke verahmetuhu lehemmet tâ-ifetun minhum en yudillûke vemâ yudillûne illâ

onlardan bir grup seni saptırmaya çalışırdı. Hâlbuki onlar, ancak kendilerini saptırırlar,

Üzerüñe dağı rahmet kaşd eyledi bir bölük anlardan kim azduralardı seni dağı azdurmazlar illa ya 'nî hükm eylemekde

9.

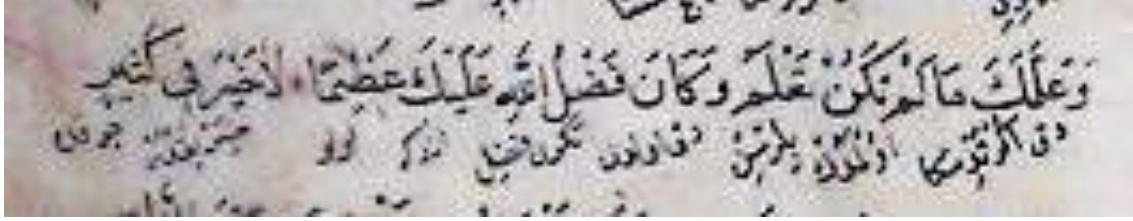

enfusehum vemâ yedurrûneke min şey-/(in) veenzela(A)llâhu ‘aleyke-lkitâbe

sana hiçbir zarar veremezler. Allah, sana kitabı (Kur'an'ı) ve hikmeti indirmiş ve sana bilmediğin

Kendüzlerini dağı ziyân degürmezler saña hiç nesne dağı indürdi Tañrı üzerüñe kitâb dağı hikmeti

10.

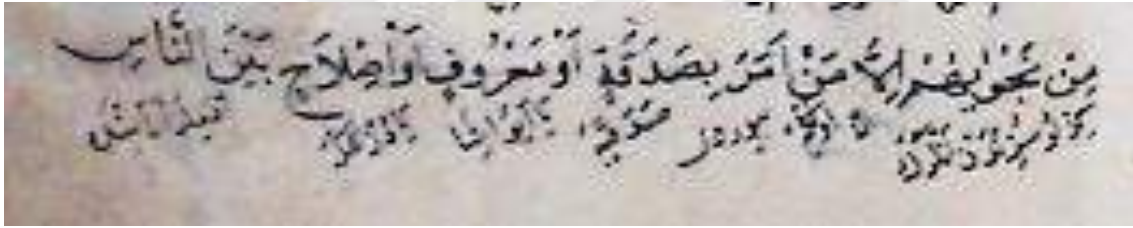

ve'allemeke mâ lem tekun ta'lem(u) vekâne fadlu(A)llâhi 'aleyke 'azîmâ(n). Lâ hayra fi keşîrin

şeyleri öğretmiştir. Allah'ın sana lütfu çok büyüktür. Onların çoğunda hayır yoktur,

Dağı öğretti saña olmaduñ bilir seni dağı oldı Tañrı fazlı üzerüñe ulu hayır yokdur çokda

11.

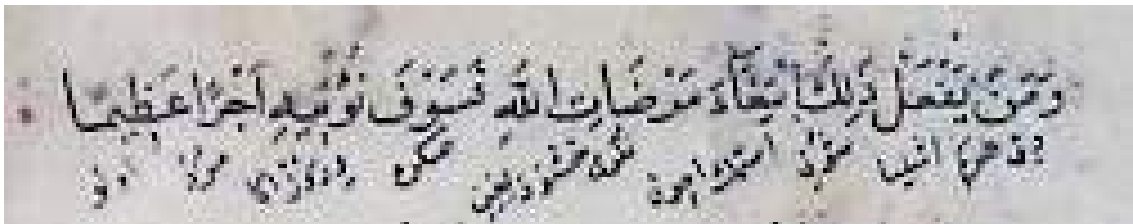
min necvâhum illâ men emera bisadekatin ev ma'rûfin ev islâhin beyne-nnâs(i)

Bir sadaka vermeyi yahut iyilik yapmayı, yahut da insanların arasını düzeltmeyi emredenleri hariç, onların aralarındaki gizli konuşmaların çoğunda hiçbir hayır yoktur.

Gizli sözinden anlaruñ illâ ol kim buyurdu şadakaya yâ eyü işe yâ düzmege âdemler arasında

(280) [52b] NISÂ 114

1.

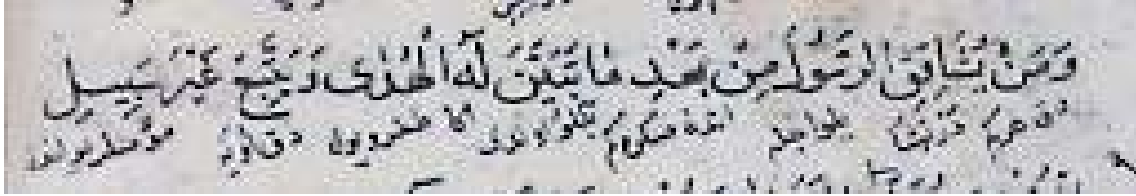

vemen yef' al zâlîke-btiğâe merdâti(A)llâhi fesevfe nu/tîhi ecran 'azîmâ(n)

Kim bunları sırf Allah'ın rızasını kazanmak için yaparsa, biz ona büyük bir mükâfat vereceğiz.

Dağı her kim işleye şunu istemek için Tañrı hoşnudluğunu soñra virevüz aña murād ulu

2.

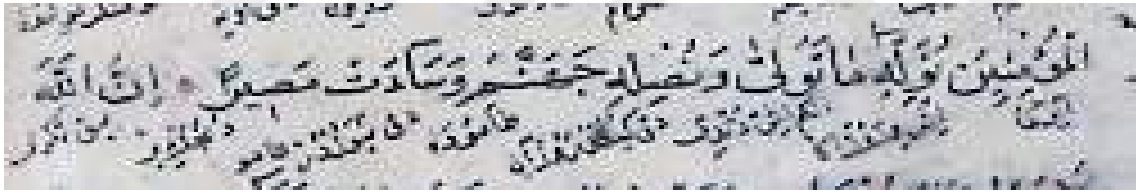

Vemen yuşâkiki-rrasûle min ba'di mâ tebeyyene lehu-lhudâ veyettebi' ğayra sebîli-l

Kim, kendisine hidayet (doğru yol) besbelli olduktan sonra peygambere karşı çıkar, mü'minlerin yolundan

Dağı her kim dartışa yalavaçla andan soñra kim bellü oldı aña toğru yol dağı uysa mü'minler yolından

3.

mu/minîne nuvellihi mâ tevellâ venuslihi cehennem(e) vesâet masîrâ(n). İnn(A)llâhe

başkasını izleyen kimseyi saptığı yönde bırakırız ve onu cehenneme atarız. Orası varılacak ne kötü bir yerdir! Şüphesiz Allah,

Irağa iş virevüz aña anı kim iş dutdı dağı göyündürevüz anı tamuda dağı ne yavuzdur tamu dönecek yir bayık Tañrı

4.

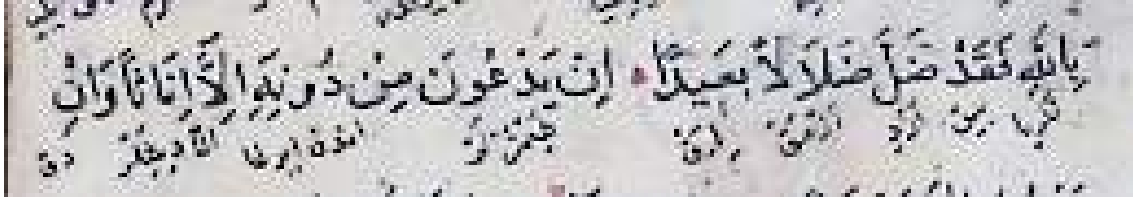

lâ yağfiru en yuşrake bihi veyagfiru mâ dûne zâlike limen yeşâ-/(u) vemen yuşrik

kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışındaki günahları, dilediği kimseler için bağışlar. Allah'a ortak koşan,

Yarlıgamaz kim ortak eylenele aña dağı yarlıgaya anı kim şundan ayruğdur aña kim diler dağı her kim ortak eyleye

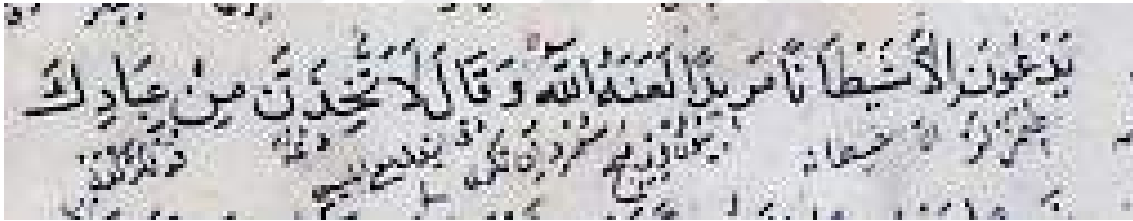
5.

bi(A)llâhi fekad dalle dalâlen be'îdâ(n). İn yed'üne min dûnihi illâ inâşen ve-in kuşkusuz, derin bir sapıklığa düşmüştür. Onlar, Allah'ı bırakıp ancak dışilere

Tañrı'ya bayıq âzdi âzmağ ırak tapmazlar andan ırağa illâ dişiler dağı

6.

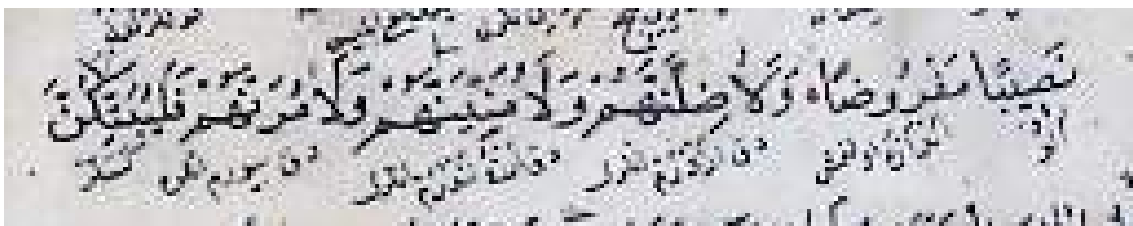

ve-in yed'üne illâ şeytânen merîdâ(n). Le'anehu(A)llâhu vekâle leettehizenne min 'ibâdike

tapıyorlar.Hâlbuki (aslında) azgın bir şeytana tapmaktadırlar. Allah, o şeytana lânet etti ve o da, "Andolsun ki senin kullarından elbette

Tapmazlar illâ şeytâna boyun virmeyici sordı anı Tañrı dağı eyitdi ya'nî îblîs da'ima kullaruñdan

7.

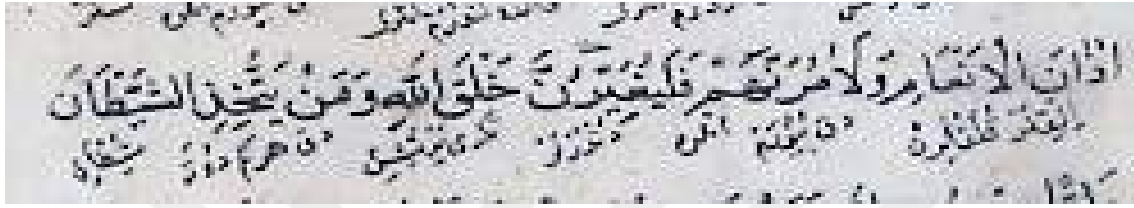

nasîben mefrûdâ(n). Veleudillennehum veleumenniyyennehum veleâmurannehum feleyubettikunne

belirli bir pay alacağım” dedi. Onları mutlaka saptıracağım, mutlaka onları kuruntulara sokacağım ve onlara emredeceğim de (putlara adak için) hayvanların kulaklarını yaracaklar.

Ülü endāze olunmuş dağı azduram anları dağı arzulanduram anları dağı buyuram anlara keseler

8.

âzâne-l-en'âmi veleâmurannehum feleyugayyirunne halka(A)llâh(i) vemen yettehiżi-şşeytâne

Yine onlara emredeceğim de Allah'ın yarattığını değiştirecekler.” Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı dost edinirse,

Yılıklar kulakların dağı buyuram anlara döndüreler Tañrı yaratmışı dağı her kim duta şeytānı

9.

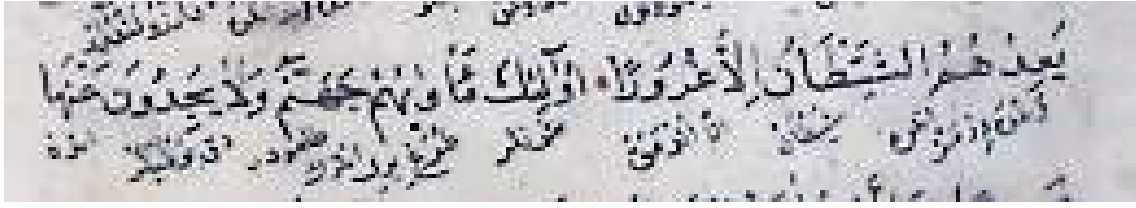

veliyyen min dûni(A)llâhi fekad hāsira husrānen mubînâ(n). Ye'iduhum veyumennîhim vemâ

şüphesiz o apaçık bir hüsrana düşmüştür. Şeytan onlara (birçok) vaadde bulunur ve onları kuruntulara sürükler.

Dost Tañrı'dan ırak bayık ziyānlu oldı ziyānlu olmağ bellü va'de virdi anlara dağı arzulandururuz anları dağı

10.

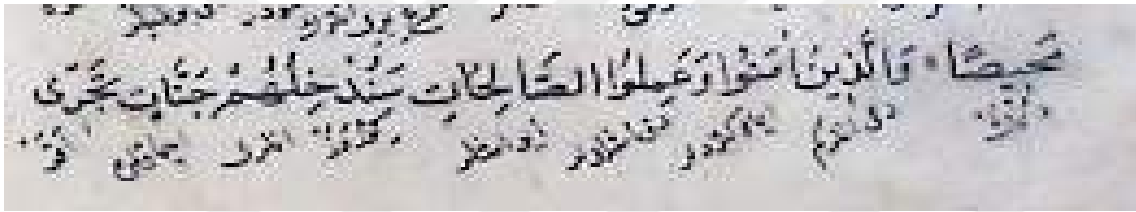
ye'iduhumu-şşeytânu illâ gurûrâ(n). Ulâ-ike me/vâhum cehennemu velâ yecidûne 'anhâ

Oysa şeytan, ancak aldatmak için onlara vaadde bulunuyor. İşte onların barınağı cehennemdir.

Ondan

Va 'de virmez anlara şeytân illâ aldamağ şunları turağ yiri anlarun tamudur dağı bulmayalar andan

11.

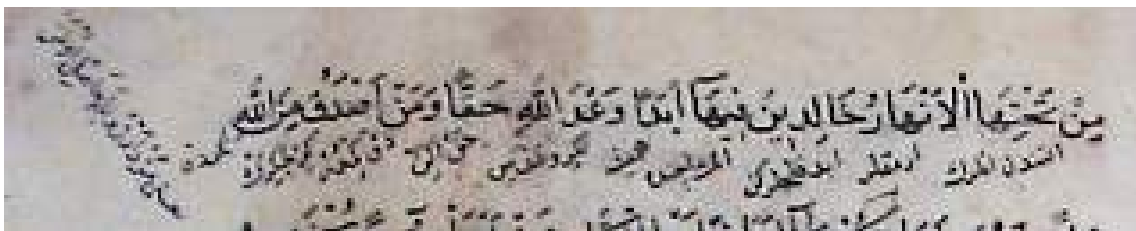
mehîsâ(n). Velleżîne âmenû ve'amilû-ssâlihâti senudhiluhum cennâtin tecrî

bir kaçış yolu bulamazlar. İman edip salih ameller işleyenleri de ebedî olarak kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetlere

Dönmek dağı anlar kim imân getürdiler dağı işlediler eyü işler givürevüz anları uçmağlara aklar

(280) [53a] NİSÂ 122

1.

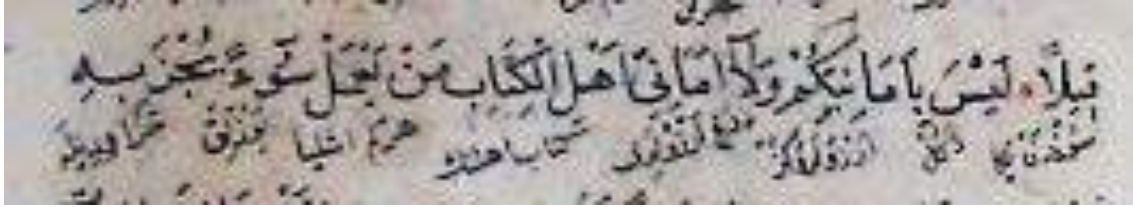

min tahtihâ-l-enhâru hâlidîne fihâ ebedâ(en) va'da(A)llâhi hakkan vemen asdeku mina(A)llâhi kîlâ(n)

içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacağız. Allah, gerçek bir vaadde bulunmuştur. Kimdir sözü Allah'inkinden daha doğru olan?

Altundan anlarıñ ırmaklar ebed alıcılarken anuñ içinde hemiŝe Tañrı va 'desi ha iken daı kimdür girçegirek Tañrı 'dan ya 'nî müzd arzu ile āmîl olmaz

2.

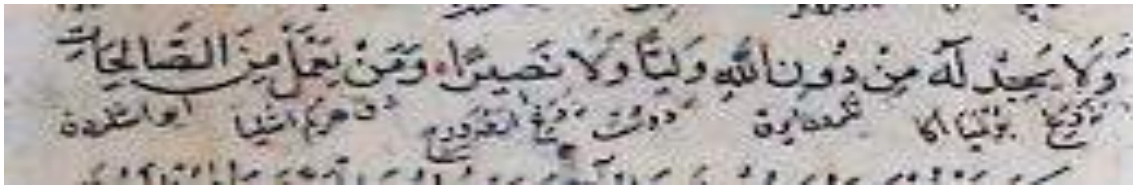

kîlâ(n). Laysa bi-emâniyyikum velâ emâniyyi ehli-lkitâb(i) men ya'mel sû-en yucze bihi

İş, ne sizin kuruntunuza, ne de kitap ehlinin kuruntusuna göredir. Kim kötü bir iş yaparsa, onunla cezalandırılır.

Sözden yaña degül arzularuñuz ne daı arzuları kitâb ehlinüñ her kim işleye yavuzlu cezâ virinile

3.

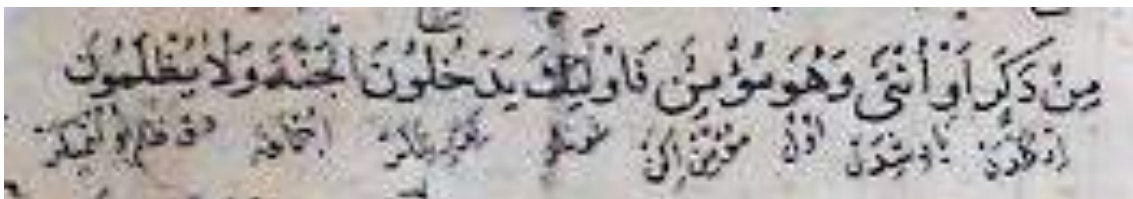

velâ yecid lehu min dûni(A)llâhi veliyyen velâ nasîrâ(n). Vemen ya'mel mine-ssâlihâti

O, kendisine Allah'tan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı bulabilir. Erkek olsun, kadın olsun her kim iman etmiş olarak dünya ve âhiret için yararlı iyi işler yaparsa

Ne daı bulmaya aña Tañrı 'dan ırâ dost ne daı ara virici daı her kim işleye eyü işlerden

4.

mine-ssâlihâti min zekerin ev unšâ vehuve mu/minun feulâ-ike yedhulûne-lcennete velâ yuzlemûne

her kim salih ameller işlerse, işte onlar cennete girerler ve zerre kadar haksızlığa uğratılmazlar.

İrkekden yâ dışiden ol mü'mîn iken şunlar givürinileler uçmağa dağı zulm olunmayalar

5.

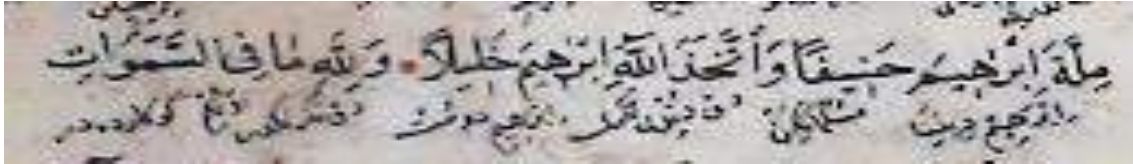

nakîrâ(n). Vemen ahsenu dînen mimmen esleme vechehu li(A)llâhi vehuve muhsininun vettebe'a

Zerre kadar. Kimin dini, iyilik yaparak kendini Allah'a teslim eden ve hakka yönelen

Çerre kadarınca hurma çekirdegi dağı kimdür görklü dînden yaña andan ısmarladı yüzini Tañrı'ya ol eyülük eyleyiciyken dağı uydı

6.

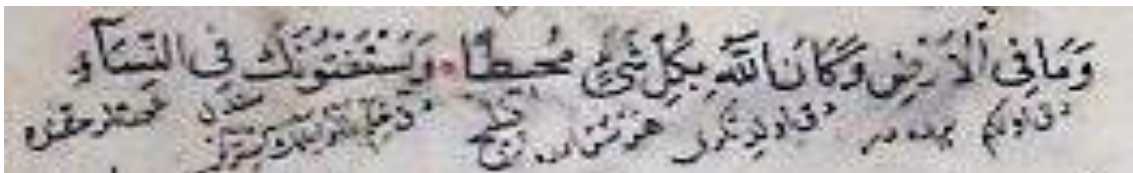

millete ibrahîme hanîfâ(en) vettehâza(A)llâhu ibrahîme halîlâ(n). Veli(A)llâhi mâ fi-ssemâvâti

İbrahim'in dinine tabi olan kimsenin dininden daha güzeldir? Allah, İbrahim'i dost edindi. Göklerde olanlar da

İbrâhîm dînine müslimân iken dağı dutdı Tañrı İbrâhîm dost dağı Tañrı'nuñdur ol kim göklerdedür

7.

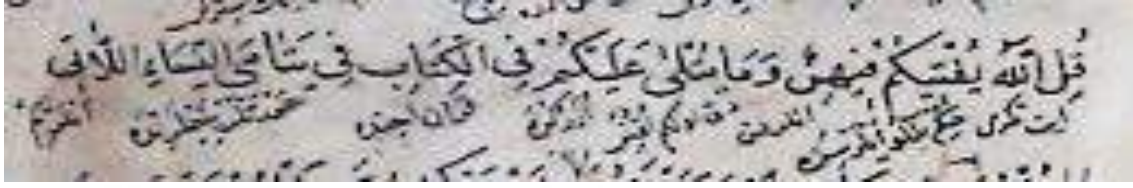

vemâ fi-l-ard(i) vekâna(A)llâhu bikulli şey-in muhîâtâ(n). Veyesteftûneke fî-nnisâ-/(i)

yerdeki her şey Allah'ındır. Allah, her şeyi kuşatıcıdır. Kadınlar hakkında senden fetva isterler,

Dağı ol kim yirdedür dağı oldu Tañrı her şey üzre kılıcı dağı hüküm bellü eylemek isterler senden 'avratlar hakkında

8.

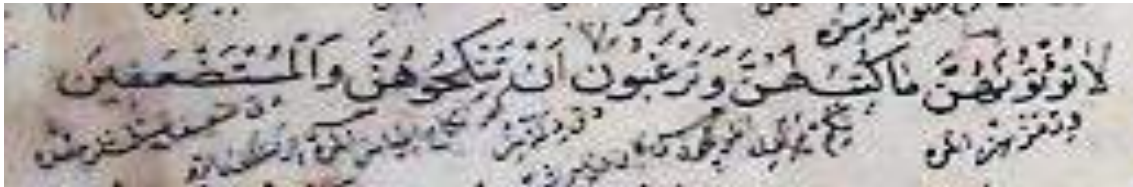

kuli(A)llâhu yuftikum fihinne vemâ yutlâ 'aleykum fî-lkitâbi fî yetâmâ-nnisâ-i-llâtî

De ki: “Onlar hakkında size fetvayı Allah veriyor.” Kitapta, kendilerine (verilmesi) farz kılınan (miras)ı vermediğiniz ve evlenmek istediğiniz yetim kızlara, zavallı çocuklara ve yetimlere

Eyit Tañrı hüküm bellü eyler size anlardan dağı ol kim okınur üzerüñüze Qurân içinde 'avratlar yetimlerinde anlar kim

9.

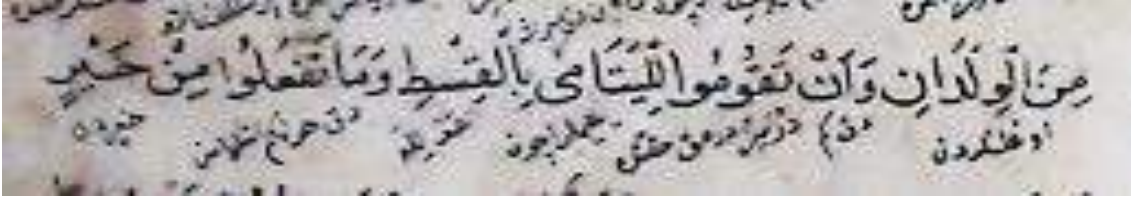

lâ tu/tûnehunne mâ kutibe lehunne vetergâbüne en tenkihûhunne velmustad'afine

De ki: “Onlar hakkında size fetvayı Allah veriyor.” Kitapta, kendilerine (verilmesi) farz kılınan (miras)ı vermediğiniz ve evlenmek istediğiniz yetim kızlara,

Virmezsiz anlara nitekim yazıldı anlarçün ... miras dağı dilersiz kim nikâh eyleyesiz anlara ya 'nî çirkinlikden ötrü dağı za 'îf kılınışlar hakkında

10.

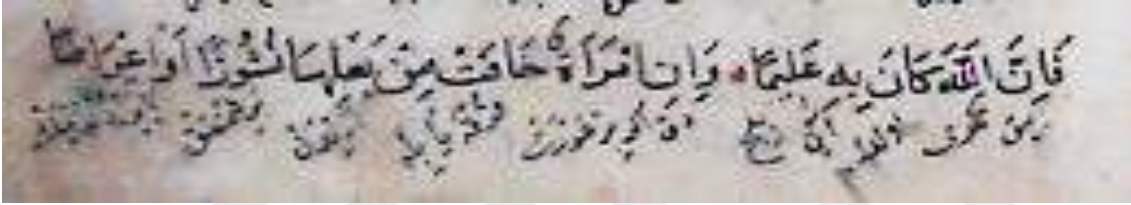

mine-lvildāni veen tekûmû lilyetâmâ bilqist(i) vemâ tef'alû min hayrin

zavallı çocuklara ve yetimlere âdil davranmanıza dair, size okunmakta olan âyetler de bunu açıklıyor.

Oğlanlardan da ki kim durasız davranmak hakkında yetimler için 'adl-ile da ki her ne kim işleyesiz hayrdan

11.

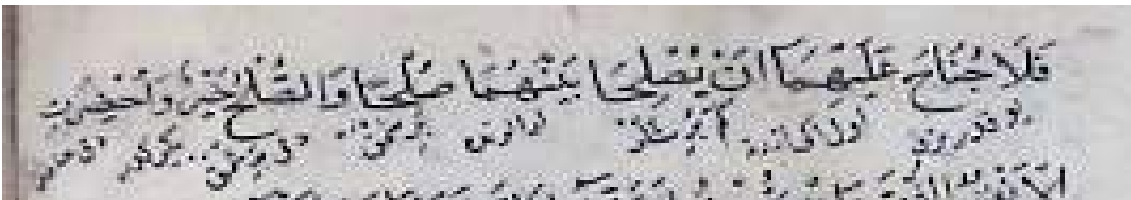
fe-inna(A)llāhe kâne bihi 'alimâ(n). Ve-ini-mraetun hâfet min ba'lihâ nuşûzen ev i'râdan

Ne hayır yaparsanız, şüphesiz Allah onu bilir. Eğer bir kadın kocasının, kendisine kötü davranmasından, yahut yüz çevirmesinden endişe ederse

Bayık Tañrı oldu anı bilici da ki eger bir 'avrat kırka yâ bile erinden barışmamak yâ yüz döndürmek

(281) [53b] NISÂ 128

1.

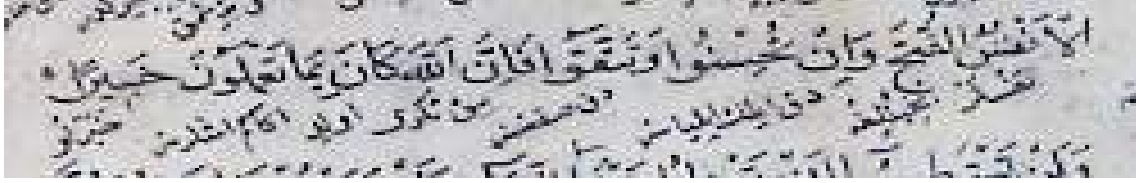

felâ cunâha 'aleyhimâ en yuslihâ beynehumâ sulhâ(an) ve-ssulhu hayr(un) veuhdirati

uzlaşarak aralarını düzeltmelerinde ikisine de bir günah yoktur. Uzlaşmak daha hayırlıdır.

Yoğdur yazuğ ol iki üzerüñe kim barışalar aralarında barışmağ dağı barışmağ yegrekdür dağı hāzır

2.

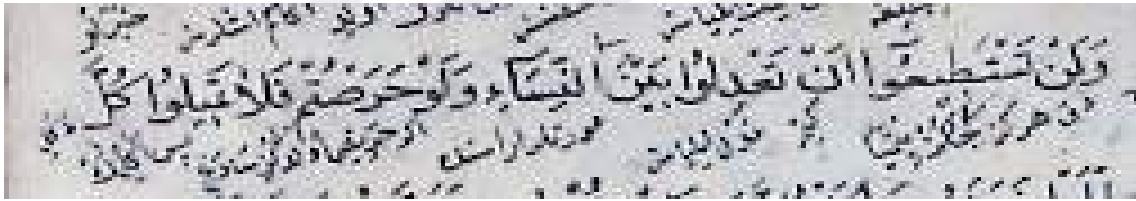

enfusu-şşuhh(a) ve-in tuhsinû vetettekû fe-inna(A)llâhe kâne bimâ ta'melûne habîrâ(n)

Nefisler ise kıskançlığa ve bencil tutkulara hazır (elverişli) kılınmıştır. Eğer iyilik eder ve Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız, şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

Nefsler bahıllığa dağı eyülük eylesesiz dağı şakınasız bayık Tañrı oldı aña kim işlersiz haberlü

3.

Velen testatî'û en ta'dilû beyne-nnisâ-i velev harastum felâ temîlû kulle-l

Ne kadar uğraşsınız uğraşın, kadınlar arasında adaleti yerine getiremezsiniz. Öyle ise (birine) büsbütün

Dağı hergiz gücünüz yitmege kim 'adl eylesesiz 'avratlar arasında eger ħarîş olduñuzsa dağı pes egilmeñ dükeli

4.

meyli fetezerûhâ keltu'alleka(ti) ve-in tuslihû vetettekû fe-inna(A)llâhe kâne

gönül verip ötekini (kocası hem var, hem yok) askıda kalmış kadın gibi bırakmayın. Eğer arayı düzeltir ve Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız, şüphesiz Allah

Egilmeñ pes kıyasız ya 'nî dağı yirin anı aşılıñı gibi ya 'nî ne yirde ne gökde dağı eger düzgin eyleyesiz dağı şakınasız bayık Tañrı oldı

5.

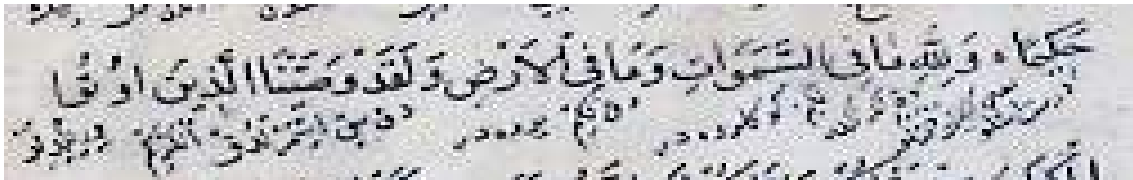

kâne gafûran rahîmâ(n). Ve-in yeteferrakâ yuğni(A)llâhu kullen min se'atih(i) vekâna(A)llâhu vâsi'en

çok bağışlayıcı ve çok merhamet edicidir. Eğer ayrılırlarsa, Allah bol lütuf ve nimetiyle onların her birini zengin kılar (başkalarına muhtaç bırakmaz). Allah, lütfü geniş olandır.

Yarlıgayıcı rahmet kılıcı dağı eger ayrılısalar bay eyleye Tañrı dükelini baylığında dağı oldı Tañrı giñ

6.

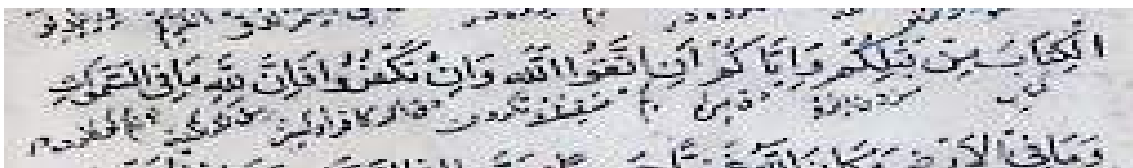

hakîmâ(n). Veli(A)llâhi mâ fi-ssemâvâti vemâ fi-l-ard(i) velekad vassaynâ-lleżîne ûtû

O, hüküm ve hikmet sahibidir. Göklerdeki her şey, yerdeki her şey Allah'ındır. Sizden önce kendilerine kitap verilenlere de

Dürüst işlü ya 'nî giñ rahmetlü dağı Tañrı'nuñdur ne kim göklerdeür dağı ne kim yirdedür dağı bayık ısmarladuğ anları kim virildiler

7.

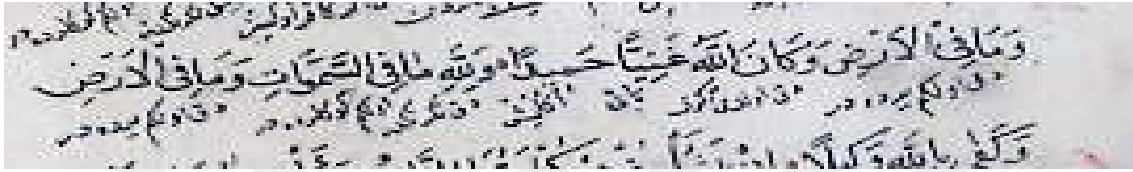

kitâbe min kablikum ve-iyâyâkum eni-ttekû(A)llâh(e) ve-in tekfurû fe-inne li(A)llâhi mâ fî-
ssemâvâti

size de “Allah’a karşı gelmekten sakının” diye tavsiye ettik. Eğer inkâr ederseniz, (bilin ki)
göklerdeki

*Kitâb sizden ilerü dağı size kim şakınuñ Tañrı’dan dağı eger kâfir olasız bayıķ Tañrı’nuñdur
ol kim göklerdedür*

8.

vemâ fi-l-ard(i) vekâna(A)llâhu ğaniyyen hamîdâ(n). Veli(A)llâhi mâ fî-ssemâvâti vemâ fi-l-
ard(i)

her şey, yerdeki her şey Allah’ındır. Allah, zengindir, övülmeye lâyıktır. Göklerdeki her şey,
yerdeki her şey Allah’ındır.

*Dağı ol kim yirdedür dağı oldı Tañrı bay öğülmüş dağı Tañrı’nuñdur ol kim göklerdedür dağı
ol kim yirdedür*

9.

vekefâ bi(A)llâhi vekîlâ(n). İn yeşe/ yuzhibkum eyyuhâ-nnâsu veye/ti bi-âharîn(e) vekâna

Vekil olarak Allah yeter. Ey insanlar! Allah dilerse sizi yok eder ve başkalarını getirir.

Dağı tapdur Tañrı iş sürici eger dilerse gidere sizi ey âdemîler dağı getüre iraklar dağı oldı

10.

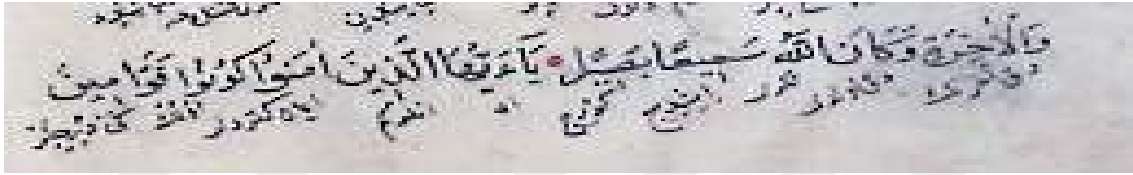

(A)llâhu ‘alâ zâlîke kadîrâ(n). Men kâne yurîdu ševâbe-ddunyâ fe’inda(A)llâhi ševâbu-ddunyâ

Allah, buna hakkıyla gücü yetendir. Kim dünya sevabı (nimeti) istiyorsa (bilsin ki), dünya sevabı da

Tañrı senüñ üzerüñe güç yiter her kim oldı diler dünyâ yanadın Tañrı katındadır dünyâ yanadur

11.

vel-âhira(ti) vekâna(A)llâhu semî’an basîrâ(n). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû kûnû kavvâmîne ahiret sevabı da Allah katındadır. Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir. Ey iman edenler! Kendiniz, ana babanız ve en yakınlarınızın aleyhine de olsa, Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan

Dağı ahiretüñ dağı oldı Tañrı işidici görücü ey anlar kim imân getürdiler oluñ key durıcılar

(281) [54a] NISÂ 135

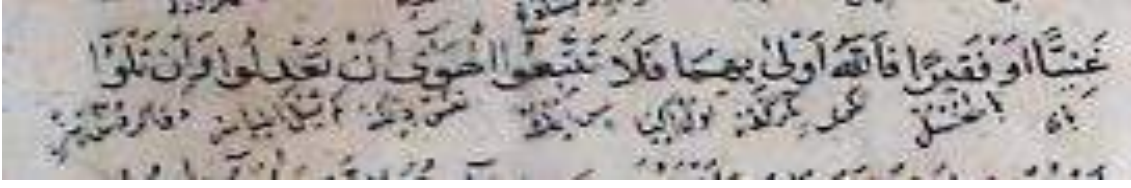
1.

bilkesti şuhedâe li(A)llâhi velev ‘alâ enfusikum evi-lvâlideyni vel-akrabîn(e) in yekun adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun. (Şahitlik ettikleriniz) zengin veya fakir de olsalar (adaletten ayrılmayın).

‘Adl tanuqlar-iken Tañrı için eger kendüzüñüz üzerine yana dağı yâ ata ana üzerine dağı yakın hısımlar üzerine eger ola

2.

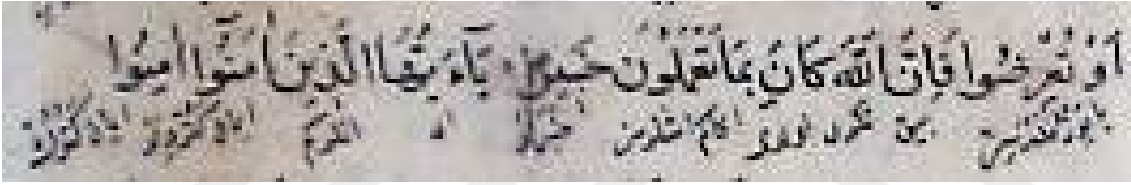

ganiyyen ev fakîran fa(A)llâhu evlâ bihimâ felâ tettebi'û-lhevâ en ta'dilû ve-in telvû

(Şahitlik ettikleriniz) zengin veya fakir de olsalar (adaletten ayrılmayın). Çünkü Allah ikisine de daha yakındır. (Onları sizden çok kayırır.) Öyle ise adaleti yerine getirmede nefsinize uymayın.

Bay yohsul Tañrı yegrekdür ol ikiye pes uymañ nefş dilegiñe kim meyl eylesesiz dağı eger döndüresiz

3.

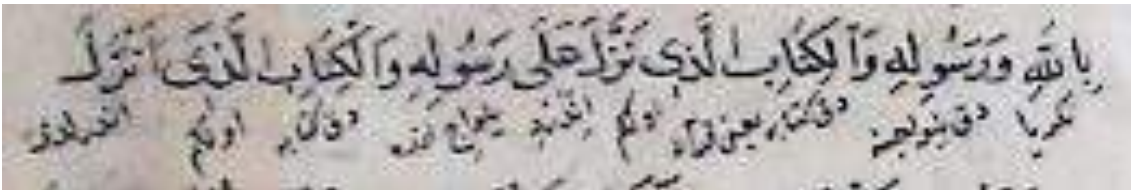

ev tu'ridû fe-inna(A)llâhe kâne bimâ ta'melûne habîrâ(n). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû âminû

Eğer (şahitlik ederken gerçeği) çarpıtırsanız veya (şahitlikten) çekinirsiniz (bilin ki) şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır. Ey iman edenler!

Yâ yüz döndüresiz bayığ Tañrı oldı aña kim işlersiz haberlü ey anlar kim imân getürdiler imân getürüñ

4.

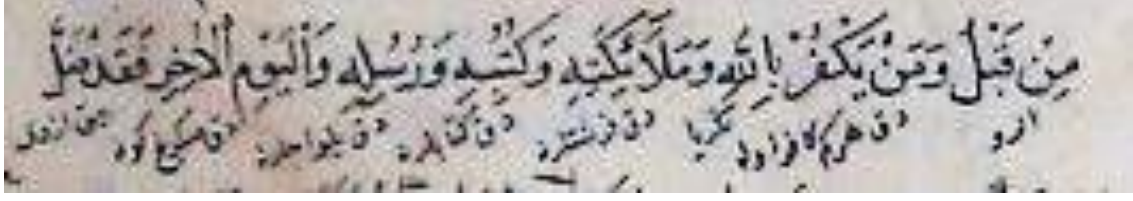

âminû bi(A)llâhi verasûlihi velkitâbi-lleżî nezzele 'alâ rasûlihi velkitâbi-lleżî enzele

Allah'a, Peygamberine, Peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba iman edin.

Tañrı'ya dağı yalavaçına dağı kitāba ya 'nī urān'a ol kim indürdi yalavaçı üzre dağı kitāba ol kim indürildi

5.

kabl(u) vemen yekfur bi(A)llāhi vemelâ-iketihî vekutubihî verusulihî velyevmi-l-âhiri fekad dalle

Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkâr ederse,

İlerü dağı her kim kâfir ola Tañrı'ya dağı feriştelere dağı kitāblarına dağı yalavaçlarına şöñrađ güne bayığ azdı

6.

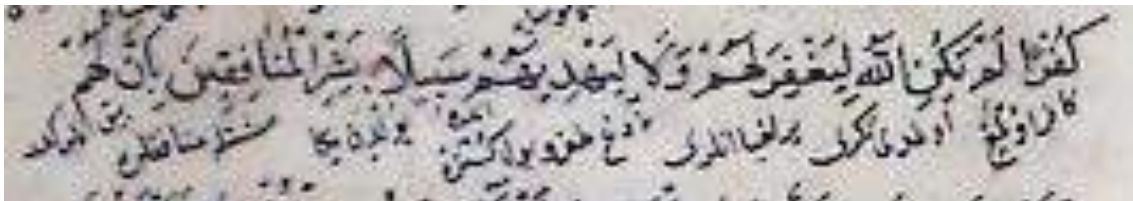

dalâlen ba'îdâ(n). İnne-lleżîne âmenû şümme keferû şümme âmenû şümme keferû şümme-zdâdü

derin bir sapıklığa düşmüş olur. İman edip sonra inkâr eden, sonra inanıp tekrar inkâr eden, sonra da inkârlarında ileri gidenler var ya;

Azmađ ırak bayığ anlar kim imān getürdiler ya 'nī Mūsa'ya andan kâfir oldılar andan imān getürdiler andan kâfir oldılar ya 'nī 'İsa peygāmbere andan arturdılar ya 'nī Muhammed'e ya 'nī Tevrît

7.

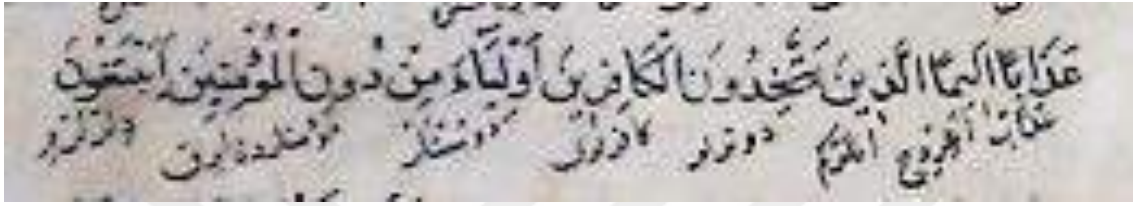

kufran lem yekuni(A)llâhu liyağfira lehüm velâ liyehdiyehüm sebîlâ(n). Beşşiri-lmunâfikîne bi-enne lehüm

Allah, onları bağışlayacak da değildir, doğru yola iletecek de değildir. Münafıklara, kendileri için

Kâfir olmağı olmadı Tañrı yarlıgaya anları ne dağı togru yol göstere anlara yoldın yaña muştulaya münâfiklara bayık anlaruñdur

8.

‘azâben elîmâ(n). Ellezîne yettehizûne-lkâfirîne evliyâe min dûni-lmu/minîn(e) eyebtegûne elem dolu bir azap olduğunu müjdele. Onlar, mü’minleri bırakıp kâfirleri dost edinen kimselerdir. Onların yanında izzet ve şeref mi arıyorlar?

‘Azâb uğradıcı anlar kim dutarlar kâfirleri dostlar mü’minlerden ayruğ dilerler mi

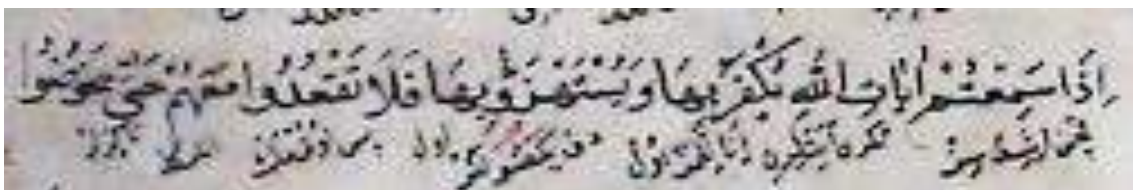
9.

‘indehümü-l’izzete fe-inne-l’izzete li(A)llâhi cemî’â(n). Vekad nezzele ‘aleykum fi-lkitâbi en Hâlbuki bütün izzet ve şeref Allah’a aittir. O size kitapta şunu indirmiştir:

Anlaruñ katıñdan ‘izzeti bayık ‘izzet Tañrı’nuñdur küllisi dağı bayık indürinildi üzerüñüze kitâbda kim

10.

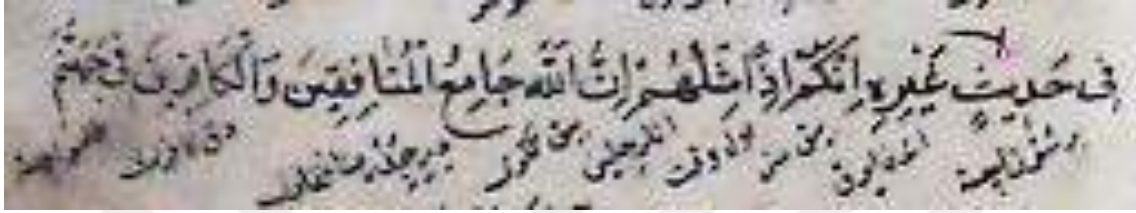

iżâ semi'tum âyâtî(A)llâhi yukferu bihâ veyustehzeu bihâ felâ tak'udû me'ahum hattâ yehûdû

“Allah’ın âyetlerinin inkâr edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman, başka bir söze geçemedikleri müddetçe, onlarla oturmayın,

Kaçan işidesiz Tañrı âyetlerini inanılmaz ol dağı yañşulanur ol pes oturmañ anlaruñla tã gireler

11.

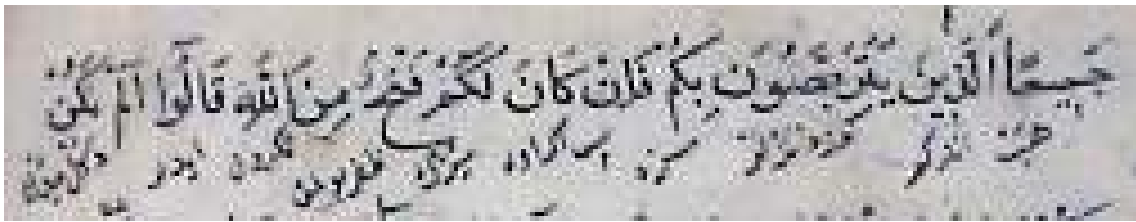
fi hadîsin ğayrih(i) inneku(m) izen mişluhum inna(A)llâhe câmi'u-lmunâfikîne velkâfirîne fi cehennem

aksi hâlde siz de onlar gibi olursunuz” diye hüküm indirmiştir. Şüphesiz Allah, münafıkların ve kâfirlerin hepsini cehennemde

Bir söz içine andan ayruķ bayıķ siz ol vaķt anlar ğalin bayıķ Tañrı ya'nĩ eger oturursañuz diricidür münâfıķları daķı kãfirleri şamu içine

(282) [54b] NİSÂ 141

1.

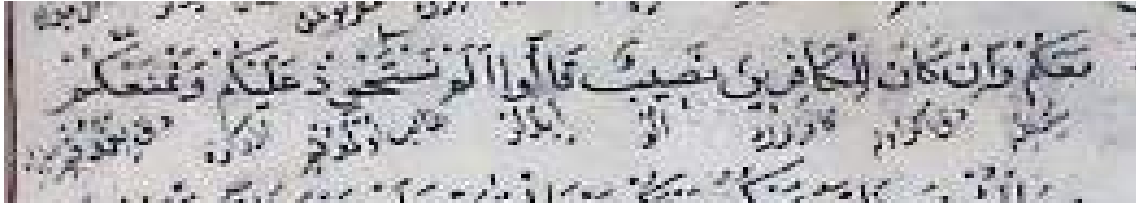

cemî`â(n). Ellezîne yeterabbasüne bikum fe-in kâne lekum fethun mina(A)llâhi kâlû elem nekun

toplayacaktır. Onlar sizi gözetleyip duran kimselerdir. Eğer Allah tarafından size bir fetih (zafer) nasip olursa, “Biz sizinle beraber değil miydik?” derler.

Hep anlar kim göz dutarlar size pes eger ola sizüñ zafer bulmaķ Tañrı'dan eyideler degül miydük

2.

me'akum ve-in kâne lilkâfirîne nasîbun kâlû elem nestahviz 'aleykum venemna'kum

Şayet kâfirlerin (zaferden) bir payı olursa, “Size üstünlük sağlayıp sizi mü'minlerden korumadık mı?” derler.

Sizüñle dağı eger ola kâfirlerüñ ülü eyideler ğalib olmaduğ mı üzerüñüze dağı yığamaduk mı sizi

3.

mine-lmu/minîn(e) fa(A)llâhu yahkumu beynekum yevme-lkiyâme(ti) velen yec'ala(A)llâhu lilkâfirîne

Şayet kâfirlerin (zaferden) bir payı olursa, “Size üstünlük sağlayıp sizi mü'minlerden korumadık mı?” derler. Allah, kıyamet günü aranızda hükmünü verecektir. Allah, mü'minlerin aleyhine

Mü'minlerden pes Tañrı hükm eyleye arañuzda kıyamet günü dağı hergiz kılmaya Tañrı kâfirlerüñ

4.

'alâ-lmu/minîne sebîlâ(n). İnne-lmunâfikîne yuhâdi'ûna(A)llâhe vehuve hâdi'uhum ve-izâ

kâfirlere hiçbir yol vermeyecektir. Münafıklar, Allah'ı aldatmaya çalışırlar. Allah da onların bu çabalarını başlarına geçirir.

Mü'minler üzre yol bayık münâfıklar aldarlar Tañrı'yu dağı ol aldaticısıdur anlaruñ dağı kaçan

5.

kâmû ilâ-ssalâti kâmû kusâlâ yurâûne-nnâse velâ yezkurûna(A)llâhe illâ kalîlâ(n).

Onlar, namaza kalktıkları zaman tembel tembel kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı pek az anarlar.

Duralar namazdan yaña duralar kâhellerin göstermek-çün âdemlere dağı añmazlar Tañrı illâ az

6.

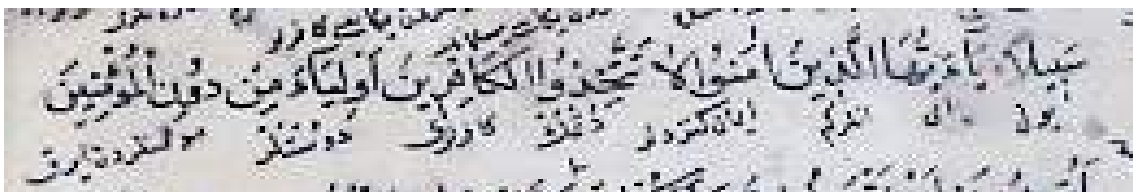

Muzebzebîne beyne zâlike lâ ilâ hâulâ-i velâ ilâ hâulâ-/(i) vemen yudlîli(A)llâhu felen tecide lehu

Onlar küfür ile iman arasında bocalayıp dururlar. Ne bunlara (mü'minlere) ne de şunlara (kâfirlere) bağlanırlar. Allah, kimi saptırırsa ona asla bir çıkar yol bulamazsın.

Varıcı gelici olinmişlar şunuñ arasında degül şunlardan yaña ya'nî müselmanlar ne dağı şunlardan yaña ya'nî kâfirler dağı her kim azdura Tañrı hergiz bulmaya

7.

Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû lâ tettehizû-İkâfirîne evliyâe min dûni-lmu/minîn(e)

Ey iman edenler! Müminleri bırakıp kâfirleri dost edinmeyin.

Yol ey anlar kim imân getürdiler dutmañ kâfirleri dostlar mü'minlerden ayruk

8.

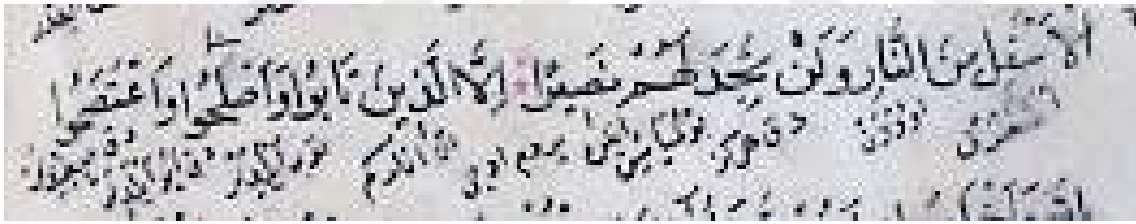

eturîdüne en tec'alû li(A)llâhi 'aleykum sultânen mubînâ(n). İnne-lmunâfikîne fi-dderki-l

Kendi aleyhinize Allah'a apaçık bir delil mi vermek istiyorsunuz? Şüphesiz ki münafıklar, cehennem ateşinin en aşağı tabakasındadırlar.

Diler misiz kim kılasız Tañrı'nuñ üzerüñüze hüccet bellü bayık münâfıklar aşağı ayakdur

9.

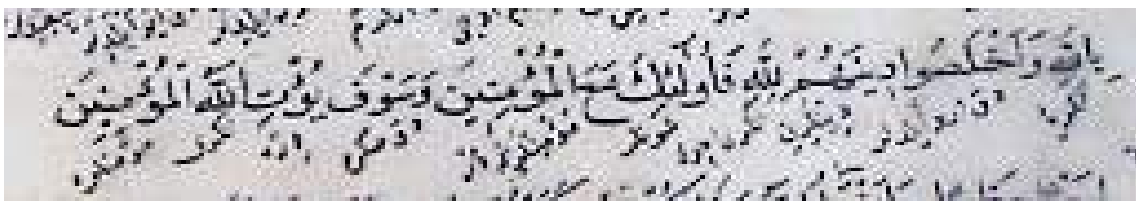

esfeli mine-ñnâri velen tecide lehum nasîrâ(n). İllâ-lleżîne tâbû veaslehû va'tesamû

Onlara hiçbir yardımcı da bulamazsın. Ancak tövbe edenler, durumlarını düzeltenler, Allah'ın kitabına sarılanlar

Aşağaraq oddan dağı hergiz bulmayasın anlara yardım edici illâ anlar kim tevbe eylediler dağı eyü eylediler dağı şıgındılar

10.

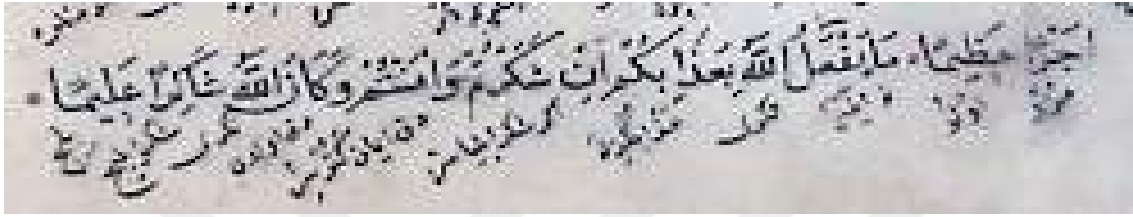

bi(A)llâhi veahlesû dînehum li(A)llâhi feulâ-ike me'a-lmu/minîn(e) vesevfe yu/ti(A)llâhu-lmu/minîne

ve dinlerini Allah'a has kılanlar müstesnadır. Bunlar mü'minlerle beraberdirler. Allah, mü'minlere

Tañrı'ya dağı aru eylediler dñnlerini Tañrı için şunlar mü'mñnlerledür dağı řoñra vire Tañrı mü'mñnlere

11.

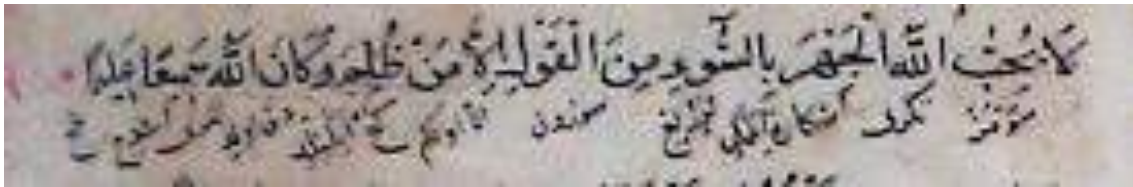
ecran 'azîmâ(n). Mâ yef'alu(A)llâhu bi'azâbikum in şekertum veâmentum^(c) vekâna(A)llâhu şâkiran 'alimâ(n).

büyük bir mükâfat verecektir. Eğer şükreder ve iman ederseniz, Allah size niye azab etsin ki? Allah, şükürn karşılığını verendir, hakkıyla bilendir.

Müzd ulu ne eyleye Tañrı 'azâbuñuzla eger şükür eyleyesiz dağı ñmân getüresiz dağı oldı Tañrı şükür eyleyici bilici

(282) [55a] NİSÂ 148

1.

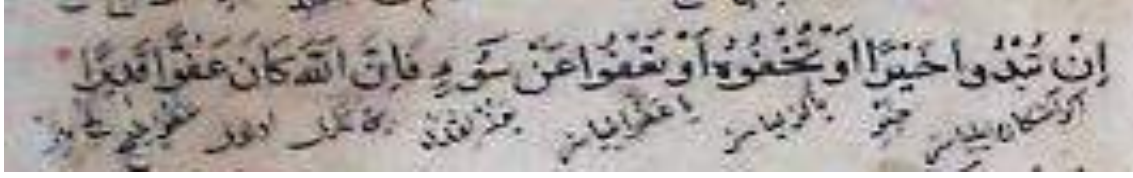

Lâ yuhibbu(A)llâhu-lcehra bi-ssû-i mine-lkavli illâ men zulim(e) vekâna(A)llâhu semî'an 'alimâ(n)

Allah, zulme uğrayanın dile getirmesi dışında, çirkin sözün açıklanmasını sevmez. Şüphesiz Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

Sevmez Tañrı āşikāre eyleñ yavuzluğ sözden illā ol kim güç eylenildi dağı oldı Tañrı işidici bilici

2.

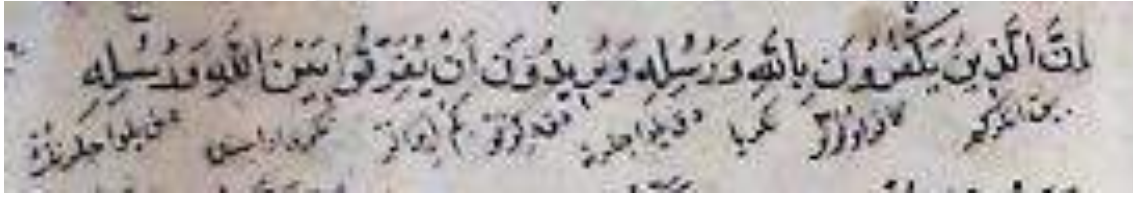

İn tubdû ħayran ev tuhfûhu ev ta'fû 'an sû-in fe-inna(A)llâhe kâne 'afuvven kadîrâ(n)

Bir hayrı açıklar veya gizlerseniz, yahut bir kötülüğü affederseniz (bilin ki), Allah da çok affedicidir, her şeye hakkıyla gücü yetendir.

Eger āşikāre eyleyesiz ħayrı yâ gizleyesiz yâ 'afv eyleyesiz yavuzluğdan bayık Tañrı oldı 'afv eyleyici güç yiter

3.

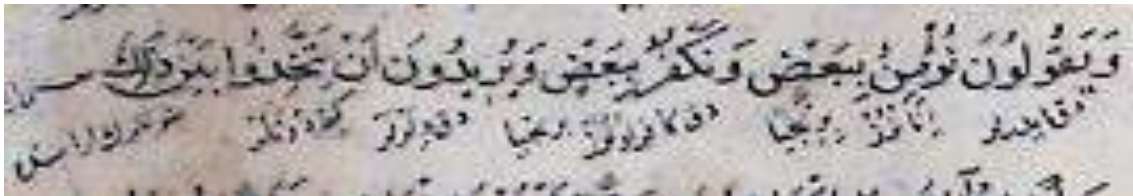

İnne-İleẕîne yekfurûne bi(A)llâhi verusulihi veyurîdûne en yufferikû beyne(A)llâhi verusulihi

Şüphesiz, Allah'ı ve peygamberlerini inkâr edenler, Allah'a inanıp peygamberlerine inanmayarak ayırım yapmak isteyenler,

Bayık anlar kim kâfir olurlar Tañrı'ya dağı yalavaçlarına dağı dilerler kim ayuralar Tañrı arasında dağı yalavaçlarınıñ

4.

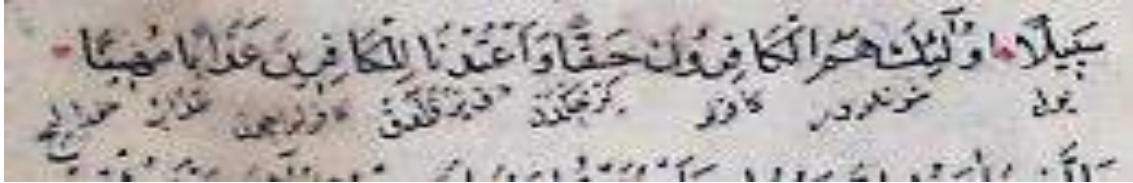

veyekûlûne nu/minu biba'din venekfuru biba'din veyurîdûne en yetteħîzû beyne zâlike

“(Peygamberlerin) kimine inanırız, kimini inkâr ederiz” diyenler ve böylece bu ikisinin (imanla küfrün) arasında bir yol tutmak isteyenler var ya;

Dağı eydürler inanırız birinceye dağı kâfir olur birinceye dağı dilerler kim dutalar şunlaruñ arasında

5.

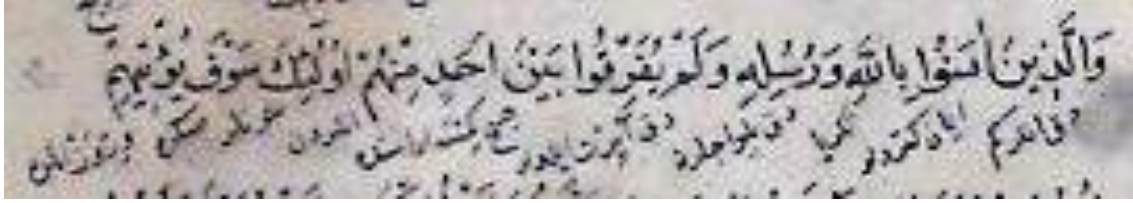

sebîlâ(n). Ulâ-ike humu-lkâfirûne hakk(an) vea'tednâ ilkâfirîne 'azâben muhînâ(n)

işte onlar gerçekten kâfirlerdir. Biz de kâfirlere alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır.

Yol şunlardur kâfirler girçekden dağı yaraqladuk kâfirler için 'azâb hor eyleyici

6.

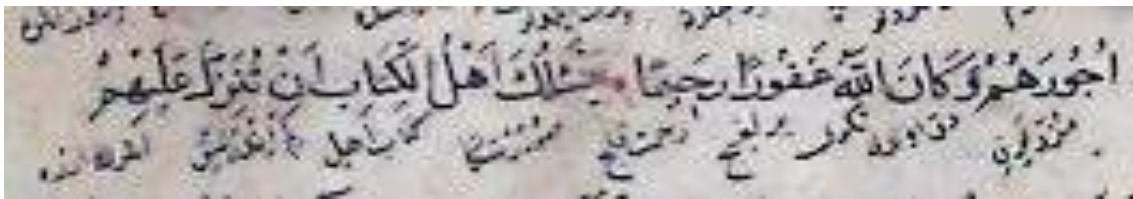

Vellezîne âmenû bi(A)llâhi verusulihî velem yuferrikû beyne ehadin minhum ulâ-ike sevfe yu/tîhim

Allah'a ve peygamberlerine iman edenler ve onlardan hiçbirini diğerlerinden ayırmayanlara gelince, işte onlara Allah

Dağı anlar kim imân getürdiler Tañrı'ya dağı yalavaçlarına dağı ibret eylediler hiç kimesne arasında anlardan şunlar şoñra virür anlara

7.

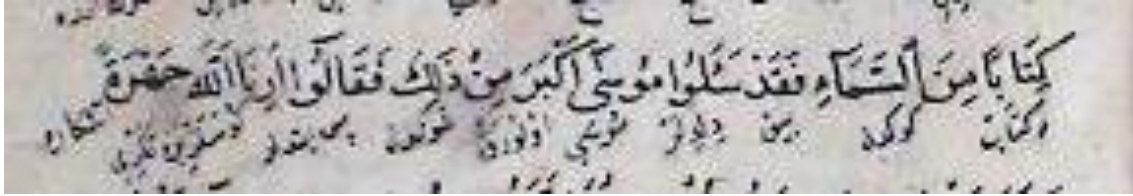

ucûrahum vekâna(A)llâhu gafûran rahîmâ(n). Yes-eluke ehlu-lkitâbi en tunezzile 'aleyhim

mükâfatlarını verecektir. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir. Kitap ehli, senden kendilerine

Müzdlerini dağı oldu Tañrı yarlıgayıcı rahmet kılıcı şorar saña kitâb ehli kim indüresin anlaruñ üzre

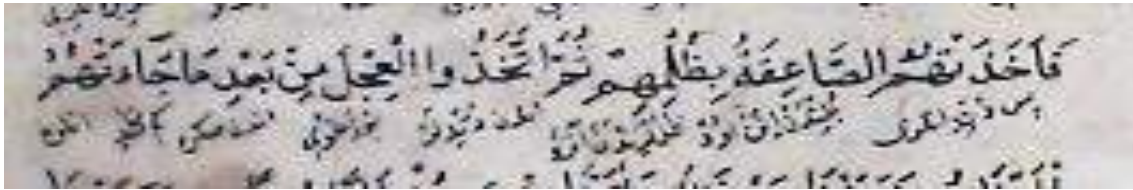
8.

kitâben mine-ssemâ--(i) fekad seelû mûsâ ekbera min zâlîke fekalû erina(A)llâhe cehraten gökten bir kitap indirmeni istiyorlar. (Buna şaşma!) Mûsâ'dan, bundan daha büyüğünü istemişler ve “Allah’ı bize açıkça göster” demişlerdi.

Kitâb gökden bayıķ dilediler Mûsa’yı uluraķ şundan pes eyitdiler göster bize Tañrı âşikâre

9.

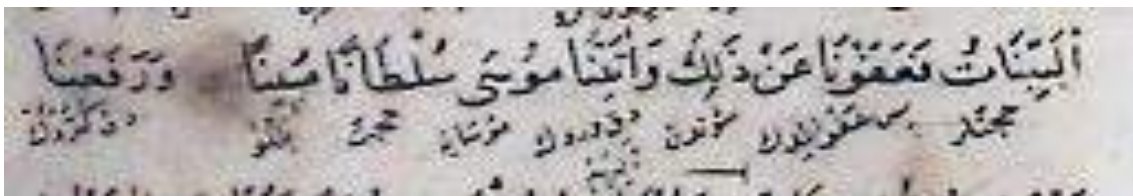

feahâzet-humu-ssâ’ikatu bizulmihimşümme-ttehażû-l’icle min ba’di mâ câet-humu

Böylece zulümleri sebebiyle onları yıldırım çarptı. Sonra kendilerine apaçık deliller gelmesinin ardından (tuttular) buzağıyı tanrı edindiler.

Pes dutdı anları bulutdan inen od zâlimlerden ötrü andan dutdılar buzağuyı andan soñra kim geldi anlara

10.

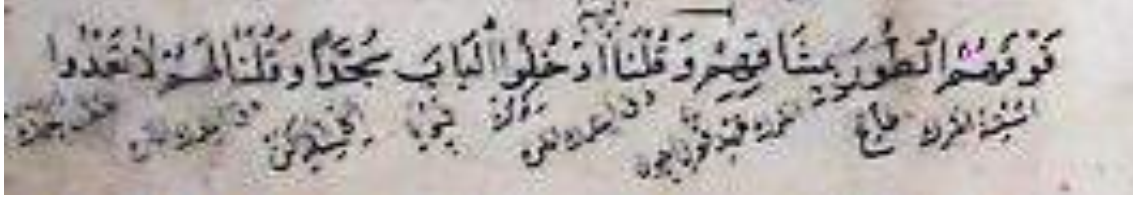

beyyinâtu fe'afevnâ 'an zâlik(e) veâteynâ mûsâ sultânen mubînâ(n). Verafa'nâ

Biz bunu da affettik ve Mûsâ'ya apaçık bir güç ve yetki verdik.

Hüccetler pes 'afv eyledük şundan dağı virdük Mûsa'ya hüccet bellü dağı getürdük

11.

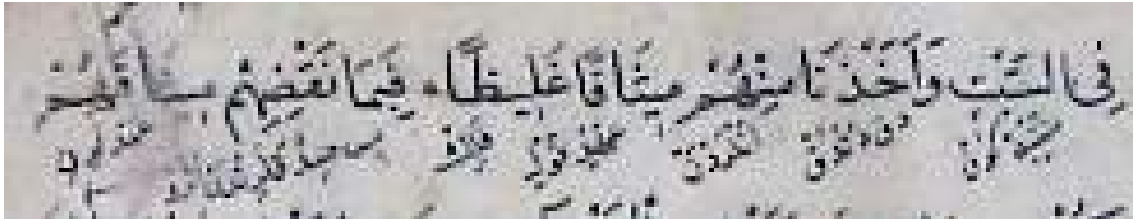
fevkahumu-ttûra bimîsâkihim vekulnâ lehumu-dhulû-lbâbe succeden vekulnâ lehum lâ ta'dû

Verdikleri sağlam söz(ü yerine getirmemeleri) sebebiyle “Tûr”u üzerlerine kaldırdık ve onlara, “Tevazu ile kapıdan girin” dedik. Yine onlara, haddi aşmayın” dedik

Üstine anlaruñ tağı anlaruñ 'ahdi kavli için dağı eyitdük anlara girüñ kapuya eğilmişlerken dağı eyitdük anlara haddin geçmeñ

(283) [55b] NİSÂ 155

1.

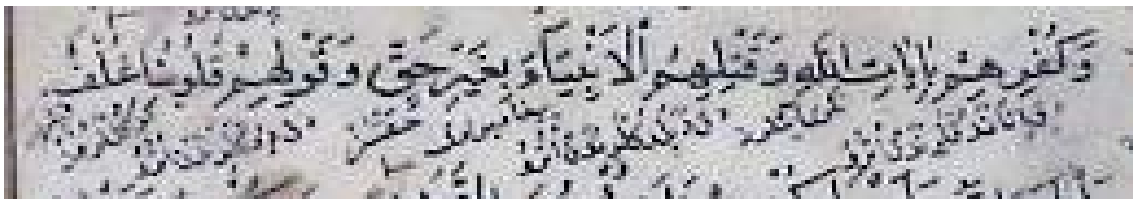

fi-ssebti veehaznâ minhum mîsâkan ğalîzâ(n). Febimâ nakdihim mîsâkahum

“Cumartesi (yasakları) konusunda. Verdikleri sağlam sözü bozmalarından,

Şebde gün dağı dutduk anlardan 'ahdi kavli kılûñ pes şıdıklarından ötrü 'ahdlerini

2.

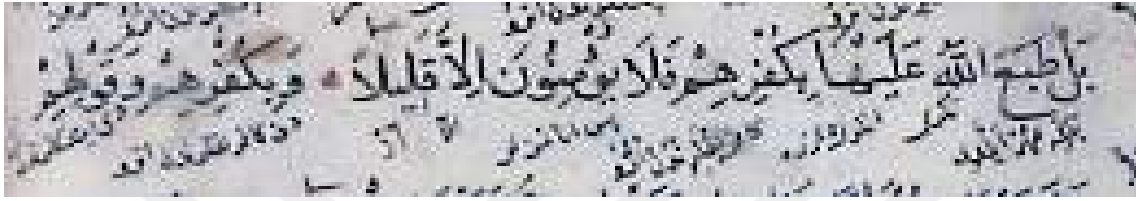

vekufrihim bi-âyeti(A)llâhi vekatlihimu-l-enbiyâe bigayri hakkin vekavlihim kulûbunâ gulf(un)

Allah'ın âyetlerini inkâr etmelerinden, peygamberleri haksız yere öldürmelerinden ve “kalplerimiz muhafazalıdır”

Dağı inanmaduklarından ötrü Tañrı âyetlerine dağı depeledüklerinden ötrü peygâamberleri haqsız dağı dedüklerinden ötrü gönüllerümüz kapalıdır

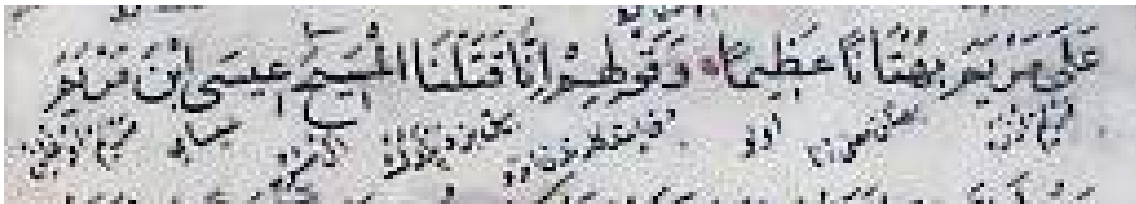
3.

bel tabe'a(A)llâhu 'aleyhâ bikufrihim felâ yu/minûne illâ kalîlâ(n). Vebikufrihim vekavlihim demelerinden dolayı (başlarına türlü belâlar verdik. Onların kalpleri muhafazalı değildir), tam aksine inkârları sebebiyle Allah onların kalplerini mühürlemiştir. Artık onlar inanmazlar.

Belki mühür eyledi Tañrı anlaruñ üzre kâfirliklerinden ötrü pes inanmazlar illâ az dağı kâfirliklerinden ötrü dağı eyitdiklerinden

4.

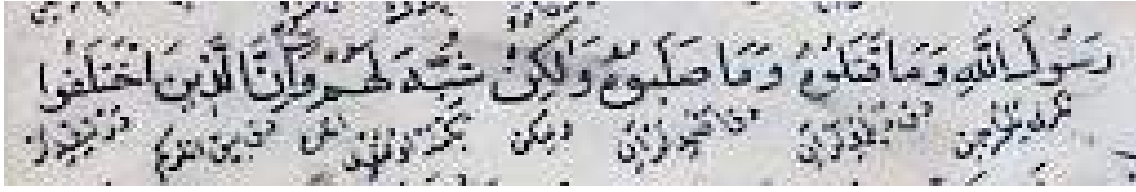

'alâ meryeme buhtânen 'azîmâ(n). Vekavlihim innâ katelnâ-lmesîha 'îsâ-bne meryeme

Bir de inkârlarından ve Meryem'e büyük bir iftira atmalarından ve “Biz Allah'ın peygamberi Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük” demelerinden dolayı kalplerini mühürledik.

Meryem üzre buhtân ya'nî zina ulu dağı eyitdiklerinden ötrü bayık biz depeledük el sürici 'İsâ'ı Meryem oğlunu

5.

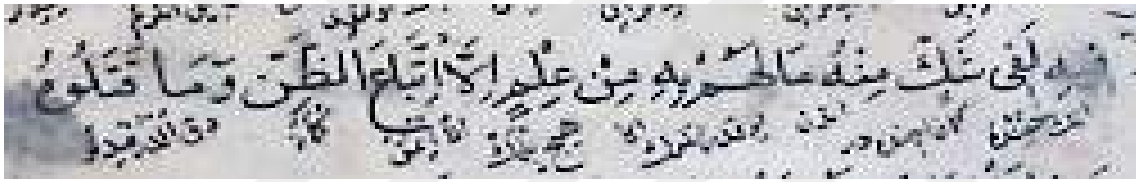

rasûla(A)llâhi vemâ katelûhu vemâsalebûhu velâkin şubbihe lehum ve-inne-lleżîne-htëlefü

Oysa onu öldürmediler ve asmadılar. Fakat onlara öyle gibi gösterildi. Onun hakkında anlaşmazlığa düşenler,

Taîrı yalavaçın dağı depelemediler anı dağı aşmadılar anı ve lîkin beñzer olındı anlara dağı bayık anlar kim dartışdılar

6.

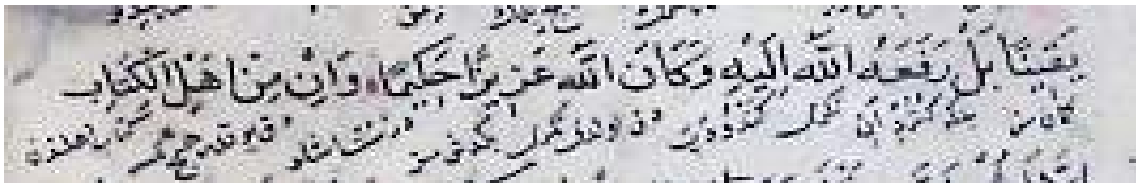

fihî lefî şekkin minh(u) mâ lehum bihi min ‘ilmin illâ-ttibâ’a-zzanni vemâ katelûhu

bu konuda kesin bir şüphe içindedirler. O hususta hiçbir bilgileri yoktur. Sadece zanna uyuyorlar. Onu kesin olarak öldürmediler.

Anuñ hakkında gümân içindedir andan yokdur anlaruñ aña hiç bilmeñ illâ uymağ gümâna dağı öldürmediler

7.

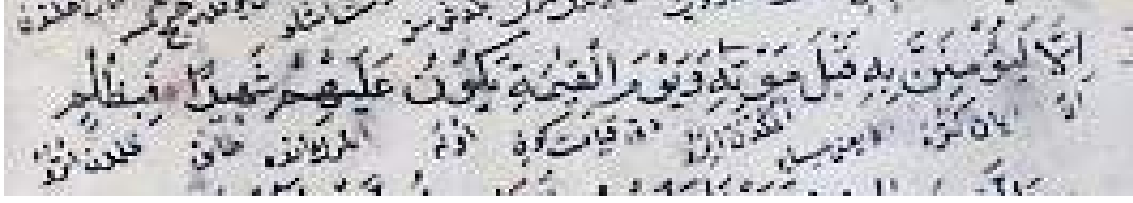

yakînâ(n). Bel rafe’ahu(A)llâhu ileyh(i) vekâna(A)llâhu ‘azîzen hakîmâ(n). Ve-in min ehli-lkitâbi

Fakat Allah onu kendisine yükseltmiştir. Allah, üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. Kitab ehlinden hiç kimse yoktur ki

*Gümânsız belki getürdi anı Tañrı kendü dapa dağı oldı Tañrı beñdeşsiz dürüst işlü dağı
yoğdur kiç kimse kitâb ehinden*

8.

illâ leyû/minenne bihi kable mevtihi(i) veyevme-lkiyâmeti yekûnu 'aleyhim şehîdâ(n).
Febizulmin

ölümünden önce, ona (İsa'ya) iman edecek olmasın. Kıyamet günü, o (İsa) onların aleyhine şahit olacaktır. Zulmlerinden dolayı

*İllâ ĩmân getüre aña ya 'nî 'İsâ'ya ölmekden ilerü dağı kıyâmet günü ola anlaruñ üzre tanuğ
zulmden ötrü*

9.

mine-lleżîne hâdû harramnâ 'aleyhim tayyibâtin uhillet lehum vebisaddihim

Yahudilerin birçok kimseyi Allah yolundan alıkoymaları, kendilerine yasaklanmış olduğu hâlde faiz almaları, insanların mallarını haksız yere yemeleri sebebiyle

*Anlardan kim Yahūd oldılar haram eyledük anlaruñ üzre aruları kim helâl olındıydı anlara
dağı yığduklarından*

10.

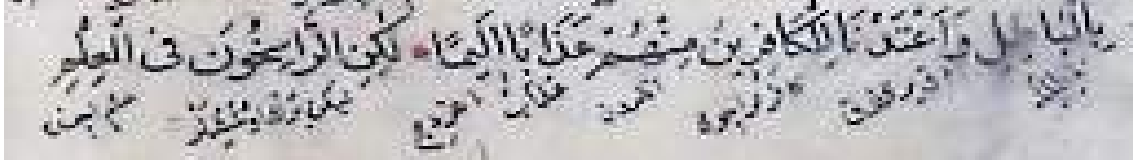

'an sebîli(A)llâhi keşîrâ(n). Veahzihimu-rribâ vekad nuhû 'anhu veeklihîm emvâle-nnâsi

önceden kendilerine helâl kılınmış temiz ve hoş şeyleri onlara haram kıldık.

Tañrı yolundan çok dağı alduğlarından ötrü riyâyı ol halde kim bayık yığlandılar anlardan dağı yemeklerinden ötrü âdemler mâllarını

11.

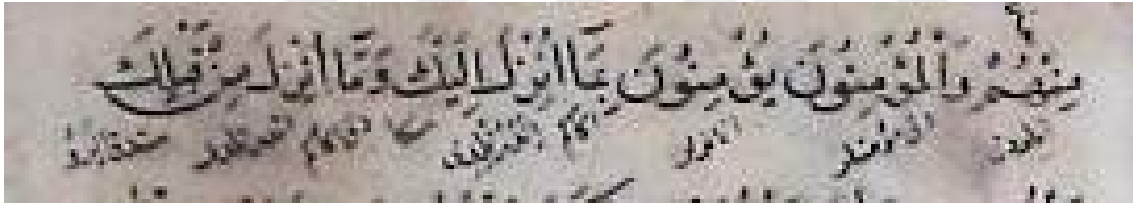
bilbâtil(i) vea'tednâ ilkâfirîne minhum 'azâben elimâ(n). Lâkini-rrâsihûne fi-l'ilmi

İçlerinden inkâr edenlere de acı bir azap hazırladık. Fakat onlardan ilimde derinleşmiş olanlar

Bâtılla dağı yarakladuğ kâfirler için anlardan 'azâb uğradıcı lîkin terk olmuşlar 'ilm içinde

(283) [56a] NİSÂ 162

1.

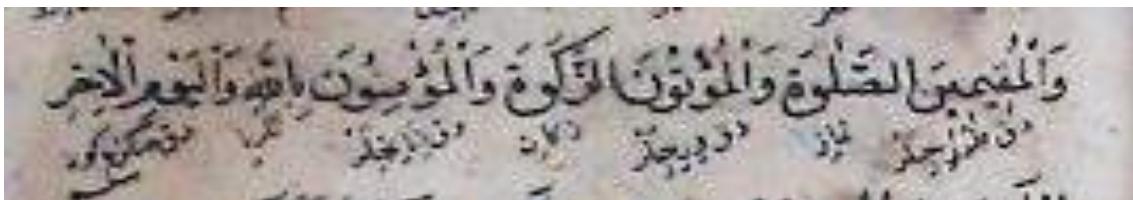

minhum velmu/minûne yu/minûne bimâ unzile ileyke vemâ unzile minkablik(e)

mü'minler, sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler.

Anlardan dağı mü'mînler inanurlar aña kim indürinildi saña dağı aña kim indürinildi senden ilerü

2.

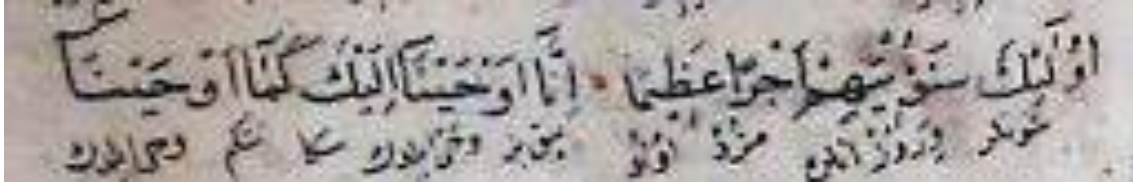

velmukîmîne-ssalâ(te) velmu/tûne-zzekâte velmu/minûne bi(A)llâhi velyevmi-l-âhiri

O namazı kılanlar, zekâtı verenler, Allah'a ve ahiret gününe inananlar var ya,

Dağı tıricılar namâzı dağı viriciler zekâti dağı inancılar Tañrı 'ya dağı şöña güne

3.

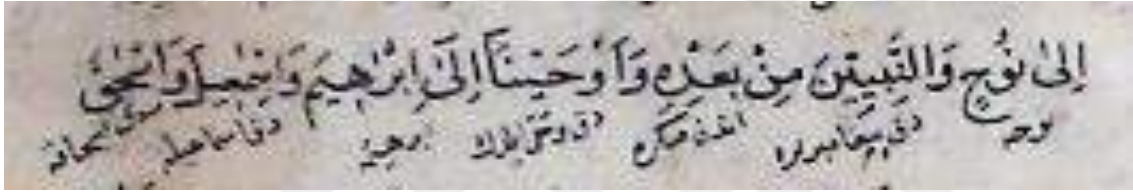

ulâ-ike senu/tîhim ecran 'azîmâ(n). İnnâ evhaynâ ileyke kemâ evhaynâ

işte onlara büyük bir mükâfat vereceğiz. Sana da vahyettik

Şunlar virevüz anlara müzd ulu bayık biz vahy eyledük saña nitekim vahy eyledük

4.

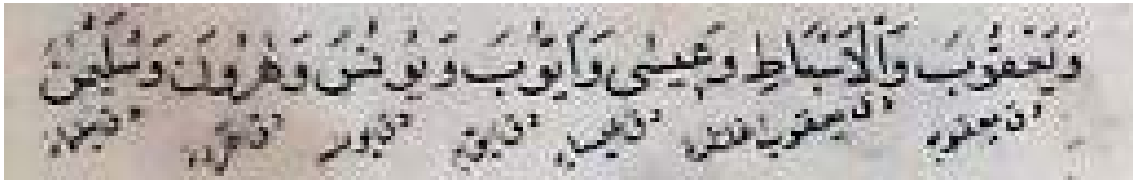

ilâ nûhin ve-nnebiyyîne min ba'dih(i) veevhaynâ ilâ ibrahîme ve-ismâ'île ve-ishâka

Biz, Nûh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a

Nûh'a dağı peygâmbere andan şöña dağı vahy eyledük İbrâhîm dağı İsmâ'îl'e sona İshâk'a

5.

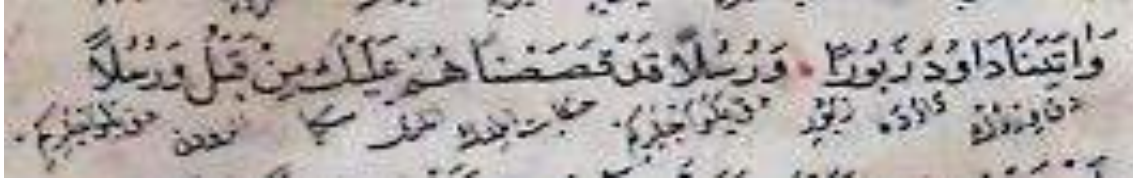

veya'kûbe vel-esbâti ve'îsâ veeyyûbe veyûnuse vehârûne vesuleymân(e)

Yakup'a ve evlatlarına ve İsa'ya, Eyyub'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a

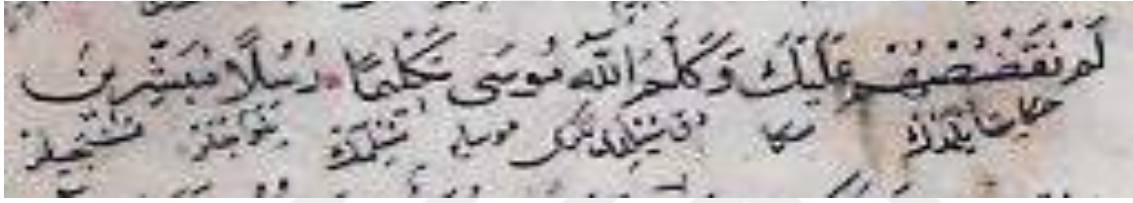
Dağı Ya 'kûb'a dağı Ya 'kûb oğlanlarına dağı 'İsâ'ya dağı Eyyüb'e dağı Yûnus'a dağı Harun'a dağı Süleymân'a

6.

veâteynâ dâvûde zebûrâ(n). Ve rusulen kad kasasnâhum ‘aleyke min kablu ve rusulen Davûd’a da Zebûr vermiştik. Daha önce kıssalarını sana anlattığımız peygamberler gönderdik. *Dağı virdük Davûd’a Zebûr’ı dağı yalavaçları kim hikâyet eyledük anları saña önürüden dağı yalavaçları kim*

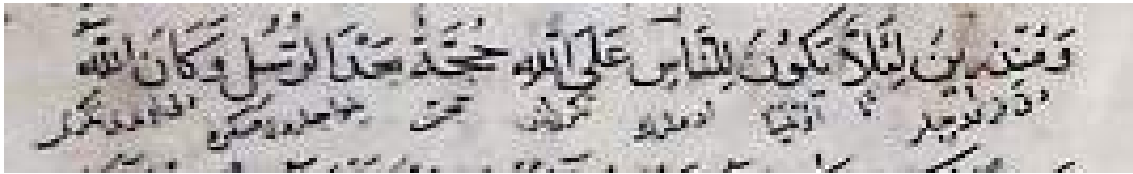
7.

lem naksushum ‘aleyk(e) ve kellema(A)llâhu mûsâ teklîmâ(n). Rusulen mubeşşirîne Anlatmadığımız (nice) peygamberler de gönderdik. Allah, Mûsa ile de doğrudan konuştu. Müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak

Hikâyet eylemedük saña dağı söyledi Tañrı Mûsa’ya söylemek yalavaçlar muştucılar

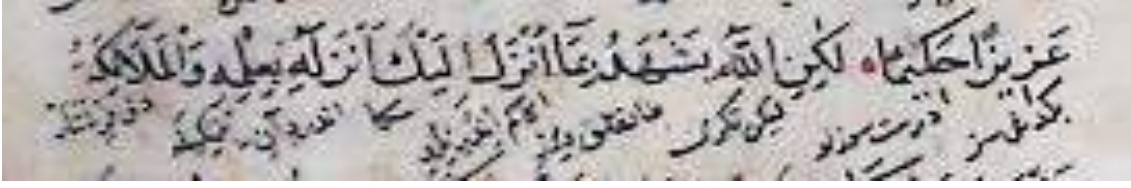
8.

vemunzirîne li-ellâ yekûne linnâsi ‘ala(A)llâhi hucctun ba’de-rrusul(i) vekâna(A)llâhu peygamberler gönderdik ki, peygamberlerden sonra insanların Allah’a karşı bir bahaneleri olmasın.

Dağı korkuducılar tâ olmaya âdemleriñ Tañrı üzre hüccet yalavaçlardan şoñra dağı oldu Tañrı

9.

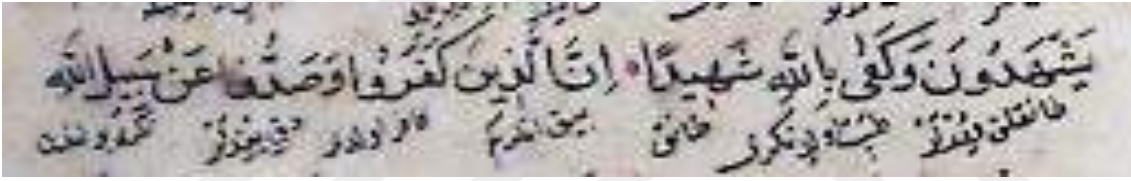

'azîzen hakîmâ(n). Lâkini(A)llâhu yeşhedu bimâ enzele ileyk(e) enzelehu bi'ilmih(i) velmelâ-iketu

Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Fakat Allah, sana indirdiğini kendi ilmiyle indirmiş olduğuna şahitlik eder. Melekler de

Beñdeşsiz dürüst sözlü lîkin Tañrı şanuqluq virür aña kim indürinildi saña indürdi anı bilmegiyle daqı feriştelər

10.

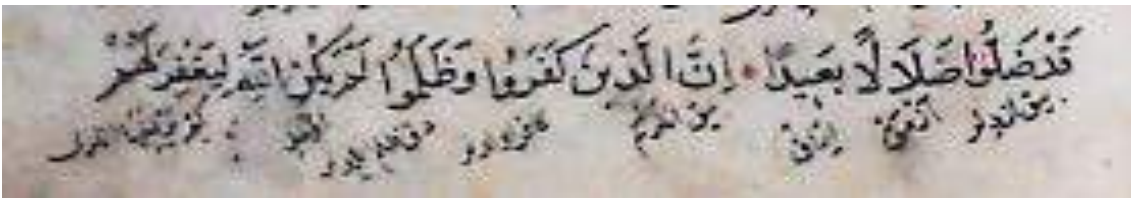

yeşhedûn(e) vekefâ bi(A)llâhi şehîdâ(n). İnne-lleżîne keferû vesaddû 'an sebîli(A)llâhi

şahidlik ederler. Şahid olarak Allah yeter. Şüphesiz inkâr edenler, insanları Allah yolundan alıkoyanlar

Şanuqluq virürler tap oldı Tañrı şanuq bayıq anlar kim kâfir oldılar daqı yıgdılar Tañrı yolından

11.

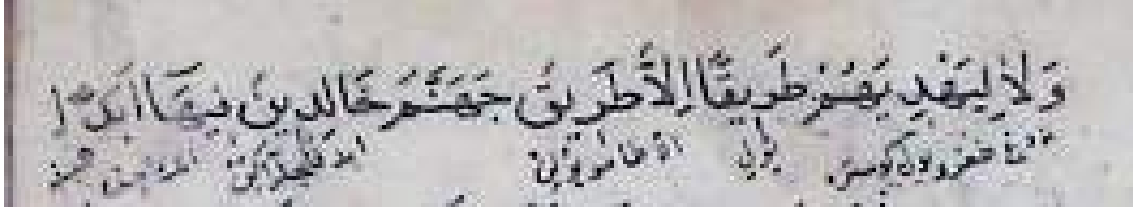
kad dallû dalâlen ba'îdâ(n). İnne-lleżîne keferû vezalemû lem yekuni (A)llâhu liyağfira lehum

derin bir sapıklığa düşmüşlerdir. Allah onları asla bağışlayacak

Bayık azdılar azmak ırak bayık anlar kim kâfir oldular dağı zulm eylediler olmadı ... kim yarlığaya anları

(284) [56b] NİSÂ 169

1.

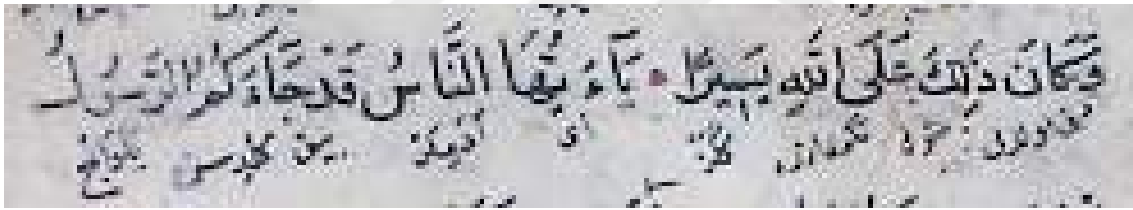

velâ liyehdiyehum **tarîkâ(n)**. İllâ **tarîka** cehenneme hâlidîne fihâ ebedâ(en)

ve doğru yola iletecek değildir. (Allah onları) ancak içinde ebedî kalacakları cehennemin yoluna iletir.

Ne dağı doğru yol göstere yolu illâ şamu yolunu ebed kaçıcılar iken anuñ içinde hemîşe

2.

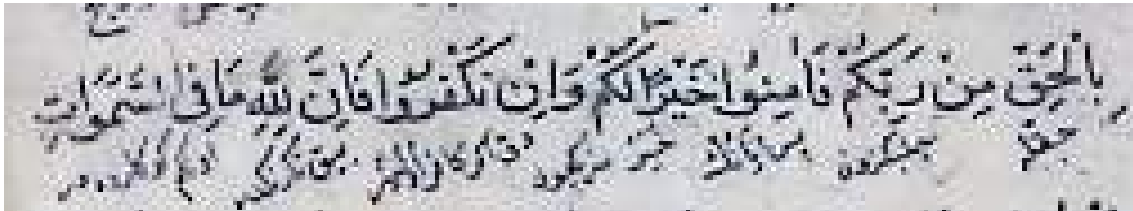

vekâne zâlike ‘ala(A)llâhi yesîrâ(n). Yâ eyyuhâ-nnâsu **kad câekumu-rrasûlu**

Bu ise Allah’a çok kolaydır. Ey insanlar! Peygamber size Rabbinizden hakkı (gerçeği) getirdi.

Dağı oldu şol Tañrı üzre gelir ey âdemler bayık geldi size yalavaç

3.

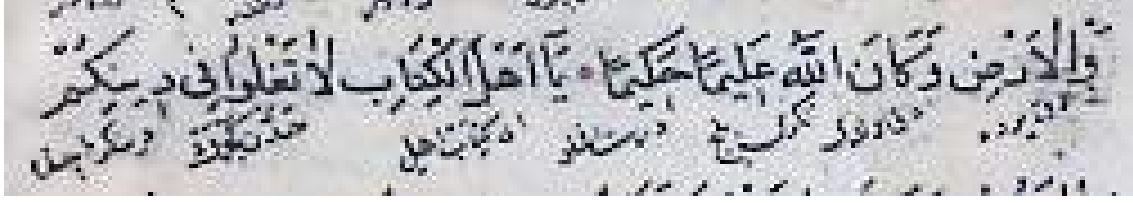

bilhakki min rabbikum feâminû hayran lekum ve-in tekfurû fe-inne li(A)llâhi mâ fi-ssemâvâti

Peygamber size Rabbinizden hakkı (gerçeği) getirdi. O hâlde, kendi iyiliğiniz için iman edin. Eğer inkâr ederseniz bilin ki, göklerdeki her şey,

Haqqıla Çalabuñuzdan pes inanuñ hayr sizüñ-çün dağı eger kâfir olasız bayık Tañrı 'nuñdur ol kim göklerdeür

4.

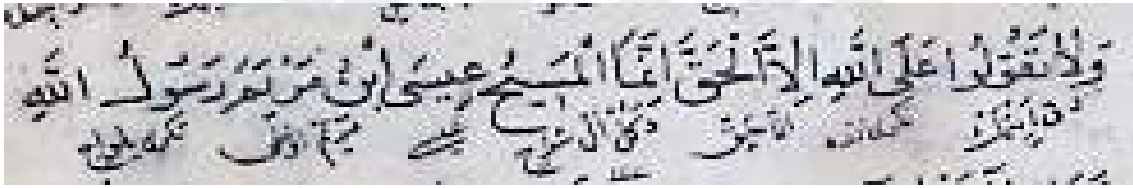

vel-ard(i) vekâna(A)llâhu ‘alîmen hakîmâ(n). Yâ ehle-lkitâbi lâ tağlû fî dînikum

yerdeki her şey Allah’ındır. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Ey Ehl-i kitap! Dininizde aşırı gitmeyin

Dağı yirde dağı oldu Tañrı bilici dürüst işlü ey kitâb ehli haddin geçmeñ dîñüñüz içinde

5.

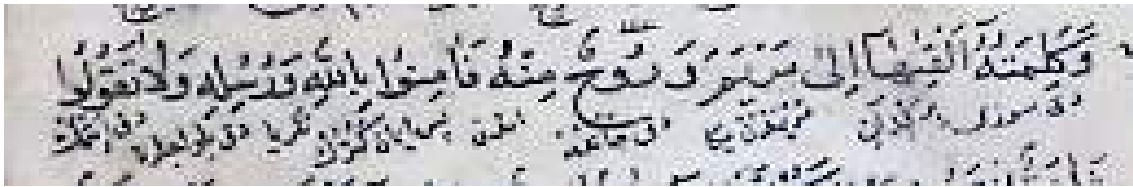

velâ takûlû ‘ala(A)llâhi illâ-lhakk(a) innemâ-lmesîhu ‘îsâ-bnu meryeme rasûlu(A)llâhi

ve Allah hakkında ancak hakkı söyleyin. Meryem oğlu İsa Mesih, ancak Allah’ın peygamberi,

Dağı eyitmeñ Tañrı üzre illâ haqq degül el sürici ‘İsâ Meryem oğlu Tañrı yalavaç

6.

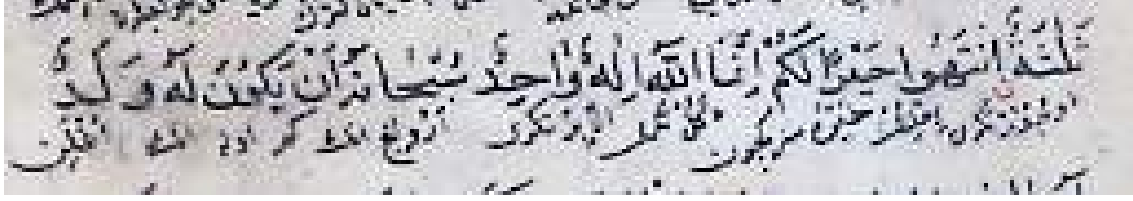

vekelimetuhu elkâhâ ilâ meryeme verûhun minh(u) feâminû bi(A)llâhi verusulih(i) velâ takûlû

Meryem’e ulaştırdığı (emriyle onda var ettiği) kelimesi ve kendisinden bir ruhtur. Öyleyse Allah’a ve peygamberlerine iman edin,

Dağı sözi bırakdı anı Meryem 'den yaña dağı cāndur andan pes imān getürüñ Tañrı 'ya dağı yalavaçlarına dağı eyitmeñ

7.

şelâse(tun) intehû hayran lekum innema(A)llâhu ilâhun vâhid(un) subhânehu en yekûne lehu veledun

“(Allah) üçtür” demeyin Kendi iyiliğiniz için buna son verin. Allah, ancak bir tek ilâhtır. O, çocuk sahibi olmaktan uzaktır.

Üçdür Tañrı yığlayuñ hayra sizüñ-çün degül Tañrı illâ bir Tañrı aruluğ anuñ kim ola anuñ oğln

8.

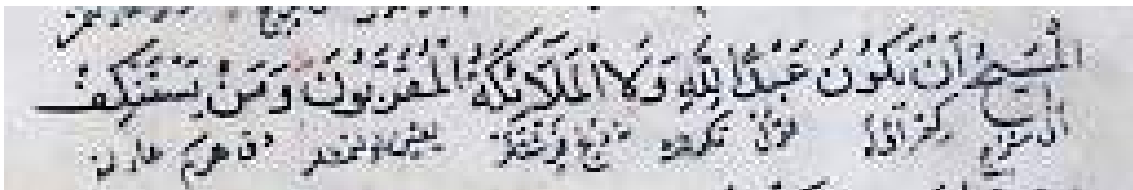

lehu mâ fi-ssemâvâti vemâ fi-l-ard(i) vekefâ bi(A)llâhi vekilâ(n). Len yestenkiye

Göklerdeki her şey, yerdeki her şey O'nundur. Vekil olarak Allah yeter. Mesih de, Allah'a yakın melekler de, Allah'a kul olmaktan asla çekinmezler.

Anuñdur ne kim göklerdedür dağı ne kim yirdedür dağı tapdur Tañrı iş bilici hergiz 'ārlanmaz

9.

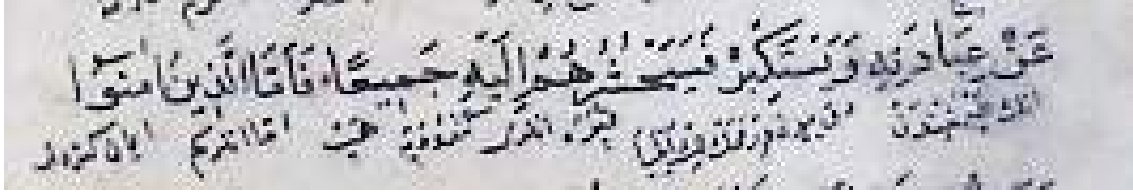

mesîhu en yekûne 'abden li(A)llâhi velâ-lmelâ-iketü-lmukarrabûn(e) vemen yestenkiye

Kim Allah'a kulluk etmekten çekinir ve büyüklük taslarsa,

El sürici kim ola kûl Tañrı 'nuñ ne dağı feriştelere yakın olınışlar dağı her kim 'ārlana

10.

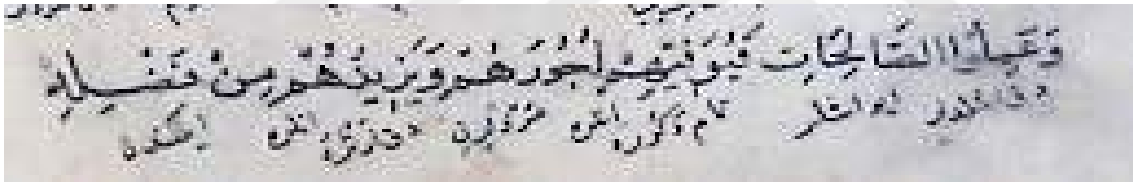

an 'ibâdetihi veyestekbir feseyahşuruhum ileyhi cemî'â(n). Feemmâ-lleżîne âmenû

bilsin ki, O, onların hepsini huzuruna toplayacaktır. İman edip salih ameller işleyenlere gelince,

Anuñ tapmağından dağı boyun virmemeklik eyleye kibre anları kendü diye hep ammā anlar kim imān getürdiler

11.

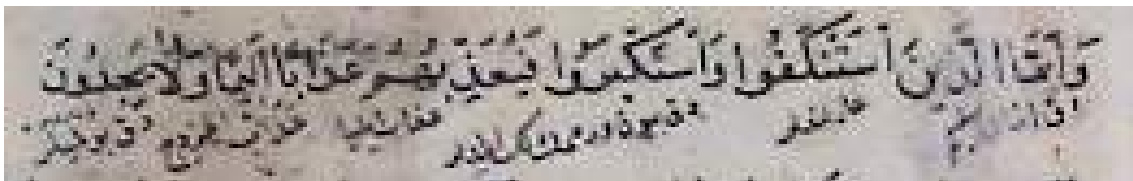
âmenû ve'amilû-ssalihâti feyuveffihim ucûrahum veyezîduhum min fadlih(i).

(Allah) onların mükâfatlarını eksiksiz ödeyecek ve lütfundan onlara daha da fazlasını verecektir.

Dağı işlediler eyü işler tamām degüre anlara müzdlerini dağı artura anlara eyülükden

(284) [57a] NISÂ 173

1.

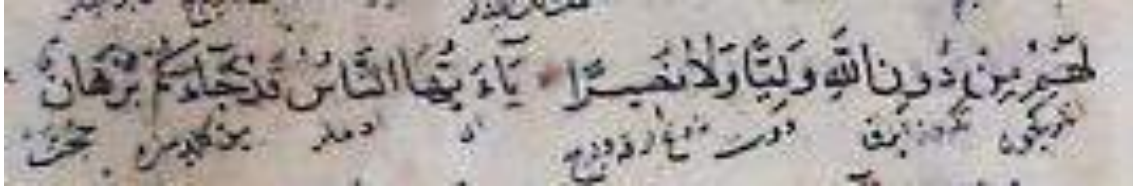

veemmâ-lleżîne-stenkefû vestekberû feyu'azzibuhum 'azâben elîmen velâ yecidûne

Allah'a kulluk etmekten çekinenlere ve büyüklük taslayanlara gelince; (Allah) onları elem dolu bir azaba uğratacaktır ve

Dağı inananlar kim 'ārlandılar dağı boyun virmemeklik eylediler 'azāb eyleye 'azāb uğradıcı dağı bulmayalar

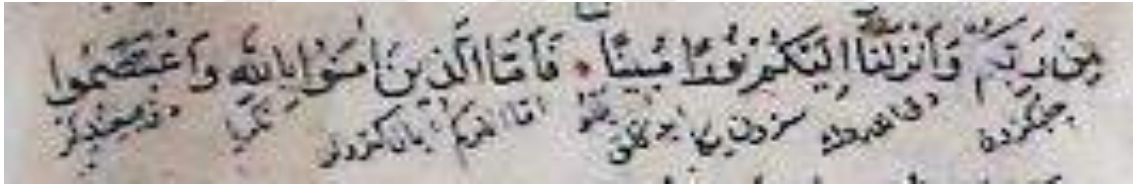
2.

lehum min dûni(A)llâhi veliyyen velâ nasîrâ(n). Yâ eyyuhâ-nnâsu **kad câekum burhânun** onlar kendilerine Allah'tan başka bir dost ve yardımcı da bulamayacaklardır. Ey insanlar! Size Rabbinizden kesin bir delil (Hz. Muhammed) geldi ve

Anlarıuñçün Tañrı'dan ayruğ dost ne dağı arka virici ey âdemler bayık geldi size hüccet

3.

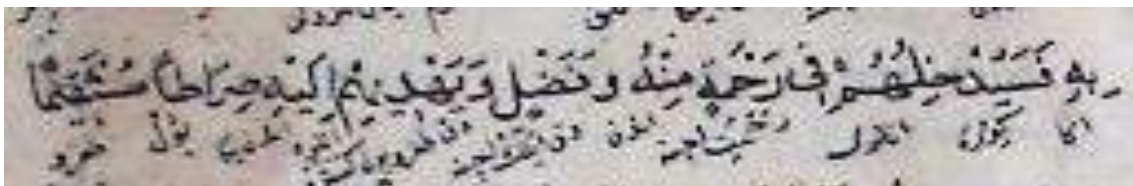

min rabbikum veenzelnâ ileykum nûran mubînâ(n). Feemmâ-ilezîne âmenû bi(A)llâhi va'tasamû

size apaçık bir nur (Kur'an) indirdik. Allah'a iman edip ona sımsıkı sarılanları ise (Allah),

Çalabuñuzdan dağı indürdük sizden yaña aydıñlık bellü ammâ anlar kim îmân getürdiler Tañrı'ya dağı şığındılar

4.

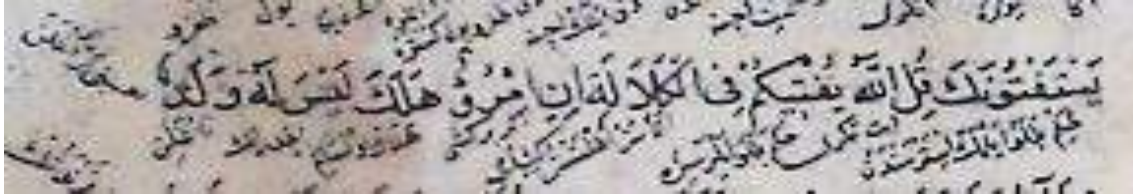

bihi feseyudhîlulum fî rahmetin minhu vefadlin veyehdîhim ileyhi sirâtan mustekîmâ(n).

kendisinden bir rahmet ve lütfâ kavuşturacak ve onları kendisine varan doğru bir yola iletacaktır.

Aña givüre anları rahmeti içine andan dağı eyülük içine dağı toğru yol göstere anlara andan yaña yol toğru

5.

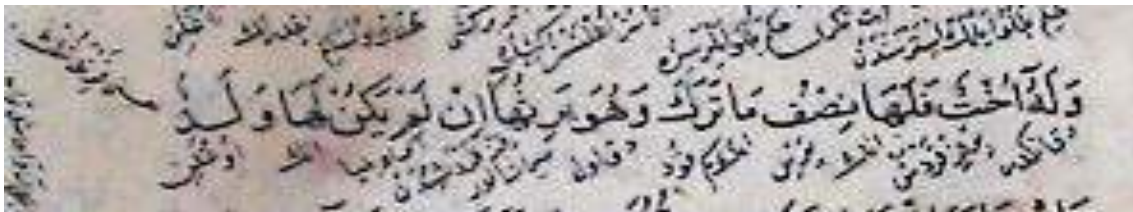

Yesteftûneke kuli(A)llâhu yuftîkum fî-lkelâle(ti) ini-mruun heleke leyse lehu veledun

Senden fetva istiyorlar. De ki: “Allah, size “kelâle” (babasız ve çocuksuz kimse)nin mirası hakkında hükmünü açıklıyor: Çocuğu olmayan bir kişi

Hükm bellü eylemek ister senden eyit Tañrı hükm bellü eyler size atasız oğlansız kişide eğer bir kişi helâk olsa kim yoğdur anuñ oğlın ya ‘nî er oğlın

6.

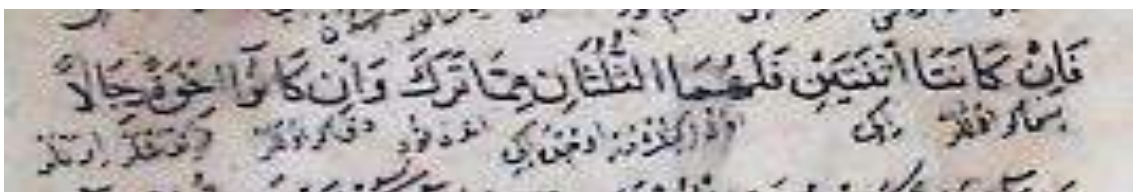

velehu uhtun felehâ nisfu mâ terak(e) vehuve yerişuhâ in lem yekun lehâ veledun

ölür de kız kardeşi bulunursa, bıraktığı malın yarısı onundur. Eğer kız kardeşi ölür ve çocuğu da bulunmazsa, erkek kardeş ona varis olur.

Dağı anuñdur bir kız kardeş anuñ yarısı anuñ kim kuvved dağı ol mirâs olur kız karındaşından eğer olmaya anuñ oğlın ya ‘nî karındařuñ

7.

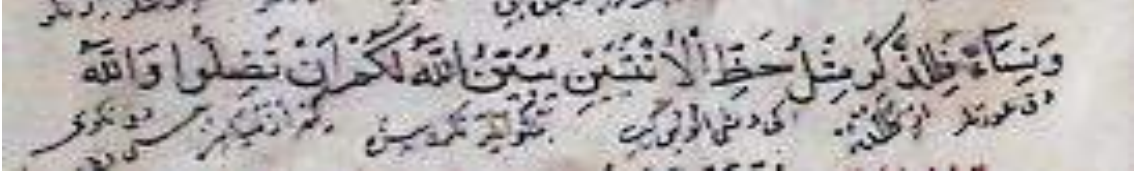

fe-in kânetâ-şneteyni felehemâ-şşuluşâni mimmâ terak(e) ve-in kânû ihveten ricâlen

Kız kardeşler iki tane olursa, bıraktığının üçte ikisi onlarıdır. Eğer erkekli kadınlı daha fazla kardeş varsa,

Pes eger olalar iki ol ikiniñdür üçde ikisi andan kuvved dağı eger olalar karındaşlar erkekler

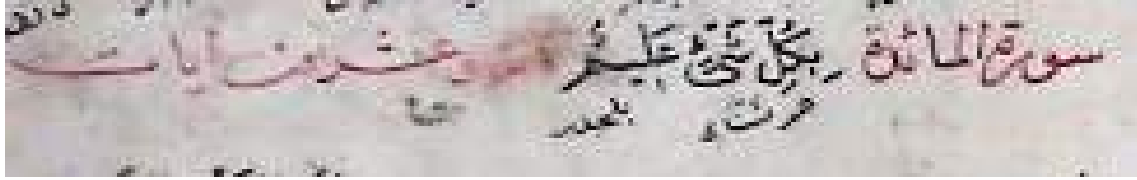
8.

venisâen felizzekeri mişlu hazzi-lunseyeyn(i) yubeyyinu(A)llâhu lekum en tadillû va(A)llâhu o zaman (bir) erkeğe, iki kızın hissesi kadar (pay) vardır. Sapmayasınız diye Allah size (hükmünü) açıklıyor.

Dağı 'avratlar erkekledür iki dişi ilerisi gibi bellü eyler Tañrı size kim azmayasız dağı Tañrı

9.

bikulli şey-in 'alîm(un).

Allah, her şeyi hakkıyla bilendir.

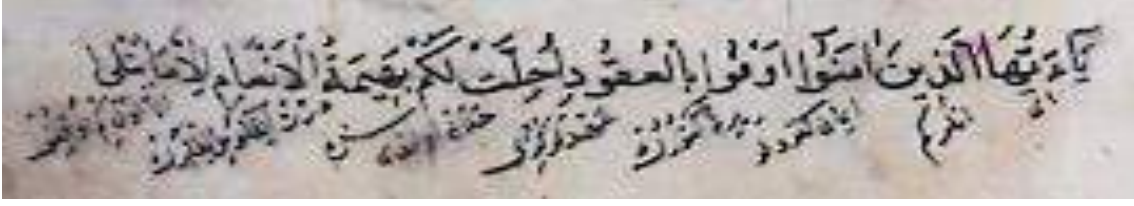
Her nesneyi bilicidir

SÛRETÜ'L - MĀ'İDE

Bismillāhirrahmānirrahīm

10.

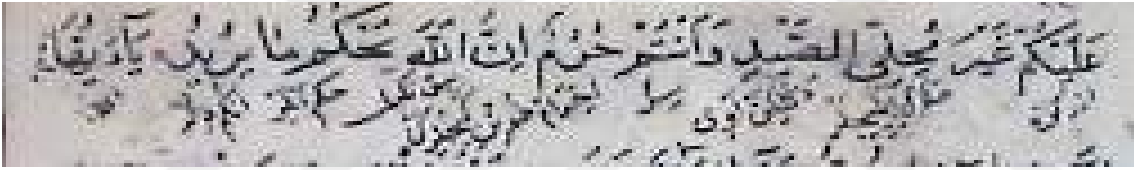
Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû evfû bil'ukûd(i) uhillet lekum behîmetu-l-en'âmi illâ mâ yutlâ

Ey iman edenler! Akitlerinizi yerine getirin. İhramlı iken avlanmayı helâl saymamanız kaydıyla

Ey anlar kim imân getirdiler yerine getirüñ 'ahdlerüñüzi helâl olındı size dört ayaklu yulkıların illâ ol kim okınur

(285) [57b] MĀ'ĪDE 1

1.

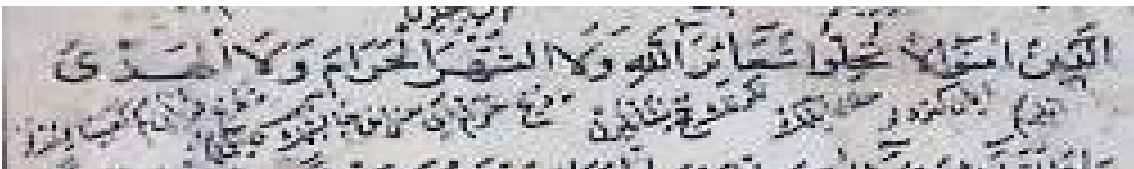

'aleykum ğayra muhillî-ssaydi veentum hurum(un) inna(A)llâhe yahkumu mâ yurîd(u).

Yâ okunacak (bildirilecek) olanlardan başka hayvanlar, size helâl kılındı. Şüphesiz Allah istediği hükmü verir. Ey

Üzerüñüze helâl eyleyiciler degüliken avı siz iħrâm tonnu giyicilerken bayık Tañrı ħükm eyler anı kim diler ey

2.

eyyuhâ-lleżîne âmenû lâ tuhillû şe'â-ira(A)llâhi velâ-şşehra-lharâme velâ-lhedye

iman edenler! Allah'ın (koyduğu din) nişanelerine, haram aya, hac kurbanına,

Anlar kim *īmān* getürdiler *helāl* eylemeñ *Tañrı* 'nuñ *hiç* nişānların ne dağı *harām* ayı ya 'nī anda *çalışmañ* ya 'nī ... ne dağı *ķurbānı* kim *Ka 'be* 'ye vardılar

3.

velâ-**l**kalâ-ide velâ âmmîne-lbeyte-lharâme yebtegûne fadlen min rabbihim veridvânâ(en)

(bu kurbanlıklara takılı) gerdanlıklara ve de Rab'lerinden bol nimet ve hoşnutluk isteyerek

Ne dağı *ķurbān* boynuna daķduķların ne dağı *ķaşd* eyleyiciler *Ka 'be* 'ye kim ya 'nī *kāfir*lerden isterler *eyülük* ya 'nī *bezirgānlik* *Çalabısından* dağı *hoşnudluk*

4.

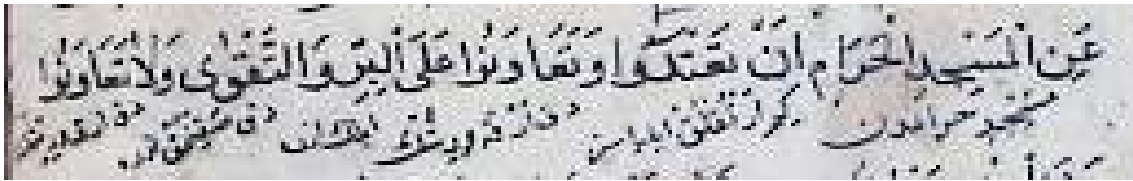

ve-izâ haleltum festâdû velâ yecrimennekum şeneânu **kavmin** en saddûkum

Kâ'be'ye gelenlere sakın saygısızlık etmeyin. İhramdan çıktığınızda (isterseniz) avlanın. Sizi Mescid-i Haram'dan alıkoydular

Dağı kaçan *ihrām* tonundan *çıkasız* avlañ dağı *ķazanmasun* size bir *ķavmi* sevmeñ kim *yıgdılar* sizi

5.

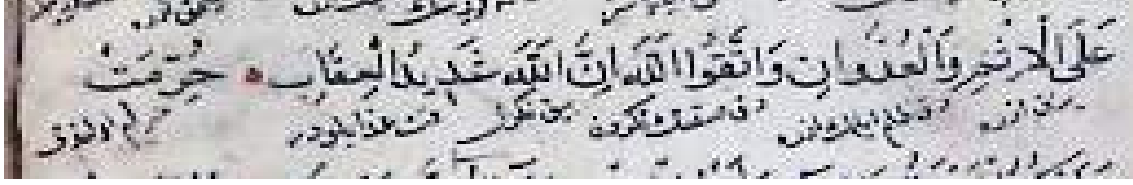

'ani-lmescidi-lharâmi en ta'tedû vete'âvenû 'alâ-lbirri ve-ttakvâ velâ te'âvenû

diye birtakımlarına beslediğiniz kin, sakın ha sizi, haddi aşmaya sürüklemesin. İyilik ve takva (Allah'a karşı gelmekten sakınma) üzere yardımlaşın.

Mescid-i Harāmdan kim artuqluk eylesesiz dağı arđa vırsũn eyũlũk ũzre dağı Őađınmađ ũzre dağı arđa vırsũn

6.

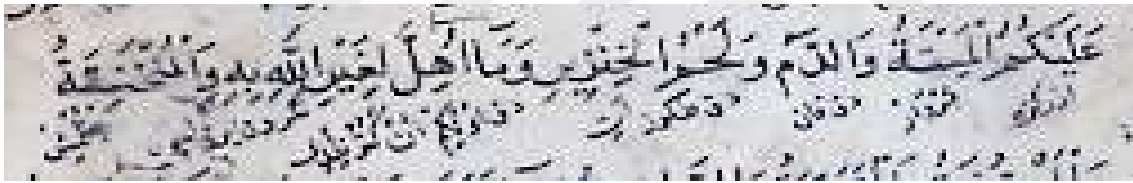

‘alâ-l-ısmi vel’udvân(i) vettekû(A)llâh(e) inna(A)llâhe Őedıdu-l’ikâb(i). hurrimet

Ama gũnah ve dũŐmanlık ũzere yardımlaŐmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Çũnkũ Allah’ın cezası çok Şiddetlidir. Haram kılındı

Yazuğ ũzre dağı zulm eylemek ũzre dağı Őıfatıñ Tañrı’da bayığ Tañrı katı ‘azâbludur ĥarām olındı

7.

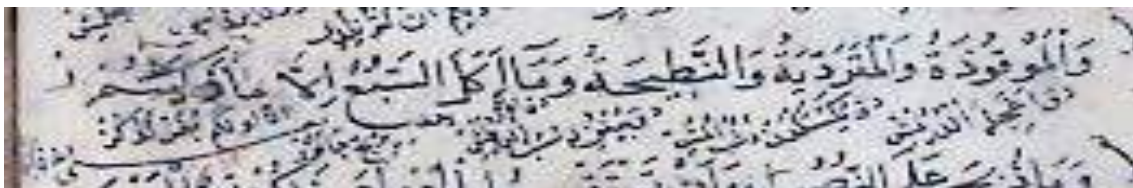

‘aleykumu-lmeytetu ve-ddemu velahmu-lĥinzîri vemâ uhille liğayri(A)llâhi bihi velmunhanikatu

ÖlmũŐ hayvan, kan, domuz eti, Allah’tan başkası adına boğazlanan, (henũz canı çıkmamıŐ iken) kestikleriniz hariç;

Üzerũñũze murdâr dağı řan dağı toñuz eti dağı ol kim et kestũrũnildi Tañrı’dan ayruğ içũn boğulmıŐ

8.

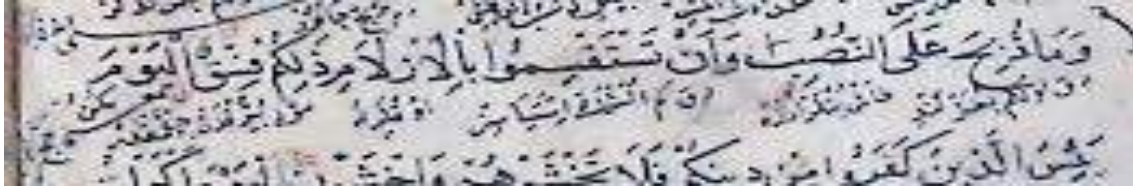

velmekũzetu velmuteraddiyetu ve-nnatıhatu vemâ ekele-ssebu’u illâ mâ zekkeytum

boğulmuş, darbe sonucu ölmüş, yüksekten düşerek ölmüş, boynuzlanarak ölmüş ve yırtıcı hayvan tarafından parçalanmış hayvanlar

Dağı ağıçla öldürülmüş dağı yüksekten düşüp ölmüş dağı boynuzla düşüp ölmüş dağı bir yedi yırtıcı cānver illā ol kim boğazladuñuz andan kim

9.

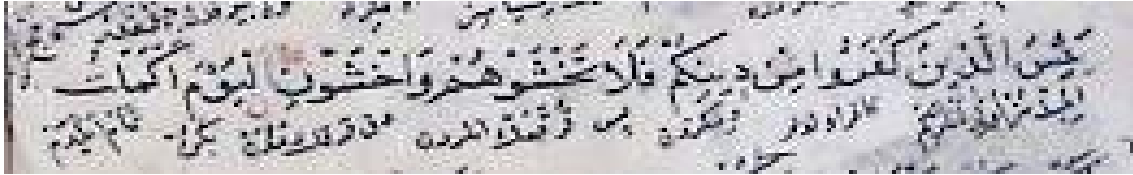

vemâ zubiha 'alâ-nnusi ven testaksimû bil-ezlâm(i) zâlikum fisk(un) elyevme

ile dikili taşlar üzerinde boğazlanan hayvanlar, bir de fal oklarıyla kısmet aramanız size haram kılındı.

Dağı ol kim boğazlandı tâş bütler üzre dağı kim ulaşmak isteyesiz oklarla şol buyruktan çıkmakdur ya 'nī soñra hiç ...

10.

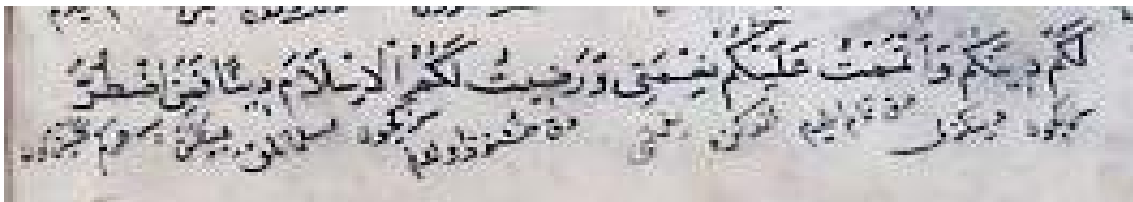

ye-ise-lleżîne keferû min dînikum felâ taşevhum vaşevn(i) elyevme ekmeltu

İşte bütün bunlar fisk (Allah'a itaatten kopmak)tır. Bugün kâfirler dininizden (onu yok etmekten) ümitlerini kestiler. Artık onlardan korkmayın, benden korkun.

Ümidsiz oldu anlar kim kâfir oldılar dîñüñuzden pes qorqmañ anlardan dağı qorqun benden bu gün tamām eyledüm

11.

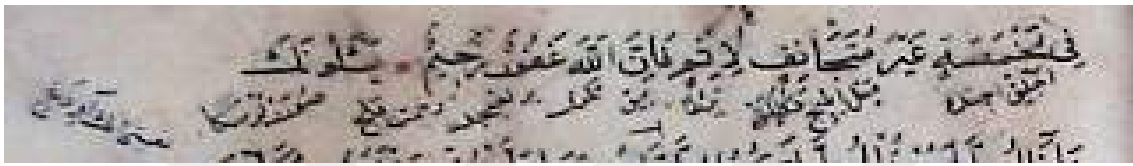
lekum dînekum veetmemtu ‘aleykum ni’metî veradîtu lekumu-l-islâme dînâ(en) femeni-
dturra

Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim. Size nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm’ı seçtim.

Sizüñ-çün dîñüñüzü dağı tamâm eyledüm üzerüñüze ni’metimi dağı hoşnüd oldum sizüñ-çün müselmânlık dîñüñüze pes her kim geñsizine gelesiz güne

(285) [58a] MĀ’ĪDE 3

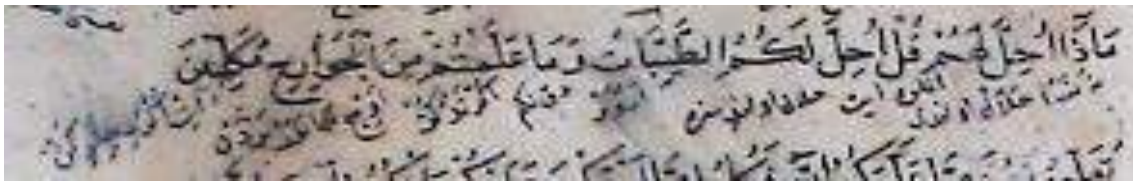
1.

fi mahmesatin gayra mutecânifin li-ismin fe-inna(A)llâhe gafûrun rahîm(un). Yes-elûneke
Kim şiddetli açlık durumunda zorda kalır, günaha meyletmeksizin (haram etlerden) yerse, şüphesiz ki Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir. (Ey Muhammed!) Sana, kendilerine nelerin helâl kılındığını soruyorlar.

Açlık içinde meyl eyleyici degüliken yazuğa bayık Tañrı yarlıgayıcıdur rahmet kılıcı sorarlar saña ya ‘nî anuñ aradığı

2.

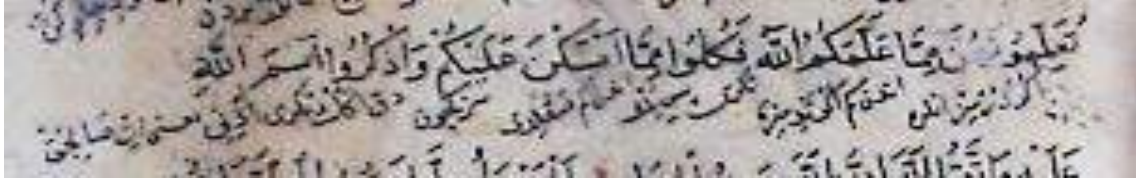

mâzâ uhille lehum kul uhille lekumu-ttayyibâtu vemâ ‘allemtum mine-lcevârihi mukellibîne

De ki: “Size temiz ve hoş olan şeyler, bir de Allah’ın size verdiği yeteneklerle eğitip alıştırdığımız avcı hayvanların tuttuğu (avlar) helâl kılındı.

Ne nesne helâl olındı anlara eyit helâl olındı size arunur dağı ne kim öğretdüñüz avcı hayvānlardan et öğredicilerken

3.

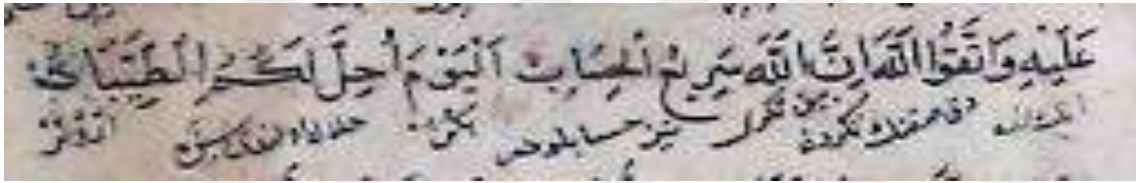

tu'allimûnehunne mimmâ 'allemekumu(A)llâh(u) fekulû mimmâ emsekne 'aleykum vežkurû-sma(A)llâhi

Onların sizin için tuttuklarından yiyin. Onu (av için) salarken üzerine Allah'ın adını anın (besmele çekin).

Öğredürsüz anlara andan kim öğretti size Tañrı pes yiyiñ andan kim şakladı sizüñ-çün dağı anuñ Tañrı adını ya 'nī eti şalacak

4.

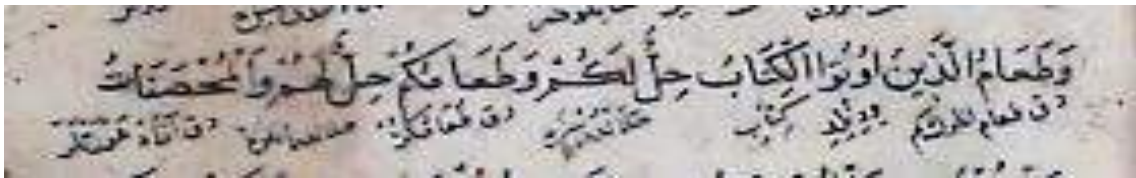

'aleyh(i) vettekû(A)llâh(e) inna(A)llâhe serî'u lhisâb(i). Elyevme uhillle lekumu-ttayyibât(u)

Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah, hesabı çabuk görendir. Bu gün size temiz ve hoş şeyler helâl kılındı.

Anuñ üzre dağı şakınuñ Tañrı'dan bayık Tañrı tiz hesablıdur bugün helâl olındı size arular

5.

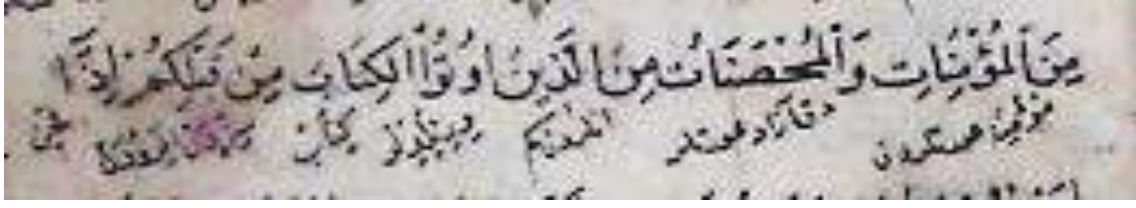

veta'âmu-lleżîne ûtû-lkitâbe hillun lekum veta'âmukum hillun lehum velmuhsanâtu

Kendilerine kitap verilenlerin yiyecekleri size helâl, sizin yiyecekleriniz de onlara helâldir. Mü'min kadınlardan iffetli olanlarla,

Dağı ta'âm anlaruñ kim virinildi kitâbı helâldür size dağı ta'âmuñuz helâldür anlara dağı âzād 'avratlar

6.

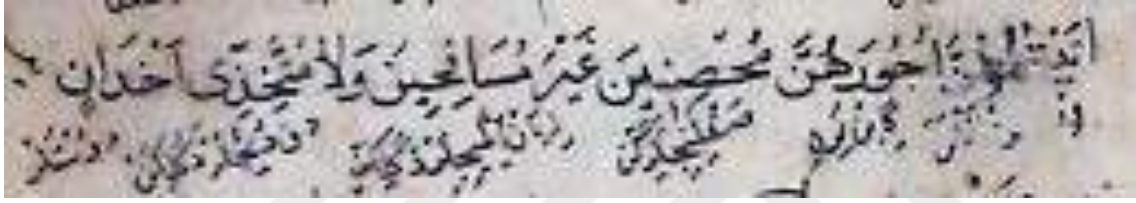

mine-lmu/minâti velmuhsanâtu mine-lleżîne ûtû-lkitâbe min kablikum izâ

daha önce kendilerine kitap verilenlerden olan iffetli kadınlar da,

Mü'mîn 'avratlardan dağı âzâd 'avratlar anlardan kim virinildiler kitâb sizden ilerüden kaçan

7.

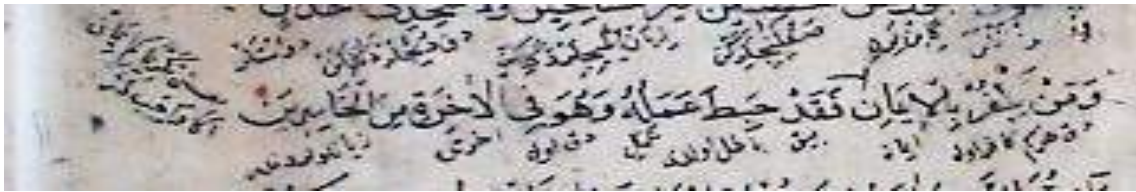

âteytumûhunne ucûrahunne muhsinîne ğayra musâfihîne velâ muttehiżî ehdân(in)

mehirlerini vermeniz kaydıyla; evlenmek, zina etmemek ve gizli dost tutmamak üzere size helâldir.

Vir ... kâinlerini şaķlayıcılar ken fermân eyleyiciler degülken dağı dutıcılar degülken dostlar

8.

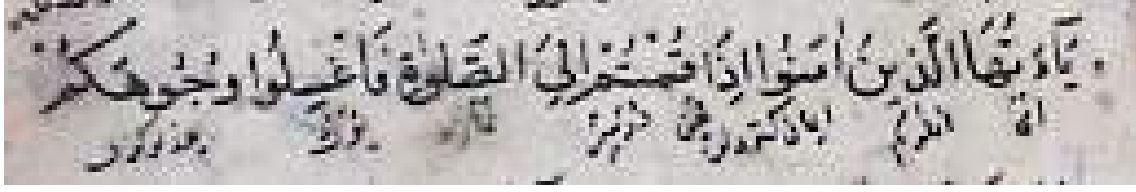

vemen yekfur bil-îmâni fekad habita 'ameluhu vehuve fî-l-âhirati mine-lhâsirîn(e)

Her kim de inanılması gerekenleri inkâr ederse, bütün işlediği boşa gider. Ahirette de o, ziyana uğrayanlardandır.

Dağı her kim kâfir ola îmâna bayıķ bâtil oldu 'ameli dağı ol aķiretde ziyânlulardandır ya 'nî Tañrı 'ya kim îmân aña vâcibdür

9.

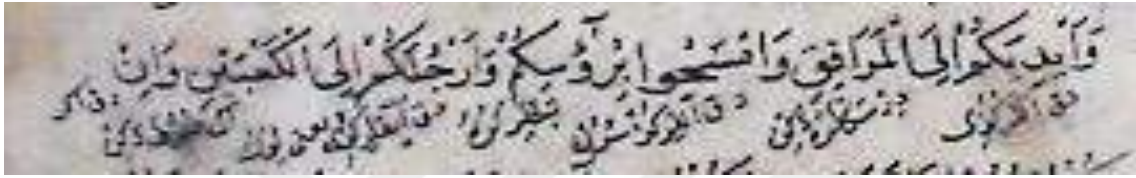

Yâ eyyuhâ-İlezhîne âmenû izâ kumtum ilâ-ssalâti fağsilû vucûhekum

Ey iman edenler! Namaza kalkacağınız zaman yüzlerinizi,

Ey anlar kim imân getirdiler kaçan durasız namaza yuñ yüzlerüñüzi

10.

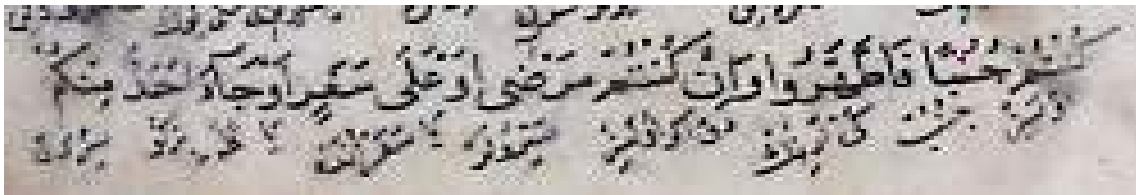

veeydiyekum ilâ-lmerâfikî vemsahû biruûsikum veerculekum ilâ-lka'beyn(i) ve-in

dirseklere kadar ellerinizi ve -başlarınıza mesh edip- her iki topuğa kadar da ayaklarınızı yıkayın.

Dağı ellerüñüzi dirseklere degin dağı ellerüñüz sürüñ bileklerüñüze dağı ayaklaruñuzu ya 'nî yuñ iki topuğa degin dağı eger

11.

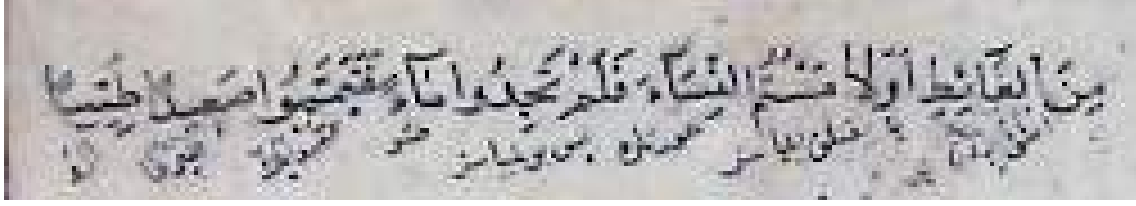
kuntum cunuben fettahherû ve-in kuntum merdâ ev 'alâ seferin ev câe ehadun minkum

Eğer cünüp iseniz, iyice yıkanarak temizlenin. Hasta olursanız veya seferde bulunursanız

Olasız cünüb ki arınuñ dağı eger olasız şayrular yâ sefer anda yâ gele biriñüz sizden

(286) [58b] MĀ'ĪDE 6

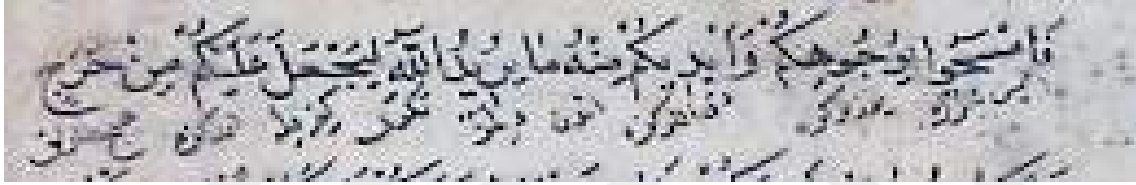
1.

minkum mine-lgâ-iti ev lâmestumu-nnisâe felem tecidû mâen feteyemmemû sa'iden tayyiben veya biriniz abdest bozmaktan (def-i hacetten) gelir veya kadınlara dokunur (cinsel ilişkide bulunur) da su bulamazsanız, o zaman temiz bir toprağa yönelin.

Aşak yirin yâ yakınlık eylemeyesiz 'avratlara pes bulmayasız şu kaşd eyleñ toprağa aru

2.

femsehû bivucûhikum veeydîkum minh(u) mâ yurîdu(A)llâhu liyec'ale 'aleykum min haracin Onunla yüzlerinizi ve ellerinizi meshedin (Teyemmüm edin). Allah, size herhangi bir güçlük çıkarmak istemez.

Pes sürüñ yüzlerüñüze dağı ellerüñüze andan dilemez Tañrı kim kıla üzerüñüze hiç ıarlık

3.

velâkin yurîdu liyutahirakum veliyutimme ni'metehu 'aleykum le'allekum teşkurûn(e). Veżkurû

Fakat O, sizi tertemiz yapmak ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister ki şükredesiniz. Hatırlayın

Ve lîkin diler tâ arıdasız dağı tamâm eyleye ni'metin üzerüñüze anuñ-çün kim siz şükr eyleyesiz dağı anuñ

4.

ni'meta(A)llâhi 'aleykum vemîsâkahu-llezi vâsekakum bihi iz kultum semi'nâ veata'nâ

Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve "işittik, itaat ettik" dediğinizde ona verdiğiniz ve sizi kendisiyle bağladığı sağlam sözü.

Tañrı ni'metini üzerüñüze dağı 'ahdini ol kim ya'nî İslâm sizüñle anı şol vaqt kim eyitdünüz işitdük dağı boyun virdük

5.

vettekû(A)llâh(e) inna(A)llâhe 'alîmun bizâti-ssudûr(i). Yâ eyyuhâ-lleżine âmenû künû

Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) hakkıyla bilendir. Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutun, adaletle şahitlik eden kimseler olun.

Dağı şakımuñ Tañrı'dan bayıq Tañrı bilicidür göğüsler issini ya'nî gönüller içindeki ey anlar kim îmân getürdiler oluñ

6.

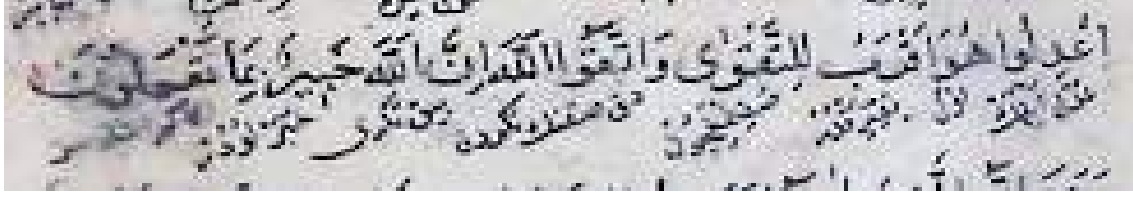

kavvâmîne li(A)llâhi şuhedâe bilkist(i) velâ yecrimennekum şeneânu kavmin 'alâ ellâ ta'dilû

Bir topluma olan kininiz, sakın ha sizi adaletsizliğe itmesin.

Key durucular Tañriçün şanuklar 'adl-ile dağı karkutmasun size bir kavm sevmeñ kim 'adl eylemeyesiz

7.

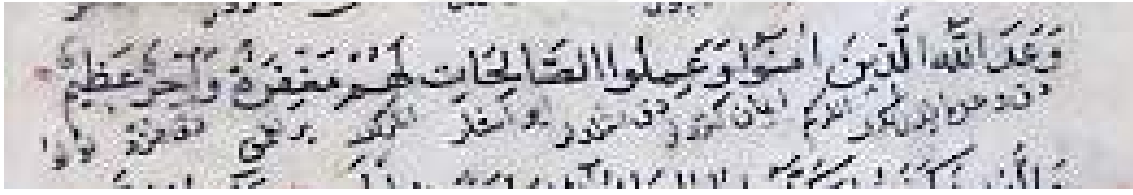

i'dilû huve akrabu littakvâ vettekû(A)llâh(e) inna(A)llâhe habîrun bimâ ta'melûn(e)

Âdil olun. Bu, Allah'a karşı gelmekten sakınmaya daha yakındır. Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

'Adl eylemeñ ol yakınrağdur şakınmağçün dağı şakınuñ Tañrı'dan bayık Tañrı haberlûdür aña kim işlersiz

8.

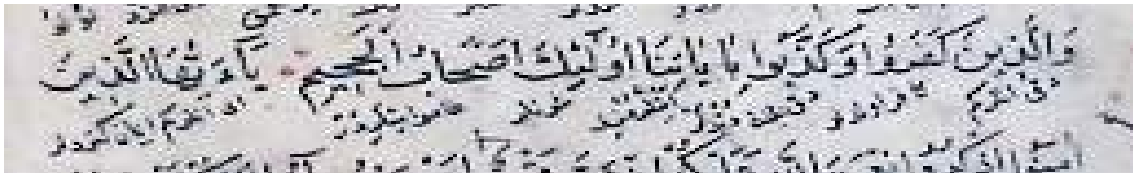

Ve'ada(A)llâhu-ilezîne âmenû ve'amilû-ssâlihâti lehum mağfiratun veecrun 'azîm(un).

Allah, iman edip salih ameller işleyenler hakkında, "Onlar için bir bağışlama ve büyük bir mükâfat vardır" diye vaatte bulunmuştur.

Dağı va'de eyledi Tañrı anlar kim ĩmân getürdiler dağı işledüler eyü işler anlaruñdur yarlıgamağ dağı müzd ulu

9.

Vellezîne keferû vekezzebû bi-âyâtinâ ulâ-ike ashâbu-lcahîm(i). Yâ eyyuhâ-llezîne

İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlar var ya; işte onlar cehennemliklerdir. Ey iman edenler!

Dağı anlar kim kâfir oldılar dağı yalan dutdılar âyetlerümüzi şunlar tamu işleridür ey anlar kim îman getürdiler

10.

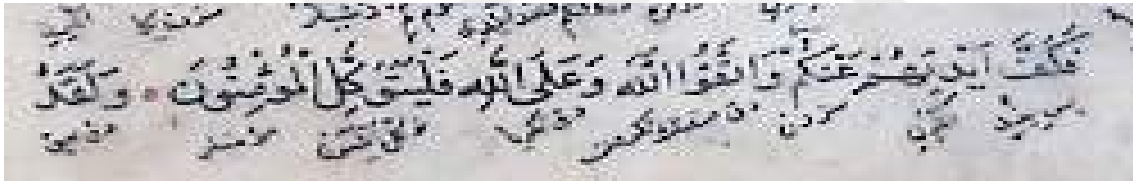

âmenû-zkurû ni'meta(A)llâhi 'aleykum iz hemme kavmun en yebsutû ileykum eydiyehum

Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani bir topluluk size el uzatmaya (tecavüze) kalkışmıştı da, Allah (buna engel olmuş) onların ellerini sizden çekmişti.

Anuñ Tañrı ni'metini üzerüñüze ol vaqt kim kaçd eyledi bir qavm kim dutalar sizden yaña ellerini

11.

fekeffe eydiyehum 'ankum vettekû(A)llâh(e) ve'ala(A)llâhi felyetevekkeli-lmu/minûn(e).

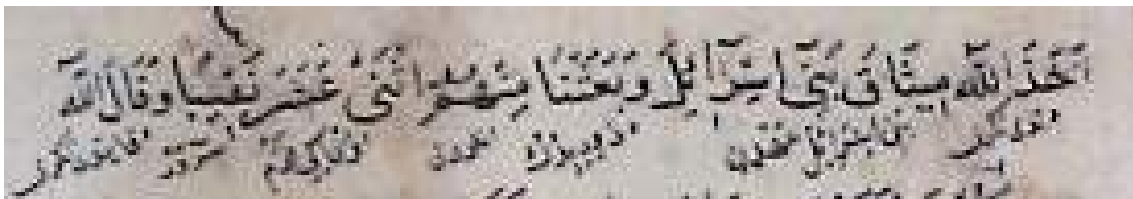
Veλεκad

Allah'a karşı gelmekten sakının. Mü'minler yalnız Allah'a tevekkül etsinler. Andolsun,

Pes yığdı ellerini sizden dağı şaқınıñ Tañrı'dan dağı Tañrı'ya tevekkül eylesün mü'minler dağı bayıқ

(286) [59a] MĀ'İDE 12

1.

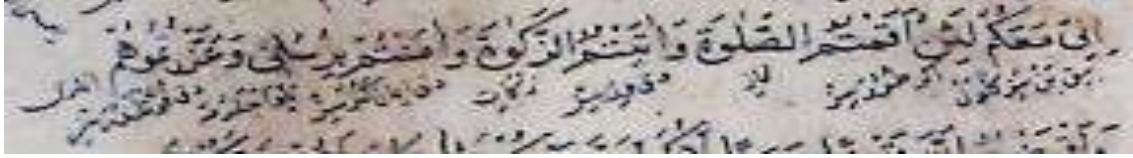

eħaza(A)llâhu mîsâka benî isrâ-ile vebe'asnâ minhumu-şney 'aşera nakîbâ(en) vekâla(A)llâhu

Allah İsrailoğullarından sağlam söz almıştı. Onlardan on iki temsilci -başkan- seçmiştik. Allah, şöyle demişti:

Dutdu Tañrı Beni İsrâil 'ahdini dağı viribidük anlardan on iki kavm isterüz dağı eyitdi Tañrı

2.

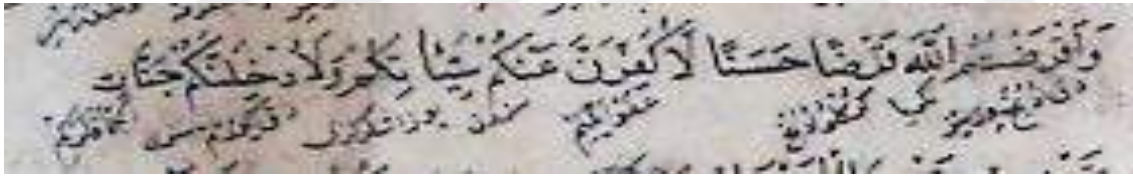

innî me'akum le-in ekamtumu-ssalâte veâteytumu-zzekâte veâmentum birusulî ve'azzertumûhum

“Sizinle beraberim. Andolsun eğer namazı kılar, zekâtı verir ve elçilerime inanır, onları desteklerseniz, (fakirlere gönülden yardımda bulunarak)

Bayık ben siziñleven eger turursız namâzı dağı viresiz zekâtı dağı imân getüresiz yalavaçlaruma dağı kuvvetlendirür siz anları

3.

veakradtumu(A)llâhe kardān hasenen leukeffiranne 'ankum seyyi-âtikum veleudhilennekum cennâtin

Allah'a güzel bir borç verirsiniz, elbette sizin kötülüklerinizi örterim ve andolsun sizi, içinden ırmaklar akan cennetlere koyarım.

Dağı ödünç viresiz Tañrı'ya görklü ödünç 'afv eyleyem sizden yavuz işleriñüzi dağı givürem sizi uçmağlar kim

4.

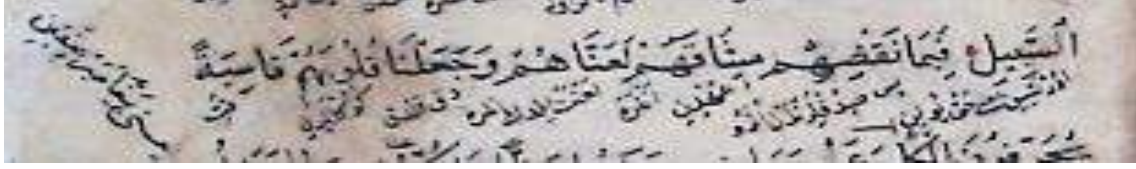

tecrî min tahtihâ-l-enhâr(u) femen kefera ba'de zâlîke minkum fekad dalle sevâe-

Ama bundan sonra sizden kim inkâr ederse, mutlaka o, dümdüz yoldan sapmıştır.”

Akar altından ırmaqlar pes her kim kâfir ola şundan soñra sizden bayık azdı yol

5.

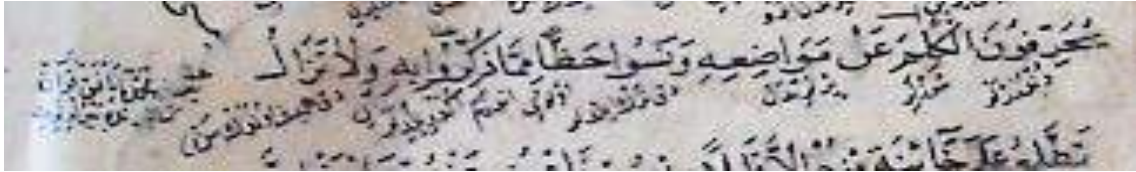

ssebîl(i). ebimâ nakdihim mîsâkahum le'annâhum vece'alnâ kulûbehum kâsiye(ten)

İşte, verdikleri sözlerini bozmaları sebebiyledir ki onları lânetledik, kalplerini de kaskatı kıldık.

Ortası ya'nî hakq yolını pes şiddıklarından ötrü 'ahdini anlara la'net eyledük anlara daqı kılduk gönüllerini katı ya'nî peygâmbere şifatını

6.

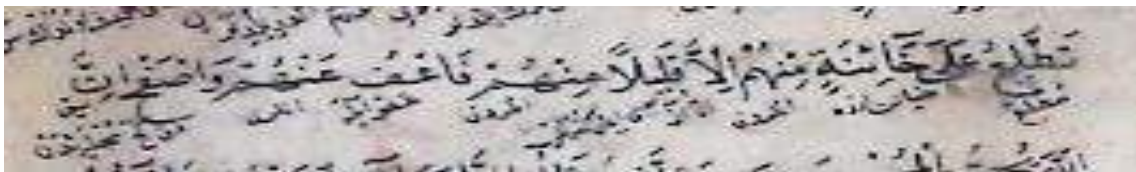

yuharrifûne-lkelime 'an mevâdi'ihî venesû hazzan mimmâ zukkirû bih(i) velâ tezâlu

Kelimeleri yerlerinden kaydırarak (tahrif edip) değiştiriyorlar. Akıllarından çıkarmamaları istenen şeylerden önemli bir kısmını da unuttular. (Ey Muhammed!) İçlerinden pek azı hariç, onların daima

Döndürürler sözleri yirlerinden daqı terk eylediler ulu mı andan kim öğrenildiler anı daqı hemîşe olduk size ya'nî Muhammed'e inanmaq Kurân kitâbında buyrıldıldı

7.

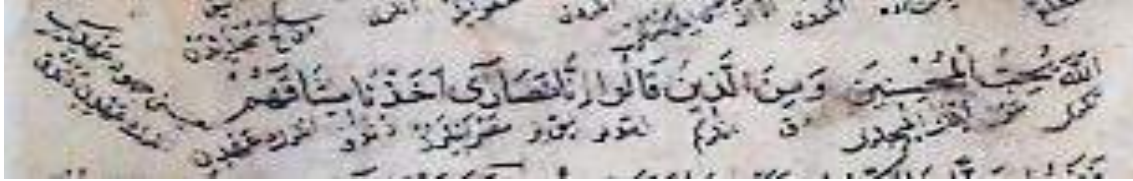

tettali'u 'alâ hâ-inetin minhum illâ kalîlen minhum fa'fu 'anhum vasfah inna

bir hainliğini görüyorsun. Yine de sen onları affet ve aldırış etme.

Tettaliu ' hıyānet üzre anlardan illā az ya 'nī imān getireñler anlardan 'afv eyleye anları dağı hiĉ nicelerinden

8.

(A)llāhe yuhibbu-lmuhsinîn(e). Vemine-llezîne kâlû innâ nasârâ eħaznâ mîsâkahum

Çünkü Allah, iyilik yapanları sever. “Biz hıristiyanız” diyenlerden de sağlam söz almıştk.

Tañrı sever eyülük eyleyicileri dağı anlar kim eyitdüler bayık biz Naşrānilerüz döndük anlaruñ 'ahdini ya 'nī Yahud 'ahdi gibi anlaruñ 'ahdini dutduk

9.

fenesû hazzan mimmâ žukkirû bihi feağraynâ beynehumu-l'adâvete velbağdâe ilâ yevmi

Ama onlar da akıllarından çıkarmamaları istenen şeylerden önemli bir kısmını unuttular. Bu sebeple, biz de aralarına kıyamet gününe kadar sürecek düşmanlık ve kini salıverdik.

Pes terk eylediler ... andan kim ögdürünildiler anı pes kandurduk anlaruñ arasında düşmanlık dağı sevmemeklik kıyāmet güne degin ya 'nī aralarında düşmanlık yaratduk

10.

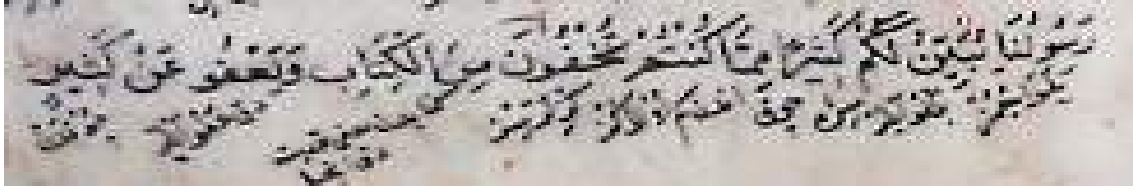

ilâ yevmi-lkiyāme(ti) vesevfe yunebbi-uhumu(A)llāhu bimâ kânû yasna'ûn(e). Yâ ehle-lkitâbi kad câekum

Allah, ne yapmakta olduklarını onlara bildirecek! Ey kitap ehli! Artık size elçimiz (Muhammed) gelmiştir.

Dağı şoñra haber vire anlara Tañrı anı kim oldılar işlerler ey kitāb ehli bayık geldi size ya 'nī peygamber şıfatın

11.

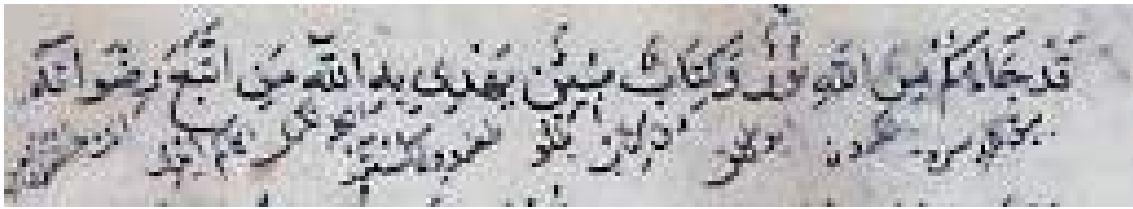
kad cāekum rasūlunâ yubeyyinu lekum keşîran mimmâ kuntum tuhfûne mine-lkitābi veya 'fû 'an keşîr(in)

O, kitabınızdan gizleyip durduğunuz gerçeklerden birçoğunu sizlere açıklıyor, birçoğunu da affediyor.

Yalavaçumuz bellü eyler size çok andan kim olduñuz gizlersiz kitābdan ya 'nī Tevrît dağı İncil dağı 'afv eyler çokdan

(287) [59b] MĀ'İDE 15

1.

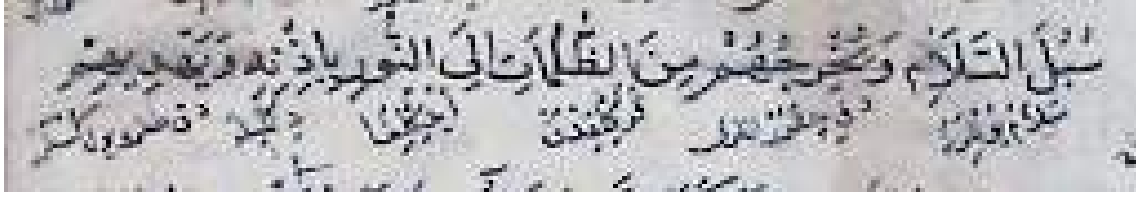

kad cāekum mina(A)llâhi nûrun vekitābun mubîn(un). Yehdî bihi(A)llāhu meni-ttebe'a ridvānehu

İşte size Allah'tan bir nur ve apaçık bir kitap (Kur'an) gelmiştir. Allah, onunla rızası peşinde olanları

Bayık geldi size Tañrı'dan aydıñlık dağı kitāb bellü toğru yol gösterür anuñla Tañrı aña kim eyitdi anuñ hoşnudluğın

2.

subule-sselâmi veyuhricuhum mine-zzulumâti ilâ-nnûri bi-iznihi veyehdîhim

selâmet yollarına iletir ve onları izniyle, karanlıklardan aydınlığa çıkarıp

Selâm yollarına dağı çıkarur anları karañuluktan aydınlığa dilegiyle dağı doğru yol gösterür

3.

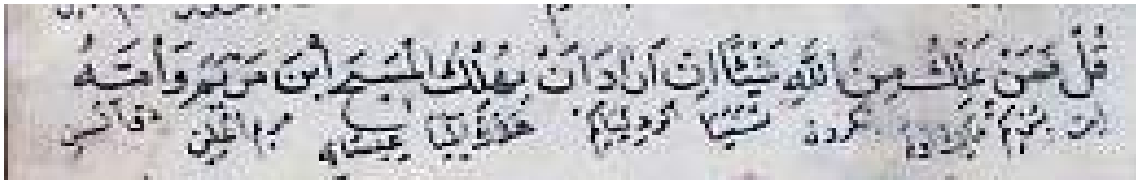

ilâ sirâtin mustakîm(in). Lekad kefera-llazîne kâlû inna(A)llâhe huve-lmesîhu-bnu meryem(e)

kendilerini dosdoğru bir yola iletir. Andolsun, “Allah, Meryem oğlu Mesih’tir”, diyenler kesinlikle kâfir oldular.

Yola degin doğru bayık kâfir oldı anlar kim eyitdiler bayık Tañrı mesihdür Meryem oğlu

4.

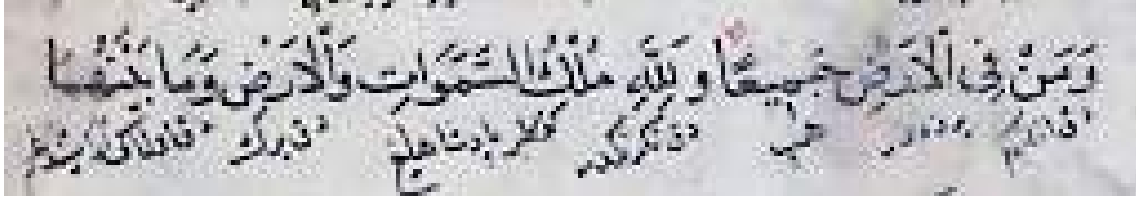

kul femen yemliku mina(A)llâhi şey-en in erâde en yuhlike-lmesîha-bne meryeme veummehu

De ki: “Şâyet Allah, Meryem oğlu Mesih’i, onun anasını ve yeryüzünde olanların hepsini yok etmek istese, Allah’a karşı kim ne yapabilir?”

Eyit pes kim mâlik ola Tañrı’dan nesneye eger dileye kim helâk eyleye ‘İsâ’yı Meryem oğlunu dağı anasını

5.

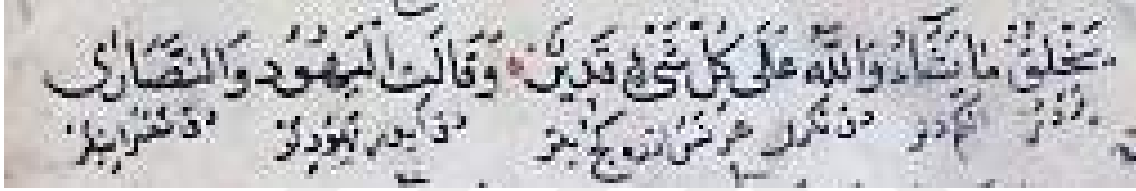

vemen fi-l-ardi cemî'â(n) veli(A)llâhi mulku-ssemâvâti vel-ardi vemâ beynehumâ

Göklerin, yerin ve bunların arasında bulunan her şeyin hükümranlığı Allah'ındır.

Dağı anlar kim yirdedür hep dağı Tañrı'nuñdur gökler pâdişâhlig dağı yirüñ dağı ol iki arasıdağın

6.

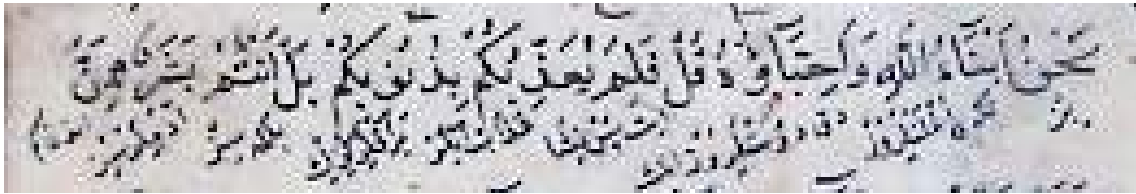

yaħluku mâ yeşâ(u) va(A)llâhu 'alâ kulli şey-in kadîr(un). Vekâleti-lyehûdu ve-nnasârâ

Dilediğini yaratır. Allah, her şeye hakkıyla gücü yetendir.” (Bir de) yahudiler ve hıristiyanlar, “Biz Allah'ın oğulları ve sevgili kullarıyız” dediler.

Yirdedür anı kim diler dağı Tañrı her nesne üzre güç yiter dağı eyidür Yahūdiler dağı Naşrāniler

7.

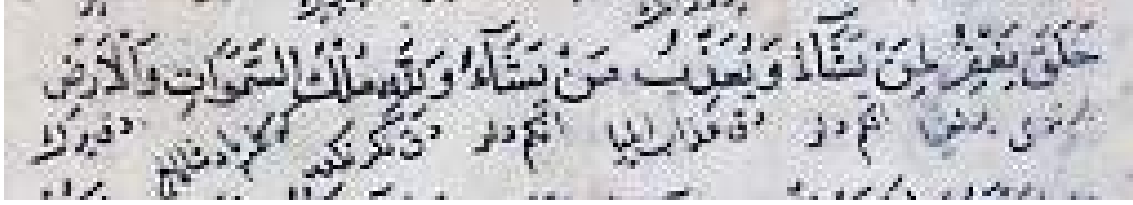

nahnu ebnâu(A)llâhi veehibbâuh(u) kul felime yu'azzibukum bizunûbikum bel entum beşerun mimmen

De ki: “Öyleyse (Allah) size neden günahlarınız sebebiyle azap ediyor? Hayır, siz de O'nun yarattıklarından bir beşersiniz.”

Biz Tañrı oğlanlarıvuz dağı dostlarıvuz anuñ eyit pes nişe 'azāb eyler yazuqlaruñuzuñ belki siz ādemīlersiz andan kim

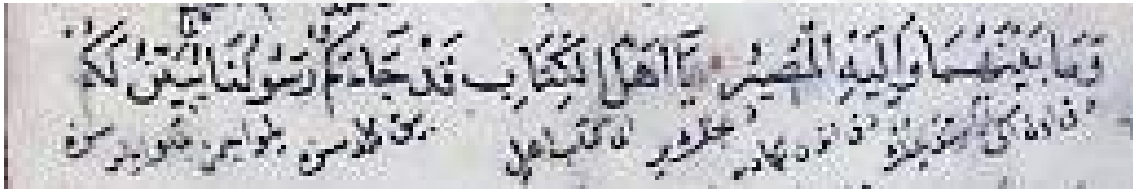
8.

halak(a) yağfiru limen yeşâu veyu'azzību men yeşâ(u) veli(A)llâhi mulku-ssemâvâti vel-ardi
(Allah) dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Göklerin, yerin

Yaratdı yarlıgaya anı kim diler dağı 'azāb eyleye anı kim diler dağı Tañrı'nuñdur gökler pādişāhlıg dağı yirüñ

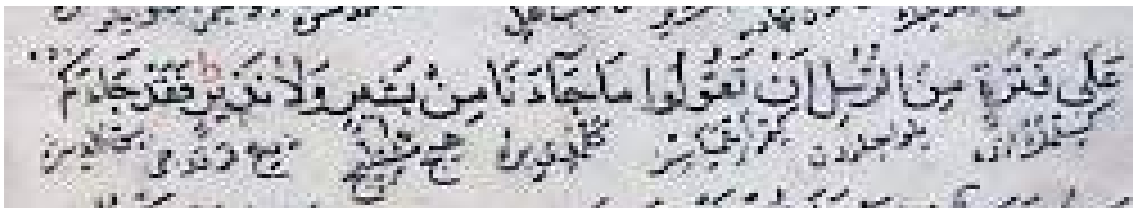
9.

vemâ beynehumâ ve-ileyhi-lmasîr(u). Yâ ehle-lkitâbi kad câekum rasûlunâ yubeyyinu lekum
ve bunların arasında bulunanların da hükümranlığı Allah'ındır. Dönüş de ancak O'nadır. Ey kitap ehli! Peygamberlerin arası kesildiği bir sırada, "Bize ne müjdeleyici bir peygamber geldi,

Dağı ol iki arasındağuş dağı andan yañadur dönecek yir ey kitâb ehli bayıq geldi size yalavaçumuz bellü eyler size

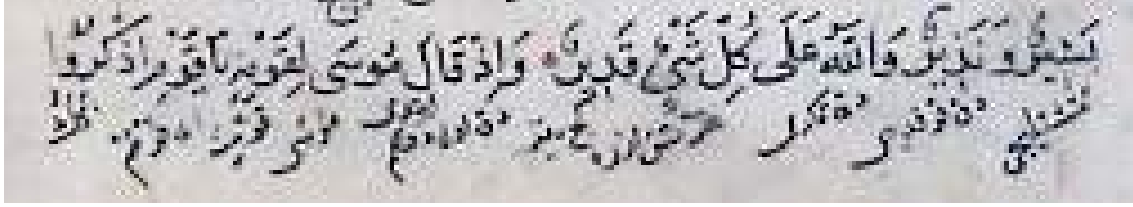
10.

'alâ fetratin mine-rrusuli en tekûlû mâ câenâ min beşîrin velâ nezîr(in) fekad câekum
ne de bir uyarıcı" demeyesiniz diye, işte size (hakikatı) açıklayan elçimiz (Muhammed) geldi.

Kesilmek üzere yalavaçlardan kim eyitmeyesiz gelmedi bize hiç muştulayıcı ne dağı korkudıcı bayık geldi size

11.

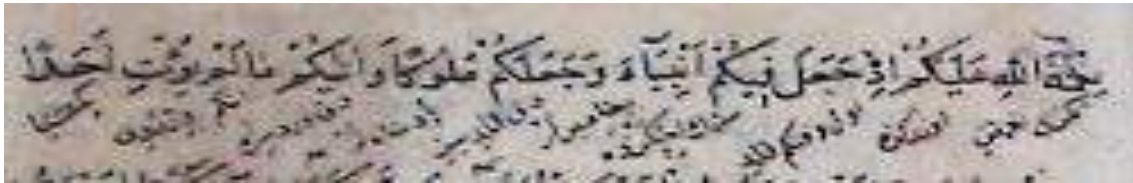
beşîrun venezîr(un) va(A)llâhu ‘alâ kulli şey-in kadîr(un). Ve-iz kâle mûsâ likavmihi yâkavmi-żkurû

(Evet,) size bir müjdeleyici ve uyarıcı gelmiştir. Allah, her şeye hakkıyla gücü yetendir. Hani Mûsâ, kavmine demişti ki: “Ey kavmim!

Muştulayıcı dağı korkudıcı dağı Tañrı her şey üzere güç yiter dağı ol vaqt kim eyitdi Mûsa kavmine ey kavmüm anuñ

(287) [60a] MĀ’ĪDE 20

1.

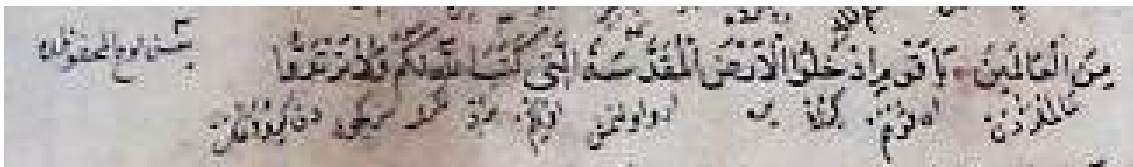

ni’meta(A)llâhi ‘aleykum iz ce’ale fikum enbiyâe vece’alekum mulûken veâtâkum mâ lem yu/ti ehaden

Allah’ın, üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani içinizden peygamberler çıkarmıştı. Sizi hükümdarlar kılmıştı ve (diğer) toplumlardan hiçbirine vermediğini size vermişti.”

Tañrı ni’metini üzerüñüze ol vaqt kim kıldı sizüñ içinüzden peygâmblerler dağı kıldı size pâdişâhlar dağı virdi size anı kim virmedi kimseye

2.

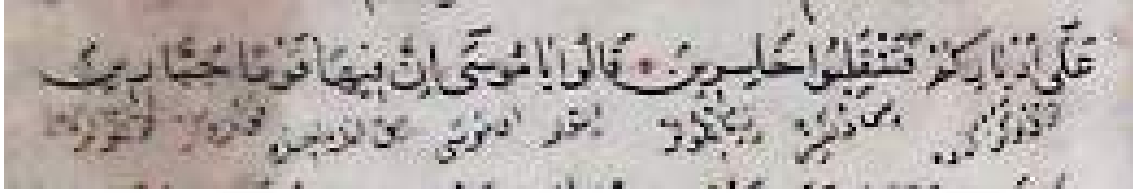

mine-l'âlemîn(e). Yâ kavmi-dhulû-l-arda-lmukaddesete-lletî keteba(A)llâhu lekum velâ terteddû

“Ey kavmim! Allah’ın size yazdığı kutsal toprağa girin. Sakın ardınıza dönmeyin.

‘Âlemlerden ey kavmüm girüñ yire aru olunmuş ol kim yazdı Tañrı sizüñ-çün dağı girü dutmañ ya nî levh-i mahfûzda

3.

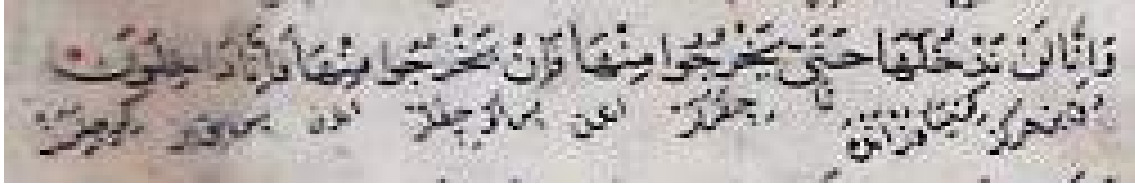

‘alâ edbârikum fetenklibû hâsirîn(e). Kâlû yâ mûsâ inne fihâ kavmen cebbârîne

Yoksa ziyana uğrayanlar olursunuz.” Dediler ki: “Ey Mûsâ! O (dediğin) topraklarda gayet güçlü, zorba bir millet var.

Arkalaruñuz üzre pes dönesiz ziyânlular eyütdiler ey Mûsa bayık anuñ içinde kavm var kavmlüler

4.

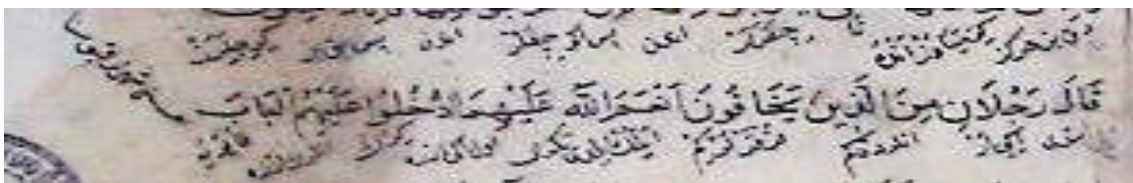

ve-innâ len nedhûlehâ hattâ yahrucû minhâ fe-in yahrucû minhâ fe-innâ dâhilûn(e).

Onlar oradan çıkmadıkça, biz oraya asla giremeyiz. Eğer oradan çıkarlarsa, biz de gireriz.”

Dağı biz hergiz girmeyevüz anda tâ çıkaralar andan pes eger çıkalar andan pes bayık biz gircilerüz

5.

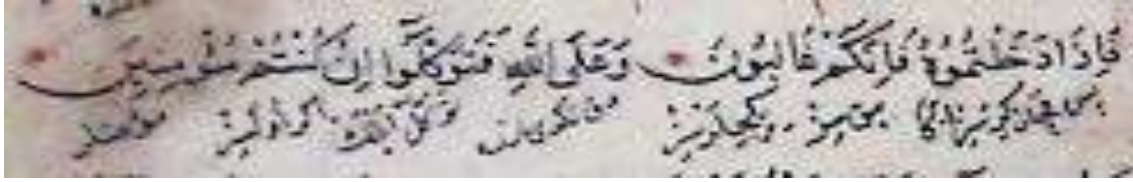

Kâle raculâni mine-lleżîne yehâfûne en'ama(A)llâhu 'aleyhimâ-dhulû 'aleyhimu-lbâbe

Korkanların içinden Allah'ın kendilerine nimet verdiği iki adam şöyle demişti: “Onların üzerine kapıdan girin.

Eyitdi iki er anlardan kim qorqarlar kim eyülük eyledi Tañrı ol iki üzre girüñ anlaruñ üzre qapuya ya 'nî şehirler qapusına

6.

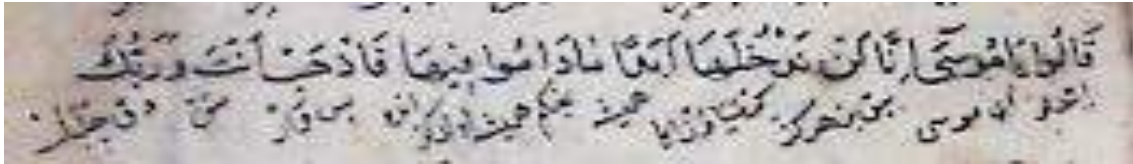

fe-izâ dehaltumûhu fe-innekum gâlibûn(e) ve'ala(A)llâhi fetevekkelû in kuntum mu/minîn(e).

Oraya girdiniz mi artık siz kuşkusuz galiplersiniz. Eğer mü'minler iseniz, yalnızca Allah'a tevekkül edin.”

Pes kaçan giresiz aña bayıq siz yeñicilersiz daqı Tañrı üzre tevekkül eyleñ eger olasız mü'minler

7.

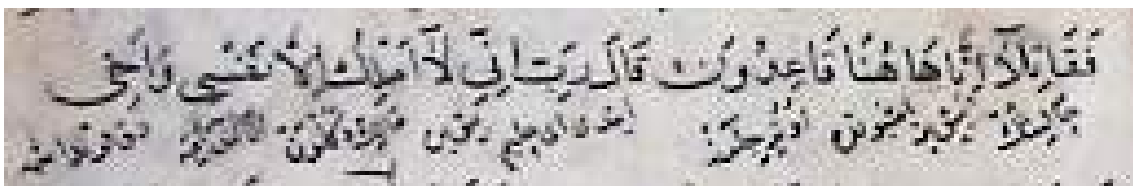

Kâlû yâ mûsâ innâ len nedhulehâ ebeden mâ dâmû fihâ fe-żheb ente verabbuke

Dediler ki: “Ey Mûsa! Onlar orada buldukça, biz oraya asla girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin gidin,

Eyitdiler ey Mûsa bayıq biz hergiz girmeyevüz aña hemîşe nicekim hemîşe oldıñuz anda pes var size daqı Çalabuñ

8.

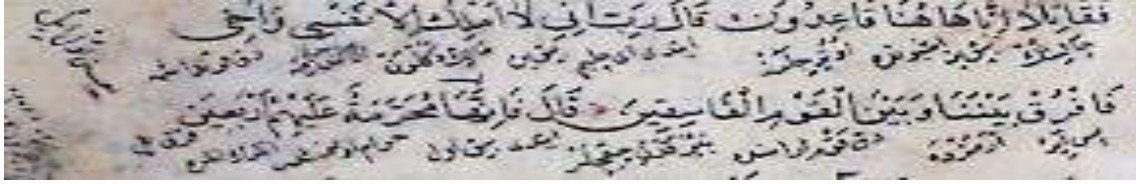

fe**k**âtîlâ innâ hâhunâ **kâ**'idûn(e). **K**âle rabbi innî lâ emliku illâ nefsî ve ehî

onlarla savaşın. Biz burada oturacağız.” Mûsa, “Ey Rabbim! Ben ancak kendime ve kardeşime söz geçirebilirim.

Çalışuñ bayık biz uşbu anda oturıcılaruz eyitdi ey Çalabum bayık ben mâlik degülven illâ kendüziime daķı ķarındaşıma

9.

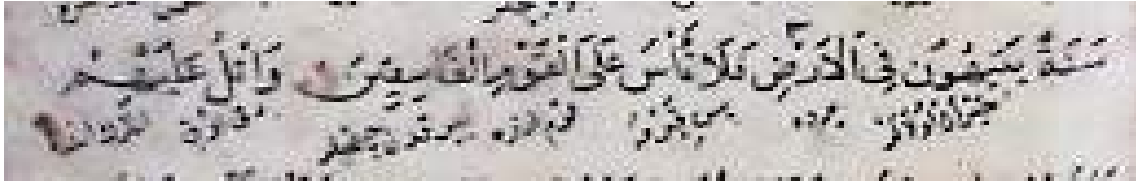

fe**f**ruk beynenâ vebeyne-**lk**avmi-**lf**âsikîn(e). **K**âle fe-innehâ muharrametun ‘aleyhim erbe’îne

Artık bizimle, o yoldan çıkmışların arasını ayır” dedi. Allah, şöyle dedi: “O hâlde, orası onlara kırk yıl haram kılınmıştır.

Pes ayura aramızda daķı ķavm arasında buyruķdan ıkıķıclar eyitdi bayık ol ķarâm olunmuşdur anlaruñ anlara kırķ yıl ya ‘nî evvel yıl

10.

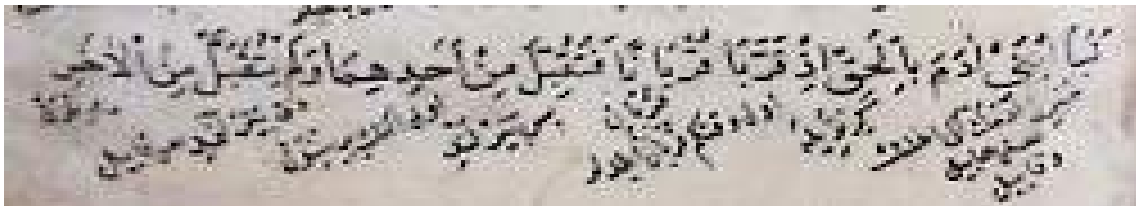

seneten yetîhûne fî-**l**ard(i) felâ te/se ‘alâ-**lk**avmi-**lf**âsikîn(e). Vetlu ‘aleyhim

Bu süre içinde yeryüzünde şaşkın şaşkın dönüp dolaşacaklar. Artık böyle yoldan çıkmış kavme üzülme.” (Ey Muhammed!) Onlara, oku

Ācizān olalar yirde pes ķayğurma ķavm üzre buyruķdan ıkıķıclar daķı oķı anlaruñ üzre

11.

nebee-bney âdeme bilhakki iz karrabâ kurbânen fetukubbile min ehadihimâ velem yutekabbel mine-l-âhari

Âdem'in iki oğlunun haberini gerçek olarak. Hani ikisi de birer kurban sunmuşlardı da, birinden kabul edilmiş, ötekinden kabul edilmemişti.

Haberin âdemüñ iki oğlunuñ ya 'nî Hâbîl ve Kâbîl kirtüyle ol vaqt kim kurbân eylediler kurbân pes buyrulındı ol ikinüñ birisinden dağı buyrulınmadı ya 'nî Kâbîl birinden

(288) [60b] MĀ'ĪDE 27

1.

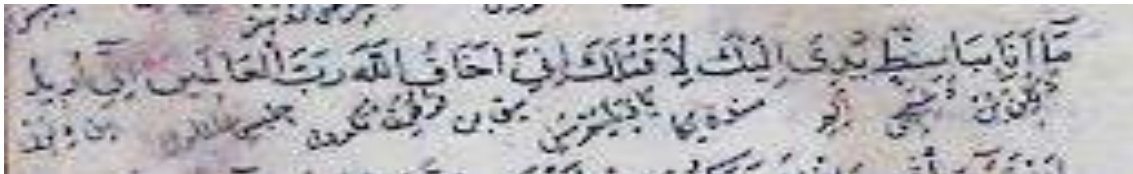

kâle leaktulennek(e) kâle innemâ yetekabbelu(A)llâhu mine-lmuttekîn(e). Le-in besatte ileyye yedeke litaktulenî

Kurbanı kabul edilmeyen, “Andolsun seni mutlaka öldüreceğim” demişti. Öteki, “Allah, ancak kendisine karşı gelmekten sakınanlardan kabul eder” demişti. “Andolsun! Sen beni öldürmek için elini bana uzatsan da

Eyitdi depeleyem seni eyitdi bayıq buyuralar Tañrı şakıncılardan eger döşeyesiz ya 'nî uzadasız benden yaña elüñi yā depeleyesiz

2.

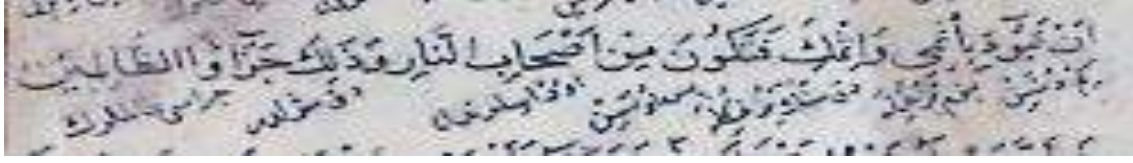

mâ enâ bibâsitin yediye ileyk(e) li-aktuleke innî ehâfu(A)llâhe rabbe-l'âlemîn(e). Innî urîdu

ben seni öldürmek için sana elimi uzatacak değilim. Çünkü ben âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım.” “Ben istiyorum ki,

Degülin ben depeleyici elümi senden yaña yā depeleyem seni bayıq ben kórkarın Tañrı'dan Çalabısı 'âlemlerüñ bayıq dilerin

3.

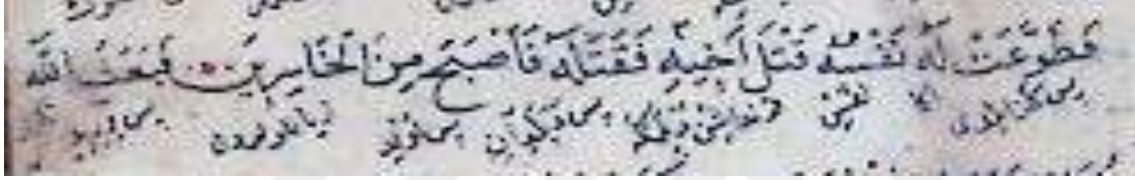

en tebû-a bi-îsmî ve-îsmike fetekûne min ashâbi-nnâr(i) vezâlîke cezâu-**zzâlimîn**(e).

sen benim günahımı da, kendi günahını da yüklenip cehennemliklerden olasin. İşte bu zalimlerin cezasıdır.”

Kim dutasın benim yazuğumla dağı seniñ yazuğuñla pes olasin od issilerinden dağı şoldur cezâsı zâlimleriñ

4.

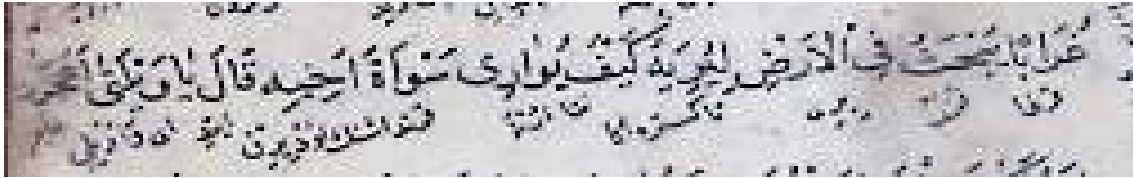

Fetavve’at lehu nefsuhu katle ehîhi fekatelehu feasbeha mine-lhâsirîn(e). Febe’âsa(A)llâhu

Derken nefsi onu kardeşini öldürmeye itti de (nefsine uyarak) onu öldürdü ve böylece ziyan edenlerden oldu. Nihayet Allah, gönderdi

Pes geñez eyledi aña nefsinı qarındaşın depelemege pes depeledi anı pes oldı ziyânlulardan pes virdi Tañrı

5.

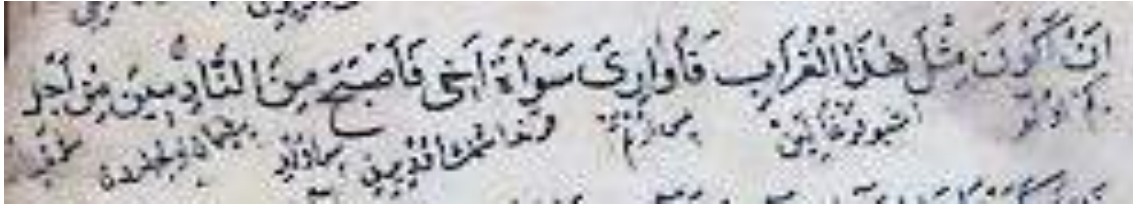

ğurâben yebhaşu fi-l-ardi liyuriyehu keyfe yuvârî sev-ete ehîh(i) kâle yâ veyletâ e’aceztu

ona kardeşinin ölmüş cesedini nasıl örtüp gizleyeceğini göstermek için yeri eşeleyen bir karga. “Yazıklar olsun bana!

Çarğa kızar yiri tâ göstere aña nite örte qarındaşuñ od yirin eyitdi ey vaveyli ‘âciz

6.

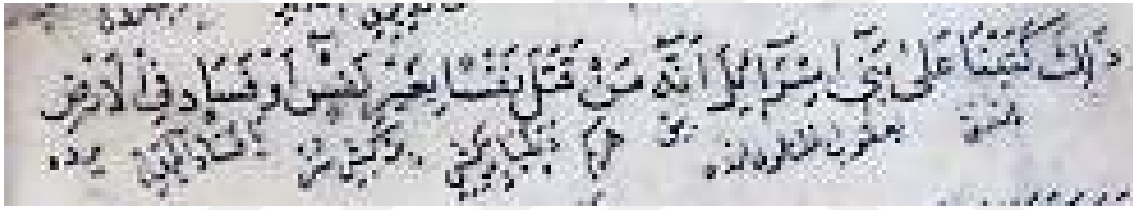

en ekûne mişle hâzâ-lğurâbi feuvâriye sev-ete ehî feasbeha mine-nnâdimîn(e). Min ecli

Şu karga kadar olup da kardeşimin cesedini örtmekten âciz miyim ben?” dedi. Artık pişmanlık duyanlardan olmuştu.

Kim ölüm uşbu kargaleyin pes örtem karındaşımıñ od yirini pes oldı pişmân olıcılardan şundan anı

7.

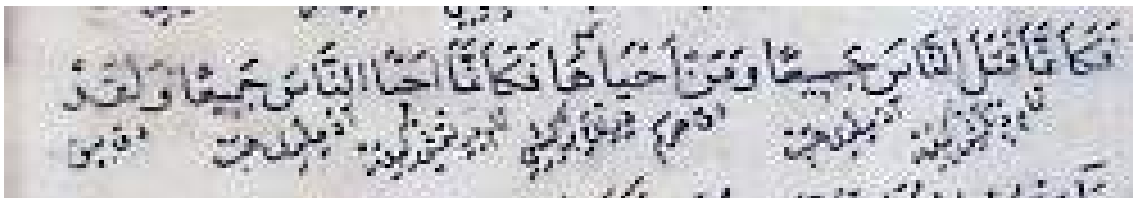

zâlike ketebnâ ‘alâ benî isrâ-île ennehu men katele nefsen biğayri nefsin ev fesâdin fi-l-ardi

Bundan dolayı İsrailoğullarına (Kitap’ta) şunu yazdık: “Kim, bir insanı, bir can karşılığı veya yeryüzünde

Yazduķ Ya ‘kûb oğlanları üzre bayıķ her kim depeleye bir kişi bir kişi size yâ fesâd eylemedin yirde

8.

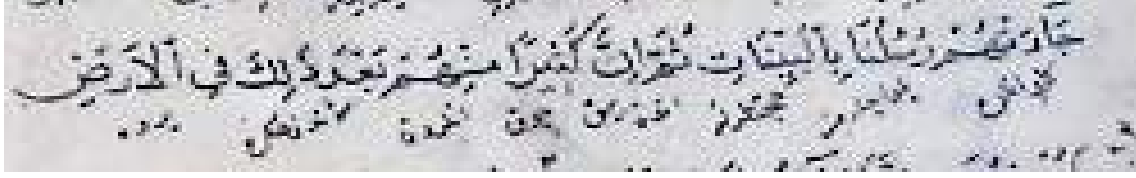

fekeennemâ katele-nnâse cemî’an vemen ahyâhâ fekeennemâ ahyâ-nnâse cemî’a(n) velekad

bir bozgunculuk çıkarmak karşılığı olmaksızın öldürürse, o sanki bütün insanları öldürmüştür. Her kim de birini (hayatını kurtararak) yaşatırsa, sanki bütün insanları yaşatmıştır. Andolsun ki,

Tamām depelemiş gibidür âdemîleri hep dağı her kim dirilde bir kişiyi tamām diriltmiş gibidür âdemîleri hep dağı bayık

9.

câet-hum rusulunâ bilbeyyinâti şümme inne keşîran minhum ba'de zâlike fi-l-ardi

onlara resûllerimiz apaçık deliller (mucize ve âyetler) getirdiler. Ama onlardan birçoğu bundan sonra da (hâlâ) yeryüzünde

Geldi anlara yalavaçlarımız mucizatlarla andan bayık çok anlardan şundan şoñra yirde

10.

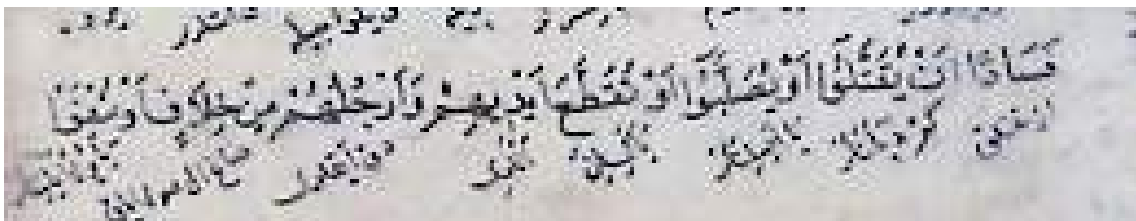

lemusrifûn(e). İnnemâ cezâu-illezîne yuhâribûna(A)llâhe verasûlehu veyes'avne fi-l-ardi

aşırı gitmektedir. Allah'a ve Resûlüne savaş açanların ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya çalışanların cezası;

Ĥaddin geçicilerdür bayık cezâsı anlaruñ kim çalışurlar Tañrı'yla dağı yalavaçıyla dağı işlerler yirde

11.

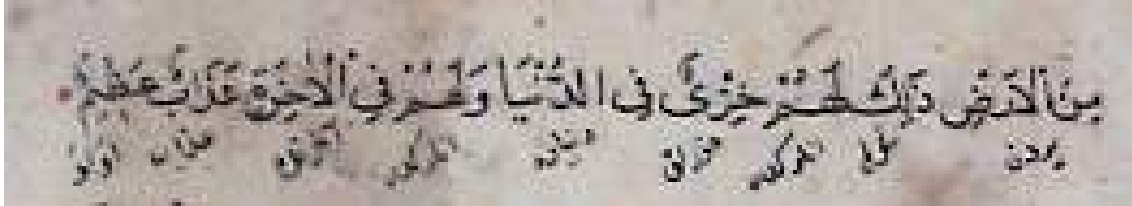
fesâden en yukattelû ev yusallebû ev tukatta'a eydîhim veerculuhum min hilâfin ev yunfev

ancak öldürülmeleri, yahut asılmaları veya ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi, yahut o yerden sürülmeleridir.

Azgunluk kim depeleneler yâ aşılınalar yâ kesilen elleri dağı ayakları sağ el sol ayak yâ yola yollanılalar

(288) [61a] MĀ'ĪDE 33

1.

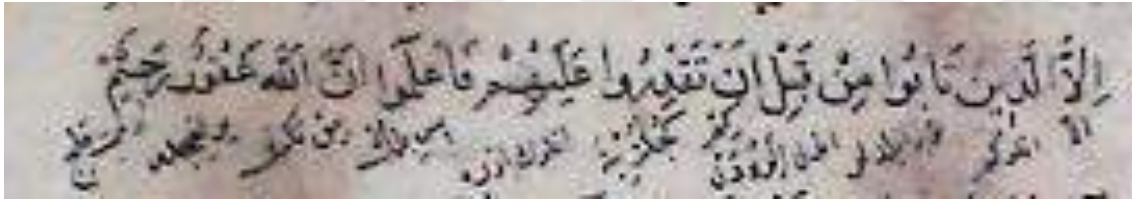

mine-l-ard(i) zâlike lehum hîzyun fi-ddunyâ velehum fi-l-âhirati 'azâbun 'azîm(un).

Bu cezalar onlar için dünyadaki bir rezilliktir. Ahirette de onlara büyük bir azap vardır.

Yirden şol anlaruñdur ħorluk dünyada anlaruñdur âhiretde 'azâb ulu

2.

İllâ-illezîne tâbû min kabli en takdirû 'aleyhim fa'lemû enna(A)llâhe gâfûrun rahîm(un).

Ancak onları ele geçirmenizden önce tövbe edenler bunun dışındadırlar. Artık Allah'ın çok bağışlayıcı, çok merhamet edici olduğunu bilin.

*İllâ anlar kim tevbe eylediler andan ilerüden kim geçüñüz yine anlaruñ üzre pes bilüñ bayık
Tañrı yarlıgayıcıdur rahmet kılıcı*

3.

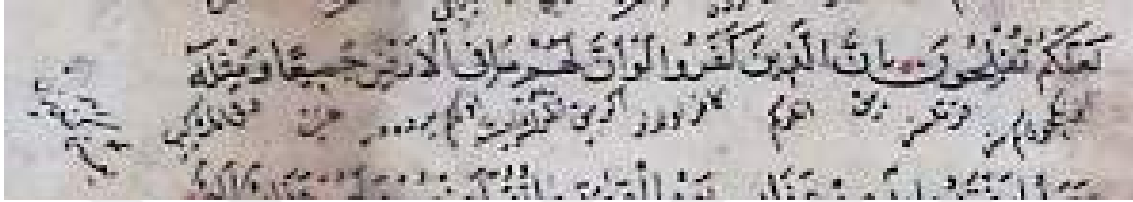

Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû-ttekû(A)llâhe vebteğû ileyhi-lvesilete vecâhidû fi sebîlihi

Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının, O'na yaklaşmaya vesile arayın ve O'nun yolunda

Ey anlar kim imân getürdiler řakınıñ Tañrı'dan dağı iřitiñ andan yaña irişdürici dağı çalıřuñ yolında

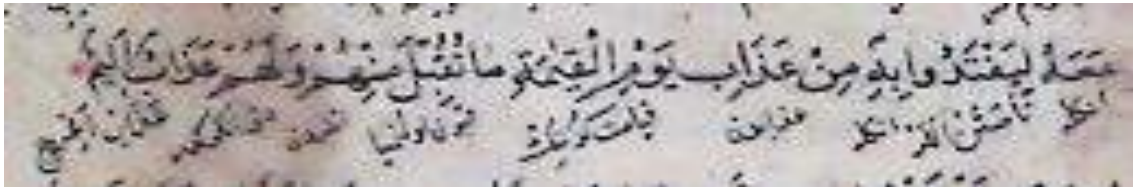
4.

le'allekum tuflihûn(e). İnne-lleżîne keferû lev enne lehum mâ fî-l-ardi cemî'an vemişlehu cihad edin ki kurtuluşa eresiniz. Doğrusu, yeryüzünde olan bütün şeyler ve onların bir katı daha kafirlerin olsa da,

Anuñçün kim siz kırtulasız bayık anlar kim kâfir oldular eger bayık anlaruñ erişe ol kim yirdedür hep dağı anuñ gibi ya 'nî kendüzini

5.

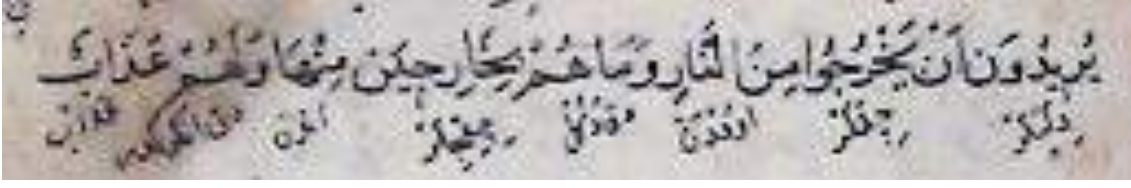

me'ahu liyefteğû bihi min 'azâbi yevmi-lkiyâmeti mâ tukubbile minhum velehum 'azâbun elîm(un).

onu kıyamet gününün azabından kurtulmak için fidye verecek olsalar, onlardan yine kabul edilmez. Onlara elem dolu bir azap vardır.

Anuñla tâ şatun alalar anuñla 'azâbdan kıyamet gününüñ kabûl olunmaya andan dağı anlaruñdur 'azâb uğradıcı

6.

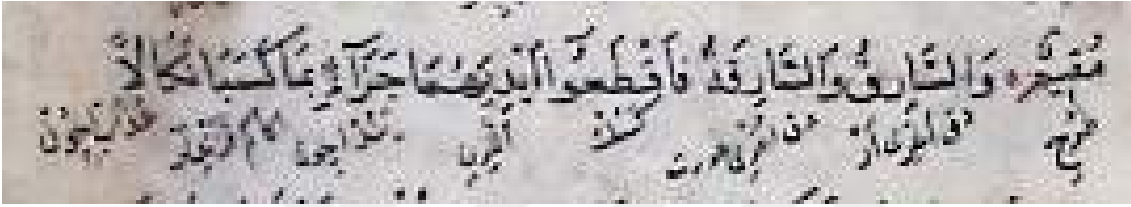

Yurîdûne en yahrucû mine-nnâri vemâ hum bihâricîne minhâ velehum ‘azâbun

Ateşten çıkmak isterler ama ondan çıkabilecek değillerdir. Onlara bir azap vardır

Dileyeler çıkarlar oddan dağı değil çıkıcılar andan dağı anlarındur ‘azâb

7.

mukîm(un). Ve-ssâriku ve-ssârikatu fakta’û eydiyehumâ cezâen bimâ kesebâ nekâlen

Sürekli. Yaptıklarına bir karşılık ve Allah’tan caydırıcı bir müeyyide olmak üzere hırsız erkek ile hırsız kadının ellerini kesin.

Ṭurıcı dağı uğrı er dağı uğrı ‘avrat kesüñ ellerini ceza-çün aña kim kazandılar ‘azâb için

8.

mina(A)llâh(i) va(A)llâhu ‘azîzun hakîm(un). Femen tâbe min ba’di zulmihi veasleha fe-
inna(A)llâhe

Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Her kim de işlediği zulmünün arkasından tövbe edip durumunu düzeltirse kuşkusuz,

Tañrı’dan dağı Tañrı beñdeşsizdür düriüst işlü pes her kim tevbe eyleye zûlmünden şoñra dağı eyü işleye bayık Tañrı

9.

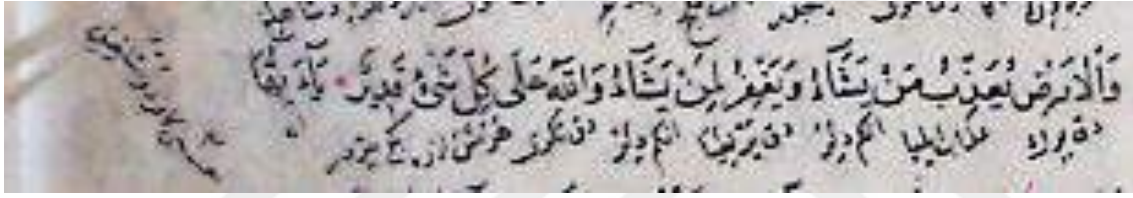

yetûbu ‘aleyh(i) inna(A)llâhe ğafûrun rahîm(un). Elem ta’lem enna(A)llâhe lehu mulku-
ssemâvâti

Allah onun tövbesini kabul eder. Şüphesiz Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

*Tevbe vire aña bayık Tañrı yarlıgayıdır rahmet kılıcı bilmez kim bayık Tañrı anuñdur
gökler pādişāhlığı*

10.

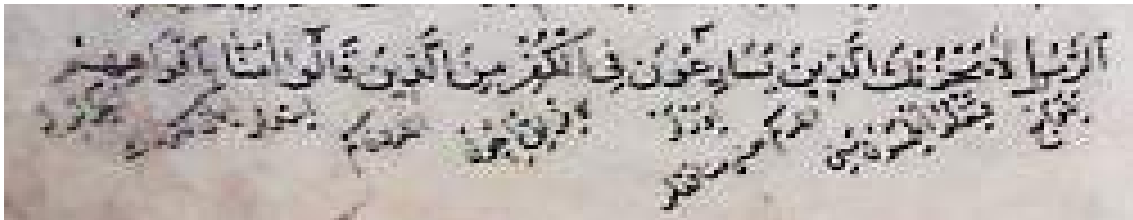

vel-**ardi** yu’azzibu men yeşâu veya ğfiru limen yeşâ(u) va(A)llâhu ‘alâ kulli şey-in **kadîr**(un).
Yâ eyyuhâ

Bilmez misin ki, göklerin ve yerin hükümranlığı Allah’a aittir. O, dilediğine azap eder,
dilediğini de bağışlar. Allah, her şeye hakkıyla gücü yetendir. Ey

*Dağı yirüñ ‘azâb eyleye anı kim diler dağı yarlıgaya anı kim diler dağı Tañrı her şey üzre güç
yiterdür ya ‘nî kâfir dostluğunu*

11.

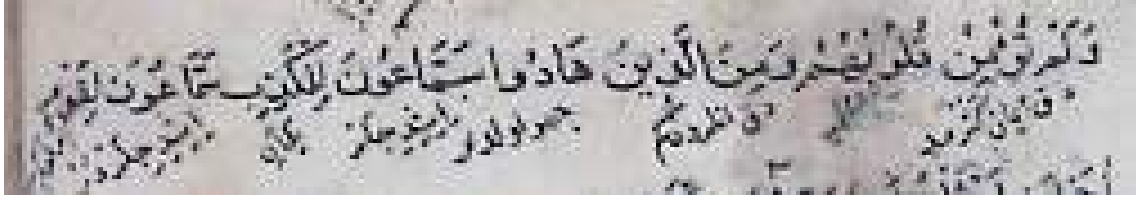
rasûlu lâ yahzunke-lleżîne yusâri’üne fi-lkufri mine-lleżîne **kâlû** âmennâ bi-efvâhihim

Peygamber! Kalpten inanmadıkları hâlde, ağızlarıyla “İnandık” diyenler (münafıklar) ile
Yahudilerden küfürde yarışanlar seni üzmesin.

Yalavaç kaygulu eylemesün seni anlar kim ya 'nî munāfıklar iverler kâfirlik için anlardan kim eyitdiler îmân getürdük ağızlarla

(289) [61b] MĀ'ĪDE 41

1.

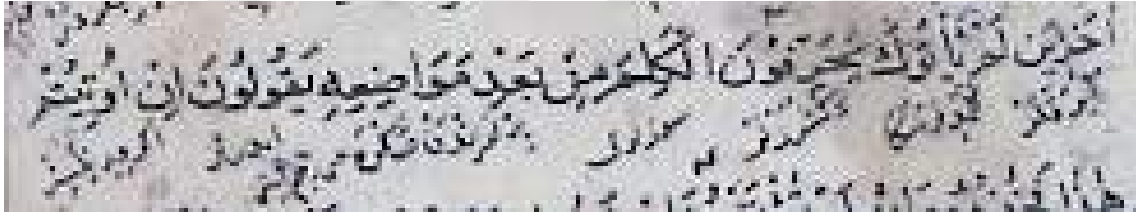

velem tu/min kulûbuhum vemine-lleżîne hâdû semmâ'ûne lilkeżibi semmâ'ûne likavmin

Onlar (Yahudiler) yalan uydurmak için (seni) dinlerler, sana gelmeyen bir topluluk hesabına dinlerler.

Dağı îmân getürmedi yürekleri dağı anlardan kim Yahūd oldılar işidiciler yalanı işidicilerdür...

2.

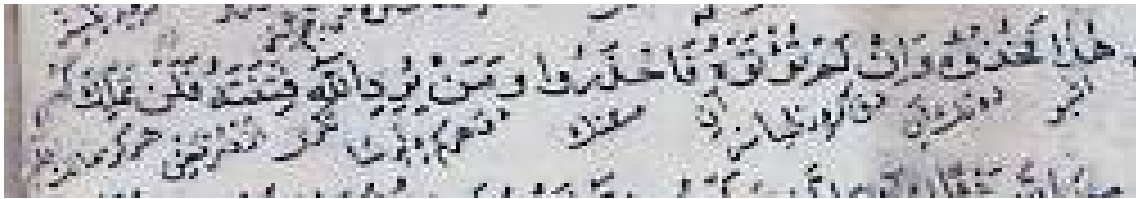

lem ye/tûk(e) yuharrifûne-lkelime min ba'di mevâdi'ih(i) yekûlûne in ûtîtum

Kelimelerin (ifade içindeki) yerlerini bildikten sonra yerlerini değiştirir ve şöyle derler:

Ayrıklar gelmediler saña değışürdiler sözleri yirlerinden soñra eyidürler eger virinilesiz

3.

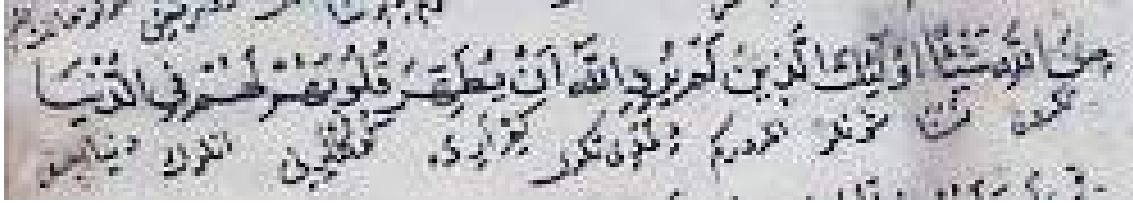

hâzâ fehuzûhu ve-in lem tu/tevhu fahzerû vemen yuridi(A)llâhu fitnetehu felen temlike lehu

“Eğer size şu hüküm verilirse, onu tutun. O verilmezse sakının.” Allah, kimin azaba uğramasını istemişse artık sen onun için asla Allah’a karşı hiçbir şey yapamazsın.

İşbu dutiñ anı dağı eger virinilmeye size anı şaķınıñ dağı her kim dilerse Tañrı azdurmağın hergiz mālīk eylemeye

4.

mina(A)llāhi şey-â(en) ulâ-ike-lleżîne lem yuridi(A)llāhu en yutahhira kulûbehum lehum fiddunyâ

Onlar, Allah’ın kalplerini temizlemeyi istemediği kimselerdir. Onlara dünyada

Tañrı’dan nesne şunlar anlardur kim dilemedi Tañrı kim arıda gōñüllerini anlaruñ dünya içinde

5.

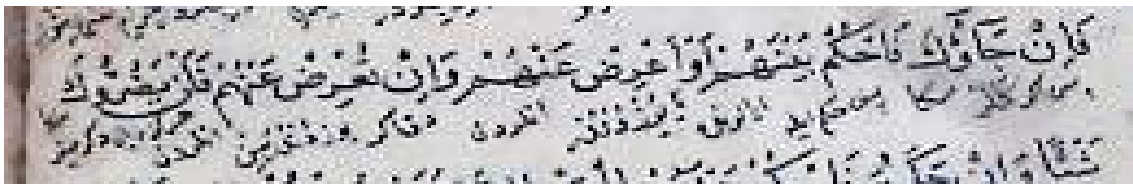

hizyun velehum fî-l-âhirati ‘azâbun ‘azîm(un). Semmâ’üne lilkeżibi ekkâlûne lissuht(i)

bir rüsvaylık, ahirette ise yine onlara büyük bir azap vardır. Onlar, yalanı çok dinleyen, haramı çok yiyenlerdir.

Horluk rüsvâyılık dağı anlaruñdur âhiretde ‘azâb ulu işidicilerdür yalanı yiyicilerdür harâmı ya nî şerri

6.

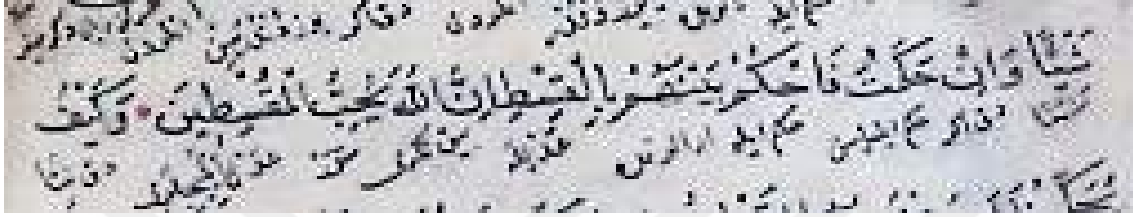

fe-in câûke fahkum beynehum ev a'rid 'anhum ve-in tu'rid 'anhum felen yağurrûke

Eğer sana gelirlerse, ister aralarında hüküm ver, ister onlardan yüz çevir. Onlardan yüz çevirecek olursan, sana asla hiçbir zarar veremezler.

Pes eger geleler saña pes hüküm eyleye aralarında yâ yüz döndür anlardan dağı eger yüz döndüresin anlardan hergiz ziyân degirmeyeler saña

7.

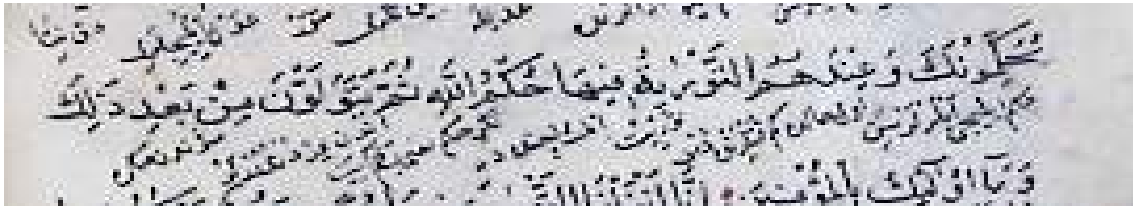

şey-(en) ve-in hakemte fahkum beynehum bilkist(i) inna(A)llâhe yuhibbu-lmuksitîn(e).
Vekeyfe

Eğer hükmedecek olursan, aralarında adaletle hükmet. Çünkü Allah, âdil davrananları sever.
Nasıl oluyor da

Nesne dağı eger hüküm eyleye size hüküm eyleye aralarında 'adl ile bayık Tañrı sever 'adl eyleyicileri dağı nite

8.

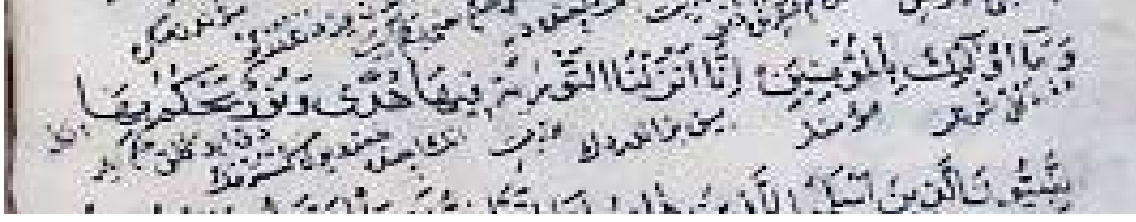

yuhakkimûneke ve'indehumu-ttevrâtu fihâ hukmu(A)llâhi şümme yetevellevne min ba'di
zâlik(e)

anlarında, içinde Allah'ın hükmü bulunan Tevrat varken da seni hakem yapıyorlar, sonra bunun ardından verdiği hükümden yüz çeviriyorlar?

Hüküm eyleyici eylerler seni ol halde kim katlarındadır Teverit anuñ içindedür Tañrı hüküm ya 'nî Teverit andan yüz döndürürler şundan şoñra

9.

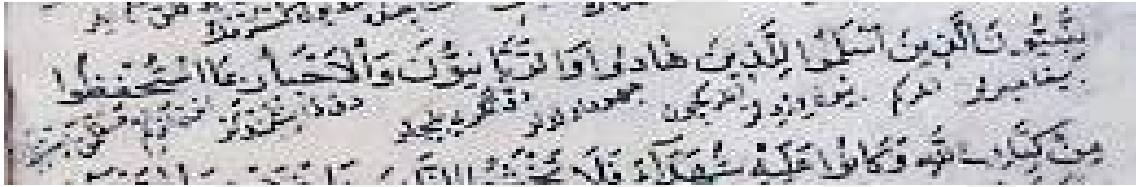

vemâ ulâ-ike bilmu/minîn(e). Innâ enzelnâ-ttevrâte fihâ huden venûr(un) yahkumu bihâ

İşte onlar (kendi kitaplarına da, sana da) inanmış degillerdir. Şüphesiz Tevrat'ı biz indirdik. İçinde bir hidayet, bir nur vardır. (Allah'a) teslim olmuş nebiler, onunla

Dağı ne degül şunlar mü'mînler bayık biz indürdük Tevrât'ı anuñ içinde toğru yol göstermek dağı aydıñlık hüküm eyler anuñla

10.

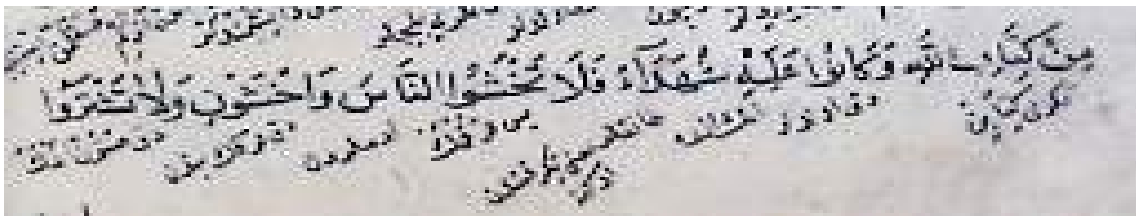

nnebiyyûne-lleżîne eslemû lilleżîne hâdû ve-rabbâniyyûne vel-ehbâru bimâ-stuhfizû

yahudilere hüküm verirlerdi. Kendilerini Rabb'e adanmış kimseler ile âlimler de öylece hükmederlerdi. Çünkü bunlar Allah'ın kitabını korumakla görevlendirilmişlerdi.

Peyğamberler anlar kim boyun virdiler anlarıñçün Yahûd oldılar dağı Tañrı biliciler dağı danışmadılar andan ötrü kim şaklamak istenildi

11.

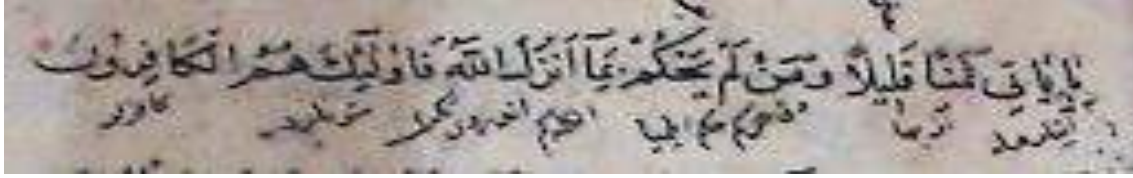
min kitâbi(A)llâhi vekânû 'aleyhi şuhedâ--/(e) felâ taşsevû-nnâse vahşevni velâ teşterû

Onlar Tevrat'ın hak olduğuna da şahit idiler. Şu hâlde, siz de insanlardan korkmayın, benden korkun ve âyetlerimi az bir karşılığa değişmeyin.

*Tañrı kitâbını dağı oldılar anuñ üzre şanuqlar ya 'nî Tañrı şatından öñüne pes qorqmañ
âdemlerden dağı qorquñ benden dağı şatun almañ*

(289) [62a] MĀ'ĪDE 44

1.

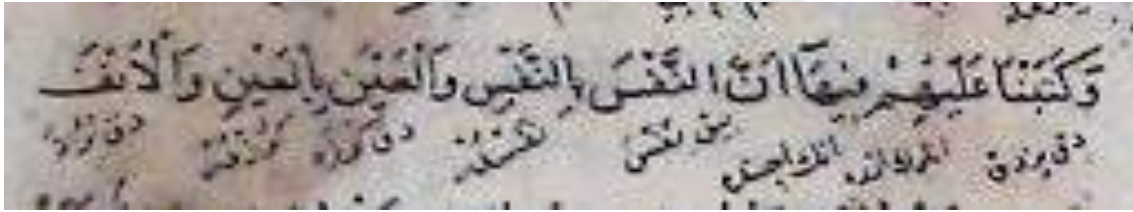

bi-âyâtî şemenen kalîlâ(en) vemen lem yahkum bimâ enzela(A)llâhu feulâ-ike humu-
lkâfirûn(e).

Allah'ın indirdiğı ile hükmetmeyenler kâfirlerin ta kendileridir.

Āyetlerümle az bahâ dağı her kim hüküm eylemeye anuñla kim indürdi Tañrı şunlardur kâfirler

2.

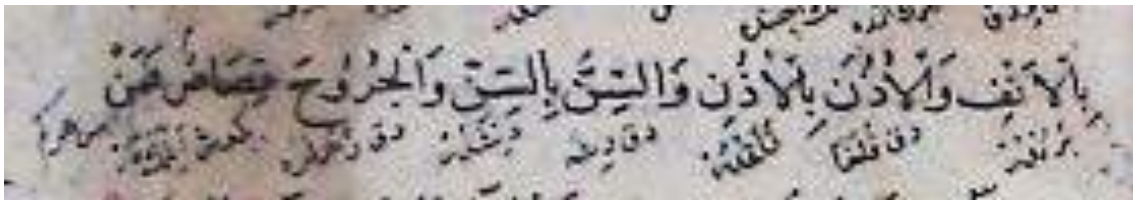

Veketebnâ 'aleyhim fihâ enne-nnefse bi-nnefsi vel'ayne bil'ayni vel-enfe

Onda (Tevrat'ta) üzerlerine şunu da yazdık: Cana can, göze göz, buruna

Dağı yazduq anlaruñ üzre anuñ içinde bayıq nefse nefsdür dağı göze gözdür dağı buruna

3.

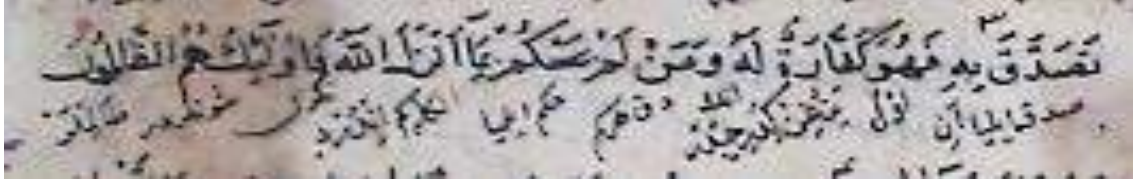

bil-enfi veluzune biluzuni ve-ssinne bi-ssinni velcurûha kisâs(un)

burun, kulağa kulak, diş diş kısas edilir. Yaralar da kısasa tabidir.

Burundur dağı kulağa kulakdur dağı dişe dişdür dağı zehmlere beñdeş eylemekdür pes her kim

4.

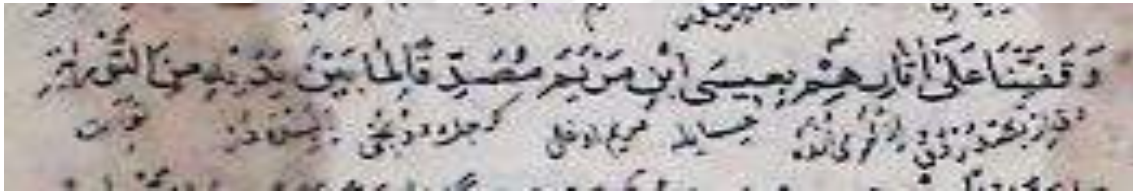

femen tesaddeka bihi fehuve keffâratun leh(u) vemen lem yahkum bimâ enzela(A)llâhu feulâ-ike humu-zzâlimûn(e).

Kim de bu hakkını bağışlar, sadakasına sayarsa o, kendisi için keffaret olur. Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, zalimlerin ta kendileridir.

Şadağa eyleye anı ol yazuğun gidericidir anuñ dağı her kim hüküm eylemeye anuñla kim indürdi Tañrı şunlardur zâlimler

5.

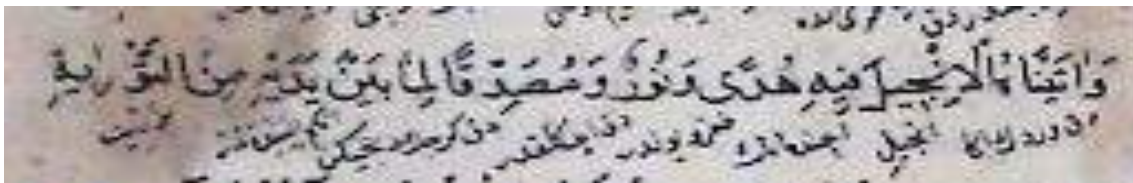

Vekaffeynâ 'alâ âsârihim bi'îsâ-bni meryeme musaddikan limâ beyne yedeyhi mine-ttevrâ(ti)

O peygamberlerin izleri üzere Meryem oğlu İsa'yı, önündeki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak gönderdik.

Dağı iz bıraktırduğ izleri üzre 'İsâ'yla Meryem oğlu girçek durıcı ileyindedür Tevrî

6.

veâteynâhu-l-incîle fhi huden venûrun vemusaddikan limâ beyne yedeyhi mine-ttevrâti

Ona, içerisinde hidayet ve nur bulunan, önündeki Tevrat'ı doğrulayan, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için

Dağı virdük aña İncil'i içinde anuñ togru yoldur dağı aydıñlıkdur dağı girçek dutıciken anı kim ileyindedür Tevrit

7.

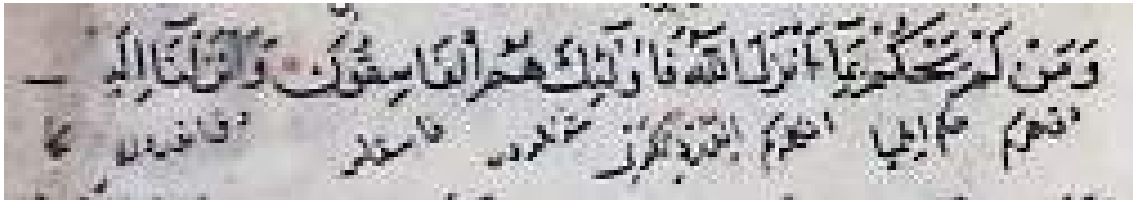

vehuden vemev'izaten lilmuttekîn(e). Velyahkum ehlu-l-incîli bimâ enzela(A)llâhu fih(i)

doğru yola iletici ve bir öğüt olarak İncil'i verdik. İncil ehli Allah'ın onda indirdiği ile hükmetsin.

Dağı togru yol iken dağı öğüdiken şakımcılar için dağı hüküm eylesün İncil ehli anuñla kim indürdi Tañrı anuñ içinde

8.

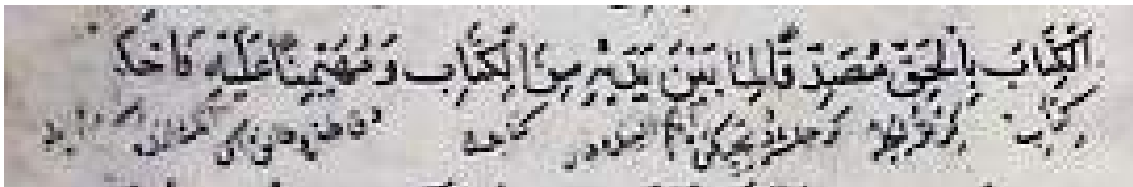

vemen lem yahkum bimâ enzela(A)llâhu feulâ-ike humu-lfâsikûn(e). Veenzelnâ ileyke

Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, fasıkların ta kendileridir. (Ey Muhammed!) Sana da o Kitab'ı (Kur'an'ı) hak, önündeki kitapları doğrulayıcı, onları gözetici olarak indirdik.

Dağı her kim hüküm eylemeye anuñla kim indürdi Tañrı şunlardur fâsıklar dağı indürdük saña

9.

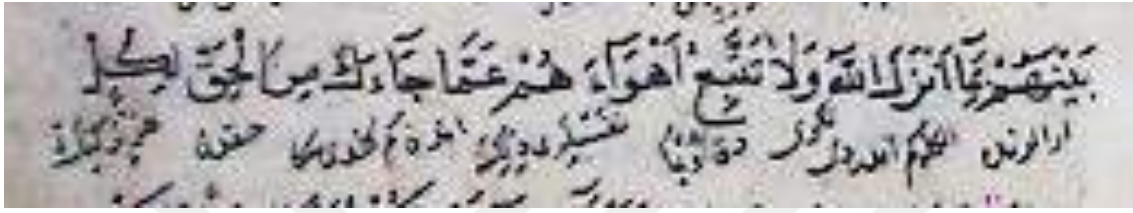

kitâbe bilhakkı musaddıkan limâ beyne yedeyhi mine-lkitâbi ve muheyminen
'aleyh(i) fahkum

Artık, Allah'ın indirdiği ile aralarında hükmet ve sana gelen haktan ayrılıp da onların arzularına uyma.

Kitâbı kirtülükle girçek dutıcıyken anı kim ileyindedür kitâbdan dağı toğru tanuğ eger anuñ üzre pes eyleye

10.

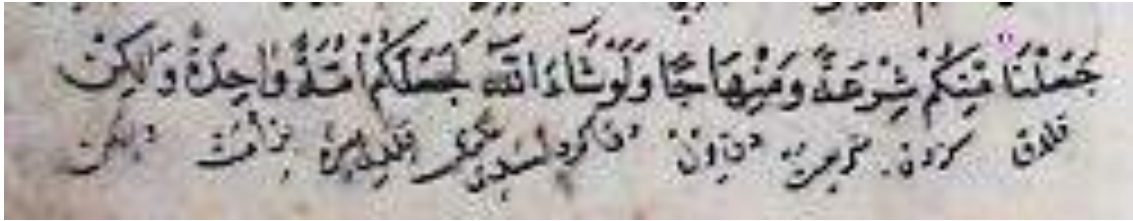

beynehum bimâ enzela(A)llâhu velâ tettebi' ehvâehum 'ammâ câeke mine-lhakk(i) likullin

Ey ümmetler!) Her birinize bir şeriat ve bir yol verdik. Allah dileseydi sizleri bir tek ümmet yapardı; fakat size verdiğinde (yol ve şeriatlerde) sizi denemek için (böyle yaptı).

Aralarında anuñla kim indürdi Tañrı dağı uyma nefsleri dileğine andan kim geldi saña haqqdan her tarikinüñ

11.

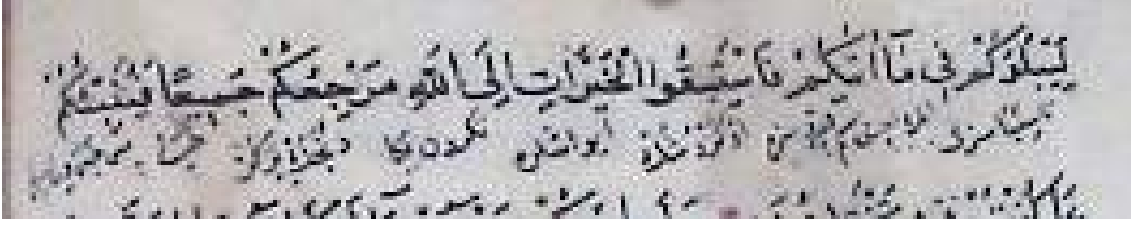
ce'alnâ minkum şir'aten ve minhâcâ(en) velev şâa(A)llâhu lece'alekum ummeten vâhideten velâkin

Sizden her biriniz için bir şeriat ve bir yol koyduk. Eğer Allah dileseydi, elbette sizi tek bir ümmet yapardı.

Çılduğ sizden şerî'at dağı yol dağı eger dilesedi Tañrı kıldı size bir ümmet velâkin

(290) [62b] MĀ'ĪDE 48

1.

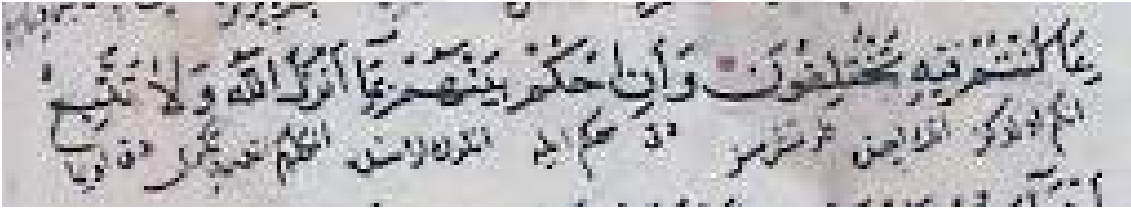

liyebluvekum fimâ âtâkum festebikû-lhayrât(i) ila(A)llâhi merci'ukum cemî'an feyunebbi-
ukum

Fakat verdiği şeylerde sizi imtihan etmek için ümmetlere ayırdı. Öyle ise iyiliklerde yarışın.
Hepinizin dönüşü Allah'adır. Size bildirecektir

*Tâ şınaya sizi anuñ içinde kim virdi size öğredişüñ eyü işlere Tañrı'dan yaña dönecegi
yüzüñüz hep pes haber vire size*

2.

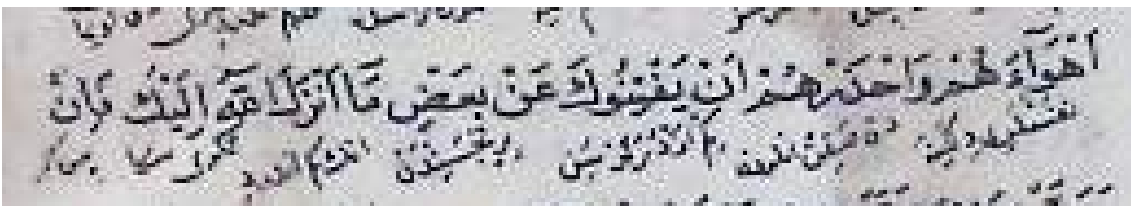

bimâ kuntum fihi tahtelifün(e). Ve eni-hkum beynehum bimâ enzela(A)llâhu velâ tettebi'

o zaman anlaşmazlığa düşmüş olduğunuz şeyleri. Aralarında, Allah'ın indirdiği ile hükmet.
Onların arzularına uyma

*Anı kim olduñuz anuñ içinde tartışır siz dağı hükmeyle anlaruñ arasından anuñla kim indirdi
Tañrı daki uyma*

3.

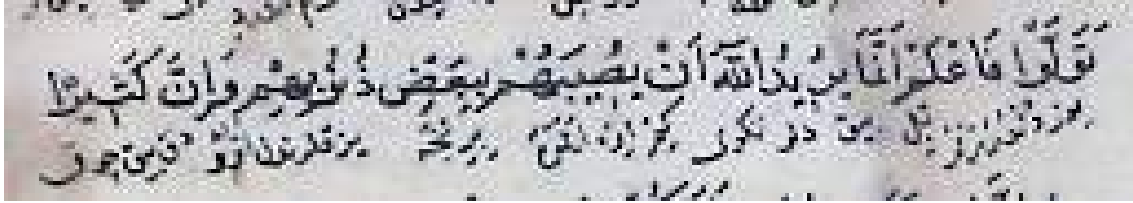

ehvâehum vahzerhum en yeftinûke 'an ba'di mâ enzela(A)llâhu ileyk(e) fe-in

ve Allah'ın sana indirdiğinin bir kısmından (Kur'an'ın bazı hükümlerinden) seni şaşırtmalarından sakın.

Nefsleri dileğine dağı şakın anlardan kim azduralar seni birincisinden anuñ kim indürdi Tañrı saña pes eger

4.

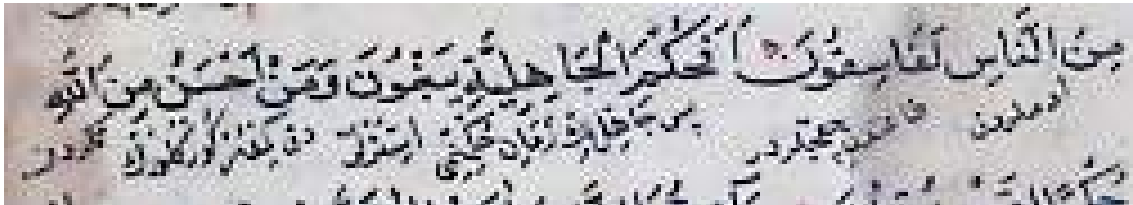

tevellev fa'lem ennemâ yurîdu(A)llâhu en yusîbehum bîba'dî zunûbihim ve-inne keşîran

Eğer yüz çevirirlerse, bil ki şüphesiz Allah, bazı günahları sebebiyle onları bir musibete çarptırmak istiyor.

Yüz döndürürler bil bayık diler Tañrı kim ire anlara birince yazuğlarından ötrü dağı bayık çok

5.

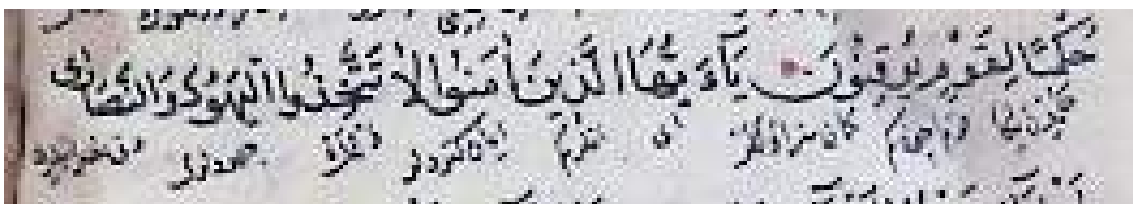

mine-nnâsi lefâsikûn(e). Efehukme-lcâhiliyyeti yebgûn(e) vemen ahsenu mina(A)llâhi

İnsanlardan birçoğu muhakkak ki yoldan çıkmışlardır. Onlar hâlâ cahiliye devrinin hükmünü mü istiyorlar? Kesin olarak inanacak bir toplum için,

Âdemlerden ta'atdin çıkıcılarıdur pes cahillik zamâni hükmini isterler dağı kimdür görklürek Tañrı'dan

6.

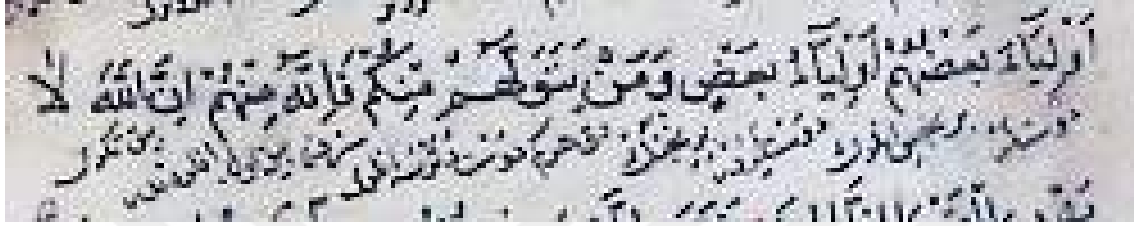

hukmen likavmin yûkinûn(e). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû lâ tettehîzû-lyehûde ve-nnasârâ

Allah'tan daha güzel hüküm sahibi kim olabilir? Ey inananlar! Yahudi ve hıristiyanları dost edinmeyin.

Hükmiden yaña kavm için kim gümânsız olalar ey anlar kim îmân getürdiler dutmañ Yahūduları daķı Naşrânîleri

7.

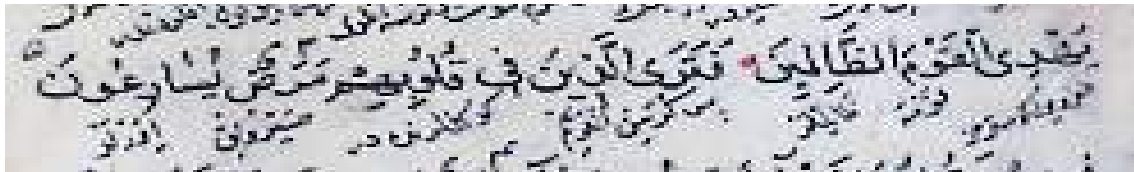

evliyâe ba'duhum evliyâu ba'd(in) vemen yetevellehum minkum fe-innehu minhum inna(A)llâhe lâ

Onlar birbirlerinin dostlarıdır. Sizden kim onları dost edinirse, kuşkusuz o da onlardandır.

Dostlar birincisi anlaruñ dostlarıdur birincenüñ daķı her kim dost dutarsa anları sizden bayıķ ol anlardandur bayıķ Tañrı

8.

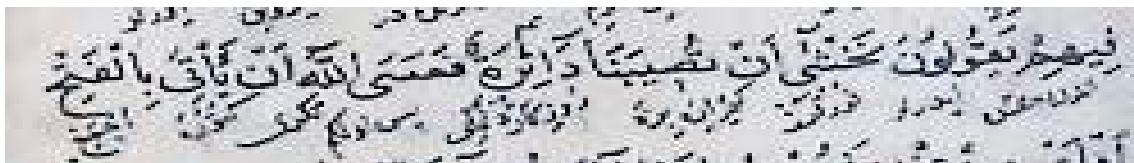

yehdî-likavme-zzâlimîn(e). Feterâ-lleżîne fî kulûbihim meradun yusâri'ûne

Şüphesiz Allah, zalimler topluluğunu doğruya iletmez. İşte kalplerinde bir hastalık (nifak) bulunanların,

Doğru yol göstermez kavme zâlimler pes göresin anlar kim gönüllerindedür şayruluk iverler

9.

fihim yekûlûne nahşâ en tusîbenâ dâ-ira(tun) fe'asa(A)llâhu en ye/tiye bilfethi

“Başımıza bir felaketin gelmesinden korkuyoruz” diyerek onların arasında koşup durduklarını görürsün. Ama Allah, yakın bir fetih

Anların hakkında eyidürler korğaruz kim ire bize rüzgâr dinmegi pes ol kim Tañrı getüre uçmağı

10.

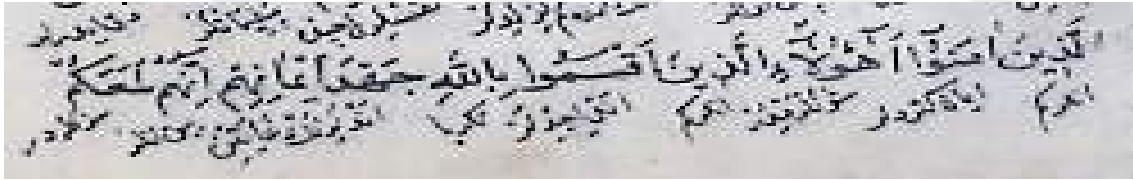

ev emrin min ‘indihi feyusbihû ‘alâ mâ eserrû fî enfusihim nâdimîn(e).

veya katından bir emir getirir ve onlar içlerinde gizledikleri şeye (nifaka) pişman olurlar.

Yâ bir iş katından pes olalar anuñ üzre kim gizlediler nefsleri içinde pişmanlar dağı eyidürler

11.

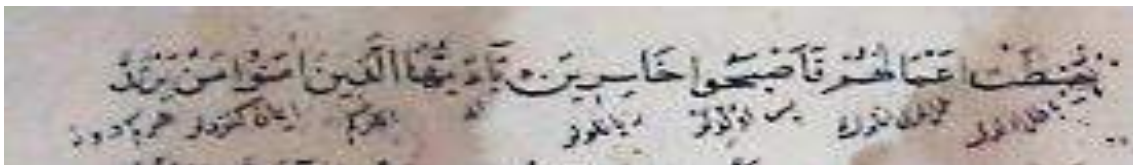
Veyekûlu-lleżîne âmenû ehâulâ-i-lleżîne aksemû bi(A)llâhi cehde eymanihim innehum leme’akum

(O zaman) iman edenler derler ki: “Sizle beraber olduklarına dair var güçleriyle Allah’a yemin edenler şunlar mı?”

Anlar kim îmân getürdiler şunlar mıdur anlar kim and içdiler Tañrı’ya andlarınıñ gayetin bayık anlar sizüñledür

(290) [63a] MĀ’ĪDE 53

1.

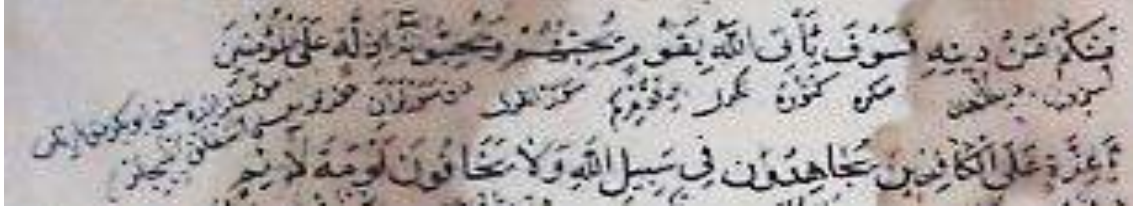

habitat a'mâluhum feesbehû hâsîrîn(e). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû men yertedde

Bunların çabaları boşa çıkmıştır. Böylece ziyan edenler olmuşlardır. Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse,

Bâtil oldu 'âmelleri anlarıñ pes oldılar ziyânlular ey anlar kim îmân getürdiler her kim döne

2.

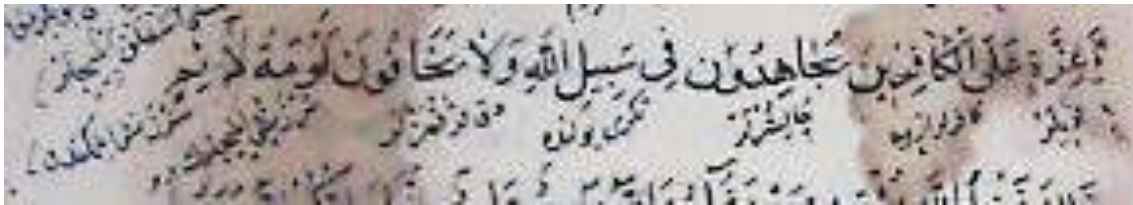

minkum 'an dînihi fesevfe ye/ti(A)llâhu bikavmin yuhibbuhum veyuhibbûnehu ezilletin 'alâ-lmu/minîne

(bilin ki) Allah onların yerine öyle bir topluluk getirir ki, Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler. Onlar mü'minlere karşı

Emrinden dîninden şoñra getüre Tañrı bir kavmi kim sever anları dağı severler anı horlar ya 'nî iştikâķ eyleyiciler mü'mînler üzre ya 'nî Ebübekir dağı yârenleri

3.

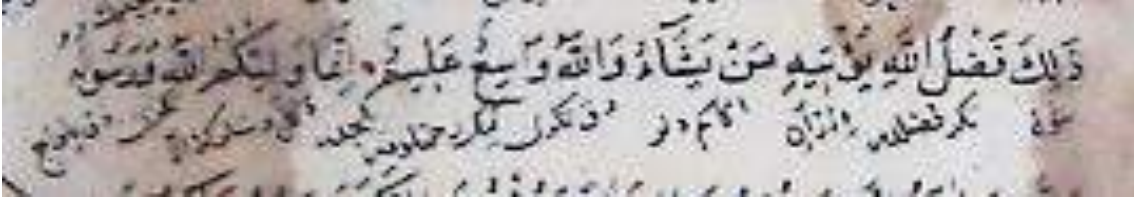

e'izzetin 'alâ-lkâfirîne yucâhidûne fi sebîli(A)llâhi velâ yehâfûne levmete lâ-im(in)

alçak gönüllü, kâfirlere karşı güçlü ve onurludurlar. Allah yolunda cihad ederler. (Bu yolda) hiçbir kınayıcının kınamasından da korkmazlar.

Ķuvvîler kâfirler üzre çalışurlar Tañrı yolında dağı korkmazlar serzeniş eyleyicilerüñdür serzeniş eylemeginden

4.

zâlike fadlu(A)llâhi yu/tîhi men yeşâ(u) va(A)llâhu vâsi'un 'alîm(un). İnnemâ veliyyukumu(A)llâhu verasûluhu

İşte bu, Allah'ın bir lütfudur. Onu dilediğine verir. Allah, lütfü geniş olandır, hakkıyla bilendir.

Sizin dostunuz ancak Allah'tır, Resûlüdür

Şol Tañrı faẓlıdur virür anı aña kim diler dağı Tañrı gin raḫmetlüdür bilicidir dükel dostlaruñuz illâ Tañrı dağı yalavaç

5.

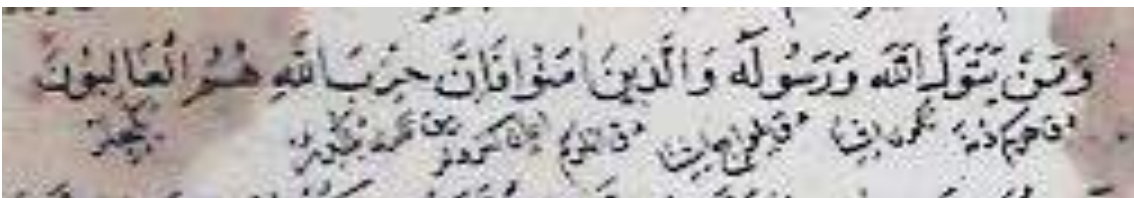

vellezîne âmenû-illezîne yukîmûne-ssalâte veyu/tûne-zzekâte vehum râki'ûn(e).

ve Allah'ın emirlerine boyun eğerek namazı kılan, zekâtı veren mü'minlerdir.

Dağı anlar kim îmân getürdiler anlar kim dururdılar namâzı dağı virürdiler zekâtı dağı anlar rükû' eylerler ya'nî tatavvu namâz kılarlar yâ şadağayı rükû'da iken virürler

6.

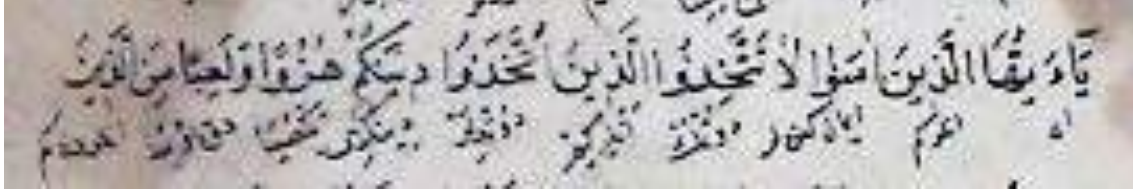

Vemen yetevella(A)llâhe verasûlehu vellezîne âmenû fe-inne hizba(A)llâhi humu-lğâlibûn(e).

Kim Allah'ı, O'nun peygamberini ve inananları dost edinirse, bilsin ki şüphesiz Allah taraftarları galiplerin ta kendileridir.

Dağı her kim döne Tañrı işine dağı yalavaç işine dağı anlar kim ĩmān getürdiler bayıķ Tañrı bölügidür biliciler

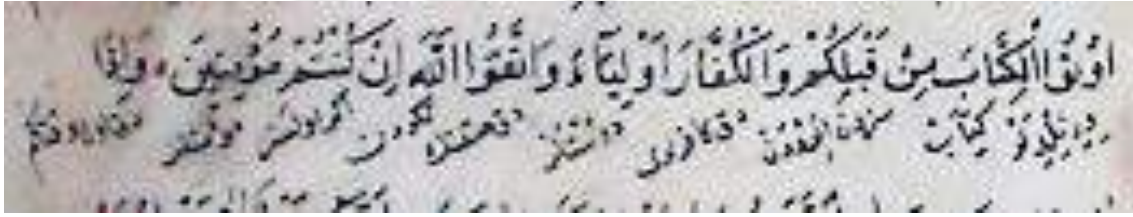
7.

Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû lâ tettehizû-lleżîne-ttehażû dînekim huzuven vela'iben mine-lleżîne
Ey iman edenler! Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden dininizi alaya alıp oyuncak edinenleri

Ey anlar kim ĩmān getürdiler dutmañ anları kim dutdılar dīniñüzi yañşuya dağı oyuna anlardan kim

8.

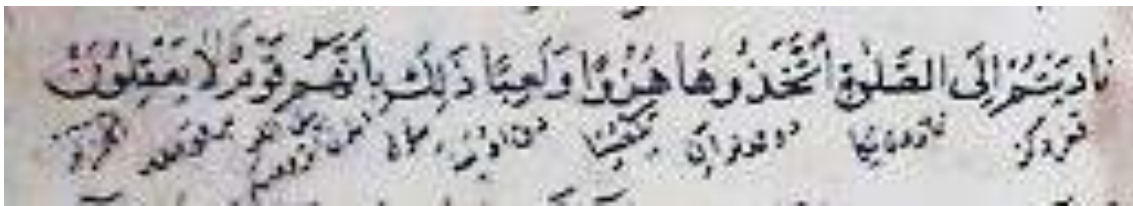

ûtu-lkitābe min kablikum velkuffāra evliyā/(e) vettekû(A)llāhe in kuntum mu/minîn(e). Ve-izâ

ve öteki kâfirleri dost edinmeyin. Eğer mü'minler iseniz Allah'a karşı gelmekten sakının.

Virinildiler kitāb sizden ilerüden dağı kâfirleri dostlar dağı şaķınuñ Tañrı'dan eger olasız mü'minler dağı ol vaķt kim

9.

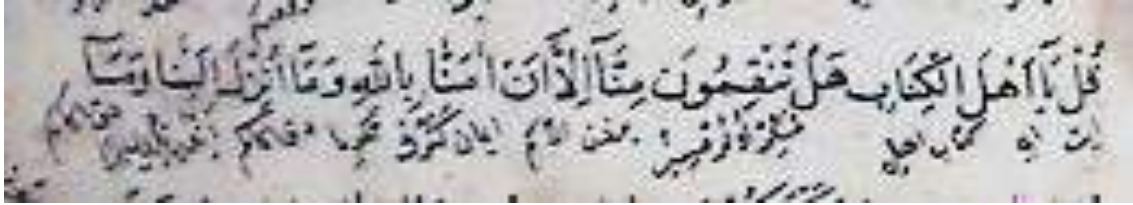

nādeytum ilâ-ssalâti-ttehażûhâ huzuven vela'ibâ(en) zâlike bi-ennehum kavmun lâ ya'kilûn(e).

Siz namaza çağırduğınız vakit onu alaya alıp eğlence yerine koyuyorlar. Bu, şüphesiz onların akılları ermeyen bir toplum olmalarındandır.

Çığırduñuz namāzdan yaña dutdılar anı yañşuya daki oyuna şol andan ötrüdür kim bayıķ anlar bir kavmdür añlamazlar

10.

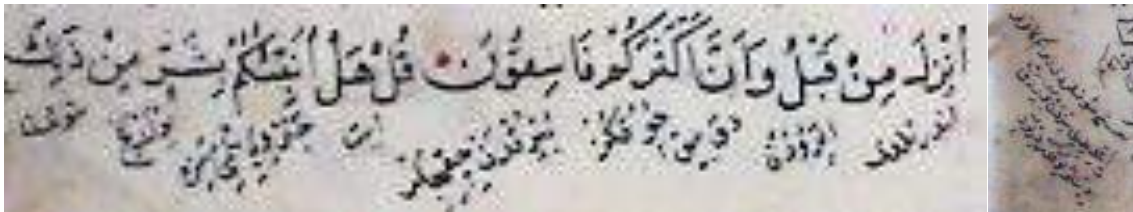

Kul yâ ehle-lkitâbi hel tenkimûne minnâ illâ en âmennâ bi(A)llâhi vemâ unzile ileynâ vemâ

De ki: “Ey kitap ehli! Sadece Allah’a, bize indirilene ve daha önce indirilmiş olan (ilâhî kitap)lara inandığımızdan

Eyit ey kitâb ehli mekir olur mısız bizden illâ kim îmân getürdük Tañrı'ya daķı aña kim indürinildi bize daķı aña kim

11.

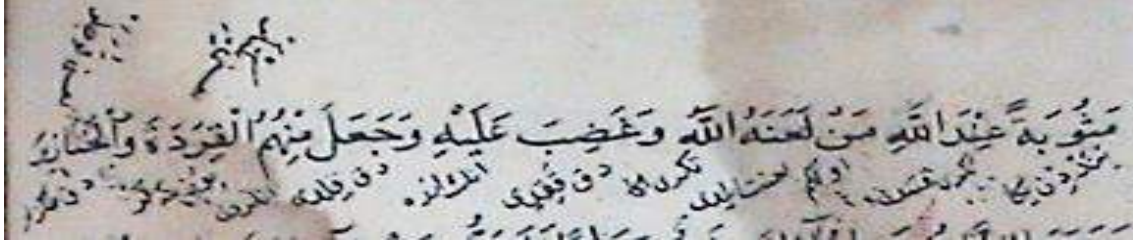
unzile min kablu veenne ekşerakum fâsikûn(e). Kul hel unebbi-ukum bişşerin min zâlîke

ve çoğunuzun da fasıklar olmasından ötürü bizden hoşlanmıyorsunuz.” De ki: “Allah katında cezası bundan daha kötü olanları size haber vereyim mi?

İndürinildi ilerüden daķı bayıķ çoķuñuz buyruķdan çıkıķılar eyit haber vireyim mi size yaradıķı şundan ya'nî şunlardandır kim kâfirler işideydi sizden bozuķ dñlü yoķdur dirlerdi

(291) [63b] MĀ'ĪDE 60

1.

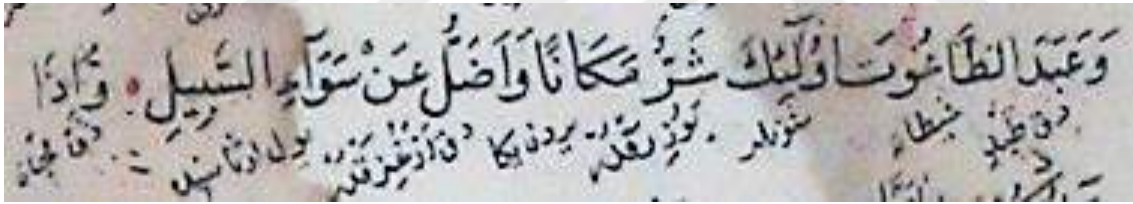

bişerrin min zâlike mesûbeten ‘inda(A)llâh(i) men le’anehu(A)llâhu veğadibe ‘aleyhi vece’ale minhumu-lkiradete

De ki: “Allah katında cezası bundan daha kötü olanları size haber vereyim mi? Onlar, Allah’ın lânetlediği ve gazabına uğrattığı, içlerinden maymunlar ve domuzlar

Yamandan yaña Tañrı katından ol kim la’net eyledi Tañrı aña dağı kağıdı anuñ üzre dağı kıldı anlardan yüz dönenler dağı toñuzlar ya’nî koçlar ya’nî yigitler

2.

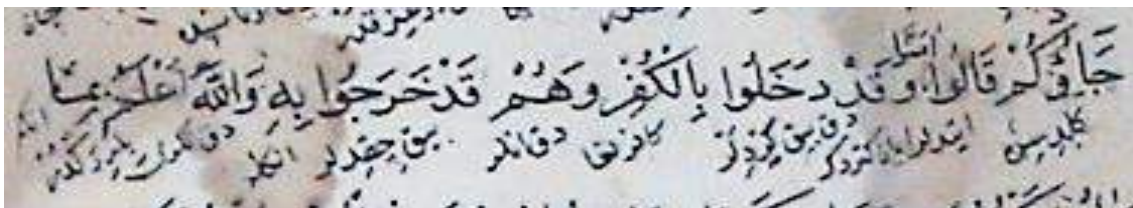

ve’abede-ttâğût(i) ulâ-ike şerrun mekânen veedallu ‘an sevâ-i-ssebîl(i).

çıkardığı kimseler ile şeytanlara tapan kimselerdir. İşte bunların yeri daha kötüdür ve onlar doğru yoldan daha çok sapmışlardır.”

Dağı tapdı şeytâna şunlar yavuzırağdur şerre yirden yaña dağı azğunırağdur yol ortasında dağı kaçan

3.

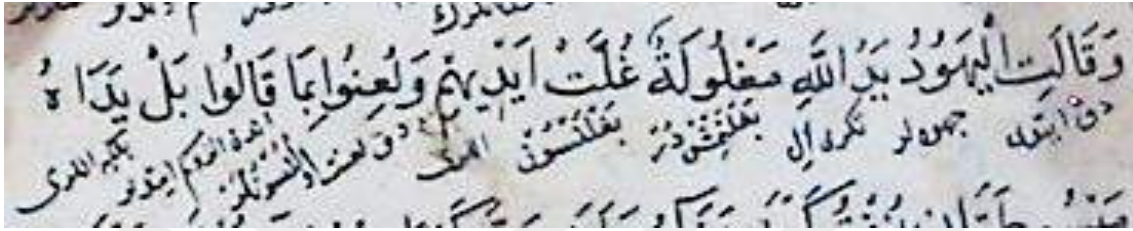

vel-ahbâru ‘an kavlihimu-l-îsme veeklihimu-ssuht(e) lebi/se mâ kânû yasne’ûn(e).

günah söz söylemekten ve haram yemekten sakındırsalardı ya! Yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

Dağı danışmanlar anlaruñ söylemekden yazuğı dağı yimeklerinden anlaruñ harâmı yavuzdur ol kim oldılar işlerler

7.

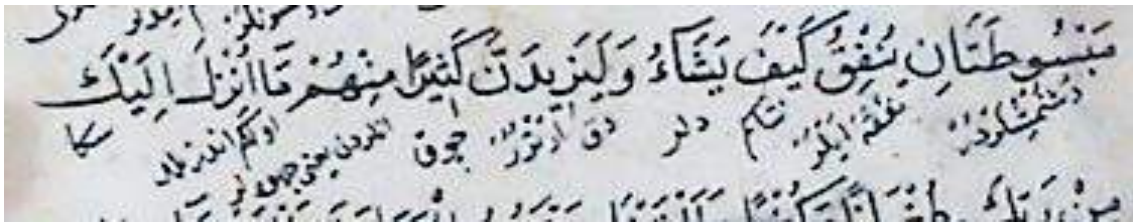

Vekâleti-lyehûdu yedu(A)llâhi mağlûle(*tun*) ğullet eydîhim velu’inû bimâ kâlû bel yedâhu

Bir de Yahudiler, “Allah’ın eli bağılıdır” dediler. Söylediklerinden ötürü kendi elleri bağlansın ve lânete uğrasınlar! Hayır, O’nun iki eli de

Dağı eyitdi Yahūdlar Tañrı eli bağlanmışdur bağlansun elleri dağı la’net olsunlar andan ötrü kim eyitdiler belki elleri

8.

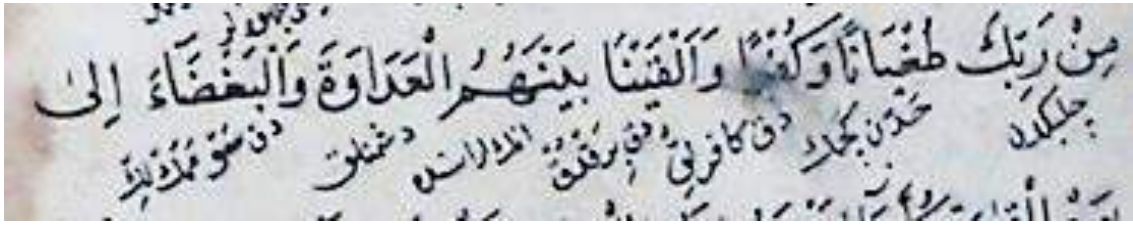

mabsûtatâni yunfîku keyfe yeşâ(*u*) veleyezîdenne keşîran minhum mâ unzile ileyke

açıktır, dilediği gibi verir. Andolsun, sana Rabbinden indirilen

Düşünmüşlerdür yünfîka eyler nitekim diler dağı arturur çok anlardan ya’nî Yahūdlar ol kim indürinildi saña

9.

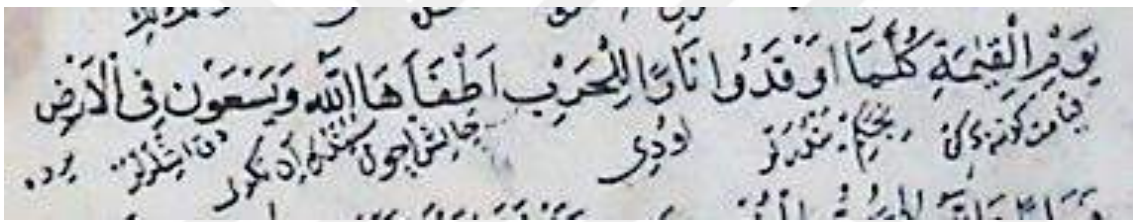

min rabbike tuğyânen vekufrâ(n) veelkaynâ beynehumu-l'adâvete velbağdâe ilâ

(Kur'an) onlardan birçoğunun azgınlık ve küfrünü artıracaktır. Biz onların arasına kıyamete kadar düşmanlık ve kin saldık.

Çalabuñdan haddin geçmek daķı kâfirlik daķı bıraķduķ anuñ arasında dūşmanlık daķı sevmemeklik

10.

yevmi-lkiyâme(ti) kullema evkadû nâran lilharbi atfeeha(A)llâhu veyes'avne fi-lardi

Her ne zaman savaş için bir ateş yakmışlarsa, Allah onu söndürmüştür. Onlar yeryüzünde

Ķiyâmet gününe deĝin nice kim yanduralar odu çalış için söndüre anı Tañrı daķı işlerler yirde

11.

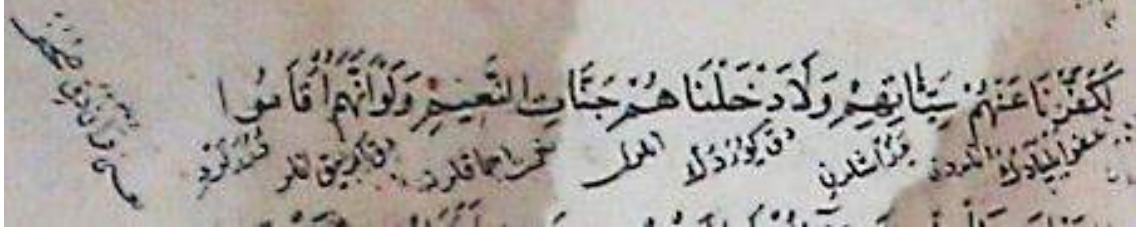
fesâdâ(en) va(A)llâhu lâ yuhibbu-lmufsidîn(e). Velevenne ehle-lkitâbi âmenû vettekav

bozgunculuk çıkarmaya çalışırlar. Allah, bozguncuları sevmez. Eğer kitap ehli iman etseler ve Allah'a karşı gelmekten sakınsalardı,

Fesâdı daķı Tañrı sevmez fesâd eyleyicileri daķı eger bayıķ kitâb ehli ĩmân getirdiler daķı şaķınalardı

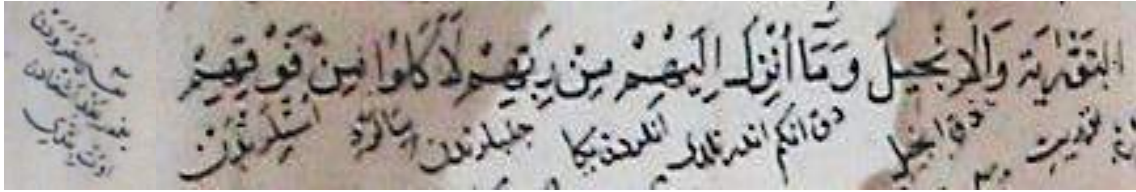
(291) [64a] MĀ'ĪDE 65

1.

lekeffernâ 'anhum seyyi-âtihim veledhalnâhum cennâti-nna'im(i). Velev ennehum muhakkak onların kötülüklerini örterdik ve onları Naim cennetlerine koyardık. Eğer onlar 'Afv eyleyedük anlardan yavuz işlerini daķı gördük anları ni'met uçmaķlarına daķı eger bayıķ anlar dururlardı ya'nî Kırân daķı şuhuf

2.

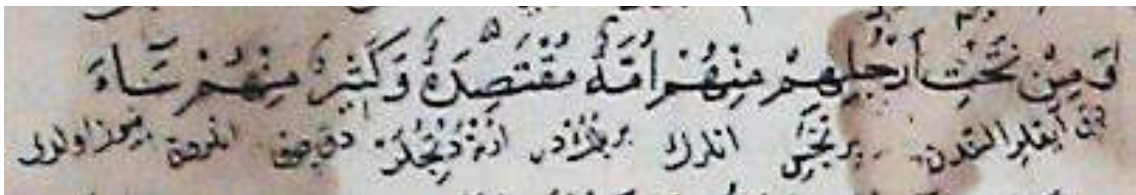

ekâmû-ttevrâte vel-incîle vemâ unzile ileyhim min rabbihim lekelû min fevkihim

Tevrat'ı, İncil'i ve Rableri tarafından kendilerine indirileni (Kur'an'ı) gereğince uygulasalardı, elbette üstlerinden ve ayaklarının altından (bol bol rızık) yiyeceklerdi.

Tevrît daķı İncil'i daķı anı kim indürinildi anlardan yaña Çalablarından yiyelerdi üstlerinden ya'nî yukarudan yağmur indi aşğadan ot bitdi

3.

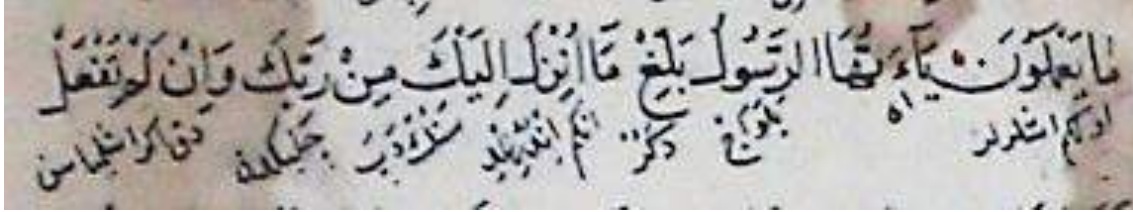

vemin tahti erculihim minhum ummetun mukteside(tun)^(s) vekeşîrun minhum sâe

Onlardan orta yolu tutan bir zümre vardır. Ama onların birçoğunun yaptığı ne kötüdür!

Dağı ayaklar altından birincisi anlarıñ bir bölükdür arka dutıcılar dağı çok anlardan yavuz oldu

4.

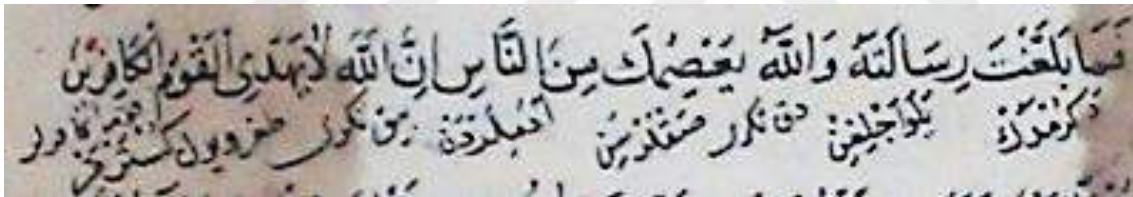

mâ ya'melûn(e). Yâ eyyuhâ-rrasûlu bellig mâ unzile ileyke min rabbik(e) ve-in lem tef'al

Ey Peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan,

Ol kim işlerler ey yalavaç degür anı kim indürinildi senüñ dapa Çalabuñdan dağı eger işlemeyesin

5.

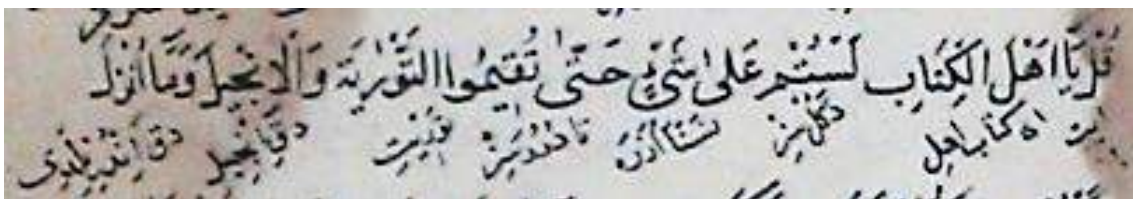

femâ bellağte risâleteh(u) va(A)llâhu ya'simuke mine-ñnâs(i) inna(A)llâhe lâ yehdî-
lkavme-
lkâfirîn(e)

O'nun verdiği peygamberlik görevini yerine getirmemiş olursun. Allah, seni insanlardan korur. Şüphesiz Allah, kâfirler topluluğunu hidayete erdirmeyecektir.

Degürmedüñ yalavaçlığın dağı Tañrı şağlar seni âdemîlerden bayık Tañrı toğru yol göstermez kavme kâfirler

6.

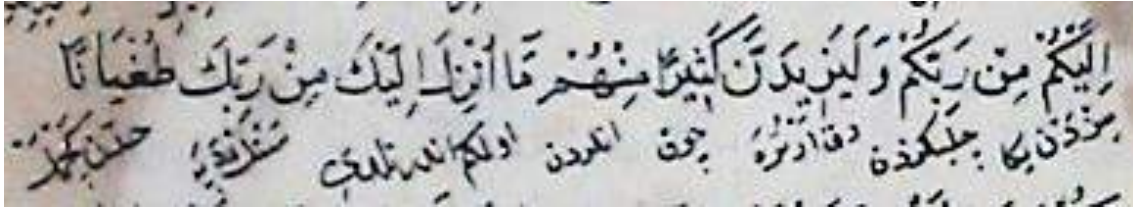

Kul yâ ehle-lkitâbi lestum ‘alâ şey-in hattâ tukîmû-ttevrâte vel-incîle vemâ unzile

De ki: “Ey Kitap ehli! Tevrat’ı, İncil’i ve Rabbinizden size indirileni (Kur’an’ı) uygulamadıkça hiçbir şey üzere değilsiniz.”

Eyit ey kitâb ehli degülsiz nesne üzre tâ durursız Tevrût’i dağı İncîl’i dağı indürinildi

7.

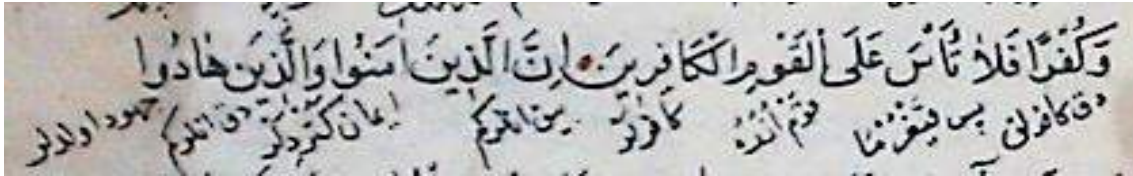

ileykum min rabbikum veleyezîdenne keşîran minhum mâ unzile ileyke min rabbike tuğyânen

Rabbinden sana indirilen, onlardan birçoğunun azgınlığını ve inkârcılığını

Sizden yaña Çalabuñuzdan dağı artura çok anlardan ol kim indürinildi senüñ diye haddin geçmek

8.

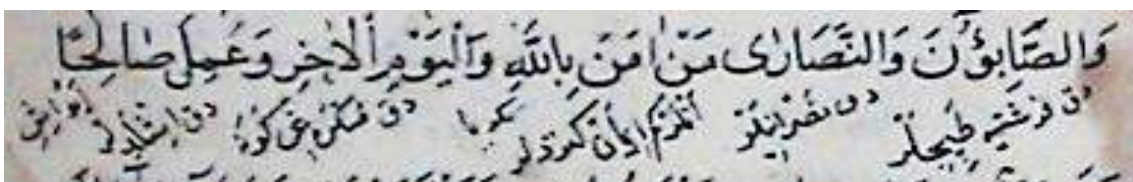

vekuf râ(n) felâ te/se ‘alâ-**lkavmi-**lkâfirîn(e)**. İnne-lleżîne âmenû velleżîne hâdû**

artıracaktır. Öyle ise o kâfirler toplumu için üzülme. Şüphesiz inananlar (müslümanlar) ile Yahudiler,

Dağı kâfirlik pes kayğurma kavm üzre kâfirler bayık anlar kim imân getürdiler dağı anlar kim Yahūd oldılar

9.

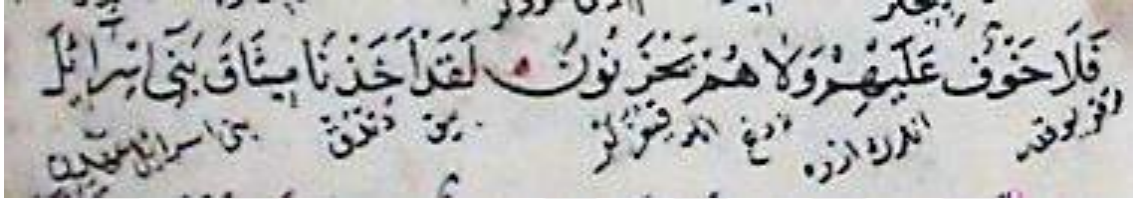

va-ssâbi-ûne ve-nnasârâ men âmene bi(A)llâhi velyevmi-l-âhiri ve'amile sâlihan

Sabiiler ve Hıristiyanlardan (her bir grubun kendi şeriatında) “Allah’a ve ahiret gününe inanan ve salih ameller işleyenler için

Dağı ferişteye tapıcılar dağı Nasrâniler anlar kim imân getürdiler Tañrı’ya dağı soñra gay güne dağı işlediler eyü işi

10.

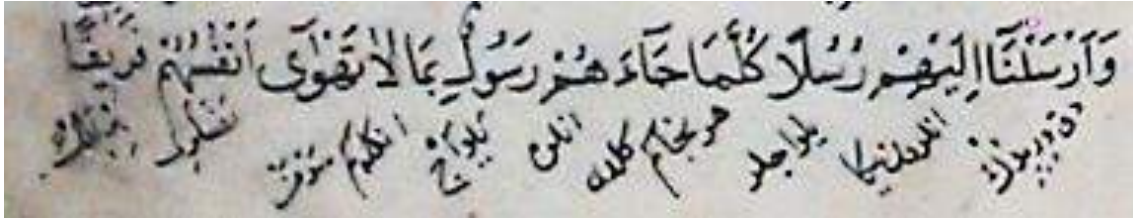

felâ havfun ‘aleyhim velâ hum yahzenûn(e). Lekad ehaznâ mîsâka benî isrâ-île

hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır” (diye hükmedilmiştir.) Andolsun, İsrailoğullarından sağlam söz almış

Ƙorku yokdur anlaruñ üzre ne dağı anlar kayğuralar bayıƘ dutduk Benî İsrâ’îl ‘ahdine

11.

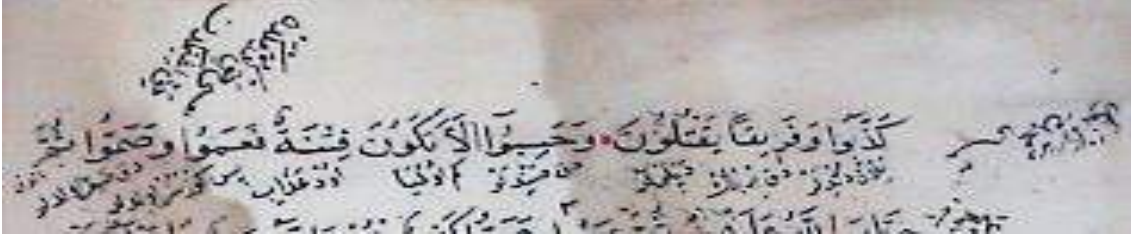
veerselnâ ileyhim rusulâ(en) kullemâ câehum rasûlun bimâ lâ tehvâ enfusuhum ferîkan

ve onlara peygamberler göndermiştik. Fakat her ne zaman bir Peygamber, onlara nefislerinin hoşlanmadığı bir hükmü getirdiyse; onlardan bir kısmını yalanladılar,

Dağı viribidük anlardan yaña yalavaçlar her nice kim geldi anlara yalavaç anuñla kim mü`mîn nefsleri bir bölük

(292) [64b] MĀ'ĪDE 70

1.

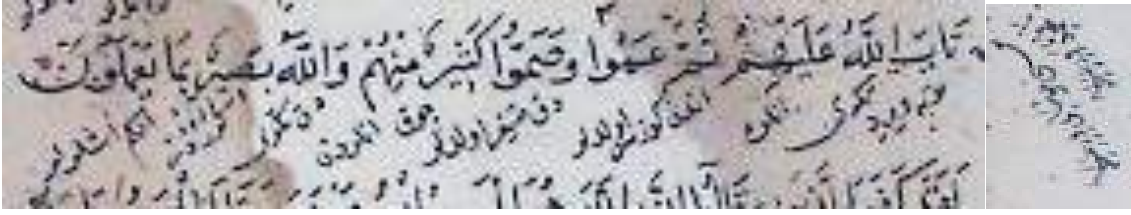

keżzebû veferîkan yaktulûn(e). Vehasibû ellâ tekûne fitnetun fe'amû vesammû sûmme

bir kısmını da öldürdüler. aşlarına bir felâketin gelmeyeceğini sanıp kör ve sağır kesildiler. Sonra

Yalan dutdılar dağı bir bölük depelerler dağı şandılar kim olmaya od 'azâbı pes gözsiz oldılar dağı sağır oldılar andan ya 'nî çok görmekten çok işitmekten ya 'nî Muhammed'e inanğıl

2.

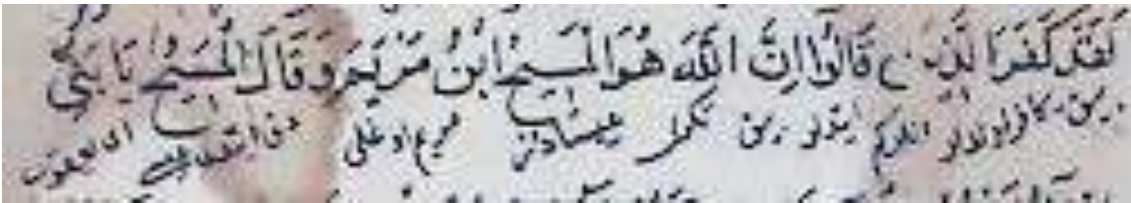

tâba(A)llâhu 'aleyhim sûmme 'amû vesammû keşîrun minhum^(c) va(A)llâhu basîrun bimâ ya'melûn(e).

yine onlardan çoğu kör ve sağır kesildiler. Allah, onların yaptıklarını hakkıyla görendir.

Tevbe viridi Tañrı anlara andan gözsiz oldılar dağı sağır oldılar çok anlardan dağı Tañrı göredür anı kim işlerler ya 'nî Mûsa 'yı virinmekle yâ Muhammed'i virinmekle

3.

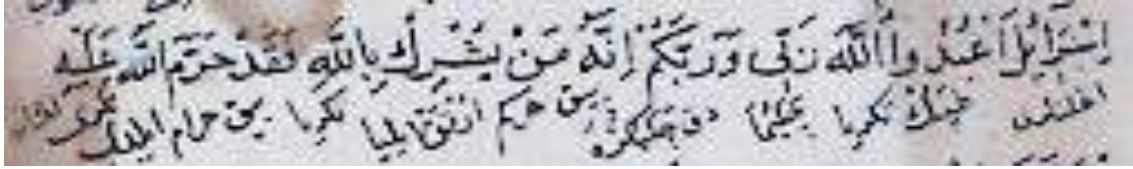

Lekad kefera-lleżîne kâlû inna(A)llâhe huve-lmesîhu-bnu meryem(e) vekâle-lmesîhu yâ benî

Andolsun, “Allah, Meryem oğlu Mesih’tir” diyenler kesinlikle kâfir oldu. Oysa Mesih şöyle demişti: “Ey İsrailoğulları!

Bayık kâfir oldular anlar kim eyitdiler bayık Tañrı ‘İsā’dur Meryem oğlu dağı eyitdi ‘İsā ey Yağ’üb

4.

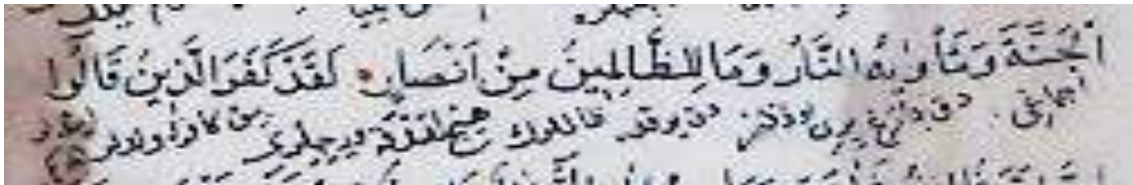

isrâ-île-’budû(A)llâhe rabbî verabbekum^(s) innehu men yuşrik bi(A)llâhi fekad harrama(A)llâhu ‘aleyhi

Yalnız, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah’a kulluk edin. Kim Allah’a ortak koşarsa, artık, Allah ona

Oğlanları tapuñ Tañrı’ya Çalabuma dağı Çalabuñuza bayık her kim ortak eyleye Tañrı’ya bayık harâm eyledi Tañrı anuñ üzre

5.

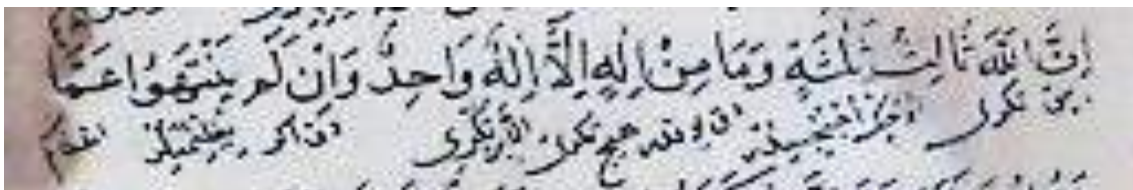

cennete veme/vâhu-nnâr(u) vemâ lizzâlimîne min ensâr(in). Lekad kefera-lleẓîne kâlû

cenneti muhakkak haram kılmıştır. Onun barınağı da ateştir. Zalimler için hiçbir yardımcı yoktur.” Andolsun,

Uçmağı dağı durağ yiri oddur dağı yokdur zâlimlerüñ hiç arğa viricileri bayık kâfir oldular anlar kim eyitdiler

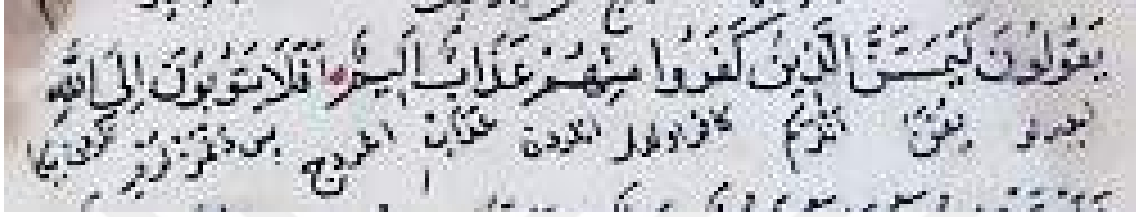
6.

inna(A)llâhe şâlişu şelâse(*tin*) vemâ min ilâhin illâ ilâhun vâhid(*un*) ve-in lem yentehû ‘ammâ
“Allah, için üçüncüsüdür” diyenler kâfir oldu. Hâlbuki bir tek ilâhtan başka hiçbir ilâh
yoktur. Eğer dediklerinden vazgeçmezlerse,

*Bayık Tañrı üçüñ üçüncüsüdür dağı yokdur hîç Tañrı illâ bir Tañrı dağı eger yığlanmayalar
andan kim*

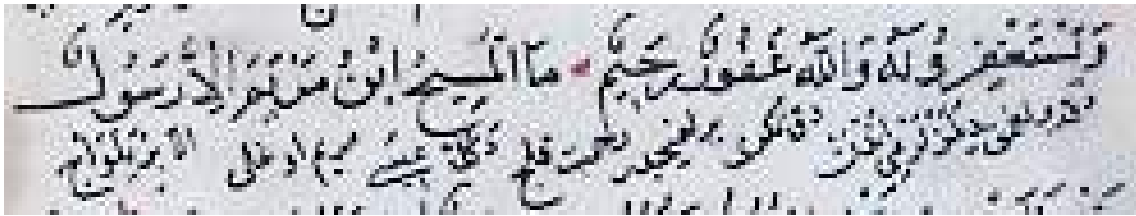
7.

yekûlûne leyemessenne-ilezîne keferû minhum ‘azâbun elîm(*un*). Efelâ yetûbûne ila(A)llâhi
andolsun onlardan inkâr edenlere elbette, elem dolu bir azap dokunacaktır. Hâlâ mı Allah’a
tövbe etmezler

*Eyidürler yokuna anlar kim kâfir oldılar anlardan ‘azâb uğradıcı pes dutmazlar mı Tañrı’ dan
yaña*

8.

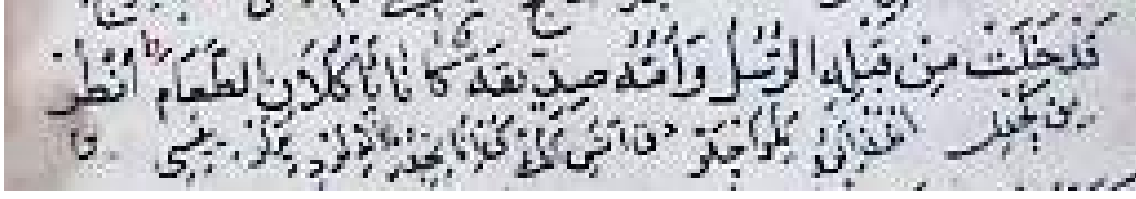

veyestağfirûneh(*u*) va(A)llâhu ğafûrun rahîm(*un*). Mâ-lmesîhu-bnu meryeme illâ rasûlun kad
halet min kablihi-rrusulu

ve O’ndan bağışlanma istemezler? Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Meryem
oğlu Mesîh sadece bir peygamberdir.

*Dağı yarlıgamağ dilemezler mi andan dağı Tañrı yarlıgayıcıdur rahmet kılıcı degül İ̄sâ
Meryem oğlı illâ bir yalavaç*

9.

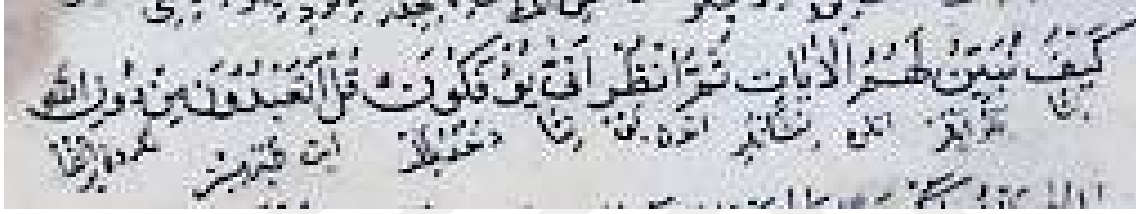

kad halet min **kablihi-rrusulu** veummuhu **siddika(tun)** kânâ ye/kulâni-**tta'âm(e)** unzur

Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Onun annesi de dosdoğru bir kadındır. (Nasıl ilâh olabilirler?) İki de yemek yerlerdi.

Bayık geçdi andan ilerü yalavaçlar dağı anası anuñ ki inancıdur olındıardı yirler yiyesi bak

10.

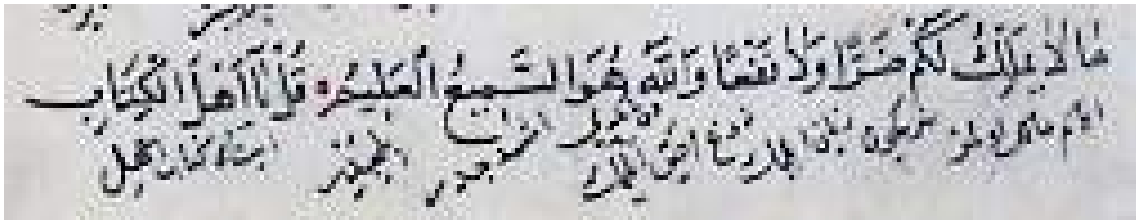

keyfe nubeyyinu lehumu-l-âyâti şümme unzur ennâ yu/fekûn(e). **Kul** eta'budûne min dûni(A)llâhi

Bak, onlara âyetlerimizi nasıl açıklıyoruz. Sonra bak ki, nasıl da (haktan) çevriliyorlar. (Ey Muhammed!) De ki: “Allah’ı bırakıp da, sizin için ne bir zarara ne de bir yarara gücü yeten şeylere mi tapıyorsunuz?”

Nişe bellü eyler anlara nişānları andan çok nişe döndürileler eyit şapar mısız Tañrı'dan ayrığa

11.

mâ lâ yemliku lekum **darran** velâ nef'â(n) va(A)llâhu huve-ssemî'u-l'alîm(u). **Kul** yâ ehle-lkitâbi

Oysa Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.” De ki: “Ey Kitap ehli!

Ana kim mālîk olmaz sizûñ-çün ziyān eylemeñ ne dağı aşşı eylemeñ dağı Tañrı işidicidir bilicidir eyit ey kitāb ehli

(292) [65a] MĀ'ĪDE 77

1.

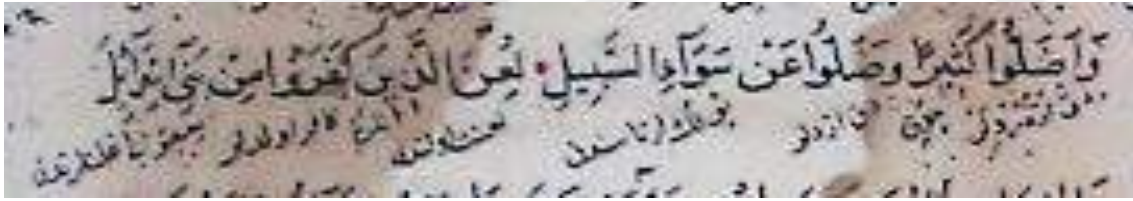

lâ tağlû fî dînikum ğayra-lhakkî velâ tettebi'û ehvâe kavmin kad dallû min kablu

Hakkın dışına çıkararak dininizde aşırı gitmeyin. Daha önce sapmış,

Ĥaddin geçmeñ dîniñüz içinde hakkdan ayruğ dağı eyitmeñ bir kâvmiñ nefsinüñ ... bayık azdılar ilerüden

2.

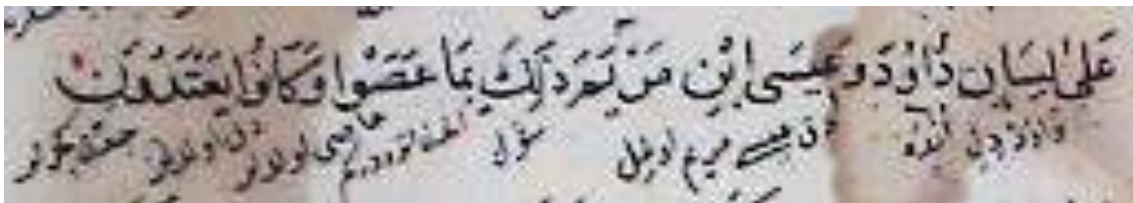

veddallû keşîran vedallû 'an sevâ-i-ssebîl(i). Lu'ine-lleżîne keferû min benî isrâ-île

birçoklarını da saptırmış ve dümdüz yoldan da şaşmış bir milletin arzu ve keyiflerine uymayın.” İsrailoğullarından inkâr edenler,

Dağı azdurdılar çoğı dağı azdılar yoluñ ortasından la'net olındı anlar kim kâfir oldılar Ya'küb oğlanlarından

3.

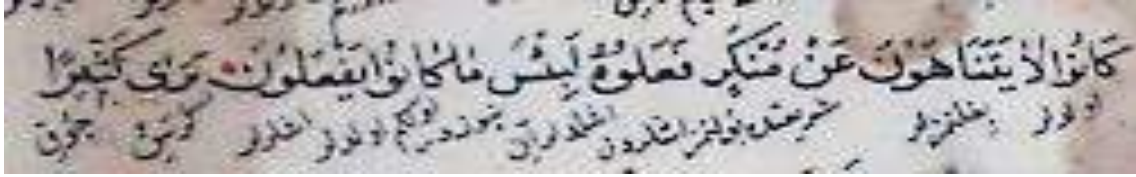

'alâ lisâni dâvûde ve'îsâ-bni meryem(e) zâlîke bimâ 'asav vekânû ya'tedûn(e).

Davud ve Meryem oğlu İsa diliyle lânetlendi. Bu, onların isyan etmeleri ve hadlerini aşıyor olmalarından ötürüydü.

Dāvūd dili üzre daķı 'Îsâ Meryem ođlu Őol andan ötrüdüir kim 'âŐi oldılar daķı oldılar ĥaddin geđerler

4.

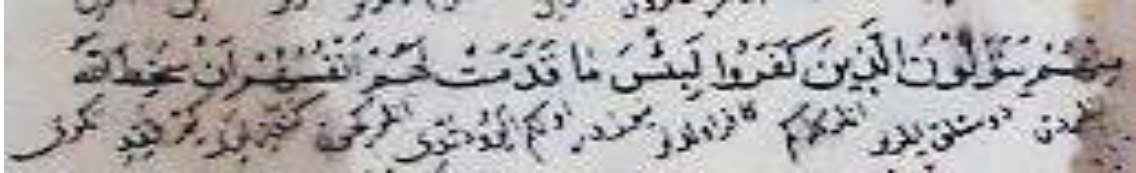

Kânû lâ yetenâhevne 'an munkerin fe'alûh(u) lebi/se mâ kânû yef'alûn(e). Terâ keŕîran

İŞledikleri herhangi bir kötülükten birbirlerini vazgeçirmeye çalıŐmazlardı. Yapmakta oldukları ne kötüydü! Onlardan birçoğunun

Oldılar yığlanmazlar Őer 'iatde bulunmaz işlerden işlediler anı yavuzdur ol kim oldılar işlerler göresin çoķı

5.

minhum yetevellevne-lleżîne keferû lebi/se mâ kaddemet lehum enfusuhum en saĥita(A)llâhu

inkâr edenleri dost edindiklerini görürsün. Andolsun ki kendileri için önceden (ahirete) gönderdikleri Şey; Allah'ın onlara gazap etmesi ne kötüdür!

Anlardan dostluķ eylerler anlar gele kim kâfîr oldılar yavuzdur ol kim ilerü dutdı anlarıuñĥün gündüzleri kim kaçadı Tañrı

6.

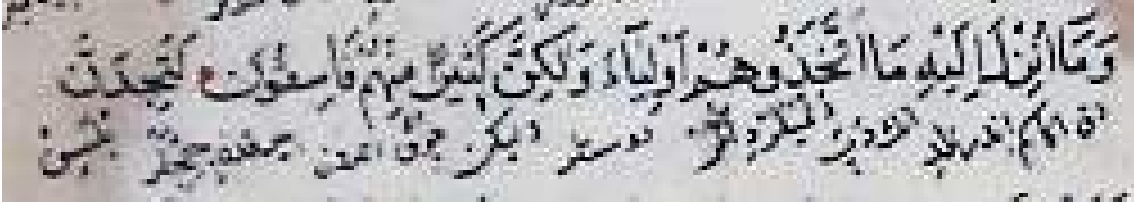

'aleyhim vefi-l'azâbi hum hâlidûn(e). Velew kânû yu/minûne bi(A)llâhi ve-nnebiyyi

Onlar azap içinde ebedî kalıcıdır. ğer Allah'a, Peygambere

Anların üzre dağı 'azâb içinde anlar ebed kalıcılardır dağı eger olardı îmân getürdiler Tañrı'ya dağı peygâmbere

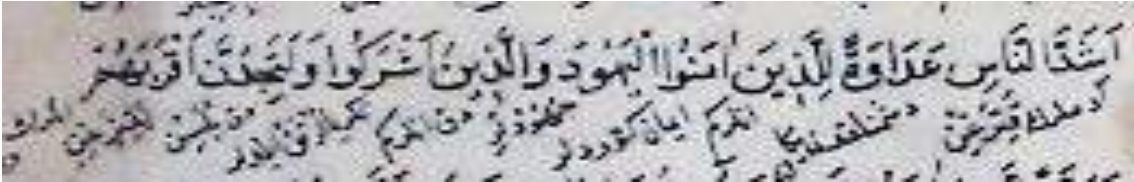
7.

vemâ unzile ileyhi mâ-ttehzûhum evliyâe velâkinne keşîran minhum fâsikûn(e). Letecidenne ve ona indirilen Kuran'a inanmış olsalardı, onları dost edinmezlerdi, fakat onların çoğu fasıktır. (Ey Muhammed!) mutlaka görürsün

Dağı ana kim indürinildi anuñ dapa dutmayalardı anlar dostlar velîkin çok anlardan buyruğdan çıkıcılar bulasın

8.

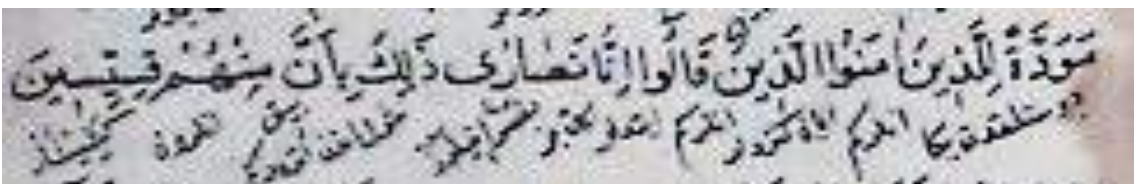

eşedde-nnâsi 'adâveten lillezîne âmenû-lyehûde vellezîne eşrakû veletecidenne akrabehum

İman edenlere düşmanlık etmede insanların en şiddetlisinin kesinlikle Yahudiler ile Allah'a ortak koşanlar olduğunu.

Âdemleriñ katırağın düşmanlıktan yaña anlar kim îmân getürdiler Yahüdları dağı anlar kim Tañrı'ya ortak eylediler dağı bulasın katırağın anlarıñ

9.

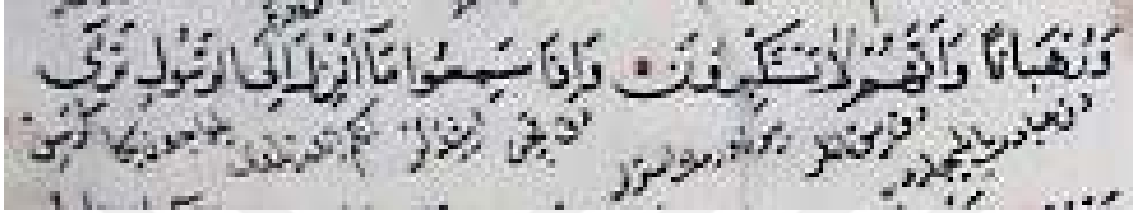

meveddeten lillezîne âmenû-lleżîne **kâlû innâ nasârâ zâlike bi-enne minhum kissîsîne**

Yine onların iman edenlere sevgi bakımından en yakınının da “Biz hıristiyanlarız” diyenler olduğunu mutlaka görürsün. Çünkü onların içinde keşişler

Dostluğdan yaña anlar kim imân getürdiler anlar kim eyitdiler bayık biz Naşrânîlerüz şol andan ötrüdür kim bayık anlardan kissîsler

10.

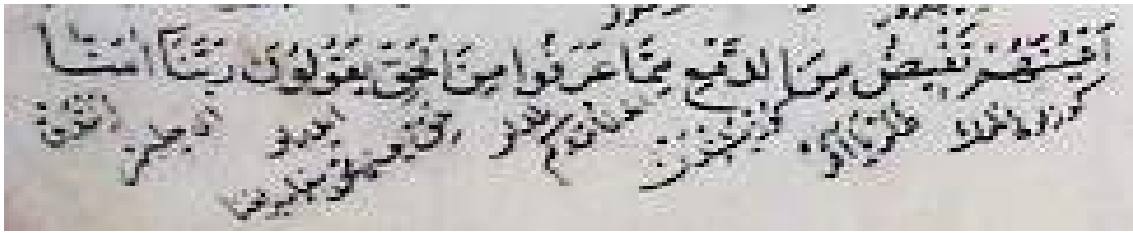

veruhbânen veennehum lâ yestekbirûn(e). Ve-izâ semi'û mâ unzile ilâ-rasûli terâ

ve rahipler vardır. Onlar büyüklük de taslamazlar. Peygamber'e indirileni (Kur'an'ı) dinledikleri zaman hakkı tanımalarından dolayı

Dağı 'ibâdet eyleyicilerdür dağı bayık anlar boyun virmek isterler dağı kaçan işideler anı kim indürinildi yalavaçdan yaña göresin

11.

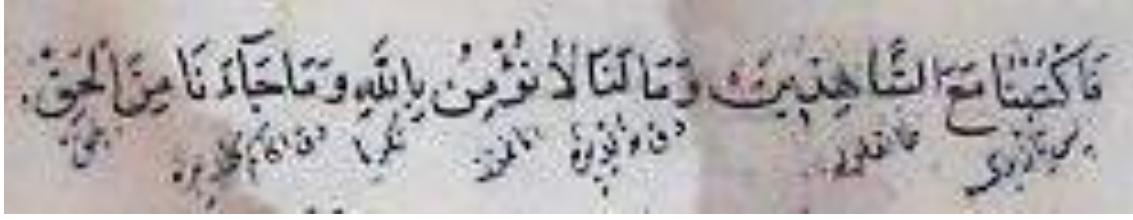
a'yunehum tefîdu mine-ddem'i mimmâ 'arafû mine-lhakk(i) yekûlûne rabbenâ âmennâ

gözlerinin yaşla dolup taşığını görürsün. “Ey Rabbimiz! İnandık.

Gözleri anlaruñ şolar yâ akar gözyaşından andan ötrü kim bildiler haqq ya'nî Muhammed peygâamberliğine eyidürler ey Çalabumuz inanduk

(293) [65b] MĀ'ĪDE 83

1.

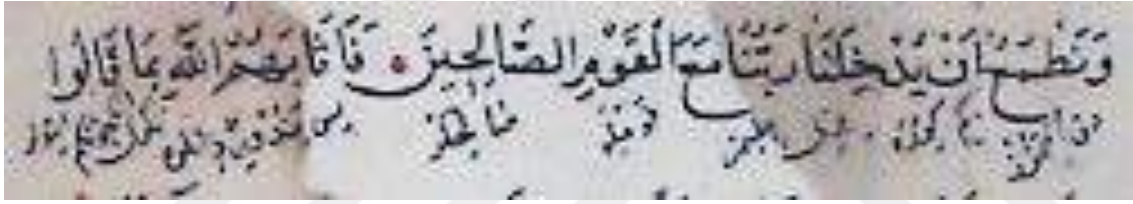

fektubnâ me'a-şşâhidîn(e). Vemâ lenâ lâ nu/minu bi(A)llâhi vemâ câenâ mine-lhakki

Artık bizi (hakikate) şahitlik edenler (Muhammed'in ümmeti) ile beraber yaz" derler.
"Rabbimizin, bizi salihler topluluğuyla beraber (cennete) koymasını

Pes yaz bizi şanuklarla dağı n'oldı bize inanmazuz Tañrı 'ya dağı aña kim geldi bize haqq

2.

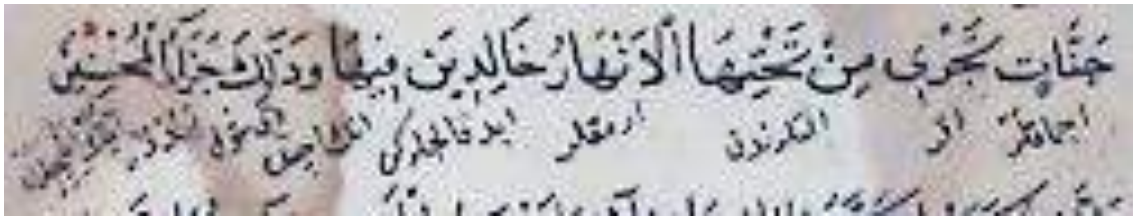

venatme'u en yudhilenâ rabbunâ me'a-lkavmi-ssâlihîn(e). Feeşâbehumu(A)llâhu bimâ kâlû

umarken, Allah'a ve bize gelen gerçeğe ne diye inanmayalım?" Dedikleri bu söze karşılık

Dağı umaruz kim givüre bizi Çalabumuz kavmile şâlihler pes yandurdı anlara Tañrı anuñ-çün kim eytdiler

3.

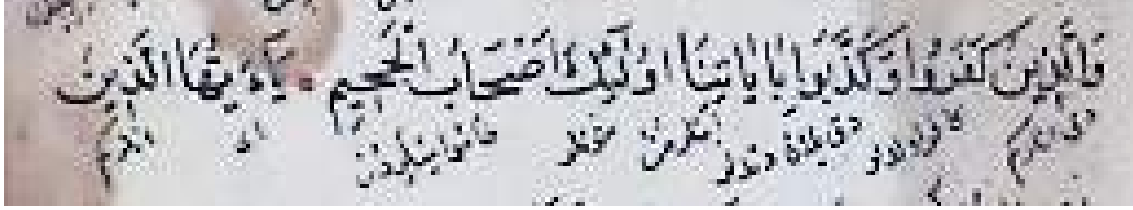

cennâtin tecrî min tahtihâ-l-enhâru hâlidîne fihâ vezâlike cezâu-lmuhsinîn(e).

Allah onlara, devamlı kalacakları, içinden ırmaklar akan cennetleri mükâfat olarak verdi. İşte bu, iyilik yapanların mükâfatıdır.

Uçmağlar akar altlarından ırmağlar ebed kalıcılarken anuñ içinde dağı şol yandurur eyülük eyleyicileriñ

4.

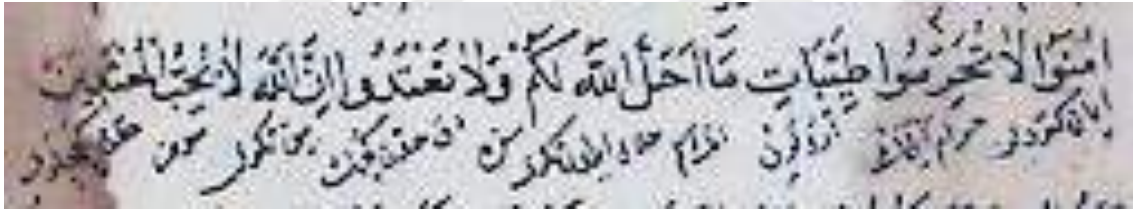

Vellezîne keferû vekezzebû bi-âyâtinâ ulâ-ike ashâbu-lcahîm(i). Yâ eyyuhâ-lleżîne.

İnkâr edenlere ve âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar cehennemliklerdir. Ey iman edenler!

Dağı anlar kim kâfir oldılar dağı yalan dutdılar âyetlerümüzi şunlar şamu işleridiür ey anlar kim

5.

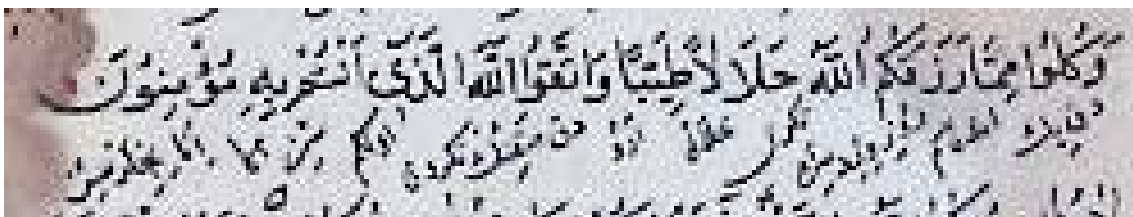

âmenû lâ tuharrimû tayyibâti mâ ehalla(A)llâhu lekum velâ ta'tedû inna(A)llâhe lâ yuhibbu-lmu'tedîn(e).

Allah'ın size helâl kıldığı iyi ve temiz nimetleri (kendinize) haram etmeyin ve (Allah'ın koyduğu) sınırları aşmayın. Çünkü Allah, haddi aşanları sevmez.

Îmân getürdiler harâm eylemeñ arularını anuñ kim helâl eyledi Tañrı size dağı haddin geçmeñ bayıq Tañrı sevmez haddini geçenleri

6.

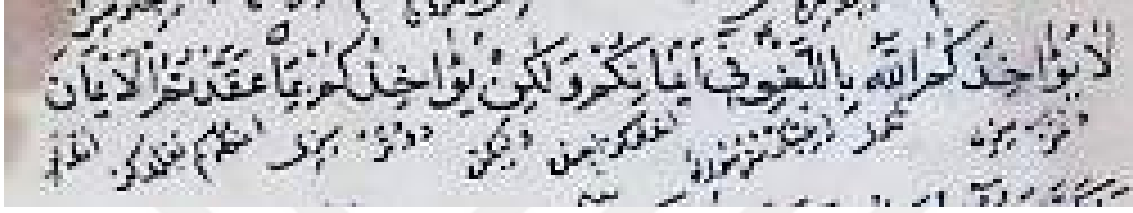

Vekulû mimmâ razekakumu(A)llâhu halâlen tayyibâ(en) vettekû(A)llâhe-lleżî entum bihi mu/minûn(e).

Allah'ın size rızık olarak verdiklerinden helâl, iyi ve temiz olarak yiyin ve kendisine inanmakta olduğunuz Allah'a karşı gelmekten sakının.

Dağı yîñ andan kim rûzı virdi size Tañrı helâl aru dağı şaķınıñ Tañrı'dan ol kim siz aña inanıcılarsız

7.

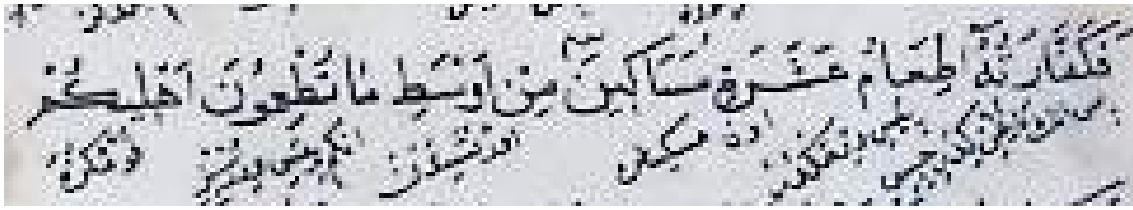

Lâ yu-âhizukum(A)llâhu billağvi fî eymânikum velâkin yu-âhizukum bimâ 'akkadtumu-l-eymân(e)

Allah, boş bulunarak ettiğiniz yeminlerle sizi sorumlu tutmaz. Ama bile bile yaptığınız yeminlerle sizi sorumlu tutar.

Dutmaz sizi Tañrı 'itibârsız sözle andlarıñuz içinde velâkin dutar sizi anuñla kim yıgladıñuz andları

8.

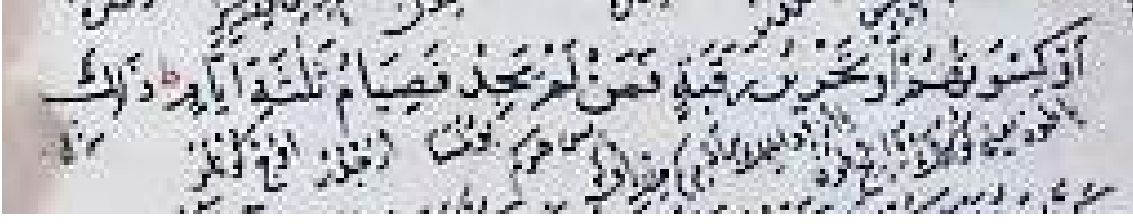

fekeffâratuhu it'âmu 'aşerati mesâkîne min evsati mâ tut'imûne ehlîkum

Yeminin keffareti, ailenize yedirdiğinizin ortalamasından on düşkününü yedirmek

Pes anuñ yargıñıñdur ħabis yakın virmekdür on miskinlere ortasından anı kim yiyesi virürsüz kavmüñüze

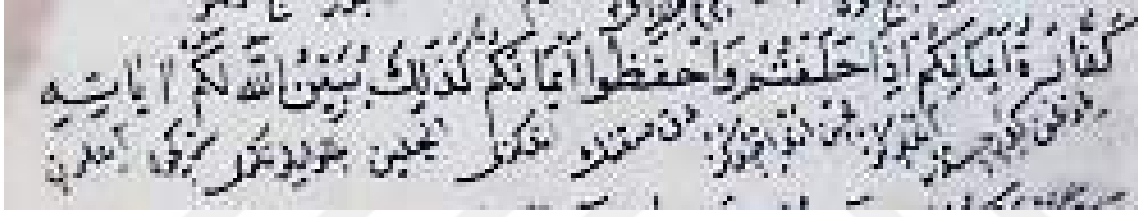
9.

ev kisvetuhum ev tahrîru rakabe(tin) femen lem yecid fesiyâmu selâseti eyyâm(in) zâlîke yahut giydirmek ya da bir köle azad etmektir. Kim (bu imkânı) bulamazsa, onun keffareti üç gün oruç tutmaktır.

Yâ ton ya 'nî gönlek yâ iç ton yâ âzād eylemek bir âdemî kim melik o ki pes her kim bulmasa orucdur üç günler şol

10.

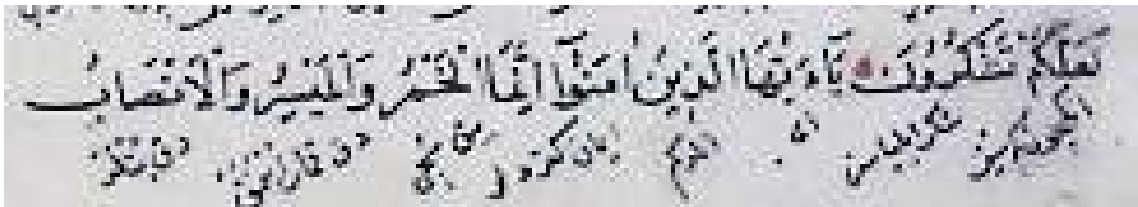

keffâratu eymânikum izâ haleftum vahfezû eymânekum kezâlîke yubeyyinu (A)llâhu lekum âyâtîhi

İşte yemin ettiğiniz vakit yeminlerinizin keffareti budur. Yeminlerinizi tutun. Allah, size âyetlerini

Yazuğın gidericidir andlarıñuz kaçan and içdüñüz dağı şakınıñ anduñuzı ancılayın bellü eyler Tañrı sizüñ-çün âyetlerini

11.

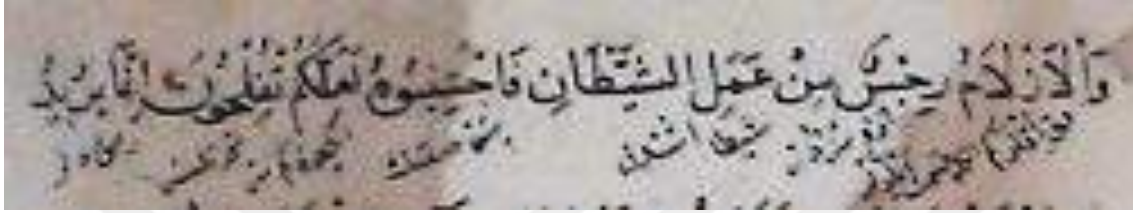
le'allekum teşkurûn(e). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû innemâ-lhamru velmeysiru vel-ensâbu

işte böyle açıklıyor ki şükredesiniz. Ey iman edenler! (Aklı örten) içki (ve benzeri şeyler), kumar, dikili taşlar

Anuñ-çün kim siz şükr eyleyesiz ey anlar kim ĩmān getürdiler bayık süci dağı kumār oynamak dağı putlar

(293) [66a] MĀ'ĪDE 90

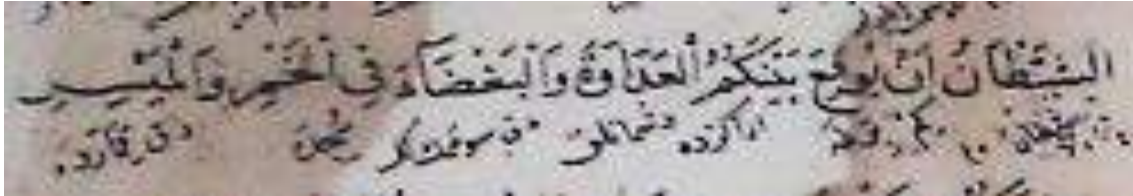
1.

vel-ezlāmu ricsun min ‘ameli-şşeytāni fectenibūhu le’allekum tuflihūn(e). İnnemā yurīdu ve fal okları ancak, şeytan işi birer pisliktir. Onlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz. Şüphesiz

Dağı oklar kim anuñla kısmet eylerler arusuzdur şeytān işinden pes şakınuñ anuñ-çün kim siz kurtulasız bayık diler

2.

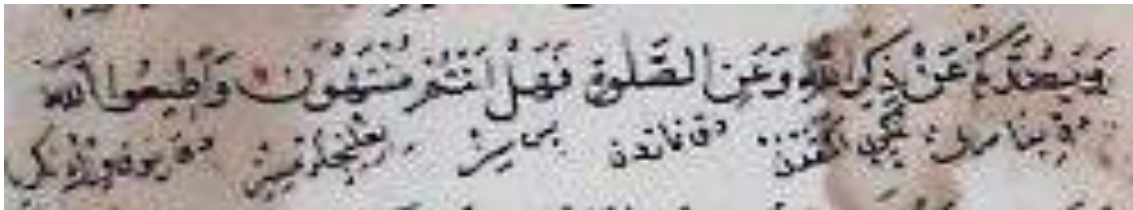

şeytānu en yūki’a beynekumu-l’adāvete velbağdāe fi-lhamri velmeysiri

Şeytan, içki ve kumarla, ancak aranıza düşmanlık ve kin sokmak;

Şeytān kim kavga arañuzda düşmanlık dağı sevmemek kin sücide dağı kumārda

3.

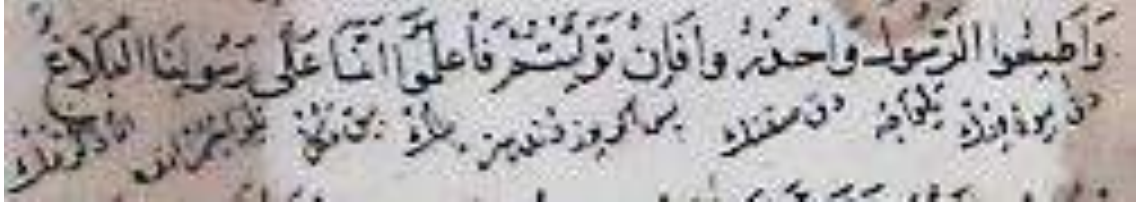

veyasuddekum ‘an zikri(A)llāhi ve’ani-ssalāti fehel entum muntehūn(e). Veatî’û(A)llāhe

sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçiyor musunuz? Öyleyse Allah'a itaat edin,

Dağı yığa sizi Tañrı anmağdan dağı namāzdan pes siz yıglanıcalar mısız dağı yüz virün Tañrı'ya

4.

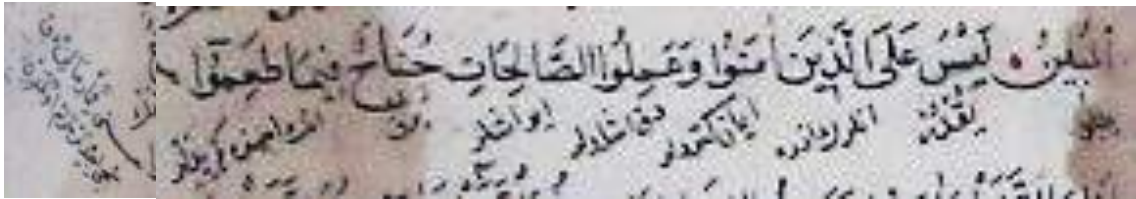

veatî'û-rrasûle vahzerû fe-in tevelleytum fa'lemû ennemâ 'alâ rasûlinâ-lbelâgu

peygambere itaat edin ve Allah'a karşı gelmekten sakının. Şayet yüz çevirirseniz bilmiş olun ki, elçimize düşen

Dağı yüz virün yalavaça dağı şağınıñ pes eger yüz döndüresiz bilüñ bayık degül yalavaçumuz üzre illā degürmek

5.

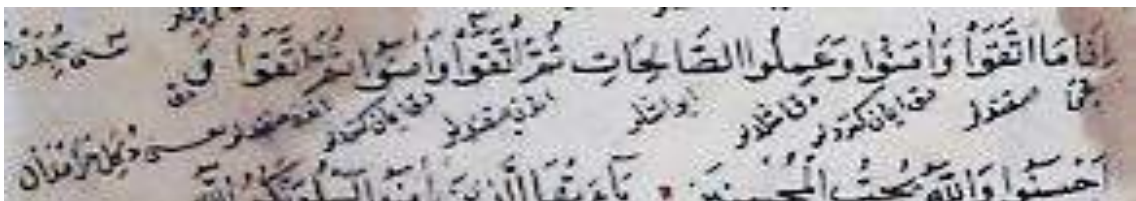

mubîn(u). Leyse 'alâ-lleżîne âmenû ve'amilû-ssâlihâti cunâhun fimâ ta'imû

apaçık tebliğdir. İman edip salih ameller işleyenlere;

Bellü yoğdur anlaruñ üzre imān getürdiler dağı işlediler eyü işler yazuğ anuñ içinde kim yidiler ya nî kumār mālın dağı süci açdılar harām olmadın

6.

izâ mâ-tte**kav** veâmenû ve'amilû-ssâli/hâti sümme-tte**kav** veâmenû sümme-tte**kav**

Allah'a karşı gelmekten sakındıkları, iman ettikleri ve salih amel işledikleri, sonra Allah'a karşı gelmekten sakındıkları ve iman ettikleri, sonra yine Allah'a karşı gelmekten sakındıkları ve iyilik ettikleri takdirde, daha önce tatmış olduklarından dolayı bir günah yoktur.

Kaçan şakındılar dağı ĩmān getürdiler dağı işlediler eyü işler andan şakındılar dağı ĩmān getürdiler andan şakındılar ya 'nī dükeli ĥarāmdan

7.

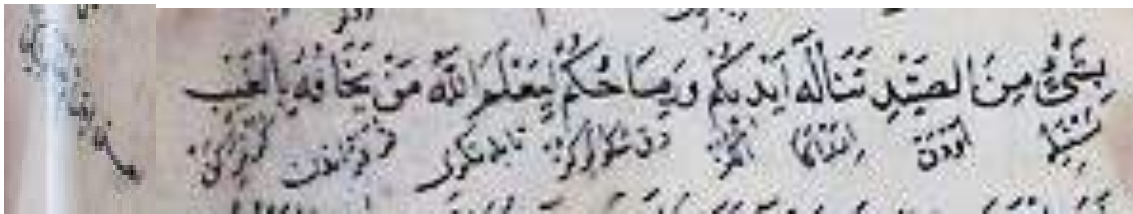

veahsenû va(A)llâhu yuhibbu-lmuhsinîn(e). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû
leyebluvennekumu(A)llâhu

Allah, iyilik edenleri sever. Ey iman edenler! Andolsun, Allah sizleri,

Eyü işlediler dağı Tañrı sever eyü işleyicileri ey anlar kim ĩmān getürdiler size sizi Tañrı

8.

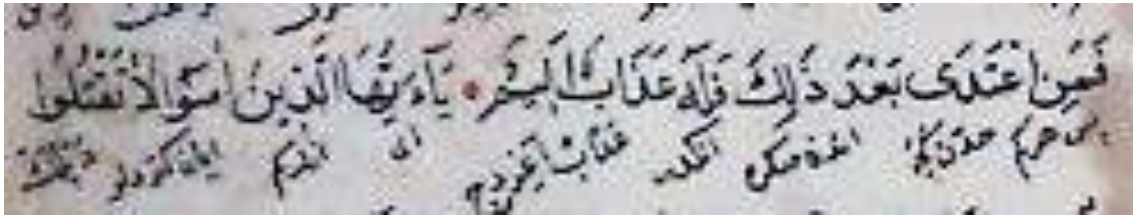

bişey-in mine-ssaydi tenâluhu eydükum verimâ/hukum liya'lema(A)llâhu men yehâfuhu
bilğayb(i)

ellerinizin ve mızraklarınızın erişebileceği av(lar) ile elbette deneyecek ki, görmediği hâlde kendisinden korkanı ayırıp meydana çıkarsın.

Nesneyle oddan irer aña ellerüñüz dağı süñüklerüñüz tā bile Tañrı ĥorĥar andan görinmezüñüz ya 'nī ĩhrām bağlanmışuñuz

9.

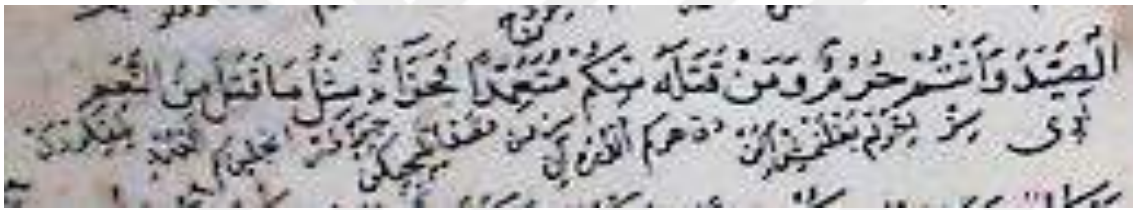
femeni-'tedâ ba'de zâlike felehu 'azâbun elîm(un). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû lâ tektulû

Kim bundan (bu açıklamadan) sonra haddini tecavüz ederse, ona elem dolu bir azap vardır.

Ey iman edenler! Öldürmeyin

Pes her kim haddin geçe andan soñra anuñdur 'azâb uğradıcı ey anlar kim îmân getürdiler depelemeñ

10.

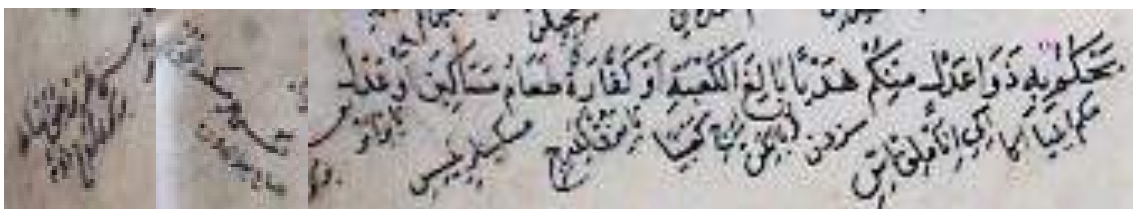

sayde veentum hurum(un) vemen katelehu minkum mute'ammiden fecezâun mişlu mâ katele mine-nne'ami

ihramlı iken (karada) av hayvanı. Kim (ihramlı iken) onu kasten öldürürse (kendisine) bir ceza vardır. (Bu ceza),

Avı siz îhrâm bağlanmış iken dağı her kim öldüre anı sizden kaçd eyleyiciyken cezâdur ancılayın kim öldürdi yılkılardan

11.

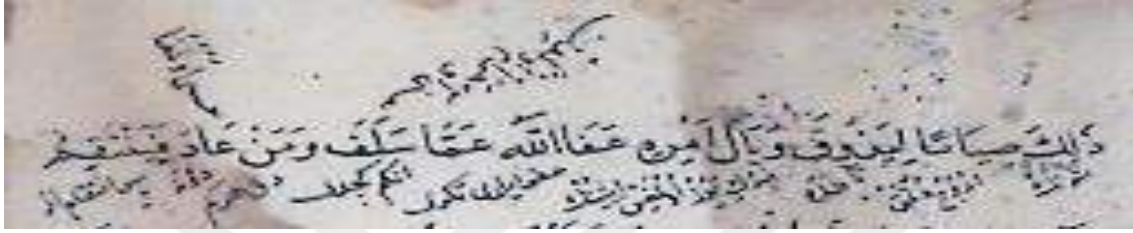
yahkumu bihi zevâ 'adlin minkum hedyen bâliga-lka'beti ev keffâratun ta'âmu mesâkîne ev 'adlu

Kâ'be'ye ulaştırılmak üzere, öldürdüğünün dengi olup, içinizden iki âdil kimsenin takdir edeceği bir kurbanlık hayvan; veya yoksulları yedirmek suretiyle keffaret; yahut onun dengi oruç tutmaktır.

Hüküm eyleye aña iki inâmlık issi sizden kurbân sürici Ka'be'ye yâ yazuķ giderici miskinler yesin yâ berâber ya'nî her miskine çok şağlığdan vire ya'nî her bir şağa bir gün oruç duta

(294) [66b] MĀ'ĪDE 95

1.

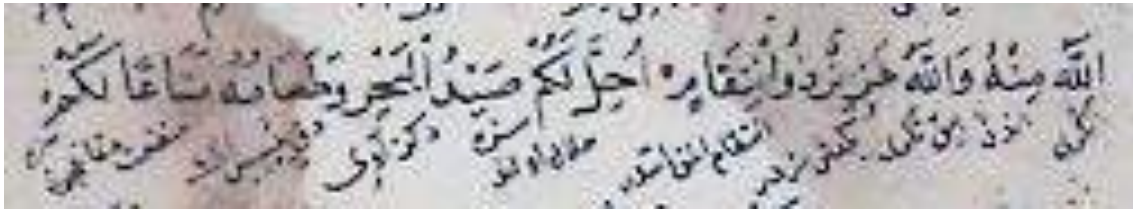

zâlike siyâmen liyezûka vebâle emrih(i) 'afa(A)llâhu 'ammâ selef(e) vemen 'âde feyentekimu

(Bu) yaptığı işin kötü sonucunu tatması içindir. Allah, geçmiştekileri affetmiştir. Fakat kim bir daha böyle yaparsa,

Şunuñ oruc dutmaķ yâ tada bunuñ yavuz olmağın işinüñ 'afv eyledi Tañrı anı kim geçdi daķı her kim döne pes intikâm ala ya'nî olmağa ya'nî harâm olmadın

2.

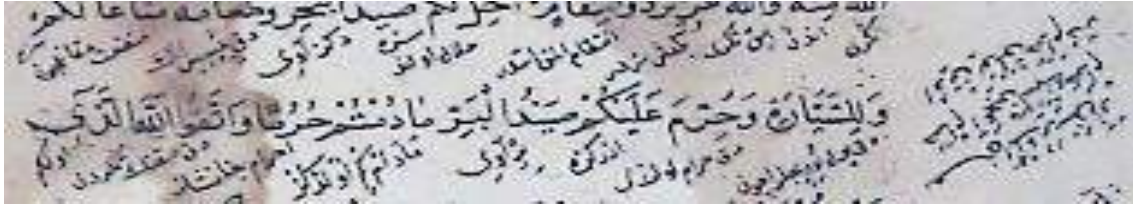

(A)llâhu minh(u) va(A)llâhu 'azîzun zû-ntikâm(in). Uhille lekum saydu-lbahri veta'âmuhu metâ'en lekum

Allah ondan intikam alır. Allah, mutlak güç sahibidir, intikam sahibidir. Sizin için de yolcular için de bir geçimlik olmak üzere deniz avı yapmak ve deniz ürünlerini yemek sizlere helâl kılındı.

Tañrı andan bayıķ Tañrı beñdeşizdür intikâm almak istedi helâl olındı size deñiz avı daķı yisin anuñ menfa'at dutmağcün size

3.

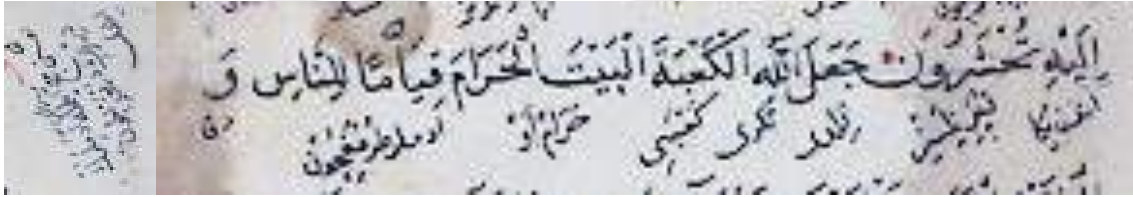

velisseyyâra(ti) vehurime ‘aleykum saydu-lberri mâ dumtum hurumâ(en) vettekû(A)llâhe-llezi

Kara avı ise ihramlı olduğunuz sürece size haram kılındı. Allah'dan korkun

Dağı yol durucular için dağı harâm olındı üzerüñüze yir avı mâdem kim olduñuz iħrâm bağlanmışlar dağı şakınuñ Tañrı'dan ol kim ya'nî anuñ birisinde av harâm ağacın kesmek harâm otın yolmağ harâmduur

4.

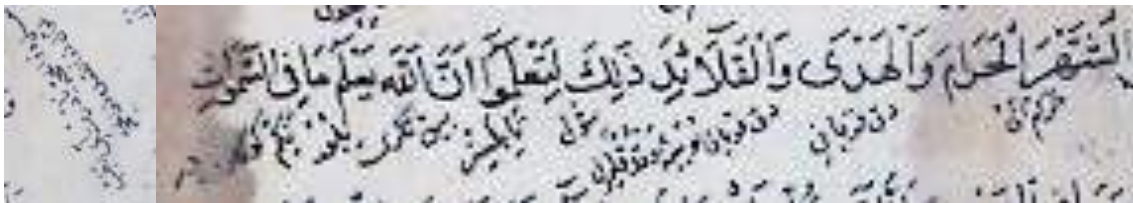

ileyhi tuħşerûn(e). Ce'ala(A)llâhu-lka'bete-lbeyte-lharâme kiyâmen linnâsi ve

Huzurunda toplanacağınız. Allah; Ka'be'yi, o saygıdeğer evi,

Andan yaña kırtulasız kıldı Tañrı Ka'be'yi harâm av âdemler tırmağçıñ dağı ya'nî hac eylemege âdemilerüñ dirlik durmağ için eyledi

5.

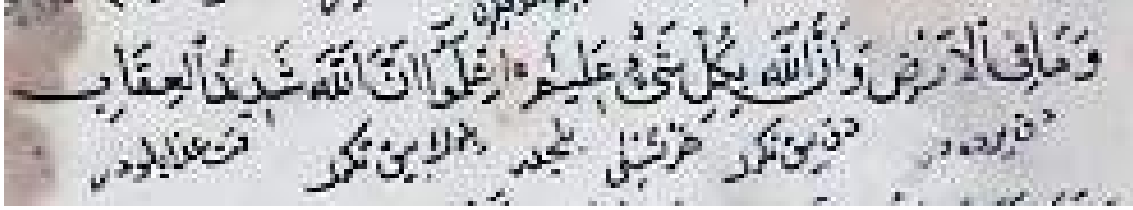

şehra-lharâme velhedye velkalâ-id(e) zâlîke lita'lemû enna(A)llâhe ya'lemu mâ fi-ssemâvâti

haram ayı hac kurbanını ve (bu kurbanlara takılı) gerdanlıkları insanlar(ın din ve dünyaları) için ayakta kalma (ve canlanma) sebebi kıldı. Bunlar, göklerde

Harām ay daķı ķurbānı daķı ķurbān boynuna daķduķlarını Şol tā bilesiz bayıķ Tañrı bilür nitekim göklerdedür ya 'nī zülhicce yā dōrt ayı receb Şol zülka 'de zülhicce

6.

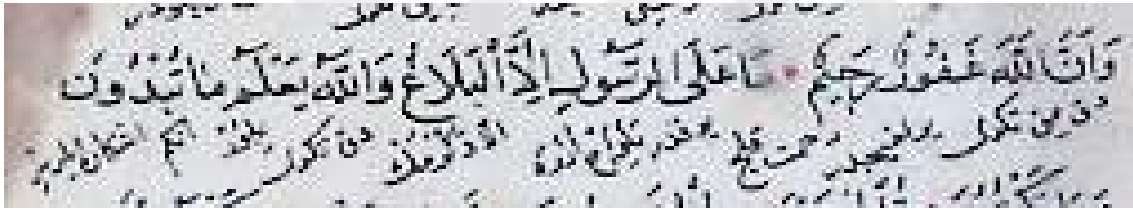

vemā fi-l-ardi veenna(A)llāhe bikulli Şey-in 'alīm(un). İ'lemû enna(A)llāhe Őedīdu-l'ikābi

ve yerde ne varsa hepsini Allah'ın bildiğini ve Allah'ın (zaten) her Şeyi hakkıyla bilmekte olduğunu bilmeniz içindir. Bilin ki, Allah'ın cezası çetindir

Daķı yirdedür daķı bayıķ Tañrı her nesneni bilicidür bilüñ bayıķ Tañrı ķatı 'azābludur

7.

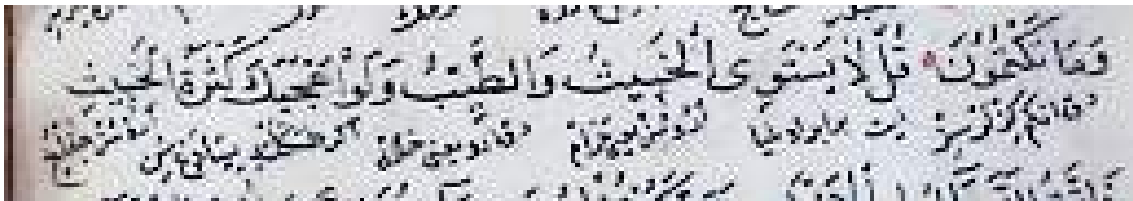

veenna(A)llāhe ğafūrun rahīm(un). Mā 'alâ-rrasūli illâ-lbelâĝ(u) va(A)llāhu ya'lemu mā tubdūne

ve Allah çok baĝıŐlayandır, çok merhamet edendir. Peygamberin üzerine dūŐen ancak tebliĝdir. Allah, sizin aķıkladıĝımızı da,

Daķı bayıķ Tañrı yarlıĝayıcıdur rahmet ķalıcı yokdur yalavaç üzre illā degürmek daķı Tañrı bilür anı kim āŐikāre eylersiz

8.

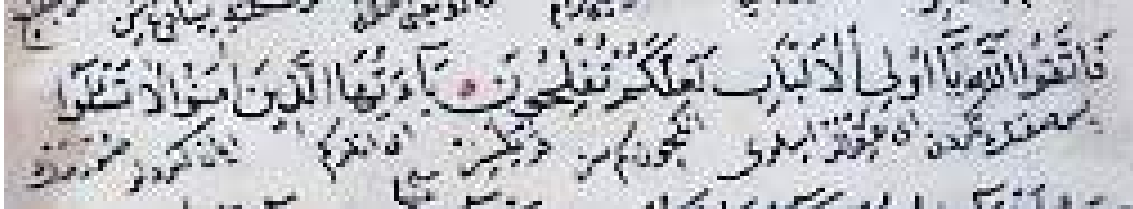

vemā tektumūn(e). Kul lâ yestevî-lĥabīsu ve-ttayyibu velev a'cebeke keŐratu-lĥabīŐ(i)

gizlediğini de bilir. (Ey Muhammed!) De ki: “Pis ile temiz bir olmaz. Pisin çokluğu hoşuna gitse bile.”

Dağı anı kim gizler siz eyit berāber olmaya arusuz ya 'nī harām dağı aru ya 'nī helāl eger tūñlandıysa dağı size arusuz çokluğ

9.

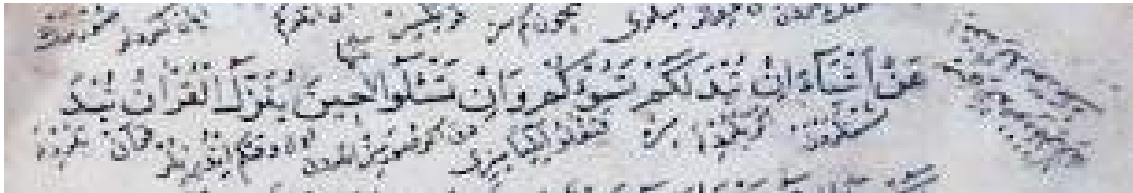

fettekû(A)llāhe yâ ulî-l-elbâbi le'allekum tuflihûn(e). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû lâ tes-elû

Ey akıl sahipleri! Allah'a karşı gelmekten sakının ki kurtuluşa eresiniz. Ey iman edenler! Açıklandığı takdirde sizi sıkıntıya sokacak hususlarda soru sormayın.

Pes şakınuñ Tañrı'dan ey 'akıllar issileri anuñ-çün kim siz kurtulasız ey anlar kim imān getürdiler şormañ

10.

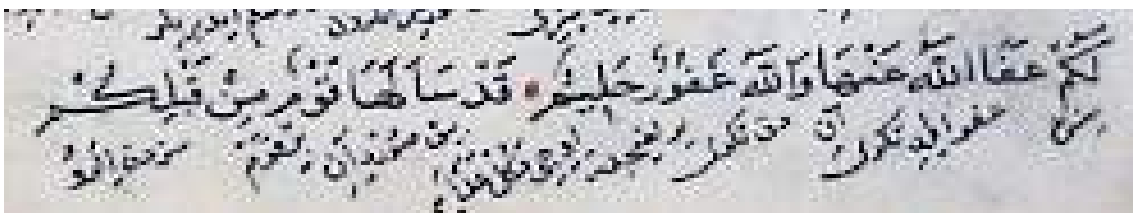

'an eşyâe in tubde lekum tesu/kum ve-in tes-elû 'anhâ hîne yunezzelu-lkur-ânu tubde

Buna rağmen Kur'ân vahyedilirken (Peygamber aranızda olduğu zaman) onları sorarsanız, size (hükmü) açıklanır.

Nesnelerden eger bilürdiler size kaygılı eyleye sizi dağı eger şorasız anlardan ol vaqt kim indürinilür Qurân bilürdiler ya 'nī ilerü şorduqlaruñuzu imden gerü sormañ

11.

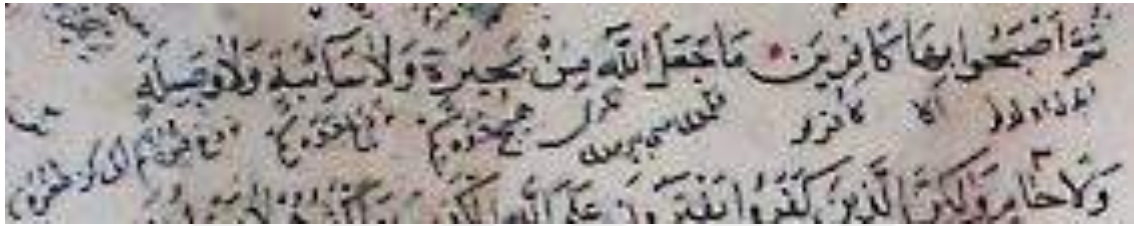
lekum ‘afa(A)llâhu ‘anhâ va(A)llâhu ğafûrun halîm(un). Kad seelehâ kavmun min kablikum

(Hâlbuki) Allah onları bağışlamıştır. Allah, çok bağışlayandır, halîmdir (hemen cezalandırmaz, mühlet verir.) Sizden önceki bir millet o tür şeyleri sordu da

Size ‘afv eyledi Tañrı anı dağı Tañrı yarlığayıcıdur ivici degül ‘azāba bayık sordu anı bir kavm sizden ilerü

(294) [67a] MĀ’ĪDE 102

1.

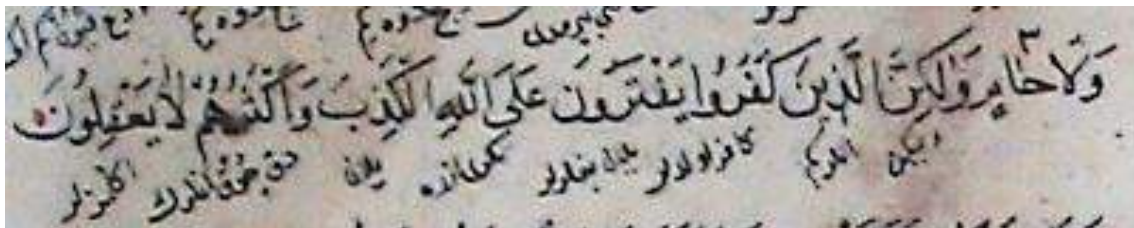

şümme asbehû bihâ kâfirîn(e). Mâ ce’ala(A)llâhu min behîratin velâ sâ-ibetin velâ vasîletin

sonra o yüzden kâfir oldu. Allah, ne “Bahîre”, ne “Sâibe”, ne “Vasîle”, ne de “Hâm” diye bir şey meşru kılmamıştır.

Andan oldılar aña kâfirler kılmadı ya ‘nî buyurmadı Tañrı hîç deve kim ne dağı deve kim ne dağı koyun kim iki kız toğura

2.

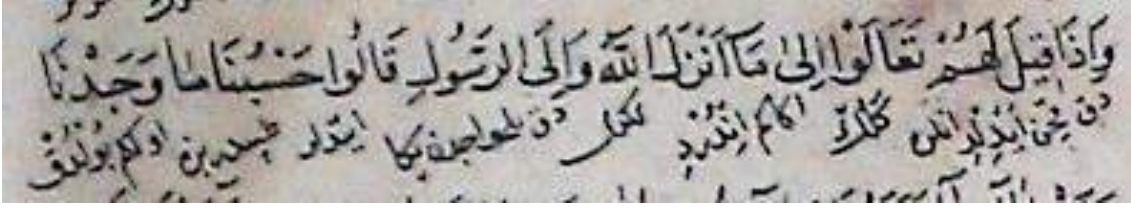

velâ hâmin velâkinne-lleżîne keferû yefterûne ‘ala(A)llâhi-lkeżibe veekseruhum lâ ya’kilûn(e).

Fakat, inkâr edenler Allah’a karşı yalan uyduruyorlar. Zaten çoklarının aklı da ermez.

Velîkin anlar kim kâfir oldılar yalan bağlarlar Tañrı üzre yalan dağı çok anlaruñ anlamazlar

3.

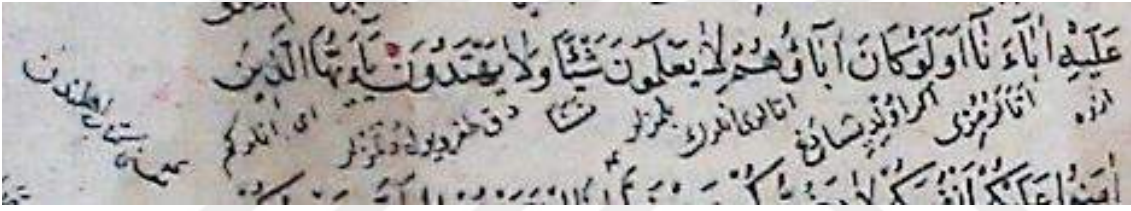

Ve-izâ kile lehum te'âlev ilâ mâ enzela(A)llâhu ve-ilâ-rrasûli kâlû hasbunâ mâ vecednâ

Onlara, “Allah’ın indirdiğine (Kur’an’a) ve Peygamber’e gelin” denildiğinde onlar, “Babalarımızı üzerinde bulduğumuz din bize yeter” derler.

*Dağı kaçan eyidildi anlara gelün aña kim indürdi Tañrı dağı yalavaçdan yaña eyitdiler
tapdur bize ol kim bulduğ*

4.

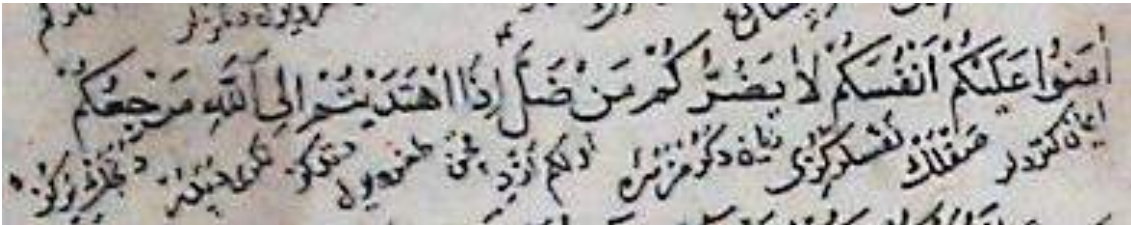

‘aleyhi âbâenâ eve lev kâne âbâuhum lâ ya’lemûne şey-en velâ yehtedûn(e). Yâ eyyuhâ-llezhîne

Peki ya babaları bir şey bilmiyor ve doğru yolu bulamamış olsalar da mı? Ey iman edenler!

*Üzre atalarımızı eger oldı yaşadığı ataları anlarıñ bilmezler nesne dağı toğru yol dutmazlar
ey anlar kim ya ‘nî kitâb ehlinden*

5.

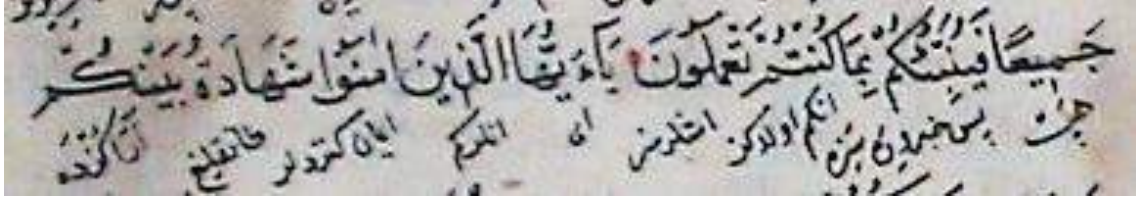

âmenû ‘aleykum enfusekum lâ yadurrukum men dalle ize-htedeytum ila(A)llâhi merci’ukum

Siz kendinizi düzeltin. Siz doğru yolda olursanız, yoldan sapan kimse size zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah’adır.

Īmān getürdiler şaklañ nefslerüñüzi ziyān degürmez size ol kim azdı kaçan toğru yol dutduñuz
Tañrı depedür dönecek yirüñüz

6.

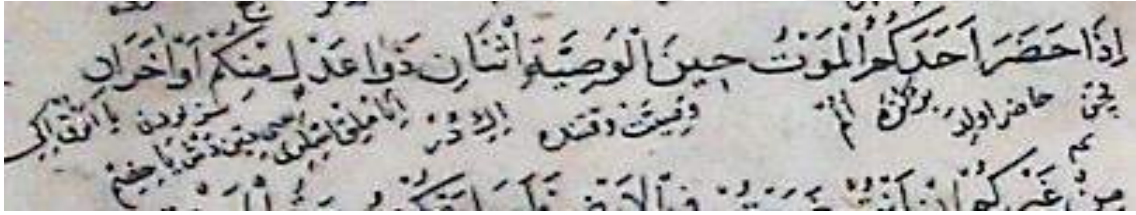

cemî'an feyunebbi-ukum bimâ kuntum ta'melûn(e). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû şehâdetu
beynikum

O zaman Allah, size yaptıklarınızı haber verecektir. Ey iman edenler! Birinizin ölümü
yaklaştığı zaman, vasiyet sırasında aranızda şahitlik (edecek olanlar)

Hep pes haber vire size anı kim olduñuz işlersiz ey anlar kim ĩmān getürdiler tanuğluğ
arañuzda

7.

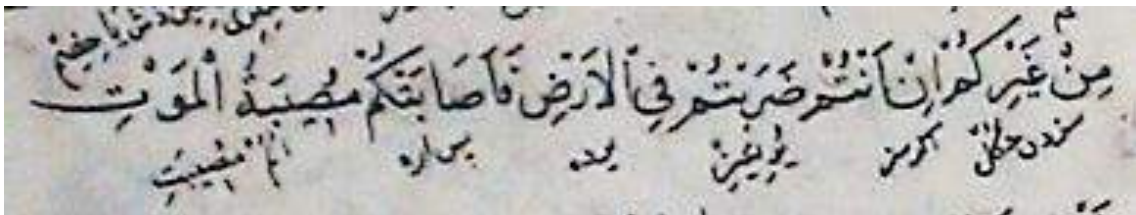

izâ hadara ehadekumu-lmevtu hîne-lvasiyyeti-şnâni zevâ 'adlin minkum ev âharâni

Yahut; seferde olup da başınıza ölüm musibeti gelirse, sizin dışınızdan başka iki kişi şahitlik
eder.

Kaçan hazır oldu bir güne ölüm vasiyet vaktinde ikidür ināmlık işleri ya 'nî karındaş ya hışım
sizlerden yâ ayruğ iki

8.

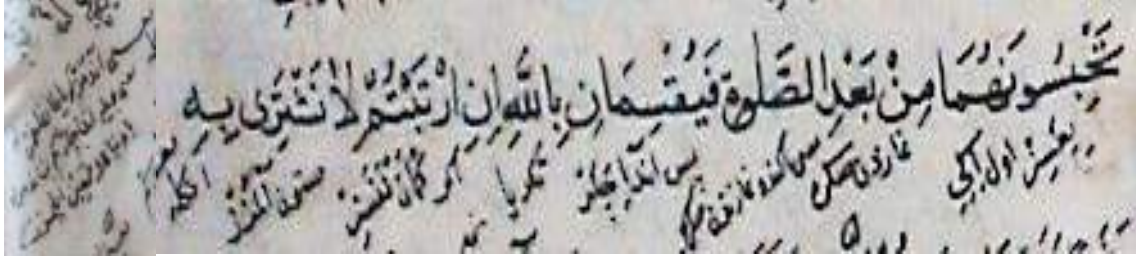

min gayrikum in entum **darabtum** fi-l-**ardi** feesâbetkum musîbetu-lmevti

Eğer şüphe ederseniz,

Sizden degül eger siz yörüyesiz yirde pes ire ölüm muşîbeti

9.

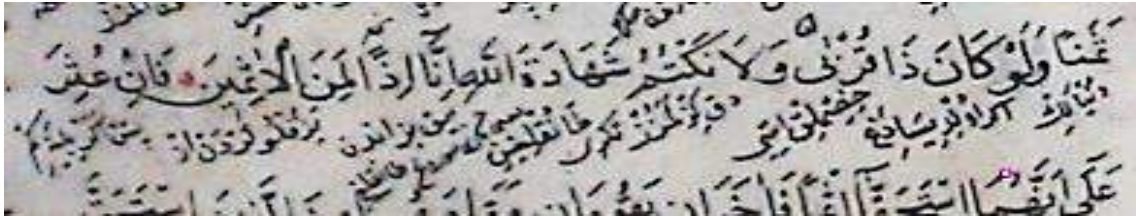

taħbisûnehumâ min ba'di-ssalâti feyuksimâni bi(A)llâhi ini-rtebtum lâ neşterî bihi

onları namazdan sonra alıyorsunuz da Allah adına,

Yıgasız ol iki namâzdan soñra ya'nî ikinci namâzdan soñra pes and içeler Tañrı'ya eger gümân ... şatun almazlar anuñla ya'nî andumuzla yâ tanuğlugumuzla ya'nî böyle and içeler kim biz andumuzla yâ dünyalık turağın eylemezüz

10.

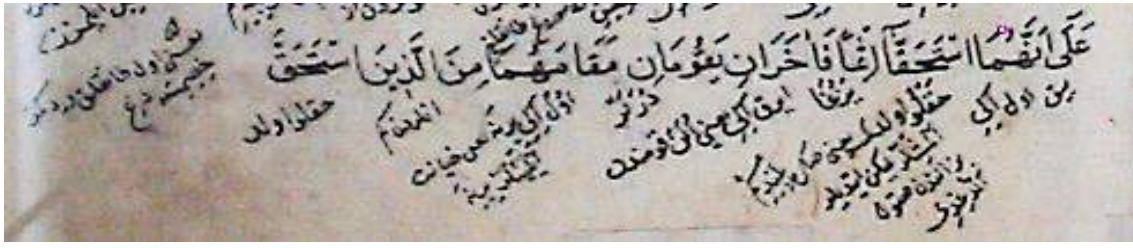

şemenen velev kâne zâ kurbâ velâ nektumu şehâdeta(A)llâhi innâ izen lemîne-l-âsimîn(e). Fe-in 'usira

“Akraba da olsa, şahitliğimizi hiçbir karşılığa değışmeyiz. Allah için yaptığımız şahitliği gizlemeyiz. Gizlediğimiz takdirde, şüphesiz günahkârlardan oluruz” diye yemin ederler. Eğer anlaşılırsa

Dünyalık eger oldı yaşadığı huşımlık issi dağı gizlemezler Tañrı tanuğlugın ya'nî ... tanuğlug bayık biz andan yazuğlulardan az pes eger biline kim

11.

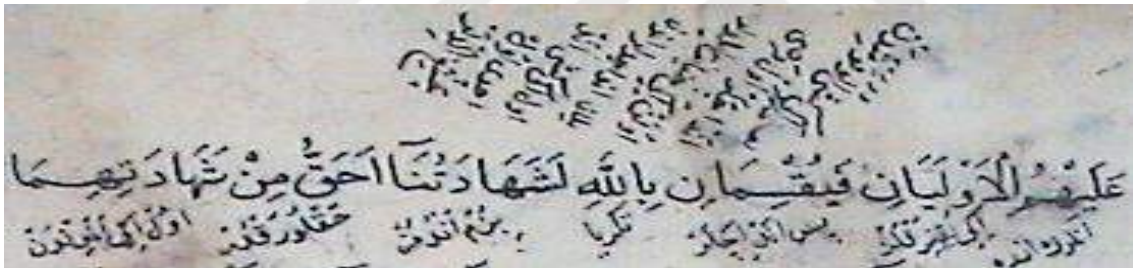
‘alâ ennehumâ-stehakkâ ismen feâharani yekûmâni mekâmehumâ mine-lleżîne-stehakka

Şayet bu ikisinin günah işledikleri (yeminlerinin gerçeği yansıtmadığı) ortaya çıkarsa,

Bayık ol iki hakklı oldu ya 'nî sonra bilindi kim almışlar sonra eyitdiler biz altundan şatun almadığı yazuğa ayruğ iki ya 'nî iki kavmden dirler ol iki yirine ya 'nî hıyânet eylemeyeler birine anlardan kim hakklı oldu ya 'nî ol tanuğluk virdüñüz hışmına dağı

(295) [67b] MĀ'ĪDE 107

1.

‘aleyhimu-l-evleyâni feyuksimâni bi(A)llâhi leşehâdetunâ ehakku min şehâdetihimâ

bunların haklarını gasbettiği kimselerden iki kişi onların yerini alır ve “Kesinlikle bizim şahitliğimiz onların şahitliğinden daha doğrudur

Anlaruñ üzre iki yakınur kalur pes and içeler Tañrı'ya bizüm andumuz hakkı lurağdur ol iki andından ya 'nî iki kişi ulu kavminden and içeler ol vaşî olan iki hıyânet eylediler yalan and içdiler andan ol iki kişi and içdi ol ... aldılar

2.

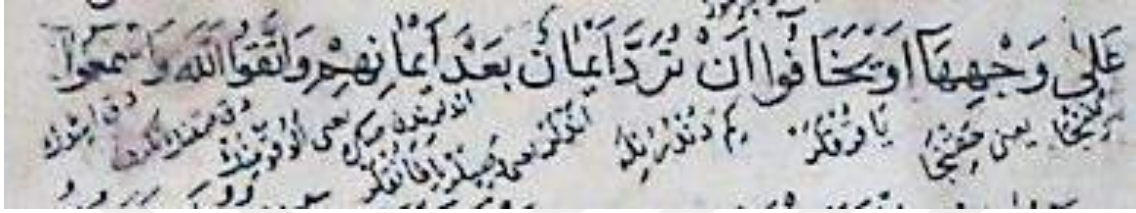

vemâ-'tedeynâ innâ izen lemîne-**zzâlimîn**(e). Zâlike ednâ en ye/tû bi-şşehâdeti

Biz hakkı da çiğneyip geçmedik. Çünkü o takdirde, biz elbette zalimlerden oluruz” diye yemin ederler. Bu (usul), şahitliği

Dağı haddin geçmeñ bayık biz ya 'nî yalan anda zâlimlerdeñüz şol yakınrağdur kim getüreler tanuqluğ ya 'nî şöyle hüküm eylemeñ

3.

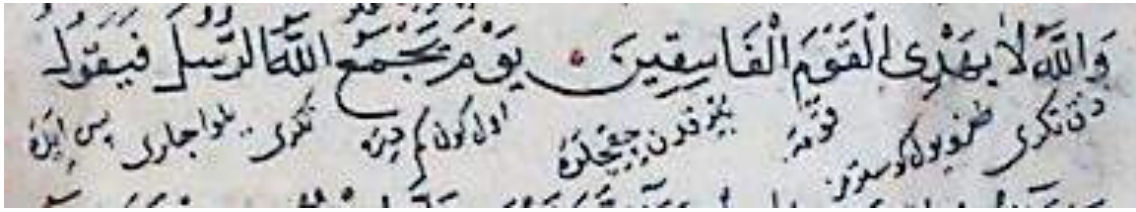

'alâ vechihâ ev yehâfû en turadde eymanun ba'de eymanihim vettekû(A)llâhe vesme'û

lâyıkıyla yerine getirmeleri ve yeminlerinden sonra başka yeminlere başvurulacağından endişe etmelerini sağlamak için en uygun çaredir. Allah'a karşı gelmekten sakının ve dinleyin.

Nice ya 'nî haqqınca yâ korqalar kim döndürünile andlar ya 'nî vaşiler yâ tanuqlar andlarından soñra ya 'nî ulu kavminüñ dağı şaķınıñ Tañrı'dan dağı işidiüñ

4.

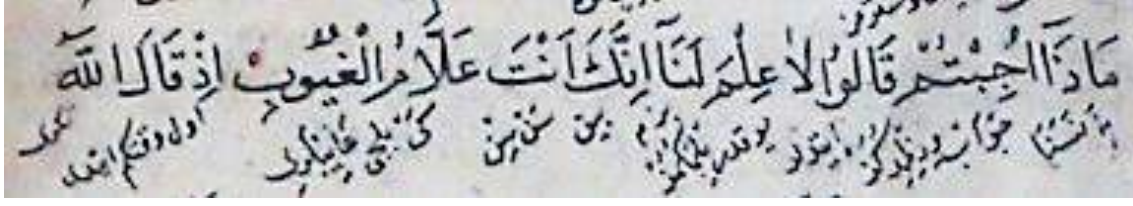

va(A)llâhu lâ yehdî-**lkavme-lfâsikîn**(e). Yevme yecme'u(A)llâhu-rrusule feyekûlu

Allah, fasık toplumu doğruya iletmez. Allah'ın, peygamberleri toplayıp “siz(den sonra davetiniz)e ne derece uyuldu?” diyeceği,

Dağı Tañrı toğru yol göstermez kavme buyruğdan çıkıcılara ol gün kim dire Tañrı yalavaçları pes eyide

5.

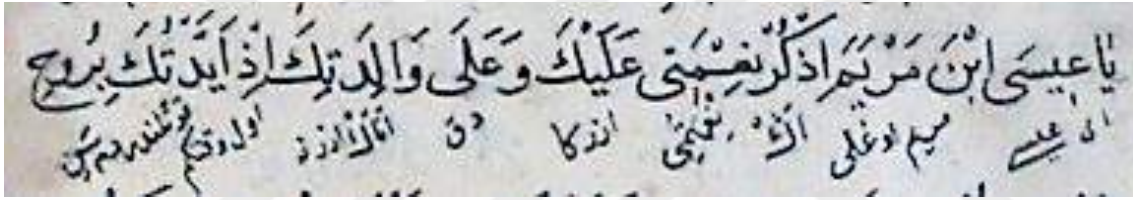

mâzâ ucibtum kâlû lâ ‘ilme lenâ inneke ente ‘allâmu-lguyûb(i). İz kâla(A)llâhu

onların da, “Bizim hiçbir bilgimiz yok. Gaybleri hakkıyla bilen ancak sensin” diyecekleri günü hatırlayın. O gün Allah, şöyle diyecek:

Ne nesne cevâb virildüñüz eyitdiler yokdur bilmegümüz bizüm bayık sensin ki bilici gaybları ol vaqt kim eyitdi Tañrı

6.

yâ ‘isâ-bne meryeme-żkur ni’metî ‘aleyke ve’alâ vâlidetike iz eyyedtuke birûhi

“Ey Meryem oğlu İsa! Senin üzerindeki ve annen üzerindeki nimetimi düşün. Hani, seni desteklemiştım

Ey Īsâ Meryem oğlu añ ni’metimi üzerüñe dağı anuñ üzerüñe ol vaqt kim kuvvetlendürdüm seni

7.

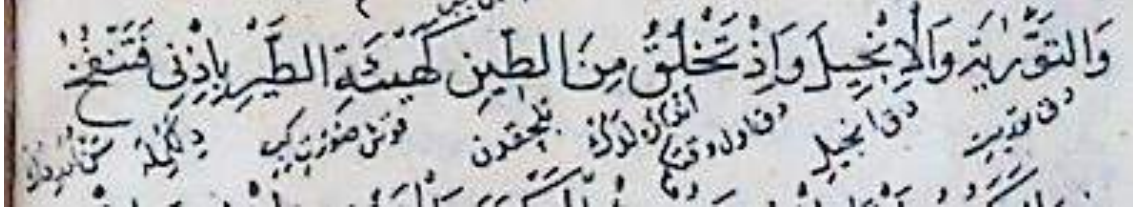
kudusi tukellimu-ñnâse fi-lmehdi vekehlâ(en) ve-iz ‘allemtuke-lkitâbe velhikmete

Ruhu’l-Kudüs (Cebrail) ile. Beşikte iken de, yetişkin iken de insanlara konuşuyordun.[164]

Hani, sana kitabı, hikmeti,

Cebrâil ile söyledüñ âdemîlere beşik içinde dağı oturuşdan çeküp dağı ol vaqt kim öğretdüm saña yazmağı dağı hikmeti

8.

ve-ttevrâte vel-incîl(e) ve-iż tahluku mine-ttîni kehey-eti-ttayri bi-iznî fetenfuhu

Tevrat'ı, İncil'i de öğretmiştim. Hani iznimle çamurdan kuş şekline benzer bir şey yapıyordun da içine üflüyordun,

Dağı Tevrît'i dağı İncîl'i dağı ol vaqt kim endâzeledüñ balçıkdan kuş şureti gibi dilegümle sen üfürdüñ

9.

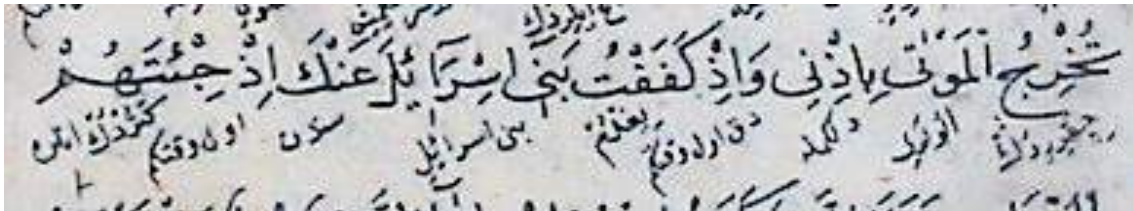

fihâ fetekûnu tayran bi-iznî vetubri-u-l-ekmehe vel-ebrasa bi-iznî ve-iż

benim iznimle hemen bir kuş oluyordu. Yine benim iznimle doğuştan körü ve alacalıyı iyileştiriyordun.

Anuñ içine pes olurdu kuş dilegümle dağı sağ eylerdük anadan gözsüz toğmuşı dağı illâ ... dilegümle dağı ol vaqt kim

10.

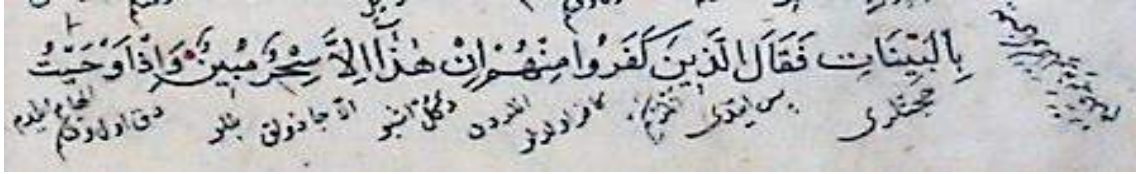

tuhricu-lmevtâ bi-iznî ve-iż kefetu benî isrâ-île 'anke iz ci/tehum

Hani benim iznimle ölüleri de (hayata) çıkarıyordun. Hani sen, İsrailoğullarına açık mucizeler getirdiğin zaman,

Çıkarurdun ölüleri dileğimle dağı ol vaqt kim yığdum Benî İsrâ'îl senden ol vaqt kim getürdük anlara

11.

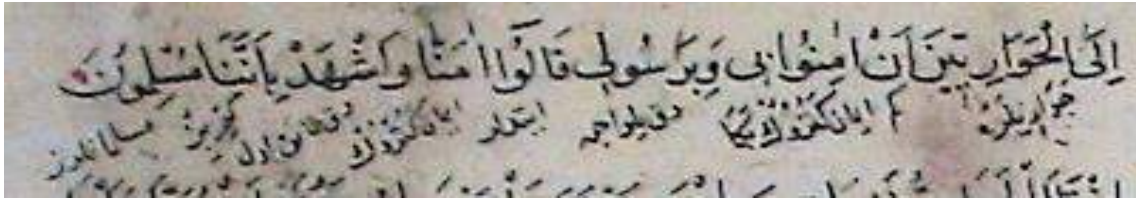
bilbeyyinâti fe-kâle-İle-zîne keferû minhum in hâzâ illâ sihrun mubîn(un). Ve-iz evhaytu

ben seni onlardan kurtarmıştım da onlardan inkâr edenler, “Bu, ancak açık bir büyüdür” demişlerdi. İlham etmiştim

Hüccetleri pes eyitdi anlar kim kâfir oldılar anlardan degül uşbu illâ cāzuluğ bellü dağı ol vaqt kim ilhâm eyledüm ya'nî gönüllerine bırağdum

(295) [68a] MĀ'İDE 111

1.

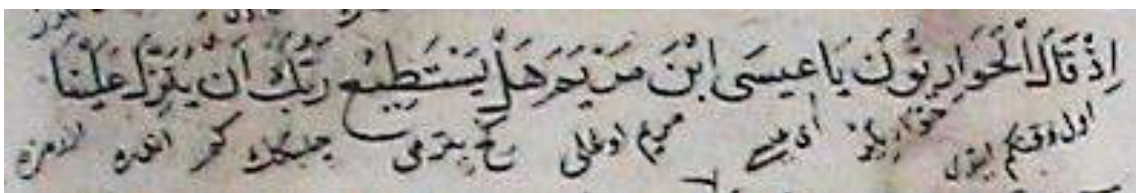

ilâ-lhavâriyyîne en âminû bî vebirasûli kâlû âmennâ veşhed bi-ennenâ muslimûn(e).

Hani bir de, “Bana ve Peygamberime iman edin” diye havarilere.

Havârilere kim îmân getürdüñ baña dağı yalavaça eyitdiler îmân getürdük dağı şanuç ol kim biz müselmânlaruz

2.

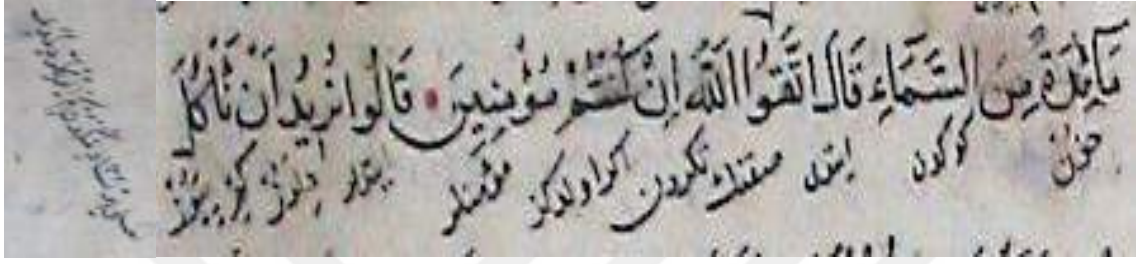

İz kâle-lhavâriyyûne yâ 'îsâ-bne meryeme hel yestatî'u rabbuke en yunezzile 'aleynâ

Hani havariler de, “Ey Meryem oğlu İsa! Rabbin bize gökten bir sofrayı indirebilir mi?” demişlerdi.

Ol vakt kim eyitdi havâriyer ey 'Îsâ Meryem oğlu güç yiter mi Çalabunuñ kim indüre üzerümüze

3.

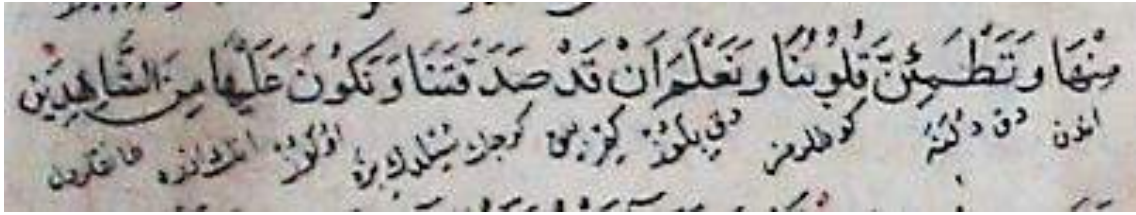

mâ-ideten mine-ssemâ-/(i) kâle-ttekû(A)llâhe in kuntum mu/minîn(e). Kâlû nurîdu en ne/kule

İsa da, “Eğer mü'minler iseniz, Allah'a karşı gelmekten sakının” demişti. Onlar, “İstiyoruz ki ondan yiyelim,

H'ân gökden eyitdi şakınuñ Tañrı'dan eger olduñuz mü'mînler eyitdiler dilevüz kim yiyevüz ya'nî bir nesne dilegümden kim ilerü gelir dilemedi

4.

minhâ vetatme-inne kulûbunâ vena'leme en kad sadaktenâ venekûne 'aleyhâ mine-şşâhidîn(e).

kalplerimiz güvenle dolsun, bize doğru söylediğini bilelim ve buna tanık olalım” dediler.

Andan dağı dölene göñüllerümüz dağı bilevüz kim bayık girçek söyledüñ bize olavuz anuñ üzre şanuklardan

5.

Kâle 'isâ-bnu meryeme(A)llâhumme rabbenâ enzil 'aleynâ mâ-ideten mine-ssemâ-i tekûnu lenâ

Meryem oğlu İsa, “Ey Allahım! Ey Rabbimiz! Bize gökten bir sofrayı indir ki; önce gelenlerimize (zamanımızdaki dindaşlarımıza) ve sonradan geleceklerimize bir bayram

Eyitdi 'İsâ Meryem oğlu ey Tañrı'muz Çalabumuz indür üzerümüze h'wân gökden ol bayram için

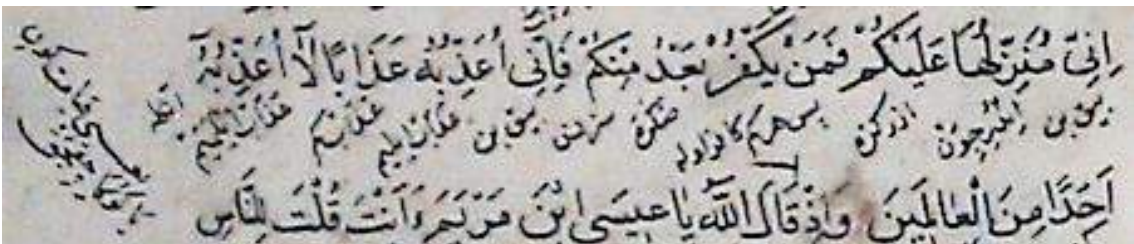
6.

'iden li-evvelinâ veâhirinâ veâyeten mink(e) verzuknâ veente hayru-rrâzikîn(e). Kâla(A)llâhu ve senden (gelen) bir mucize olsun. Bizi rızıklandır. Sen rızıklandırılanların en hayırlısıdır” dedi. Allah da şöyle buyurdu:

Bayram ilkinlerümüze dağı şondağılarumuza dağı nişân senden dağı rûzi vir bize dağı sen yigregisin rûzi viricilerün eyitdi Tañrı

7.

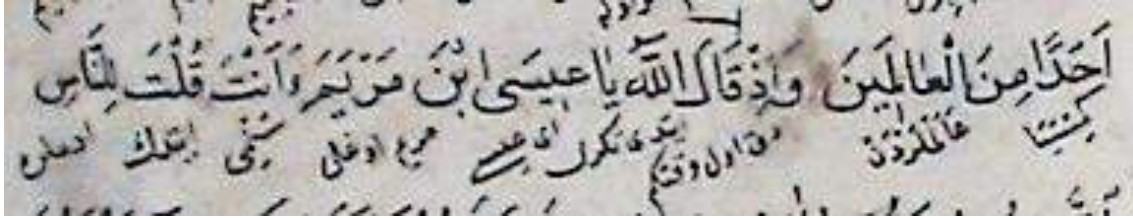

innî munezziluhâ 'aleykum femen yekfur ba'du minkum fe-innî u'azzibuhu 'azâben lâ u'azzibuhu

“Ben onu size indireceğim. Ama ondan sonra sizden her kim inkâr ederse, artık ben ona etmeyeceğim azabı ederim

Bayık ben indiriciven üzerüñüze pes her kim kâfir ola şoñra sizden bayık ben ‘azâb eyleyem ‘azâb kim ‘azâb eyleyem anuñla ya ‘nî kıyâmet günü yâ göge çıkıcağ

8.

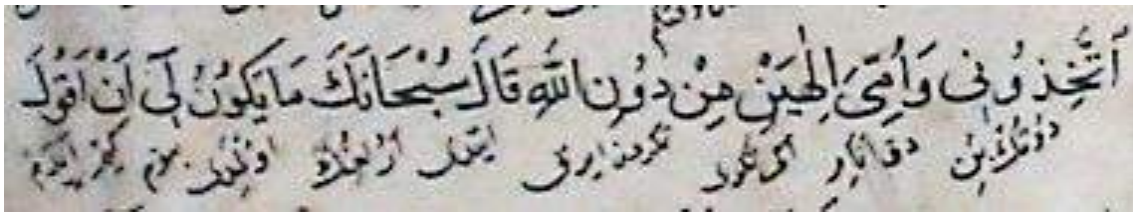

ehaden mine-l’âlemîn(e). Ve-iz kâla(A)llâhu yâ ‘îsâ-bne meryeme eente kulte linnâsi

kâinatta hiçbir kimseye.” Allah, kıyamet günü şöyle diyecek: “Ey Meryem oğlu İsa! Sen mi insanlara, Allah’ı bırakarak beni ve anamı iki ilâh edinin, dedin?”

Kimesneye ‘âlemlerden dağı ol vaqt kim eyitdi Tañrı ey ‘Îsâ Meryem oğlı sen mi eyitdüñ âdemlere

9.

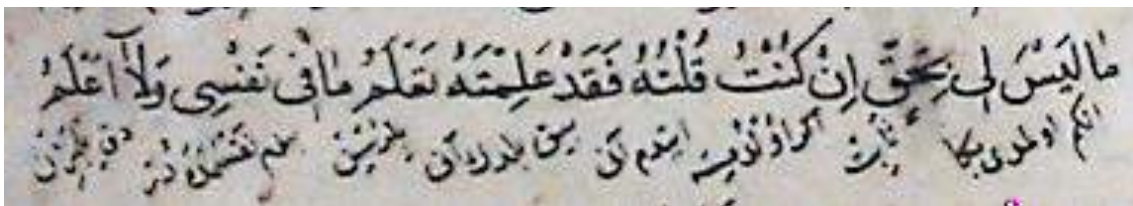

i-ttehižûnî veummiye ilâheyne min dûni(A)llâh(i) kâle subhâneke mâ yekûnu lî en ekûle

İsa da şöyle diyecek: “Seni bütün eksikliklerden uzak tutarım. Hakkım olmayan bir şeyi söylemem,

Dutuñ beni dağı anamı iki Tañrı Tañrı’dan ayruğ eyitdi aruluğüñ olmadı benim kim eyitdüm

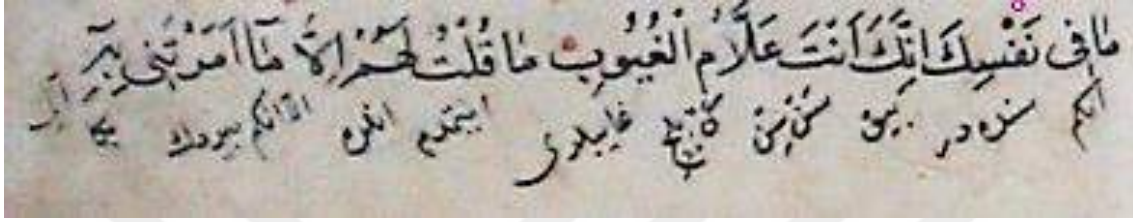
10.

mâ leyse lî bi**hakk**(in) in kuntu **kultuhu fekad** ‘alimteh(u) ta’lemu mâ fî nefsi velâ a’lemu benim için söz konusu olamaz. Eğer ben onu söylemiş olsaydım, elbette sen bunu bilirdin. Sen benim içimde olanı bilirsin, ama ben sende olanı bilemem.

Anı kim olmadı baña şābit eger oldum ise eyitdüm anı bayık bildüñ anı bilürsin benüm nefsümedür dağı bilmez ben

11.

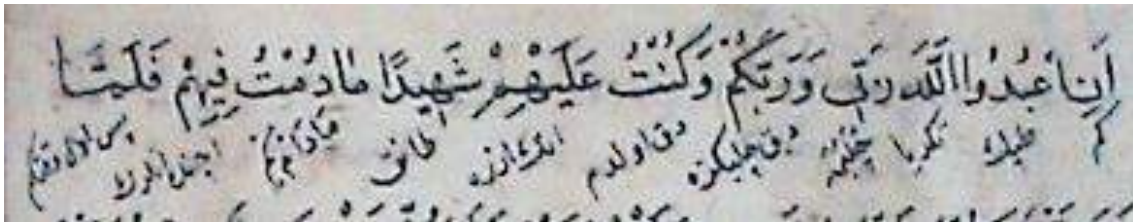
mâ fî nefsik(e) inneke ente ‘allâmu-lğuyûb(i). Mâ kultu lehum illâ mâ emertenî bihi

Şüphesiz ki yalnızca sen gaybları hakkıyla bilensin.” “Ben onlara, sadece bana emrettiğin şeyi söyledim:

Anı kim sendedür bayık sensin ki bilici gaybları eyitdüm anlara illâ anı kim buyurduñ baña anı

(296) [68b] MĀ’ĪDE 117

1.

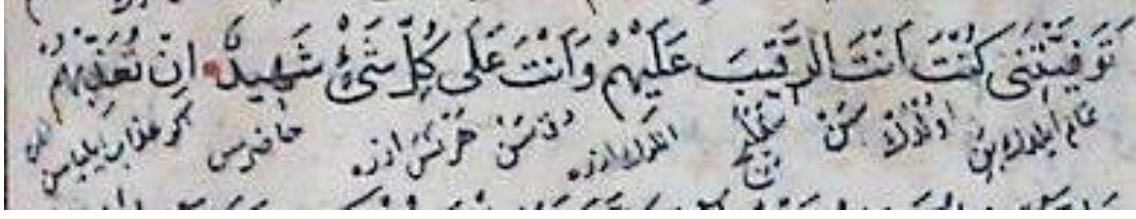

eni-’budû(A)llâhe rabbî verabbekum vekuntu ‘aleyhim şehîden mâ dumtu fihim felemmâ

Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah’a kulluk edin (dedim.) Aralarında bulunduğum sürece onlara şahit (ve örnek) idim.

Kim tapuñ Tañrı’ya Çalabuma dağı Çalabuñuza dağı oldum anuñ üzre tanuğ mādem kim içinde anlaruñ pes ol vaqt kim

2.

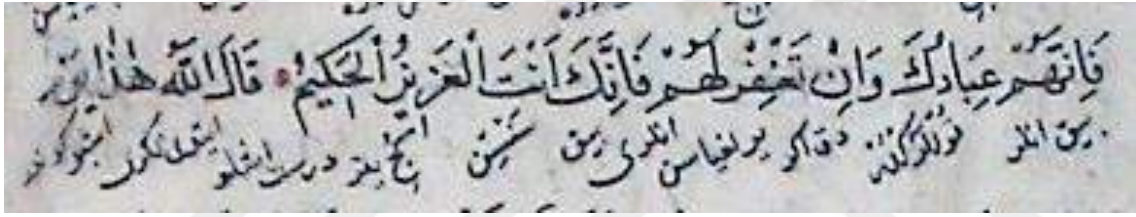

teveffeytenî kunte ente-rrakîbe ‘aleyhim veente ‘alâ kulli şey-in şehîd(un). İn tu’azzibhum

Ama beni içlerinden aldığında, artık üzerlerine gözetleyici yalnız sen oldun. Sen, her şeye hakkıyla şahitsin.” “Eğer onlara azap edersen,

Tamâm eyledüñ beni olduñ sen şaklayıcı anlaruñ üzre dağı sen her nesne üzre hazırısın eger ‘azâb eyleyesin anlara

3.

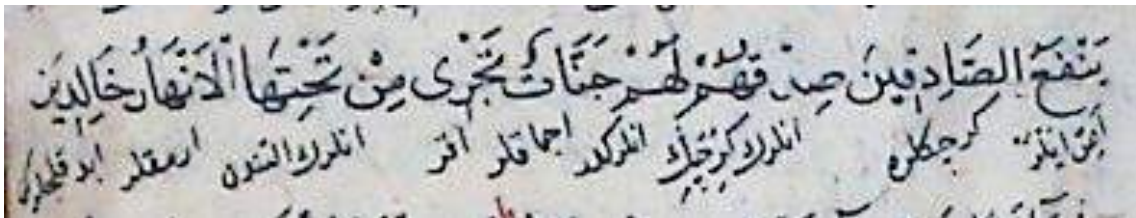

fe-innehum ‘ibâduk(e) ve-in tağfir lehum fe-inneke ente-l’azîzu-lhakîm(u). Kâla(A)llâhuhâzâ yevmu

şüphe yok ki onlar senin kullarıdır. Eğer onları bağışlarsan, yine şüphe yok ki sen mutlak güç sahibisin, hüküm ve hikmet sahibisin. Allah, şöyle diyecek:

Bayık anlar kullarunuñdur dağı eger yarlıgayasın anları bayık sensin güç yiter dürüst işlü eyitdi Tañrı uşbu gündür

4.

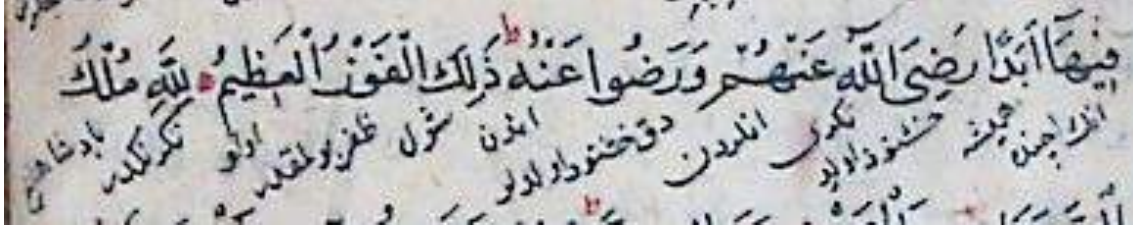

yenfe’u-ssâdikîne sidkuhum lehum cennâtun tecrî min tahtihâ-l-enhâru hâlidîne

Onlara içinden ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetler vardır.

Aşşı eyler girçeklere anlaruñ girçek anlaruñdur uçmaqlar akar anlaruñ altından ırmaqlar ebed kalıcılarken

5.

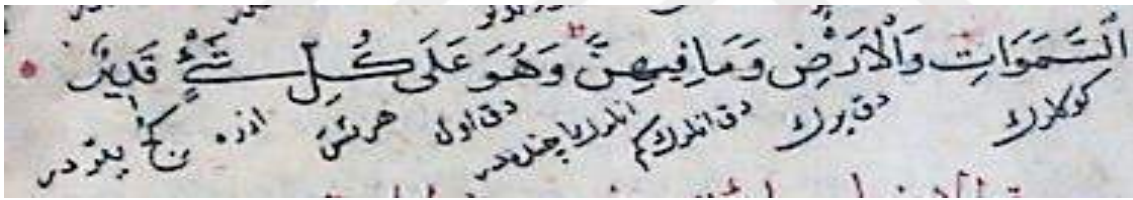

fihâ ebedâ(en) radiya(A)llâhu 'anhum veradû 'anh(u) zâlike-lfevzu-l'azîm(u). Li(A)llâhi mulku

Allah, onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. İşte bu büyük başarıdır.

Anuñ içinde hemîşe hoşnûd oldı Tañrı anlardan dağı hoşnûd oldılar andan şol toğru bulmağdur ulu Tañrı 'nuñdur pādişāhlıg

6.

semâvâti vel-ardi vemâ fihin(ne) vehuve 'alâ kulli şey-in kadîr(un).

Göklerin, yerin ve bunlardaki her şeyin hükümranlığı yalnızca Allah'ındır. O, her şeye hakkıyla gücü yetendir.

Göklerin dağı yirüñ dağı anlaruñ kim anlaruñ içindedür dağı ol her nesne üzre güç yiterdür

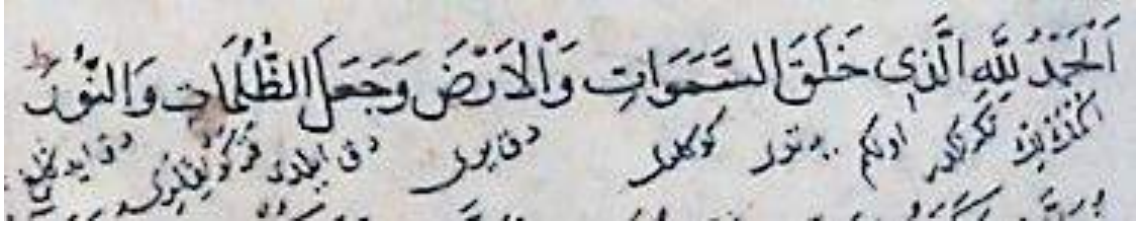

SÜRETÜ'L - EN'ÂM

Bismillāhirrahmānirrahīm

7.

Elhamdu li(A)llâhi-lleżî hâleka-ssemâvâti vel-arda vece'ale-zzulumâti ve-nnûr(a)

Hamd, gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve aydınlığı var eden Allah'a mahsustur.

Ögmeklik Tañrı'nuñdur ol kim yaratdı gökleri dağı yiri dağı eyledi karanlıkları dağı aydınlığı

8.

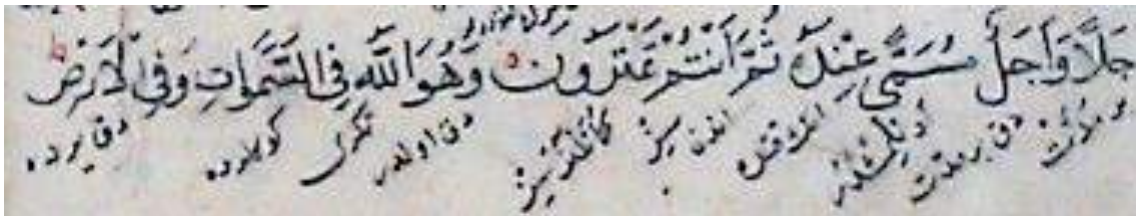

şümme-lleżîne keferû birabbihim ya'dilûn(e). Huve-lleżî hâlekakum min tînin şümme kadâ

Böyle iken inkâr edenler başka şeyleri Rablerine denk tutuyorlar. O öyle bir Rab'dır ki, sizi çamurdan yaratmış, sonra (her birinize) bir ecel tayin etmiştir.

Andan anlar kim kâfir oldılar Çalablarına berâber eylerler ya'nî şirk getürürler ol oldu kim yaratdı sizi balçıktan andan hüküm eyledi

9.

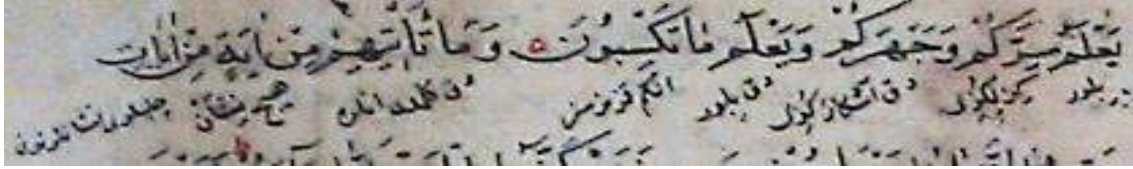
eclâ(en) ve ecelun musemmen 'indeh(u) şümme entum temterûn(e). Ve huva(A)llâhu fî-ssemâvâti vefî-l-ard(i)

(Kıyametin kopması için) belirlenmiş bir ecel de O'nun katındadır. Siz ise hâlâ şüphe ediyorsunuz. Hâlbuki O, göklerde de Allah'tır, yerde de.

*Bir müddet dağı bir müddet adanılmışdır anuñ katda andan siz gümānlarsız dağı oldur Tañrı
göklerde dağı yirde*

(296) [69a] EN'ĀM 3

1.

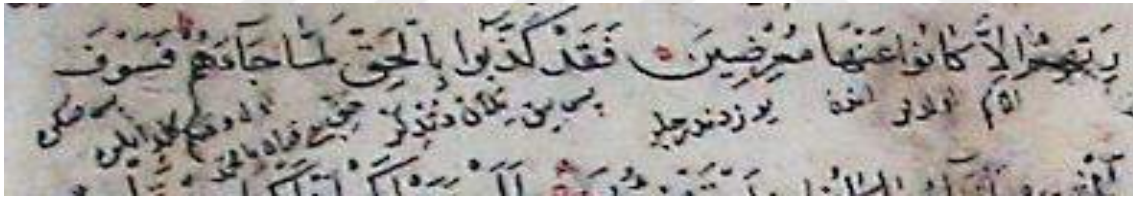

ya'lemu sirrakum ve cehrakum ve ya'lemu mâ teksibûn(e). Vemâ te/tîhim min âyetin

Sizin gizlinizi de bilir, açığa vurduğunuzu da. Sizin daha ne kazanacağınızı da bilir. Onlara Rablerinin âyetlerinden hiçbir âyet gelmez

*Bilür gizlüñüzi dağı âşikāreñüzi dağı bilür anı kim kazanursız dağı gelmedi anlara hiç nişān
Çalabları nişānlarından*

2.

min âyâti rabbihim illâ kânû 'anhâ mu'ridîn(e). Fekad kezzebû bilhakki lemmâ
câehum fesevfe

ki ondan yüz çevirmesinler. Nitekim hak (Kur'an) kendilerine gelince onu yalanladılar. Fakat alay ettikleri

*İllâ kim oldılar andan yüz döndüriciler pes bayık yalan dutdılar haqqı ya'nî Kūrān yā
Muḥammed ol vaqt kim geldi anlara pes şoñra*

3.

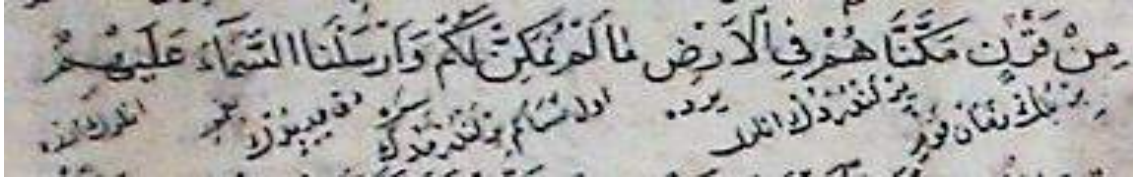

ye/tihim enbâu mâ kânû bihi yestehzi-ûn(e). Elem yerav kem ehleknâ min kablihim

şeyin haberleri kendilerine ilerde gelecektir. Onlardan önce nice nesilleri helâk ettiğimizi görmediler mi?

Gele anlara haberleri anuñ kim oldular anı yañşularlar ey görmediler mi nice helâk eyledük anlardan ilerü

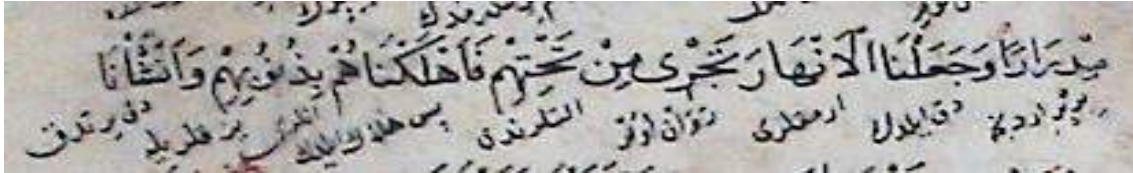
4.

min karnin mekkennâhum fi-l-ardi mâ lem numekkin lekum ve erselnâ-ssemâe ‘aleyhim eryüzünde size vermediğimiz imkân ve iktidarı onlara vermiştik. Onlara bol bol yağmur yağdırmıştık.

Bir bölük zamân kavmi yirlendürdük anları yirde ol nesne kim yirlendürmedük size dağı viribidük yağmuru anlaruñ üzre

5.

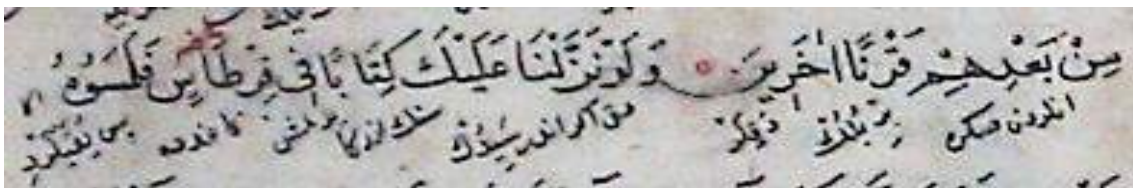

midrâran ve ce’alnâ-l-enhâra tecrî min tahtihim fe-ehleknâhum bizunûbihim ve enşe/nâ

Topraklarından nehirler akıttık. Sonra da günahları sebebiyle onları helâk ettik

Birbiri ardınca dağı eyledük ırmaqları revân olur altlarından pes helâk eyledük anları yazuklarıyla dağı yaratduk

6.

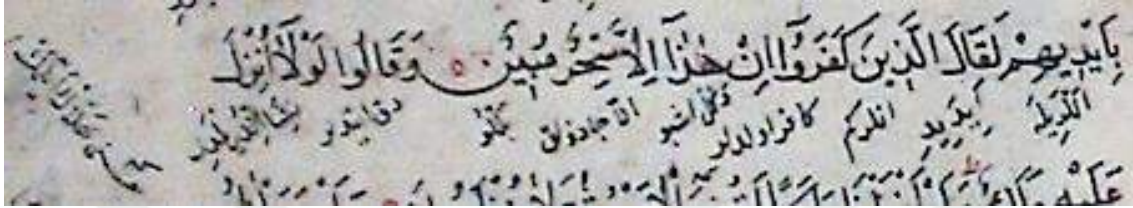

min ba'dihim karnen âharîn(e). Velez nezzelnâ 'aleyke kitâben fî kirtâsin felemesûhu

ve arkalarından başka bir nesil var ettik. (Ey Muhammed!) Eğer sana kâğıda yazılı bir kitap indirseydik, onlar da elleriyle ona dokunsalardı,

Anlardan şoñra bir bölük ... dağı eger indürseydük senüñ üzerüñe yazılmış kâğıtda pes yokılardı

7.

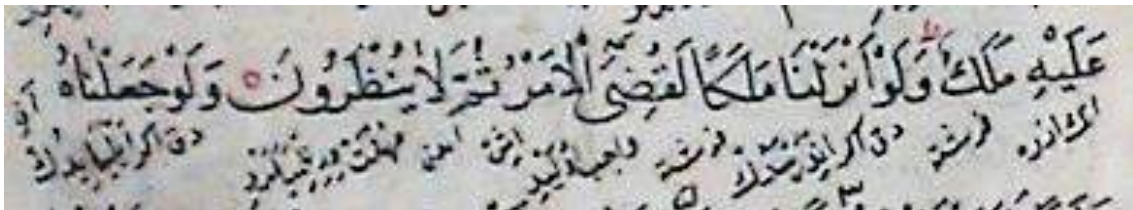

bi-eydihim lekâle-llezîne keferû in hâzâ illâ sihrun mubîn(un). Ve kâlû levlâ unzile

yine o inkâr edenler, “Bu, apaçık büyüden başka bir şey değildir” diyeceklerdi. Bir de dediler ki:

Elleriyle eyideydi anlar kim kâfir oldılar degül uşbu illâ câzuluk bellü dağı eyitdiler nişe indürilmedi ya 'nî helâk eylemeñ

8.

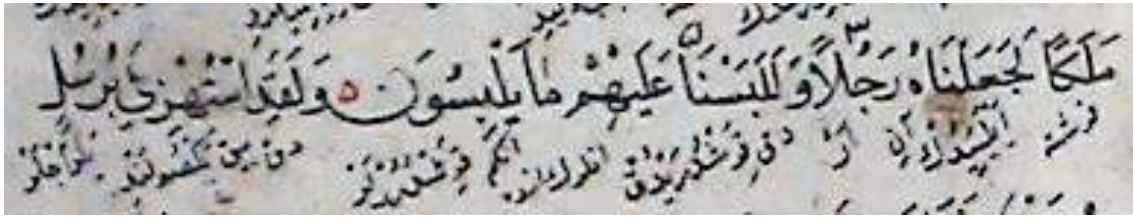

'aleyhi melek(un) velez enzelnâ meleken lekudiye-l-emru sûmme lâ yunzarûn(e). Velez ce'alnâhu

“Ona (açıktan göreceğimiz) bir melek indirilse ya!” Eğer (öyle) bir melek indirseydik artık iş bitirilmiş olurdu, sonra da kendilerine göz açtırılmazdı. (Hemen helâk edilirdiler.) Eğer onu Eğer onu (Peygamberi) bir melek kılsaydık

Anuñ üzre ferişte dağı eger indürsedük ferişte vâcib oldı iş andan mühlet virinilmeselerdi dağı eger eyleyedük anı

9.

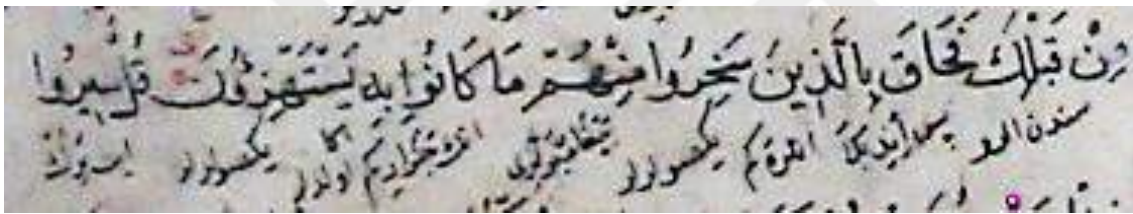

meleken lece'alnâhu raculen velebesnâ 'aleyhim mâ yelbisûn(e). Velekadi-stuhzi-e birusulin

Eğer onu (Peygamberi) bir melek kılsaydık yine onu bir adam (suretinde) yapardık ve onları yine içinde buldukları karmaşaya düşürmüş olurduk. Alaya alınmıştı

Ferişte eyleseydik anı er dağı karışdurayduk anlaruñ üzre anı kim karışdururlar dağı bayık yañşulandı yalavaçlar

10.

min kablike fehâka billezîne sahirû minhum mâ kânû bihi yestehzi-ûn(e). Kul sîrû

(Ey Muhammed!) Andolsun, senden önce de birçok peygamber de onlarla alay edenleri, alay ettikleri şey kuşatıp mahvetmişti. De ki: “Yeryüzünde gezin dolaşın da

Senden ilerü pes ebedî bekâ anlara kim yañşularlar peygâmblerleri anuñ mashaaradı kim oldılar aña yañşularlar eyit virüñ

11.

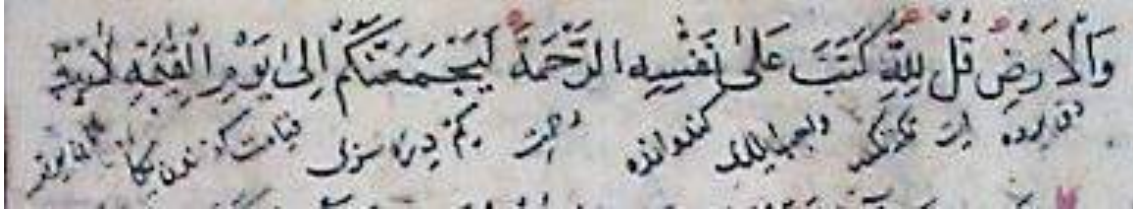
fî-l-ardi sümme-nzurû keyfe kâne 'âkibetu-lmukezzebîn(e). Kul limen mâ fî-ssemâvâti

(Peygamberleri) yalanlayanların sonu nasıl olmuş bir görün.” De ki: “Şu göklerdeki

Yirde andan baķuñ nişe oldı şoñı yalan dutıcılaruñ eyit kimdür ol kim göklerdedür

(297) [69b] EN'ĀM 12

1.

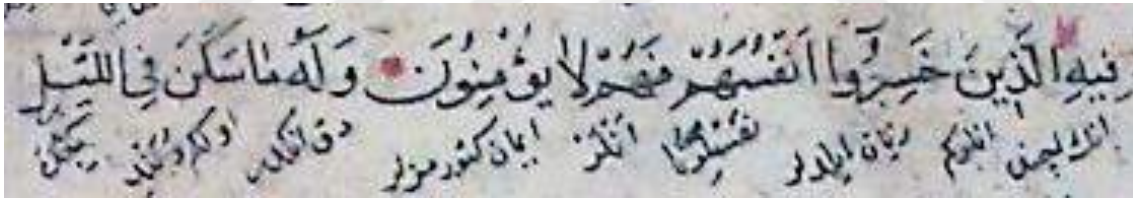

vel-ard(i) kul li(A)llâh(i) ketebe ‘alâ nefsihi-rrahme(te) leyecme’annekum ilâ yevmi-
lkiyâmeti lâ raybe

ve yerdekiler kimindir?” “Allah’ındır” de. O, merhamet etmeyi kendine gerekli kıldı. Andolsun sizi mutlaka kıyamet gününe toplayacak.

Daķı yirde eyit Tañrı’nuñdur vâcib eyledi kendü üzre rahmeti kim dire sizi kıyâmet güninden yaña yalan yoķdur

2.

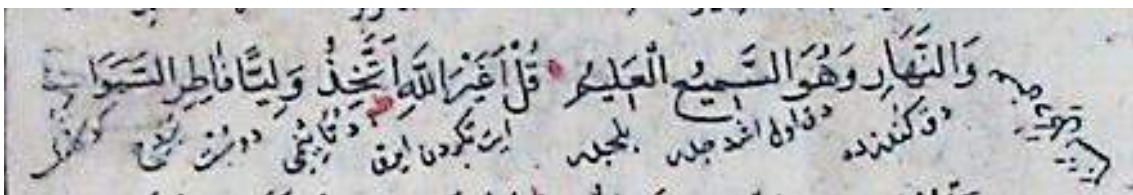

fi(hi) elleżîne ĥasirû enfusehum fehum lâ yu/minûn(e). Velehu mâ sekene fi-lleyli

Kendilerine yazık ettiler; çünkü onlar inanmazlar. Gece ve

Anuñ içinde anlar kim ziyân eylediler nefşlerine anlar ĩmân getirmezler daķı anuñdur ol kim dölendi gicede

3.

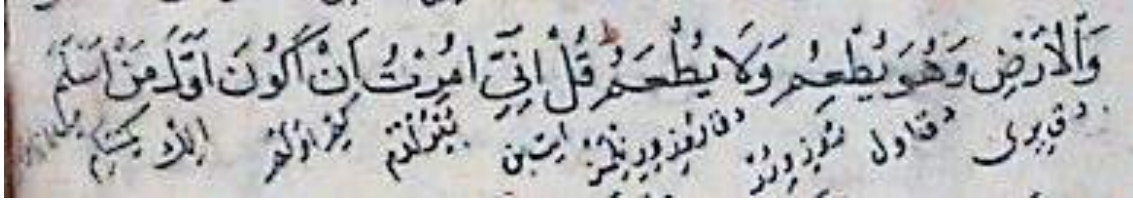

ve-nnehâr(i) vehuve-ssemî’u-l’alîm(u). Kul eġayra(A)llâhi ettehîzu veliyyen fâtiri-ssemâvâti

gündüzde barınan her şey O'nundur. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. De ki: "Göklerin ve yerin yaratıcısı olan, beslediği hâlde beslenmeye ihtiyacı olmayan Allah'tan başkasını mı dost edineceğim."

Dağı gündüzde dağı ol işidicidir bilicidir eyit Tañrı'dan ayruğ dutayın mı dost yaradıcı gökleri ya 'nî dükeli nesne

4.

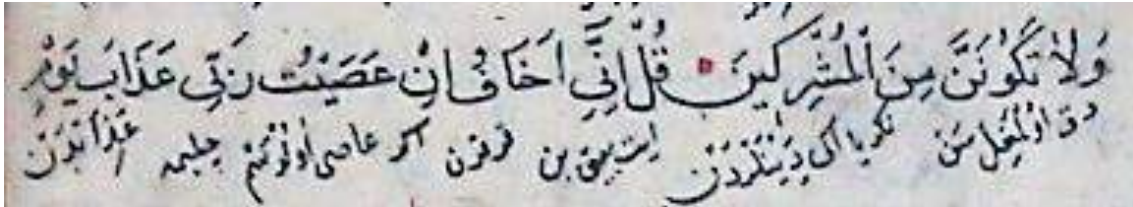

vel-ardî vehuve yut'imu velâ yut'am(u) kul innî umirtu en ekûne evvele men eslem(e)

De ki: "Bana, (Allah'a) teslim olanların ilki olmam emredildi

Dağı yiri dağı ol rûzı virür dağı rûzı virinilmez eyit ben buyruldu kim olam ilk teslîm Müselmânlar

5.

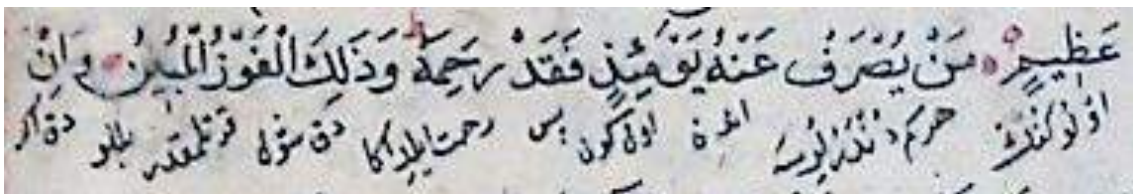

velâ tekûnenne mine-lmuşrikîn(e). Kul innî ehâfu in 'asaytu rabbî 'azâbe yevmin

ve sakın Allah'a ortak koşanlardan olma (denildi)." De ki: "Ben Rabbime isyan edersem gerçekten, büyük bir günün (kıyamet gününün) azabından korkarım."

Dağı olmağıl sen Tañrı'ya iki diyenlerden eyit bayık ben kôrkarın eger 'âşî olursam Çalabuma 'azâbından

6.

‘azîm(in). Men yusraf ‘anhu yevme-izîn fekad rahimeh(u) vezâlîke-lfevzu-lmubîn(u). Ve-in (O günün azabı) kimden savuşturulursa, gerçekten (Allah) ona acımıştır. İşte bu apaçık kurtuluştur. Şayet

Ulu anuñ her kim döndürülürse andan ol gün pes rahmet eyledi aña dağı şol kurtulmağdur bellü dağı eger

7.

yemeska(A)llâhu bidurrin felâ kâşife lehu illâ hu(ve) ve-in yemeske bihayrin fehuve ‘alâ Allah sana bir zarar dokundursa, bunu O’ndan başka giderecek yoktur. Fakat sana bir hayır dokunduracak olsa onu da kimse gideremez.

İrürse saña Tañrı ziyân yokdur çıkarıcı anı illâ ol dağı eger irer eylerse saña hayır ol

8.

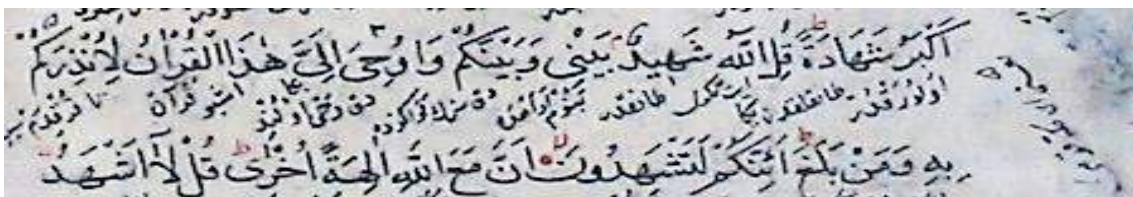

kulli şey-in kadîr(un). Vehuve-lkâhiru fevka ‘ibâdihi vehuve-lhakîmu-lhabîr(u). Kul eyyu şey-in

Bil ki O, her şeye hakkıyla gücü yetendir. O, kullarının üstünde mutlak hâkimiyet sahibidir. O, hüküm ve hikmet sahibidir, (her şeyden) hakkıyla haberdardır.

Her nesne üzre güç yiterdür kâdirdür dağı ol galibdür kulları üzre dağı ol dürüst işlüdür bilürdür işleri eyit ne nesne

9.

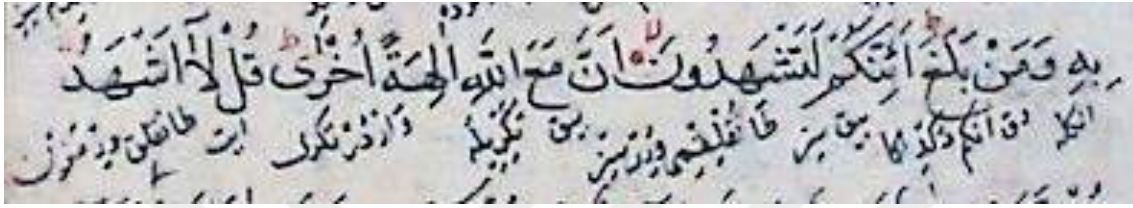

ekberu şehâde(ten) kuli(A)llâh(u) şehîdun beynî ve beynekum ve ûhiye ileyye hâzâ-İkur-ânu li-unzirakum

De ki: “Şahitlik bakımından hangi şey daha büyüktür?” De ki: “Allah benimle sizin aranızda şahittir. İşte bu Kur’an bana, onunla sizi ve eriştiği herkesi uyarayım diye vahyolundu.

Ulurağdur tanuqluğdan yaña eyit Tañrı tanuğdur benim aramda dağı sizüñ ortañuzda dağı vahy olındı baña uşbu Qurân tâ korğudam sizi ya ‘nî ey Mekke kavmi

10.

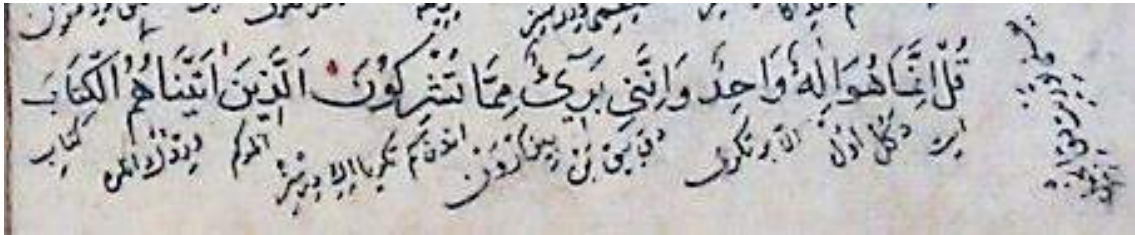

bihi vemen belag(a) e-innekum leteşhedûne. enne me’a(A)llâhi âliheten uhrâ kul lâ eşhed(u)

Gerçekten siz mi Allah ile beraber başka ilâhlar olduğuna şahitlik ediyorsunuz?” De ki: “Ben şahitlik etmem.”

Anuñla dağı anı kim degdi aña bayıq siz tanuqluğ mı virürsüz bayıq Tañrı’yla vardur Tañrı eyit tanuqluğ virmez

11.

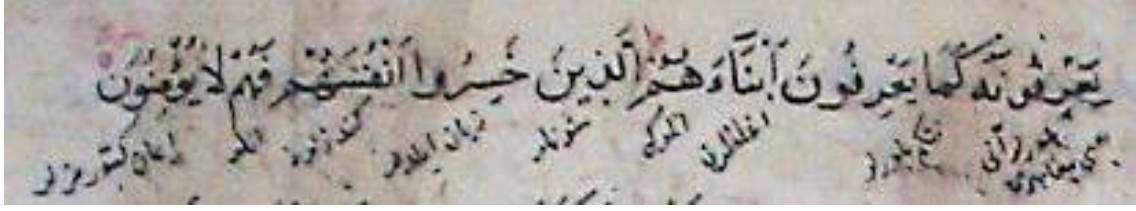

kul innemâ huve ilâhun vâhidun ve-innenî berî-un mimmâ tuşrikûn(e). Ellezîne âteynâhumu-İkitâbe

De ki: “O, ancak tek bir ilâhtır ve şüphesiz ben sizin Allah’a ortak koştüğünüz şeylerden uzağım.” Kendilerine kitap verdiklerimiz,

Eyit degül ol illâ bir Tañrı dağı bayıq ben bizârven andan kim Tañrı’ya iñdiresiz anlar kim virdüñ anlara kitabı ya ‘nî Tevrît dağı İncîl

1.

ya'rifūnehu kemâ ya'rifūne ebnâehum ellezîne hasirû enfusehum fehum lâ yu/minûn(e).

onu (Peygamberi) kendi öz oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. Kendilerini ziyana sokanlar var ya, işte onlar inanmazlar.

Ya'nî peygâmbere mi bilürler anı nitekim bilürler oğlanların anlar ki şunlar ziyân eylediler kendüzlerine anlar imân getürmezler

2.

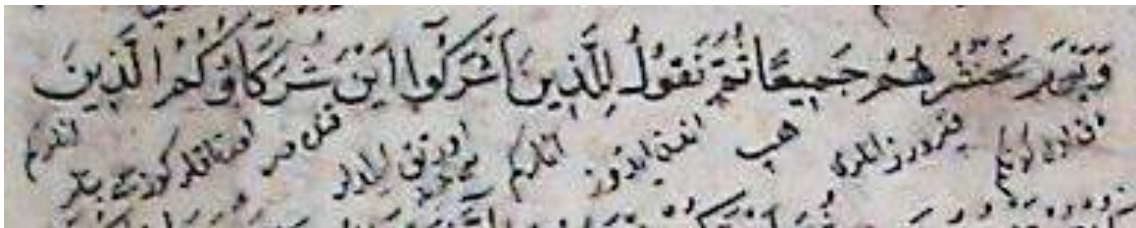

Vemen azlemu mimmeni-fterâ 'ala(A)llâhi keziben ev kezzebe bi-âyâti(h)i innehu lâ yuflihu-zzâlimûn(e).

Kim Allah'a karşı yalan uydurandan, ya da O'nun âyetlerini yalanlayandan daha zalimdir? Şüphesiz ki, zalimler kurtuluşa eremez.

Dağı kimdür zâlimrakı andan kim yalan bağıladı Tañrı'ya yalan yalan dutdı âyetlerini ya'nî Kırân'a bayıķ kırtulmaya zâlimler

3.

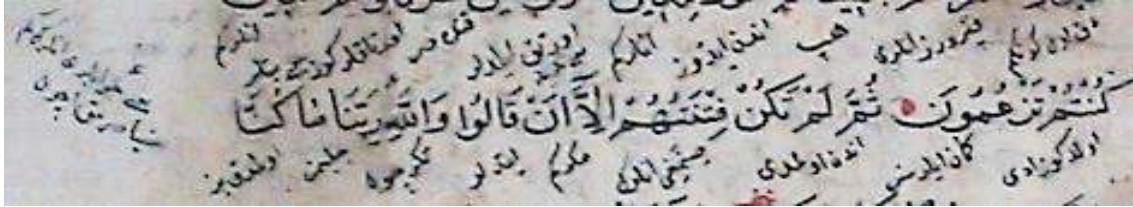

Veyevme nahşuruhum cemî'an sümme nekûlu lillezîne eşrakû eyne şurakâukumu-llezîne

Onları tümüyle (mahşere) toplayıp da Allah'a ortak koşanlara, “Nerede, ilâh olduklarını iddia ettiğiniz ortaklarınız?”

Dağı ol gün kim kaytaruruz anları hep andan eyidevüz anlar kim ortak eylediler şandadur ortaklarıñuz ya 'nî putları anlar kim

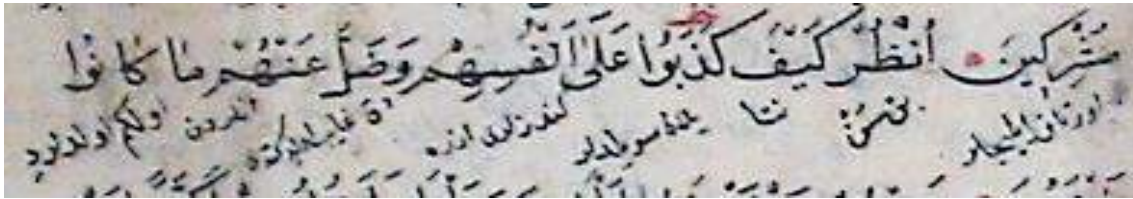
4.

kuntum tez'umûn(e). Şümme lem tekun fitnetuhum illâ en kâlû va(A)llâhi rabbinâ mâ kunnâ diyeceğimiz günü hatırla. Sonunda onların manevraları, “Rabbimiz Allah'a andolsun ki biz (O'na) ortak koşanlar değildik” demelerinden başka bir şey olmayacaktır.

Olduñuz adi gümân eylersiz andan olmadı şanmağı anlar ki meger kim eyitdiler Tañrı'çün Çalabumuz olmaduk biz ya 'nî cevabları anlar kim sınaya şormak için

5.

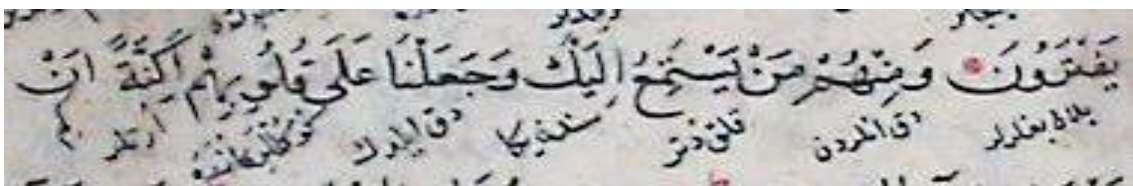

muşrikîn(e). Unzur keyfe kezebû 'alâ enfusihim vedalle 'anhum mâ kânû

Bak, kendilerine karşı nasıl yalan söylediler ve iftira edip durdukları şeyler (uydurma ilâhları) onları nasıl yüzüstü bırakıp kayboluverdi?

Ortak eyleyiciler bak sen nite yalan söylediler kendüzleri üzre dağı gâ'ib oldı gitti anlardan ol kim oldıardı

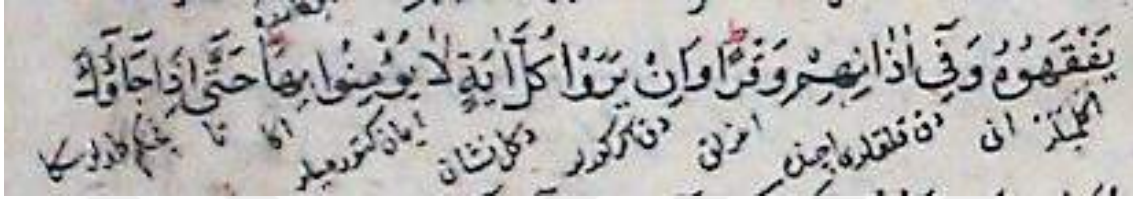
6.

yefterûn(e). Veminhum men yestemi'u ileyk(e) vece'alnâ 'alâ kulûbihim ekinneten en
İçlerinden, (Kur'an okurken) seni dinleyenler de var. Onu anlamamaları için kalpleri üzerine
perdeler (gereriz),

*Yalan bağlarlar dağı anlardan kulak dutar senden yaña dağı eyledük gönülleri üzre örtüler
kim*

7.

efkahûhu vefî âzânihim vakrâ(an) ve-in yerav kulle âyetin lâ yu/minû bihâ hattâ izâ câûke
kulaklarına ağırlık koyarız. Her türlü mucizeyi görseler de onlara inanmazlar. Hatta tartışmak
üzere sana geldiklerinde

*Añlamayalar anı dağı kulakları içinde ağırlık dağı eger göreler degül nişân imân
getürmeyeler aña tâ nitekim geldiler saña*

8.

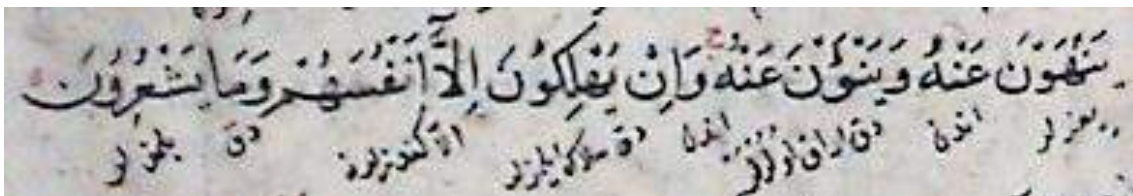

yucâdilûneke yekûlu-lleżîne keferû in hâzâ illâ esâtîru-l-evvelîn(e). Vehum

inkâr edenler, “Bu (Kur'an) evvelkilerin masallarından başka bir şey değil” derler. Onlar

*Dartışlar senüñle eyide anlar kim kâfir oldılar degül uşbu meger meşelleri ilerü gelir ki dağı
anlar*

9.

yenhevne ‘anhu veyen-evne ‘anh(u) ve-in yuhlikûne illâ enfusehum vemâ yeş’urûn(e).

başkalarını ondan (Kur’an’dan) alıkoyarlar, hem de kendileri ondan uzak kalırlar. Onlar farkına varmaksızın, ancak kendilerini helâk ediyorlar.

Yığarlar andan dağı ırak olurlar andan dağı helâk eylemezler illâ kendüzlerine dağı bilmezler

10.

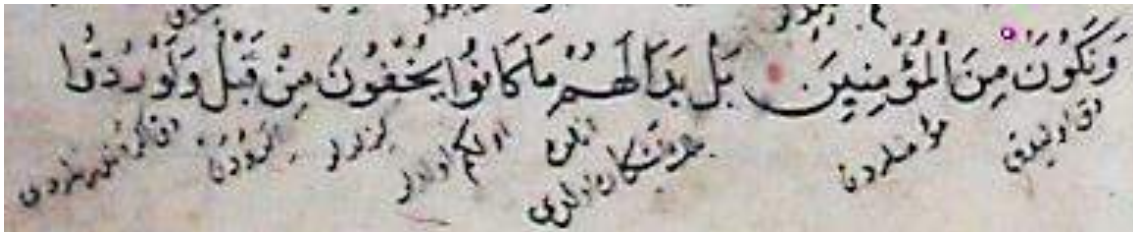

Velev terâ iz vukifû ‘alâ-nnâri fekâlû yâ leytenâ nuraddu velâ nukezzibe bi-âyâti rabbînâ

Ateşin karşısında durdurulup da, “Ah, keşke dünyaya geri döndürülsek de Rabbimizin âyetlerini yalanlamasak

Dağı eger göresiz ol vaqt kim şurunıldılar od üzre pes eyitdiler ey keşki biz gerü döndürüleydük dağı yalan dutmaduk Çalabumuz nişânlarına

11.

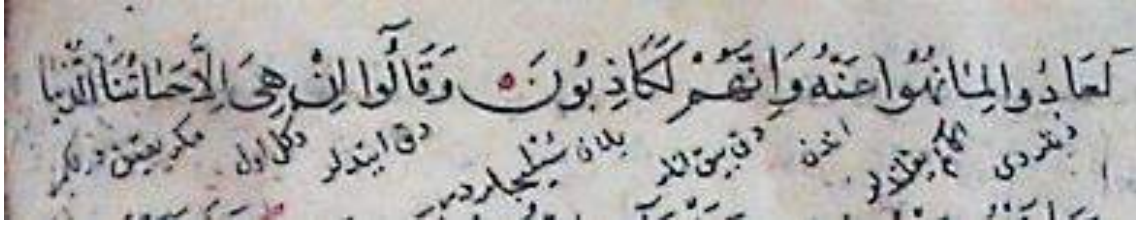

ve nekûne mine-lmu/minîn(e). Bel bedâ lehum mâ kânû yuhfûne min kabl(u) velev ruddû

ve mü’minlerden olsak” dedikleri vakit (hâllerini) bir görsen! Hayır, (bu yakınmaları) daha önce gizlemekte oldukları şeyler onlara göründü (de ondan). Eğer çevrilselerdi,

Dağı olayduğ mü’minlerden belki âşikâre oldu anlara ol kim oldılar gizlerler ilerüden dağı eger döndürünelerdi

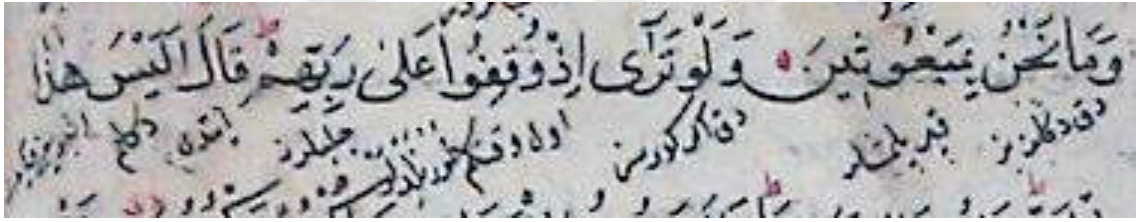
1.

le'âdû limâ nuhû 'anhu ve-innehum lekâzibûn(e). Ve kâlû in hiye illâ hayâtunâ-ddunyâ elbette kendilerine yasaklanan şeylere yine döneceklerdi. Şüphesiz onlar yalancılardır. Derler ki: “Hayat ancak dünya hayatımızdır.

Dönelerdi aña kim yığılandılar andan dağı bayık anlar yalan söyleyicilerdür dağı eyitdiler degül ol meger yakın dirliğine

2.

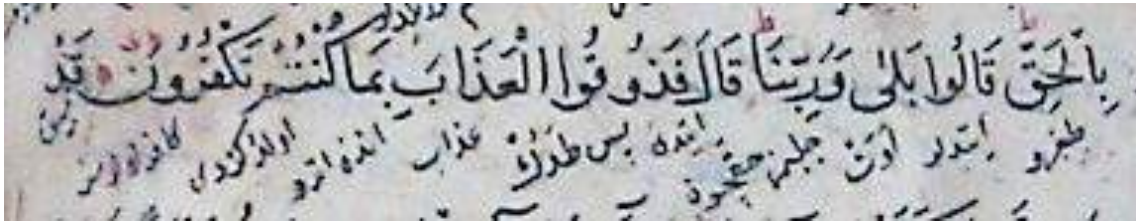

vemâ nahnu bimeb'ûsîn(e). Velew terâ iz vukifû 'alâ rabbihim kâle eleyse hâzâ

Artık biz bir daha diriltilecek de değiliz.” Rab’lerinin huzurunda durduruldukları vakit (hâllerini) bir görsen! (Allah) diyecek ki: “Nasıl, şu (dirilmek) gerçek değil miymiş?”

Dağı degülüz biz kayırlmışlar dağı eger göresiz ol vaqt kim tırunıldılar Çalablarına eyitdi degülem uşbu ...

3.

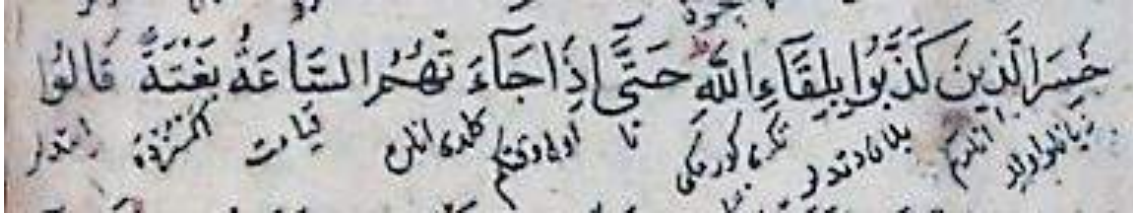

bilhakk(i) kâlû belâ verabbînâ kâle fezûkû-l'azâbe bimâ kuntum tekfurûn(e).

Onlar, “Evet, Rabbimize andolsun ki, gerçekmiş” diyecekler. (Allah), “Öyleyse inkâr etmekte olduğunuzdan dolayı tadın azabı!” diyecek.

Ṭoḡru eyitdiler evet Çalabumuza ḡaḡkı-çün eyitdi pes ṡaduñ ‘azāb andan ötrü olduñuzdı kâfir olursız ...

4.

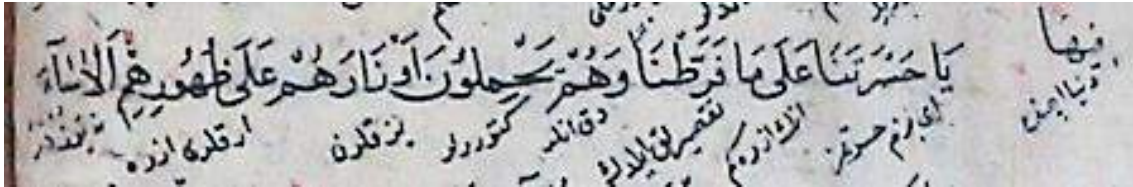

Kad ḡasira-lleżîne kezzebû bilikâ-i(A)llâh(i) hattâ izâ câet-humu-ssâ’atu baḡteten kâlû

Allah’ın huzuruna çıkmayı yalanlayanlar gerçekten ziyana uğramıştır. Nihayet onlara ansızın o saat (kıyamet) gelip çatınca,

Ziyānlu oldu anlar kim yalan dutdılar Tañrı görmegi tā ol vakt kim geldi anlara kıyāmet añsuzda eyitdiler

5.

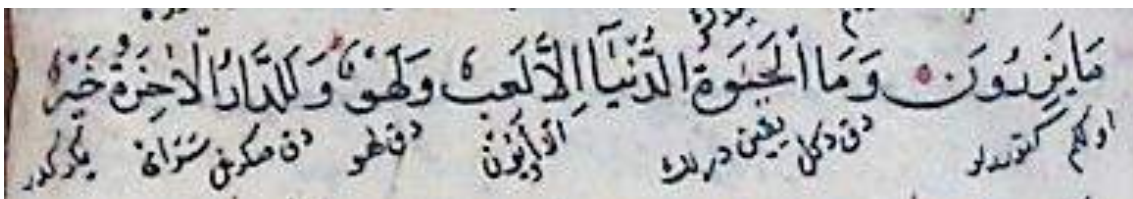

yâ ḡasratenâ ‘alâ mâ ferratnâ fiḡâ vehum yahmilûne evzârahum ‘alâ zuḡûrihim elâ sâe

bütün günahlarını sırtlarına yüklenerek, “Hayatta yaptığımız kusurlardan ötürü vay hâlimize!” diyecekler. Dikkat edin, yüklendikleri günah yükü ne kötüdür!

Ey bizüm ḡasretümüz anuñ üzre kim taḡşirlik eyledük daḡı anlar getürdiler yazuḡların arḡaları üzre ne yavuzdur minha dünya içinde

6.

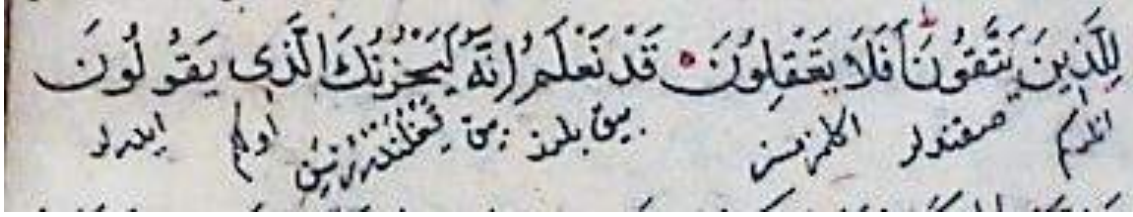

mâ yezirûn(e). Vemâ-lhayâtu-ddunyâ illâ la'ibun velehv(un) veleddâru-l-âhîrati hayrun

Dünya hayatı ancak bir oyun ve bir eğlencedir. Elbette ki ahiret yurdu Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için daha hayırlıdır.

Ol kim getürdiler dağı degül yakın dirlik illâ oyun dağı lehv dağı şöñrağı sarâyı yegrekdür

7.

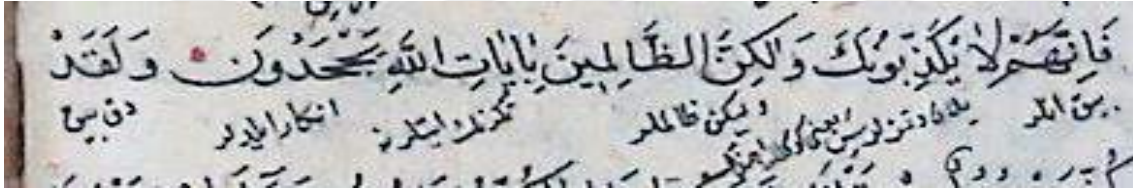

lillezîne yettekûn(e) efelâ ta'kilûn(e). Kad na'lemu innehu leyahzunuke-llezi yekûlûn(e)

Hâlâ akıllanmayacak mısınız? Ey Muhammed! Biz çok iyi biliyoruz ki söyledikleri elbette seni incitiyor.

Anlar kim şakındılar añlamaz mısız bayık bilürüz kayğılandururuz seni ol kim eyidürler

8.

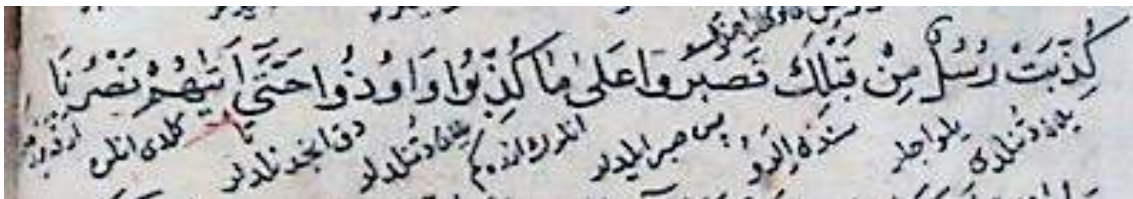

fe-innehum lâ yukezzibûneke velâkinne-zzâlimîne bi-âyâti(A)llâhi yechadûn(e). Velekad

Onlar gerçekte seni yalanlamıyorlar; fakat o zalimler Allah'ın âyetlerini inadına inkâr ediyorlar. Andolsun ki,

Bayık anlar kim yalan dutmazlar seni ya'nî gönüllerine ... velîkin zâlimler Tañrı'nuñ âyetlerine inkâr eylediler dağı bayık

9.

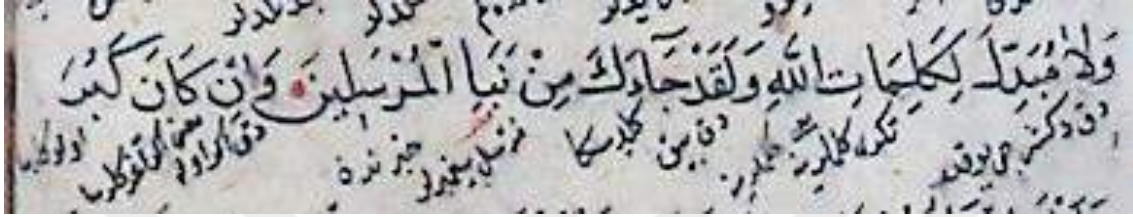

kuzzibet rusulun min kablike fesaberû 'alâ mâ kuzzibû veûzû hattâ etâhum nasrunâ

senden önce de birçok Peygamberler yalanlanmıştı da onlar yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine karşı sabretmişler ve nihayet kendilerine yardımımız yetişmişti.

Yalan dutıldı yalavaçlar senden ilerü pes haber eylediler anlaruñ üzre kim yalan dutıldılar dağı incidinildiler tâ geldi anlara arka virmez

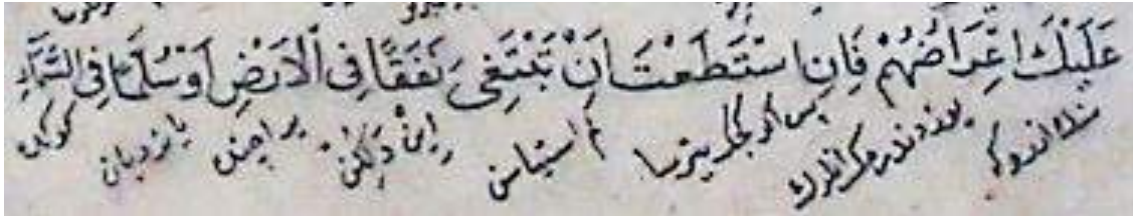
10.

velâ mubeddile likelimâti(A)llâh(i) velekad câeke min nebe-i-lmurselîn(e). Ve-in kâne kebura Allah'ın kelimelerini değiştirebilecek bir güç de yoktur. Andolsun peygamberler ile ilgili haberlerin bir kısmı sana gelmiş bulunuyor. Sana ağır geldi ise

Dağı değışdürici yokdur Tañrı kelimelerine ya 'nî kelimelerine dağı bayık geldi saña kıtsal peygamberler haberinden dağı eger ola ya 'nî eger ağır gelürse ulu ...

11.

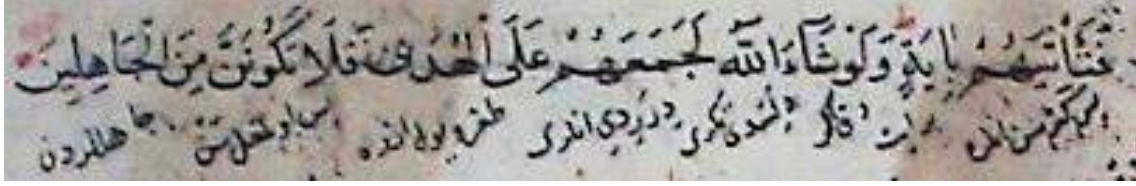

'aleyke i'râduhum fe-ini-steta'te en tebtęiye nefekan fî-l-ardi ev sullemen fî-ssemâ-i

eğer onların yüz çevirmeleri, bir delik açıp yerin dibine inerek, yahut bir merdiven kurup göğe çıkarak onlara bir mucize getirmeye gücün yetiyorsa durma, yap!

Senüñ üzerüñe yüz döndürmek anlaruñ pes eger güç yiterse kim isteyesin in deligin yir içinde yâ merdibân gökde

1.

fete/tyehum bi-âye(tin) velev şaa(A)llâhu leceme'ahum 'alâ-lhudâ felâ tekûnenne mine-lcâhilîn(e).

Eğer Allah dileseydi, elbette onları hidayet üzere toplardı. O hâlde, sakın cahillerden olma.

Pes getüresin anlara bir âyet dağı eger dilesedi Tañrı direrdi anları toğru yol üzre pes olmağıl sen cāhillerden

2.

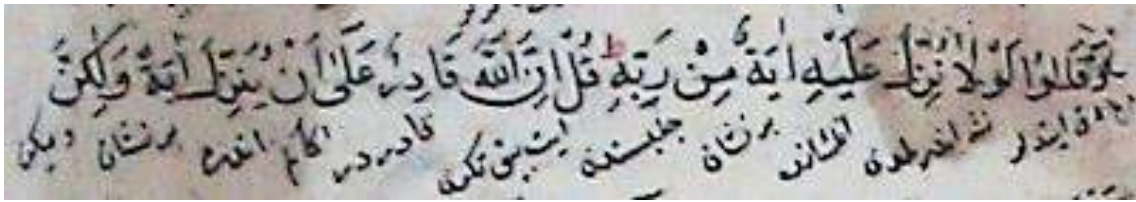

İnnemâ yestecîbu-lleẕîne yesme'ûn(e) velmevtâ yeb'asuhumu(A)llâhu şümme ileyhi yurce'ûn(e).

(Davete), ancak (bütün kalpleriyle) kulak verenler uyar. (Kalben) ölüleri ise (yalnızca) Allah diriltir. Sonra da hepsi O'na döndürülürler.

Bayık uyuvirür anlar kim işidürler dağı ölüler ya'nî kâfirler kayura anları Tañrı andan andan yaña dönileler

3.

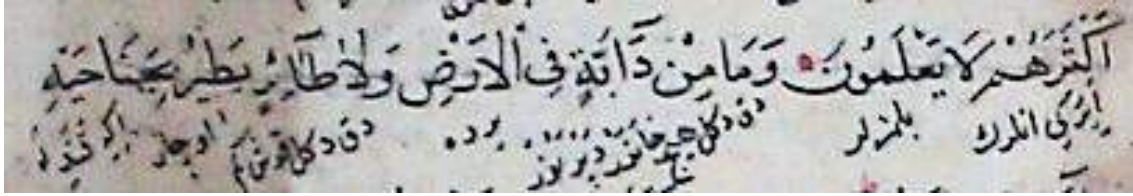

Ve kâlû levlâ nuzzile 'aleyhi âyetun min rabbih(i) kul inna(A)llâhe kâdirun 'alâ en yunezzile âyeten velâkinne

Dediler ki: “Ona Rabbinden bir mucize indirilse ya!” (Ey Muhammed!) De ki: “Şüphesiz Allah’ın, bir mucize indirmeğe gücü yeter.

Dağı eyitdiler nesne indürildi anuñ üzre bir nişān Çalabısından eyit bayıķ Tañrı kādirdür aña kim indüre bir nişān velikin

4.

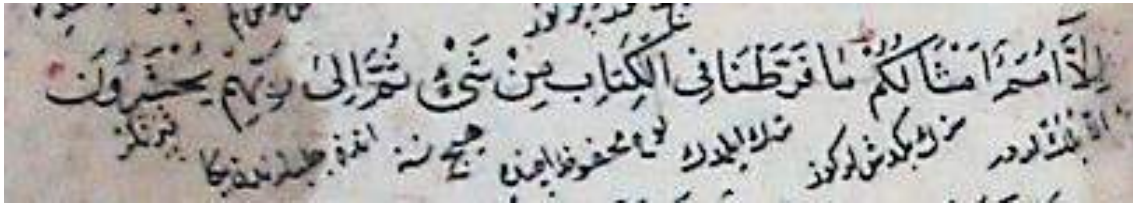

ekserahum lâ ya’lemûn(e). Vemâ min dâbbetin fi-l-ardi velâ tâ-irin yañiru bicenâhayhi

Fakat onların çoğu bilmiyor.” Yeryüzünde gezen her türlü canlı ve (gökte) iki kanadıyla uçan her tür kuş, sizin gibi birer topluluktan başka bir şey değildir.

Eyregi anlaruñ bilmezler dağı degül hiç cânverde yir yüz yirde dağı degül kuş kim uçar iki kanadıyla

5.

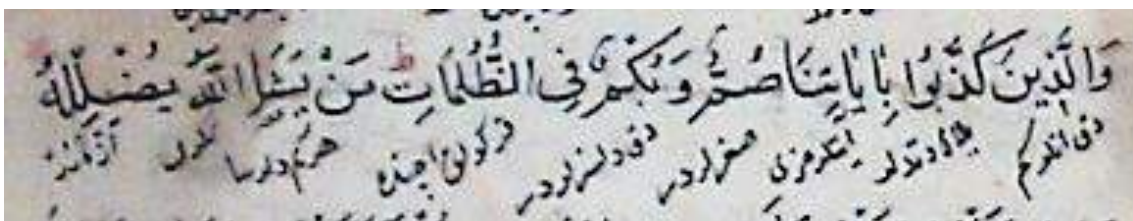

illâ umemun emsâlukum mâ ferratnâ fi-likâtibi min şey-/(in) sümme ilâ rabbihim yuhşerûn(e).

Biz Kitap’ta hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Sonunda hepsi Rablerinin huzuruna toplanıp getirilecekler.

İllâ bölüklerdür sizüñ beñdeşlerüñüz terk eylemedük levh-i mahfuż içinde hiç nesne andan Çalablarından yaña tepreneler

6.

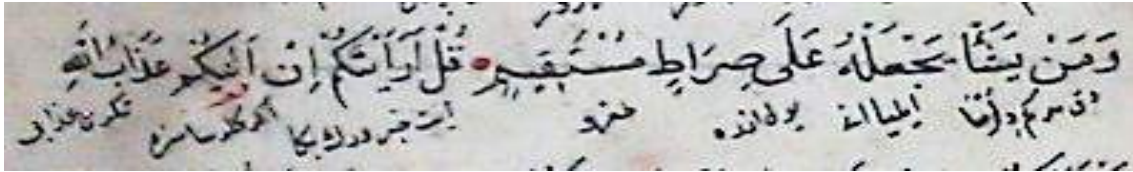

Vellezîne kezzebû bi-âyatînâ summun vebukmun fî-zzulumât(i) men yeşe-i(A)llâhu yudlihu

Âyetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklar içerisindeki birtakım sağırlar ve dilsizlerdir. Allah, kimi dilerse onu şaşırtır.

Dağı anlar kim yalan dutdılar âyetlerümüzü sağırlardur dağı dilsüzlerdür karañuluk içinde her kim dilerse anları azdurur

7.

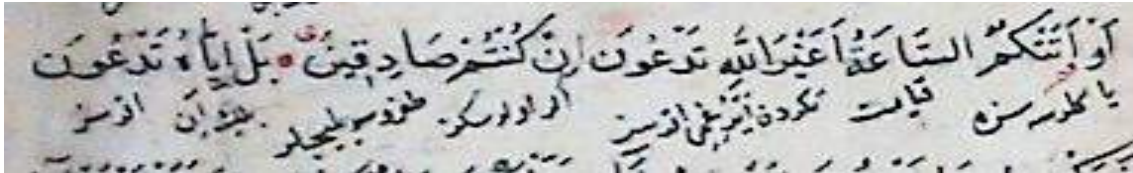

vemen yeşe/ yec'alhu 'alâ sirâtin mustekîm(in). Kul eraeytekum in etâkum 'azâbu(A)llâhi

Kimi de dilerse onu dosdoğru yol üzere kılar. (Ey Muhammed!) De ki: “Söyleyin bakalım. Acaba size Allah’ın azabı gelse veya size kıyamet saati gelip çatsa (böyle bir durumda)

Dağı bir kim dilese eyleye anı yol üzre toğru eyit haber virüñ baña eger gelürse size Tañrı 'azâbı

8.

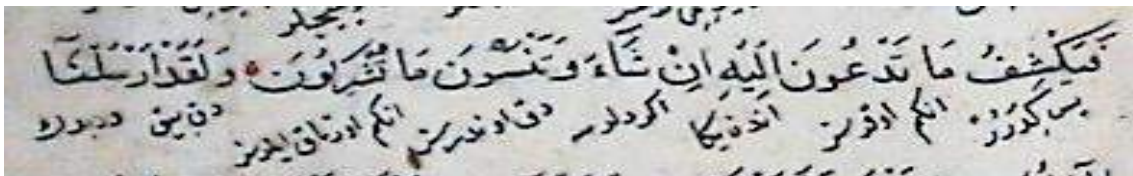

ev etekumu-ssâ'atu eğayra(A)llâhi ted'ûne in kuntum sâdikîn(e). Bel iyyâhu ted'ûne

siz Allah’tan başkasını mı çağırırsınız? Eğer (putların size yararı dokunduğu iddianızda) doğru söyleyenlerseniz (haydi onları yardıma çağırım). Hayır! (Bu durumda) yalnız

Yâ gelürse size kıyâmet Tañrı'dan ayruğ mı oğır-siz eger olursañuz toğru söyleyiciler bilüñ anı oğır-siz

9.

feyekşifu mâ ted'ûne ileyhi in şâe vetensevne mâ tuşrikûn(e). Velekad erselnâ

O da dilerse (kurtulmak için) dua ettiğiniz sıkıntıyı giderir ve siz o an Allah'a ortak koştuklarınızı unutursunuz.” Andolsun,

Pes görür anı kim okır-siz andan yaña eger dilerse dağı unudur siz anı kim ortak eylesiz dağı bayık viribidük

10.

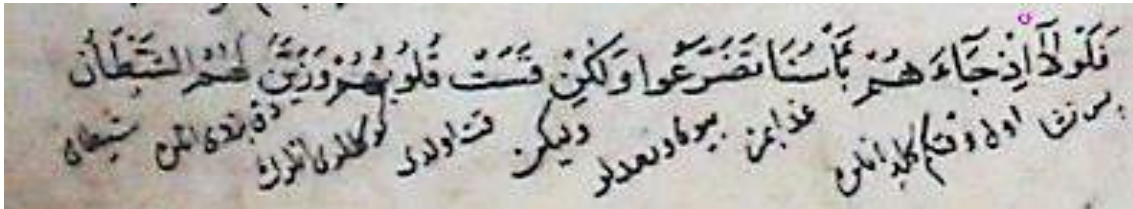

ilâ umemin min kablike feehaznâhum bilbe/sâ-i ve-ddarrâ-i le'allehum yetedarra'ûn(e).

senden önce birtakım ümmetlere de peygamberler gönderdik. (Peygamberlerini dinlemediler.) Sonunda, yalvarsınlar da tövbe etsinler diye onları şiddetli yoksulluk ve darlıklarla yakaladık.

Ümmetlerden yaña senden ilerü pes dutduk anları katılığla dağı sayruluğla anuñ-çün kim anlar yürümürler

11.

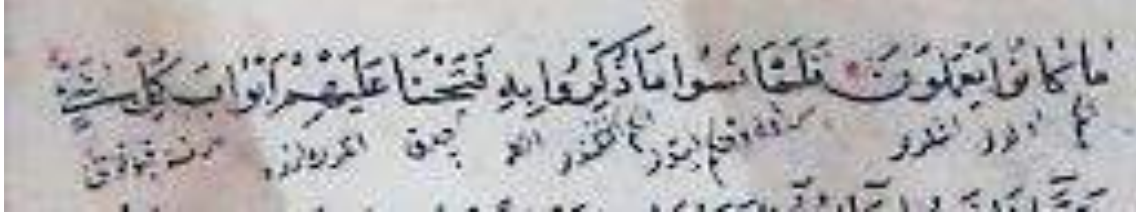
Felevlâ iz câehum be/sunâ tedarra'û velâkin kaset kulûbuhum vezeyyene lehumu-şşeytânu

Hiç olmazsa onlara azabımız geldiği zaman yakarıp tövbe etselerdi ya.. Fakat (onu yapmadılar) kalpleri katılaştı. Şeytan da

Pes nişe ol vaqt kim geldi anlara 'azābumuz boyun virmediler velîkin çatı oldı gönülleri anlaruñ dağı bizedi anlara şeytân

(299) [71b] EN ĀM 43

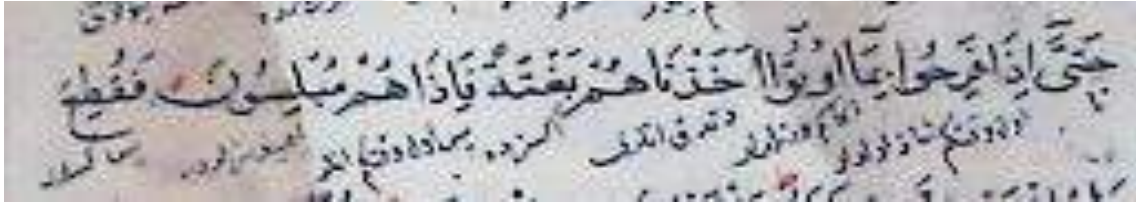
1.

mâ kânû ya'melûn(e). Felemmâ nesû mâ žukkirû bihi fetahnâ 'aleyhim ebvâbe kulli şey-in yapmakta olduklarını zaten onlara süslü göstermişti. Derken onlar kendilerine hatırlatılanı unuttuklarında, (önce) üzerlerine her şeyin kapılarını açtık.

Anı kim oldılar işlerler pes ol vaqt kim eyitdiler anı kim uñutıldılar anuñla açduķ anlaruñ üzre her nesne kapularını

2.

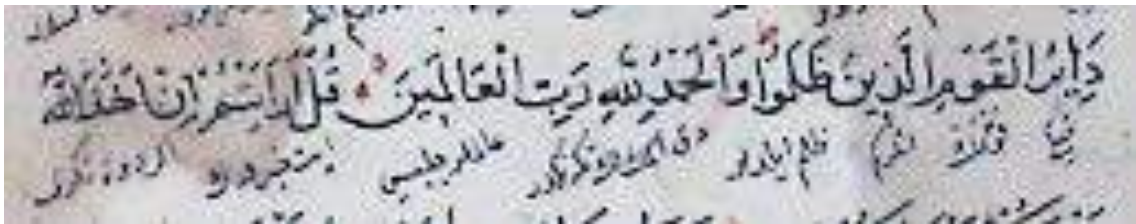

hattâ izâ ferihû bimâ ûtû eħaznâhum baġteten fe-izâ hum mublisûn(e). Fekuti'a

Sonra kendilerine verilenle sevinip şımardıkları sırada, onları ansızın yakaladık da bir anda tüm ümitlerini kaybedip yıkıldılar. Böylece

Tā ol vaqt kim şād oldılar aña kim virinildiler dutduķ anları añsuzda pes ol vaqt kim anlar ümīdsizlerdür pes kesildi

3.

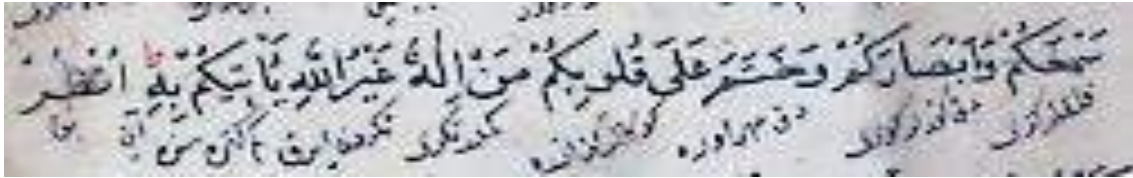

dâbiru-lkavmi-lleżîne zalemû velhamdu li(A)llâhi rabbi-l'âlemîn(e). Kul eraeytum in eħaža(A)llâhu

zulmeden o toplumun kökü kesildi. Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur. De ki: "Ne dersiniz, eğer Allah

Şonu kavmün anlar kim zulm eylediler dağı ögmeklik Tañrı'nuñdur 'âlemler Çalabısı eyit haber virün eger duta Tañrı

4.

sem'akum vebsâarakum vehateme 'alâ kulûbikum men ilâhun ğayru(A)llâhi ye/tikum bih(i) unzur

sizin kulağınızı ve gözlerinizi alır, kalplerinizi de mühürlerse, Allah'tan başka onu size (geri) getirecek ilâh kimmiş?" Bak,

Ķulağlaruñuzu dağı gözleruñuzi dağı mühr ura gönülleruñüz üzre kimdür Tañrı Tañrı'dan ayruğ kim getüre size anı bağ

5.

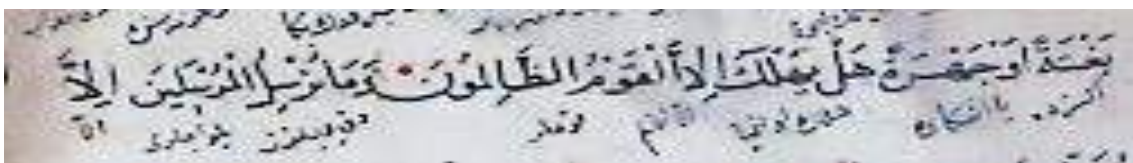

keyfe nusarrifu-l-âyâti şümme hum yasdifûn(e). **K**ul eraeytekum in etâkum 'azâbu(A)llâhi

biz âyetleri değişik biçimlerde nasıl açıklıyoruz, sonra onlar nasıl yüz çeviriyorlar? De ki: "Ne dersiniz, Allah'ın azabı

Nite döndürürüz ya 'nî bellü eylemek için nişānları andan anlar yüz döndürürler eyit haber virün baña eger gelür size Tañrı 'azāb

6.

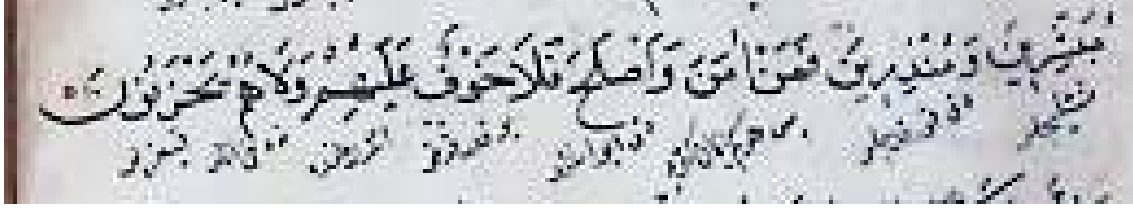

bağteten ev cehraten hel yuhleku illâ-lkavmu-zzâlimûn(e). Vemâ nursilu-lmurselîne illâ

size beklenmedik bir anda veya açıktan açığa gelse, zalimler toplumundan başkası mı helâk edilecek?” Biz peygamberleri ancak

Añsuzda yâ âşikâre helâk olunmaya illâ zâlim kavmler dağı virmezüz yalavaçları illâ

7.

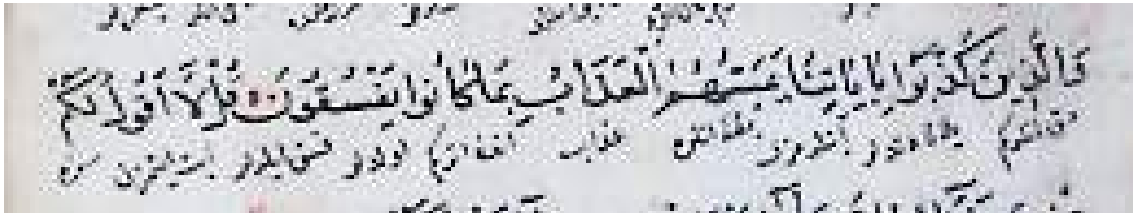

mubeşşirîne ve munzirîn(e) femen âmene veasleha felâ havfun 'aleyhim velâ hum yahzenûn(e)

müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak göndeririz. Kim iman eder ve kendini düzeltirse onlara korku yoktur. Onlar mahzun da olacak değildir.

Muştulayıcılar dağı korkuducılar pes her kim imân getürdi dağı eyü işler yokdur korku anlaruñ üzre ne dağı anlar kaygurlar

8.

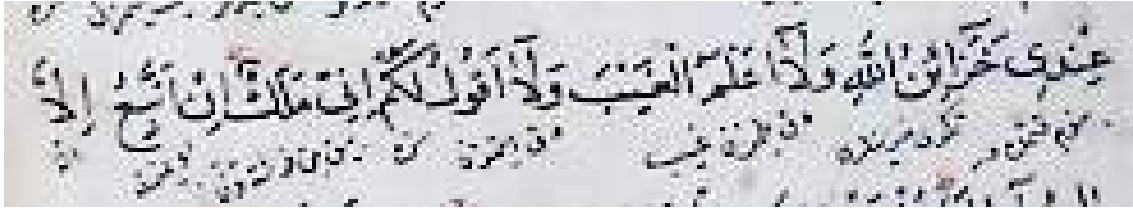

Vellezîne kezzebû bi-âyâtinâ yemessuhumu-l'azâbu bimâ kânû yefsukûn(e). **Kul lâ ekûlu lekum**

Âyetlerimizi yalanlayanlara ise, yapmakta oldukları fasıklık sebebiyle azap dokunacaktır. De ki: “Ben size,

Dağı anlar kim yalan dutdılar âyetlerümüzi yakına anlara 'azâb andan ötrü kim oldılar fişk eylerler eyit eyitmez size

9.

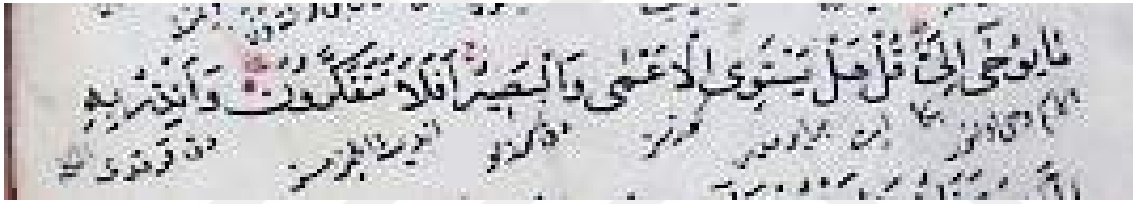

‘indî hazâ-inu(A)llâhi velâ a’lemu-lgaybe velâ ekûlu lekum innî melek(un) in ettebi’u illâ

‘Allah’ın hazineleri benim yanımdadır’ demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size ‘Ben bir meleğim’ de demiyorum. Ben sadece, bana gönderilen vahye uyuyorum.

Benüm katumdadur Tañrı hazîneleri dağı bilmezsin gayb dağı eyitmezsin size bayık ben ferişteven uymazın illâ

10.

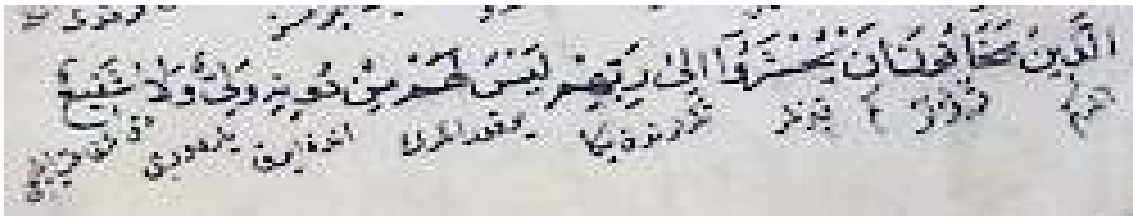

mâ yûhâ iley(ye) kul hel yestevî-l-a’ mâ velbasîr(u) efelâ tetefekkerûn(e). Ve enzîr bihi

De ki: “Görmeyenle gören bir olur mu? Siz hiç düşünmez misiniz?”

Aña kim vahy olunur baña eyit berâber midür gözsüz dağı gözlü endîşe eylemez siz dağı kırkıdı anuñla

11.

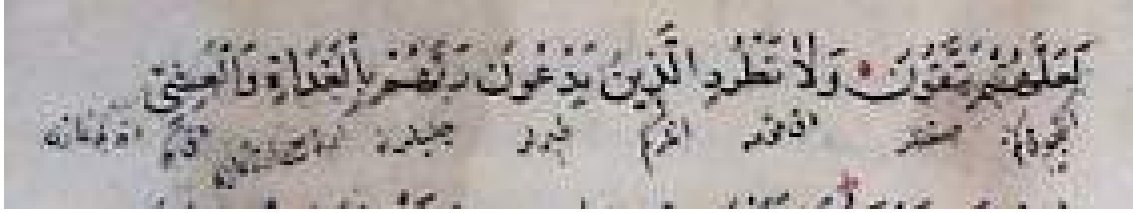
leżîne yehâfûne en yuħşerû ilâ rabbihim leyse lehum min dûnihi veliyyun velâ şefî’un

Kendileri için Allah’tan başka ne bir dost, ne de bir şefaatçi bulunmaksızın, Rab’lerinin huzurunda toplanmaktan korkanları, Allah’a karşı gelmekten sakınsınlar diye,

Anlar kim qorqarlar kim ... Tañrı'larından yaña yoqdur anlaruñ andan ayruq yären virici daqı şefâ'at eyleyici

(299) [72a] EN'ĀM 51

1.

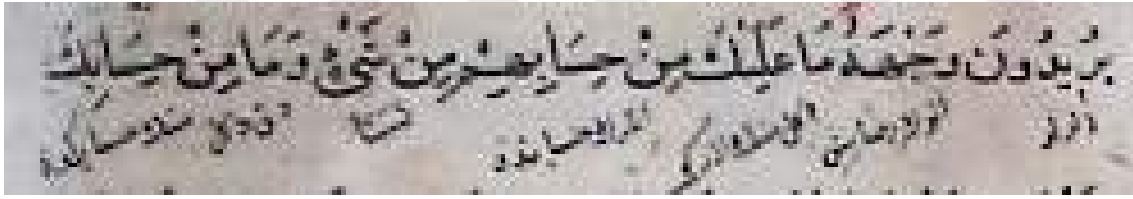

le'allehum yettekûn(e). Velâ tatrudî-illezîne yed'ûne rabbehum bilğadâti vel'aşiyyi

onunla (Kur'an ile) uyar. Rab'lerinin rızasını isteyerek sabah akşam O'na dua edenleri yanından kovma.

Anuñ-çün kim şaqınalar daqı qovma anlar kim taparlar Çalablarına irte ya'nî irte namâzi daqı kim gece namâzi

2.

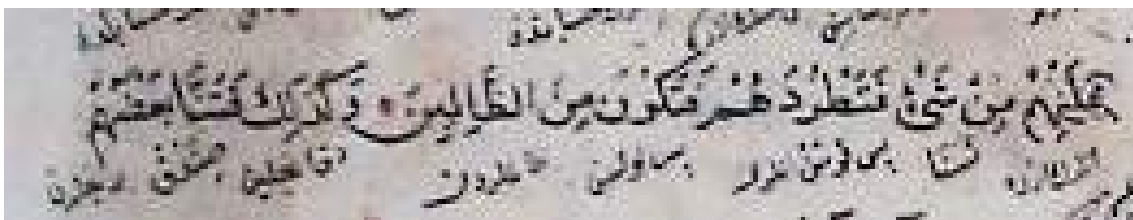

yurîdüne vecheh(u) mâ 'aleyke min hisâbihim min şey-in vemâ min hisâbîke

Onların hesabından sana bir şey yok, senin hesabından da onlara bir şey yok ki.

Dilerler anuñ rızasını degül senüñ üzerüñe kim anlarun hisâbından nesne daqı degül senüñ hisâbuñdan

3.

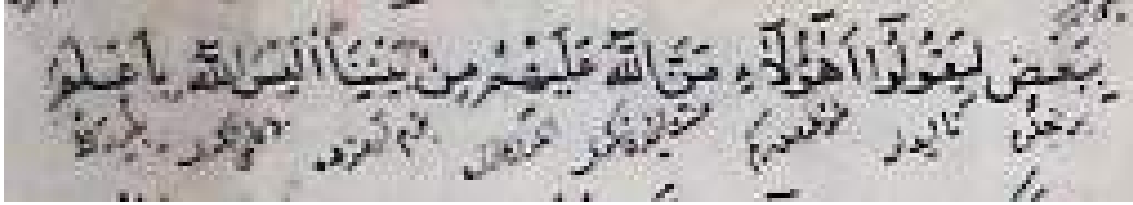

'aleyhim min şey-in fetatrudehum fetekûne mine-zzâlimîn(e). Ve kezâlike fetennâ ba'dahum

onları kovasın. Eğer kovarsan zalimlerden olursun. Böylece insanların bazısını bazısı ile denedik ki,

Anlaruñ üzre nesne pes kovman anları pes olasın zâlimlerden dağı ancılayın şınaduk birincelerin

4.

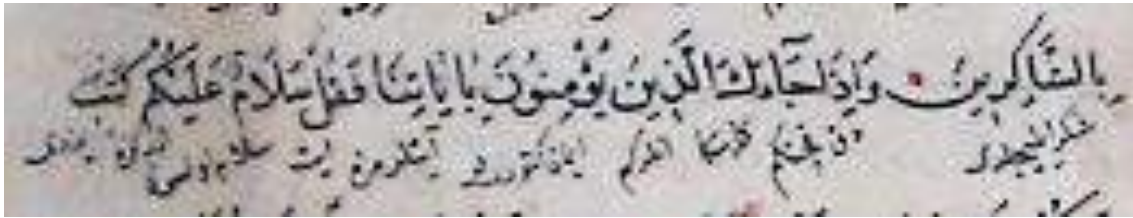

biba'din liyekûlû ehâulâ-i menna(A)llâhu 'aleyhim min beyninâ eleysa(A)llâhu bi-a'leme

“Allah, aramızdan şu adamları mı iman nimetine lâyük gördü?” desinler. Allah, daha iyi bilen değil mi

Birincelere tâ eyideler şınlar mıdur kim ni'met eyledi Tañrı anlaruñ üzre bizüm aramızda degül mi Tañrı bilürirek

5.

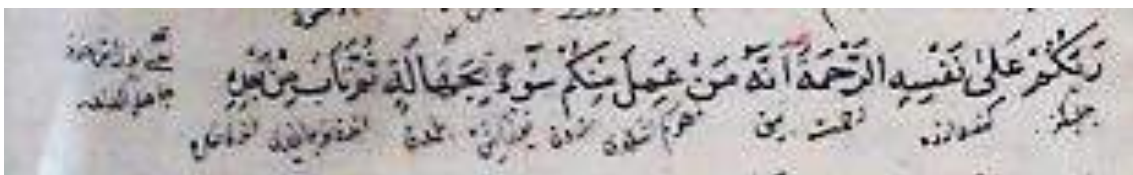

bi-şşâkirîn(e). Ve-izâ câeke-lleżîne yu/minûne bi-âyâtinâ fekul selâmun 'aleykum ketebe

şükreden kullarını? Âyetlerimize iman edenler sana geldikleri zaman, de ki: “Selâm olsun size! Rabbiniz kendi üzerine rahmeti (merhameti) yazdı.

Şükr eyleyicileri dağı kaçan kim gele saña anlar kim îmân getürdiler âyetlerümüze eyit selâm olsun üzerüñüze yazdı

6.

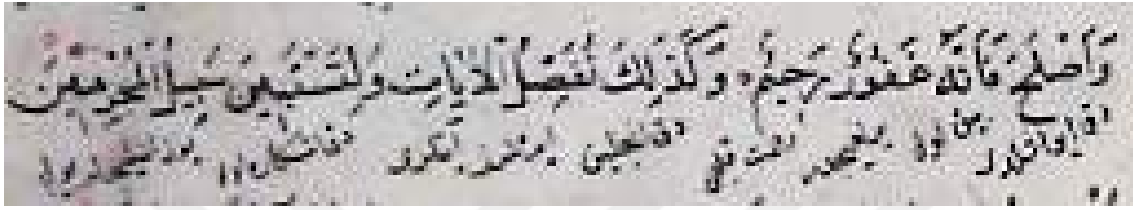

rabbukum ‘alâ nefsihi-rrahme(*te*) ennehu men ‘amile minkum sû-en bicehâletin sûmme tâbe min

Şöyle ki: Sizden kim cahillikle bir kabahat işler de sonra peşinden tövbe eder, kendini düzeltirse (bilmiş olun ki)

Çalabuñuz kendü üzre rahmet bayık her kim işledi sizden yavuz işi bilmeden andan tevbe eyledi andan şoñra ya ‘nî yavuz iş hor cāhillikdendür

7.

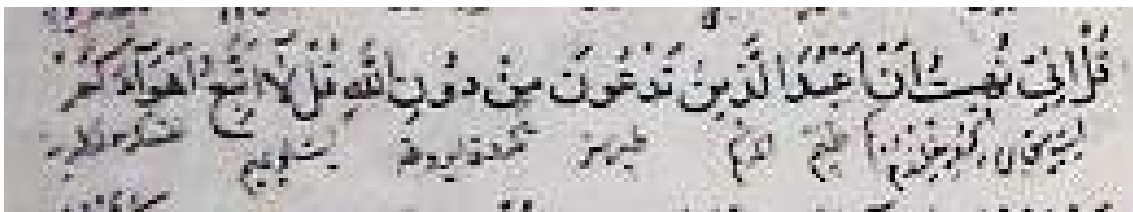

ve asleha fe-ennehu ğafûrun rahîm(*un*). Ve kezâlike nufassilu-l-âyâti ve litestebîne sebîlu-lmucrimîn(*e*)

O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.” Suçluların yolu da açığa çıksın diye âyetleri işte böyle ayrı ayrı açıklarız.

Dağı eyü işledi bayık ol yarlığayıcıdur rahmet kılıcı dağı ancılayın ayururuz âyetleri dağı āşikāre ola yavuz eyleyiciler yolu

8.

Kul innî nuhîtu en a'bude-lleżîne ted'ûne min dûni(A)llâh(i) kul lâ ettebi'u ehvâekum

De ki: “Sizin, Allah’tan başka ibadet ettiğiniz şeylere ibadet etmem bana kesinlikle yasaklandı. Ben sizin arzularınıza uymam.

Eyit bayık bize egrü yığlandum kim tapam anlar kim taparsız Tañrı'dan ayruğa eyit uymayam nefsüñüz dileklerine

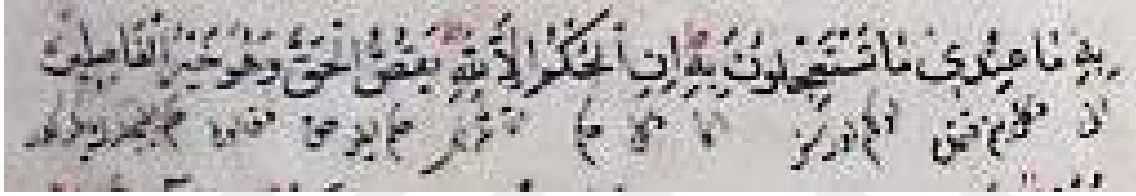
9.

ad daleltu izen vemâ enâ mine-lmuhtedîn(e). **Kul** innî ‘alâ beyyinetin min rabbî ve kezzebtum (Uyarsam) o takdirde sapmış olurum, hidayete erenlerden olmam.” De ki: “Şüphesiz ben, Rabbimden (gelen) kesin bir belge üzereyim. Siz ise onu yalanladınız.

Bayık azdum ben andan dağı degülem ben toğru dutıcılardan eyit bayık hüccet üzereneven Çalabumdan dağı yalan dutduñuz

10.

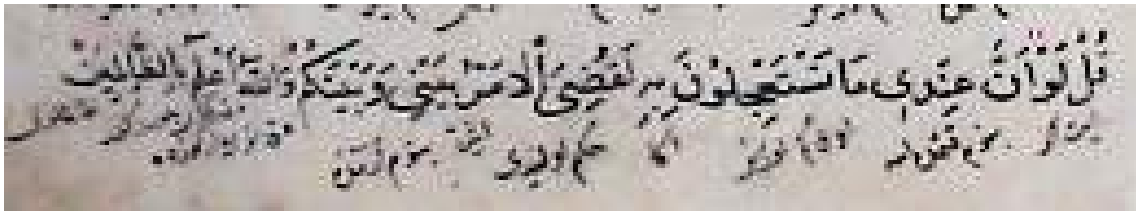

bih(i) mâ ‘indî mâ testa’cilûne bih(i) ini-lhukmu illâ li(A)llâh(i) yekussu-lhakk(a) ve huve hayru-lfâsilîn(e).

Sizin acele istediğiniz azap benim elimde değil. Hüküm yalnızca Allah’a aittir. O, hakkı anlatır. O, hakkı batıldan ayırt edenlerin en hayırlısıdır.”

Anı degül benüm çatumda ol kim urasız aña degül hüküm illâ Tañrı’nuñ hüküm eyler çok dağı ol hüküm eyleyicileruñ yegregidür

11.

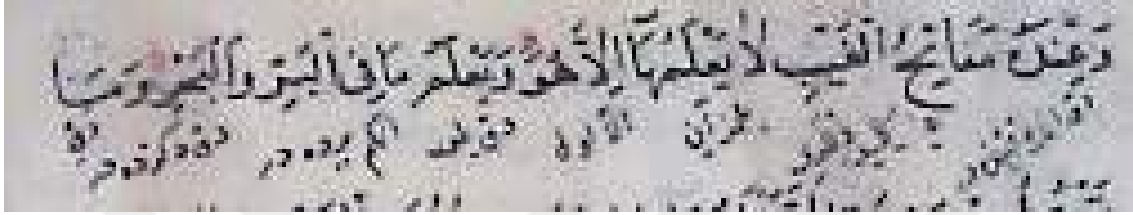
Kul lev enne ‘indî mâ testa’cilûne bihi lekudiye-l-emru beynî ve beynekum va(A)llâhu a’lemu bi-zzâlimîn(e).

De ki: “Sizin acele istediğiniz azap şayet benim elimde olsaydı, benimle sizin aranızda iş elbette bitirilmiş olurdu.” Allah, zalimleri daha iyi bilir.

Eyit eger benim katumda ise ol kim urasız aña hüküm olındı iş benim aramda dağı sizüñ arañuzda dağı Tañrı bilürekdür zālimleri

(300) [72b] EN' ĀM 59

1.

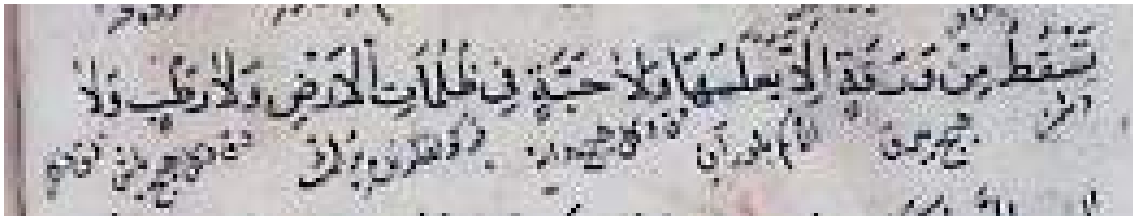

Ve 'indehu mefâtihu-lğaybi lâ ya'lemuhâ illâ hu(ve) ve ya'lemu mâ fi-lberri velbahr(i) vemâ

Gaybın anahtarları yalnızca O'nun katındadır. Onları ancak O bilir. Karada ve denizde olanı da bilir. Düşmez

Dağı anuñ katındadır ğayb kilid dilleri bilmez anı illâ ol dağı bilür anı kim yirdedür dağı deñizededür dağı

2.

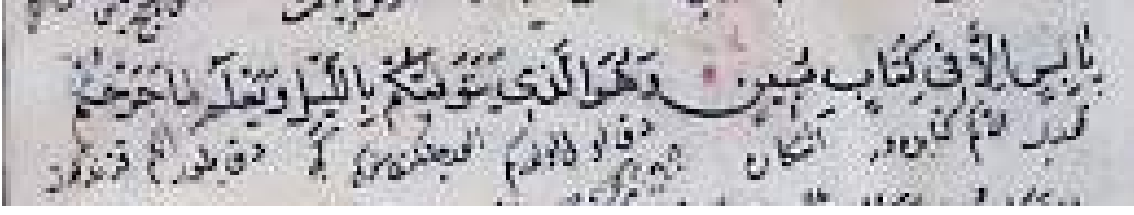

teskutu min verakatin illâ ya'lemuhâ velâ habbetin fi zulumâti-l-ardi velâ ratbin velâ

Hiçbir yaprak ki onu bilmesin. Yerin karanlıklarında da hiçbir tane, hiçbir yaş, hiçbir kuru şey yoktur ki

Düşmez hiç yaprak illâ kim bilür anı dağı degül hiç dane karañuluklarında yirüñ dağı degül hiç yaş dağı degül

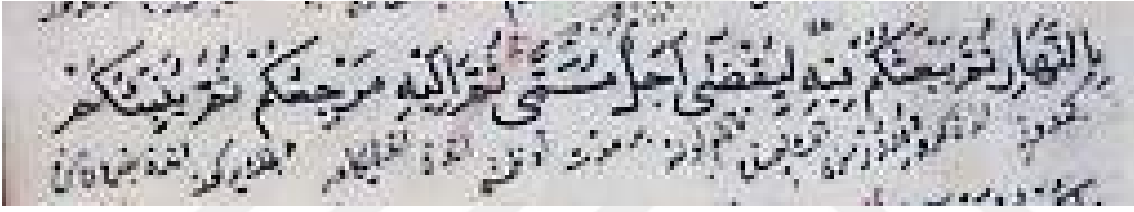
3.

yâbisin illâ fi kitâbin mubîn(in). Vehuve-llezi yetevfâkum billeyli ve ya'lemu mâ cerahtum apaçık bir kitapta (Allah'ın bilgisi dâhilinde, Levh-i Mahfuz'da) olmasın. O, geceleyin sizi ölü gibi kendinizden geçirip alan (uyutan) ve

Ḳurî illā kim kitābdadur āşikāre daḳı ol öldür kim öldürecekleri sizi gece daḳı bilür anı kim kazandıñuz

4.

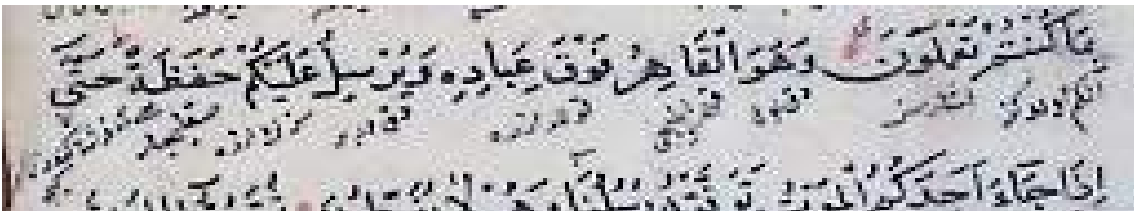

bi-nnehâri şümme yeb'asukum fihi liyukdâ ecelun musemmâ(en) şümme ileyhi merci'ukum şümme yunebbi-ukum

gündüzün kazandıklarınızı bilen, mukadder olan hayat süreniz doluncaya kadar gündüzleri sizi tekrar kaldıran O'dur. Sonra dönüşünüz O'nadır,

Gündüzi andan gerü dirildür sizi anuñ içinde tamām olına bir müddet adanılmış andan anda yañadur dönecek yirüñüz andan ğayr vire size

5.

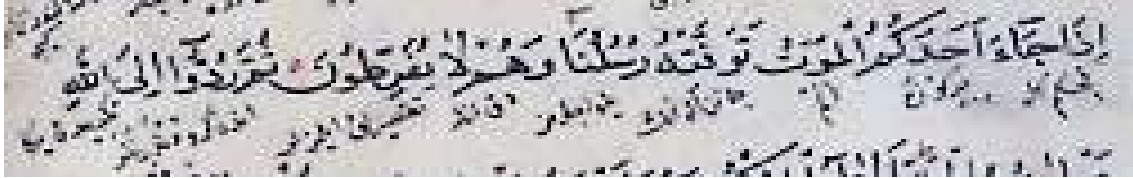

bimâ kuntum ta'melûn(e). Vehuve-lkâhiru fevka 'ibâdih(i) ve yursilu 'aleykum hafezaten hattâ

Sonra O, işlemekte olduklarınızı size haber verecektir. O, kullarının üstünde mutlak hâkimiyet sahibidir. Üzerinize de koruyucu melekler gönderir.

Anı kim olduñuz işlersiz dağı ol kahr eyleyici kullar üzre dağı virür sizüñ üzre şaklayıcılar ya 'nî ferişte gündüz Tañrı gice

6.

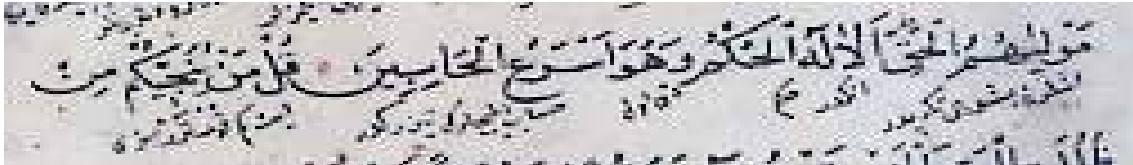

izâ câe ehadekumu-lmevtu teffet-hu rusulunâ vehum lâ yuferritûn(e). Şümme ruddû ila(A)llâhi

Nihayet birinize ölüm geldiği vakit (görevli) elçilerimiz onun canını alır ve onlar görevlerinde asla kusur etmezler. Sonra hepsi, gerçek sahipleri Allah'a döndürülürler.

Kaçan kim gele bir güne ölüm cânın ala anuñ yalavaçlarımız dağı anlar taşirlik eylemezler andan gerü dönderineler Tañrı'dan yaña

7.

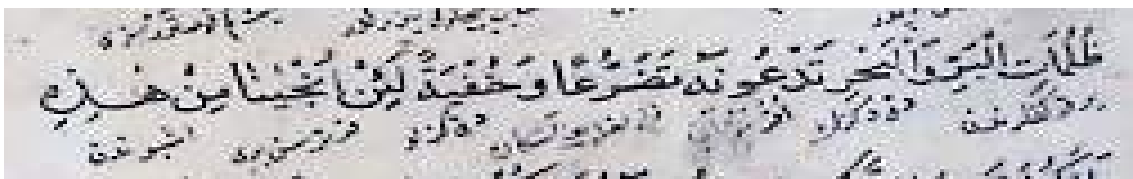

mevlâhumu-lhakk(i) elâ lehu-lhukmu ve huve esra'u-lhâsibîn(e). **Kul** men yunecçikum min

İyi bilin ki hüküm yalnız O'nundur. O, hesap görenlerin en çabuğudur. De ki: "Sizler, açıktan ve gizlice O'na 'Eğer bizi bundan kurtarırsa,

İşleri başarıcı Tañrı'dur anuñdur hükm dağı ol hisâb eyleyiciler ki tizirekdür eyit kim kurtarur sizi

8.

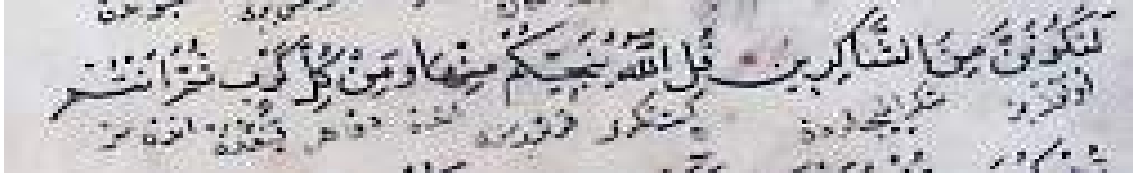

zulumâti-lberri velbahri ted'ûnehu tedarru'an ve hufyeten le-in encânâ min hâzihi

elbette şükredenlerden olacağız' diye dua ederken, sizi karanın ve denizin karanlıklarından (tehlikelerinden)

Yir karañuluqlarından dağı deñiziñ oğır siz anı zârlıqla ya 'nî âşikâre dağı gizli kurtarsın bizi iş bundan

9.

lenekûnenne mine-şşâkirîn(e). **Kuli(A)llâhu yuneccikum minhâ vemin kulli kerbin sümme entum**

kim kurtarır?” De ki: “Onlardan ve her türlü sıkıntıdan sizi Allah kurtarır. Ama siz yine de *Oluruz biz şükr eyleyicilerden eyit Tañrı kurtarur sizi andan dağı her kayğudan andan siz*

10.

tuşrikûn(e). **Kul huve-lkâdiru 'alâ en yeb'âse 'aleykum 'azâben min fevkikum ev min tahti**

O'na ortak koşuyorsunuz.” De ki: “O, size üstünüzden (gökten) veya ayaklarınızın altından (yerden) bir azap göndermeğe,

Şirk eylemezsiz eyit oldur güç yiter aña kim virbiye sizüñ üzre 'azâb üstüñüzden yâ ayaklaruñuz

11.

erulikum ev yelbisekum Őiye'an ve yuzika ba'dakum be/se ba'd(in) unzur keyfe nusarrifu-l-
âyatî

ya da sizi grup grup birbirinize dūŐürmeĐe ve kiminizin Őiddetini kiminize tattırmaya gūcū
yetendir.” Bak, anlasınlar diye, âyetleri

*Altından yâ karuŐdurasız bölüklerle dağı Őaddura birinceler birince çalış bağ nite döndürürüz
âyetleri*

(300) [73a] EN'ĀM 65

1.

le'allehum yefkahūn(e). Vekeźzebe bihi kavmuke vehuve-lhakk(u) kul lestu 'aleykum
bivekīl(in).

değişik biçimlerde nasıl açıklıyoruz. O (Kur'an) hak olduğu hâlde, kavmin onu yalanladı. De
ki: “Ben size vekil (sizden sorumlu) değilim.”

*Anlaruñçün kim añlayasız daĐı yalan dutdı anı kavmüñ ol haĐkđdur eyit degūlin sizüñ üzre iŐ
sürici*

2.

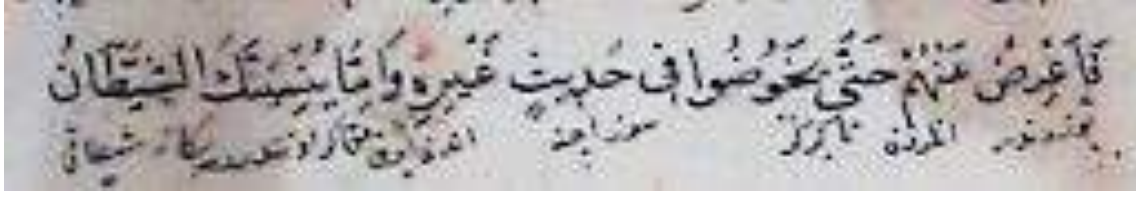

Likulli nebe-in mustekarr(un) vesevfe ta'lemūn(e). Ve-izâ raeyte-lleźîne yahūdūne fî âyatînâ

Her haberin gerçekleşeceği bir zamanı vardır. İleride bileceksiniz. Âyetlerimiz hakkında
dedikoduya dalanları gördüğün vakit başka bir söze dalıncaya kadar

Her haberüñ yiri var dağı tiz bilesiz dağı kaçan göresin anlar kim görürler âyetlerümüz içinde

3.

fea'rid 'anhum hattâ yahûdû fi hadîsîn gayrih(i) ve-immâ yunsiyenneke-şşeytânu

onlardan yüz çevir, uzaklaş. Şayet şeytan sana unutturursa

Yüz döndür anlardan tâ gireler söz içine andan ayruk dağı eger unutturursa saña şeytân

4.

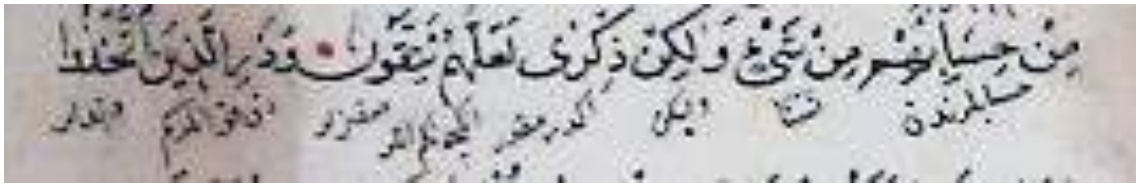

felâ tak'ud ba'de-zzîkrâ me'a-lkavmi-zzâlimîn(e). Vemâ 'alâ-lleżîne yettekûne

hatırladıktan sonra (kalk), o zalimler grubu ile beraber oturma. Allah'a karşı gelmekten sakınanlara,

Oturma añmağdan soñra kavmler zâlimler dağı degül anlaruñ üzre kim şakınurlar ya'nî yañşulamaktan

5.

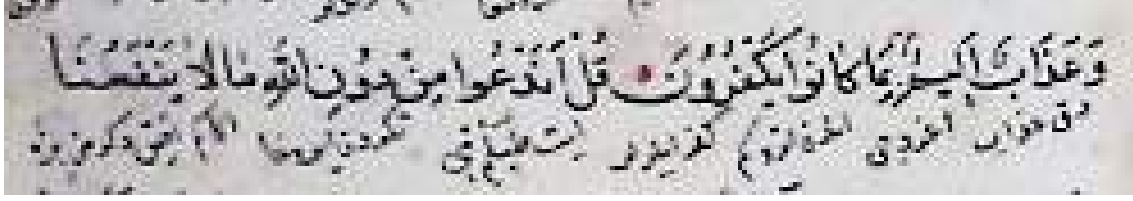
min hisâbihim min şey-in velâkin zîkrâ le'allehum yettekûn(e). Vezeri-lleżîne-ttehażû

onların hesabından bir şey (sorumluluk) yoktur. Fakat üzerlerine düşen bir hatırlatmadır. Belki sakınırlar. Dinlerini oyun ve eğlence edinenleri

Hisâblarından nesne velîkin añdurmağdur anuñ-çün ne kim anlar şakınurlar dağı ço anlar kim dutdılar

Alınmasa anda şunlar anlardur kim helâk olmağa andan ötrü kim kazandılar anlaruñdur içesi nesne ıssı şudan

9.

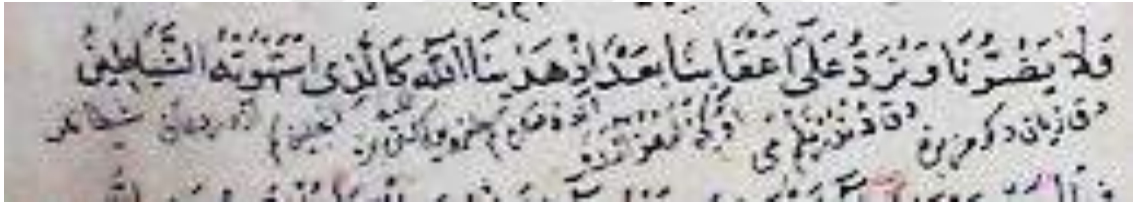

ve'azâbun elîmun bimâ kânû yekfurûn(e). **Kul ened'û min dûni(A)llâhi mâ lâ yenfe'unâ**

ve elem dolu bir azap vardır. De ki: “Allah’ı bırakıp da bize faydası olmayan, zararı da dokunmayan şeylere mi tapalım?”

Dağı 'azâb uğradıcı andan ötrü kim küfr eylerler eyit tapalım mı Tañrı'dan ayruğa aña kim aşşı degürmez bize

10.

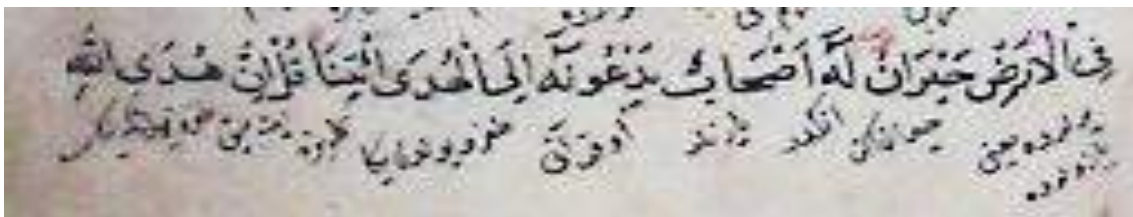

velâ yedurrunâ venuraddu 'alâ a'kâbinâ ba'de iz hedâna(A)llâhu kellezî-stehvet-hu-şşeyâtînu

Allah, bizi hidayete kavuşturduktan sonra gerisingeri (şirke) mi döndürülelim? Arkadaşları 'bize gel!' diye doğru yola çağırdıkları hâlde,

Dağı ziyân degürmez bize dağı döndürelim mi öñcelerümüz üzre andan şoñra kim togru yola getüre bize Tañrı ancılayın kim azdurdı anı şeytānlar

11.

fi-l-ardi hayrâne lehu ashâbun yed'ûnehu ilâ-lhudâ-/tinâ **kul inne huda(A)llâhi**

yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşıp şeytanların ayarttığı kimse gibi mi (olalım)?" De ki: "Hiç şüphesiz asıl doğru yol Allah'ın yoludur.

Yirlerde ya 'nî yazularda hayrân iken anuñdur yârenler okır anı toğru yoldan yaña gele bize iş bayık toğru yol Tañrı'nuñ

(301) [73b] EN'ĀM 71

1.

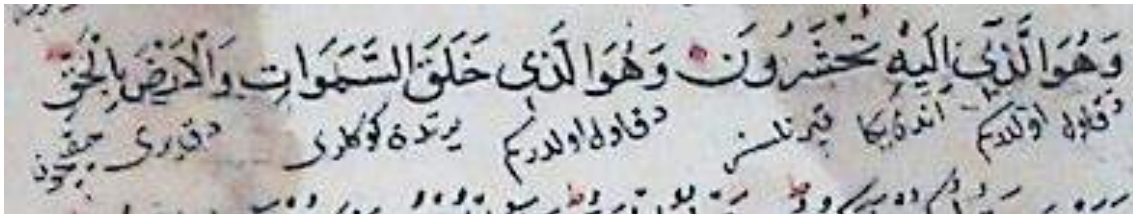

huve-lhudâ veumirnâ linuslime lirabbi al'âlemîn(e). Veen ekîmûn -ssalâte vettekûh(u)

Bize âlemlerin Rabbine boyun eğmek emrolundu.” Bir de, bize, “Namazı dosdoğru kılın ve Allah'a karşı gelmekten sakının” diye emrolundu.

Oldur toğru yol dağı buyrıldı bize tā boyun virevüz 'âlemler Çalabısına dağı duruñ namāzi dağı şakınuñ Tañrı'dan

2.

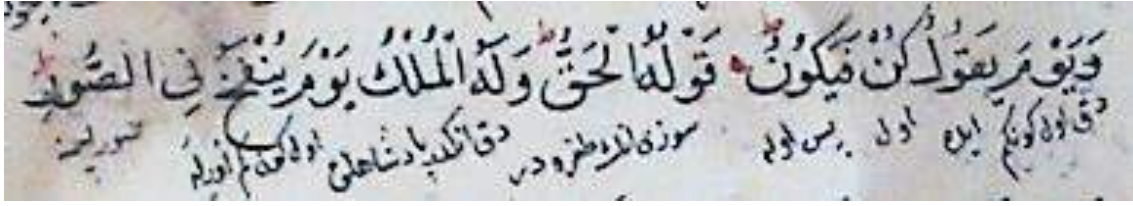

vehuve-lleẓî ileyhi tuhşerûn(e). ehuve-lleẓî hâleka-ssemâvâti vel-arda bilhakk(i)

O, huzurunda toplanacağımız Allah'tır. O, gökleri ve yeri, hak ve hikmete uygun olarak yaratandır.

Dağı ol oldur kim andan yaña kayırınılasız dağı ol oldur kim yaratdı gökleri dağı yiri haqqı-çün

3.

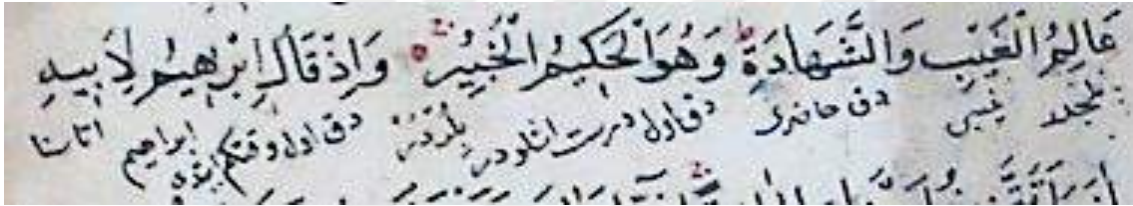

veyevme yekûlu kun feyekûn(u). **kavluhu-lhakk(u)** velehu-lmulku yevme yunfehu fî-ssûr(i)

Allah'ın “ol” deyip de her şeyin oluvereceği günü hatırla. O'nun sözü gerçektir. Sûr'a üflendiği gün de mülk (hükümrancılık) O'nundur.

Dağı ol gün kim eyide ol pes ola sözi anuñ toğrudur dağı anuñdur pâdişahlık ol gün kim üriile şûr içine

4.

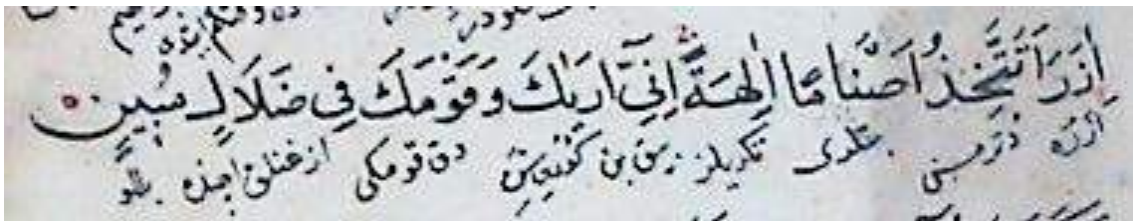

‘âlimu-lġaybi ve-şşehâde(ti) vehuve-lhakîmu-lhabîr(u). Ve-iz **kâle** ibrahîmu li-ebîhi

Gaybı da, görülen âlemi de bilendir. O, hüküm ve hikmet sahibidir, (her şeyden) hakkıyla haberdardır. Hani İbrahim, babası Âzer'e,

Bilicidir gaybı dağı hâzırı dağı ol dürüst işlüdür bilürdür dağı ol vaqt kim eyitdi İbrâhîm atasına

5.

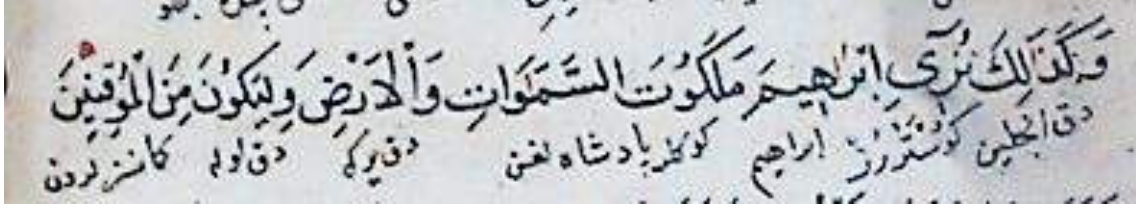

âzera etettehîzu asnâmen âlihe(ten) innî erâke vekavmeke fî **dalâlin** mubîn(in).

“Sen putları ilâh mı ediniyorsun? Şüphesiz, ben seni de, kavmini de apaçık bir sapıklık içinde görüyorum” demişti.

Üzre dutar men seni putları Tañrı'lar bayık ben görür seni dağı kavmüni azgunluk içinde bellüm

6.

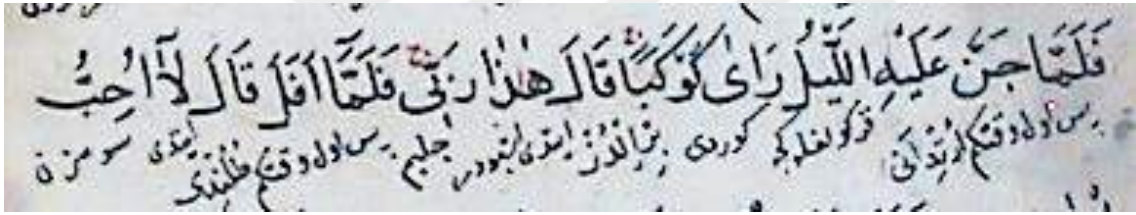

Vekezâlîke nurî ibrahîme melekûte-ssemâvâti vel-ardi veliyekûne mine-lmûkinîn(e).

İşte böylece İbrahim'e göklerdeki ve yerdeki hükümranlığı ve nizamı[181] gösteriyorduk ki kesin ilme erenlerden olsun.

Dağı ancılayın gösterürüz İbrâhîm gökler pâdişahlığın dağı yirüni dağı ola gümânsızlardan

7.

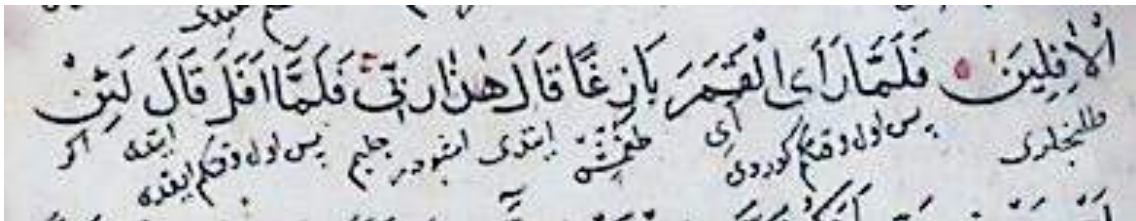

Felemmâ cenne 'aleyhi-lleylu raâ kevkebâ(en) kâle hâzâ rabbî felemmâ efele kâle lâ uhibbu

Üzerine gece karanlığı basınca, bir yıldız gördü. “İşte Rabbim!” dedi. Yıldız batınca da, “Ben öyle batanları sevmem” dedi.

Pes ol vaqt kim örtdi anı karañuluğla gice gördi bir yıldız eyitdi uşbudur Çalabum pes ol vaqt kim tılandı eyitdi sevmezsin

8.

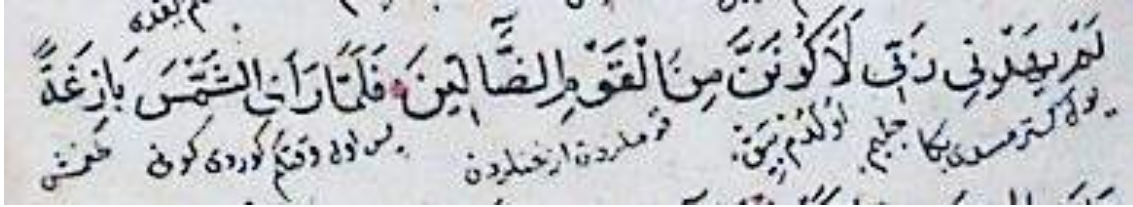

âfilîn(e). Felemmâ raâ-İkamera bâziğan kâle hâzâ rabbî felemmâ efele kâle le-in

Ay'ı doğarken görünce de, "İşte Rabbim!" dedi. Ay da batınca, "Andolsun ki, Rabbim bana doğru

Ṭulmıcaları pes ol vaqt kim gördi ayı toğmuş eyitdi uşbudur Çalabum pes ol vaqt kim ayıkdı eyitdi eger

9.

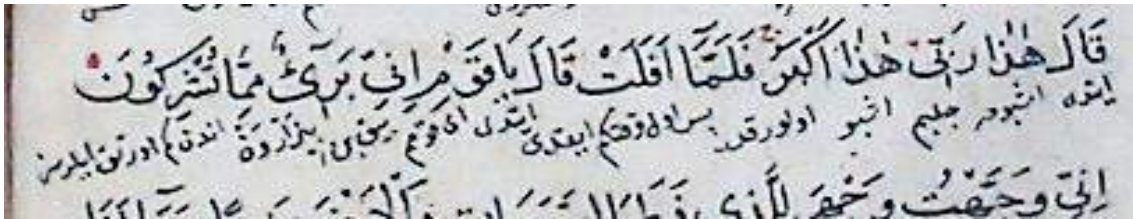

lem yehdinî rabbî leekûnenne mine-**lkavmi-ddâllîn**(e). Felemmâ raâ-**lkamera bâziğan**

yolu göstermezse, mutlaka ben de sapıklardan olurum" dedi. Ay'ı doğarken görünce de, "İşte Rabbim!" dedi. Ay da batınca,

Yol göstermesedi baña Çalabum oldum bayık kavmlerden azgunlardan pes ol vaqt kim gördi günü toğmuş

10.

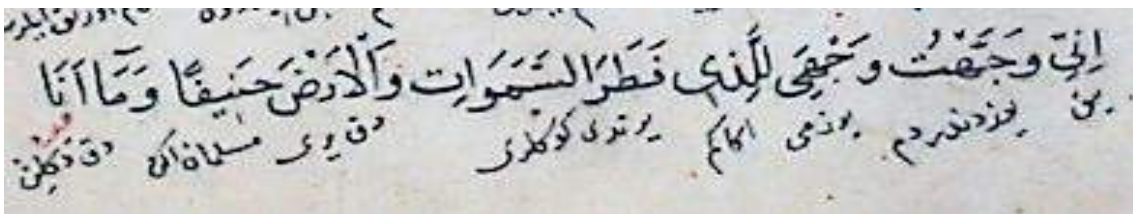

kâle hâzâ rabbî hâzâ ekber(u) felemmâ efelet **kâle yâ kavmi innî berî-un mimmâ tuşrikûn**(e).

(kavmine dönüp), "Ey kavmim! Ben sizin Allah'a ortak koştüğunuz şeylerden uzağım" dedi.

Eyitdi uşbudur Çalabum uşbu ulurakdur pes ol vaqt kim ayıkdı eyitdi ey kavmüm bayık ben bîzârven andan kim ortak eylersiz

11.

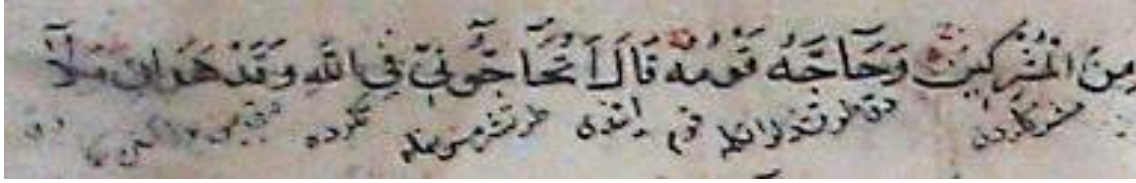
İnnî veccehtu vechiye lillezî fetara-ssemâvâti vel-arda hanîfâ(en) vemâ enâ

“Ben, hakka yönelen birisi olarak yüzümü, gökleri ve yeri yaratana döndürdüm.

Bayık yüz döndürdüm yüzümü aña kim yarattı gökleri dağı yiri müselmân iken dağı degülin

(301) [74a] EN‘ĀM 79

1.

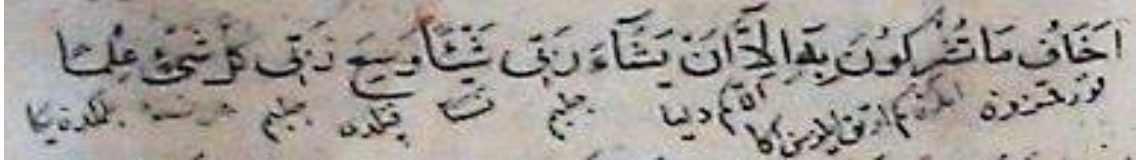

mine-lmuşrikîn(e). Vehâccehu kavmu(h) kâle etuhâccûnnî fi(A)llâhi vekad hedân(i) velâ

Ben, Allah’a ortak koşanlardan değilim.” Kavmi onunla tartışmaya girişti. Dedi ki: “Beni doğru yola iletmişken,

Müşriklerden dağı tartışdılar anuñla kavm eyitdi tartışır mısız benimle Tañrı’ dan dağı bayık yol göstere baña dağı

2.

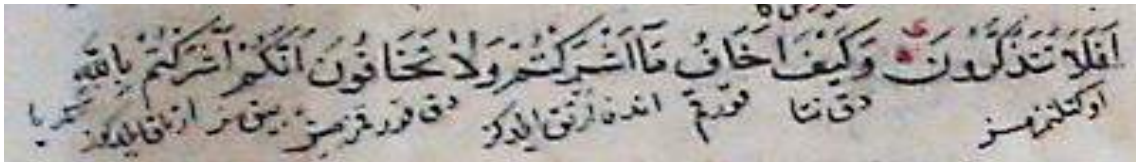

eĥâfu mâ tuşrikûne bihi illâ en yeşâe rabbî şey-â(en) vesi’a rabbî kulle şey-in ‘ilmâ(en)

Dedi ki: “Beni doğru yola iletmişken, Allah hakkında benimle tartışmaya mı kalkışıyorsunuz? Hem sizin O’na ortak koştuklarınızdan ben korkmam; Ancak rabbimin (beni korkutacak) bir şey dilemesi hariç. Rabbimin ilmi her şeyi kuşatmıştır.

Çorçmazven andan kim ortak eylersin aña illâ kim dileye Çalabum nesne kıldı Çalabum her nesne bilmekden yaña

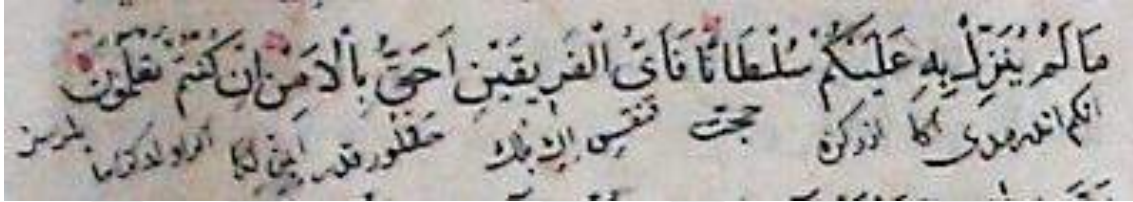
3.

efelâ tetezekkerûn(e). Vekeyfe ehâfu mâ eşraktum velâ tehâfûne ennekum eşraktum bi(A)llâhi Hâlâ ibret almıyor musunuz? “Allah’ın, size, hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri O’na ortak koştuktan korkmuyorsunuz da,

Öğitlenmez misiz dağı nite korkam andan ortak eyledüñüz dağı korkmaz mısız bayık siz ortak eyledüñüz Tañrı’ya

4.

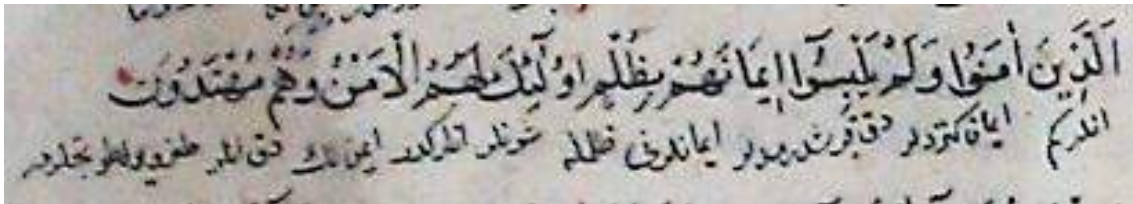

mâ lem yunezzil bihi ‘aleykum sultânâ(en) feeyyu-lferîkayni ehakku bil-emn(i) in kuntum ta’lemûn(e).

ben sizin ortak koştüğünüz şeylerden ne diye korkayım? Öyle ise iki taraftan hangisi güvende olmaya daha lâyıktır? Eğer biliyorsanız söyleyin.”

Anı kim indürmedi aña üzerüñüze hüccet kaçkı iki bölük hakkı lurağdur emñlige eger olduñuz ise bilürsüz

5.

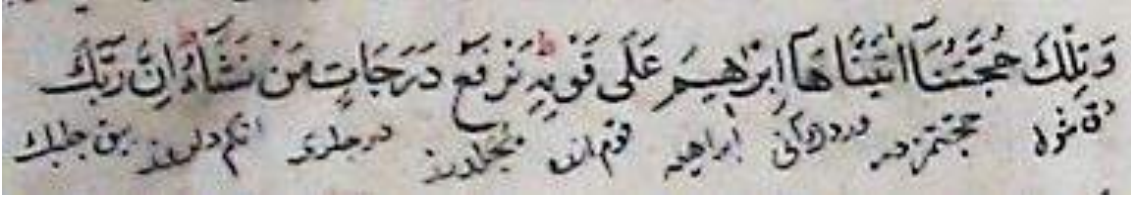

Elleżîne âmenû velem yelbisû îmânehum bizulmin ulâ-ike lehumu-l-emu nu vehum muhtedûn(e).

İman edip de imanlarına zulmü (şirki) bulaştırmayanlar var ya; işte güven onların hakkıdır. Doğru yolu bulmuş olanlar da onlardır.

Anlar kim îmân getürdiler dağı çarışdurmadılar îmânlarını zulmle şunlar anlarıñdur emñlik dağı anlar toğru yol tutucılardur

6.

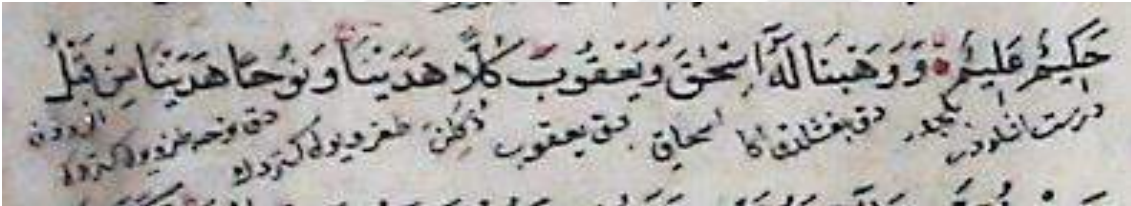

Vetilke hucetunâ âteynâhâ ibrahîme ‘alâ kavmih(i) nerfe’u deracâtin men neşâ(u) inne rabbeke

İşte kavmine karşı İbrahim’e verdiğimiz delillerimiz.. Biz dilediğimiz kimsenin derecelerini yükseltiriz. Şüphesiz ki Rabbin

Dağı şol hüccetümüzdür virdük anı İbrâhîm’e kavm üzre yüceldürüz dereceleri anı kim dilerüz bayık Çalabuñ

7.

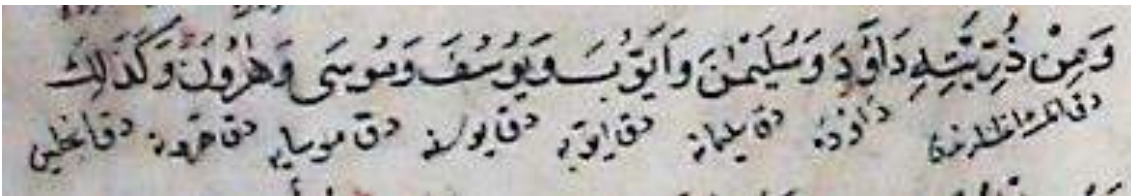

hakîmun ‘alîm(un). Vevehebnâ lehu ishâka veya’kûb(e) kullen hedeynâ venûhan hedeynâ min kabl(u)

hüküm ve hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir. Biz ona İshak’ı ve Yakub’u armağan ettik. Hepsini hidayete erdirdik. Daha önce Nûh’u da hidayete erdirmiştik.

Dürüst işlüdür bilicidür dağı bağışladuğ aña İshâk dağı Yağ’ub dükelin toğru yol gösterdük dağı Nûh’a toğru yol gösterdük ilerüden

8.

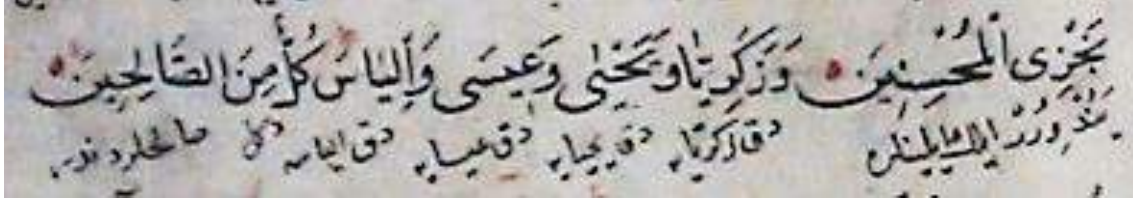

vemin zürriyyetihi dâvûde vesuleymâne veeyyûbe veyûsufe vemûsâ vehârûn(e) vekezâlîke

Zürriyetinden Dâvud’u, Süleyman’ı, Eyyub’u, Yûsuf’u, Mûsâ’yı ve Hârûn’u da.

Dağı anuñ ođlanlarından Dāvūd'a dağı Süleymān'a dağı Eyyūb'e dağı Yūsuf'a dağı Mūsa'ya dağı Harūn'a dağı ancılayın

9.

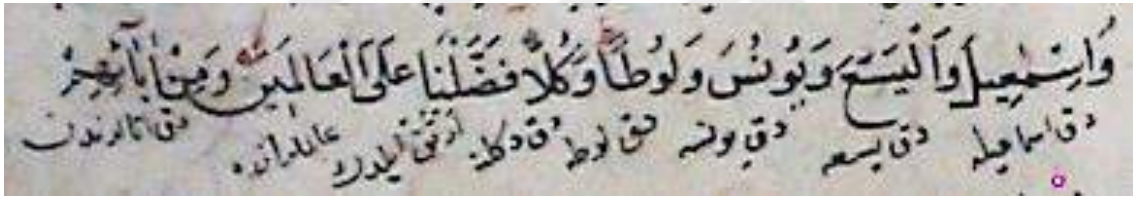

neczî-lmuhsinîn(e). Vezekeriyyâ veyahyâ ve'îsâ veilyâs(e) kullun mine-ssâlihîn(e)

İyilik yapanları işte böyle mükâfatlandırırız. Zekeriya'yı, Yahya'yı, İsa'yı, İlyas'ı doğru yola erdirmiştik. Bunların hepsi salih kimselerden idi.

Yanud virür eyülük eyleyenlere dağı Zekeriya'ya dağı Yahya'ya dağı 'İsâ'ya dağı İlyās'a dükeli şâlihlerdendür

10.

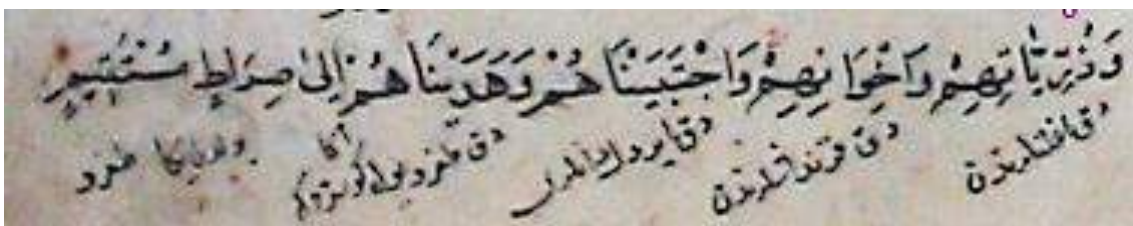

Ve-ismâ'ile velyese'a veyūnuse velūtâ(an) vekullen feddalnâ 'alâ al'âlemîn(e). Vemin âbâ-ihim

İsmail'i, Elyasa'ı, Yūnus'u ve Lūt'u da doğru yola erdirmiştik. Her birini âlemlere üstün kılmıştik. Babalarından,

Dağı İsmâ'îl'e dağı Elyas'ā'a dağı Yūnus'a dağı Lūt'a dağı dükeline artuğ eyledük 'âlemler üzre dağı atalarından

11.

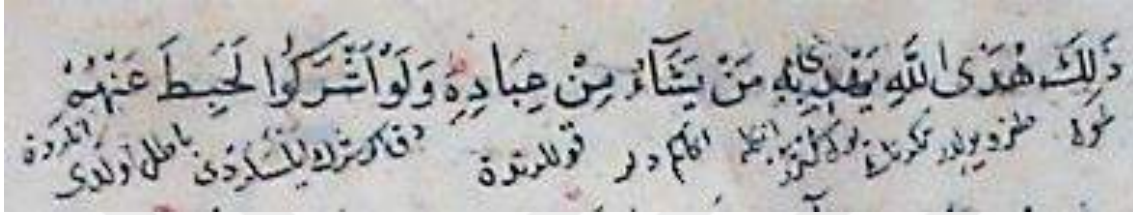
vezurriyyâtihim ve-ihvânihim vectebeynâhum vehedeynâhum ilâ sirâtin mustekîm(in).

çocuklarından ve kardeşlerinden bir kısmını da. Bütün bunları seçtik ve bunları dosdoğru bir yola ilettik.

Dağı oğlanlarından dağı karındaşlarından dağı ayurduñ anları dağı toğru yol gösterdik aña yoldan yaña toğru

(302) [74b] EN' ĀM 88

1.

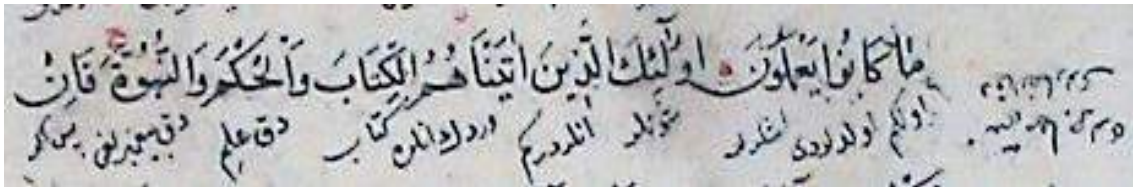

Žâlîke huda(A)llâhi yehdî bihi men yeşâu min 'ibâdih(i) velev eşrakû lehabita 'anhum

İşte bu, Allah'ın hidayetidir ki, kullarından dilediğini buna iletip yöneltir. Eğer onlar da Allah'a ortak koşsalardı,

Şol toğru yoludur Tañrı'nuñ yol gösterür anuñla aña kim diler kullarından dağı eger şirk eyleselerdi bâtil oldı anlardan

2.

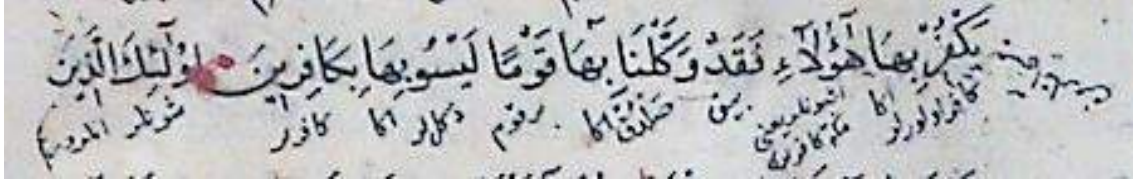

mâ kânû ya'melûn(e). Ulâ-ike-ilezîne âteynâhumu-lkitâbe velhukme ve-nnubuvve(te) fe-in

bütün yaptıkları boşa gitmişti. Onlar kendilerine kitap, hikmet ve peygamberlik verdiğimiz kimselerdir.

Ol kim oldıardı işlerler şunlar anlardur kim virdük anlara kitâb dağı 'ilmi dağı peygamberliği pes eger ya'nî muhâcirleri dağı enşârları

3.

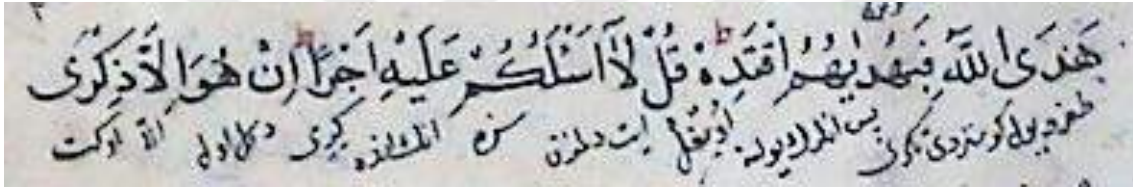

yekfur bihâ hâulâ-i fekad vekkelnâ bihâ kavmen leysû bihâ bikâfirîn(e). Ulâ-ike-lleżîne

Eğer şunlar (inanmayanlar) bunları tanımayıp inkâr ederlerse, biz onları inkâr etmeyecek olan bir kavmi, onlara vekil kılmışızdır. İşte, o peygamberler,

Kâfir olırlar aña uşbunlar ya 'nî şoñra kâfirleri bayıķ şaldıķ aña bir kavm degüller aña kâfirler şunlar anlardur kim ya 'nî âyetlerümüze

4.

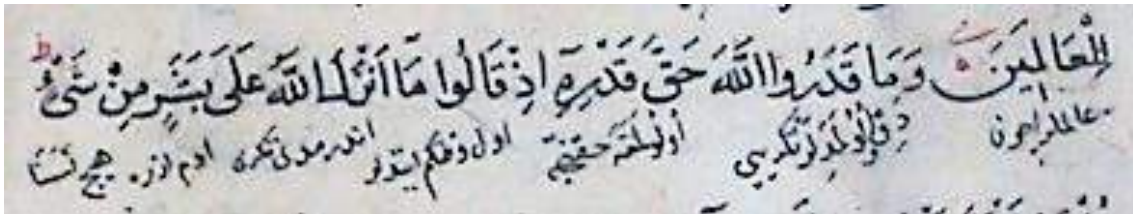

heda(A)llâh(u) febihudâhumu-ktedih kul lâ es-elukum 'aleyhi ecrâ(an) in huve illâ zikrâ

Allah'ın doğru yola ilettiği kimselerdir. (Ey Muhammed!) Sen de onların tuttuğu yola uy. De ki: "Bu tebliğe karşı sizden bir ücret istemiyorum. O (Kur'an), bütün âlemler için ancak bir uyarıdır."

Doğru yol gösterdi Tañrı pes anlaruñ yolına uyğul eyit dilemezün size anuñ üzre kibri degül ol illâ ögit

5.

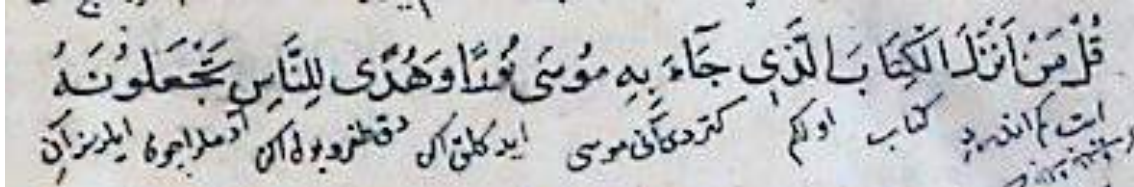

lil'âlemîn(e). Vemâ kaderû(A)llâhe hakka kadrihi izkâlû mâ enzela(A)llâhu 'alâ beşerin min şey-/(in)

Allah'ın kadrini gereği gibi bilemediler. Çünkü, "Allah, hiç kimseye hiçbir şey indirmedii" dediler.

'Alemler için dağı olmadılar Tañrı 'yı ululuğa hağkınca ol vađt kim eyitdiler indürmedi Tañrı ādem üzre hiç nesne

6.

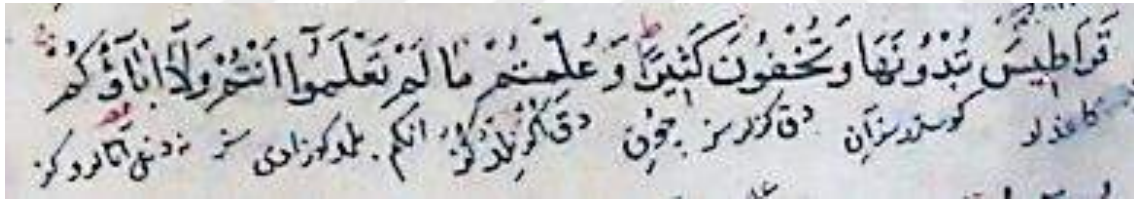

kul men enzele-lkitābe-ilezî câe bihi mûsâ nûran vehuden linnâs(i) tec'alûnehu

De ki: "Mûsâ'nın insanlara bir nur ve hidayet olarak getirdiği,

Eyit kim indürdi kitāb ol kim getürdi anı Mûsa aydıñlık iken dağı toğru yol iken ler için eylersiz anı

7.

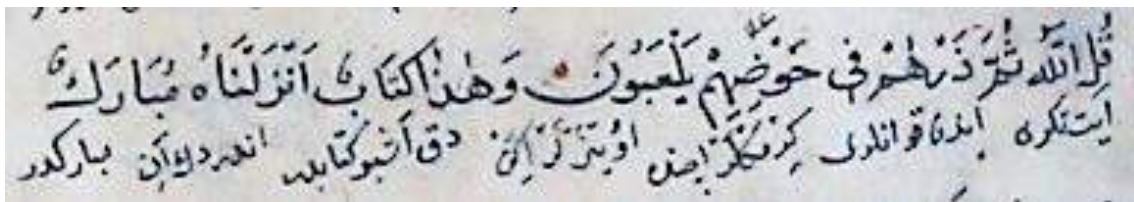

karâtise tubdûnehâ vetuhfûne keşîrâ(an) ve'ullimtum mâ lem ta'lemû entum velâ ābâukum

parça parça kâğıtlar hâline koyup ortaya çıkardığınız, pek çoğunu ise gizlediğiniz; (kendisiyle) sizin de, babalarınızın da bilmediği şeylerin size öğretildiği Kitab'ı kim indirdi?"

Kağıdlar gösterür siz anı dağı gizlersiz çoğı dağı öğrenildüñüz anı kim bilmedüñüz ādemî siz ne dağı atalaruñuz

8.

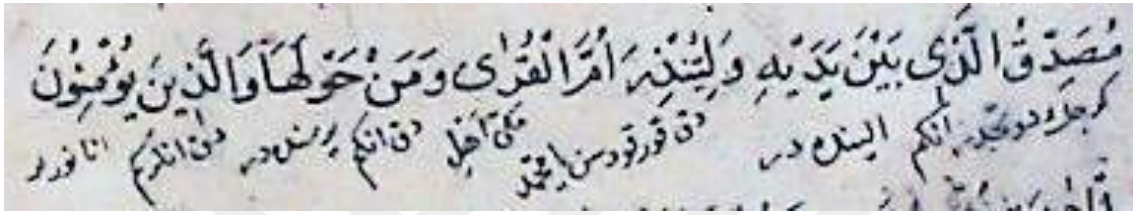

kuli(A)llâh(u) sümme zerhum fi havdihim yel'abûn(e). Vehâzâ kitâbun enzelnâhu mubârakun

(Ey Muhammed!) “Allah” (indirdi) de, sonra bırak onları, içine daldıkları bataкта oynayadursunlar. İşte bu (Kur'an) da, bereket kaynağı, kendinden öncekileri (ilâhî kitapları) tasdik eden

Eyit Tañrı andan ço anları girçekler içinde oynarlar iken dağı uşbu kitâbdur indürdük anı mübârekdür

9.

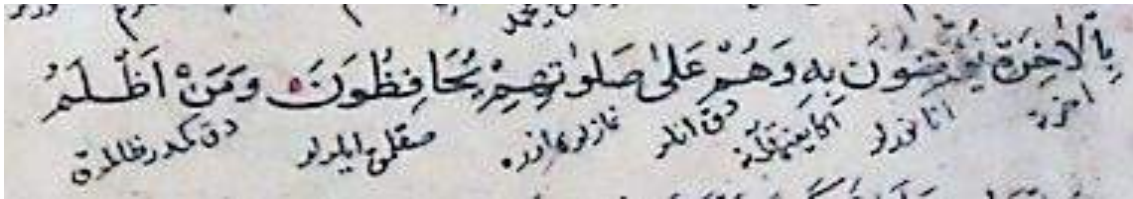

musaddiku-llezi beyne yedeyhi velitunzira umme-lkurâ vemen havlehâ vellezîne yu/minûne bil-âhirati yu/minûne

ve şehirler anasını (Mekke'yi) ve bütün çevresini (tüm insanlığı) uyarasın diye indirdiğimiz bir kitaptır.

Girçek dutıcıdur anı kim ileyindedür dağı korkudsın ümmed Mekke ehli dağı anı kim yöresindedür dağı anlar kim inanurlar

10.

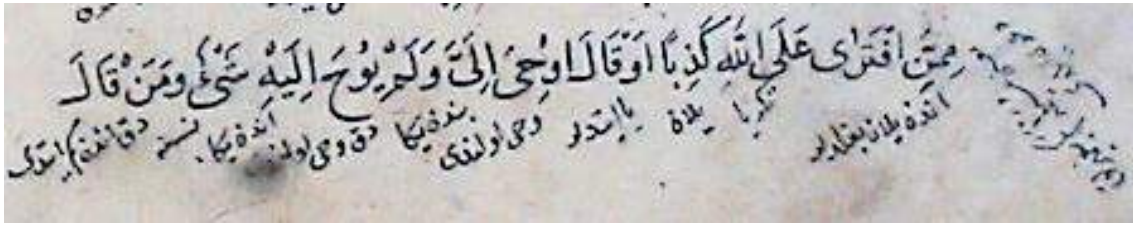

bih(i) vehum 'alâ salâtihim yuhâfizûn(e). Vemen azlemu

Ahirete iman edenler, ona da inanırlar. Onlar namazlarını vaktinde kılarlar. Allah'a karşı

Âhirete inanurlar aña ya'nî Qurân'a dağı anlar namâzları üzre şaklamağ eylerler dağı kimdür zâlimrak

11.

mimmeni-fterâ ‘ala(A)llâhi keziben ev kâle ûhiye ileyye velem yûha ileyhi şey-un vemen kâle

yalan uyduran veya kendine bir şey vahyedilmemişken, “Bana vahyolundu” diyen, ya da “Allah’ın indirdiğinin benzerini ben de indireceğim” diye laf eden kimseden daha zalim kimdir?

Andan yalan bağladılar Tañrı’ya yalan yâ eyitdiler vahy olındı benden yaña dağı vahy olındı andan yaña nesne dağı andan kim eyitdi ya ‘nî Süleyman’ a kim peygamberlik ... eyledi

(302) [75a] EN‘ĀM 93

1.

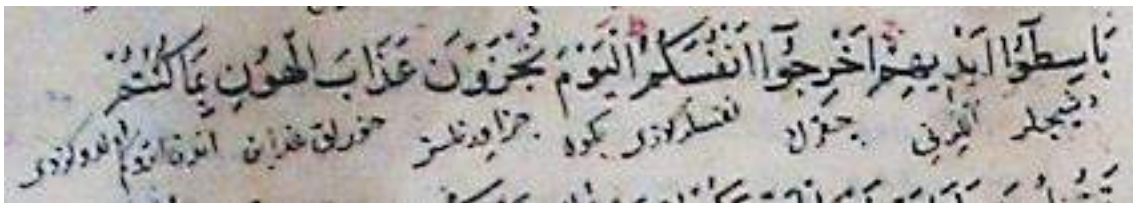

seunzilu mişle mâ enzela(A)llâh(u) velev terâ izi-**zz**âlimûne fî ğamerâti-lmevti velmelâ-iketu

Zalimlerin şiddetli ölüm sancıları içinde çırpındığı; meleklerin, ellerini uzatmış, “Haydi canlarımızı kurtarın!

Biz indürevüz ancılayın kim indürdi Tañrı dağı eger görürseñ ol vaqt kim zâlimler ölüm katılıklarında dağı feriştelev

2.

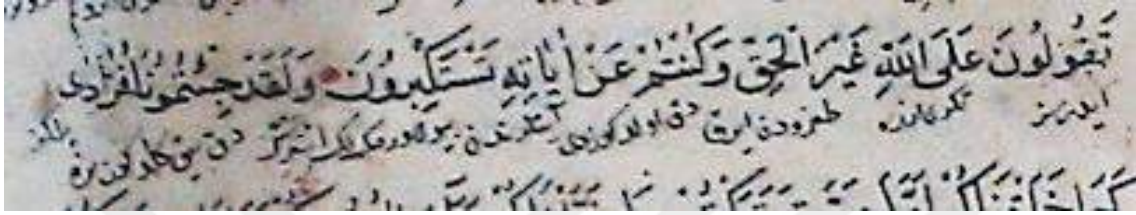

bâsitû eydîhim ehricû enfusekum(u) elyevme tuczevne ‘azâbe-lhûni bimâ kuntum

Allah’a karşı gerçek olmayanı söylemenizden ve O’nun âyetlerine karşı kibirlilik taslamanızdan ötürü

Dutıcılar ellerini çıkaruñ nefesleriñüzi bugün cezâ virinilesiz ħorluĸ ‘azâbı andan ötrü kim olduñuzdı

3.

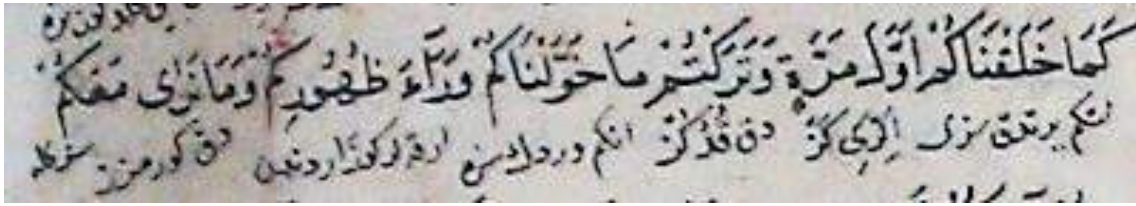

tekûlûne ‘ala(A)llâhi ġayra-lhakki vekuntum ‘an âyâtihi testekbirûn(e). Velekad ci/tumûnâ furâdâ

bugün aşağılayıcı azap ile cezalandırılacaksınız” diyecekleri zaman hâllerini bir görsen! Andolsun, sizi ilk defa yarattığımız gibi teker teker bize geldiniz.

Eyidürsüz Tañrı üzre toġrudan ayruĸ daĸı olduñuzdı âyetlerinden boyun virmeklik ötrü siz daĸı bayıĸ geldiñüz bize yalıñuz

4.

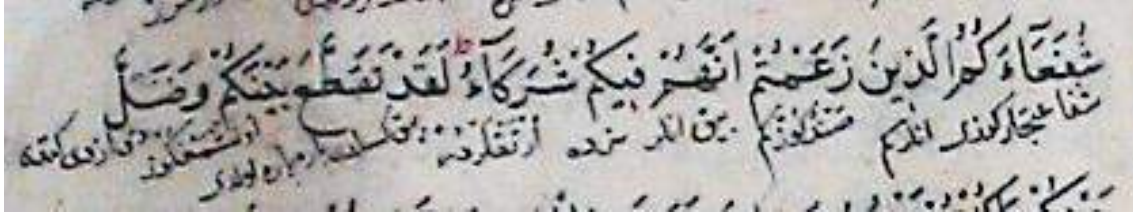

kemâ ħaleknâkum evvele merratin veteraktum mâ ħavvelnâkum verâe zuhûrikum vemâ nerâ me’akum

Size verdiğimiz dünyalık nimetleri de arkanızda bıraktınız. Hani hakkınızda Allah’ın ortakları olduğunu zannettiğiniz

Nitekim yaratduĸ sizi ilerisüñüz daĸı ĸoduñuz anı kim virdük size arĸalar göz ardından daĸı görmezüz sizüñle

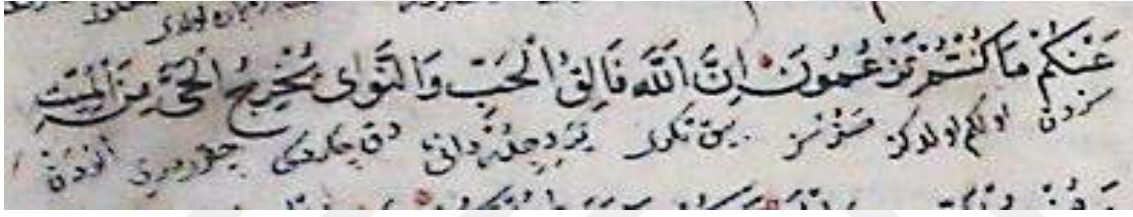
5.

şufe'âekumu-lleżîne ze'amtum ennehum fikum şurakâ/(u) lekad tekatta'a beynekum vedalle şefaâtçilerinizi de yanınızda görmüyoruz?Artık aranızdaki bağlar tamamen kopmuş ve (Allah'ın ortağı olduklarını) iddia ettikleriniz,

Şefâ'atçilerünüzi anlar kim şanduñuz kim bayık anlar sizde ortaqlardur bayık kesildi ... oldu ulaşmağunuz dağı azdı gitdi

6.

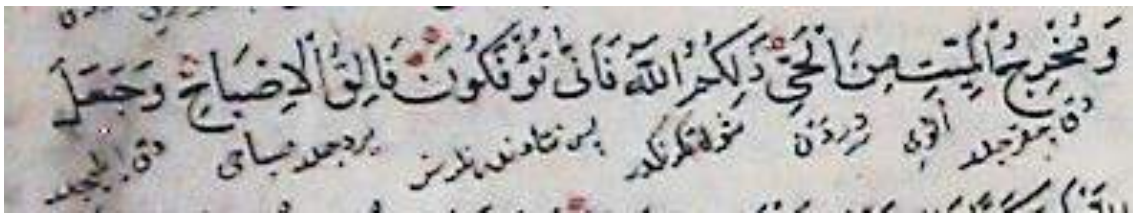

'ankum mâ kuntum tez'umûn(e). İnnâ(A)llâhe fâliku-lhabbi ve-nnevâ yuhricu-lhayye mine-lmeyyiti

sizi yüzüstü bırakıp kaybolmuşlardır. Şüphesiz Allah, taneyi ve çekirdeği yarıp filizlendirendir. Ölüden diriye çıkarır.

Sizden ol kim olduñuz şanursız bayık Tañrı yaradıcıdur dâne dağı çekirdegi çıkarur diri ölüden

7.

mine-lhayy(i) zâlikumu(A)llâhu feennâ tu/fekûn(e). Fâliku-l-isbâhi vece'ale

Diriden de ölüyü çıkarandır. İşte budur Allah! Peki (O'ndan) nasıl çevriliyorsunuz? O, karanlığı yarıp sabahı çıkarandır.

Dağı çıkarıcıdır öliyi diriden şol Tañrı'nuñdur pes nite döndürülürsüz yaradıcıdır şabâhı dağı eyleyicidir

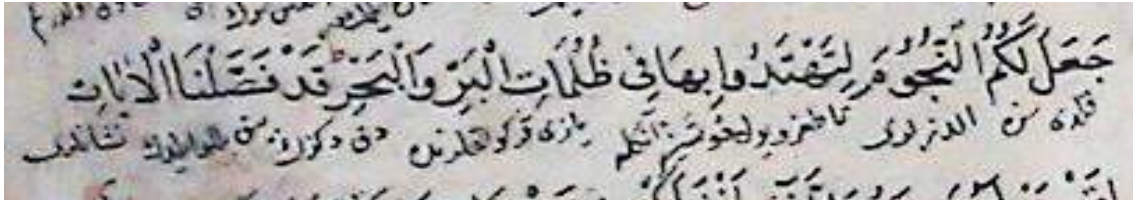
8.

leyle sekenen ve-şsemse velkamera husbânâ(en) zâlîke takdîru-l'azîzi-l'alîm(i). Vehuve-llezi Geceyi dinlenme zamanı, güneşi ve ayı da ince birer hesap ölçüsü kıldı. Bütün bunlar mutlak güç sahibinin, hakkıyla bilenin takdiridir (ölçüp biçmesidir). O,

Gice'i dölenesi nesne dağı günü dağı ayı hisâb eylemek şol andan eylemekdür beñdeşsüñ bilici dağı ol oldur kim

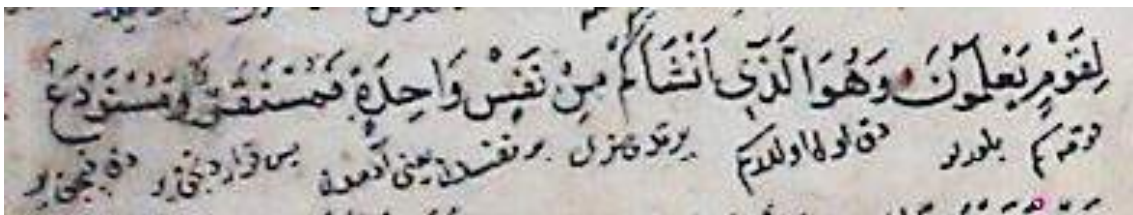
9.

ce'ale lekumu-ñnucûme litehtedû bihâ fi zulumâti-lberri velbaħr(i) kad fessalnâ-l-âyâti sayelerinde, kara ve denizin karanlıklarında yolunuzu bulasınız diye sizin için yıldızları yaratandır. Âyetleri ayrı ayrı açıkladık

Çıldı size yıldızları tâ toğru yol dutasız anuñla yazı karañuluklarında dağı deñizün şol bellü eyledük nişānları

10.

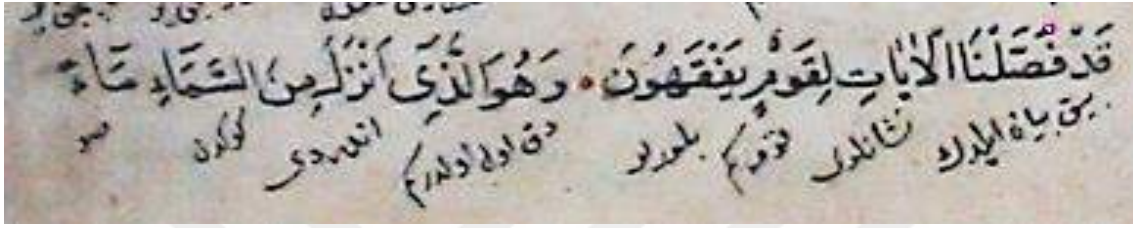

likavmin ya'lemûn(e). Vehuve-lleżî enşekum min nefsin vâhidetin femustekarrun vemustevde'(un)

bilen bir toplum için. O, sizi bir tek candan yaratandır. Sizin bir karar kılma yeriniz, bir de emanet bırakılma yeriniz var.

Çavme kim bilürler dağı ol oldur kim yaratdı sizi bir nefsdan ya 'nî âdemden pes karar dutıcı yir dağı kaçacak yir

11.

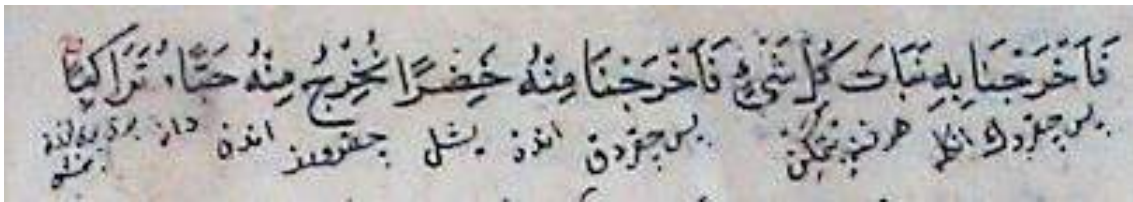
kad fessalnâ-l-âyâti likavmin yefkahûn(e). Vehuve-lleżî enzele mine-ssemâ-i mâen

Gerçekten biz, derinlemesine düşünen bir topluluk için kanıtları birer birer açıkladık. O, gökten su indirendir.

Bayık beyân eyledük nişānları çavme kim bilürler dağı ol oldur kim indürdi gökden şu

(303) [75b] EN' ĀM 99

1.

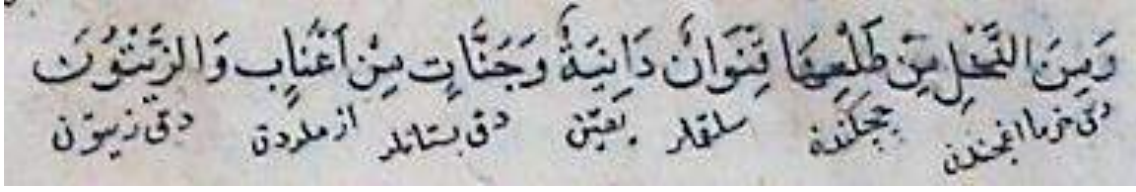

feahracnâ bihi nebâte kulli şey-in feahracnâ minhu hadiran nuhricu minhu habben muterâkiben

İşte biz onunla her türlü bitkiyi çıkarıp onlardan yeşillik meydana getirir ve o yeşil bitkilerden, üst üste binmiş taneler,

Pes çıkarduk anuñla her nesne bitmegin pes çıkarduk andan yeşil çıkaruruz andan dāne biri biri üzre yemişi

2.

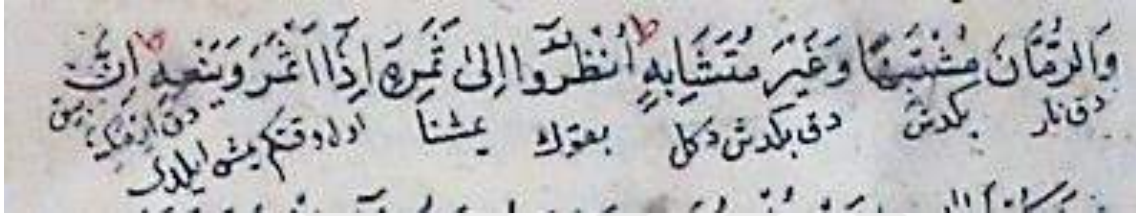

ve mine-nnahli min tal'ihâ kinvânun dâniyetun vecennâtin min e'nâbin ve-zzeytûne

-hurma ağacının tomurcuğunda da aşağıya sarkmış salkımlar- üzüm bahçeleri, zeytin

Dağı hurma ağacından çiçeğinden salkımlar yakın dağı bitenler üzümlerden dağı zeytûn

3.

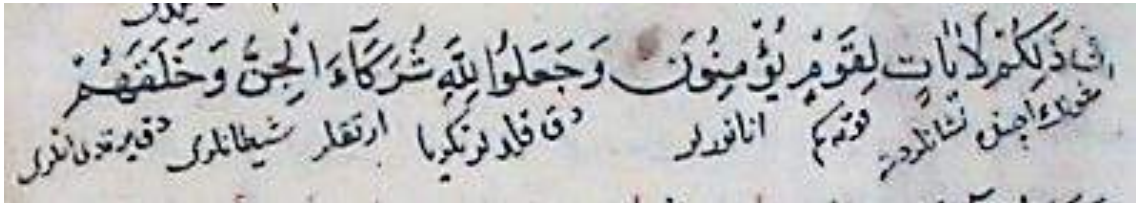

ve-rummâne muştebihen veğayra muteşâbih(in) unzurû ilâ şemerihî izâ eşmera veyen'ih(i) inne

ve nar çıkarırız: (Her biri) birbirine benzer ve (her biri) birbirinden farklı.[186] Bunların meyvesine, bir meyve verdiği zaman, bir de olgunlaştığı zaman bakın.

Dağı nar beñdeş dağı beñdeş degül baķuñ yemişine ol vaķt kim yemiş eyledi dağı irmegine bayık

4.

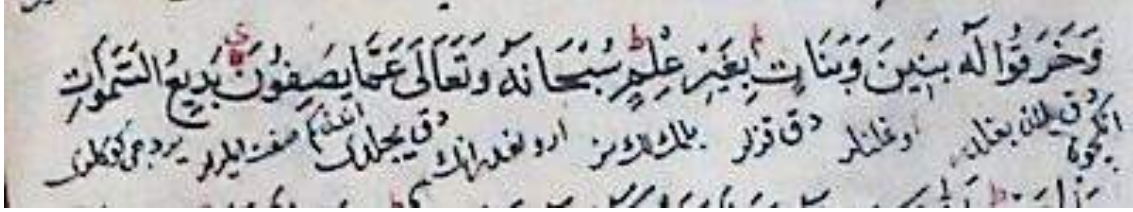
fi zâlikum leâyâtin likavmin yu/minûn(e). Vece'alû li(A)llâhi şurakâe-İcinne veħalekahum

Bir de cinleri Allah'a birtakım ortaklar yaptılar. Oysa onları O yarattı.

Şüphesiz bunda inanan bir topluluk için (Allah'ın varlığını gösteren) ibretler vardır.

Şunun içinde nişānlardur kavme kim inanurlar dağı kıldılar Tañrı 'ya ortaqlar şeytānları dağı yaratdı anları

5.

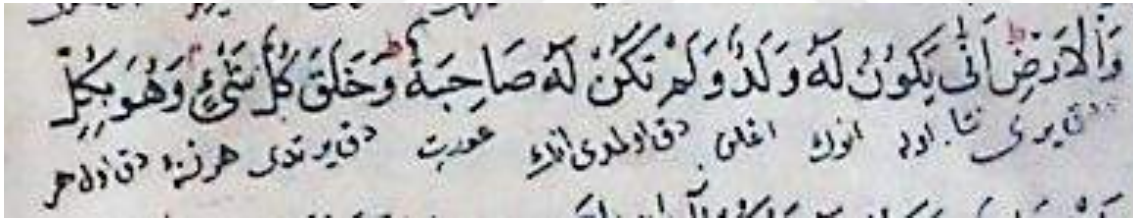

veharakû lehu benîne vebenâtin bigayri 'ilm(in) subhânehu vete'âlâ 'ammâ yasifûn(e).
Bedî'u-ssemâvâti

Bilgisizce Allah'a oğullar ve kızlar da uydurdular. O, onların niteledikleri şeylerden uzaktır, yücedir. O, gökleri ve yeri örnekleri yokken yaratandır.

Anuñ-çün dağı yalan bağıladı oğlanlar dağı kızlar bilmekliksiz aruluğdur anuñ dağı yüceldi andan kim şıfat eylerler yaradıcı gökleri

6.

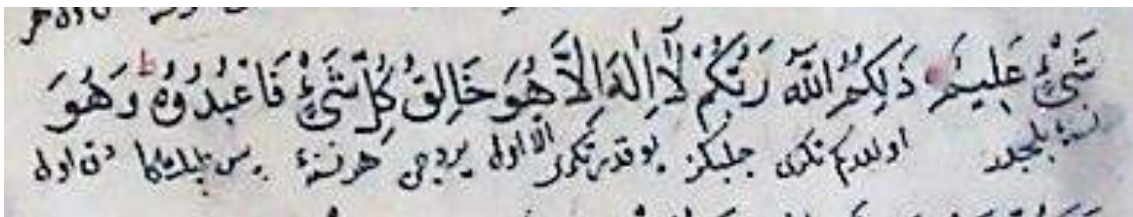

vel-ard(i) ennâ yekûnu lehu veledun velem tekun lehu sâhibe(tun) vehaleka kulle şey-
/(in) vehuve bikulli

O'nun bir eşi olmadığı hâlde, nasıl bir çocuğu olabilir?

Dağı yiri nite ola anuñ oğlı olmadı anuñ 'avratı dağı yaratdı her nesne dağı ol her

7.

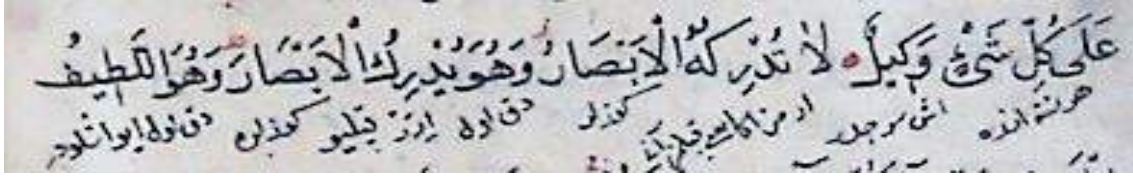

şey-in ‘alîm(un). Żâlikumu(A)llâhu rabbukum^(s) lâ ilâhe illâ hu(ve) hâliku kulli şey-in fa’budûh(u)^(c) vehuve

Hâlbuki her şeyi O yarattı. O, her şeyi hakkıyla bilendir. Öyleyse O’na kulluk edin,

Nesne bilicidür oldur kim Tañrı Çalabuñuz yokdur Tañrı illā ol yaradıcı her nesne pes tapuñ aña daķı ol

8.

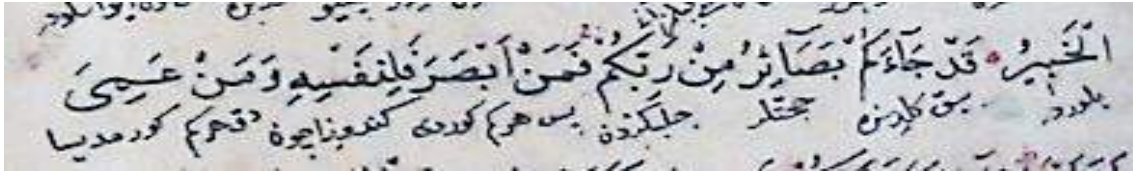

‘alâ kulli şey-in vekîl(un). Lâ tudrikuhu-l-ebşâru vehuve yudriku-l-ebşâr(a) vehuve-llatîfu

O her şeye vekildir (Güvenilip dayanılacak tek varlık O’dur). Gözler O’nu idrak edemez ama O, gözleri idrak eder.” O, en gizli şeyleri bilendir, (her şeyden) hakkıyla haberdar olandır.

Her nesne üzre iş süricidür irmez aña ya ‘nī kılmaż aña gözler daķı ol irer қаplayu gözlere daķı ol eyü işlüdür

9.

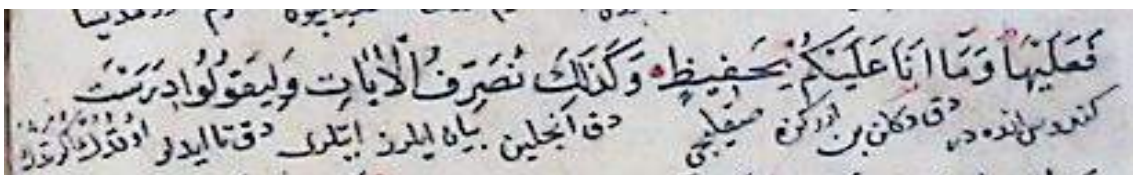

hâbîr(u). Kad câekum besâ-iru min rabbikum femen ebsara felinefsih(i) vemen ‘amiye

Rabbinizden size gerçekleri gösteren deliller geldi. Artık kim gözünü açar hakkı idrak ederse kendi yararına, kim de (hakkın karşısında) körlük ederse

Bilürdür bayıķ geldi size hüccetler Çalabuñuzdan pes her kim gördi kendüz için daķı her kim görmedise

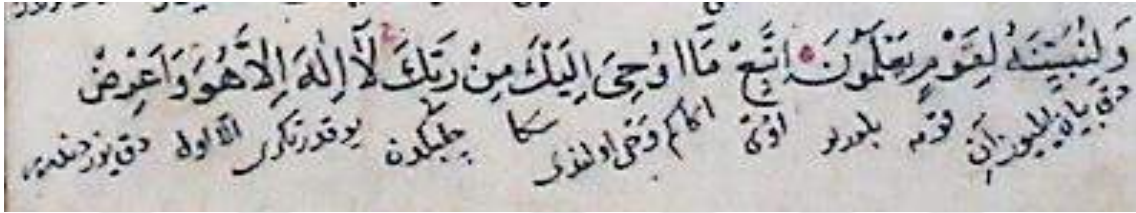
10.

fe'aleyhâ vemâ enâ 'aleykum bihafîz(in). Vekezâlike nusarrifu-l-âyâti veliyekûlû deraste kendi zararınadır. Ben başınızda bekçi değilim. Onlar, “Sen iyi ders almışsın” desinler diye ve bir de bilen bir toplum için onu (Kur'an'ı) açıklayalım diye âyetleri

Kendüsi üzredür dağı degülin ben üzerüñüze şaklayıcı dağı ancılayın beyân eylerüz âyetleri dağı tâ eyideler okıduñ öğretdüñ

11.

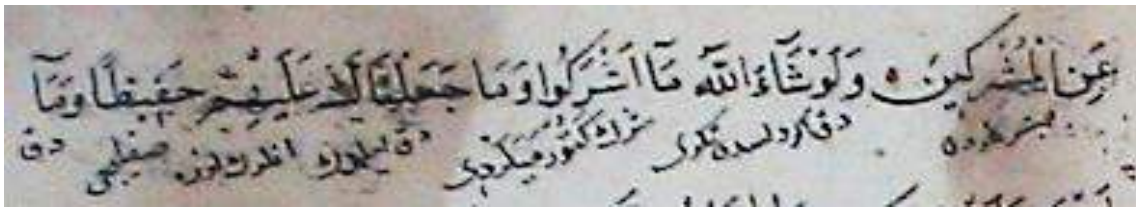
velinubeyyinehu likavmin ya'lemûn(e). İttebi' mâ ûhiye ileyke min rabbik(e) lâ ilâhe illâ hu(ve) vea'rid

değişik biçimlerde işte böylece açıklıyoruz. Ey Muhammed! Sen, Rabbinden sana vahyedilene uy. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Yüz çevir

Dağı beyân eyleyevüz anı kavme bilürler uy aña kim vahy olındı saña Çalabuñdan yoğdur Tañrı illâ ol dağı yüz döndürür

(303) [76a] EN'ÂM 106

1.

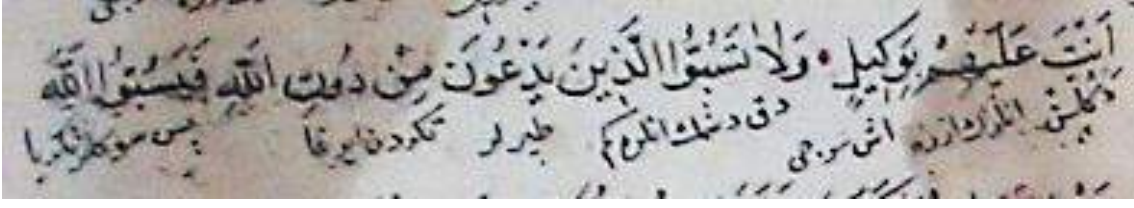

'ani-lmuşrikîn(e). Veleş şâa(A)llâhu mâ eşrakû vemâ ce'alnâke 'aleyhim hafîzâ(an) vemâ

Allah'a ortak koşanlardan. Allah dilesedydi ortak koşmazlardı. Biz seni onların başına bir bekçi yapmadık.

Müşriklerden dağı eger dilesedi Tañrı şirk getürmeyelerdi dağı eylemedük anlaruñ üzre şaklayıcı dağı

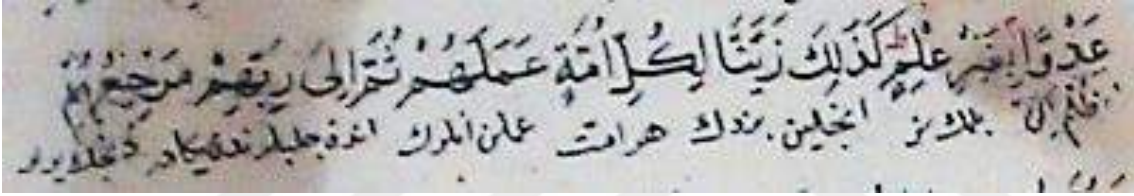
2.

ente ‘aleyhim bivekîl(in). Velâ tesubbû-lleżîne yed’ûne min dûni(A)llâhi feyesubbû(A)llâhe
Sen onlara vekil (onlardan sorumlu) da değilsin. Onların, Allah’ı bırakıp tapındıklarına
sövmeyin, sonra onlar da haddi aşarak, bilgisizce Allah’a söverler.

*Değilsin anlaruñ üzre iş sürici dağı düşmeñ anlara kim taparlar Tañrı’dan ayrığa pes
sögeler Tañrı’ya*

3.

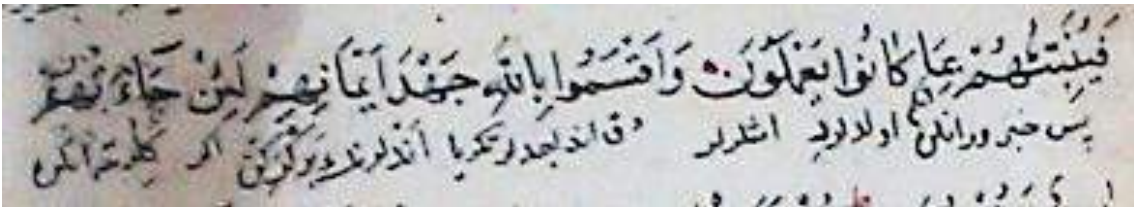

‘adven biğayri ‘ilm(in) kezâlike zeyyennâ likulli ummetin ‘amelehum sûmme ilâ rabbihim
merci’uhum

Böylece her ümmete yaptıklarını süslü gösterdik. Sonra dönüşleri ancak Rablerinedir.

*Zulm iken bilmeksiz ancılayın bizdeñ her ümmet ‘ameller anlaruñ andan Çalablarından
yañadur dönecek yirler*

4.

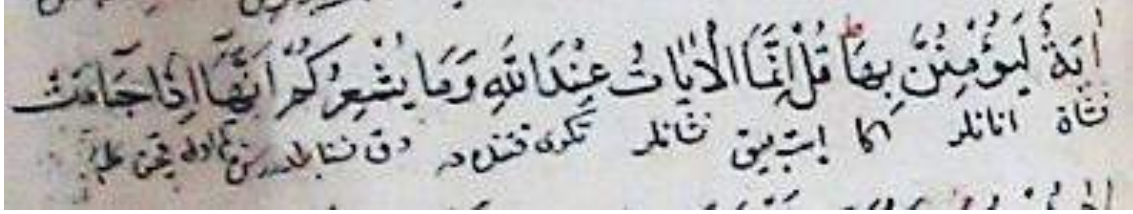

feyunebbi-uhum bimâ kânû ya’melûn(e). Veaksemû bi(A)llâhi cehde eymânihim le-in câet-
hum

O, yapmakta olduklarını kendilerine bildirecektir. mutlaka ona inanacaklarına dair en güçlü
yeminleriyle Allah’a yemin ettiler.

Pes haber vir anlara anı kim oldıardı işlerler dağı and içdiler Tañrı'ya andlarıñun ... eger gelürse anlara

5.

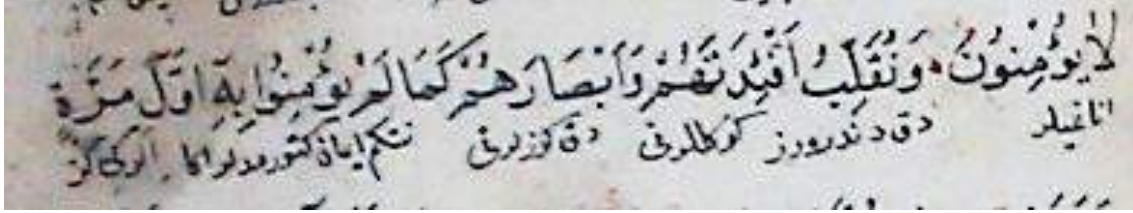

âyetun leyu/minunne bihâ kul innemâ-l-âyâtu 'inda(A)llâh(i) vemâ yuş'irukum ennehâ izâ câet

De ki: "Mucizeler ancak Allah katındadır. O mucizeler geldiği vakit de inanmayacaklarını siz ne bileceksiniz?"

Nişân inanalar aña eyit bayık nişânlar Tañrı katındadır dağı nite bildürür size kim ol kaçan gele

6.

lâ yu/minûn(e). Venukallibu ef-idetehum veebsârahum kemâ lem yu/minû bihi evvele merratin

Biz onların kalplerini ve gözlerini ters döndürürüz de ilkin ona iman etmedikleri gibi (mucize geldikten sonra da inanmazlar) ve yine onları

İnanmayalar dağı döndürürüz göñüllerini dağı gözlerini nitekim ĩmân getürmediler aña ilerikiñüz

7.

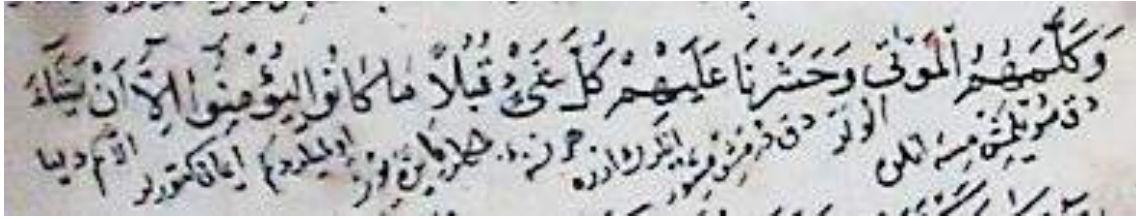

venezeruhum fi tuğyânihim ya'mehûn(e). Velev ennenâ nezzelnâ ileyhimu-lmelâ-ikete

azgınlıkları içinde bırakırız da bocalar dururlar. Biz onlara melekleri de indirseydik,

Dağı koyavuz anları azgınluklar içinde sergerdân kullar dağı eger biz indirmişsedük anlaruñ üzre ferişteleler

8.

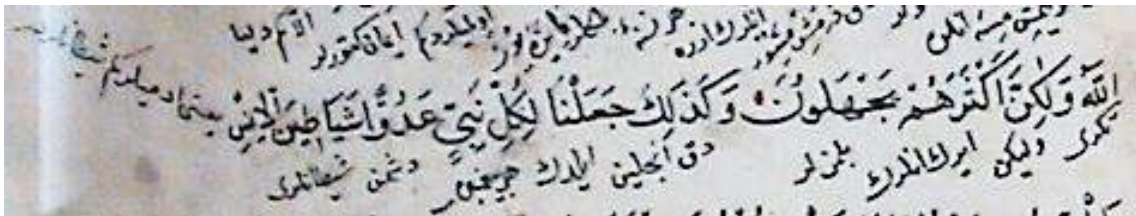

vekellemehumu-lmevtâ vehaşernâ 'aleyhim kulle şey-in kubulen mâ kânû liyu/minû illâ en yeşâa

kendileriyle ölümler de konuşaydı ve her şeyi karşılarında (hakikatın şahidleri olarak) toplanaydı,

Dağı söylemişse anlara ölümler dağı dürmüş misüz anlaruñ üzre her nesne bölükler ... yavuz olmayalardı kim imân getüreler illâ kim dileye

9.

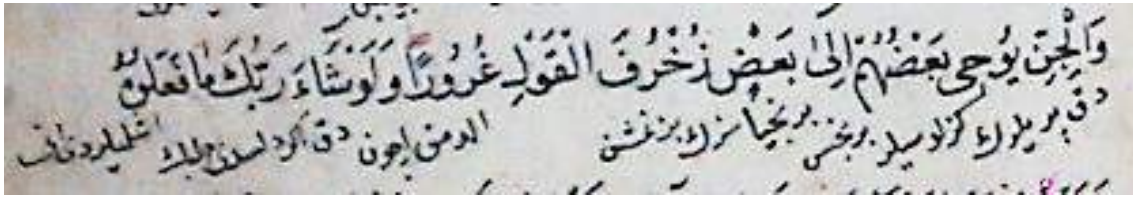

(A)llâ hu velâkinne ekserahum yechelûn(e). Vekezâlîke ce'alnâ likulli nebiyyin 'aduvven şeyâtîne-l-insi

Allah dilemedikçe yine de iman edecek değillerdi. Fakat onların çoğu bilmiyorlar. İşte böylece biz her peygambere insan ve cin şeytanlarını düşman kıldık.

Tañrı velîkin eyrek anlaruñ bilmezler dağı ancılâyın eyledük her peygambere düşman şeytânları ya'nî âdemîler kim şeytânlardır

10.

velcinni yûhî ba'duhum ilâ ba'din zuhrufe-**lkavli** gurûrâ(an) velev şâe rabbuke mâ fe'alûh(u)

Bunlar aldatmak için birbirlerine yaldızlı laflar fısıldarlar. Rabbin dileseydi, bunu yapamazlardı.

Dağı perîlerüñ gizlü söyler birincisi birinceye sözüñ bizenmiş aldamağ için dağı eger dilededi Çalabuñ işlemeyelirdi anı

11.

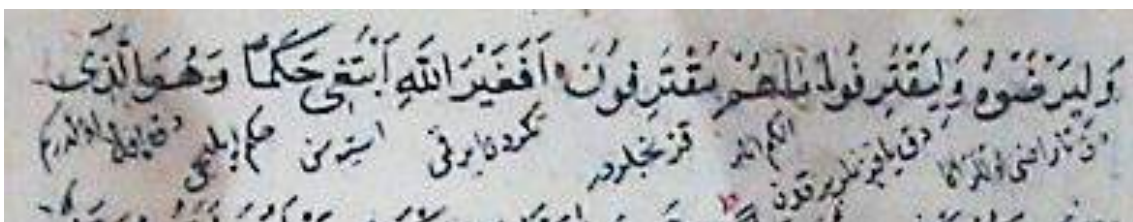
fezerhum vemâ yefterûn(e). Velitesgâ ileyhi ef-idetu-lleżîne lâ yu/minûne bil-âhirati

O hâlde, onları iftiralarıyla baş başa bırak. Bir de (şeytanlar), ahirete inanmayanların gönülleri bu yaldızlı sözlere meyletsin,

Pes ço anları dağı anuñla kim yalan bağlarlar dağı tā hayal eyleye gönülleri anlaruñ kim inanmazlar âhirete

(304) [76b] EN' ĀM 113

1.

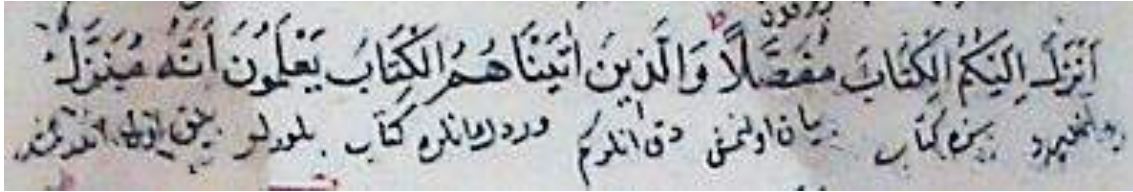

veliyerdavhu veliyak**terifû** mâ hum muk**terifûn**(e). Efeğayra(A)llâhi ebteğî *hakemen* vehuve-lleżî

onlardan hoşlansınlar ve işleyecekleri günahları işlesinler diye (bu fısıldamayı yaparlar). “Size Kitab’ı (Kur’an’ı) hak olarak indiren O iken ben Allah’tan başka bir hakem mi arayacağım?” (de).

Dağı tarafı olalar aña dağı yâ kazanalar yazuğdan anı kim anlar kazanıcılardur Tañrı’dan ayruğ mu eyitesin hükm eyleyici dağı ol oldur kim

2.

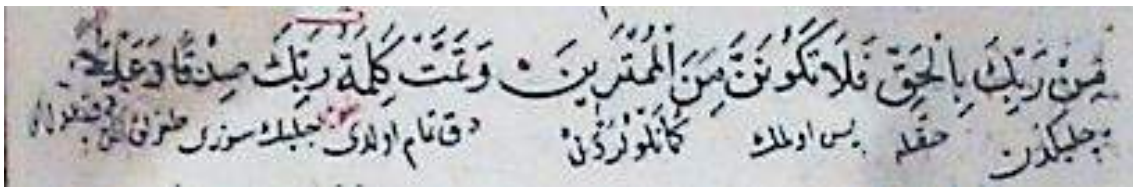

enzele ileykumu-lkitâbe mufassalâ(en) velleżine âteynâhumu-lkitâbe ya’lemûne ennehu munezzelun

Kendilerine kitap verdiklerimiz de onun, Rabbin katından hak olarak indirilmiş olduğunu bilirler.

İndürdi size kitâb beyân olunmuş dağı anlar kim virdük anlara kitâb bilürler bayık ol indürilmişdür

3.

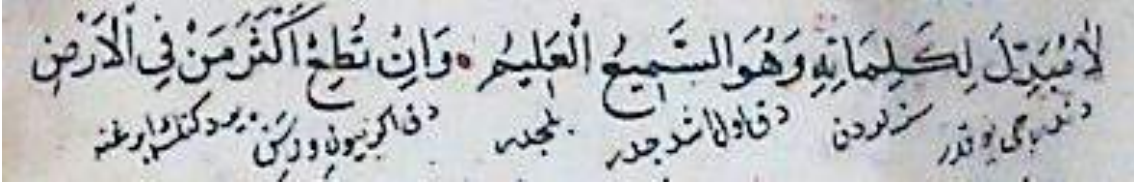

min rabbike bilhakk(i) felâ tekûnenne mine-lmumterîn(e). Vetemmet kelimetu rabbike sidkan ve’adlâ(en)

O hâlde, sakın şüphecilerden olma. Rabbinin kelimesi (Kur’an) doğruluk ve adalet bakımından tamdır.

Çalabuñdan haqqıla pes olmañ gümânlulardan dağı tamâm oldı Çalabuñ sözi toğruluk-iken dağı ‘adl ile

4.

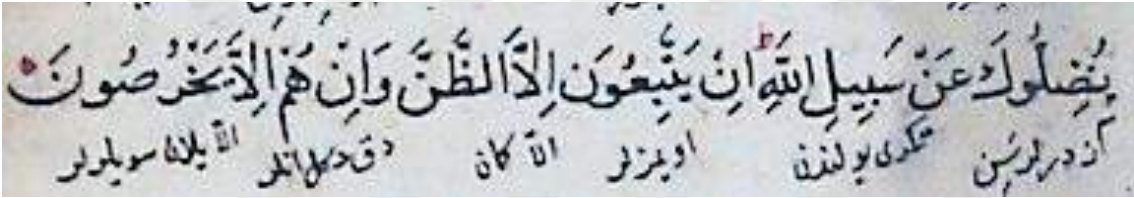

lâ mubeddile likelimâtih(i) vehuve-ssemî'û-l'alîm(u). Ve-in tuti' eksera men fi-l-ardi

Onun kelimelerini değiştirebilecek yoktur. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Yeryüzünde bulunanların çoğuna

Döndürücü yokdur sözlerden dağı ol işidicidir bilicidir dağı eger boyunu viresin yirdekinüñ ayruğına

5.

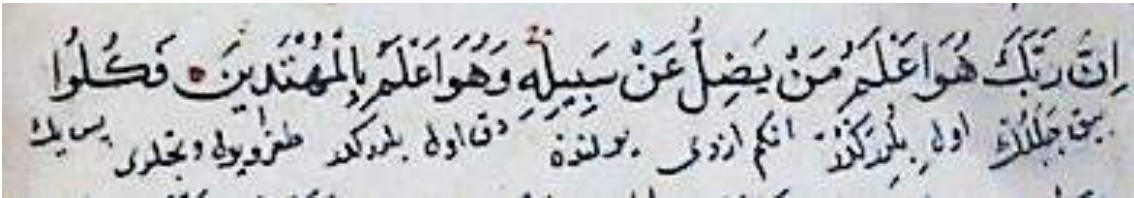

yudillûke 'an sebîli(A)llâh(i) in yettebi'ûne illâ-zzanne ve-in hum illâ yahrusûn(e).

uyarsan seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak zanna uyuyorlar ve onlar sadece yalan uyduruyorlar.

Azduralar seni Tañrı yolundan uymazlar illâ gümân dağı degül anlar illâ yalan söylerler

6.

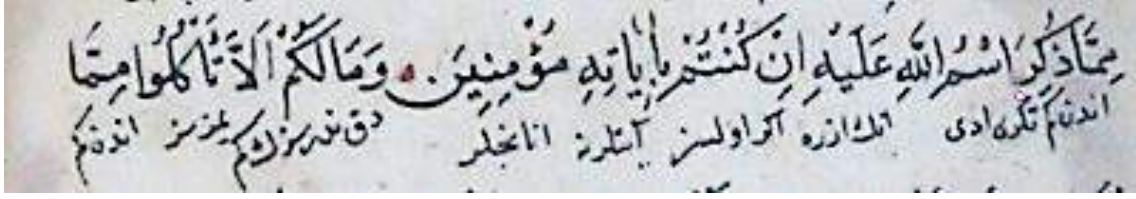

İnne rabbeke huve a'lemu men yadillu 'an sebîlih(i) vehuve a'lemu bilmuhtedîn(e).

Şüphesiz senin Rabbin, yolundan sapanı çok iyi bilir ve yine O, doğru yolu bulanları en iyi bilendir. Artık, yiyin

Bayık Çalabuñ ol bilürirekdür anı kim azdı yolundan dağı ol bilürirekdür toğru yol dutıcıları pes yiñ

7.

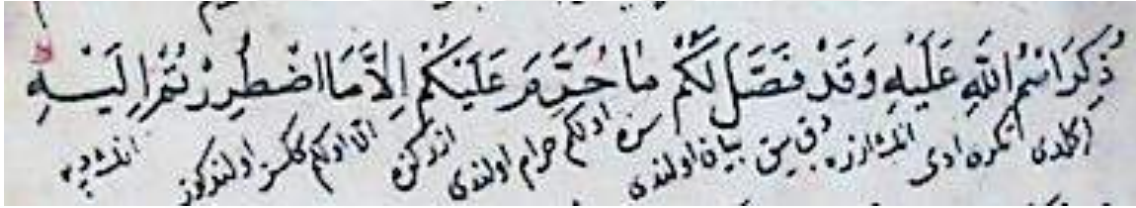

mimmâ žukira-smu(A)llâhi ‘aleyhi in kuntum bi-âyatîhi mu/minîn(e). Vemâ lekum ellâ te/kulû mimmâ

âyetlerine inanan kimseler iseniz üzerine Allah’ın ismi anılarak kesilmiş hayvanlardan. Allah, yemek zorunda kaldıklarınız dışında

Andan kim Tañrı adı anuñ üzre eger olasız âyetlerine inanıcılar daķı nedür sizüñ kim yimezsiz andan kim

8.

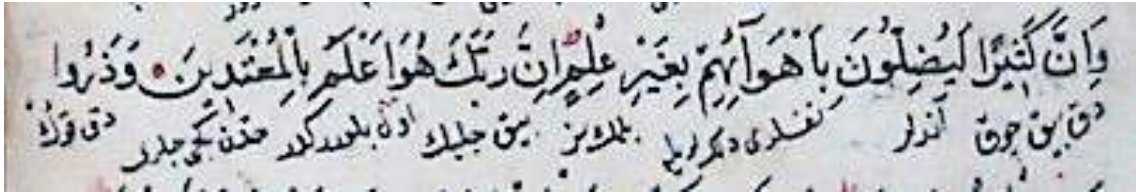

žukira-smu(A)llâhi ‘aleyhi ve kad fassale lekum mâ harrame ‘aleykum illâ mâ-dturirtum ileyh(i)

size neleri haram kıldığını tek tek açıklamışken, üzerine adının anıldığı hayvanları yememenizin sebebi nedir.

Añılmadı Tañrı adı anuñ üzre daķı bayık beyân olındı size ol kim ħarâm olındı üzerüñüze illâ ol kim gelesiz olunduñuz anuñ depe

9.

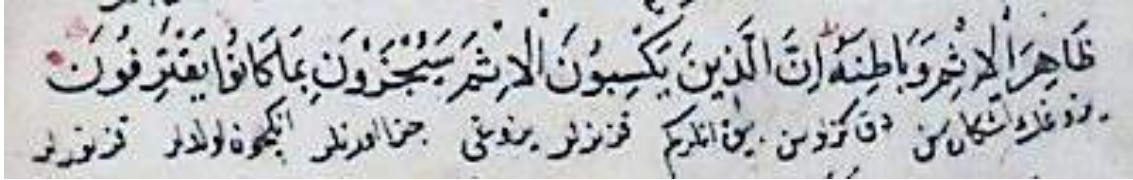

ve-inne keşîran leyudillüne bi-ehvâ-ihim biğayri ‘ilm(in) inne rabbeke huve a’lemu bilmu’tedîn(e). Vezerû

Gerçekten birçokları nefislerinin arzularına uyarak bilmeden (halkı) saptırıyorlar. Şüphesiz senin Rabbin, haddi aşanları çok iyi bilir. Bırakın

Dağı bayık çok azarlar nefsleri dilekleriyle bilmeksiz bayık Çalabuñ ol bilürirekdür haqqdan geçicilere dağı koñ

10.

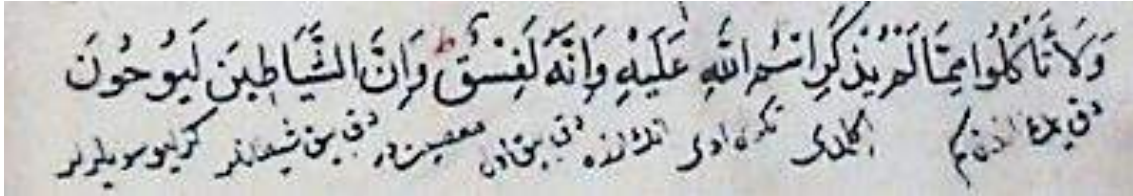

zâhira-l-işmi vebâtineh(u) inne-lleżîne yeksibûne-l-işme seyuczevne bimâ kânû yakterifûn(e).

Günahın açığını da, gizlisini de. Çünkü günah kazananlar yaptıkları karşılığında cezalandırılacaklardır.

Yazuğun âşikâresin dağı gizlûsin bayık anlar kim kazanurlar yazuğı cezâ uranlar anuñ-çün oldılar kazanurlar

11.

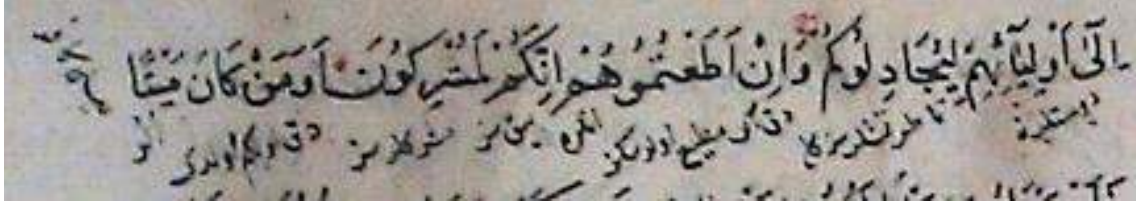

Velâ te/kulû mimmâ lem yużkeri-smu(A)llâhi ‘aleyhi ve-innehu lefisk(un) ve-inne-şşeyâtine leyûhûne

Üzerine Allah adı anılmayan (hayvan)lardan yemeyin. Çünkü bu şekilde davranış fasıklıktır. Bir de şeytanlar kendi dostlarına sizinle mücadele etmeleri için mutlaka fısıldarlar.

Dağı yimeñ andan kim añılmadı Tañrı adı anuñ üzre dağı bayık ol ma ‘şiyetdür dağı bayık şeytânlar gizliyü söylerler

1.

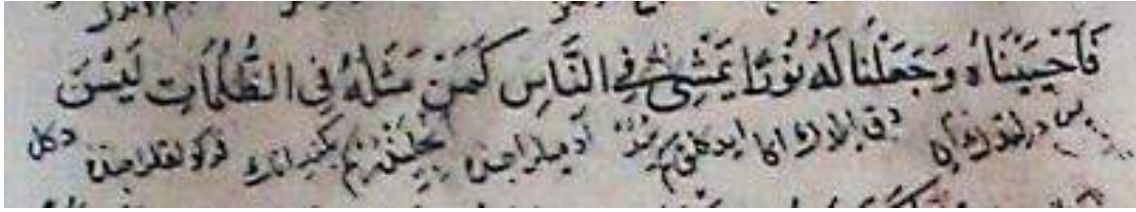

ilâ evliyâ-ihim liyucâdilûkum ve-in eta'tumûhum innekum lemuşrikûn(e). Eve men kâne meytan

Onlara boyun eğerseniz şüphesiz siz de Allah'a ortak koşmuş olursunuz. Ölü iken

Dostlarına tâ tartışalar sizüñle dağı eger mutî olırsañuz anlara bayık siz müşriklersiz dağı ol kim oldı ölü ya 'nī kāfir

2.

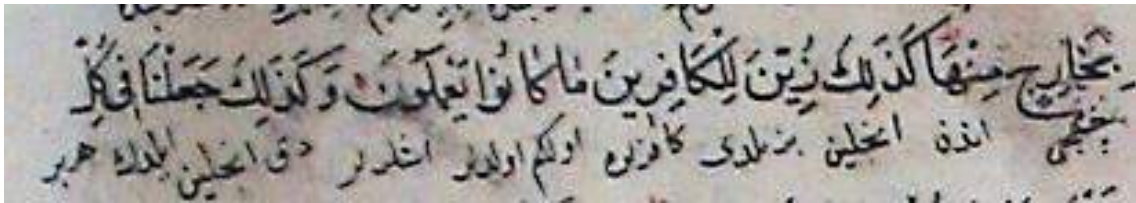

feahyeynâhu vece'alnâ lehu nûran yemşî bihi fi-nnâsi kemen meşeluhu fi-zzulumâti leyse

dirilttiğimiz ve kendisine, insanlar arasında yürüyeceği bir nur verdiğimiz kimsenin durumu, hiç, karanlıklar içinde kalmış, bir türlü ondan çıkamamış kimsenin durumu gibi olur mu?

Pes diriltüük anı dağı eyledük aña aydıñlık kim yörür âdemîler içinde ancılayındur kim gibidür anuñ karañuluklar içinde degül

3.

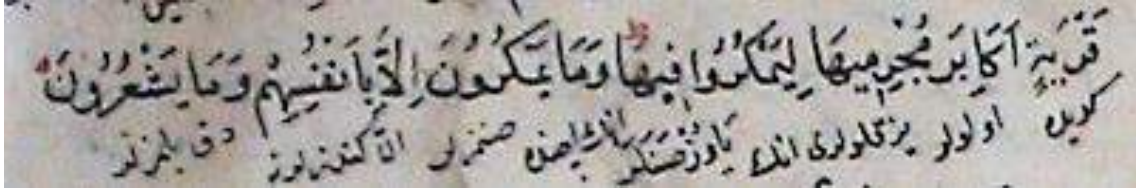

bihâricin minhâ kezâlike zuyyine lilkâfirîne mâ kânû ya'melûn(e). Vekezâlike ce'alnâ fi kulli

İşte kâfirlere, işlemekte oldukları çirkinlikler böyle süslü gösterilmiştir. İşte böyle,

Çıkıcı andan ancılayın bizenildi kâfirlere ol kim oldılar işlerler dağı ancılayın eyledük her bir

4.

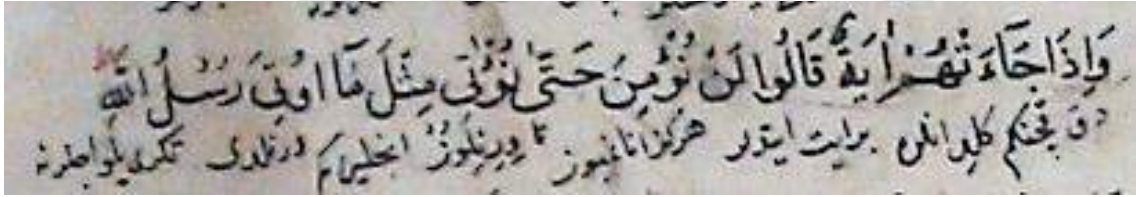

karyetin ekâbira mucrimihâ liyemkurû fihâ vemâ yemkurûne illâ bi-enfusihim vemâ yeş'urûn(e).

her memlekette günahkârları oranın ileri gelenleri kıldık ki oralarda hilekârlık etsinler. Hâlbuki onlar hilekârlığı ancak kendilerine yaparlar. Ama farkında olmuyorlar.

Köyde ulular yazuqluları anuñ yavuz şanurlar anuñ içinde şanmazlar illâ kendüzlerine dağı bilmezler

5.

Ve-izâ câet-hum âyetun kâlû len nu/mine hattâ nu/tâ mişle mâ ũtiye rusulu(A)llâh(i)

Onlara bir âyet geldiği zaman, “Allah elçilerine verilenin bir benzeri bize de verilinceye kadar asla inanmayacağız” derler.

Dağı kaçan kim geldi anlara bir âyet eyitdiler hergiz inanmayavuz tâ virinilevüz ancılayın kim virinildi Tañrı yalavaçlarına

6.

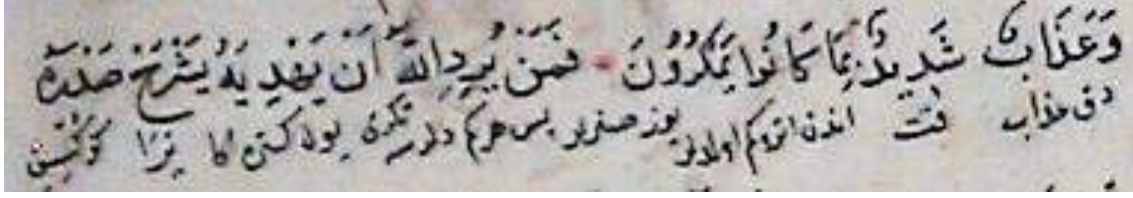

(A)llâhu a'lemu hayşu yec'alu risâleteh(u) seyusibu-lleżine ecreamû sağârun 'inda(A)llâhi

Allah, elçilik görevini kime vereceğini çok iyi bilir.

Tañrı bilürirekdür ol yir kim eyler yalavaçlığın dege anlara kim yazuq işlediler ħorluq Tañrı katında

7.

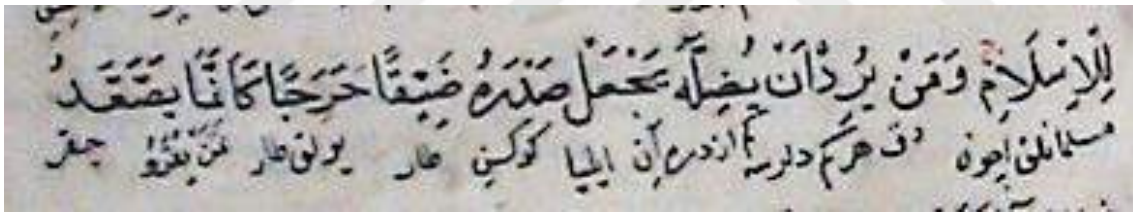

ve'azâbun şedîdun bimâ kânû yemkurûn(e). Femen yuridi(A)llâhu en yehdiyehu yeşrah sadrahu

Suç işleyenlere Allah katından bir aşağılık ve yapmakta oldukları hilekârlık sebebiyle çetin bir azap erişecektir. Allah, her kimi doğruya erdirmek isterse, onun göğsünü İslâm'a açar.

Dağı 'azâb katı andan ötrü kim oldılar yavuz şanurlar pes her kim dilerse Tañrı yol göstere aña yara gögsini

8.

lil-islâm(i) vemen yurid en yudillehu yec'al sadrahu dayyikan haracen keennemâ yessa''adu

Kimi de saptırmak isterse, onun da göğsünü göğe çıkıyormuşçasına daraltır, sıkır.

Müselmânlık için dağı her kim dilerse kim azdura anı eyleye gögsini tar yoluq tar temen yukaru çıkar

9.

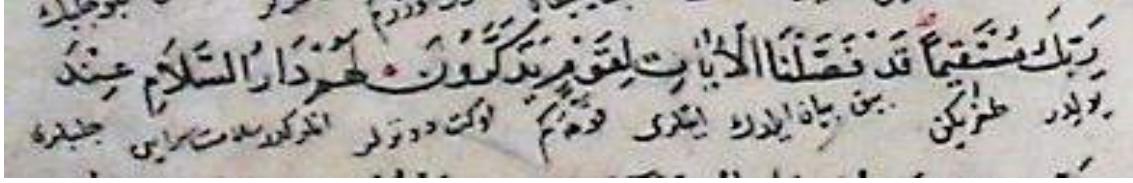

fi-ssemâ-/(i) kezâlîke yec'alu(A)llâhu-rricse 'alâ-llezîne lâ yu/minûn(e). Vehâzâ sirâtu

Allah, inanmayanlara azap (ve sıkıntıyı) işte böyle verir. Bu, Rabbinin

Göge ancılayın eyler Tañrı 'azāb yā şeytān anlaruñ urur kim inanmazlar daķı uşbu Çalabuñ

10.

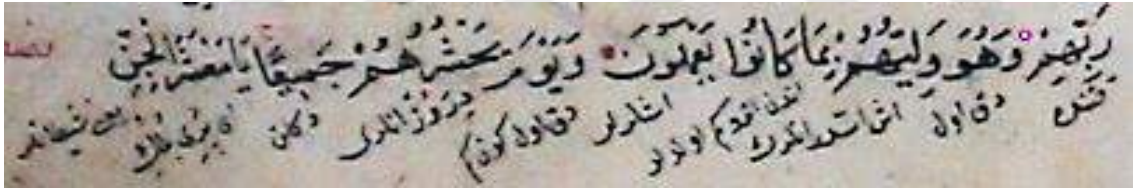

rabbike mustekîmâ(en) kad fessalnâ-l-âyâti likavmin yeżzekkerûn(e). Lehum dâru-sselâmi
'inde

dosdoğru yoludur. Şüphesiz düşünüp öğüt alacak bir toplum için âyetleri ayrı ayrı açıkladık.
Rableri katında selâm yurdu (cennet) onlarıdır.

*Yoludur toğrıken bayıķ beyān eyledük âyetleri ķavme kim ögit dutarlar anlaruñdur selāmet
sarāyı Çalablari*

11.

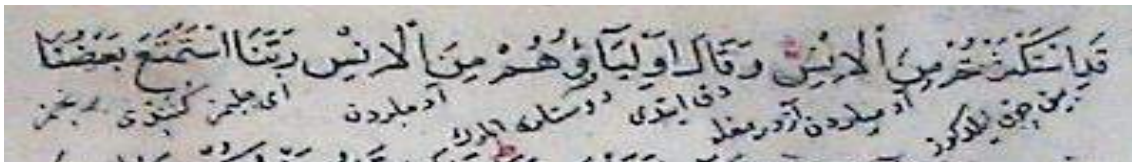
rabbihim^(s) vehuve veliyyuhum bimâ kânû ya'melûn(e). Veyevme yahşuruhum cemî'an yâ
ma'şera-lcinni

O, işlediklerinden ötürü onların dostudur. Onların hepsini bir araya toplayacağı gün şöyle
diyecektir: "Ey cin topluluğu!

*Ķatında daķı ol iş issidür anlaruñ andan ötrü kim oldılar işlerler daķı ol gün kim direvüz
anları dükelin ey perî bölük ya 'nî şeytānlar*

(305) [77b] EN ĀM 128

1.

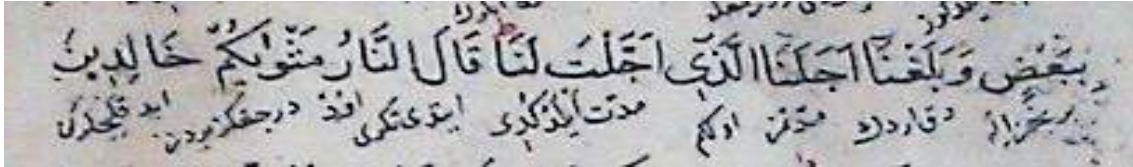

kadi-stekšertum mine-l-ins(i) vekâle evliyâuhum mine-l-insi rabbenâ-stemte'a ba'dunâ

İnsanlardan pek çoğunu saptırıp aranızda kattınız.” Onların insanlardan olan dostları,

*Bayık çok eyledüñüz âdemîlerden azdurmağla dağı eyitdi dostları anlarıñ âdemîlerden ey
Çalabumuz gönendi birincemüz*

2.

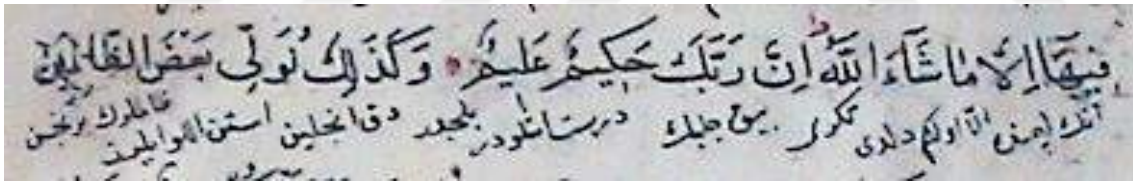

biba'din vebelağnâ ecelenâ-lleżî eccelte lenâ kâle-nnâru meşvâkum hâlidîne

Allah da diyecek ki: “Allah’ın diledikleri (affettikleri) hariç, içinde ebedî kalmak üzere duracağınız yer ateştir.”

*Birincemüz ile dağı erdük müddetümüz ol kim müddet eyledüñdi eyitdi Tañrı od duracağuşuz
yirden ebed kalıcılarcken*

3.

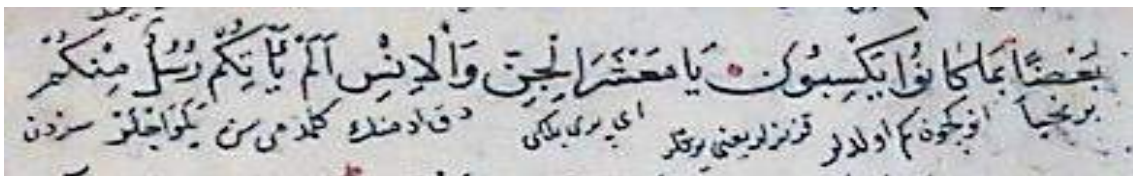

fihâ illâ mâ şâa(A)llâh(u) inne rabbeke hakîmun ‘alîm(un). Vekezâlike nuvellî ba'da-
zzâlimîne

Ey Muhammed! Şüphesiz senin Rabbin hüküm ve hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir. İşte biz, kazanmakta oldukları günahlar sebebiyle zalimlerin bir kısmını

*Anuñ içinde illâ ol kim diledi Tañrı bayık Çalabuñ dürüst işlüdür bilicidür dağı ancılayın
üstün ellü eylerüz zâlimlerüñ birincisini*

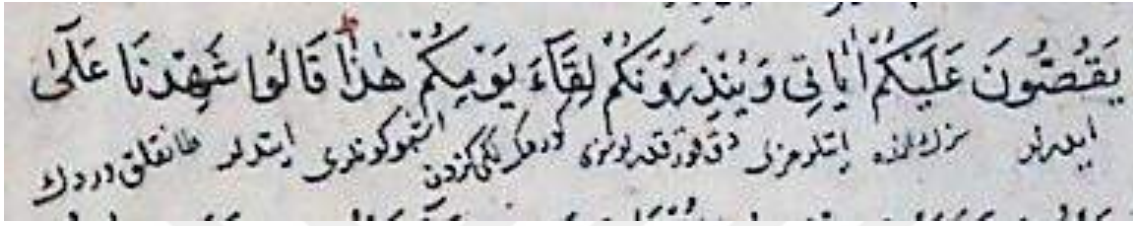
4.

ba'dan bimâ kânû yeksibûn(e). Yâ ma'sera-İcinni vel-insi elem ye/tikum rusulun minkum diğeri bir kısmına böyle musallat ederiz. (O gün Allah, şöyle diyecektir:) "Ey cin ve insan topluluğu! İçinizden size âyetlerimi anlatan ve bu gününüzün gelip çatacağı hakkında sizi uyaran peygamberler gelmedi mi?"

Birinceye anuñ-çün kim oldılar kazanurlar ya'nî yazuqlar ey perî bölügi dağı âdemîñüñ gelmedi mi size yalavaqlar sizden

5.

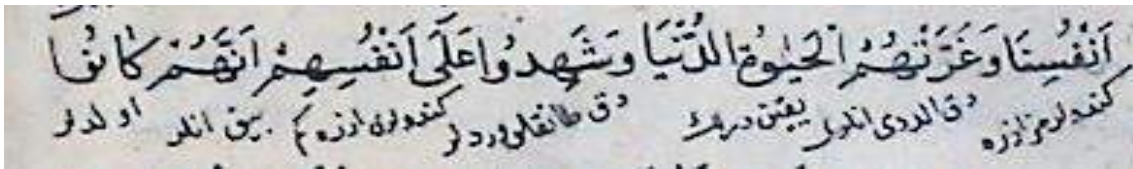

yakussüne 'aleykum âyâtî veyunzirûnekum likâe yevmikum hâzâ kâlû şehidnâ 'alâ

Onlar şöyle diyecekler: "Biz kendi aleyhimize şahitlik ederiz."

Eyidürler sizüñ üzre âyetlerümüzi dağı qorqudurlar sizi görmekligiñüzden uşbu günleri eyitdiler şanuqluq virdük

6.

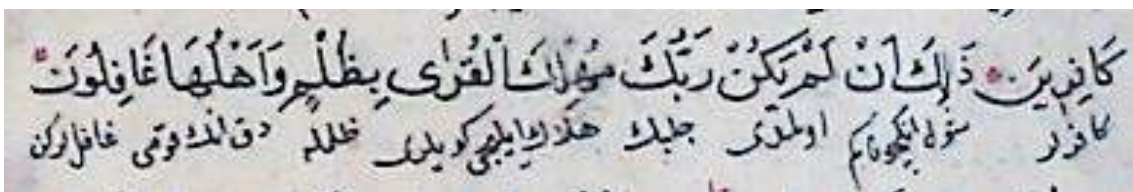

enfusinâ veğarrat-humu-lhayâtu-ddunyâ veşehidû 'alâ enfusihim ennehum kânû

Dünya hayatı onları aldattı ve kâfir olduklarına dair kendi aleyhlerine şahitlik ettiler.

Kendülerümüz üzre dağı aldadı anları yakın dirlik dağı şanuqluq virdiler kendüleri üzre kim bayıq anlar oldılar

7.

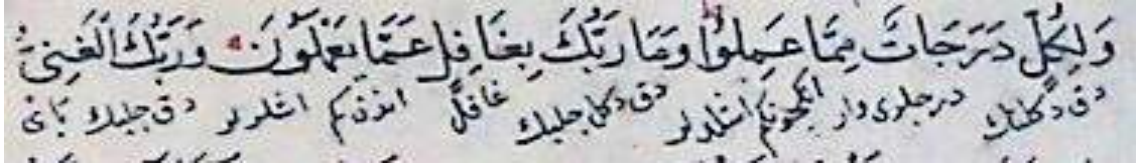

kâfirîn(e). Zâlîke en lem yekun rabbuke muhlike-İkurâ bizulmin veehluhâ gâfilûn(e)

Bu (peygamberlerin gönderilmesi), Allah'ın, halkları habersizken ülkeleri haksız yere helâk etmeyeceği içindir.

Kâfirler şol anuñ-çün kim olmadı Çalabuñ helâk eyleyici köyleri zulmle dağı anuñ kavmi gâfillerken

8.

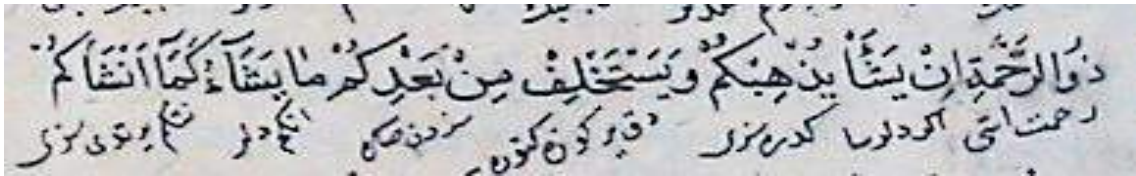

Velikullin deracâtun mimmâ ‘amilû vemâ rabbuke bigâfilin ‘ammâ ya’melûn(e). Verabbuke-lğaniyyu

Herkesin amellerine göre dereceleri vardır. Rabbin onların yaptıklarından habersiz değildir. Rabbin her bakımdan sınırsız zengindir,

Dağı dükeliniñ dereceleri var anuñ-çün kim işlediler dağı degül Çalabuñ gâfil andan kim işlerler dağı Çalabuñ bay

9.

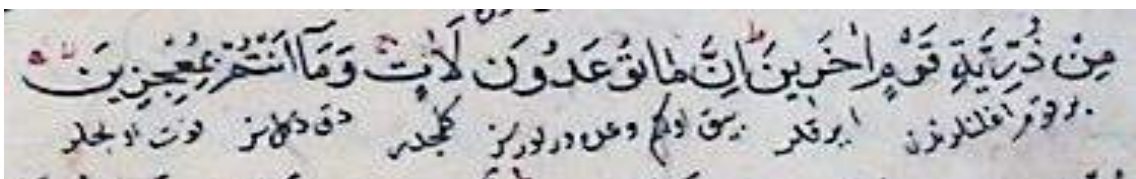

zû-rrahmet(i) in yeşe/ yuzhibkum veyestahlif min ba’dikum mâ yeşâu kemâ enşeekum

rahmet sahibidir. Sizi başka bir kavmin soyundan getirdiği gibi, dilerse sizi giderir (yok eder)

Rahmet issi eger dilerse gidere sizi dağı yerüñüze getüre sizden soñra anı kim diler nitekim yaratdı sizi

10.

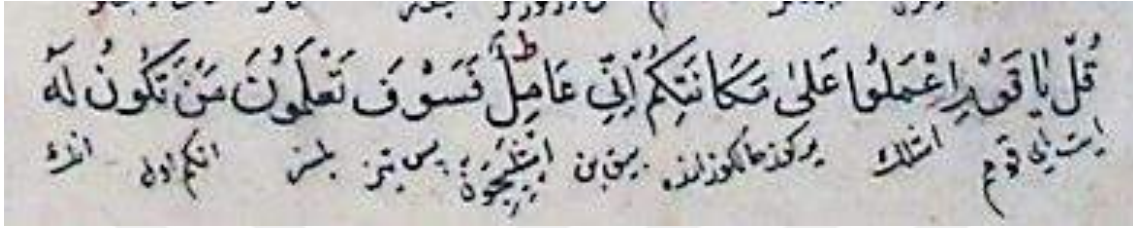

min zürriyyeti kavmin âharîn(e). İnnê mâ tû'adûne leât(in) vemâ entum bimu'cizîn(e).

ve sizden sonra da yerinize dilediğini getirir. Şüphesiz size va'dedilen şeyler mutlaka gelecektir. Siz bunun önüne geçemezsiniz.

Bir kavm oğlanlarından ayruklar bayık ol kim va'de virilür siz gelicidür dağı degül siz kuvvet olucılar

11.

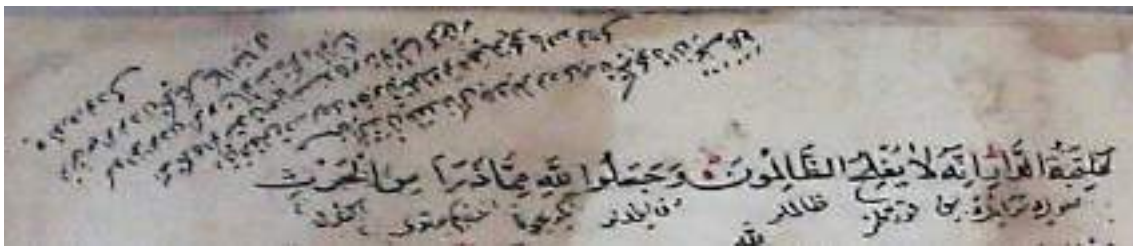
Kul yâ kavmi-'melû 'alâ mekânetikum innî 'âmil(un) fesevfe ta'lemûne men tekûnu lehu

De ki: “Ey kavmim! Elinizden geleni yapın. Ben de (görevimi) yapacağım. Ama dünya yurdunun sonucunun kimin olacağını yakında öğreneceksiniz.

Eyit ey kavmüm işleñ yerüñüz hâlüñüz üzre bayık ben işleyiciven pes tiz bilesiz anı kim ol anuñ

(305) [78a] EN'ĀM 135

1.

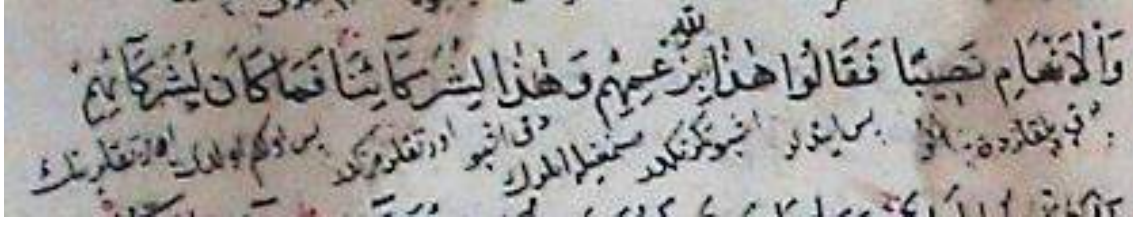

'âkibetu-ddâr(i) innehu lâ yuflihu-zzâlimûn(e). Vece'alû li(A)llâhi mimmâ zerae mine-lharşi

Şüphesiz, zalimler kurtuluşa eremezler. Allah'ın yarattığı ekinlerden

Şoñ sarāyuñ bayık kırtulmaz zâlimler dağı eylediler Tañrı'çün andan kim yaratdı ekinden ya'nî ikisinden ylıkdan iki bölük eylerlerdi birini Tañrı-çün anı yohsullara dağı kırklara virirlerdi dağı birini butlarıñ konuqçularçün virirlerdi eger Tañrı ülüsinden ya'nî naşibinden but ülüye qarışsa gerü almazlardı eger but ülüsün Tañrı ülüye qarışsa alırlardı Tañrı'nuñ baña ihtiyacı yoqdur dirlerdi

2.

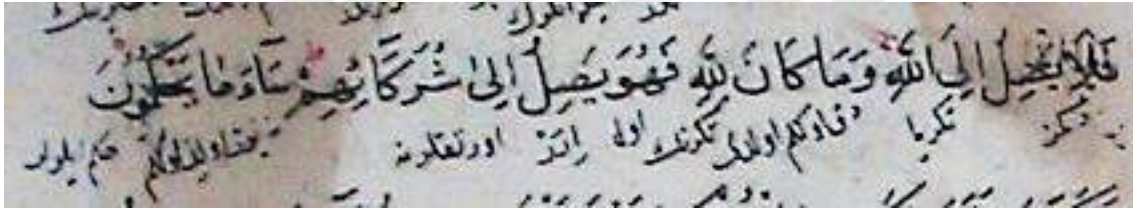

vel-en'âmi nasîben fekalû hâzâ li(A)llâhi biza'mihim vehâzâ lişurakâ-inâ femâ kâne lişurakâ-ihim

ve hayvanlardan O'na bir pay ayırdılar ve akıllarınca, “Şu, Allah için, şu da bizim ortaklarımız (putlarımız) için” dediler.

Dağı yulqılardan ülüş pes eyitdiler uşbu Tañrı'nuñdur şanmağtyla anlaruñ dağı uşbu ortaklarımızındur pes ol kim oldı ortaklarınıñ

3.

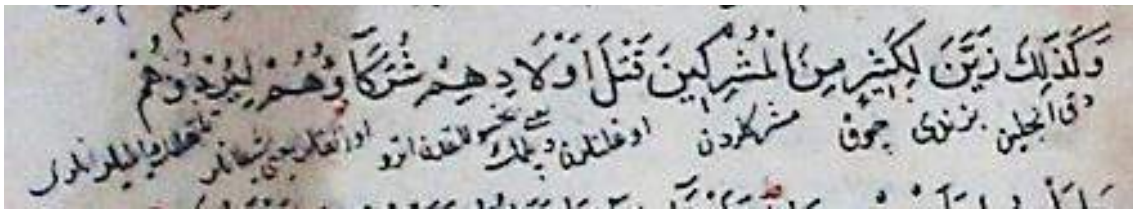

felâ yasilu ila(A)llâh(i) vemâ kâne li(A)llâhi fehuve yasilu ilâ şurakâ-ihim sâe mâ yahkumûn(e).

Ortakları için olan Allah'inkine eklenmiyor. Allah için olan ise ortaklarınkine ekleniyor.. Ne kötü hükmediyorlar!

Döñmez Tañrı'ya dağı ol kim oldı Tañrı'nuñ ol irer ortaklarına ne yavuz oldı ol kim hükmediyorlar

4.

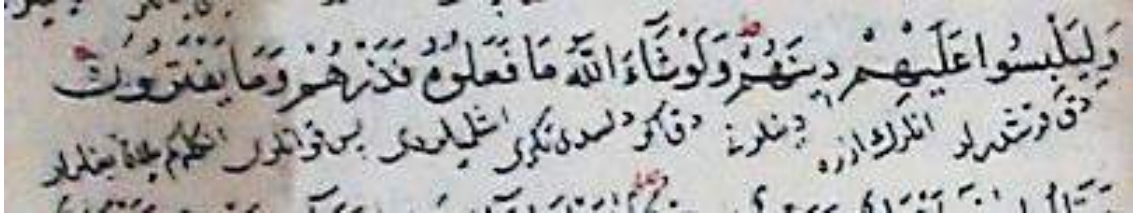

Vekezâlike zeyyene likeşîrin mine-lmuşrikîne katle evlâdihim

Bunun gibi, ortakları, müşriklerden bir çoğuna çocuklarını öldürmeyi iyi bir şey gibi gösterdi ki, hem kendilerini mahvetsinler hem de dinlerini karıştırıp bozsunlar!

Dağı ancılayın bizendi çok müşriklerden oğlanlarını depelemek ya'nî hasımlıktan ötrü ortaklar ya'nî şeytānlar tā helāk eylerler anları

5.

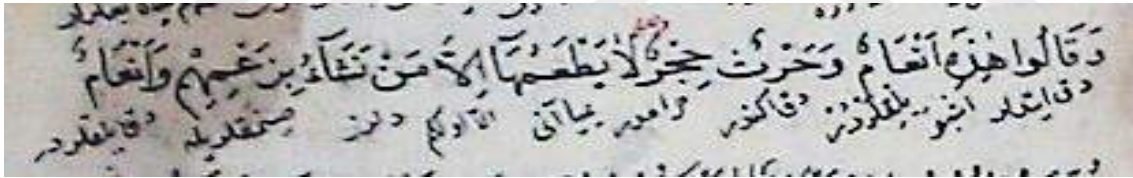

veliyelbisû 'aleyhim dînehum velev şâa(A)llâhu mâ fe'alûh(u) fezerhum vemâ yefterûn(e).

Eğer Rabbin dileseydi, bunu yapamazlardı. Artık sen onları uydurdukları ile baş başa bırak.

Dağı karışdırlar anlarıñ üzre dīnlerine dağı eger dilesedi Tañrı işlemeyelerdi pes ço anları anuñla kim yalan bağlarlar

6.

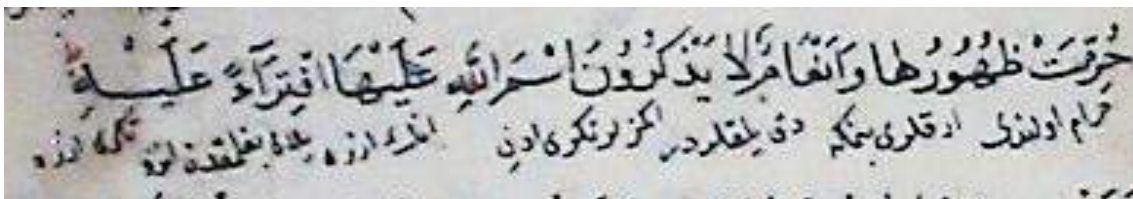

Ve kâlû hâzihi en'âmun veharşun hicrun lâ yat'amuhâ illâ men neşâu biza'mihim veen'âmun

Bir de (asılsız iddialarda bulunarak) dediler ki: “Bunlar yasaklanmış hayvanlar ve ekinlerdir. Onları bizim dilediklerimizden başkası yiyemez. (Şunlar da) sırtları (binilmesi ve yük yüklemesi) haram edilmiş hayvanlardır.”

Dağı eyitdiler uşbu yılkılardur dağı ekindür harâmdur yemeye anı illâ ol kim dilerüz şınamaıklarıyla dağı yılkılardur

7.

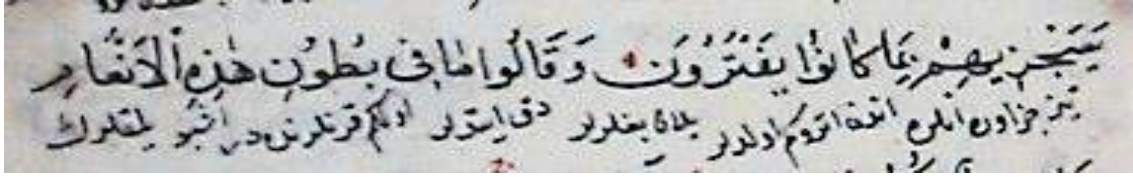

hurrimet zuhûruhâ veen'âmun lâ yežkurûne-sma(A)llâhi 'aleyhâ-ftirâen 'aleyh(i)

Bir kısım hayvanları da keserken üzerlerine Allah'ın adını anmazlar. (Bütün bunları) Allah'a iftira ederek yaparlar.

Harâm olındı arqaları yenmege dağı yilkılardur añmazlar Tañrı adını anuñ üzre yalan bağlamağdan ötrü Tañrı üzre

8.

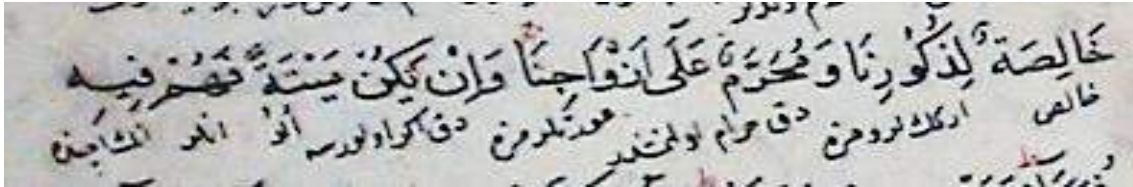

seyeczîhim bimâ kânû yefterûn(e). Ve **kâlû mâ fî butûni hâzihi-l-en'âmi**

Bu iftiraları sebebiyle Allah onları cezalandıracaktır. Bir de dediler ki: “Şu hayvanların karınlarındaki yavrular (canlı olursa)

Tiz cezâ vire anlara andan ötrü kim oldılar yalan bağlarlar dağı eyitdiler ol kim karınlarındadır uşbu yilkıların

9.

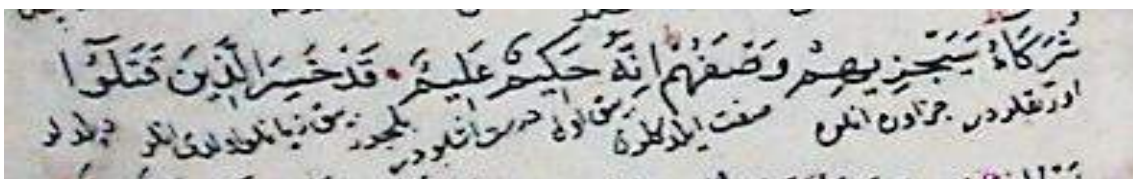

hâlisatun ližukûrinâ vemuharramun 'alâ ezvâcinâ ve-in yekun meyteten fehum fihi

sırf erkeklerimize aittir. Karılarımıza ise haramdır.” Eğer ölü olursa, o vakit onda hepsi ortaklırlar.

Hâliş erkeklerümüze dağı harâm olınmışdur 'avratlarumuza dağı eger olursa ölü anlar anuñ içinde

10.

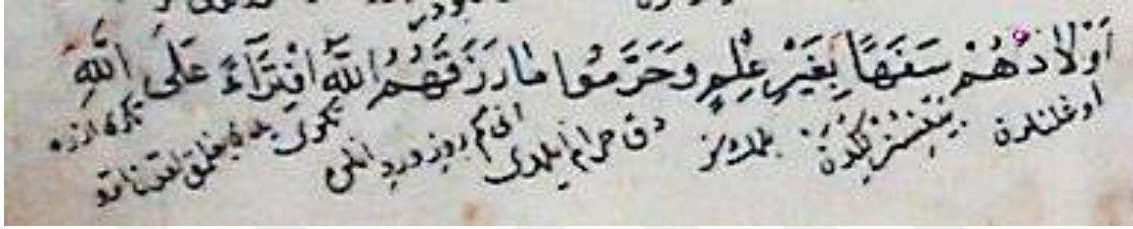

şurakâ(u) seyecîhim vasfehüm innehu hakîmun ‘alîm(un). Kad hasira-lleżîne katelû

Allah, onların bu tür nitelermelerinin cezasını verecektir. Şüphesiz O, hüküm ve hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir. Beyinsizlikleri yüzünden bilgisizce çocuklarını öldürenler,

Ortaqlardur cezâ vire anlara şıfat eyledükleri bayık ol dürüst işlüdür bilicidür bayık ziyānlu oldı anlar depelediler

11.

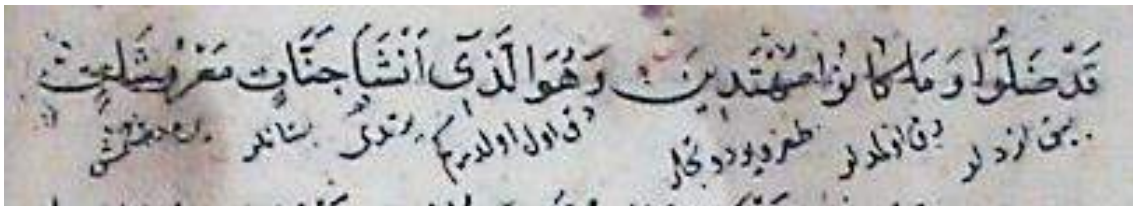
evlâdehum sefehen bigayri ‘ilmin veharramû mâ razekahumu(A)llâhu-ftirâen ‘ala(A)llâh(i)

Allah’ın kendilerine verdiği rızkı -Allah’a iftira ederek- haram sayanlar, mutlaka ziyan etmişlerdir.

Oğlanlarını beyinsizlikden bilmek siz dağı harām eyledi anı kim rûzı virdi anlara Tañrı yalan bağlamaklıktan ötrü Tañrı üzre

(306) [78b] EN‘ĀM 140

1.

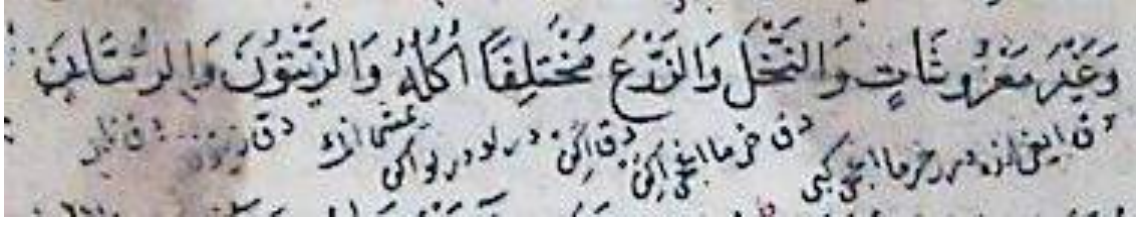

kad dallû vemâ kânû muhtedîn(e). Vehuve-lleżî enşee cennâtin ma’rûşâtin

Gerçekten onlar sapmışlardır. Doğru yolu bulmuş da değillerdir. O, çardaklı-çardaksız olarak bahçeleri,

Bayık azdular dağı olmadılar toğruyu dutucılar dağı ol oldur kim yaratdı bostanlar bize yaratmış

2.

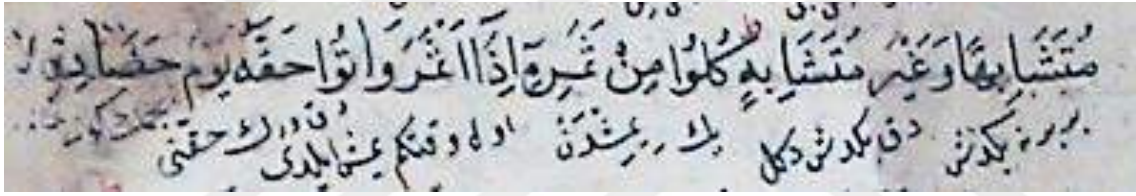

veğayra ma'rûşâtin ve-nnahle ve-zzer'a muhtelifen ukuluhu ve-zzeytûne ve-rummâne

ürünleri, çeşit çeşit hurmalıkları ve ekinleri, zeytini ve narı (her biri) birbirine benzer ve (her biri) birbirinden farklı biçimde yaratandır. Bunlar meyve verince meyvelerinden yiyin.

Dağı ayağı üzre durur hurmâ ağacı gibi dağı hurmâ ağacı iken dağı iken dürlü dürlü iken yemiş anuñ dağı zeytûn dağı nârı

3.

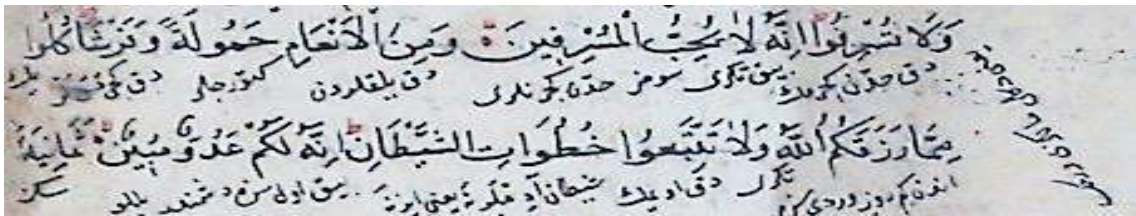

muteşâbihen veğayra muteşâbih(in) kulû min semerihî izâ esmera veâtû hakkahu yevme hasâdih(i)

Hasat günü de hakkını (öşürünü) verin, fakat israf etmeyin.

Birbirine beñdeş dağı beñdeş degül yiñ yemişden ol vaqt kim yemiş eyledi dağı virüñ hakkını biçmek güne

4.

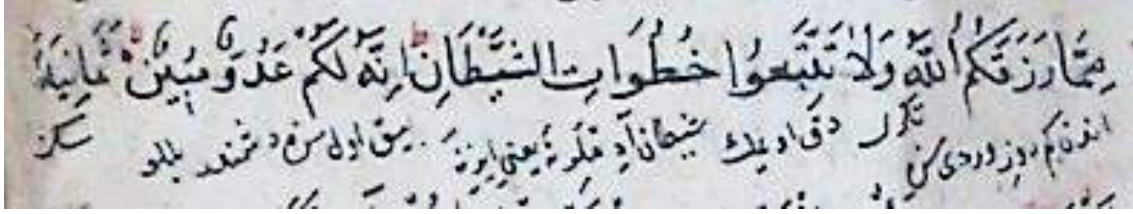

velâ tusrifû innehu lâ yuhibbu-lmusrifîn(e). Vemine-l-en'âmi hamûleten veferşâ(en) kulû

Çünkü O, israf edenleri sevmez. Yine O, hayvanlardan da irili ufaklı var edendir. Allah'ın size rızık olarak verdiğiinden yiyin de

Dağı haddin geçirmeñ bayık Tañrı sevmez haddin geçirenleri dağı yılkılardan getüriciler dağı güci tutucılar yiñ ya 'nī dükeli māluñuzı virmeñ

5.

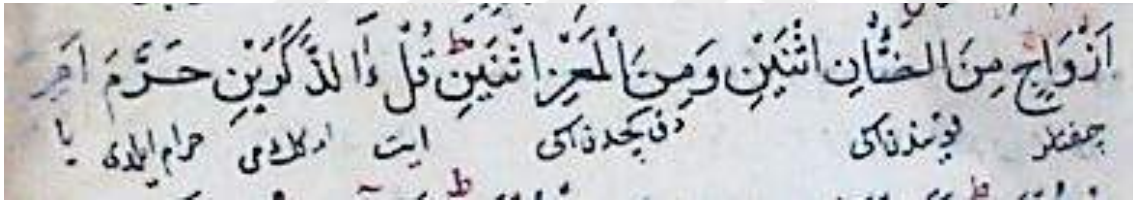

mimmâ razekakumu(A)llâhu velâ tettebi'û hütuvâti-şşeytân(i) innehu lekum 'aduvvun mubîn(un). Şemâniyete

şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü o, sizin için apaçık bir düşmandır.

Andan kim rûzı virdi size Tañrı dağı uymañ şeytân adımlarına ya 'nī izine bayık ol size düşmandur bellü sekiz

6.

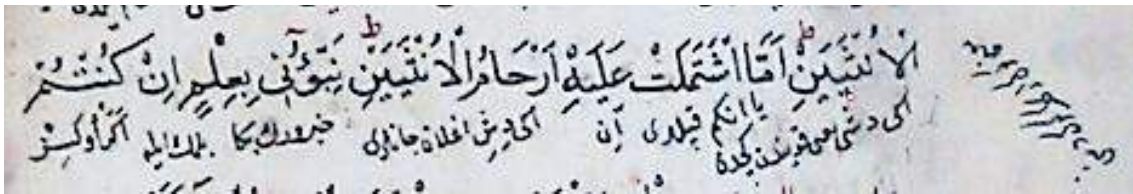

ezvâc(in) mine-dda/ni-şneyni vemine-lma'zi-şneyn(i) kul âzžekerayni harrame emi

O, (hayvanlardan) sekiz eşi de yaratandır: (Erkek ve dişi olarak) koyundan iki, keçiden de iki. Ey Muhammed! De ki: “Allah iki erkeği mi haram kıldı, yoksa

Çiftler koyundan iki dağı keçiden iki eyit erkek mi harâm eyledi yâ

7.

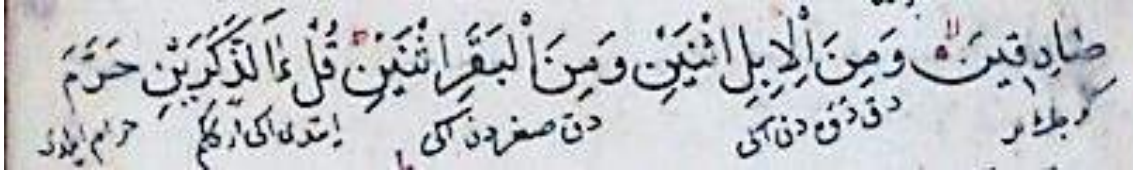

emi-l unşeyeyni emmâ-ştemelet 'aleyhi erhâmu-lunşeyeyn(i) nebbi-ûnî bi'ilmin in kuntum

yoksa iki dişiyi mi? Yoksa iki dişinin rahimlerinde bulunan (yavru)ları mı? Eğer doğru söyleyenler iseniz bana bilerek haber verin.”

İki dişi ya 'nī koyundan keçiden yā anı kim kıldı anı iki dişi oğlan canları haber viriñ baña bilmek ile eger olasız ya 'nī görk erkek görk dişi

8.

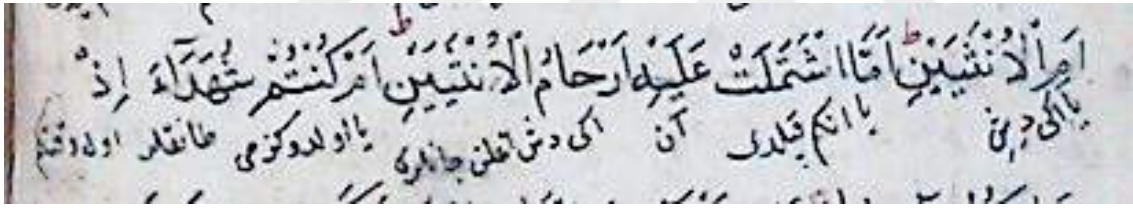

sâdikîn(e). Vemine-l-ibili-şneyni vemine-lbekari işneyn(i) kul âzzekerayni harrame

Yine (erkek ve dişi olarak) deveden iki, sığırdan da iki. De ki:

Girçekler dağı deveden iki dağı sığırdan iki eyitdi iki erkek mi harâm eyledi

9.

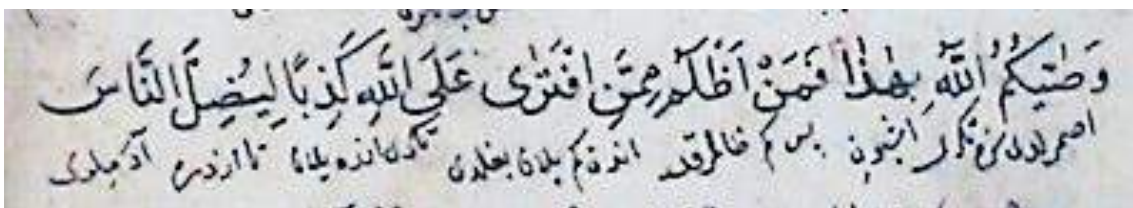

emi-lunseyeyni emmâ-ştemelet ‘aleyhi erhâmu-lunseyeyn(i) em kuntum şuhedâe iz

“İki erkeği mi haram kıldı, iki dişiyi mi? Yoksa Allah size bunları haram ettiğinde, orada hazır mı idiniz!?”

Yā iki dişi yā anı kim kıldı anı iki dişi oğlan canları yā olduñuz mı şanuklar ol vaqt kim

10.

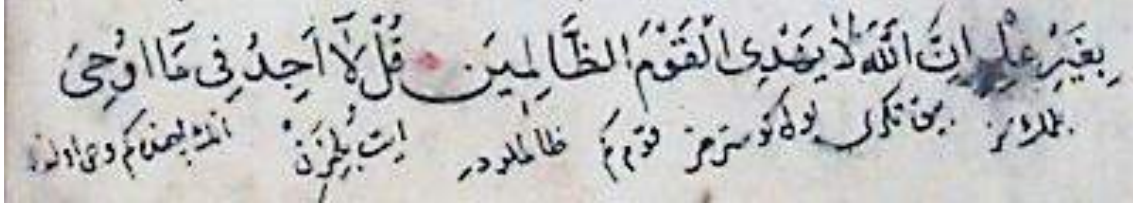

vassâkumu(A)llâhu bihâzâ femen azlemu mimmeni-fterâ ‘ala(A)llâhi keziben liyudille-nnâse

İnsanları bilgisizce saptırmak için Allah’a karşı yalan uyduran kimseden daha zalim kimdir?

İşmarladı size Tañrı uşbunu pes kim zālīmraqdur andan kim yalan bağladı Tañrı üzre yalan tã azdura âdemîleri

11.

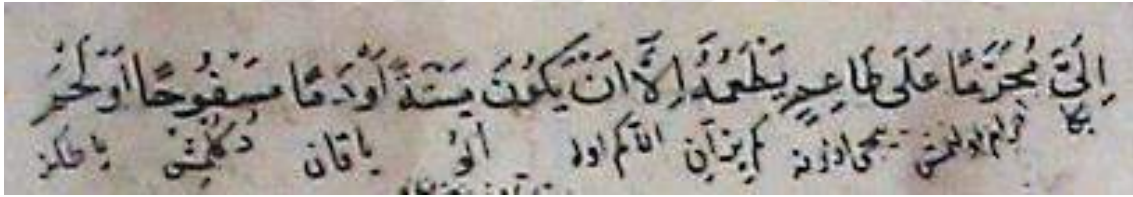
biğayri ‘ilm(in) inna(A)llâhe lâ yehdî-**lkavme-zzâlimîn(e)**. **Kul lâ ecidu fimâ ûhiye**

Şüphesiz Allah, zalimler topluluğunu doğru yola iletmez. De ki: "Bana vahy olunan

Bilmek siz bayık Tañrı yol göstermez kavme kim zālīmlerdür eyit bilmez in anuñ içinde kim vahy olındı

(306) [79a] EN‘ĀM 145

1.

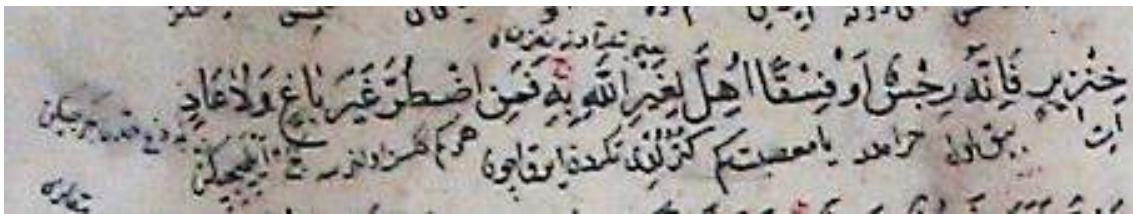

‘alâ **tâ**’imin yat’amuhu illâ en yekûne meyteten ev demen mesfûhan ev lahme

Kur’an’da bir kimsenin yiyecekleri arasında leş, akıtılmış kan, domuz eti -ki o şüphesiz necistir-

Baña harâm olunmuş yiyici üzerine kim yir anı illâ kim ola ölü yâ kan dökülmüş yâ toñuz

2.

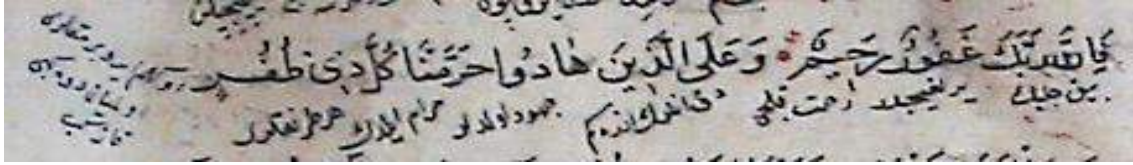

hinzîrin fe-innehu ricsun ev fiskan uhillle liğayri(A)llâhi bih(i) femeni-**dturra** ğayra bâğın velâ ‘âdin

ya da Allah'tan başkası adına kesilmiş bir (murdar) hayvandan başka, haram kılınmış bir şey bulamıyorum. Fakat istismar etmeksizin ve zaruret ölçüsünü aşmaksızın

Eti bayık ol harāmdur yā mu 'şibet kim gizledi Tañrı'dan ayruķ için her kim gelesiz olunursa güç eyleyicilere ne dağı ĥaddin geçirmegin

3.

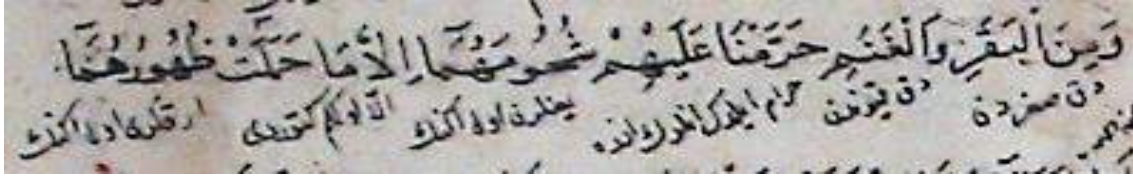

fe-inne rabbeke ġafûrun rahîm(un). Ve'alâ-İleżîne hâdû harramnâ kulle žî zufur(in)

kim bunlardan yeme zorunda kalırsa yiyebilir.” Şüphesiz Rabbin çok bağışlayanıdır, çok merhametlidir. Yahudilere tırnaklı hayvanların hepsini haram kıldık.

Bayık Çalabuñ yarlığayıcıdur rahmet kılıcı dağı anlaruñ üzre kim Yahūd oldılar ĥarām eyledük her tırnakları ol kim ayru barmakları olmayan deve gibi ħaz gibi

4.

vemine-lbekari velđanemi harramnâ 'aleyhim şuhûmehumâ illâ mâ/hamelet zuhûruhumâ

Sığır ve koyunların ise, sırtlarında veya bağırsaklarında bulunanlar, ya da kemiklerine karışanlar dışındaki içyağlarını (yine) onlara haram kıldık.

Dağı şığırdan dağı koyundan ĥarām eyledük anlaruñ üzre yağların ol eksük illâ ol kim getürdi arġaları ol eksük

5.

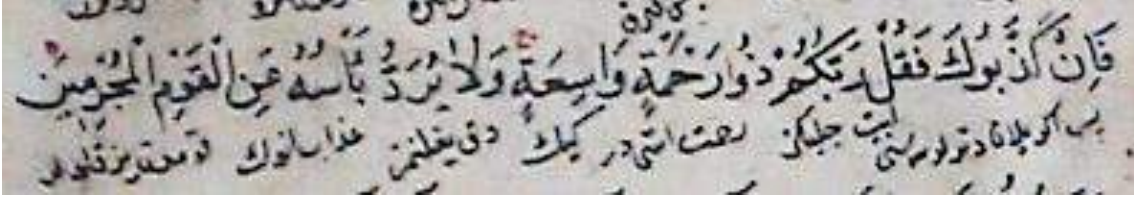

evi-lhavâyâ ev mâ-ĥteleta bi'azm(in) žâlîke cezeynâhum bibađyihim ve-innâ lesâdikûn(e).

İşte böyle, azgınlıkları sebebiyle onları cezalandırdık. Biz elbette doğru söyleyenleriz.

Yā bağırsakları yā ol kim karışdı sünüğe (ya 'nī kıyruk) şol cezā virdük anlara zālîmlerinden ötrü dağı biz toğrularuz

6.

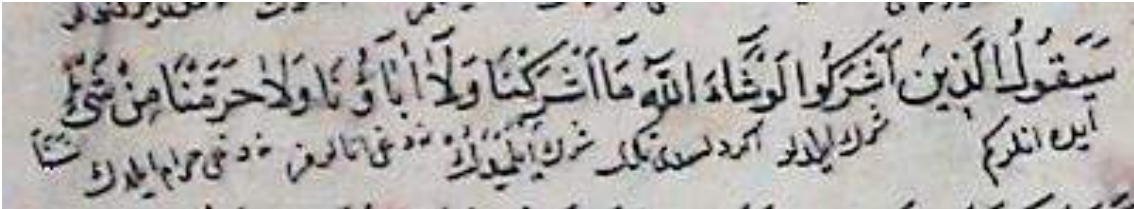

Fe-in kezzebûke fekul rabbukum zû rahmetin vâsi'atin velâ yuraddu be/suhu 'ani-İkavmi-İmucrimîn(e).

Eğer seni yalanlarsa, de ki: “Rabbiniz geniş rahmet sahibidir. (Bununla beraber) suçlu bir toplumdaki O'nun azabı geri çevrilmez.”

Pes eger yalan dutarlarsa seni eyit Çalabuñuz rahmet issidür giñ dağı yığlanmaz 'azāb anuñ kavminden yazuqlular

7.

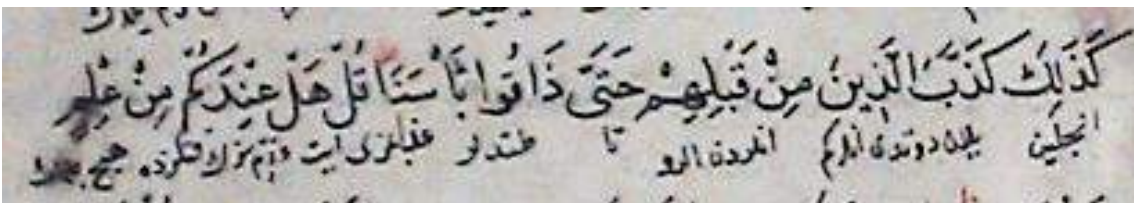

Seyekûlu-İleżîne eşrakû lev şâa(A)İllâhu mâ eşraknâ velâ âbâunâ velâ harramnâ min şey-/(in)

Allah'a ortak koşanlar diyecekler ki: “Eğer Allah dileseydi, biz de ortak koşmazdık, babalarımız da. Hiçbir şeyi de haram kılmazdık.”

Eyide anlar kim şirk eylediler eger dilemedi Tañrı şirk eylemedük ne dağı atalarumuz ne dağı harām eyledük nesne

8.

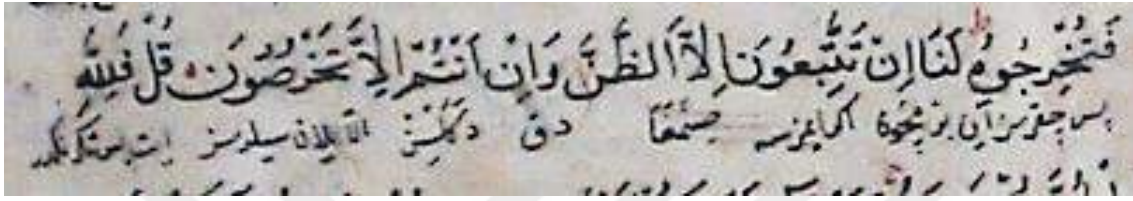

kezâlike kezzebe-lleżîne min kablihim hattâ zâkû be/senâ kul hel 'indekum min 'ilmin

Onlardan öncekiler de (peygamberlerini) böyle yalanlamışlardı da sonunda azabımızı tatmışlardı. De ki: “Sizin (iddialarınızı ispat edecek) bir bilginiz var mı ki onu bize gösteresiniz?”

Ancılayın yalan dutdı anlar kim anlardan ilerü tâ tatdılar 'azābumuzı eyit vireyüm sizüñ катуñuzda hiç bilmeñ

9.

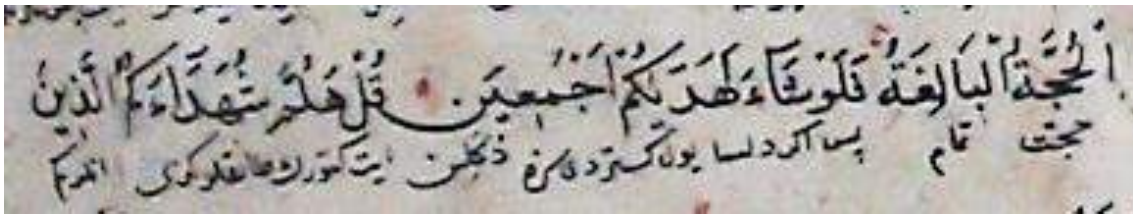

fetuhricûhu lenâ in tettebi'üne illâ-zzanne ve-in entum illâ taħrusûn(e). Kul feli(A)llâhi-l

Siz ancak kuruntuya uyuyorsunuz ve siz sadece yalan söylüyorsunuz.” De ki: “En üstün delil yalnızca Allah'ındır.

Pes çıkar siz anı bizümçün eger uymazsa şanmağa dağı degülsiz illâ yalan söylersiz eyit pes Tañrı 'nuñdur

10.

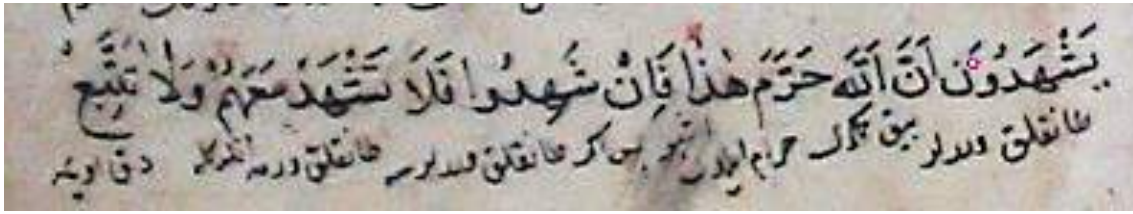

hucetu-lbâliğa(tu) felev şae lehedâkum ecme'în(e). Kul helumme şuhedâekumu-lleżîne

O, dileseydi elbette sizin hepinizi doğru yola iletirdi.” De ki: “Haydi, Allah şunu haram kıldı” diye tanıklık yapacak şahitlerinizi getirin.

Hüccet tamām pes eger dilese yol gösterdi size dükeline eyit getirüñ şanuñlarıñuzı anlar kim

11.

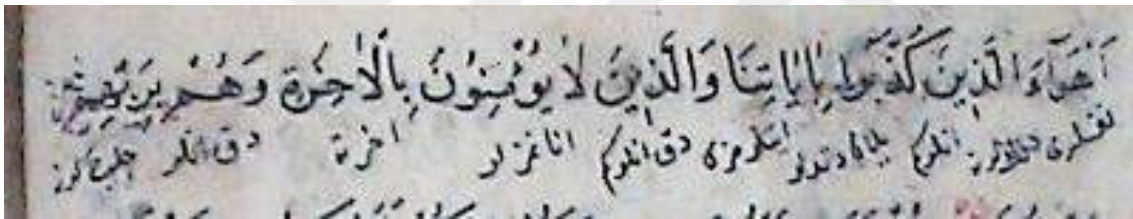
yeşhedûne enna(A)llâhe harrame hâzâ fe-in şehidû felâ teşhed me'ahum velâ tettebi'

Onlar şahitlik etseler de sen onlarla beraber şahitlik etme. Âyetlerimizi yalanlayanların ve ahirete inanmayanların arzularına uyma.

Şanukluk virürler bayık Tañrı harâm eyledi uşbu pes eger şanukluk virürlerse şanukluk virme anlaruñla dağı uyma

(307) [79b] EN'ĀM 150

1.

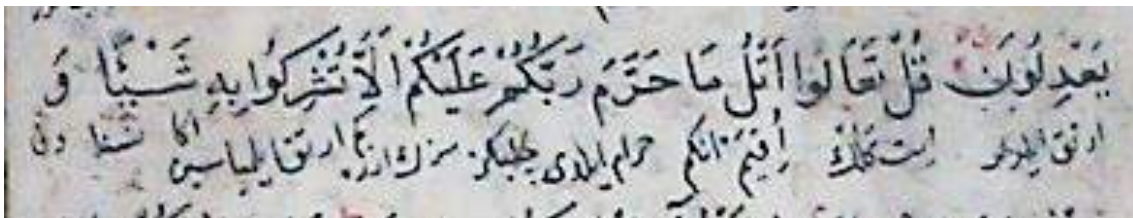

ehvâe-ilezîne kezzebû bi-âyâtinâ vellezîne lâ yu/minûne bil-âhirati vehum birabbihim

Onlar Rablerine, başka şeyleri

Nefsleri dileklerine anlar kim yalan dutdular âyetlerümüzi dağı anlar kim inanmazlar âhirete dağı anlar Çalablarına

2.

ya'dilûn(e). **Kul** te'âlev etlu mâ harrame rabbukum 'aleykum ellâ tuşrikû bihi şey-â(en)

denk tutuyorlar. (Ey Muhammed!) De ki: “Gelin, Rabbinizin size haram kıldığı şeyleri okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın.

Ortaq eylerler eyit geliñ okıyam anı kim harām eyledi Çalabuñuz sizüñ üzre kim ortağ eylemeye size aña nesne dağı

3.

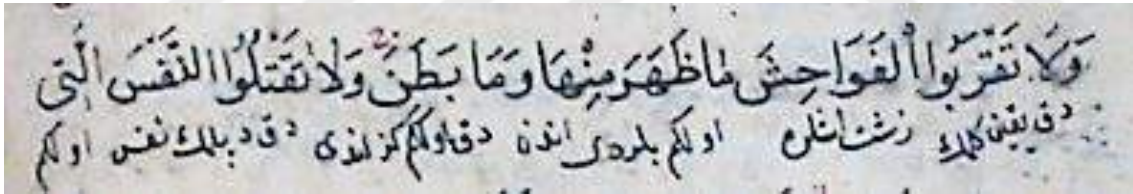

vebilvâlideyni ihsânâ(en) velâ taktulû evlâdekum min imlâk(in) nahnu nerzukukum ve-
iyyâhum

Anaya babaya iyi davranın. Fakirlik endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin. Sizi de onları da biz rızıklandırırız. (Zina ve benzeri) çirkinliklere, bunların açığına da gizlisine de yaklaşmayın.

Ataya anaya eyülük eyleñ dağı depelemeñ dağı oğlanlarıñuzu yoğsulluğdan biz virürüz rûzı size dağı anlara

4.

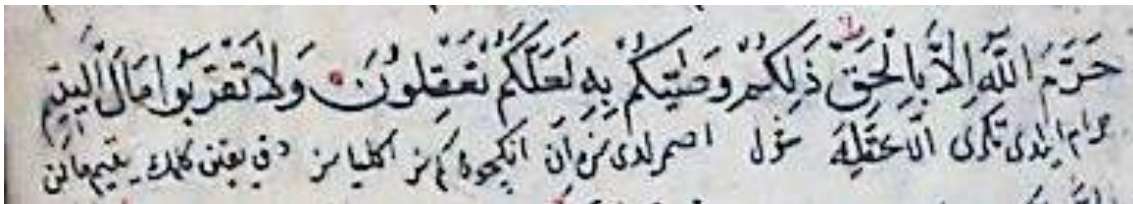

velâ takrabû-lfevâhişe mâ zahera minhâ vemâ betan(e) velâ taktulû-nnefse-
lletî harrama(A)llâhu illâ

Meşrû bir hak karşılığı olmadıkça, Allah'ın haram (dokunulmaz) kıldığı canı öldürmeyin.

Dağı yakın gelmeñ zişt işlere ol kim bilürdi andan dağı ol kim gizlendi dağı depelemeñ nefsi ol kim

5.

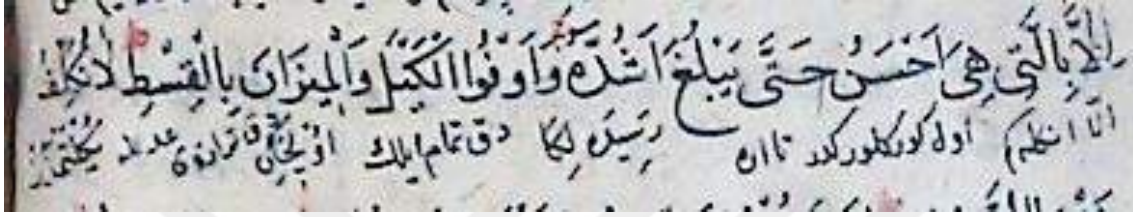

*harrama(A)llâhu illâ bil**hakk**(i) zâlikum vassâkum bihi le'allekum ta'kilûn(e). Velâ takrabû mâle-lyetîmi*

işte size Allah bunu emretti ki aklınızı kullanasınız.” Rüşdüne erişinceye kadar yetimin malına ancak en güzel şekilde yaklaşın.

*Harâm eyledi Tañrı illâ **hakk**ıla şol ışmarladı size anı anuñ-çün kim siz añlayasız dağı yakın gelmeñ yetîm mālına*

6.

*illâ billettî hiye ahsenu hattâ yebluğa eşuddeh(u) veevfû-lkeyle velmîzâne bil**kist**(i) lâ*

Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın. Biz herkesi ancak gücünün yettiği kadarıyla sorumlu tutarız.

İllâ anuñla kim ol görklürekdür tã ire reşîdelige dağı tamãm eyleñ ölçegi dağı terâzûyı ‘adl ile yükletmezüz

7.

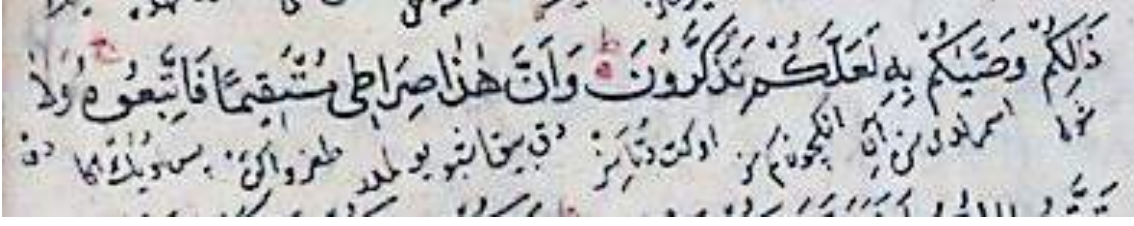

*nukellifu nefsen illâ vus'ahâ ve-izâ **kultum** fa'dilû velev kâne zâ **kurbâ** vebi'ahdi(A)llâhi evfû*

(Birisi hakkında) konuştuğunuz zaman yakınınız bile olsa âdil olun. Allah'a verdiğiniz sözü tutun.

hiç nefse illâ güç yetdügin dağı kaçan söylersüñüz ‘adl eylemeñ eger oldısa dağı hışımlık etdi dağı Tañrı ‘ahdine vefâ eylen

8.

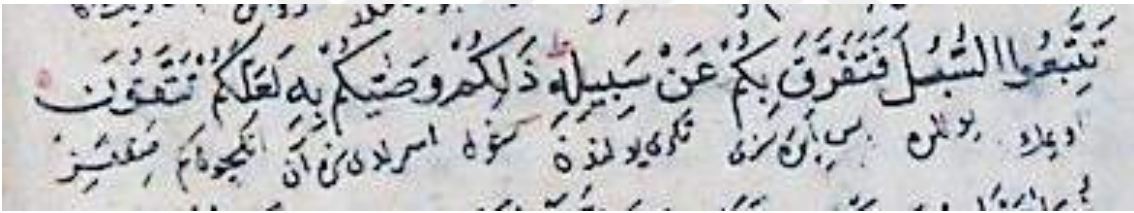

zâlikum vassâkum bihi le'allekum tezekkerûn(e). Veenne hâzâ sirâtî mustekîmen fettebi'ûh(u)^(s) velâ

İşte bunları Allah size öğüt alasınız diye emretti. İşte bu, benim dosdoğru yolum. Artık ona uyun.

Şol işmarladı size anı anuñ-çün kim siz öğit dutasız dağı bayık uşbu yolumdur toğru iken pes uyuñ aña dağı

9.

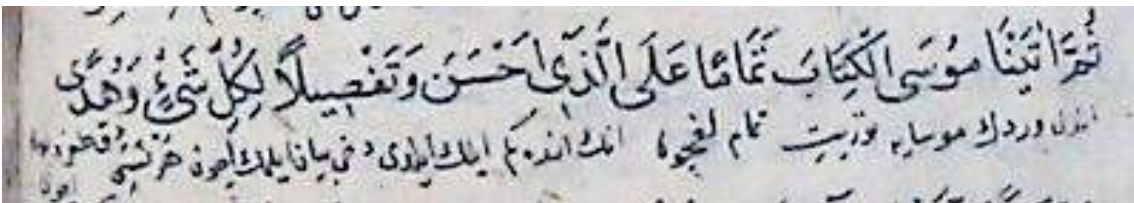

tettebi'û-ssubule feteferraka bikum 'an sebîlih(i) zâlikum vassâkum bihi le'allekum tettekûn(e).

Başka yollara uymayın. Yoksa o yollar sizi parça parça edip O'nun yolundan ayırır. İşte size bunları Allah sakınasınız diye emretti.

Uymañ yollara pes ayura sizi Tañrı yolundan şol işmarladı size anı anuñ-çün kim şakınasız

10.

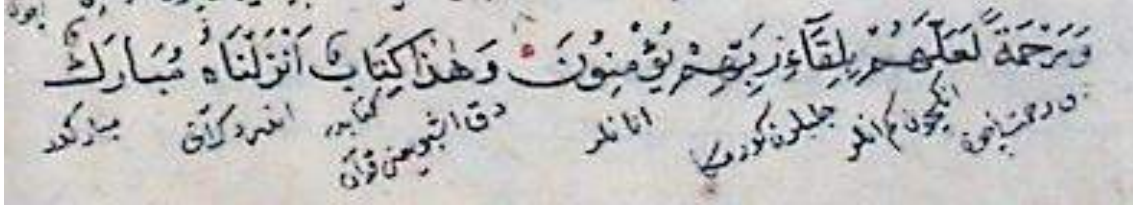

Şumme âteynâ mûsâ-likitâbe temâmen 'alâ-llezi ahsene vetafsîlen likulli şey-in vehuden

Sonra iyilik yapanlara nimeti tamamlamak, her şeyi açıklamak, hidayet ve rahmete erdirmek için Mûsâ'ya Kitab'ı (Tevrat'ı) verdik ki,

Andan virdük Mûsa'ya Tevrît'i tamâmlığçün anuñ üzre kim eyülük eyledi daħı beyân eylemek için her şeyi daķı toğru yol için

11.

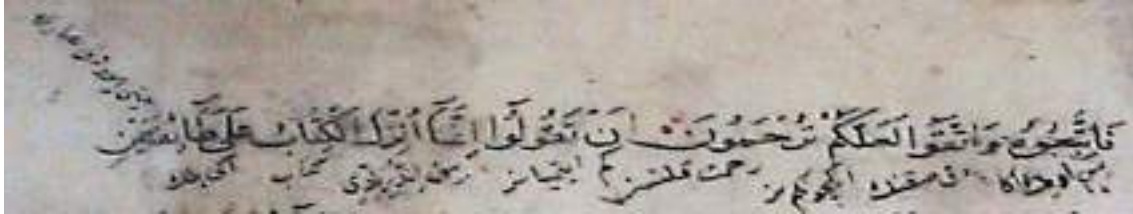

veraħmeten le'allehum bilikâ-i rabbihim yu/minûn(e). Vehâzâ kitâbun enzelnâhu mubârakun Rablerinin huzuruna varacaklarına iman etsinler. Bu (Kur'an) da bizim indirdiğimiz bereket kaynağı bir kitaptır.

Ve raħmet için anuñ-çün kim anlar Çalabların görmege inananlar daķı uşbu ya'nî Ķurân kitâbdur indüirdük anı mübârekdür

(307) [80a] EN'ĀM 155

1.

fettebi'ûhu vettekû le'allekum turħamûn(e). En tekûlû innemâ unzile-lkitâbu 'alâ tâ-ifeteyni

Artık ona uyun ve Allah'a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin. “Kitap, yalnız bizden önceki iki topluluğa (yahudilere ve hıristiyanlara) indirildi.

Pes uyuñ aña daķı şaķınuñ anuñ-çün kim siz raħmet kılasız kim eyitmeye siz bayıķ indüirdi kitâb iki bölük ya'nî Yahüd daķı 'Arabî

2.

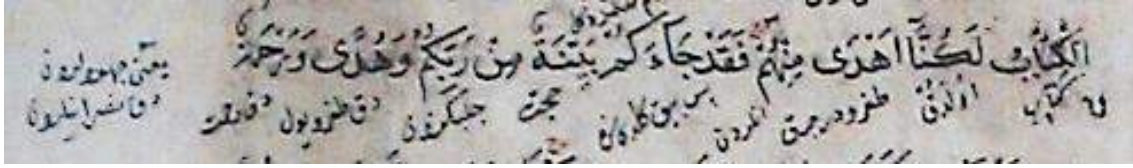

min kablinâ ve-in kunnâ ‘an dirâsetihim legâfilîn(e). Ev tekûlû lev ennâ unzile ‘aleynâ

Biz onların okumalarından habersiz idik” demeyesiniz, yahut, “Eğer bize kitap indirilseydi, biz onlardan daha çok doğru yolda olurduk” demeyesiniz,

Bizden ilerü dağı bayık olduğı adı oğımasından ya ‘nî bilmezüz biz oğıdığında degül gâfiller yâ eyitmeyesiz eger bayık bize indürilsedi bizüm üzerümüze

3.

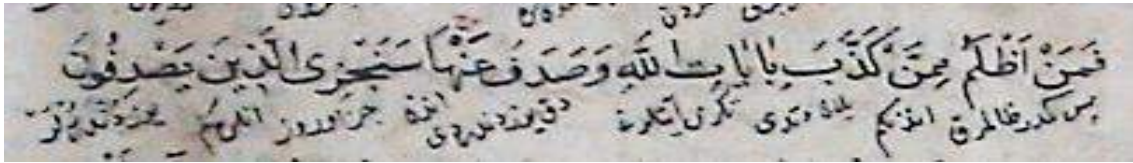

kitâbu lekunnâ ehdâ minhum fekad câekum beyyinetun min rabbikum vehuden verahme(tun)

diye bu Kur’an’ı indirdik. İşte size Rabbinizden açıkça bir delil, bir hidayet ve bir rahmet geldi.

Kitâb olduğı toğru durıcırağ anlardan pes bayık geldi size hüccet Çalabuñuzdan dağı toğru yol dağı rahmet ya ‘nî Yahüdlardan dağı Naşrânilerden

4.

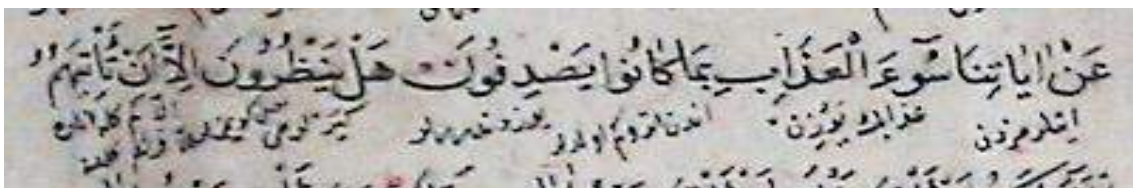

femen azlemu mimmen kezzebe bi-âyâti(A)llâhi vesadefe ‘anhâ seneczî-llezîne yasdifüne

Artık Allah’ın âyetlerini yalanlayan ve (insanları) onlardan çeviren kimseden daha zalim kimdir!?

Pes gider zâlimrağ andan kim yalan dutdı Tañrı âyetlerine dağı yüz döndürdi andan cezâ virevüz anlara kim yüz döndürürler

5.

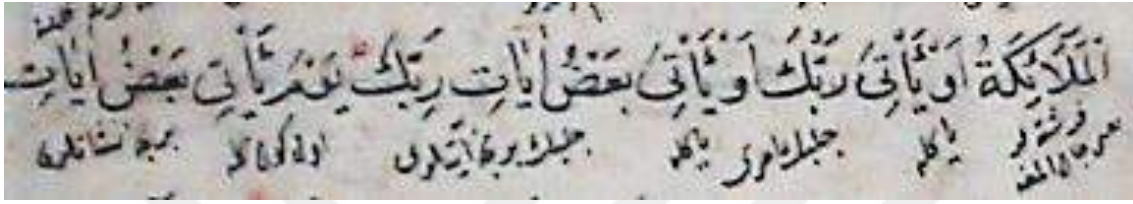

'an âyâtinâ sû-e-l'azâbi bimâ kânû yasdifûn(e). Hel yenzurûne illâ en te/tiyehumu

İnsanları âyetlerimizden alıkoymaya kalkışanları, yapmakta oldukları engellemeden dolayı azabın en kötüsü ile cezalandıracağız. (Ey Muhammed!) Onlar (iman etmek için) ancak kendilerine meleklerin gelmesini veya Rabbinin gelmesini

Âyetlerimizden 'azābuñ yüzün andan ötrü kim oldılar yüz döndürürler küyerler mi ya 'nī küymezer ferişte gelse illā kim gele anlara

6.

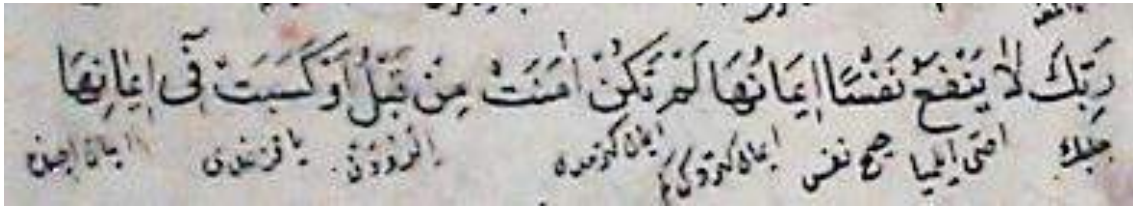

Imelâ-iketu ev ye/tiye rabbuke ev ye/tiye ba'du âyâti rabbik(e) yevme ye/tî ba'du âyâti

ya da Rabbinin bazı âyetlerinin gelmesini mi gözlüyorlar? Rabbinin âyetlerinden bazısı geldiği gün,

Ferişteler ya 'nī can almağa yā gele Çalabuñ 'emri yā gele Çalabuñ birince âyetleri ol gün gele birince nişānları

7.

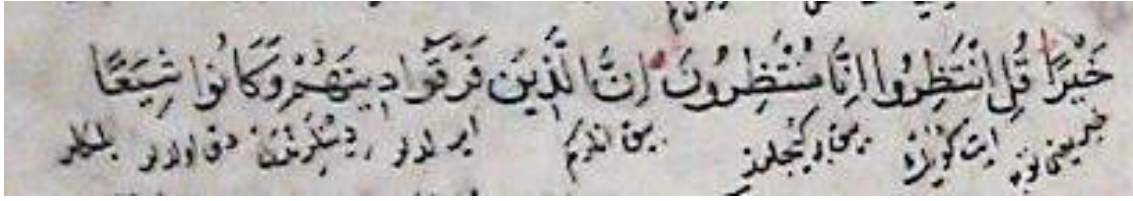

rabbike lâ yenfe'u nefsen îmānuhâ lem tekun âmenet min kablu ev kesebet fi îmānihâ

daha önce iman etmemiş veya imanında bir hayır kazanmamış olan bir kimseye (o günkü) imanı fayda vermez.

Çalabuñ aşşı eylemeye hiç nefis îmān getürdigi kim îmān getürmedi ilerüden yā kazanmadı îmān içinde

8.

ḥayrâ(an)^(k) kuli-ntazirû innâ muntazirûn(e). İnne-lleżine ferrakû dînehum vekânû ŧiye'an

De ki: "Siz bekleyin. Şüphesiz biz de bekliyoruz."

Şu dinlerini parça parça edenler ve kendileri de grup grup ayrılmış olanlar var ya,

Ḥayr ya 'nī tevbe eyit küyüñ bayıķ biz bekçilerüz bayıķ anlar kim ayrıldılar dīnlerinden daķı oldılar bölükler

9.

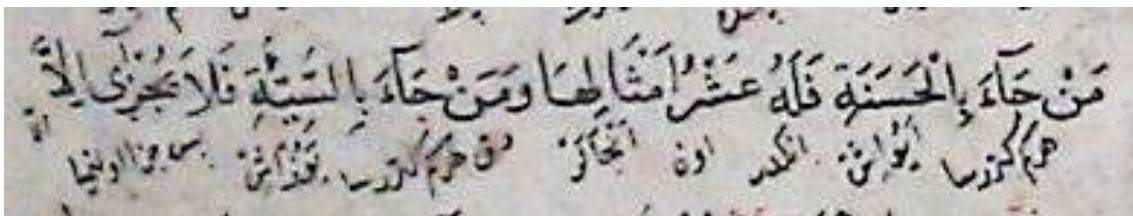

leste minhum fî ŧey-/en) innemâ emruhum ila(A)llâhi ŧümme yunebbi-uhum bimâ kânû yef'alûn(e).

(senin) onlarla hiçbir iliŧiğın yoktur. Onların iŧi ancak Allah'a kalmıŧtır. Sonra (O), yapmakta olduklarını kendilerine haber verecektir.

Degülsin anlardan nesne içinde bayıķ iŧledenleriñ Tañrı virür andan ḥaberi anlara anı kim oldılar iŧlerler

10.

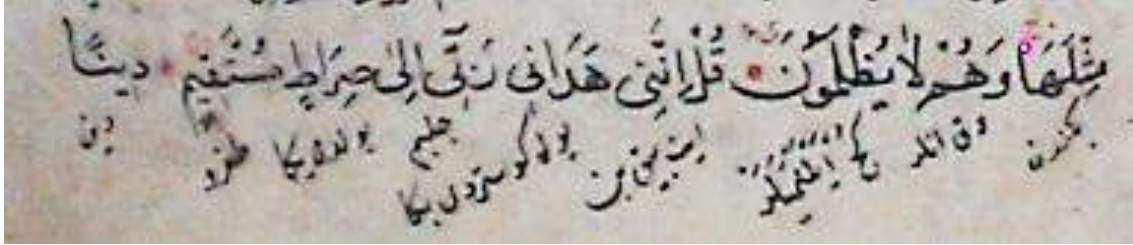

Men câe bilhaseneti felehu 'aŧru emsâlihâ vemen câe bi-sseyyi-eti felâ yuczâ illâ

Kim bir iyilik yaparsa, ona on katı vardır. Kim de bir kötülük yaparsa, o da sadece o kötülüğün misliyle cezalandırılır

Her kim getirse eyü iş anuñdur on oncalar daķı ħarām getirse yavuz iş pes cezā olınmaya illā

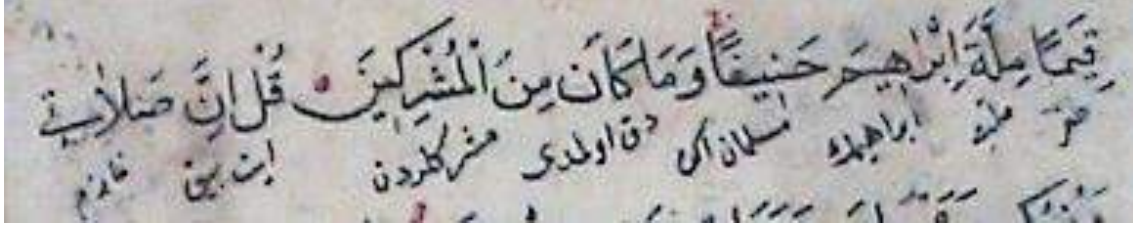
11.

mişlehâ vehum lâ yuzlemûn(e). Kul innenî hedânî rabbî ilâ sirâtin mustekîmin dînen ve onlara zulmedilmez. De ki: “Şüphesiz Rabbim beni doğru bir yola, dosdoğru bir dine, Beñzerin daķı anlar güç eyletmeyeler eyit bayık biz yol gösterdi baña Çalabum yoldan yaña toğru dîn

(308) [80b] EN' ĀM 161

1.

kiyemen millete ibrahîme hanîfâ(en) vemâ kâne mine-lmuşrikîn(e). Kul inne salâtî Allah'ı bir bilen İbrâhim'in dinine ilettili.” O, ortak koşanlardan değildi. Ey Muhammed! De ki: “Şüphesiz benim namazım da,

Toğru milleti İbrâhim'ün müselmân iken daķı olmadı müşriklerden eyit bayık namāzum

2.

vemahyâye vememâtî li(A)llâhi rabbi-l'âlemîn(e). Lâ şerîke leh(e) vebizâlike umirtu

diğer ibadetlerim de, yaşamam da, ölümüm de âlemlerin Rabbi Allah içindir.” “O'nun hiçbir ortağı yoktur. İşte ben bununla emrolundum.

Dağı kurbānum dağı dirliğim dağı ölmegim Tañrı'nuñdur 'âlemler Çalabısı ortağı yoğdur anuñ dağı aña buyruldu

3.

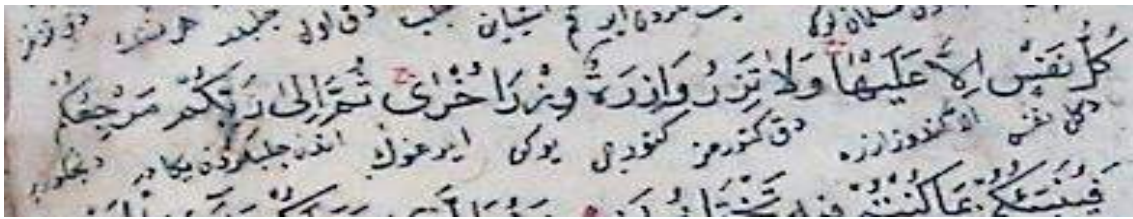

veenâ evvelu-lmuslimîn(e). Kul eğayra(A)llâhi ebğî rabben vehuve rabbu kulli şey-/(in) velâ

Ben müslümanların ilkiyim.” De ki: “Her şeyin Rabbi O iken ben başka bir Rab mı arayayım?

Dağı ben ilkden müselmānlarken eyit Tañrı'dan ayru kim isteyeyin Çalab dağı ol Çalabdur her nesnenüñ dağı kazanur

4.

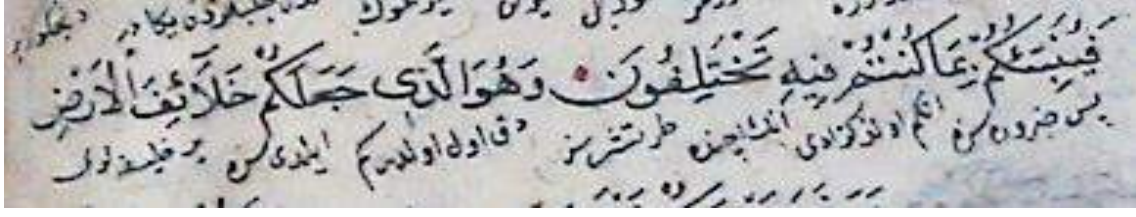

velâ teksibu kullu nefsin illâ 'aleyhâ velâ teziru vâziratun vizra uhrâ sümme ilâ rabbikum merci`ukum

Herkes günahı yalnız kendi aleyhine kazanır. Hiçbir günahkâr başka bir günahkârın günah yükünü yüklenmez. Sonra dönüşünüz ancak Rabbinizedir.

Degül nefsi illâ kendüz üzre dağı getirmez getirici yüki ayurguñ andan Çalablardan yañadur döneceğüñüz

5.

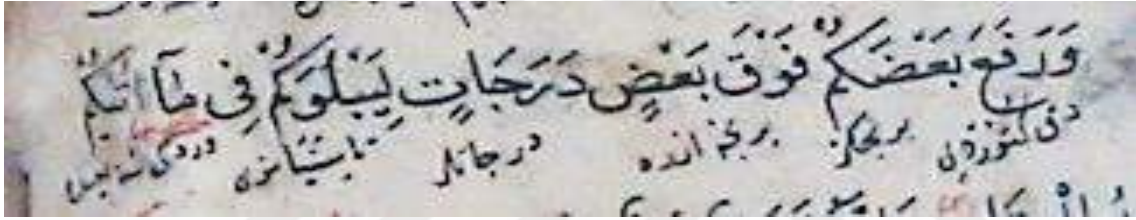

feyunebbi-ukum bimâ kuntum fihi tahtelifûn(e). Vehuve-llezi ce'alekum halâ-ife-l-ardi

O size, ihtilaf etmekte olduğunuz şeyleri haber verecektir. Sizi yeryüzünün halifeleri kılan,

Pes haber vire size anı kim olduñuz adı anuñ içinde tartışursız dağı ol oldur kim eyledi size yir halîfeleri

6.

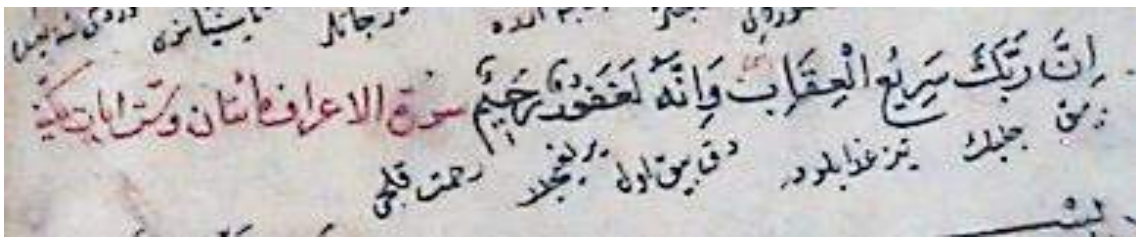

verafe'a ba'dakum fevka ba'din deracâtin liyebluvekum fi mâ âtâkum

size verdiği nimetler konusunda sizi sınamak için bazınızı bazınıza derece derece üstün kılandır.

Dağı getürdi birinceler birince üzre derecâtlar tâ yaşaya sizi virdi nesneliğda

7.

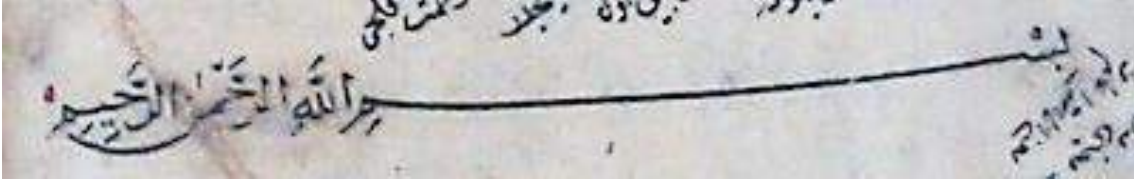

inne rabbeke serî'u-l'ikâbi ve-innehu leğafûrun rahîm(un).

Şüphesiz Rabbin, cezası çabuk olandır. Şüphe yok ki O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

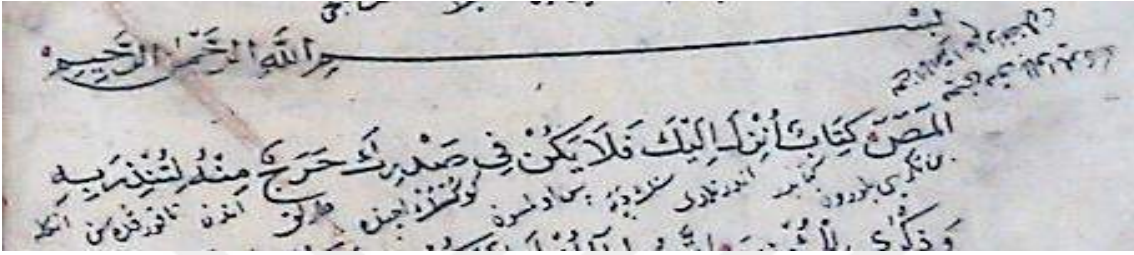
Bayık Çalabuñ tîz 'azâbludur dağı bayık ol yarlığayıcıdur rahmet kılıcı

SÛRETÜ'L -A' RÂF

Bismillâhirrahmânirrahîm ...

8.

Kitâbun unzile ileyke felâ yekun fî sadrike haracun minhu litunzira bihi

Bu, sana, kendisiyle (insanları) uyarman için ve mü'minlere öğüt olarak indirilmiş bir kitaptır.

*Pes Tañrı bilürün kitâbdur indürildi senüñ dîne pes olmasun göğsün içinde tarlık andan tā
korkudasın anuñla ya 'nī dağı bellü eyleriken ya 'nī inanur 'ilm ve fazl*

9.

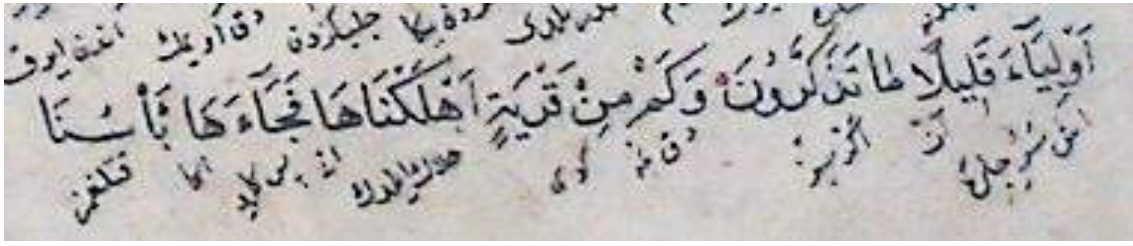

vezikrâ lilmu/minîn(e). İttebi'û mâ unzile ileyikum min rabbikum velâ tettebi'û min dûnihi

Artık ondan dolayı göğsünde bir sıkıntı olmasın. Rabbinizden size indirilene uyun. Onu bırakıp başka dostlara uymayın.

*Dağı oñdurmağdan mü'minlere uyuñ aña kim indürinildi sizden yaña Çalabuñuzdan dağı
uymañ andan ayruğ*

10.

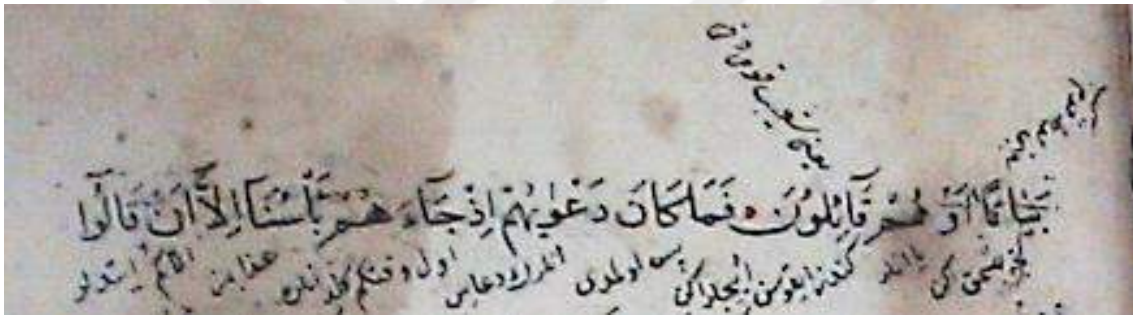
evliyâ/(e) kalîlen mâ tezekkerûn(e). Vekem min karyetin ehleknâhâ fecâhâ be/sunâ

Ne kadar da az öğüt alıyorsunuz! Nice memleketleri helâk ettik. Onlara azabımız

İş sürücilere az öger siz dakı nice köy helâk eyledük iş pes geldi añâ katılımumuz

(308) [81a] A'RÂF 4

1.

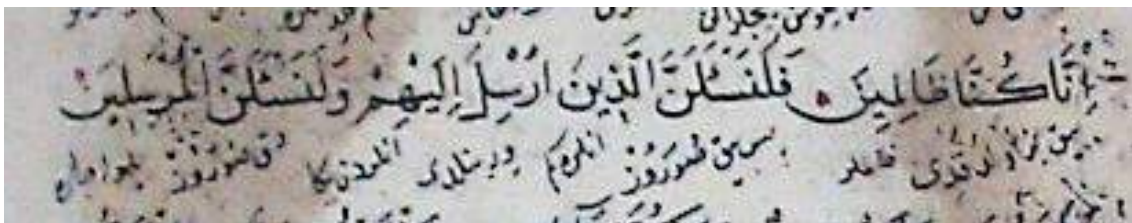

beyâten ev hum kâ-ilûn(e). Femâ kâne da'vâhum iz câehum be/sunâ illâ en kâlû

gece uykusuna dalmışken, yahut gündüz istirahat hâlinde iken gelmişti. Azabımız kendilerine geldiğinde, “(Biz bunu hak ettik.) Gerçekten biz zalimler olmuştuk” demekten başka

Gice yatmak iken yâ anlar gündüz uykusun uyucılarken pes olmadı anlaruñ du'ası ol vaqt kim geldi anlara 'azâbumuz illâ kim eyitdiler ya'nî Lût kavmi ya'nî Şu'ayb kavmi dağı

2.

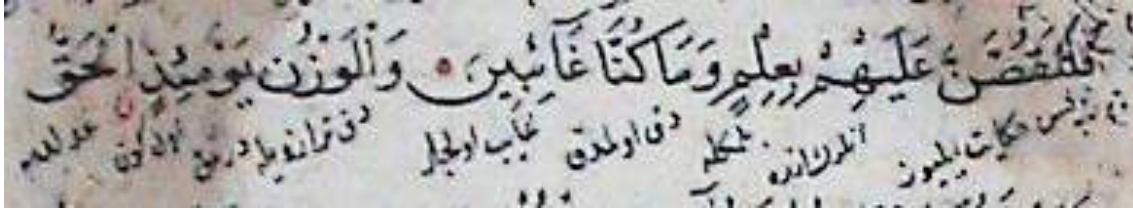

innâ kunnâ zâlimîn(e). Felenes-elenne-lleżîne ursile ileyhim velenes-elenne-lmurselîn(e).

söyleyecekleri kalmamıştı. Kendilerine peygamber gönderilenlere mutlaka soracağız. Peygamberlere de elbette soracağız.

Bayık biz olduğdı zālimler pes bayık şoravuz anlara kim virinildi anlardan yaña dağı şoravuz yalavaçlara

3.

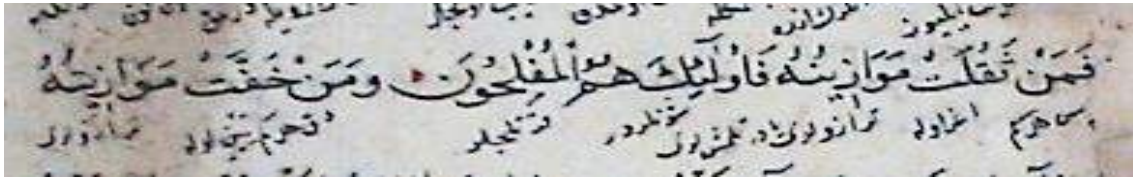

Felene**k**ussanne ‘aleyhim bi’ilm(*in*) vemâ kunnâ gâ-ibîn(*e*). Velveznu yevme-izini-l**h**akk(*u*)

Andolsun, onlara (yaptıklarını) tam bir bilgi ile anlatacağız. Çünkü biz onlardan uzak değiliz. O gün amellerin tartılması da haktır.

... hikâyet eyleyevüz anlaruñ üzre bilmekle dağı olmaduğ gâyb olucılar dağı terâzûyla dartmağ ol gün ‘adldiür

4.

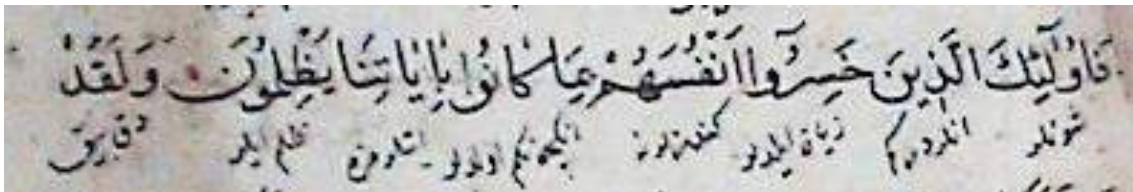

femen **ş**ekulet mevâzînuhu feulâ-ike humu-lmuflihûn(*e*). Vemen haffet mevâzînuhu

Kimlerin sevabı ağır basarsa, işte onlar kurtuluşa erenlerdir. Ama kimlerin sevabı da hafif gelirse,

Pes her kim ağır ola terâzûları yâ dartılmışları şunlardur kırtulucılar dağı her kim pes ola terâzûları

5.

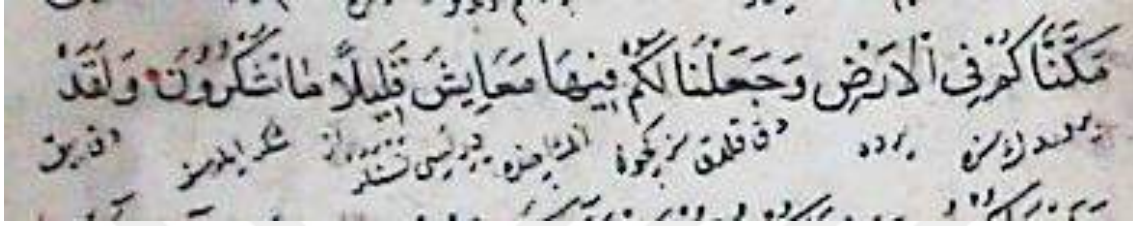

feulâ-ike-lleżîne hasirû enfusehum bimâ kânû bi-âyatînâ yazlimûn(e). Velekad

işte onlar âyetlerimize haksızlık etmiş olmaları sebebiyle kendilerini ziyana sokanlardır. Andolsun,

Şunlar anlardur kim ziyân eylediler kendüzlerine anuñ-çün kim oldılar âyetlerümüze zûlm eyler daķı bayıķ

6.

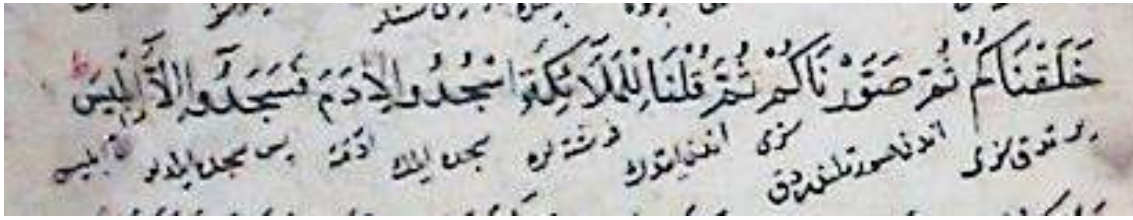

mekkennâkum fî-l-ardi vece'alnâ lekum fihâ me'âyış(e) kalîlen mâ teşkurûn(e). Velekad

size yeryüzünde imkân ve iktidar verdik. Sizin için orada birçok geçim imkânları da yarattık. Ama siz ne kadar az şükrediyorsunuz! Andolsun,

Yir virdük size yirde daķı kılduķ sızıñ-çün anuñ içinde dirlisi nesnelere az şükr eylersiz daķı bayıķ

7.

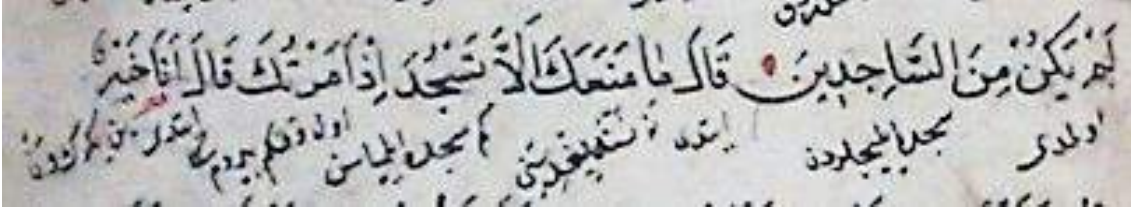

Ḥalqnâkum şümme savvernâkum şümme kulnâ lilmelâ-iketi-scudû li-âdeme feseceğû illâ iblîse

sizi yarattık. Sonra size şekil verdik. Sonra da meleklerle, “Âdem için saygı ile eğilin” dedik. İblis'ten başka hepsi saygı ile eğildiler.

Yaratduķ sızı andan şüretlendürdüķ sızı andan eyitdüķ feriştelere secde eyleñ Âdem'e pes secde eylediler illâ İblîs

8.

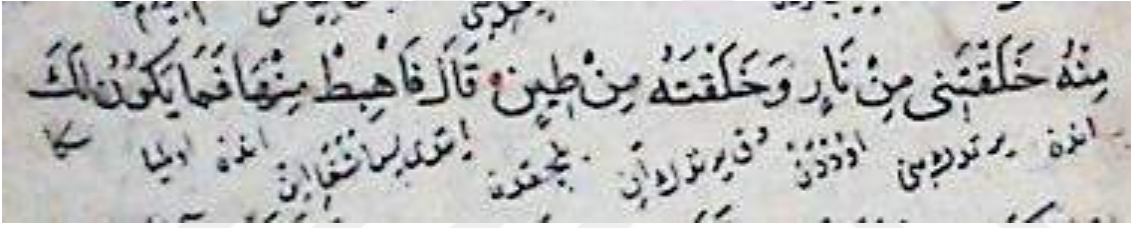

lem yekun mine-ssâcidîn(e). Kâle mâ mene'ake ellâ tescude iz emertuk(e) kâle enâ hayrun

O, saygı ile eğilenlerden olmadı. Allah, “Sana emrettiğim zaman seni saygı ile eğilmekten ne alıkoydu?” dedi. (O da) “Ben ondan hayırlıyım.

Olmadı secde eyleyicilerden eyitdi ne nesne yıgđı seni kim secde eylemeyesin ol vaqt kim buyurdum saña eyitdi ben yegregven

9.

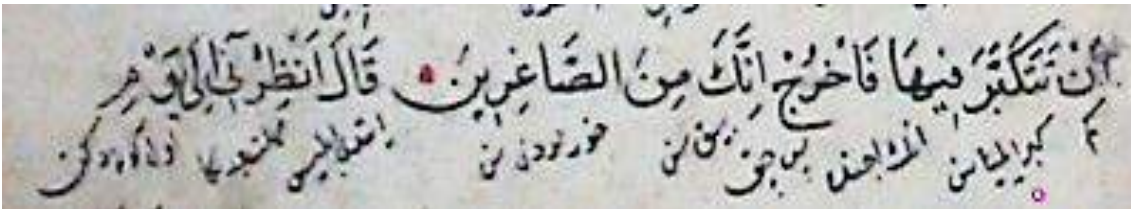

minhu halaktenî min nârin vehalaktehu min tîn(in). Kâle fehbit minhâ femâ yekûnu leke

Çünkü beni ateşten yarattın. Onu ise çamurdan yarattın” dedi. Allah, “Şimdi in aşağı oradan. Çünkü senin orada büyüklük taslamak haddine değil!

Andan yaratduñ beni oddan dağı yaratduñ anı balçıkdan eyitdi pes aşağı anı andan olmaya saña

10.

en tetekebbera fihâ fahruc inneke mine-ssâgîrîn(e). Kâle enzirnî ilâ yevmi

Hemen çık! Çünkü sen aşağılıklardansın” dedi. Şeytan dedi ki: “(Öyle ise) bana insanların tekrar diriltilecekleri güne kadar

Kim kibr eylesin anuñ içinde birçok bayık sen hõrlardansın eyitdi İblīs mühlet vir baña ol güne degin

11.

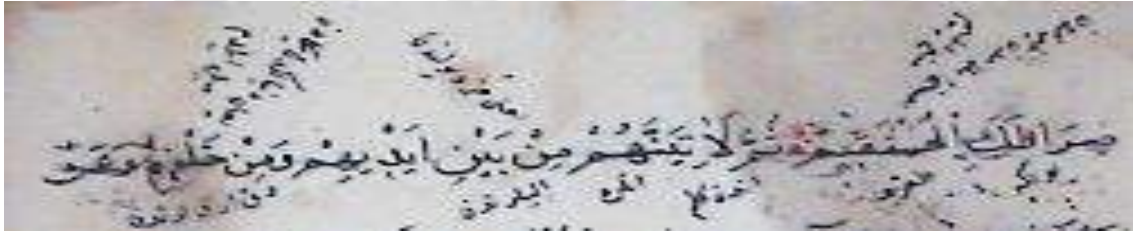
yub'asûn(e). Kâle inneke mine-lmunzarîn(e). Kâle febimâ ağveytenî leak'udenne lehum

süre ver.” Allah da, “Sen süre verilenlerdensin” dedi. Şeytan dedi ki: “(Öyle ise) beni azdırmana karşılık, yemin ederim ki, ben de onları saptırmak için

Çayrınılur yirden eyitdi Tañrı bayık sen mühlet virilmişlerdensin eyitdi İblīs pes andan ötrü kim azdurduñ beni oturam anlaruñçün

(309) [81b] A' RĀF 16

1.

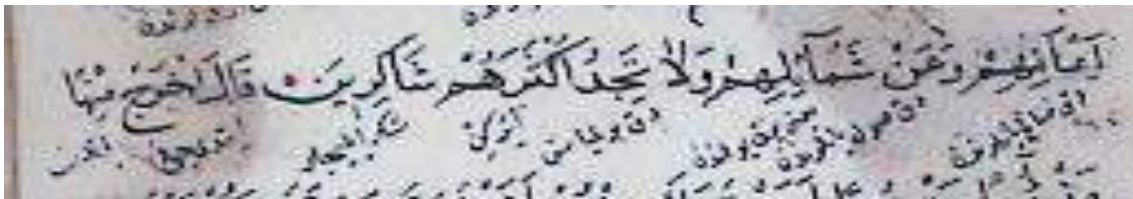

sirâtake-lmustekîm(e). Şümme leâtiyennehum min beyni eydîhim vemin hâlfihim ve'an

senin doğru yolunun üstüne oturacağım. “Sonra (pusu kurup) onlara önlerinden, arkalarından,

Yoluña togru ya 'nī İslāmdan gayrılardan mani' eyleyem andan gele anlara illerinden ya 'nī müzd yolından daķı arķalarından ya 'nī dünyâlıkdan yañadan meyl eyledüm

2.

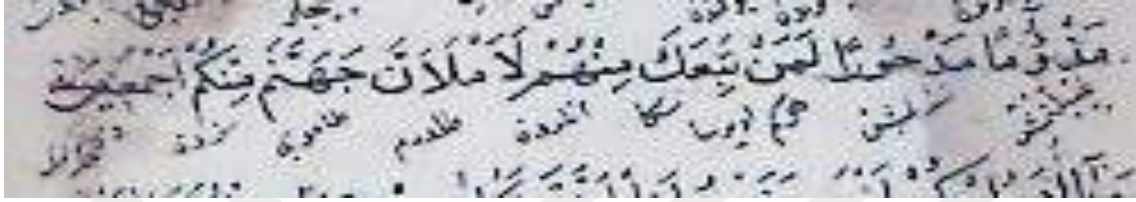

eymânihim ve'an şemâ-ilihim velâ tecidu ekşerahum şâkirîn(e). Kâle-hruc minhâ

sağlarından ve sollarından sokulacağım ve sen onların çoğunu şükreden (kimse)ler bulamayacaksın.” Allah, dedi ki: “Yerilmiş ve kovulmuş olarak çık oradan.

Dağı sağlarından dağı sol yanlarından ya 'nî yazuğ yolundan dağı bulmayasın eyregın şükr eyleyiciler eyitdi çık andan

3.

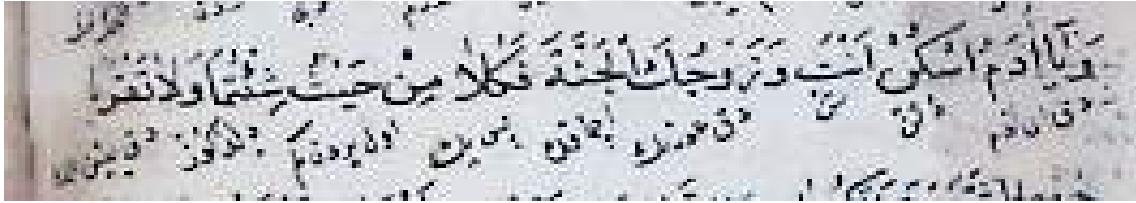

mez-ûmen medhûr(an) lemen tebi'ake minhum leemleenne cehenneme minkum ecme'în(e).

Andolsun, onlardan sana kim uyarsa sizin, hepimizi cehenneme doldururum.”

'Ayblanmış sürülmüş her kim uyarsa saña anlardan talduram tamuyı sizden dükelicükleri

4.

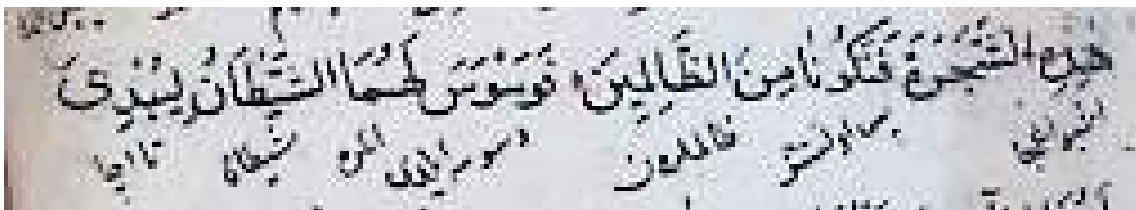

Veyâ âdemu-skun ente vezevcuke-İcennete fekulâ min hayşu şî/tumâ velâ takrabâ

“Ey Âdem! Sen ve eşin cennette kalın. Dilediğiniz yerden yiyin. Fakat şu ağaca yaklaşmayın.

Dağı ey âdem dölen sen dağı 'avratuñ uçmakda pes yiñ ol yirden kim diledüñüz dağı yakın olmañ

5.

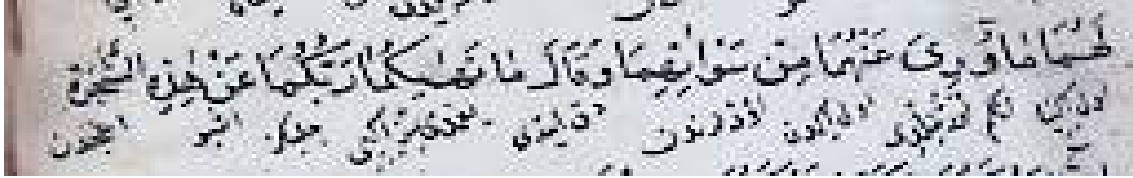

hâzihi-şşecerate fetekûnâ mine-zzâlimîn(e). Fevesvese lehumâ-şşeytânu liyubdiye

Yoksa zalimlerden olursunuz.” Derken şeytan, kendilerinden gizlenmiş olan avret yerlerini onlara açmak için

İşbu ağaca pes olasız zālimlerden vesvese eyledi anlara şeytān tā aça

6.

lehumâ mâ vûriye ‘anhumâ min sev-âtihimâ vekâle mâ nehâkumâ rabbukumâ ‘an hâzihi-şşecerati

kendilerine vesvese verdi ve dedi ki: “Rabbiniz size bu ağacı ancak,

Ol ikisine anı kim örtüldü ol ikiden udlarından dağı eyitti yıgmadı sizi iki Çalabuñuz uşbu ağaçdan

7.

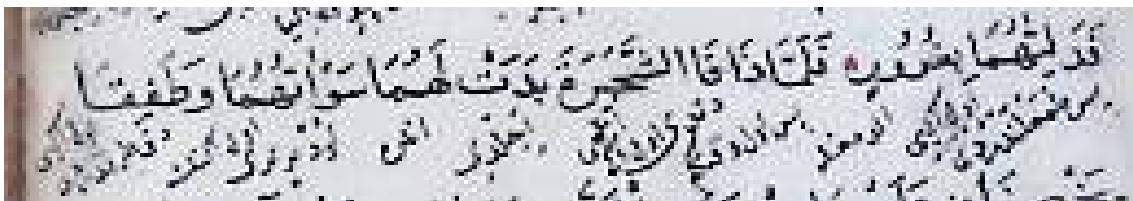

illâ en tekûnâ melekeyni ev tekûnâ mine-lhâlidîn(e). Vekâsemehumâ innî lekumâ lemîne-nnâsihîn(e)

melek olmayasınız, ya da (cennette) ebedî kalacaklardan olmayasınız diye yasakladı.” “Şüphesiz ben size öğüt verenlerdenim” diye de onlara yemin etti.

İllâ kim olmayasız iki ferişte yâ olmayasız ebed kalıcılar dağı and içdi ol ikiye bayıķ ben siz ikiye eyü dileyicilerden

8.

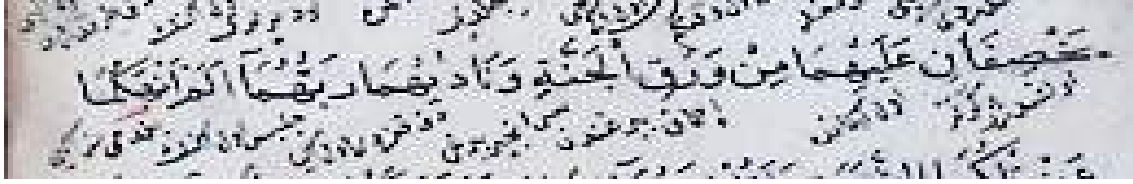

Fedellâhumâ bigurûr(in). felemmâ zâkâ-şşecerate bedet lehumâ sev-âtuhumâ vetafikâ

Bu sûretle onları kandırarak yasağa sürükledi. Ağaçtan tattıklarında kendilerine avret yerleri göründü.

Pes tamağlandırdı ol ikiye aldamağla pes ol vaqt kim dutdı ol iki ağacı açıldı anlara ud yirleri ol ikiniñ dağı tırtırdı ol ikiye

9.

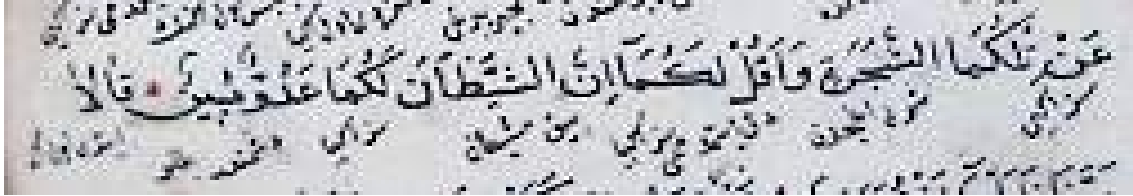

yahsifâni ‘aleyhimâ min veraki-lcenne(ti) venâdâhumâ rabbuhumâ elem enhekumâ

Derhal üzerlerini cennet yapraklarıyla örtmeye başladılar. Rab’leri onlara, “Ben size bu ağacı yasaklamadım mı?

Ulaşdırur diğerler ol iki üzre uçmak yaprağından ya ‘nî incir yaprağı dağı kığırdı ol ikiye Çalabısı ol ikiniñ yığmadum mı siz ikiye

10.

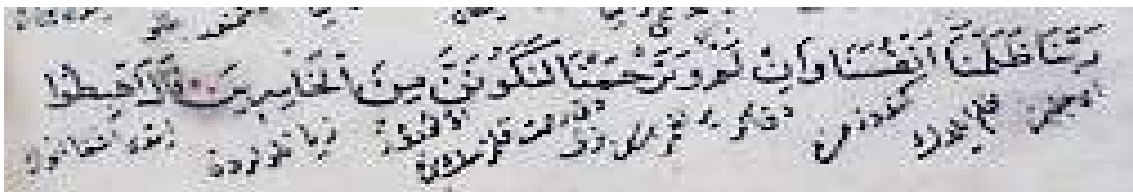

‘an tilkumâ-şşecerati veekul lekumâ ‘aduvvun mubîn(un). Kâlâ

Şeytan size apaçık bir düşmandır, demedim mi?” diye seslendi. Dediler ki:

Siz ikiye şol ağaçdan dağı eyitmedüm mi siz ikiye bayık şeytân siz ikiye düşmandur bellü eyitdi ol iki

11.

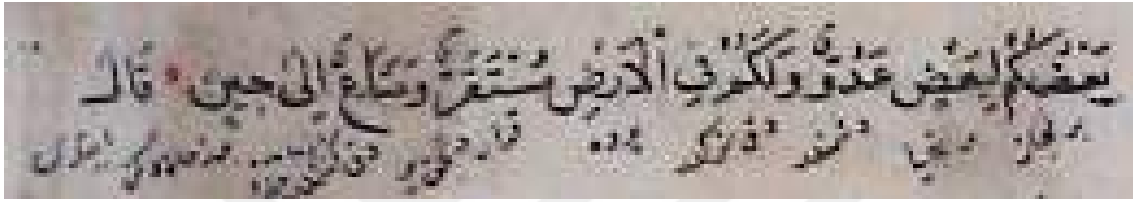
rabbenâ zalemnâ enfusenâ ve-in lem tağfir lenâ veterhamnâ lenekûnenne mine-lhâsirîn(e).
Kâle-hbitû

“Rabbimiz! Biz kendimize zulüm ettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz.” Allah, dedi ki:

Ey Çalabumuz zulm eyledük kendiüzümüze dağı eger yarlıgamaz sen bizi dağı rahmet kılmazsan bize oluruz ziyānlulardan eyitdi aşığa oluñ

(309) [82a] A ‘RĀF 24

1.

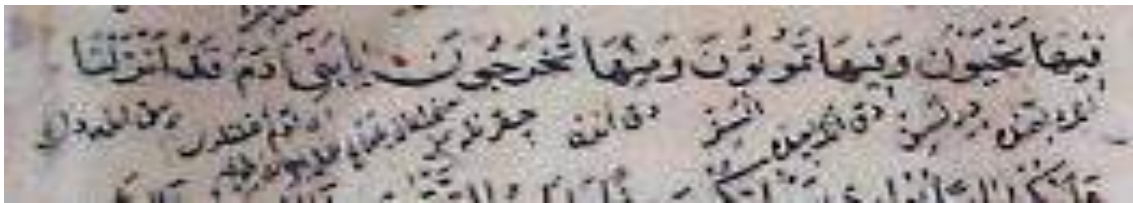

ba’dukum liba’din ‘aduvv(un) velekum fî-l-ardi mustekarrun vemetâ’un ilâhîn(in). Kâle

“Birbirinizin düşmanı olarak inin (oradan). Size yeryüzünde bir zamana kadar yerleşme ve yararlanma vardır.” Allah, dedi ki:

Birinceñüz birinceye düşmandur dağı sizüñdür yirde karar dutıcı yir dağı gönendürmek bir zamāne değin eyitdi

2.

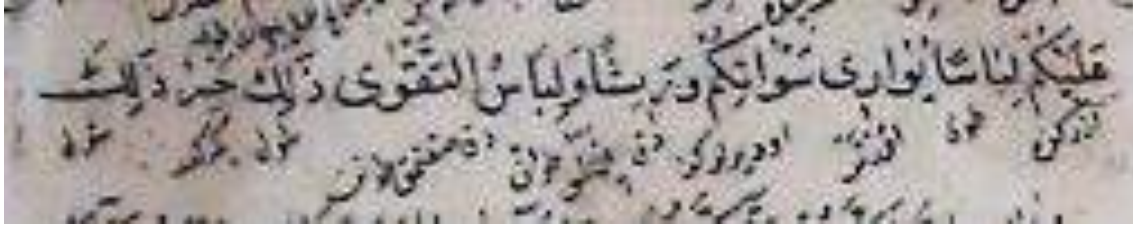

fihâ tahyevne vefihâ temûtüne veminhâ tuhracûn(e). Yâ benî âdeme kad enzelnâ

“Orada yaşayacaksınız, orada öleceksiniz ve oradan (mahşere) çıkarılacaksınız.”
Ey Âdemoğulları!

Anuñ içinde dirilesiz dağı anuñ içinde ölesiz dağı andan çıkarınılasız ya ‘nî imān ... ey âdem oğlanları bayık indürdük

3.

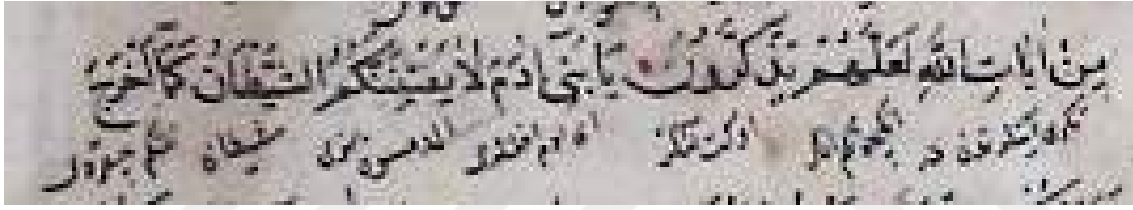

‘aleykum libâsen yuvârî sev-âtikum verîşâ(en) velibâsu-ttakvâ zâlike hayr(un) zâlike

Size avret yerlerinizi örtecek giysi ve süslenecek elbise verdik. Takva (Allah’a karşı gelmekten sakınma) elbisesi var ya, işte o daha hayırlıdır. Bu (giysiler), Allah’ın rahmetinin alametlerindedir.

Üzeriñüze ÷on örter ud yirleriñüz dağı kıymetli ÷on dağı şakınmağ ÷onun şol yegrekdiür şol

4.

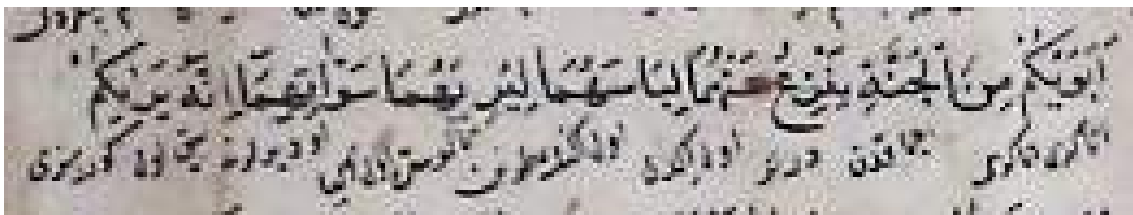

min âyâtî(A)llâhi le’allahum yezzekkerûn(e). Yâ benî âdeme lâ yeftinnenekumu-şşeytânu kemâ ahrace

Belki öğüt alırlar (diye onları insanlara verdik). Ey Âdemoğulları! Avret yerlerini kendilerine açmak için, elbiselerini soyarak ana babanızı cennetten çıkardığı gibi, şeytan sizi de saptırmasın.

Tañrı âyetlerindendiür anuñ-çün kim anlar öğitleneler ey âdem oğlanları aldamasun sizi şeytân nitekim çıkardı

5.

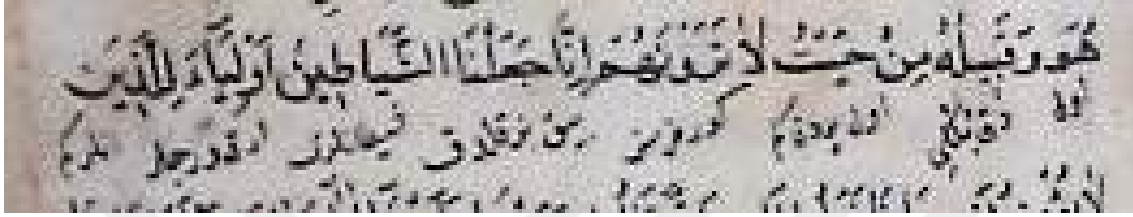

ebeveykum mine-lcenneti yenzi'u 'anhumâ libâsehumâ liyuriyehumâ sev-âtihimâ innehu yerâkum

Çünkü o ve kabilesi, onları göremeyeceğiniz yerden sizi görürler.

Anañuzı atañuzı uçmağdan dürter ol ikiden ol ikinüñ tonun ... size ol ikiye ud yirlerine bayık ol görür sizi

6.

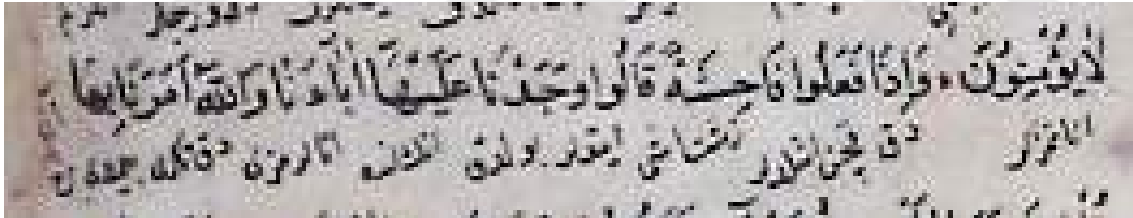

huve vekabîluhu min hayşu lâ teravnehum innâ ce'alnâ-şşeyâtîne evliyâe lillezîne

Şüphesiz biz, şeytanları, iman etmeyenlerin dostları kılmışızdır.

Ol dağı bölüğü ol yirden kim görmezsiniz bayık biz kılduğ şeytânları arka viriciler anlar kim

7.

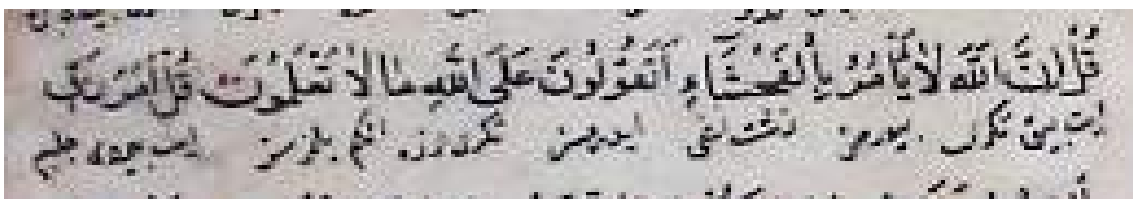

lâ yu/minûn(e). Ve-izâ fe'alû fâhişeten kâlû vecednâ 'aleyhâ âbâenâ va(A)llâhu emeranâ bihâ

Çirkin bir iş işledikleri vakit, “Biz atalarımızı bunun üzerinde bulduk, Allah da bize bunu emretti” derler.

İnanmazlar dağı kaçan işlediler zışt işi eyitdiler bulduğ anuñ üzre atalarumuzu dağı Tañrı buyurdu bize anı

8.

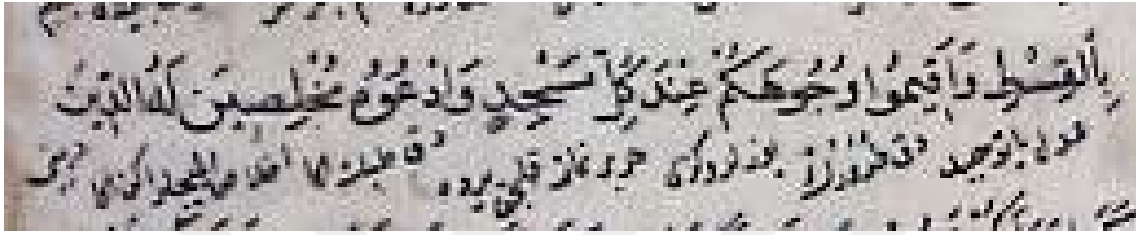
Kul inna(A)llâhe lâ ye/muru bilfaḥṣâ--/(i) etekûlûne ‘ala(A)llâhi mâ lâ ta’lemûn(e). Kul emera rabbî

De ki: “Allah kötülüğü emretmez. Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?”

De ki: “Rabbim adaleti emretti.

*Eyit bayık Tañrı buyurmaz zışt işi eydürmez Tañrı üzre anı kim bilmezsiz eyit buyurdu
Çalabum*

9.

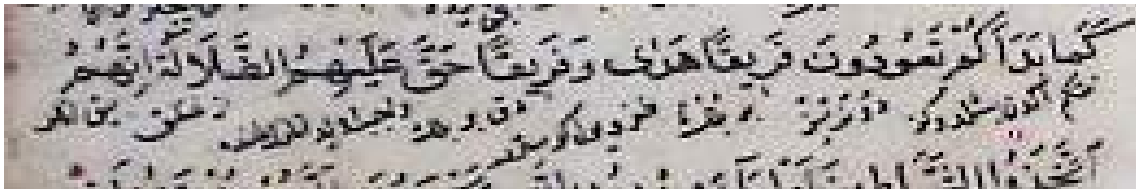

bil-kist(i) veekîmû vucûhekum ‘inde kulli mescidin ved’ûhu muhlisîne lehu-ddîn(e)

Her secde yerinde yüzlerinizi (O’na) doğrultun. Dini Allah’a has kılarak O’na ibadet edin.

*‘Adl yâ tevḥîd daḳı tûruruñ yüzlerüñüzi her bir namâz kılacak yirde daḳı tapuñ aña iḥlâş
eyleyiciler iken aña dîni*

10.

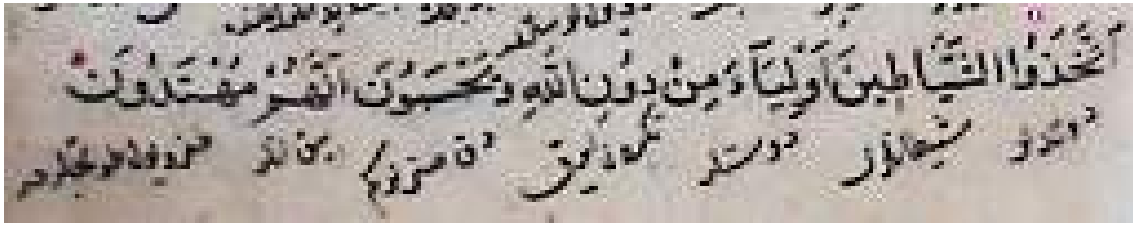

kemâ bedekum te’ûdûn(e). Ferîkan hedâ ve ferîkan ḥakka ‘aleyhimu-ddalâle(tu) innehumu

Sizi başlangıçta yarattığı gibi (yine O’na) döneceksiniz.” Allah, bir kısmına hidayet etti, bir kısmına da sapıklık lâyık oldu.

*Nitekim andan başladuñuz dönersiz bir bölük toḡru yol gösterdi daḳı bir bölük vâcib oldu
anlaruñ üzre azgunluḳ bayık anlar*

11.

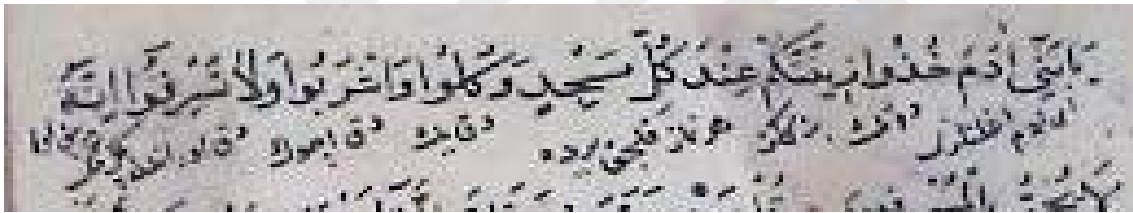
tehážû-şşeyâtîne evliyâe min dûni(A)llâhi veyahsebûne ennehum muhtedûn(e).

Çünkü onlar Allah'ı bırakıp şeytanları kendilerine dost edindiler. Böyle iken kendilerinin doğru yolda olduklarını sanıyorlar.

Dutdılar şeytânları dostlar Tañrı'dan ayruk dağı şanurlar kim bayık anlar toğru yol dutucılardur

(310) [82b] A'RAF 31

1.

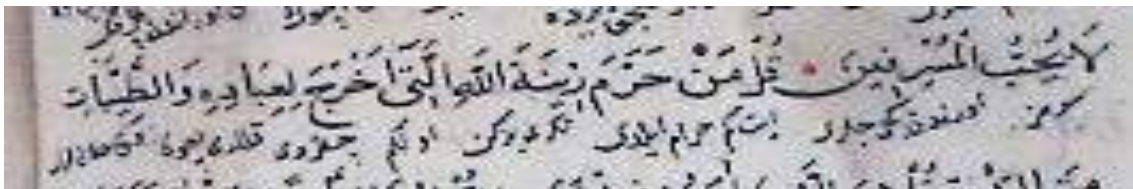

Yâ benî âdeme ħuzû zînetekum 'inde kulli mescidin vekulû veşrabû velâ tusrifû innehu

Ey Âdemoğulları! Her mescitte ziynetinizi takının (güzel ve temiz giyinin). Yiyin için fakat israf etmeyin.

Ey âdem oğlanları dutuñ bizeñüñüz her namâz kılacak yirde dağı yiñ dağı içüñ dağı urandan geçirmeñ çok ola

2.

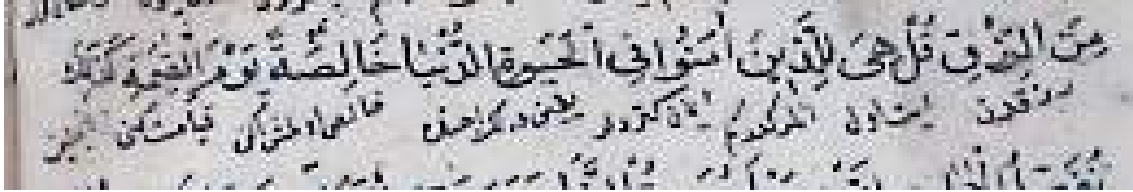

innehu lâ yuhibbu-lmusrifin(e). Kul men harrame zînet(A)llâhi-lletî aħrace li'ibâdihi ve-ttayyibâti

Çünkü O, israf edenleri sevmez. De ki: “Allah’ın, kulları için yarattığı zîneti ve temiz rızkı kim haram kılmış?”

Sevmez urandan geçicileri eyit kim harām eyledi Tañrı bizeñün ol kim çıkardı kulları için dağı helâller

3.

mine-rrizk(i) kul hiye lillözîne âmenû fi-lhayâti-ddunyâ hâlisaten yevme-lkiyâme(ti) kezâlîke

De ki: “Bunlar, dünya hayatında mü’minler içindir. Kıyamet gününde ise yalnız onlara özgüdür.

Rızkdan eyit ol anlaruñdur kim ãmân getürdiler yakın dirlik içinde hâliş olmuş iken kıyâmet günü ancılayın

4.

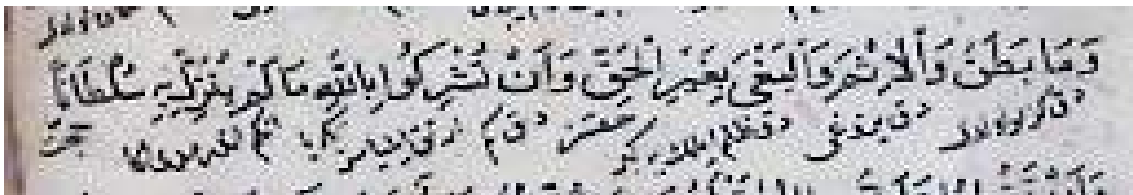

nufassilu-l-âyâti likavmin ya’lemûn(e). Kul innemâ harrame rabbiye-lfevâhişe mâzahera minhâ

İşte bilen bir topluluk için âyetleri, ayrı ayrı açıklıyoruz.” De ki: “Rabbim ancak açık

Ayrıtlaruz âyetleri bir kavm kim bilürler eyit bayık harām eyledi Çalabum zişt işleri ol kim âşikâre oldı andan

5.

veemâ betane vel-isme velbağye bigayri-l**h**akki veen tuşrikû bi(A)llâhi mâ lem yunezzil bihi sultânen

ve gizli kötülükleri, günahı ve haksız yere sınırı aşmayı, hakkında hiçbir delil indirmediği herhangi bir şeyi Allah'a ortak koşmanızı

Dağı gizlü oldı dağı yazuğı dağı zulm eylemek yere kibr hağksız dağı kim ortak eyleyesiz Tañrı'ya anı kim indürmedi aña hüccet

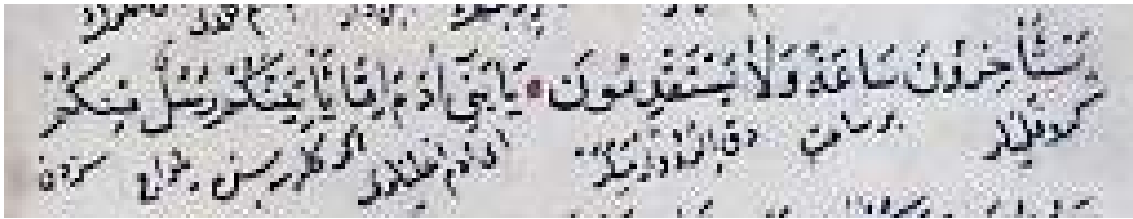
6.

veen tekûlû 'ala(A)llâhi mâ lâ ta'lemûn(e). Velikulli ummetin ecel(un) fe-izâ câe eceluhum lâ ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır.” Her milletin belli bir eceli vardır. Onların eceli geldi mi,

Dağı kim eyidesiz Tañrı üzre anı kim bilmezsiniz dağı her bir bölük eceli var pes kaçan kim geldi ecel anlaruñ

7.

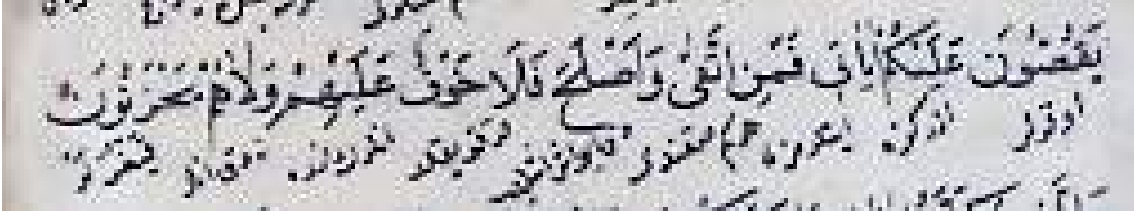

yeste/hirûne sâ'a(ten) velâ yestakdimûn(e). Yâ benî âdeme immâ ye/tiyennekum rusulun minkum

ne bir an geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler. Ey Âdemoğulları! İçinizden size benim âyetlerimi anlatan Peygamberler gelir de

Gerü kalmayalar bir sâ'at dağı ilerü varmayalar ey âdem oğlanları eger gelürse size yalavaç sizden

8.

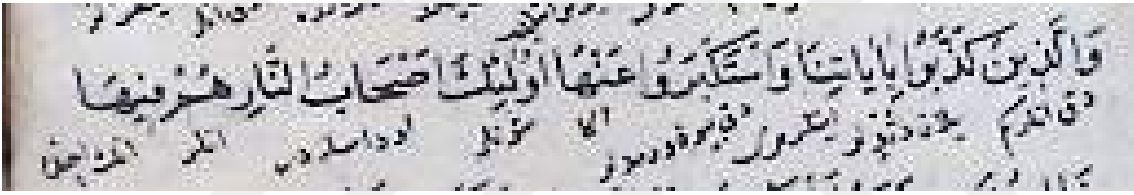

yakussûne ‘aleykum âyâtî femeni-ttekâ veasleha felâ havfun ‘aleyhim velâ hum yahzenûn(e).

her kim Allah’a karşı gelmekten sakınır ve hâlini düzeltirse, artık onlara korku yoktur. Onlar üzülecek de değillerdir.

Okırlar üzerüñüze âyetlerümüzi her kim şakındı dağı eyü iş işledi korchu yokdur anlaruñ üzre ne dağı anlar kaygurlar

9.

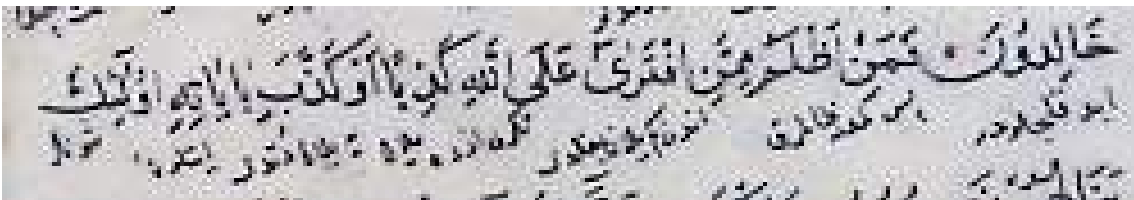

Vellezîne kezzebû bi-âyâtinâ vestekberû ‘anhâ ulâ-ike ashâbu-unnâr(i) hum fihâ

Âyetlerimizi yalanlayanlar ve onlara uymayı kibirlerine yediremeyenlere gelince, işte onlar cehennemliklerdir. Onlar orada

Dağı anlar kim yalan dutdılar âyetlerümüzi dağı boyun virmediler aña şunlar od issilerdür anlar anuñ içinde

10.

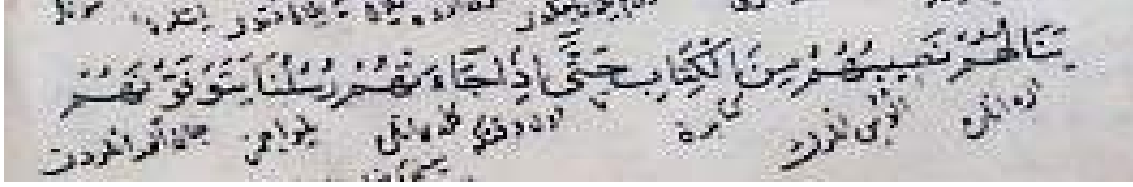

hâlidûn(e). Femen azlemu mimmeni-fterâ ‘ala(A)llâhi keziben ev kezzebe bi-âyâti(i) ulâ-ike

ebedî kalacaklardır. Kim, Allah’a karşı yalan uyduran veya O’nun âyetlerini yalanlayanlardan daha zalimdir?

Ebed kâlicılardur pes kimdür zâlimrağ andan kim yalan bağladı Tañrı üzre yalan yâ yalan dutdı âyetlerine şunlar

11.

yenâluhum nasîbuhum mine-lkitâb(i) hattâ izâ câet-hum rusulunâ yeteveffevnehum

İşte onlara kitaptan (kendileri için yazılmış ömür ve rızıklardan) payları erişir. Sonunda kendilerine melek elçilerimiz, canlarını almak için geldiğinde,

İre anlara ülüş anlaruñ kitâbdan tâ ol vaqtüñe geldi anlara yalavaçumuz cân alur anlardan

(310) [83a] A‘RĀF 37

1.

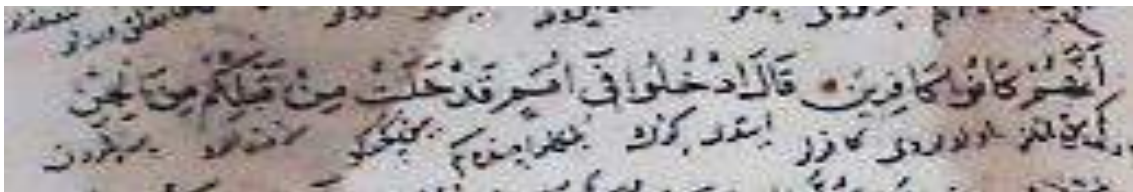

yeteveffevnehum kâlû eyne mâ kuntum ted’üne min dûni(A)llâh(i) kâlû dallû ‘annâ veşhidû ‘alâ enfusihim

“Hani Allah’ı bırakıp tapınmakta olduğunuz şeyler nerede?” derler. Onlar da, “Bizi yüzüstü bırakıp kayboldular” derler ve kâfir olduklarına dair kendi aleyhlerine

Peyğamberler kânu ol kim olduñuzdı taparsız Tañrı’dan ayruğa eyitdiler azdılar bizden dağı tanuğluk vireler kendüzleri üzre

2.

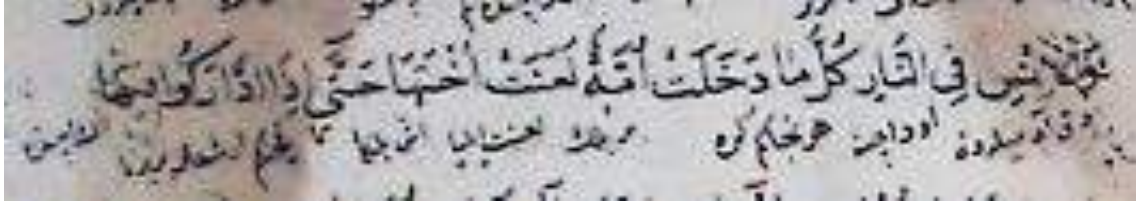

ennehum kânû kâfirîn(e). Kâle-dhulû fi umemin kad halet min kablukum mine-lcinni

şahitlik ederler. Allah, şöyle der: “Sizden önce gelip geçmiş cin

Kim bayık anlar oldulardı kâfirler eyitdi girüñ bölükler içinde kim bayık geçdügi sizden ilerü perîlerden

3.

vel-insi fî-*nnâr(i)* kullemâ dehalet ummetun le'net uhte^(s) hattâ izâ-ddârakû fihâ

ve insan toplulukları ile birlikte ateşe girin.” Her topluluk (arkasından gidip sapıklığa düştüğü) yoldaşına lânet eder. Nihayet hepsi orada toplandığı zaman peşlerinden gidenler,

Dağı âdemîlerden od içine her nice kim gire bir bölük la'net eyleye iş bölüğe tâ kaçan kim irişdiler birbirine anuñ içinde

4.

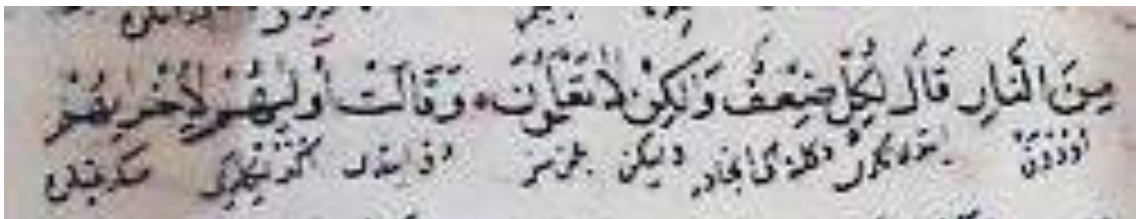

cemî'an kâlet uhrâhum li-ûlâhum rabbenâ hâulâ-i edallûnâ feâtihim ‘azâben

kendilerine öncülük edenler için, “Ey Rabbimiz! Şunlar bizi saptırdılar. Onlara bir kat daha ateş azabı ver” derler.

Hep eyitdi soñraları öñlerine ey Çalabumuz şunlar azdurdılar bizi pes vir anlara ‘azâb iki anca

5.

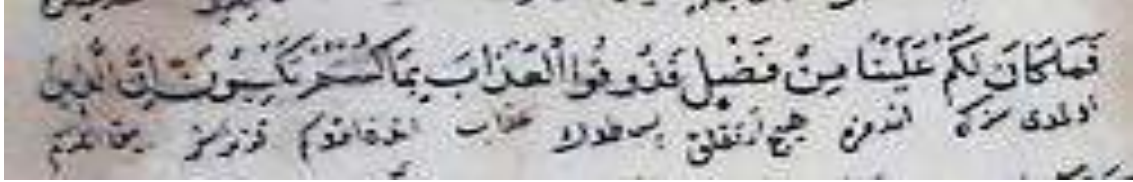

di' fen mine-*nnâr(i)* kâle likullin di'fun velâkin lâ ta'lemûn(*e*). Vekâlet ûlâhum li-uhrâhum

Allah, der ki: “Her biriniz için bir kat daha fazla azap vardır. Fakat bilmiyorsunuz.” Öncekiler sonrakilere,

Oddan eyitdi Tañrı dükeline iki ancadur velîkin bilmezsiz dağı eyitdi öndünkileri şöñrağılara

6.

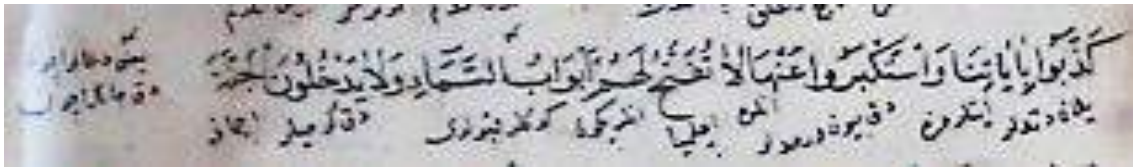

femâ kâne lekum ‘aleynâ min fadlin fezûkû-l’azâbe bimâ kuntum teksibûn(*e*). İnne-llezîne

“Sizin bize karşı bir üstünlüğünüz yoktur. Artık kazanmış olduğunuz şeylere karşılık, azabı tadın” derler. Âyetlerimizi yalanlayanlar

Olmadı sizñi üzerümüze hiç artuqluğ pes şaduñ ‘azâb andan ötrü kim şazanursız bayık anlar kim

7.

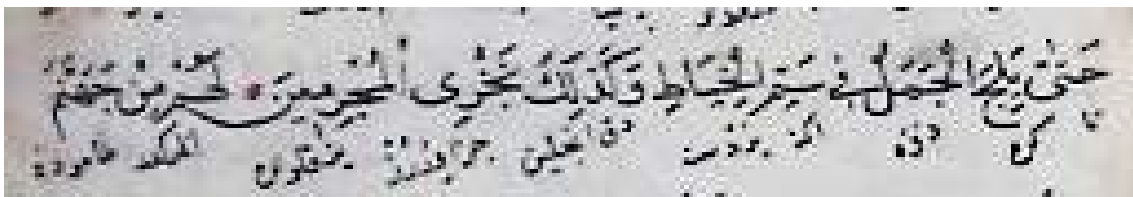

kezzebû bi-âyatînâ vestekberû ‘anhâ lâ tufettehu lehum ebvâbu-ssemâ-i velâ yedhulüne -
lcennete

ve o âyetlere uymayı kibirlerine yediremeyenler var ya, onlara göklerin kapıları açılmaz. Onlar, deve iğne deliğinden geçinceye kadar cennete de giremezler!

Yalan dutdular âyetlerümüze dağı boyun virmediler anlara açılmaya anlarıñçün gökler kapuları dağı girmeyeler uçmağa ya ‘nî du ‘alar içün dağı cânlar içün

8.

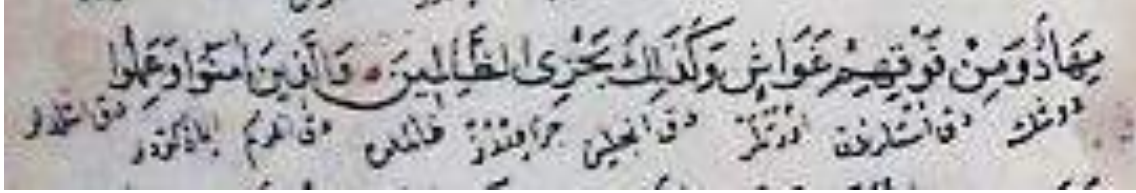

hattâ yelice-lcemelu fî semmi-lhiyât(i) vekezâlîke neczî-lmucrimîn(e). Lehum min cehenneme

Biz suçluları işte böyle cezalandırırız. Onlar için cehennem ateşinden

Tâ gire deve igne yurdısına dağı ancılayın cezâ virürüz yazuqlulara anlaruñdur tamudan

9.

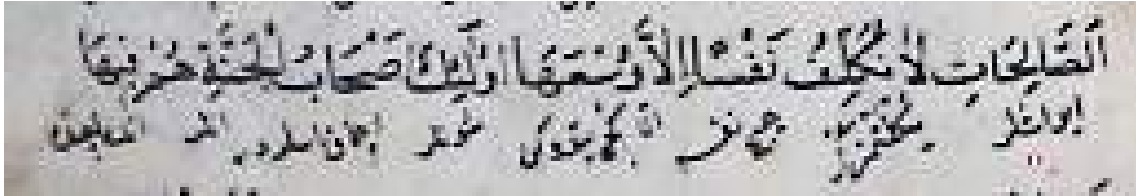
mihâdun vemin fevkihim gâvâş(in) vekezâlîke neczî-zzâlimîn(e). Vellezîne âmenû

döşek, üstlerinde de cehennem ateşinden örtüler var. İşte biz zalimleri böyle cezalandırırız.

İman edip salih ameller işleyenlere gelince

Döşek dağı üstlerinden örtüler dağı ancılayın cezâ virürüz zâlimlere dağı anlar kim imân getürdiler dağı işlediler

10.

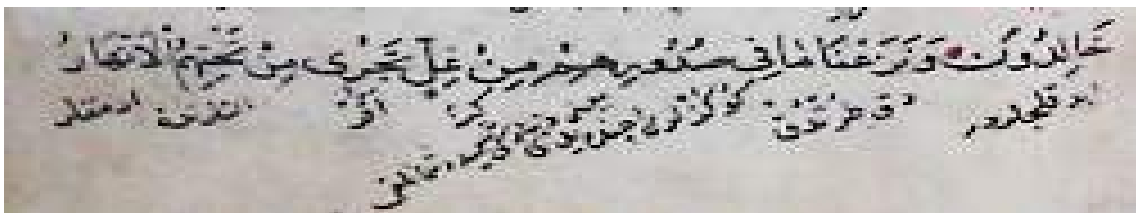

sâlihâti lâ nukellifu nefsen illâ vus'ahâ ulâ-ike ashâbu-lcenne(ti) hum fihâ

-ki biz kişiye ancak gücünün yettiğini yükleriz- işte onlar cennetliklerdir.

Eyü işler yüklenmezüz hiç nefse illâ güç yitdügin şunlar uçmağ issilerdür anlar anuñ içinde

11.

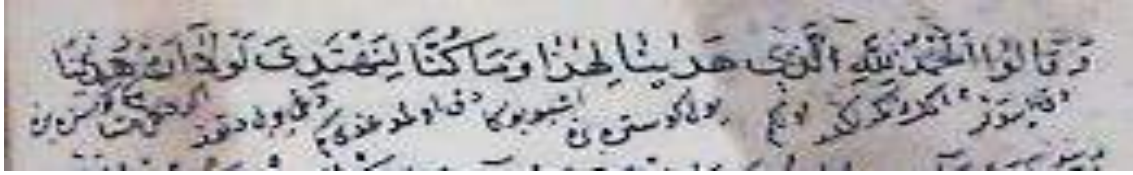
hâlidûn(e). Veneza'nâ mâ fî sudûrihim min gillin tecrî min tahtihimu-l-enhâr(u)

Onlar orada ebedî kalıcıdır. Biz onların kalplerinde kin namına ne varsa söküp attık. Altlarından da ırmaklar akar.

Ebed kalıcılardır da ki tartduğ göğüzleri içindeydi ya 'nî dünyadaki kîne düşmanlığı kîne akar altlarından ırmaklar

(311) [83b] A' RĀF 43

1.

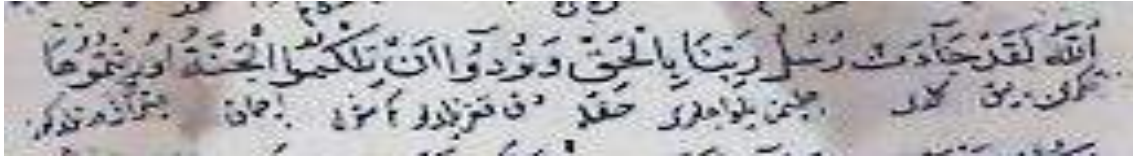

ve kâlû-lhamdu li(A)llâhi-lleẓî hedânâ lihâzâ vemâ kunnâ linehtediye levlâ en hedâna

“Hamd, bizi buna eriştiren Allah’a mahsustur. Eğer Allah’ın bizi eriştirmesi olmasaydı, biz hidayete ermiş olamazdık.

Dağı eyitdiler ögmek Tañrı’nuñdur ol kim yol göstere bize uşbu buña dağı olmadıdı kim dağı yol dutavuz eger degül nesne göstere bize

2.

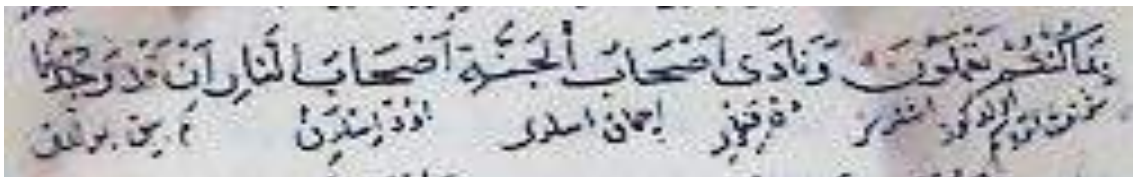

(A)llâh(u) lekad câet rusulu rabbinâ bilhakk(i) venûdû en tilkumu-lcennetu ûriştumûhâ

Andolsun, Rabbimizin peygamberleri bize hakkı getirmişler” derler. Onlara, “İşte yaptığımız (iyi işler) sayesinde kendisine varis kılındığımız cennet!” diye seslenilir.

Tañrı bayık geldi Çalabumuz yalavaçları haqqıla dağı kığırınıldılar kim şol uçmağ mîrâş virinildüñüz

3.

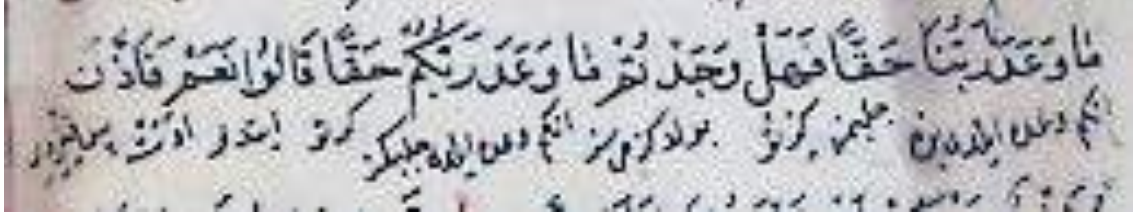

bimâ kuntum ta'melûn(e). Venâdâ ashâbu-lcenneti ashâbe-nnâri en kad vecednâ

Cennetlikler cehennemliklere, “Rabbimizin bize va'dettiğini biz gerçek bulduk.

Şundan ötrü kim olduñuz işlersiz daķı kığırdı uçmaķ issileri od issilerin kim bayıķ bulduķ

4.

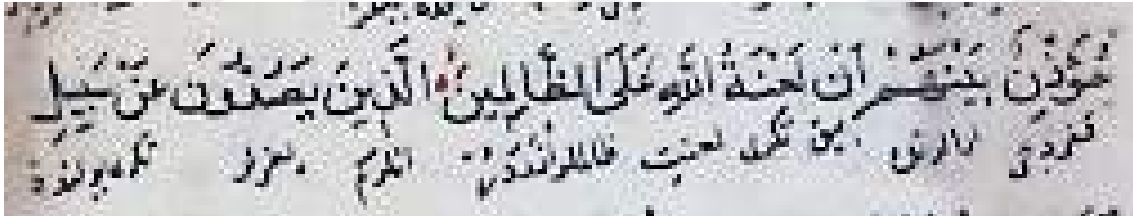

mâ ve'adenâ rabbunâ **hakk**an fehel vecedtum mâ ve'ade rabbukum **hakk**(an) kâlû
ne'am feezzene

Siz de Rabbinizin va'dettiğini gerçek buldunuz mu?” diye seslenirler. Onlar, “Evet” derler.

*Anı kim va'de eyledi bize Çalabumuz kirtü bulduñuz mu siz anı kim va'de eyledi Çalabumuz
kirtü eyitdiler evet pes kığırdı*

5.

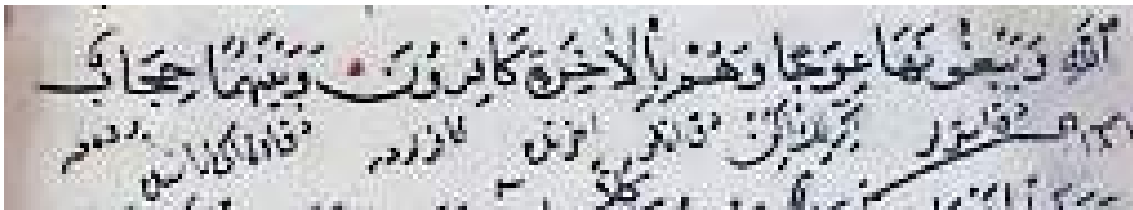

mu-ezzinun beynehum en la'netu(A)llâhi 'alâ-**zz**âlimîn(e). Ellezîne yesuddûne 'an sebîli

O zaman aralarında bir duyurucu, “Allah'ın lâneti zalimlere!” diye seslenir. Onlar Allah yolundan alıkoyan ve onu,

Κığırdıcı aralarında bayıķ Tañrı la'neti zâlimler üzeredür anlar kim yığarlar Tañrı yolundan

6.

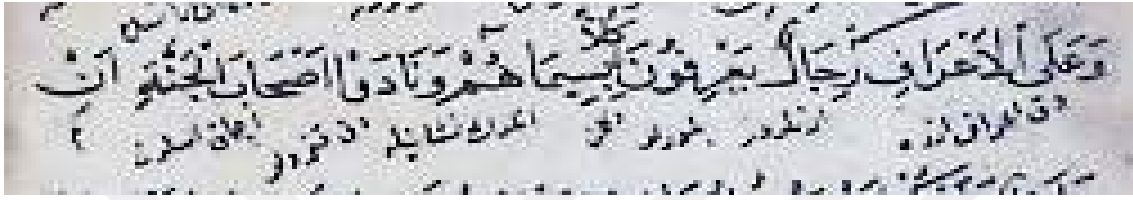

(A)llâhi veyebgûnehâ ‘ivecen vehum bil-âhirati kâfirûn(e). Vebeynehumâ hicâb(un)

eğri ve çelişkili göstermek isteyenlerdir. Onlar ahireti de inkâr edenlerdir. İki (cennet ve cehennem) arasında bir

Dağı isterler egrülük iken dağı anlar âhiretde kâfirlerdür dağı ol iki arasında yirdedür

7.

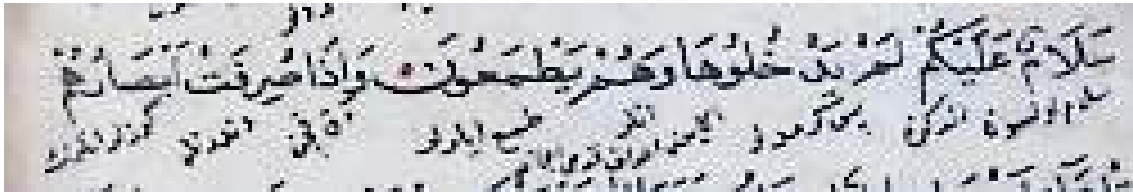

ve'alâ-l-a'râfi ricâlun ya'rifûne kullen bisimâhum venâdev ashâbe-lcenneti en

sur üzerinde de birtakım adamlar vardır. Cennet ve cehennemliklerin hepsini simalarından tanımaktadırlar. Cennetliklere,

Dağı â'râf üzre erenlerdür bilürler dükeli anlaruñ nişâniyla dağı kığırdılar uçmağ issilerine kim

8.

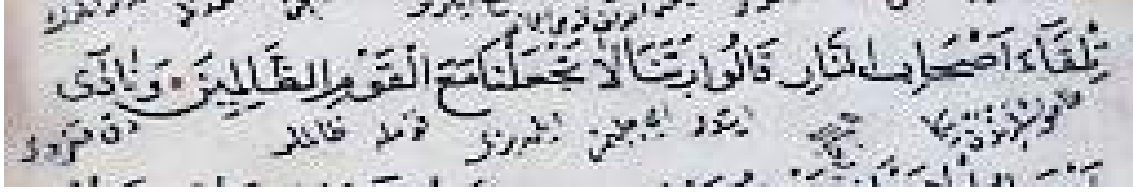

selâmun 'aleykum lem yedhulûhâ vehum yatme'ûn(e). Ve-izâ surifet ebsâruhum

“Selâm olsun size!” diye seslenirler. Onlar henüz cennete girmemişlerdir, ama bunu ummaktadırlar. Gözleri cehennemlikler tarafına çevrildiği zaman,

Selâm olsun üzerüñüze pes girmediler aña ya 'nî â'râf kavmi uçmağa anlar tamu eylerler dağı kaçan döndürinile gözler anlaruñ

9.

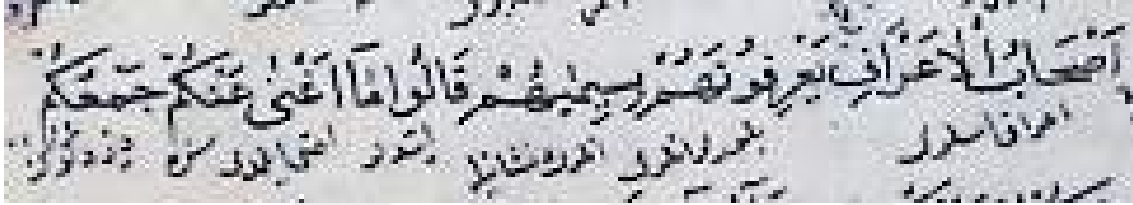

tilkâe ashâbi-nnâri kâlû rabbenâ lâ tec'alnâ me'a-lkavmi-zzâlimîn(e). Venâdâ

“Ey Rabbimiz! Bizi zalim toplumla beraber kılma” derler.

Ťamu issilerinden yaña eytdiler ey Çalabumuz eyleme bizi kavmle zâlimler dağı kığırdı

10.

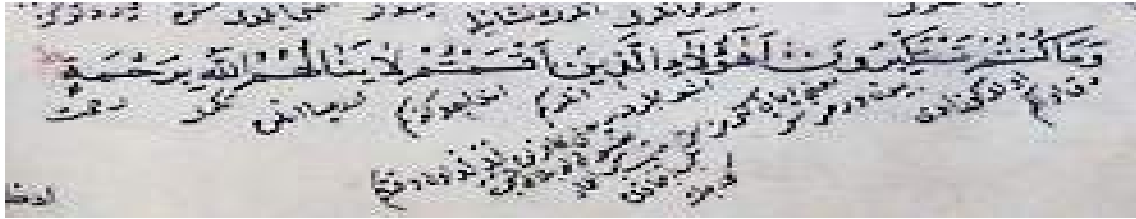

ashâbu-l-a'râfi ricâlen ya'rifûnehum bisîmâhum kâlû mâ agnâ 'ankum cem'ukum

A'râftakiler, simalarından tanıdıkları birtakım adamlara da seslenir ve şöyle derler: Size bir yarar sağladı

Ā'râf issileri bilürler anları anlaruñ nişâniyla eytdüler aşşı eylemedi size dirdigüñüz

11.

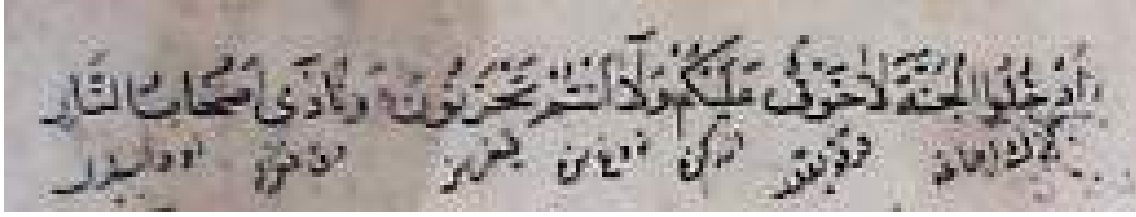
vemâ kuntum testekbirûn(e). Ehâulâ-i-lleżîne aksemtum lâ yenâluhumu(A)llâhu birahme(tin)

“ne çokluğunuz, ne de taslamakta olduğunuz kibir!” Allah’ın, kendilerini hiçbir rahmete erdirmeyeceğine dair yemin ettiğiniz kimseler bunlar mı?”

Dağı ol kim olduñuz âdî boyun virmezsiz ya'nî imân getürmezsiz uşbu mâllardur ya'nî kâfirlere eydildi ol vaqt kim yoğsullar yalan gibi ... anlar kim and içdüñüz kim irermeye anlara Tañrı rahmet

(311) [84a] A‘RĀF 49

1.

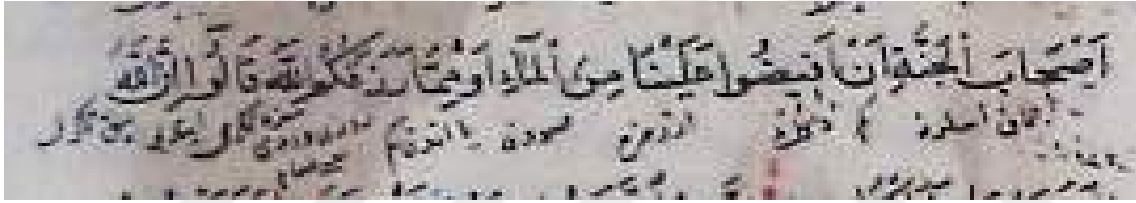

udhulû-İcennete lâ hâvfun ‘aleykum velâ entum tahzenûn(e). Venâdâ ashâbu-nâri

(Cennet ehline de şöyle derler:) “Girin cennete; artık size korku yoktur ve siz üzülecek de değilsiniz.” Cehennemlikler de

Girüñ uçmağa korku yokdur üzerüñüze ne dağı size kayğursız dağı kığırla od issileri

2.

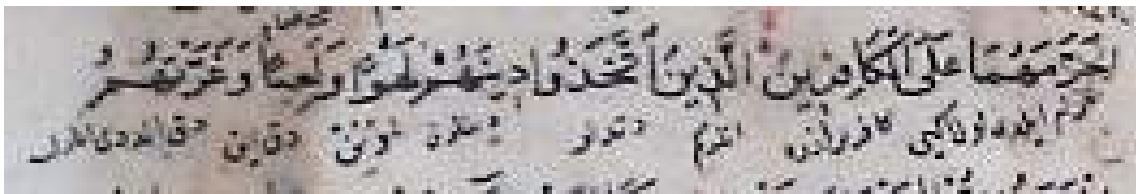

ashâbe-İcenneti en efidû ‘aleynâ mine-İmâ-i ev mimmâ razekakumu(A)İllâh(u) kâlû inna(A)İllâhe

cennetliklere, “Ne olur, sudan veya Allah’ın size verdiği rızıktan biraz da bizim üzerimize akıtın” diye çağrışırlar.

Uçmağ issilerine kim döküñ üzerümüze şudan yâ andan kim rûzı virdi size Tañrı eytdiler bayık Tañrı

3.

harramehumâ ‘alâ-İkâfirîn(e). Ellezîne-ttehâzû dînehum lehven vela’iben veğarrat-humu

Onlar da, “Allah bunları kâfirlere haram kılmıştır” derler. Onlar dinlerini oyun ve eğlence edinmişler ve dünya hayatı da kendilerini aldatmıştı.

Harâm eyledi ol ikiyi kâfirler üzre anlar kim dutdılar dînlerin oyun dağı eyin dağı aldadı anları

4.

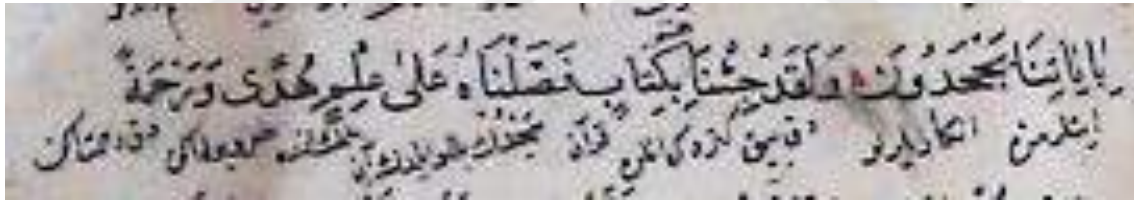

hayâtu-ddunyâ felyevme nensâhum kemâ nesû likâe yevmihim hâzâ vemâ kânû

İşte onlar bu günlerine kavuşacaklarını nasıl unuttular, biz de onları bugün öyle unuturuz

Yağın dirlik pes bugün koyavuz anları nitekim unutdılar qorlar görmek uşbu günlerin dağı nitekim oldılar

5.

bi-âyâtinâ yechadûn(e). Velekad ci/nâhum bikitâbin fassalnâhu ‘alâ ‘ilmin huden veraħmeten
âyetlerimizi nasıl inkâr edip durdularsa. Andolsun biz onlara, bilerek açıkladığımız bir kitabı,
bir yol gösterici ve rahmet olarak getirdik

Āyetlerümüze inkâr eylerler dağı bayık getürdük anlara Qurân sücûduñ bellü eyledük anı bilmek üzre toğru yol iken dağı rahmet iken

6.

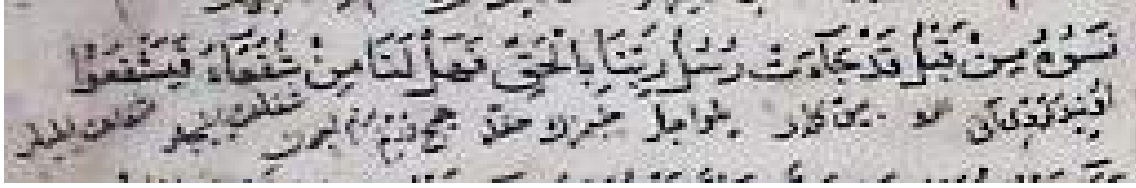

likavmin yu/minûn(e). Hel yenzurûne illâ te/vîleh(u) yevme ye/tî te/vîluhu yekûlu-lleżîne

inanan bir toplum için. Onlar ise ancak, (“Görelim bakalım!” diyerek) Kur’an’ın bildirdiği sonucu (te’vilini) bekliyorlar. Onun bildirdiği sonuç gelip çattığı gün, önceden onu unutmuş olanlar derler ki:

Bir kavme kim imān getirürler küyerler mi ya nî küymezler illā soñra evliyasına anuñ ol gün kim gele soñra evliyası anuñ eyide anlar kim

7.

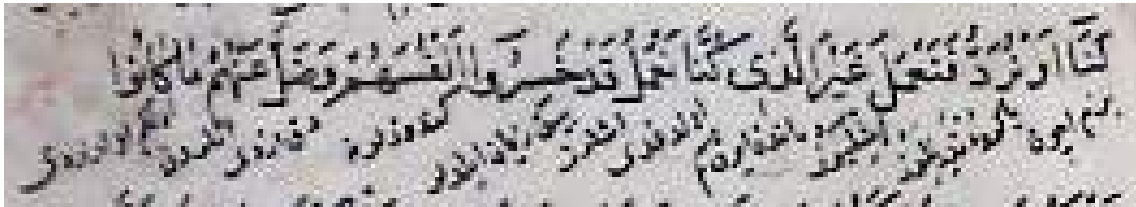

nesûhu min kablu kad câet rusulu rabbinâ bilhakki fehel lenâ min şufe’âe feyeşfe’û

“Gerçekten Rabbimizin peygamberleri hakkı getirmişler. Şimdi bizim için şefaatçılar var mı ki bize şefaat etseler

Unıdaldı anı ilerü bayık geldi yalavaçlar Çalabumuzuñ haqqıla hiç var mı bizüm için şefâ’at eyleyiciler şefâ’at eylerler

8.

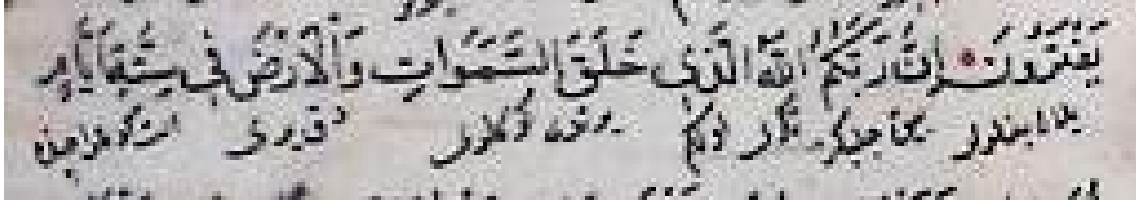

lenâ ev nuraddu fena’mele ğayra-illezî kunnâ na’mel(u) kad hasirû enfusehum vedalle ‘anhum mâ kânû

veya (dünyaya) döndürülsek de yaptıklarımızdan başkasını yapsak?” Gerçekten onlar kendilerine yazık etmişlerdir. (İlâh diye) uydurdukları (putlar) da onları yüzüstü bırakarak uzaklaşıp kaybolmuşlardır.

Bizüm için yâ gerü döndürinilevüz işleyevüz andan ayruķ kim olduğdı işlerüz bayık ziyān eylediler kendüzlerine daķı azdı anlardan ol kim oldıldardı

9.

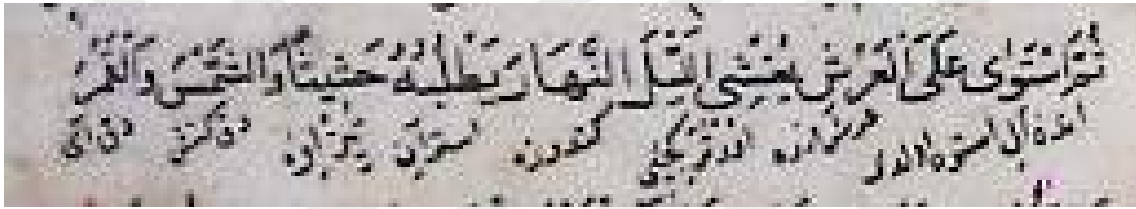

yefterûn(e). İnne rabbekumu(A)llâhu-llezi haleka-ssemâvâti vel-arda fî sitteti eyyâmin

Şüphesiz sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri altı gün içinde (altı evrede) yaratan ve

Yalan bağlarlar bayık Çalabuñuz Tañrı ol kim yaratdı gökleri dağı yiri altı günler içinde

10.

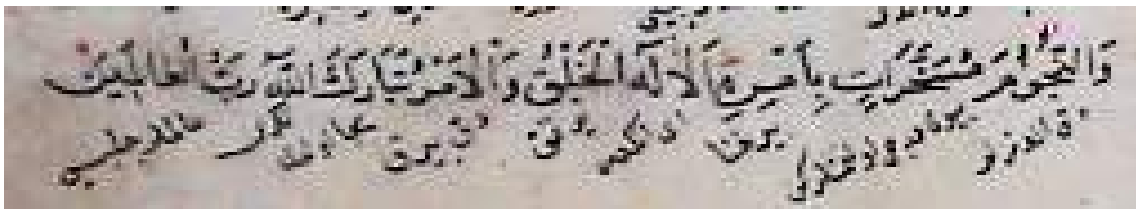

şümme-stevâ 'alâ-l'arşi yuğşî-lleyle-nnehâra yatlubuhu hasîşen ve-şşemse velkamera

Arş'a kurulan, kurulan, geceyi, kendisini durmadan takip eden gündüze katan,

Andan âli üstün oldu 'arş üzre örter geceyi gündüze ister anı tîz ire dağı güneş dağı ay

11.

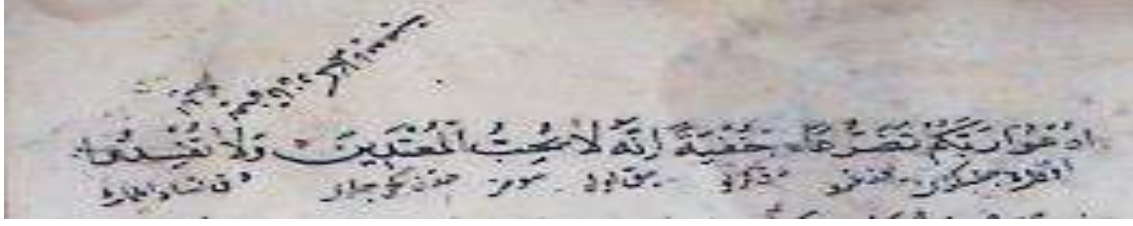
ve-nnucûme musaħharâtin bi-emrih(i) elâ lehu-lhalku vel-emr(u) tebâraka(A)llâhu rabbu-l'âlemîn(e).

güneşi, ayı ve bütün yıldızları da buyruğuna tabi olarak yaratan Allah'tır. Dikkat edin, yaratmak da, emretmek de yalnız O'na mahsustur. Âlemlerin Rabbi olan Allah'ın şanı yücedir.

Dağı yıldızlar boyun virici olunmuşlarken buyruğuna ey anuñdur yaratmağ dağı buyruğ yüce oldu Tañrı 'âlemler Çalabısı

(312) [84b] A 'RĀF 55

1.

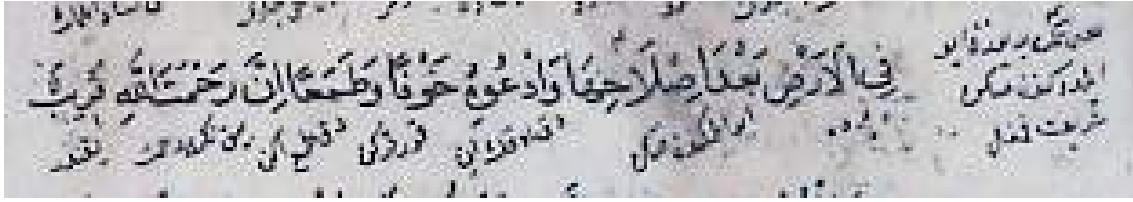

Ud'û rabbekum tedarru'en vehufye(*ten*) innehu lâ yuhibbu-lmu'tedîn(*e*). Velâ tufsidû

Rabbinize alçak gönüllüce ve için için dua edin. Çünkü O, haddi aşanları sevmez. bozgunculuk yapmayın

Okuñ Çalabları yavuzgaru dağı gizli bayık ol sevmez, haddin geçicileri dağı fesâd eylemeñ ya 'nî kan dökmekle yâ ma 'şiyet eylemeğle

2.

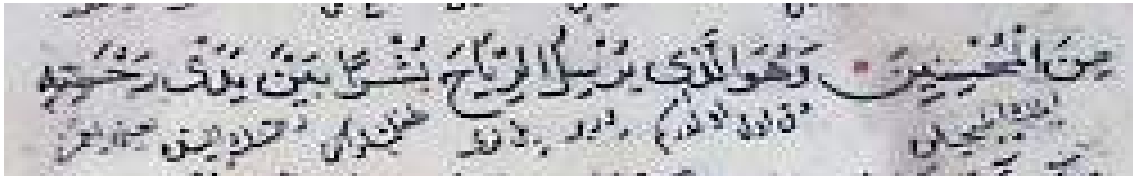

fi-l-ardi ba'de islâhihâ ved'ûhu havfen vetame'â(*an*) inne rahmeta(A)llâhi karîbun

Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde. İlah'a (azabından) korkarak ve (rahmetini) umarak dua edin. Şüphesiz, Allah'ın rahmeti çok yakındır.

Yirde eyü eylemekden soñra dağı okuñ anı korqarken dağı tamera' iken bayık Tañrı rahmet yakındur ya 'nî Tañrı yirlerinden eyü eyledükden soñra şeri 'at komağıl

3.

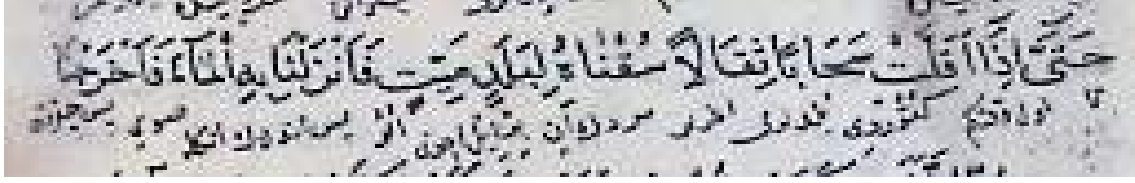

mine-lmuhsinîn(*e*). Vehuve-llezi yursilu-rriyâha buşran beyne yedey rahmetih(*i*)

iyilik edenlere. O, rüzgârları rahmetinin önünde müjde olarak gönderendir.

Eyülık eyleyicilere dağı ol oldur kim virür yılleri tağılmışlar iken rađmetinüñ ilinde ya'nî yağmur

4.

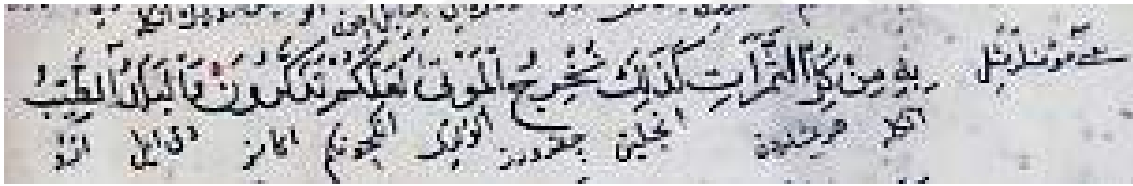

hattâ izâ ekallet sehâben śikâlen suknâhu libeledin meyyitin feenzelnâ bihi-lmâe feahracnâ

Nihayet rüzgârlar ağır bulutları yüklendiği vakit, onları ölü bir belde(yi diriltmek) için sevk ederiz de oraya suyu indiririz.

Tâ ol vađt kim getürdi buludları ağırılar sürdük anı bir il için ölü pes indürdük anuñla şuyı pes çıkarduk

5.

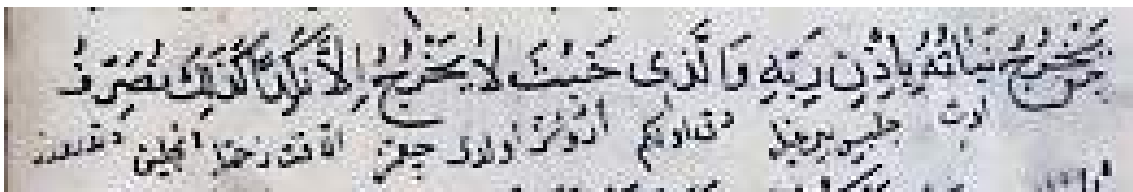

bihi min kulli-śsemerât(i) kezâlike nuhricu-lmevtâ le'allekum tezekkerûn(e).

Derken onunla türlü türlü meyveleri çıkarırız. İşte ölüleri de öyle çıkaracağız. Ola ki ibretle düşünürsünüz.

Anuñla her yemişlerden ancılayın çıkaruruz ölüleri anuñ-çün kim añasız dağı il aru ya'nî mü'mînler meşeli

6.

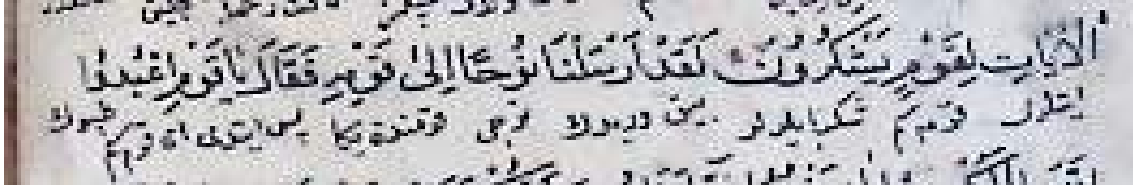

Velbeledu-ttayyibu yaħrucu nebâtuhu bi-izni rabbih(i) vellezî ĥabuše lâ yaħrucu illâ nekidâ(en) kezâlike nusarrifu

(Toprağı) iyi ve elverişli beldenin bitkisi, Rabbinin izniyle bol ve bereketli çıkar. (Toprağı) kötü ve elverişsiz olandan ise, faydasız bitkiden başkası çıkmaz.

Çıkar otı Çalabısı buyruğuyla dağı ol kim arusuz oldu çıkmaz illâ kıt rahmet ancılayın döndürürüz

7.

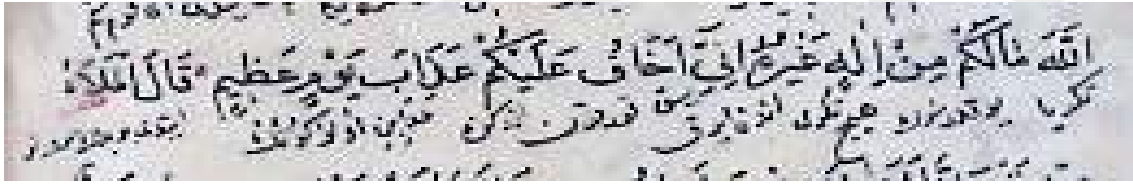

âyâtî likavmin yeşkurûn(e). Lekad erselnâ nûhan ilâ kavmihi fe-kâle yâ kavmi-'budû

Şükredecek bir toplum için biz âyetleri işte böyle değişik biçimlerde açıklıyoruz. Andolsun, Nûh'u kendi kavmine peygamber olarak gönderdik de, “Ey kavmim! Allah’a kulluk edin.

Âyetleri kavme kim şükr eylerler bayık viribidük Nûh'ı kavminden yaña pes eyitti ey kavmüm kim tapuñ

8.

(A)llâhe mâ lekum min ilâhin gayruhu innî ehâfu ‘aleykum ‘azâbe yevmin ‘azîm(in). Kâle-lmeleu

Sizin için O’ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Şüphesiz ben sizin adınıza büyük bir günün azabından korkuyorum” dedi. Kavminin ileri gelenleri,

Tañrı'ya yokdur sizüñ hiç Tañrı andan ayruk bayık korqaruñ üzerüñüze ‘azâbını ulu günüñ eyitti bir bölük serverler

9.

min kavmihi innâ lenerâke fî dalâlin mubîn(in). Kâle yâkavmi leyse

“Biz seni açıkça bir sapıklık içinde görüyoruz” dediler. (Nûh onlara) şöyle dedi: “Ey kavmim! Bende herhangi bir sapıklık yok.

Şavminden bayık biz görürüz seni azgunluk içinde bellü eyitdi ey şavmüm yokdur bende azgunluk

10.

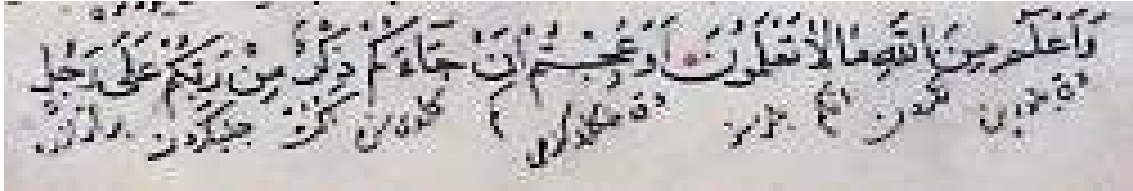

velâkinnî rasûlun min rabbi-l'âlemîn(e). Ubelligukum risâlâti rabbî veensahu lekum

Aksine ben, âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim.”
“Ben size Rabbimin vahyettiklerini tebliğ ediyorum ve size nasihat ediyorum.

Velâkin ben yalavaçdan ‘âlemler Çalabısından degürürün size Çalabum yalavaçlıkların dağı eyü dilerün sizüñ-çün

11.

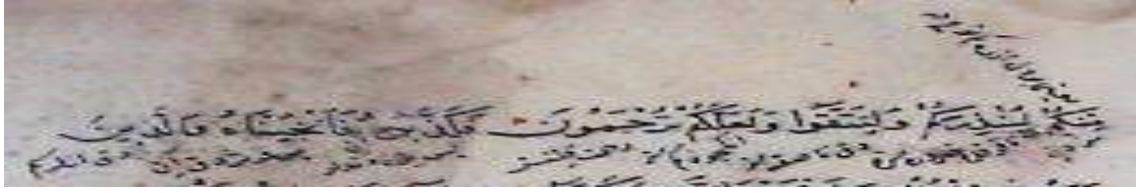
vea'lemu mina(A)llâhi mâ lâ ta'lemûn(e). Eve 'acibtum en câekum zikrun min rabbikum 'alâ raculin

Sizin bilmediğiniz şeyleri de Allah tarafından gelen vahiy ile biliyorum.” Sizi uyarması ve sizin de Allah’a karşı gelmekten sakınıp rahmete ulaşmanız için, içinizden bir adam aracılığı ile

Dağı bilürin Tañrı’dan anı kim bilmezsiz dağı tañladuñuz mı kim geldi size öğit Çalabuñuzdan bir er üzre

(312) [85a] A'RĀF 63

1.

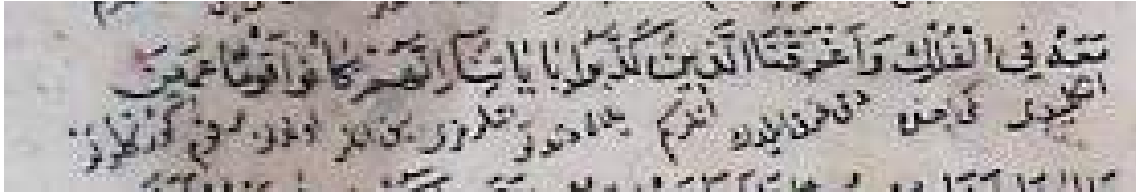

minkum liyunzirakum velitettekû vele'allekum turhamûn(e). Fekezzebûhu feenceynâhu vellezîne

Rabbinizden size bir zikir (vahiy ve öğüt) gelmesine şaştınız mı? Derken kavmi onu yalanladı. Biz de onu ve gemide onunla beraber bulunanları kurtardık.

Sizden tâ korkuda haber vire size daķı tâ şaşınasız anuñ-çün kim siz rahmet kılınasız pes yalan dutdılar anı pes kırtarduķ anı daķı anlar kim ya 'nī bizden üzre kim Nūh'dur

2.

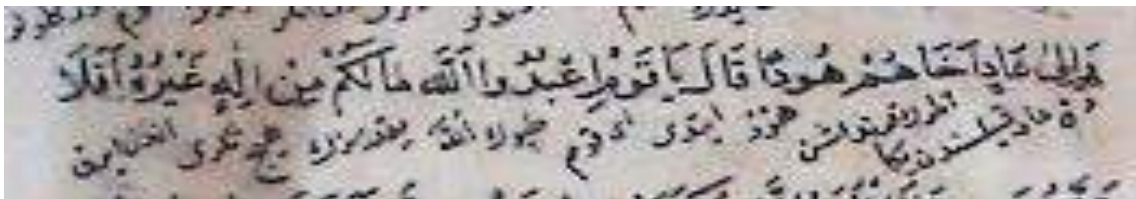

me'ahu fi-lfulki veagraknâ-llezîne kezzebû bi-âyâtinâ innehum kânû kavmen 'amîn(e).

Âyetlerimizi yalanlayanları da suda boğduk. Çünkü onlar (vicdanları hakka kapalı) kör bir kavim idiler.

Anuñlaydı gemi içinde daķı ğark eyledük anlar kim yalan dutdılar işlerümüzü bayıķ anlar oldılar bir kavm görklüler

3.

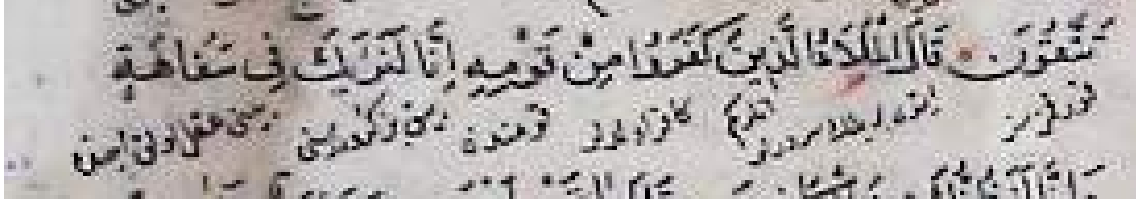

Ve-ilâ 'âdin ehâhum hûdâ(en) kâle yâ kavmi-'budû(A)llâhe mâ lekum min ilâhin ğayruh(u) efelâ

Âd kavmine de kardeşleri Hûd'u peygamber olarak gönderdik. Onlara, “Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur.

Dağı 'Âd kabilesinden yaña anlaruñ qarındaşın Hûd eyitdi ey kavmüm tapuñ Allah'a yoğdur sizüñ hiç Tañrı andan ayruğ

4.

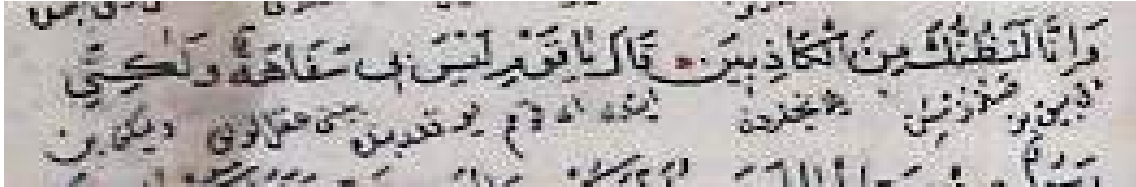

tettekûn(e). **Kâle-lmeleu-lleżîne keferû min kavmihi innâ lenerâke fi sefâhetin**

Allah'a karşı gelmekten sakınmaz mısınız?” dedi. Kavminin ileri gelenlerinden inkâr edenler dediler ki: “Şüphesiz, biz seni akıl kıtlığı içinde görüyoruz.

Qorğmazsız eyitdi bir bölük serverler anlar kim kâfir oldılar kavminden bayıq biz görürüz seni beyni 'akılluluk içinde

5.

ve-innâ lenezunnuke mine-lkâzibîn(e). **Kâle yâkavmi leyse bî sefâhetun velâkinnî**

Biz senin mutlaka yalancılardan biri olduğuna inanıyoruz.” Hûd, şöyle dedi: “Ey kavmim! Bende akıl kıtlığı yok. Aksine ben

Dağı bayıq biz şanaruz seni yalancılardan eyitdi ey kavmüm yoğdur bende beyni 'akılluluk velîkin ben

6.

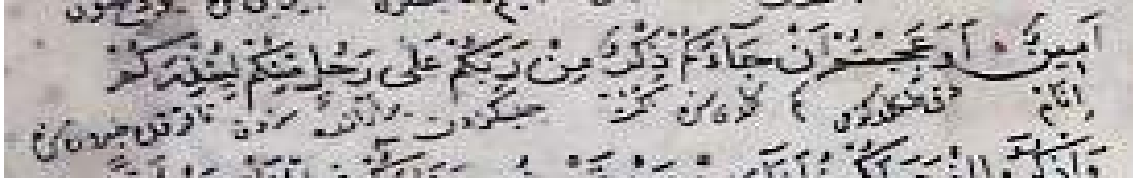

rasûlun min rabbi-l'âlemîn(e). **Ubelligukum risâlâti rabbî veenâ lekum nâsi/hun**

âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim.” “Rabbimin vahyettiklerini size tebliğ ediyorum. Ben sizin için güvenilir bir nasihatçiyim.”

Yalavaçven ‘âlemler Çalabısından degürdin size Çalabum yalavaçlıkların dağı bayık ben size eyü dutıcıven

7.

emîn(un). Eve ‘acibtum en câekum zikrun min rabbikum ‘alâ raculin minkum liyunzirakum

Size Rabbimin sözlerini bildiriyorum. Ben sizin için güvenilir bir öğütçüyüm; sizi uyarmak üzere, aranızdan bir adam vasıtasıyla Rabbinizden size bir haber gelmesine mi şaşıyorsunuz?

İnam dağı tañladuñuz mı kim geldi size ögüt Çalabuñuzdan bir er üzre sizden tā korkuda haber vire size

8.

vezkurû iz ce’alekum hulefâe min ba’di fıruşic ve zâdüm fı l-halkı besta(ten)

Düşünün ki O sizi, Nûh kavminden sonra onların yerine getirdi ve yaratılışta sizi onlardan güçlü kıldı.

Dağı añañ ol vaqt kim kıldı sizi bu küyerine tırıcılar Nûh kavminden soñra dağı arturdı yaratmak içinde geñlik

9.

feżkurû âlâa(A)llâhi le’allekum tuflihûn(e). Kâlû eci/tenâ lina’buda(A)llâhe vahdehu venezera

Allah'ın nimetlerini hatırlayın ki kurtuluşa eresiniz.” Onlar, “Sen bize tek Allah'a ibadet edelim, atalarımızın ibadet edegeldiklerini bırakalım diye mi geldin?

Pes anuñ Tañrı ni'metlerini anuñ-çün kim siz ıktulasız eyitdiler geldüñ mi bize tã tapavuz Tañrı'ya yalnuzken dağı koyavuz

10.

mâ kâne ya'budu âbâunâ fe/tinâ bimâ ta'idunâ in kunte mine-ssâdikîn(e). Kâle

Eğer doğru söyleyenlerden isen, haydi bizi tehdit ettiğin azabı bize getir” dediler.

Anı kim oldu tapar atalarumuz pes getir bize anı kim va'de virürsen bize eğer olasın girçeklerden eyitdi

11.

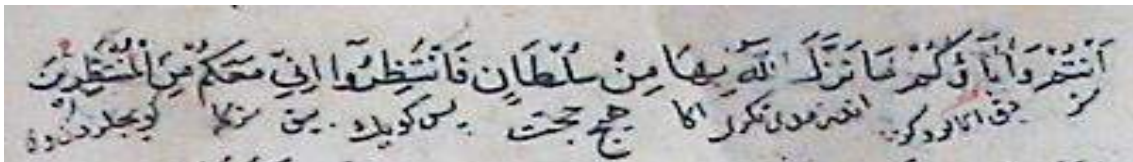
kad veka'a 'aleykum min rabbikum ricsun veğadab(un) etucâdilûnenî fi esmâ-in semmeytumûhâ

Hûd, “Artık size Rabbinizden bir azap ve öfke inmiştir. Allah'ın, haklarında hiçbir delil indirmediği, yalnızca sizin ve babalarınızın uydurduğu birtakım isimler (düzmece tanrılar) hakkında mı benimle tartışıyorsunuz?

Bayık düşdi üzerüñüze Çalabuñuzdan 'azâb dağı kaçımak tartışır musız benümle adlar içinde kim ya'nî bunlar kim adlar virdiler aña ad virdüñüz anlara

(313) [85b] A'RAF 71

1.

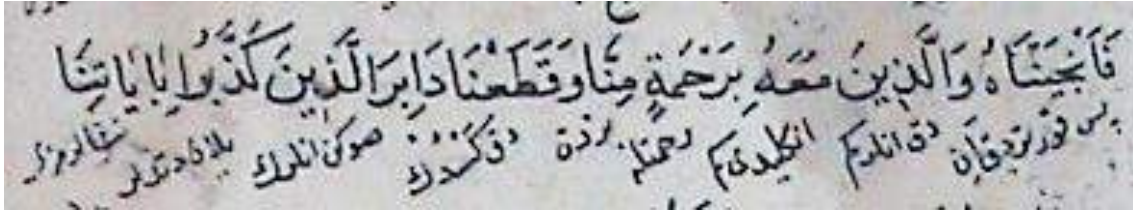

entum veâbâukum mâ nezzela(A)llâhu bihâ min sultân(in) fentazirû innî me'akum mine-
lmuntazirîn(e).

Öyleyse (başınıza geleceği) bekleyin! Ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim!” dedi.

Siz dağı atalaruñuz indürmedi Tañrı aña hiç hüccet pes küyüñ pes sizüñle küyicilerdenven

2.

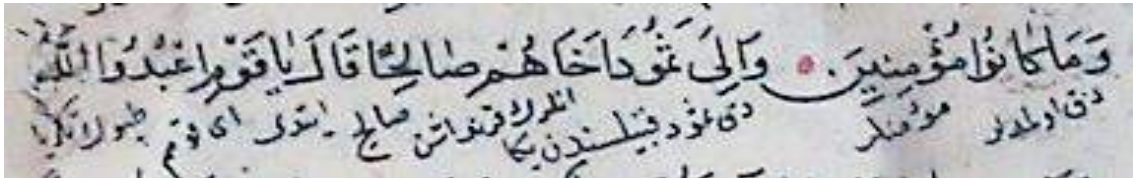

Feenceynâhu velleżîne me'ahu biraħmetin minnâ vekata'nâ dâbira-lleżîne keżzebû bi-âyâtinâ

Bunun üzerine biz onu ve beraberindekileri tarafımızdan bir rahmetle kurtardık. Âyetlerimizi yalanlayan ve

Pes kurtarduk anı dağı anlar kim anuñlaydı kim raħmetle bizden dağı kesdik şonuñ anlaruñ yalan dutdılar nişânlarumuzu

3.

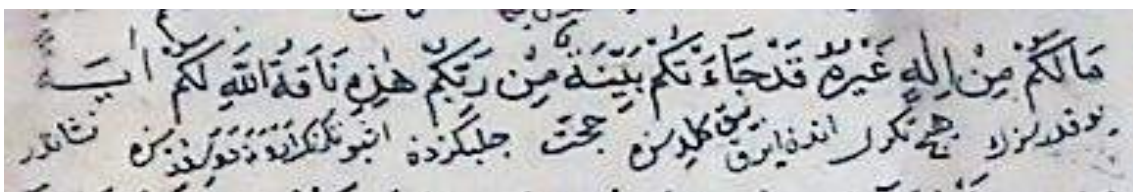

vemâ kânû mu/minîn(e). Ve-ilâ semûde ehâhum sâlihâ(an) kâle yâkavmi-'budû(A)llâhe

iman etmemiş olanların ise kökünü kestik. Semûd kavmine de kardeşleri Salih'i Peygamber olarak gönderdik. Dedi ki: “Ey kavmim! Allah'a kulluk edin.

Dağı olmadılar mü'minler dağı Semûd kabilesinden yaña anlaruñ qarındaşı Şâlih eyitdi ey kavmüm tapuñ Tañrı'ya

4.

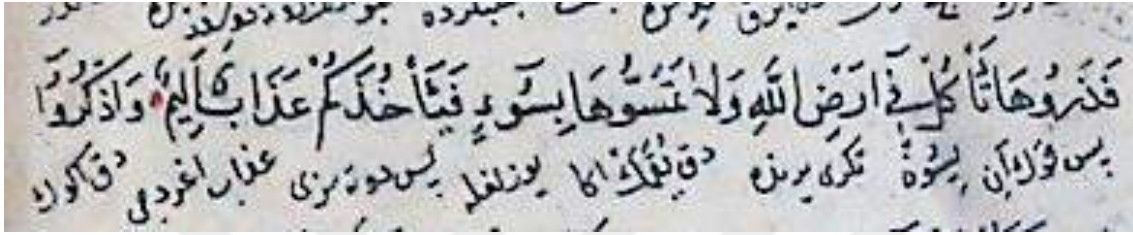

mâ lekum min ilâhin gayruh(u) kad câetkum beyyinetun min rabbikum hâzihi nâkatu(A)llâhi lekum âye(ten)

Sizin için O'ndan başka bir ilâh yoktur. Gerçekten size Rabbinizden (benim peygamber olduğumu gösterecek) açık bir delil geldi. İşte size bir mucize olarak Allah'ın şu devesi..

Yoğdur sizüñ hıç Tañrı andan ayruğ bayıx geldi size hıccet Çalabuñuzdan uşbu Tañrı'nuñ aru ne devesidür size nişāndur

5.

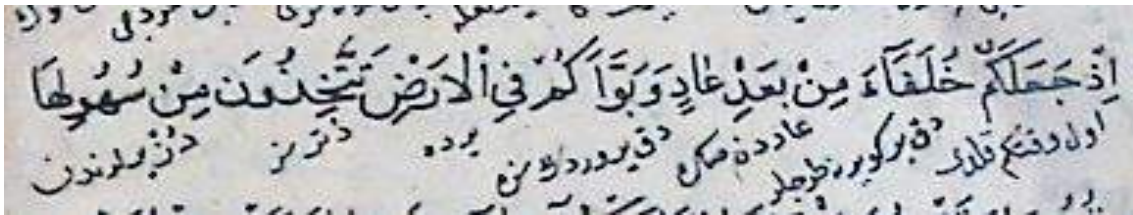

feżerûhâ te/kul fî ardi(A)llâh(i) velâ temessûhâ bisû-in feye/hużekum ‘azâbun elîm(un).
Veżkurû

Bırakın onu da Allah'ın mülkünde yesin, içsin. Sakın ona bir kötülük etmeyin. Yoksa sizi elem dolu bir azap yakalar.” “Hatırlayın ki

Pes çoñ anı yisün Tañrı yirinde dağı yoğamañ aña yavuzluğla pes duta sizi ‘azâb uğradıcı dağı anuñ

6.

iz ce'alekum hulefâe min ba'di 'âdin ve bevveekum fî-l-ardi tettehizûne min suhûlihâ

Allah Âd kavminden sonra, sizi onların yerine getirdi ve sizi yeryüzünde yerleştirdi. Yer in ovalarında

Ol vaqt kim kıldı dağı bir küyer ne tıurıcılar 'Âd'den çoñra dağı yir virdük size yirde dutarsız düz yirlerinden

7.

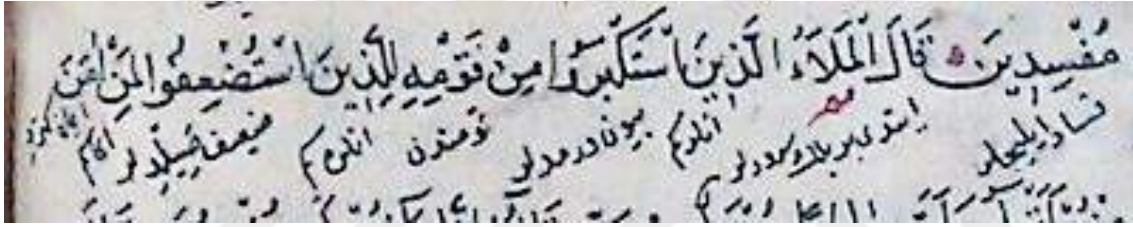

kusûran vetenhitûne-icibâle buyûtâ(en) fezkurû âlâa(A)llâhi velâ ta'sev fî-l-ardi

köşkler kuruyor, dağları oyup evler yapıyorsunuz. Artık Allah'ın nimetlerini anın da yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın.”

Köşkler dağı yonar siz taşlar evler añañ Tañrı ni'metlerini dağı fesâd eylemeñ yirde

8.

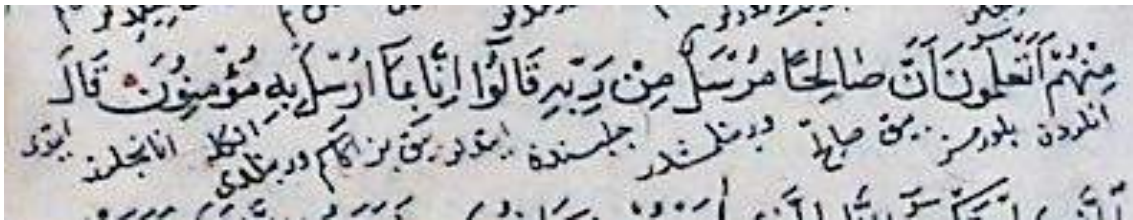

mufsidîn. Kâle-lmeleu-lleżîne-stekberû min kavmihi lilleżîne-stud'ifû limen âmene

Kavminin büyüklük taslayan ileri gelenleri, küçük görülüp ezilen inanmışlara.

Fesâd eyleyiciler eyitdi bir bölük serverler anlar kim boyun virmediler kavminden anlara kim za'if şayıldılar aña kim imân getürdi

9.

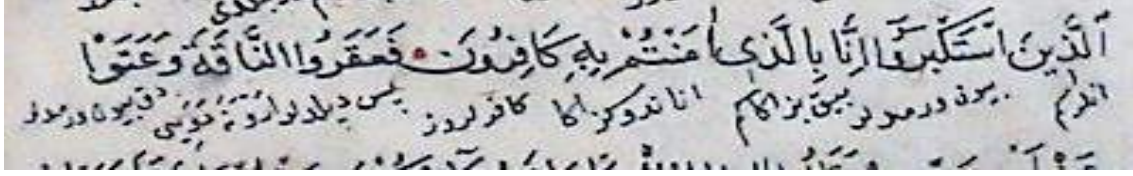

minhum eta'lemûne enne sâlihan murselun min rabbih(i) kâlû innâ bimâ ursile bihi mu/minûn(e).

“Siz, Salih'in, Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamber olduğunu (sahiden) biliyor musunuz?” dediler. Onlar da, “Biz şüphesiz onunla gönderilene inananlarız” dediler. Kâle

Anlardan bilür mi siz bayıķ Şâlih virinilmişdür Çalabısından eyitdiler bayıķ biz aña kim virinildi anuñla inanıcılaruz eyitdi

10.

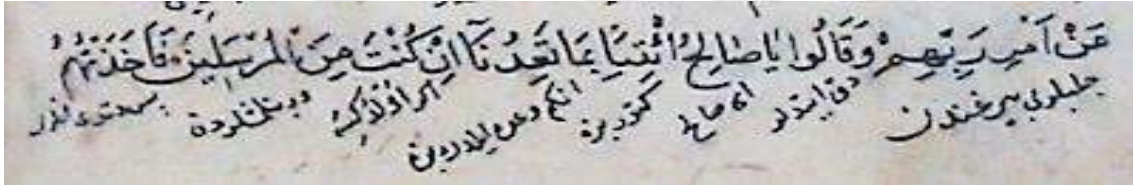

e-lleżîne-stekberû innâ billeżî âmentum bihi kâfirûn(e). Fe'akarû-nnâkate ve'atev

Büyüklik taslayanlar, “Şüphesiz biz sizin inandığımız şeyi inkâr edenleriz” dediler. Nihayet deveyi kestiler,

Anlar kim boyun virmediler bayıķ biz aña kim inanduñuz aña kâfirlerüz pes depelediler aru ne deveyi daķı boyun virmediler

11.

‘an emri rabbihim ve kâlû yâ sâlihu-/tinâ bimâ ta’idunâ in kunte mine-lmurselîn(e). Feehâzet-humu

Rablerinin emrine karşı geldiler ve “Ey Salih! Sen eğer (dediğın gibi) peygamberlerden isen, haydi bizi tehdit ettiğın azabı getir” dediler. Derken,

Çalabları buyruğından daķı eyitdiler aña Şâlih getir bize anı kim va‘de eylediñ bize eğer olduñise virinilmişlerden pes dutdı anları

(313) [86a] A‘RĀF 78

1.

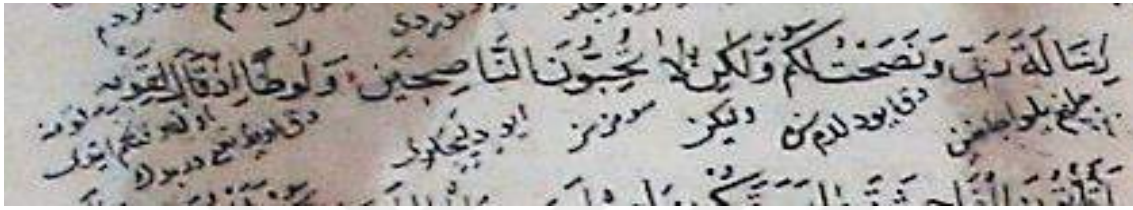

u-rracfetü feasbehû fî dârihim câsimîn(e). Fetevellâ ‘anhum vekâle yâ kavmi lekad eblağtukum

onları o kuvvetli sarsıntı yakaladı da yurtlarında yüzüstü hareketsiz çöke kaldılar. Artık, Salih onlardan yüz çevirdi ve “Andolsun, ben size Rabbimin vahyettiklerini tebliğ ettim

Yir mi dependürdük gökden katı on geldi yürekleri pare pare eyledi depreniñ pes oldular sarâyırları içinde gögüz üzre yaticılar pes yüz döndürdi anlardan dağı eyitdi ey benüm kavmüm bayık degürdüm size

2.

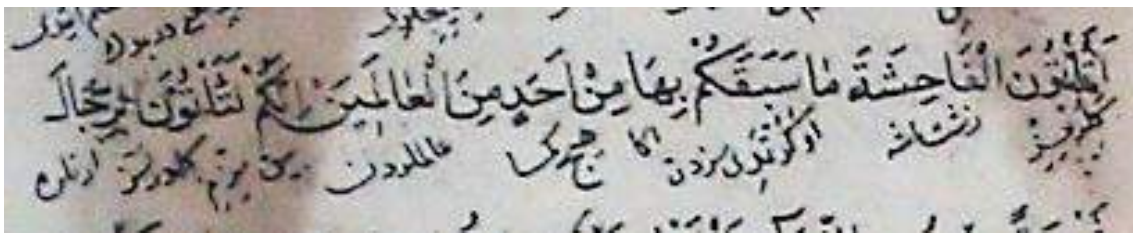

risâlete rabbî venasahtu lekum velâkin lâ tuhibbûne-nnâsihîn(e). Velûtan izkâle likavmihi

ve size nasihatta bulundum. Fakat siz nasihat edenleri sevmiyorsunuz” dedi. Lût’u da Peygamber olarak gönderdik. Hani o kavmine şöyle demişti:

Çalabum yalavaçumun dağı eyü diledim size velâkin sevmezsiniz eyü dileyicileri dağı Lût ya ‘nî viribidük o Lût kavmüm kim eyitdi kavme

3.

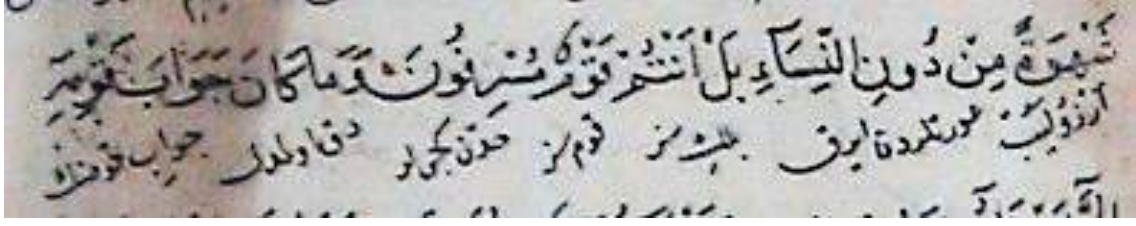

ete/tûne-lfâhişete mâ sebekakum bihâ min ehadin mine-l’âlemîn(e). İnnukum lete/tûne-rricâle

“Sizden önce âlemlerden hiçbir kimsenin yapmadığı çirkin işi mi yapıyorsunuz?” “Hakikaten siz kadınları bırakıp,

Gelür misiz zişt işe öğretti sizden aña hiç kimse ‘âlemlerden bayık bizüm gelür siz erenlere

4.

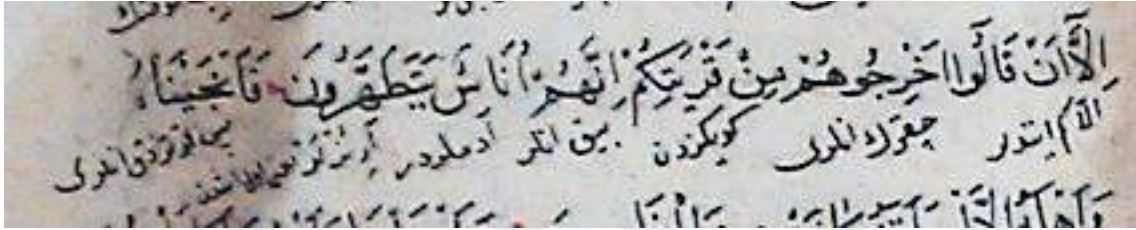

şehveten min dūni-nnisâ-/(i) bel entum kavmun musrifūn(e). Vemâ kâne cevâbe kavmihi

şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz.Hayır, siz haddi aşan bir toplumsunuz.” Kavminin cevabı ise sadece,

Arzulayup ‘avratlardan ayruğ belki siz kavm siz haddin geçerler dağı olmadı cevâbı kavminüñ

5.

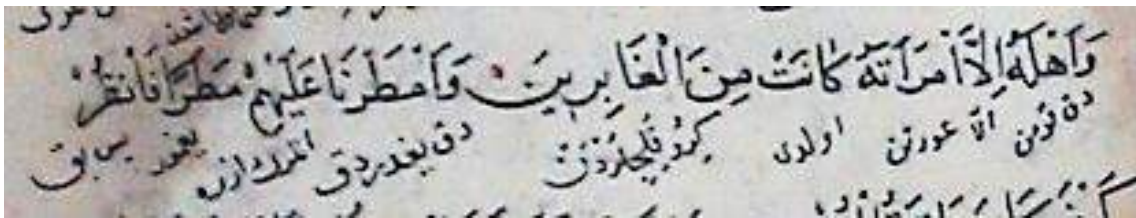

illâ en kâlû ahricūhum min karyetikum innehum unâsun yetetahherûn(e). Feenceynâhu

“Çıkarın bunları memleketinizden! Güya onlar kendilerini fazla temiz tutan insanlar!..” demek oldu. kurtardık

İllâ kim eyitdiler çıkaruñ anları köyünüzden bayık anlar âdemlerdür arınurlar ya ‘nî ol işden pes kırtarduk anları

6.

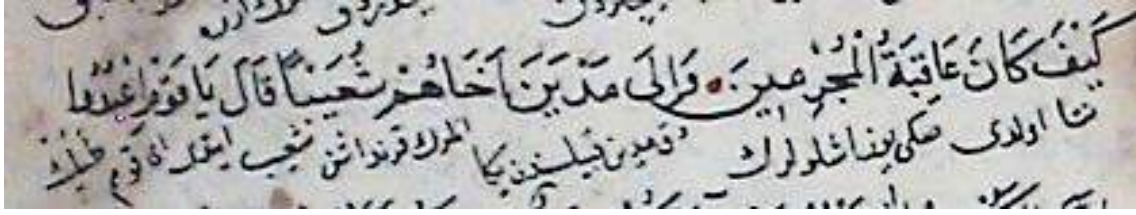

veehlehu illâ-mraetehu kânet mine-lgâbirîn(e). Veemtarnâ ‘aleyhim metarâ(an)

Bunun üzerine biz de onu ve karısı dışında aile fertlerini. Karısı ise azab içinde kalanlardan oldu. Onların üstüne bir azap yağmuru yağdırdık.”

Dağı koman illâ 'avratın oldu girü kalıcılardan dağı yağdurduq anlaruñ üzre yağmur pes baq

7.

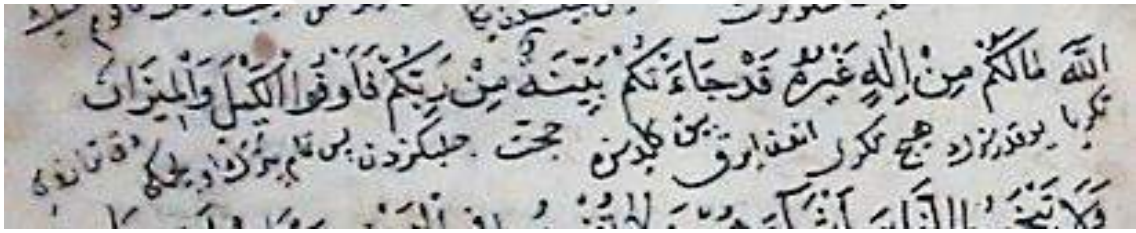

keyfe kâne 'âkibetu-lmucrimîn(e). Ve-ilâ medyene ehâhum şu'aybâ(en) kâle yâ kavmi-'budû

Bak, suçluların akıbeti nasıl oldu. Medyen halkına da kardeşleri Şu'ayb'ı peygamber olarak gönderdik. Dedi ki: “Ey kavmim! Allah’a kulluk edin.

Nite oldu soñu yavuz işlülerüñ dağı Medyen kabilesinden yaña anlaruñ qarındaşı Şu'ayb eyitdi ey kavmüm tapuñ

8.

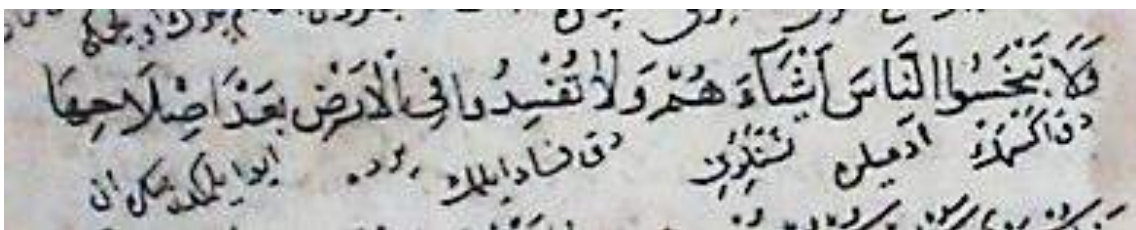

(A)llâhe mâ lekum min ilâhin gayruh(u) kad câetkum beyyinetun min rabbikum feevfû-lkeyle velmîzâne

Sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Rabbinizden size açık bir delil gelmiştir. Artık ölçüyü ve tartıyı tam yapın.

Tañrı'ya yoqdur sizüñ hiç Tañrı andan ayruq bayık geldi size hüccet Çalabuñuzdan pes tamâm yetürüñ ölçegi dağı terâzüyü

9.

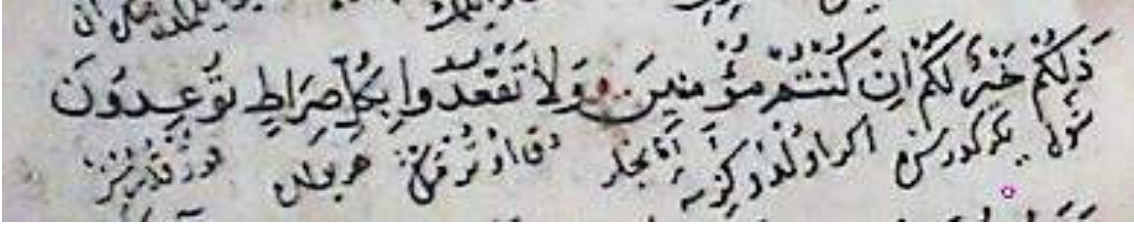

velâ tebhasû-nnâse eşyâehum velâ tufsidû fî-l-ardi ba'de islâhihâ

İnsanların mallarını eksiltmeyin. Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde bozgunculuk etmeyin.

Dağı eksimeñ âdemîlere nesnelere dağı fesâd eylemeñ yirde eyü eylemekden şöñra an

10.

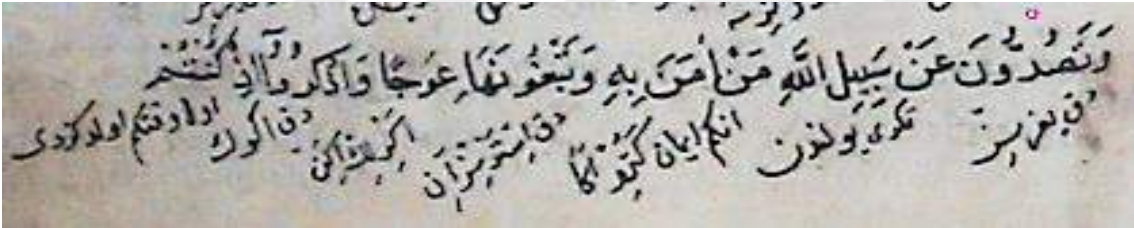

zâlikum ħayrun lekum in kuntum mu/minîn(e). Velâ tak'udû bikulli sirâtin tû'idûne

İnananlar iseniz bunlar sizin için hayırlıdır.” “Bir de, tehdit ederek

Şol yegrekdür size eger olduñuzsa inancılar dağı oturmağı her yolda kırkudur siz

11.

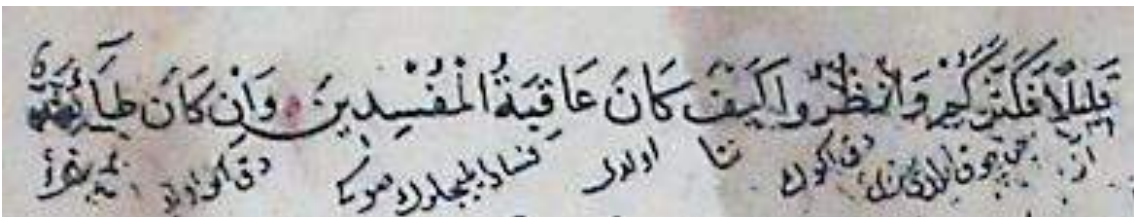
vetasuddûne 'an sebîli(A)llâhi men âmene bihi vetebgûnehâ 'ivecâ(en) vezkurû iz kuntum

Allah'ın yolundan O'na iman edenleri çevirmek, Allah'ın yolunu eğri ve çelişkili göstermek üzere her yol üstüne oturmayın. Hatırlayın ki, siz az (ve güçsüz) idiniz de

Dağı yıgarsız Tañrı yolundan anı kim imân getirür aña dağı istersiz anı egrilik iken dağı añuñ ol vaqt kim olduñuzdı

(314) [86b] A' RĀF 86

1.

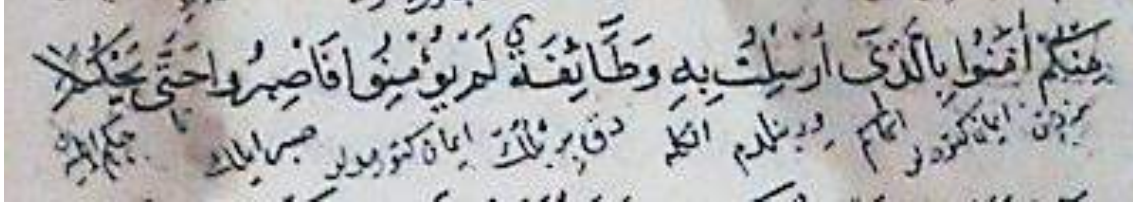

kalîlen fekeşserakum venzurû keyfe kâne ‘âkibetu-lmufsidîn(e). Ve-in kâne tâ-ifetun

O sizi çoğalttı. Bakın, bozguncuların sonu nasıl oldu!?” “Eğer içinizden bir kısmı

Az pes çok eyledi sizi dağı ögüñ nite oldı fesâd eyleyicileruñ şoñı dağı eger oldı bir bölük

2.

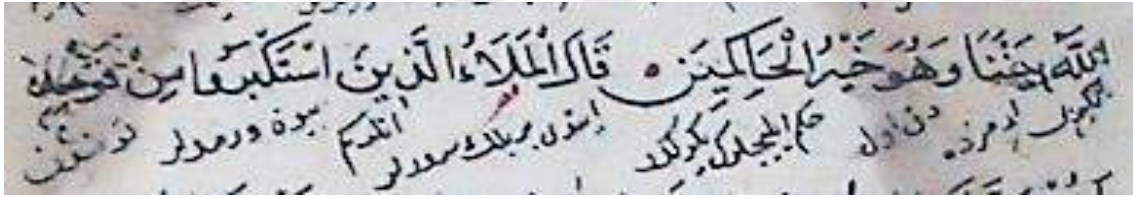

minkum âmenû billezî ursiltu bihi vetâ-ifetun lem yu/minû fasbirû hattâ yahkuma

benimle gönderilen gerçeğe inanmış, bir kısmı da inanmamışsa, artık Allah aramızda hükmünü verinceye kadar sabredin.

Sizden imân getürdiler aña kim virinildüm anuñla dağı bir bölük imân getürmediler şabr eyleñ tâ hüküm eyleye

3.

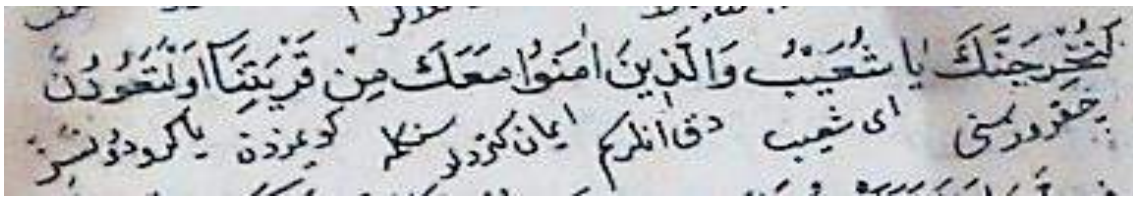

(A)llâhu beynenâ vehuve hayru-lhâkimîn(e). **Kâle-lmeleu-lleżîne-stekberû min kavmihi**

O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır.” Şu’ayb’ın kavminden büyüklük taslayan ileri gelenler dediler ki:

Tañrı aramızda dağı ol hüküm eyleyicilerken yegrekdür eyitdi bir bölük serverler anlar kim boyun virmediler kavminden

4.

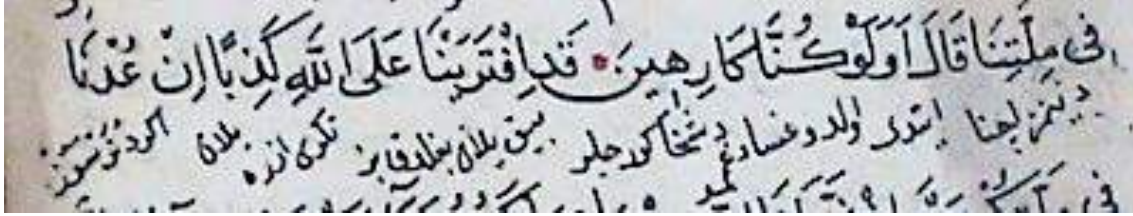

lenuhricenneke yâ şu'aybu vellezîne âmenû me'ake min karyetinâ ev lete'ûdunne

“Ey Şu'ayb! Andolsun, ya kesinlikle bizim dinimize dönersiniz ya da

Çıkaruruz seni ey Şu'ayb dağı anlar kim îmân getirdiler seniñle köyümüzden yâ gerü dönesiz

5.

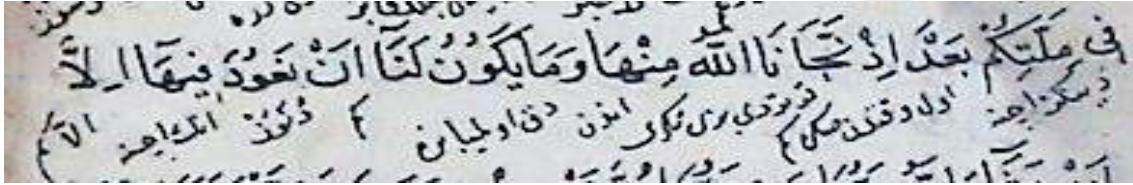

fi milletinâ^(c) kâle eve lev kunnâ kârihîn(e). Kadi-fteraynâ ‘ala(A)llâhi keziben in ‘udnâ

mutlaka seni ve seninle birlikte inananları memleketimizden çıkarırız.” Şu'ayb, “İstemsek de mi?”dedi. “Allah, bizi sizin dininizden kurtardıktan sonra eğer ona dönersek

Dîñümüz içine eyitdi olduĝsa dağı düşhâr görücüler bayık yalan bağladuĝ biz Tañrı üzre yalan eger dönersevüz

6.

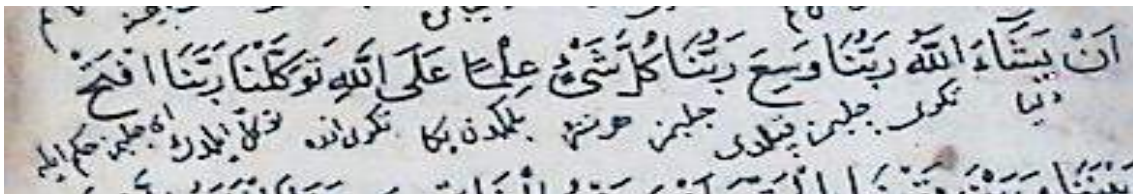

fi milletikum ba'de iz neccâna(A)llâhu minhâ vemâ yekûnu lenâ en ne'ûde fihâ illâ

mutlaka Allah'a karşı yalan uydurmuş oluruz. Rabbimiz Allah'ın dilemesi olmadıkça, sizin dininize dönmemiz bizim için olacak şey değildir.

Dîñüñüz içine ol vaĝtden şöñra kim ğurtardı bizi Tañrı andan dağı olmaya bize kim dönevüz anuñ içine illâ kim

7.

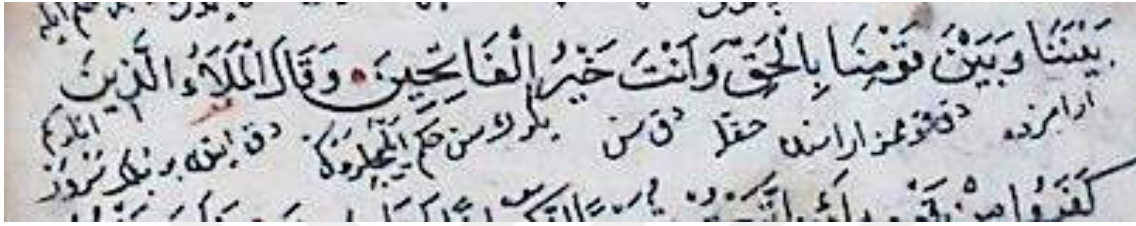

en yeşâa(A)llâhu rabbunâ vesî'a rabbunâ kulle şey-in 'ilmâ(en) 'ala(A)llâhi tevekkelnâ rabbenâ-fteh

Rabbimiz her şeyi ilmiyle kuşatmıştır. Biz yalnız Allah'a tevekkül ettik. Ey Rabbimiz! Bizimle kavmimiz arasında gerçekle hükmet.

Dileye Tañrı Çalabumuz kıldı Çalabumuz her şeyi bilmekten yaña Tañrı üzre tevekkül eyledük ey Çalabumuz hükme eyle

8.

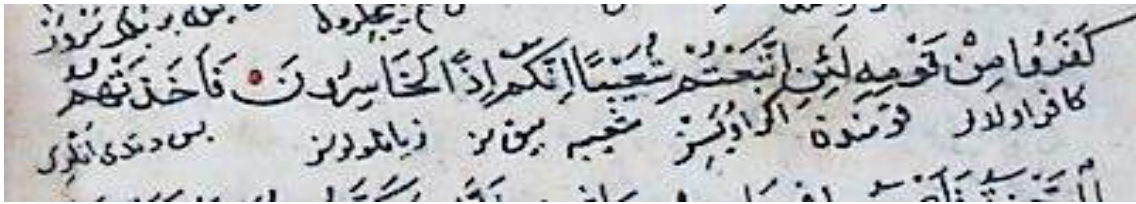

beynenâ vebeyne kavminâ bilhakki veente hayru-lfâti'hîn(e). Vekâle-lmeleu-lleżîne

Çünkü sen hükmedenlerin en hayırlısısın.” Şu'ayb'ın kavminden inkâr eden ileri gelenler dediler ki:

Aramuzda dağı kavmümüz arasında haqqıla dağı sen bilürüñ sen hükme eyleyicilerden dağı eyitdi bir bölük soravuz anlar kim

9.

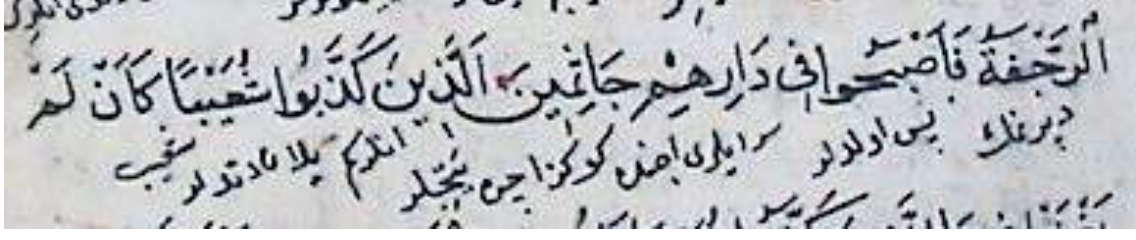

keferû min kavmihi le-ini-tteba'tum şu'ayben inne-kum izen lehâsirûn(e). Feehâzet-humu

“(Ey ahali!) Andolsun ki eğer Şu'ayb'a uyarsanız, o takdirde mutlaka siz zarar edenler olursunuz.” Derken,

Kâfir oldular kavminden eger uyasız Şu'ayb'e bayıq siz ziyânlularsız pes dutdı anları

10.

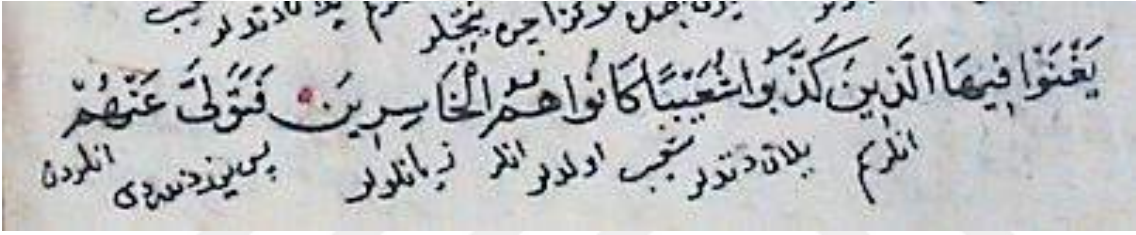

racfetu feasbehû fi dârihim câsimîn(e). Ellezîne kezzebû şu'ayben keen lem

onları o korkunç sarsıntı yakaladı da yurtlarında yüzüstü hareketsiz çöke kaldılar. Şu'ayb'ı yalanlayanlar

Deprenmeñ pes oldılar sarâyları içinde göğüz içre yaticılar anlar kim yalan dutdılar Şu'ayb'e

11.

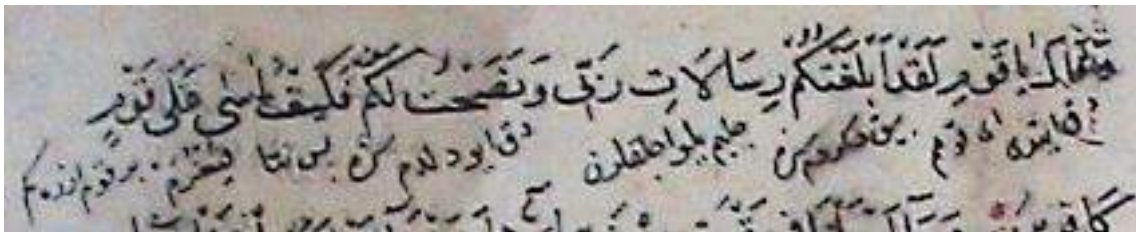
yağnev fihâ ellezîne kezzebû şu'ayben kânû humu-lhâsirîn(e). Fetevellâ 'anhum

sanki orada hiç yaşamamışlardı. Şu'ayb'ı yalanlayanlar var ya, asıl ziyana uğrayanlar onlar oldu. Şu'ayb) onlardan yüz çevirdi

Anlar kim yalan dutdılar Şu'ayb oldılar anlar ziyānlular pes yüz döndürdi onlardan

(314) [87a] A' RĀF 93

1.

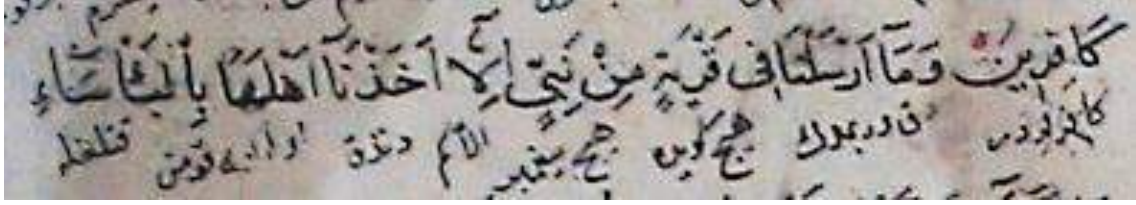

vekâle yâ kavmi lekad eblağtukum risâlâtî rabbî venesahtu lekum fekeyfe âsâ 'alâ kavmin

ve dedi ki: “Ey kavmim! Andolsun, ben size Rabbimin vahyettiklerini ulaştırdım. Size nasihat de ettim. Şimdi ben, inkârcı bir topluluğa nasıl üzülürüm?”

Dağı eyitti ey kavmüm bayık degürdüm size Çalabum yalavaçlıkların dağı eyü diledüm size bayık nite kayğuram bir kavm üzre kim

2.

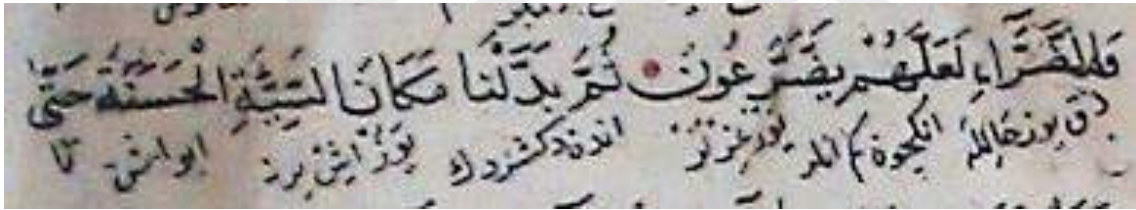

kâfirîn(e). Vemâ erselnâ fi karyetin min nebiyyin illâ ehaẓnâ ehlehâ bilbe/sâ-i

Biz hiçbir memlekete bir peygamber göndermedik ki (karşı çıkmaktan vazgeçip) yalvarıp yakarsınlar diye ora halkını yoksulluk

Kâfirlerdür dağı viribimedük hiç köyde hiç peygamber illâ kim dutduk ol köy kavmini katılığla

3.

ve ddarrâ-i le'allehum yeddarra'ûn(e). Sümme beddelnâ mekâne-sseyyi-eti-lhasenete hattâ

sıkıntıya uğratmış olmayalım. Sonra kötülüğün (sıkıntı ve darlığın) yerine iyiliği (bolluk ve genişliği) getirdik.

Dağı yavuz halle anuñ-çün kim anlar yürümürler andan degüşürdük yavuz iş yirine eyü işi tâ

4.

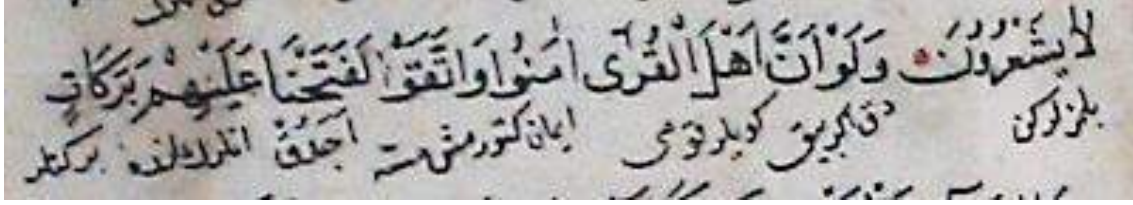

‘afev ve kâlû kad messe âbâenâ-ddarrâu ve-sserrâu feehaẓnâhum bağteten vehum

Nihayet çoğaldılar ve (nankörlük edip): “Atalarımız da darlığa uğramış ve bolluğa kavuşmuşlardı” dediler. Biz de, onları ansızın yakaladık

Çok oldular dağı eyitdiler bayık yakındı atalarumuza yavuz hal dağı şādlık pes dutduğ anları añsuzda anlar

5.

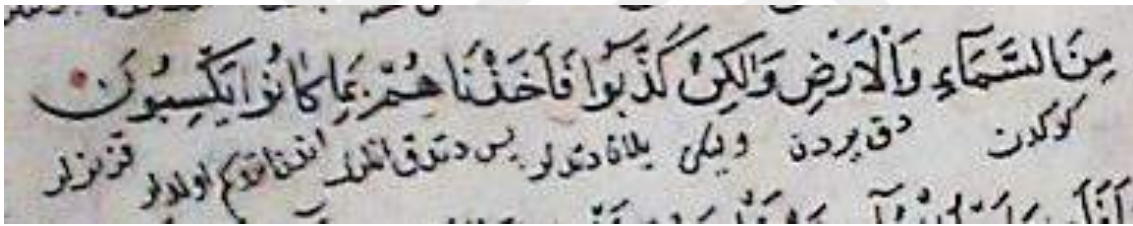

lâ yeş'urûn(e). Velevenne ehle-İkurâ âmenû vettekav lefeta/nâ 'aleyhim berakâtin

farkında değillerken. Eğer, o memleketlerin halkları iman etseler ve Allah'a karşı gelmekten sakınsalardı, elbette onların üstüne gökten ve yerden nice bereketler(in kapılarını) açardık.

Bilmezlerken dağı eger bayık köyler kavmi imân getürmişse açduğ anlarıñ üzre bereketler

6.

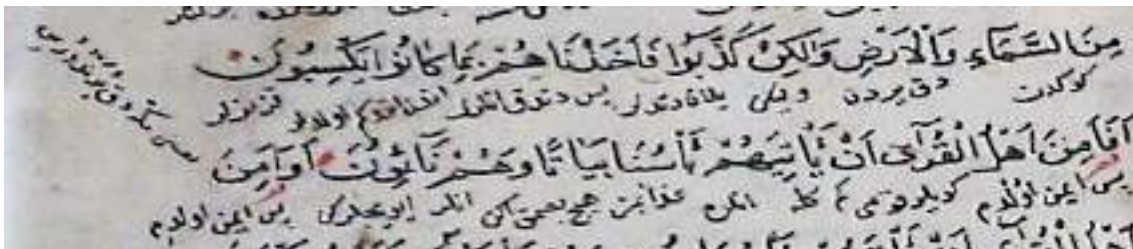

mine-ssemâ-i vel-ardı velâkin kezzebû feehaznâhum bimâ kânû yeksibûn(e).

Fakat onlar yalanladılar, biz de kendilerini işledikleri günahlarından dolayı yakalayiverdik.

Gökden dağı yirden velâkin yalan dutdılar pes dutduğ anları andan ötrü kim oldılar kazanurlar

7.

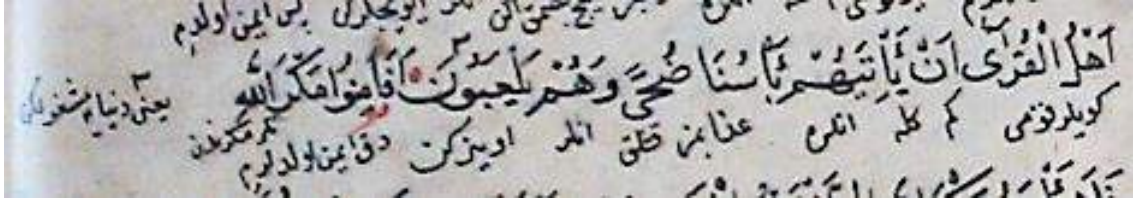

Efeemine ehlu-İkurâ en ye/tiyehum be/sunâ beyâten vehum nâ-imûn(e). Eve emine

Memleketlerin halkları geceleyin uyurken kendilerine azabımızın gelmesinden emin mi oldular? Ya da emin mi oldular

Pes emîn oldum köyler kavmi kim gele anlara 'azābumuz hîç başmak iken anlar uyucılarken pes emîn oldum ya 'nî Mekke dağı yörendüresi

8.

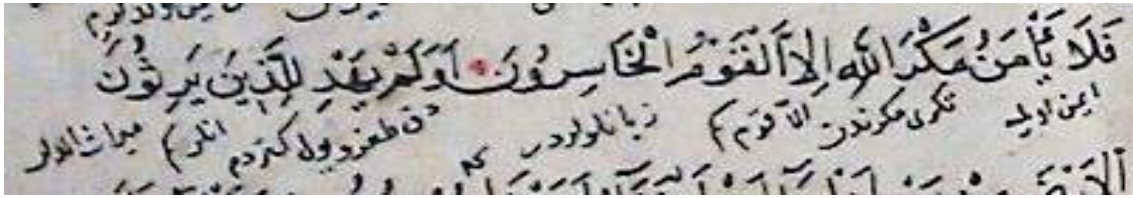

ehlu-**lkurâ** en ye/tiyehum be/sunâ **duhan** vehum yel'abûn(e). Efeeminû mekra(A)llâh(i)

o memleketlerin halkları kuşluk vakti gülüp oynarken kendilerine azabımızın gelmesinden? Yoksa Allah'ın tuzağından emin mi oldular?

Köyler kavmi kim gele anlara 'azābumuz kuşluk anlar oynarken dağı emîn oldular mı Tañrı mekrinden ya 'nî dünyāya meşğullığı

9.

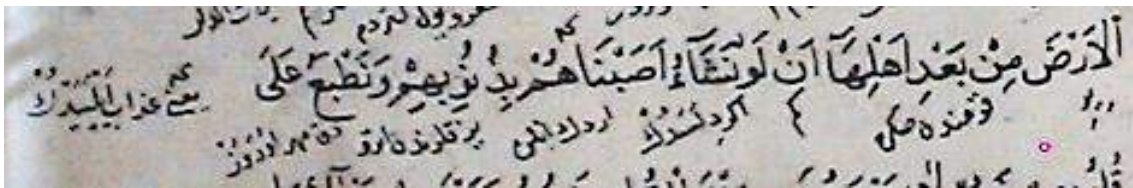

felâ ye/menu mekra(A)llâhi illâ-l illâ-**lkavmu**-lhâsirûn(e). Eve lem yehdi lillezîne yerişüne

Ziyana uğrayan kavimden başkası Allah'ın tuzağından emin olamaz. Önceki sahiplerinden sonra yeryüzüne varis olanlara

Emîn olmaya Tañrı mekrinden illâ kavm kim ziyānlulardur ki dağı toğru yol gösterdüm anlar kim mîrâş oldular

10.

arda min ba'di ehlihâ en lev neşâu esabnâhum bizunûbihim venatbe'u 'alâ

şu gerçek apaçık belli olmadı mı ki, biz dileydik onları da (öncekiler gibi) günahları yüzünden cezalandırırdık. Biz onların

Yir kavminden sonra kim eger diledük arduñ anlara yazuqlulardan ötrü dağı mühr uravuz ya 'nî 'azâb eyleseydik

11.

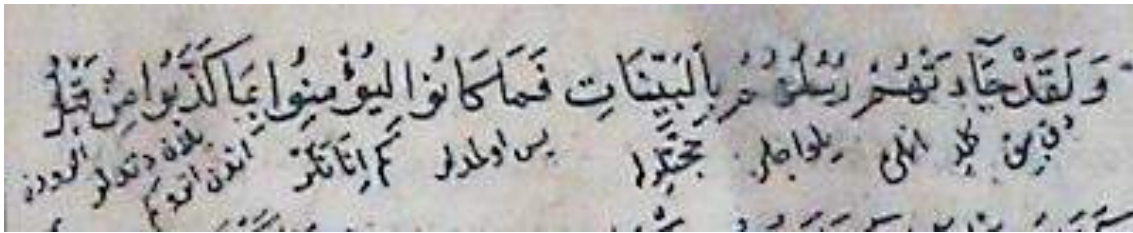
kulûbihim fehum lâ yesme'ûn(e). Tilke-lkurâ nekussu 'aleyke min enbâ-ihâ

kalplerini mühürleriz de onlar hakkı işitmezler. İşte memleketler! Onların haberlerinden bir kısmını sana anlatıyoruz.

Göñülleri üzre pes anlar işitmeyeler şol köyler hikâyet eylerüz üzerüñe haberlerinden

(315) [87b] A'RAF 101

1.

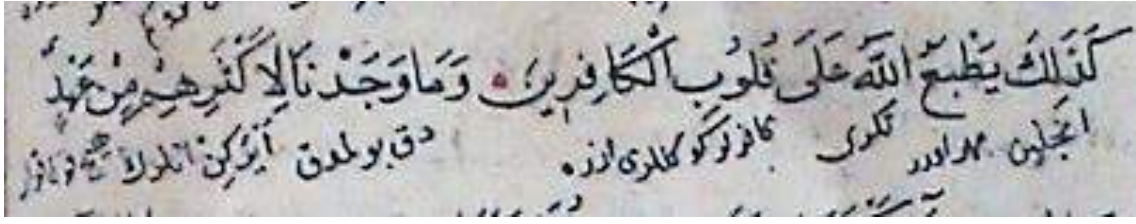

velekad câet-hum rusuluhum bilbeyyinâti femâ kânû liyu/minû bimâ kezzebû min kabl(u)

Andolsun, peygamberleri onlara apaçık deliller getirmişti. Fakat onlar daha önce yalanladıklarına inanacak değillerdi.

Dağı bayıq geldi anlara yalavaçları hüccetlerle pes olmadılar kim inanalar andan ötrü kim yalan dutdılar ilerüden

2.

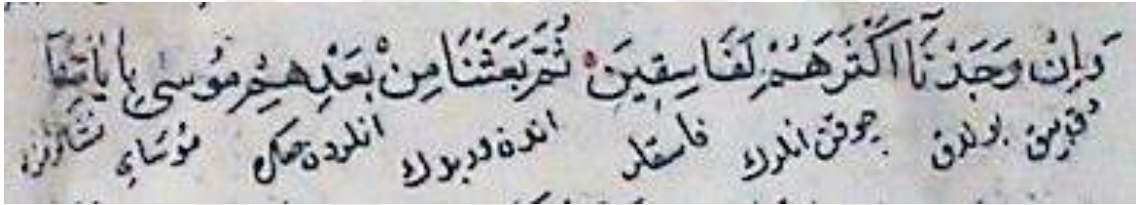

kezâlike yatbe'u(A)llâhu 'alâ kulûbi-ikâfirîn(e). Vemâ vecednâ li-ekserihim min 'ahd(in)

Allah, kâfirlerin kalplerini işte böyle mühürler. Biz onların çoğunda, sözünde durma diye bir şey bulmadık.

Ancılayın mühr urur Tañrı kâfirler gönülleri üzre dağı bulmadıq eyregin anlarıñ hîç qavl qavller

3.

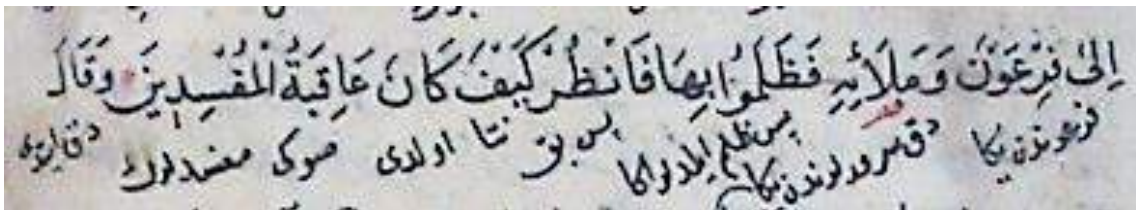

ve-in vecednâ ekserahum lefâsikîn(e). Şümme be'asnâ min ba'dihim mûsâ bi-âyâtinâ

Ama gerçekten onların çoklarını yoldan çıkmış kimseler bulduk. Sonra onların ardından Mûsâ'yı, apaçık mucizelerimizle

Dağı bayıq bulduq çoqın anlarıñ fâsıklar andan viribidük anlardan şoñra Mûsa'yu nişânlarımızla

4.

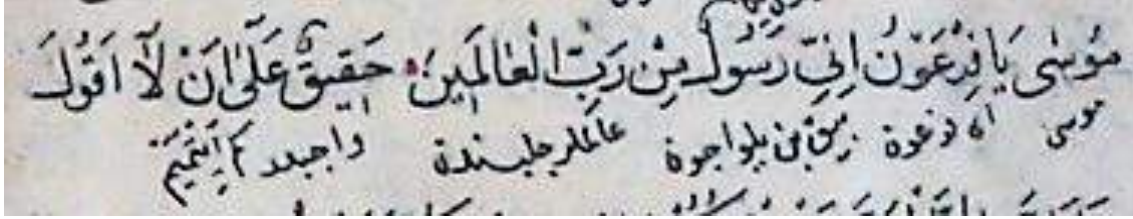

ilâ fir'avne vemele-ihî fezalemû bihâ fenzur keyfe kâne 'âkibetu-lmufsidîn(e). Vekâle

Firavun'a ve onun ileri gelen adamlarına peygamber olarak gönderdik de onları (mucizeleri) inkâr ettiler. Bak, bozguncuların sonu nasıl oldu. Mûsâ dedi ki:

Fir'avn'dan yaña dağı serverlerinden yaña pes zulum eylediler aña pes bağı nite oldı soñu müfsidlerüñ dağı eyitdi

5.

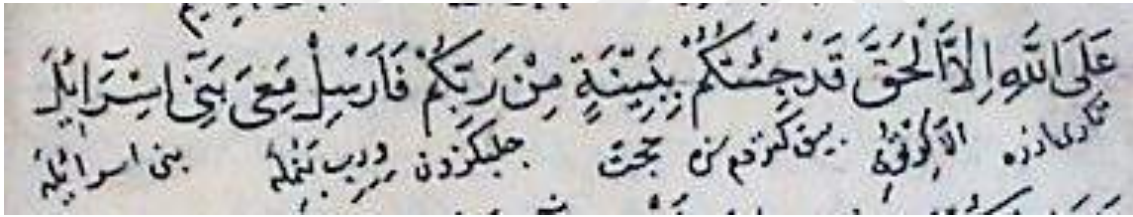

mûsâ yâ fir'avnu innî rasûlun min rabbi-l'âlemîn(e). **Hakîk**un 'alâ en lâ ekûle

“Ey Firavun! Şüphesiz ki ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim.”
Bana, Allah'a karşı sadece gerçeği söylemem yaraşır.

Mûsa ey Fir'avn bayıq ben yalavaçven 'âlemler Çalab'ından vâcibdür kim eyitmeyem

6.

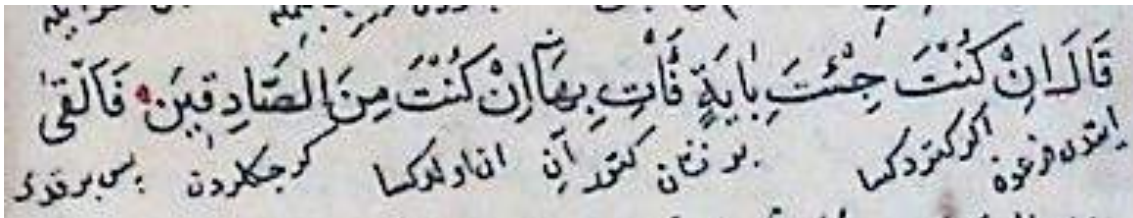

'ala(A)llâhi illâ-lhakk(a) kad ci/tukum bibeyyinetin min rabbikum feersil me'ie benî isrâ-
îl(e).

Ben size Rabbinizden açık bir delil (mucize) getirdim. Artık İsrailoğullarını benimle gönder.

Tañrı üzre illâ kirtüyi bayıq getürdüm size hüccet Çalabuñuzdan viribi benümle Beni İsrâ'îl'le

7.

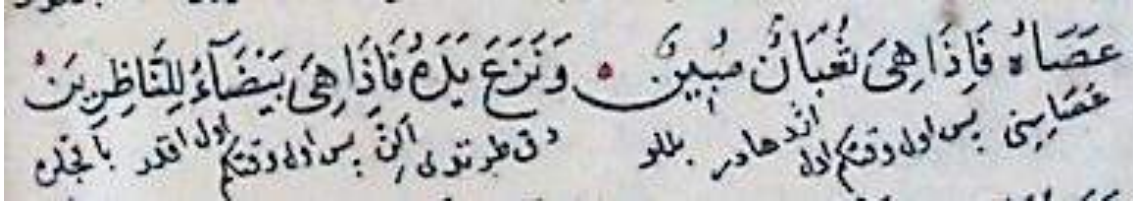

Kâle in kunte ci/te bi-âyetin fe/ti bihâ in kunte mine-ssâdikîn(e). **Feelkâ**

Firavun, “Eğer açık bir delil getirdiyse haydi göster onu bakalım, şayet doğru söyleyenlerden isen” dedi. Bunun üzerine Mûsâ,

Eyitdi Fir'avn eger götürdüñse bu nişân getir ânı anı olduñsa girçeklerden pes bırağdı

8.

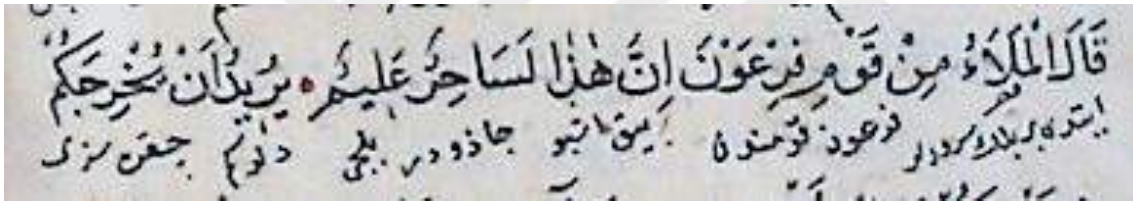

‘asâhu fe-izâ hiye sú’bânun mubîn(un). Veneze’a yedehu fe-izâ hiye beydâu linnâzirîn(e).

asasını yere attı. Bir de ne görsünler, apaçık bir ejderha. Elini (koynundan) çıkardı. Bir de ne görsünler o, bakanlar için, bembeyaz olmuş.

‘Aşâsını pes ol vaqt kim ol ejdehâdur bellü dağı turutdı elin pes ol vaqt kim ol oğdur baqıcılara

9.

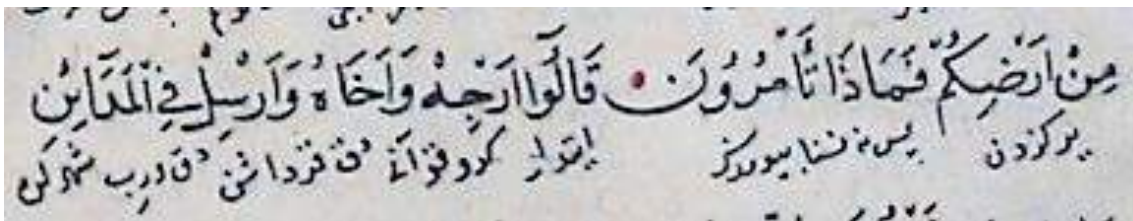

Kâle-lmeleu min kavmi fir’avne inne hâzâ lesâhirun ‘alîm(un). Yurîdu en yuhricukum

Firavun’un kavminden ileri gelenler, dediler ki: “Şüphesiz bu adam usta bir sihirbazdır.” “Sizi yerinizden çıkarmak istiyor.”

Eyitdi bir bölük serverler Fir’avn kavminden bayık uşbu câzûdur bilici diler kim çıkara sizi

10.

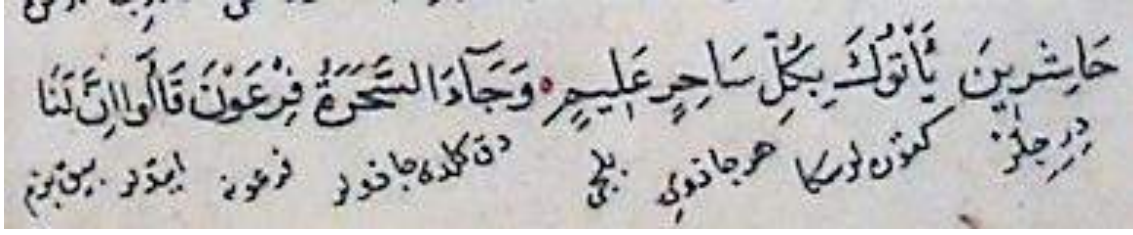

min ardikum femâzâ te/murûn(e). **Kâlû** ercih veehâhu veersil fi-lmedâ-ini

Firavun, ileri gelenlere, “Öyle ise siz ne düşünüyorsunuz?” dedi. Onlar şöyle dediler: “Mûsâ’yı ve kardeşini (bir süre) beklet (haklarında bir işlem yapma) ve şehirlere

Yirüñüzden pes ne nesne buyurur siz eyitdiler gerü ço anı dağı kardaşını dağı varıb şehrlere

11.

hâşirîn(e). Ye/tûke bikulli sâhirin ‘alim(in). Vecâe-sseharatu fir’avne kâlû inne lenâ

toplayıcılar yolla.” “Bütün usta sihirbazları (toplayıp) sana getirsinler.” Sihirbazlar Firavun'a geldi, "Yenecek olursak bize şüphesiz

Diriciler getüreler saña her cāzūyî bilici dağı geldi cāzûlar Fir'avn'a eyitdiler bayık bizüm

(315) [88a] A ‘RĀF 113

1.

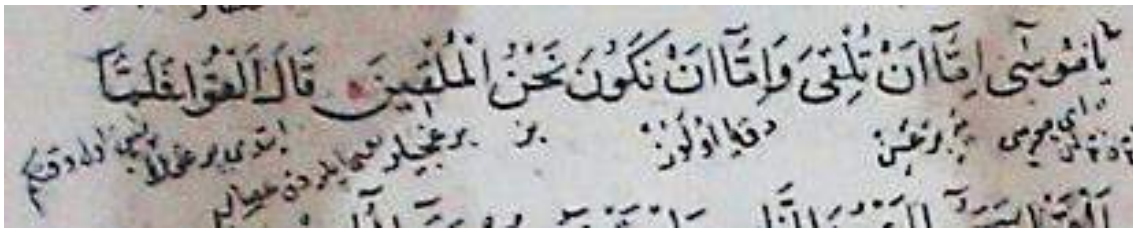

leecran in kunnâ nahnu-lgâlibîn(e). Kâle ne’am ve-innekum lemîne-lmukarrabîn(e). Kâlû

bir mükâfat vardır, değil mi?” dediler. Firavun, “Evet. Üstelik siz (ücretle de kalmayacaksınız) mutlaka benim en yakınlarımdan olacaksınız” dedi. (Sihirbazlar),

Ol kim kiri eger olavuz biz yiñiciler eyitdi evet dağı bayık yakın olmuşlardan siz eyitdiler

2.

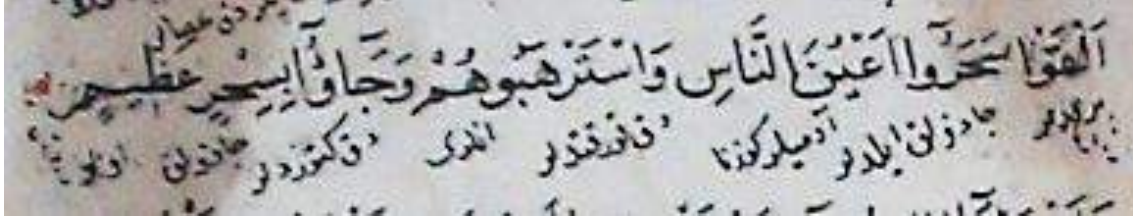

yâ mûsâ immâ en tulkiye ve-immâ en nekûne nahnu-lmulkîn(e). Kâle elkû felemmâ

"Ey Musa! Marifetini ya sen ortaya koy veya biz koyalım" dediler. Mûsâ), “Siz atın” dedi.

Ey Mûsa yir birağın dağı yâ olavuz biz birağıcılar ya'nî eyler dağı 'aşāyı eyitdi birağūñ pes ol vaqt kim

3.

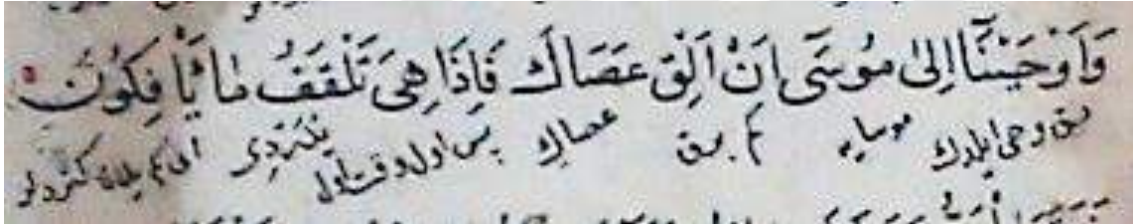

elkav seharû a'yune-nnâsi vesterhebûhum vecâû bisihrin 'azîm(in).

Bunun üzerine onlar (ellerindeki) atınca insanların gözlerini büyülediler ve onlara korku saldılar. Büyük bir sihir yaptılar.

Bırakdılar cāzūluk eylediler ādemîler gözine dağı korkutdılar anları dağı getürdiler cāzūluk ulu

4.

Veevhaynâ ilâ mûsâ en elki 'asâk(e) fe-izâ hiye telkafu mâ ye/fikûn(e).

Biz de Mûsâ'ya, "Elindeki değneğini at" diye vahyettik. Bir de ne görsünler o, onların uydurduklarını yakalayıp yutuyor.

Dağı vahy eyledük Mûsa'ya kim birağ 'aşāñi pes ol vaqt ol yudardı ey kim yalan getürdiler

5.

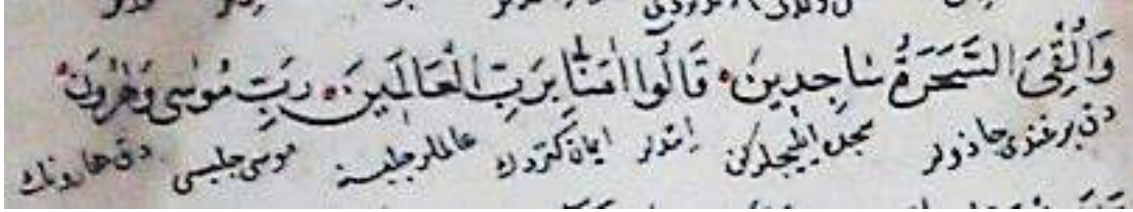

Feveka'a-lhakku vebetale mâ kânû ya'melûn(e). Feğulibû hunâlike venkalebû sâğirîn(e)

Böylece hak yerini buldu ve onların yapmış oldukları şeylerin hepsi boşa çıktı. Artık orada yenilmişler ve küçük düşmüşlerdi.

Pes s̄ābit oldı ḥaḫḫ daḫı bāṭıl oldı ol kim oldıardı işlerler yiñıldiler uşbu daḫı döndiler ḥorlar

6.

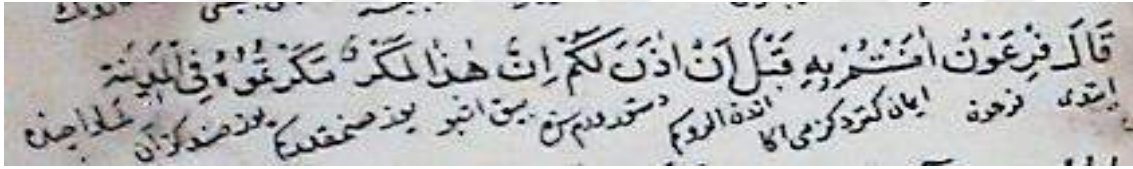

Veulkiye-sseharatu sâcidîn(e). Kâlû âmennâ birabbi-l'âlemîn(e). Rabbi mûsâ vehârûn(e).

Sihirbazlar ise secdeye kapandılar. “Âlemlerin Rabbine iman ettik” dediler. “Mûsâ ve Hârûn’un Rabbine.”

Daḫı biraḡındı cāzûlar secde eyleyicilerken eyitdiler ĩmān getürdük ‘âlemler Çalabısına Mûsa Çalabısı daḫı Hârûn’uñ

7.

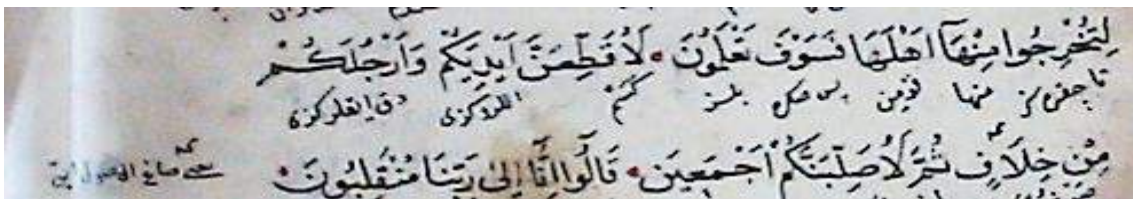

Kâle fir'avnu âmentum bihi kable en âzene lekum inne hâzâ lemekrun mekertumûhu fî-lmedîneti

Firavun, “Ben size izin vermeden ona iman ettiniz ha!” dedi. “Şüphesiz bu halkını oradan çıkarmak için şehirde

Eyitdi Fir'avn ĩmān getürdüñüz mi aña andan ilerü kim destür virem size bayıḫ uşbu yavuz şanmaḫdur kim yavuz şanduñuz anı şehr içinde

8.

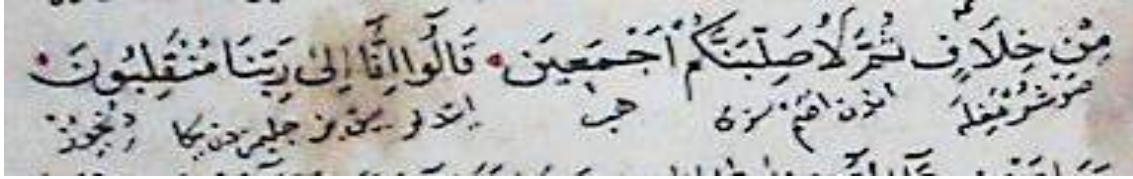

lituhricû minhâ ehlehâ fesevfe ta'lemûn(e). Leukatti'anne eydiyekum

kurduğunuz bir tuzaktır. Göreceksiniz!” “Mutlaka sizin ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim,

Tâ çıkarasız Minhâ kavmini pes soñra bilesiz kesem ellerüñüzi dağı ayaklaruñuzu ya 'nî sağ el şol ayak

9.

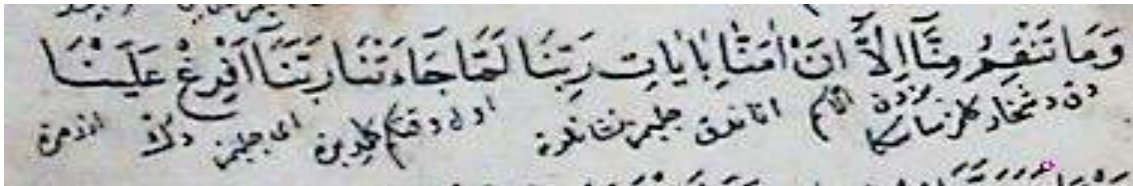

min hilâfin sümme leusallibennekum ecme'in(e). Kâlû innâ ilâ rabbînâ munkalibûn(e).

sonra da (ibret olsun diye) sizin tümünüzü elbette asacağım.” Dediler ki: “Biz mutlaka Rabbimize döneceğiz.”

Şavşurmağla andan aşam sizi hep eytdiler bayık biz Çalabumuzdan yaña dönicivüz

10.

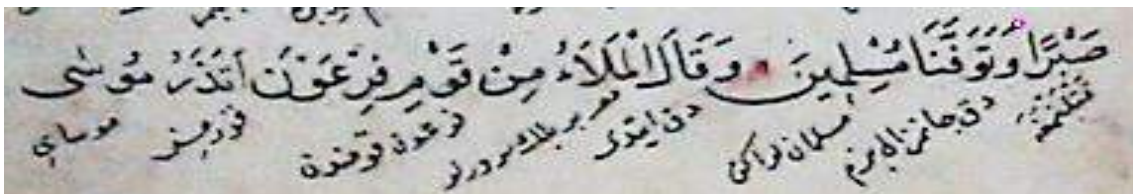

Vemâ tenkimu minnâ illâ en âmennâ bi-âyâti rabbînâ lemmâ câetnâ rabbenâ efrig 'aleynâ

“Sen sırf, Rabbimizin âyetleri bize geldiğinde iman ettiğimiz için bize hınç duyuyorsun. Ey Rabbimiz! Üzerimize

Dağı düşhâr gelmezse saña bizden illâ kim inandık Çalabumuz nişânlarına ol vaqt kim geldi bize ey Çalabumuz dök üzerümüze

11.

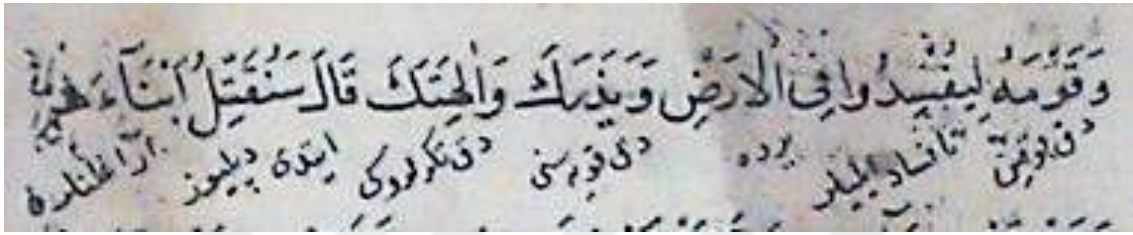
sabran veteveffenâ muslimîn(e). Vekâle-lmeleu min kavmi fir'avne etezeru mûsâ

sabır yağdır ve müslüman olarak bizim canımızı al.” Firavun’un kavminden ileri gelenler dediler ki: “Sen (sihirbazları cezalandıracaksın da) Mûsâ’yı ve kavmini,

Çatlanmağa dağı Çalabumuz al bizüm müselmânlar iken dağı eyitdi bir bölük serverler Fir'avn kavminden kor mısız Mûsa'yı

(316) [88b] A'RÂF 127

1.

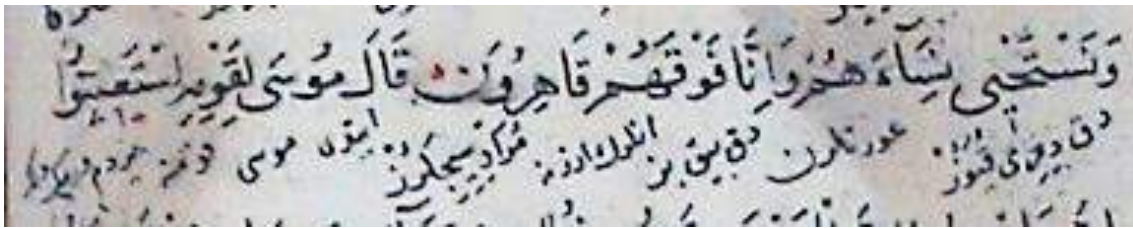

vekavmehu liyufsidû fi-l-ardi veyezerake veâliheteke(e) kâle senukattilu ebnâehum

bu ülkede fesat çıkarsınlar, seni ve ilâhlarını terk etsinler diye bırakacak mısın?” Firavun, “Biz onların oğullarını öldüreceğiz,

Dağı kavmini tâ fesâd eyleyeler yirde dağı kıoya seni dağı Tañrı'laruñ eyitdi depeleyevüz er oğlanlarını

2.

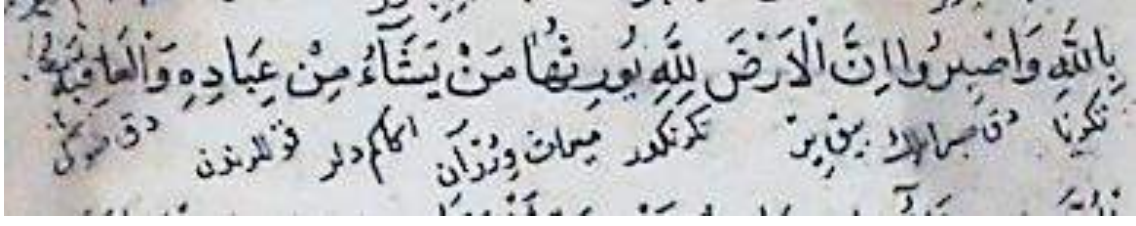

venestahyî nisâehum ve-innâ fevkahum kâhirûn(e). Kâle mûsâ likavmihi-ste'inû

kadınlarını sağ bırakacağız. Biz onların üzerinde ezici bir güce sahibiz?” dedi. Mûsâ, kavmine, “Allah’tan yardım isteyin

Dağı diri kıoyavuz avratlarını dağı bayık biz anlaruñ üzerine murâd sıyıcılaruz eyitdi Mûsa kavmine yardım virmek dilen

3.

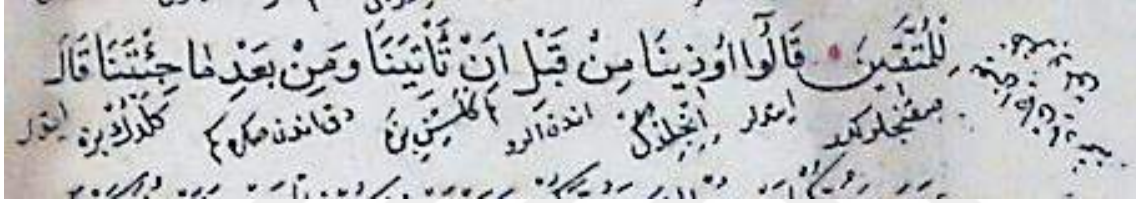

ve sabredin. inne-l-arda li(A)llâhi yûrişuhâ men yeşâu min ‘ibâdih(i) vel’âkibetu

Şüphesiz ki yeryüzü Allah’ındır. O, kullarından dilediğini oraya hâkim kılar; (güzel) sonuç,

Tañrı’ya dağı şabr eyleñ bayıq yir Tañrı’nuñdur mîrâş virür anı aña kim diler kullarından dağı şoñı

4.

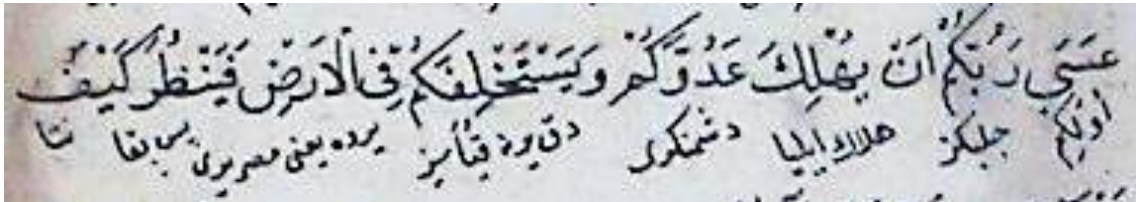

lilmuttekîn(e). **Kâlû ûzînâ min kabli en te/tiyenâ vemin ba’di mâ ci/tenâ kâle**

takvâ sahiplerinindir.” Dediler ki: “Sen bize gelmeden önce de bize işkence edildi, geldikten sonra da.”

Muttakîcilerünñdür eytdiler incilindük andan ilerü kim gelesin bize dağı andan şoñra kim geldüñ bize eytdi ya ‘nî uçmaq padişahına zafer bulmak

5.

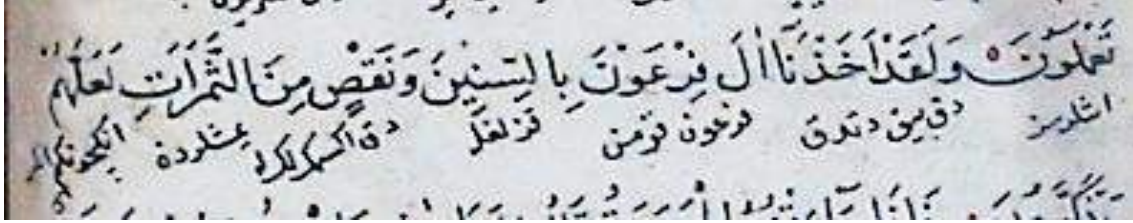

‘asâ rabbukum en yuhlike ʿaduvvekum veyestahlifekum fi-l-ardi feyenzura keyfe

Mûsâ, “Umulur ki, Rabbiniz düşmanınızı helâk edecek ve sizi bu yerde (Mısır’da) egemen kılıp, nasıl davranacağınıza bakacaktır” dedi.

Ol kim Çalabumuz helāk eyleye düşmanuñuzı dağı yirine koyasız yirde ya 'nî Mışır yiri pes bağa nite

6.

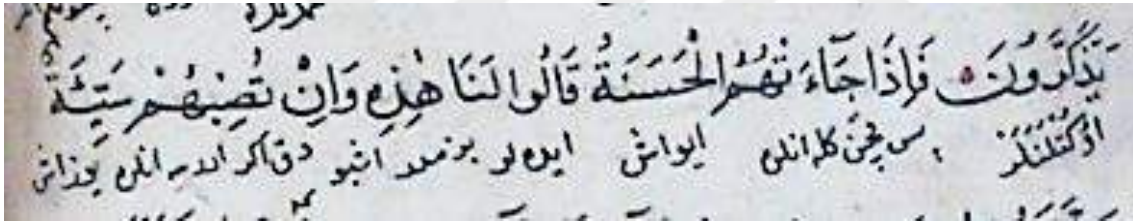

ta'melûn(e). Velekad eħaznâ âle fir'avne bi-ssinîne venaksin mine-şsemerâti le'allehum

Andolsun biz, Firavun ailesini, yıllarca süren kıtlık ve ürün eksikliği ile cezalandırdık

İşlersiz dağı bayık dutduk Fir'avn kavmini kızılığa dağı eksiklik yemişlerden anuñ-çün kim anlar

7.

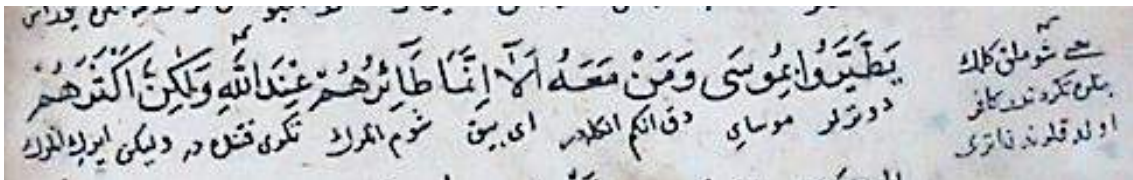

yeżzekkerûn(e). Fe-izâ câet-humu-lhasenetu kâlû lenâ hâzih(i) ve-in tusibhum seyyi-etun

öğüt alsınlar diye. Onlara bir iyilik (bolluk, bereket) gelince “Bu bizim hakkımızdır” derler, eğer başlarına bir felâket gelirse

Öğitleneler pes kaçan gele anlara eyü iş eyideler bizümdür uşbu dağı eger irerse anlara yavuz iş

8.

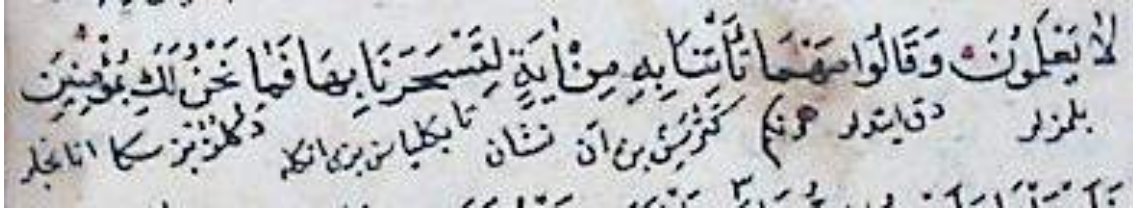

yettayyerû bimûsâ vemen me'ah(u) elâ innemâ tâ-iruhum 'inda(A)llâhi velâkinne ekşerahum

bunu Mûsâ ve onunla beraber olanların uğursuzluğuna bağlarlardı. Bilesiniz ki başlarına gelenler Allah katındandır;

Dutarlar Mûsa'yı dağı anı kim anuñladur ey bayık şom anlaruñ Tañrı katındadır velîkin eyregi anlaruñ ya 'nî şomluq gelmek putlara Tañrı'dandur kâfir olduklarından ötrü

9.

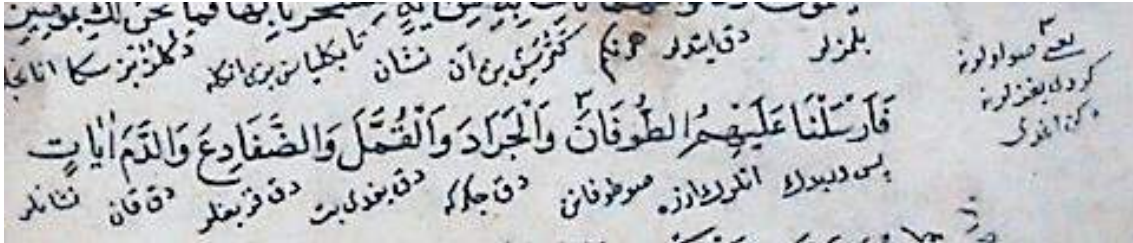

lâ ya'lemûn(e). Ve kâlû mehmâ te/tinâ bihi min âyetin lites/haranâ bihâ femâ nahnu leke bimu/minîn(e).

Fakat çokları bilmezler. Dediler ki: “Bizi büyülemek için her ne getirirsen getir, biz sana inanacak değiliz.”

Bilmezler dağı eyitdiler her ne kim gösteresin bize anı nişân tâ bekleyesin bizi anuñla degülüz biz saña inancılar

10.

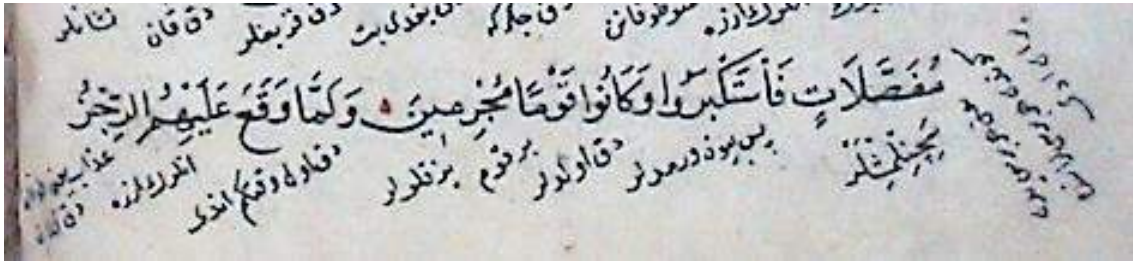

Feerselnâ ‘aleyhimu-ttûfâne velcerâde velkummele ve-ddafâdi’a ve-ddeme âyâtin

Biz de, her biri ayrı ayrı birer mucize olmak üzere başlarına tufan, çekirge, ürün güvesi (haşarat), kurbağalar ve kan gönderdik.

Pes viribidük anlaruñ üzre şu tûfanı dağı çekirge dağı yıgdi bet dağı kurbağalar dağı kân nişanlar ya 'nî şu evlerine girdi boğazlarına degin ağdı

11.

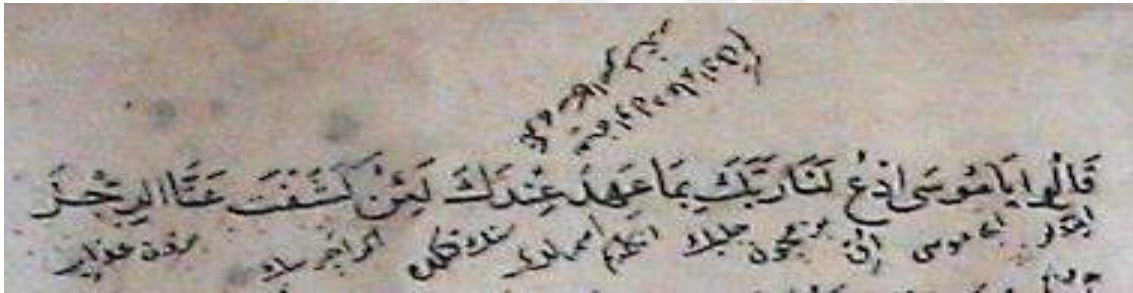

mufassalâtin festekberû vekânû kavmen mucrimîn(e). Velemmâ veka'a 'aleyhimu-rriczu (Hiçbirinden ders almadılar.) Büyüklük tasladılar ve suçlu bir kavim oldular. Azap üzerlerine çökünce,

Şaçınılmışlar pes boyun virmediler dağı oldılar bir kavim yazuklular dağı ol vakt kim indi anlarıñ üzre 'azāb ya'nī her birisi yedi günden her birisi arasında bir ay idi

(316) [89a] A' RĀF 134

1.

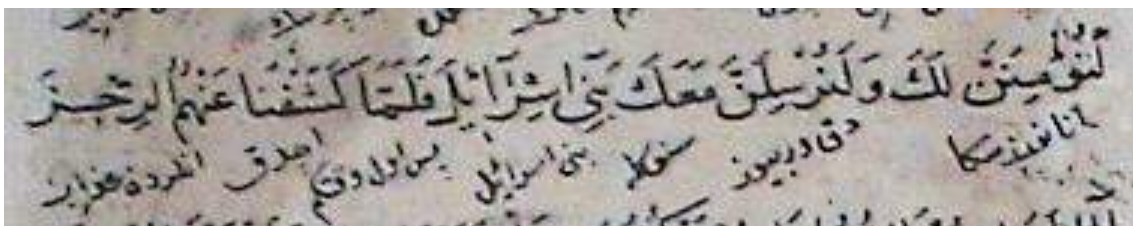

kālû yâ mûsâ-d'u lenâ rabbeke bimâ 'ahide 'indek(e) le-in keşefte 'annâ-rricze

“Ey Mûsâ! Rabbinin sana verdiği söz uyarınca bizim için dua et. Eğer azabı üzerimizden kaldırırsan,

Eyitdiler ey Mûsa okı bizümçün Çalabuñ anuñla kim işmarladı ya'nī ol du 'ayı okı kim Tañrı saña işmarlamışdur senüñ katuñda eger açarsan bizden 'azābı

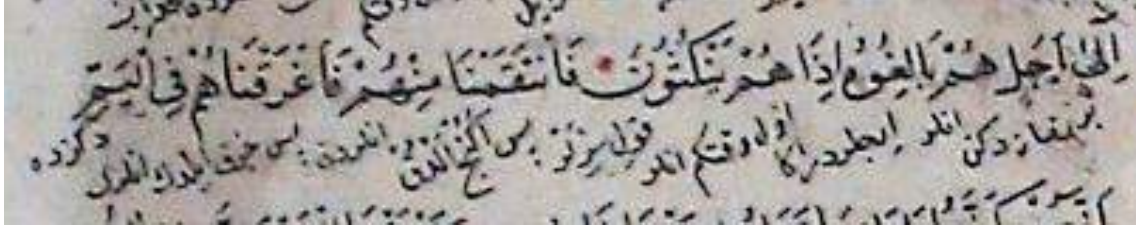
2.

lenu/minenne leke velenursilenne me'ake benî isrâ-îl(e). Felemmâ keşefnâ 'anhumu-rricze mutlaka sana inanacağız ve muhakkak İsrâiloğulları'nı seninle göndereceğiz" dediler. Fakat erişecekleri bir süreye kadar biz azabı

İnanuruz saña dağı virbiyevüz senüñle Benî İsrâ'îl pes ol vaqt kim açduğ anlardan 'azābı

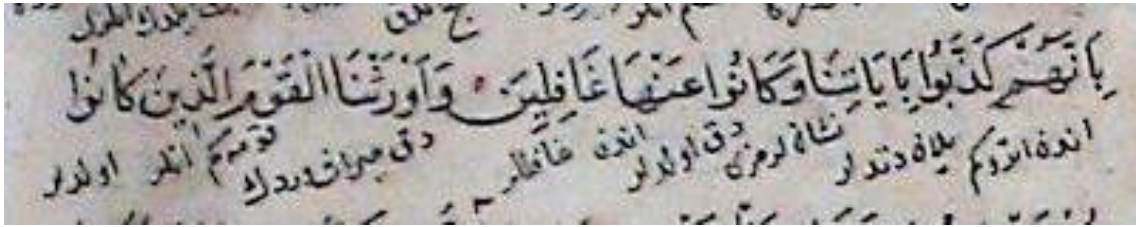
3.

ilâ ecelin hum bâligûhu izâ hum yenkuşûn(e). Fentekamnâ minhum feagraknâhum fî-lyemmi üzerlerinden kaldırınca hemen yeminlerini bozarlar. Bu yüzden onlardan intikam aldık.

Bir zamāna degin anlar iricilerdür aña ol vaqt kim anlar kavilsizler pes ökünç aldudğ anlardan pes garğ eyledudğ anları deñizde

4.

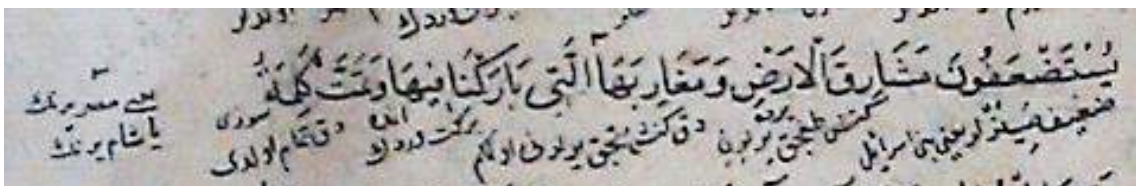

bi-ennhum kezzebû bi-âyâtinâ vekânû 'anhâ gâfilîn(e). Veevraşnâ-İkavme-İleżîne kânû

Âyetlerimizi yalanlamaları ve onları umursamamaları sebebiyle kendilerini denizde boğduk. Hor görülüp ezilmekte olan kavmi (İsrailoğullarını),

Andan ötrü kim yalan dutdılar nişānlarımızı dağı oldılar andan gâfiller dağı mīrās virdudğ kavme kim anlar oldılar

5.

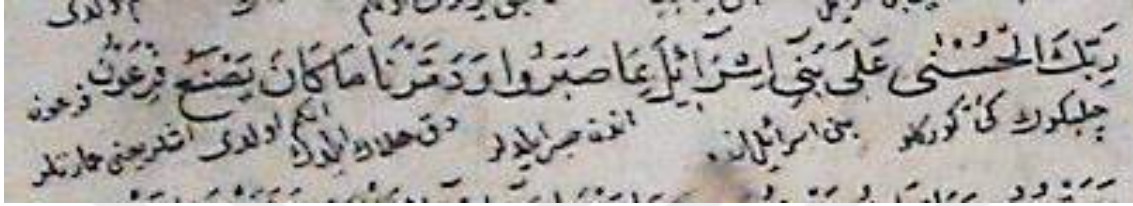

yustad'afüne meşârika-l-ardi vemeğâribehâ-lletî bâraknâ fihâ vetemmet kelimetu

toprağına bolluk ve bereket verdiğimiz yerin doğu ve batı taraflarına mirasçı kıldık. Rabbinin İsrailoğullarına verdiği güzel söz,

Za 'îf şayılırlar ya 'nî Benî İsrâ 'îl güneş toğacağ yirde yirlerini dağı güneş batacağ yirlerini ol kim bereket virdük anda dağı tamâm oldı sözi ya 'nî Mışır yirüñ yâ Şâm yirüñ

6.

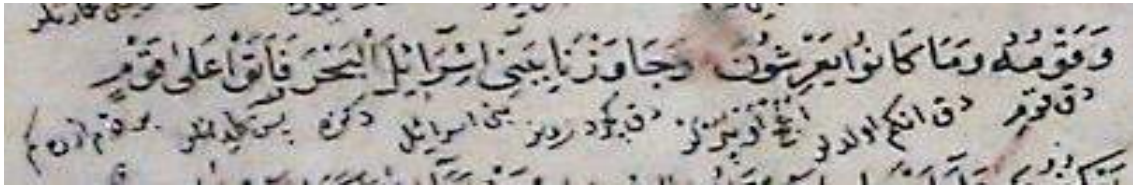

rabbike-lhusnâ 'alâ benî isrâ-île bimâ saberû vedemmernâ mâ kâne yasne'u fir'avnu

onların sabretmeleri karşılığında gerçekleşti. Firavun ve kavminin yaptıklarını

Çalabuñuñ gey görklü Benî İsrâ 'îl üzre andan şabr eylediler dağı helâk eyledük anı kim oldı işler ya 'nî imâretler

7.

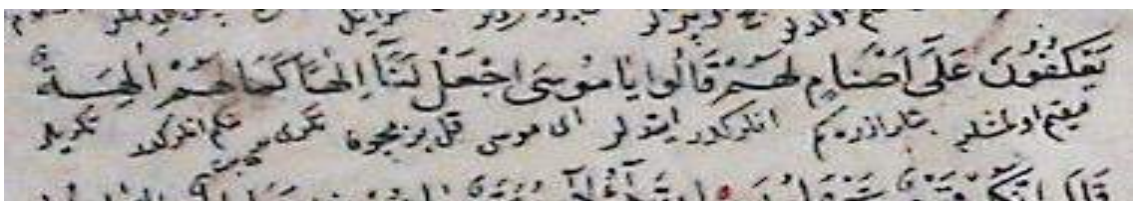

vekavmuhu vemâ kânû ya 'rişûn(e). Vecâveznâ bibenî isrâ-île-lbehra feetev 'alâ kavmin

ve (özenle kurup) yükselttiklerini yerle bir ettik. İsrailoğullarını denizden geçirdik. Derken, kendilerine ait putlara tapan bir kavme rastladılar.

Dağı kavmi dağı anı kim oldılar ağaç ev yirler dağı geçürdük biz Benî İsrâ 'îl deñize pes geldi anlar bir kavm üzre kim

8.

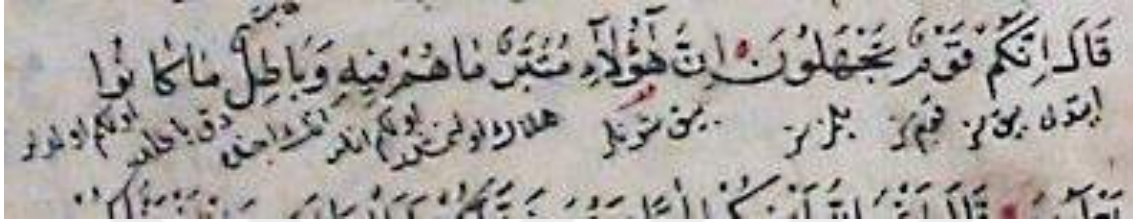

kavmin ya'kufûne 'alâ asnâmin lehum **kâlû** yâ mûsâ-c'al lenâ ilâhen kemâ lehum âlihe(*tun*)

İsrailoğulları, “Ey Mûsâ! Onların kendilerine ait ilâhları (putları) olduğu gibi sen de bize ait bir ilâh yapsana” dediler.

Muķīm olmuşlar putlar üzre kim anlaruñdur eyitdiler ey Mûsa kıl bizümçün Tañrı ya 'nî put nitekim anlaruñdur Tañrı 'lar

9.

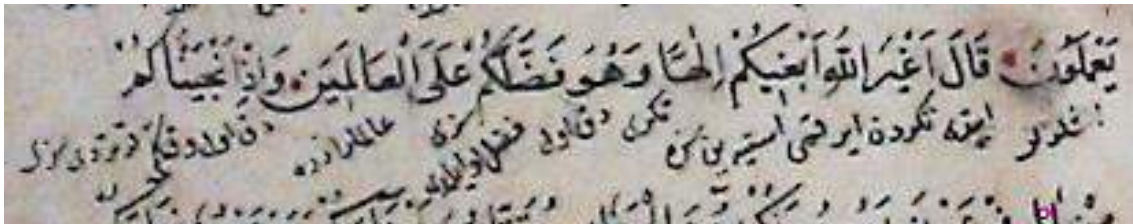

kâle innekum **kavmun** techelûn(*e*). İnne hâulâ-i mutebberun mâ hum fihi vebâtilun mâ kânû

Mûsa şöyle dedi: “Şüphesiz siz cahillik eden bir kavimsiniz.” Şüphesiz bunların (din diye) içinde buldukları şey yok olmaya mahkûmdur. Yapmakta olduklarının hepsi batıldır.”

Eyitdiler bayık biz kavm siz bilmezler bayık şunlar helāk olunmuşdur ol kim anlar anuñ içinde daķı bātıldur ol kim oldılar

10.

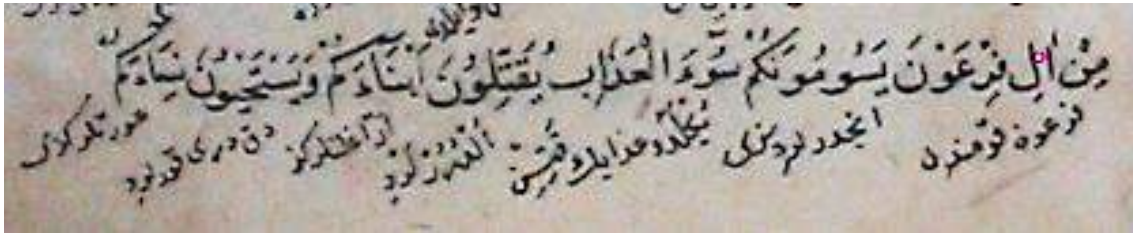

ya'melûn(*e*). **Kâle** eġayra(A)llâhi ebġikum ilâhen vehuve faddalekum 'alâ-l'âlemîn(*e*). Ve-iz enceynâkum

“Sizi âlemlere üstün kılmış iken, Allah'tan başka ilâh mı araştırayım size?” Hani sizi Firavun ailesinden kurtarmıştık.

İşlerler eyitdi Tañrı 'dan ayruķ mı isteyeyin size Tañrı daķı ol fâzıl ol eyledi sizi 'âlemler üzre daķı ol vaķt kim kurtardı sizi

11.

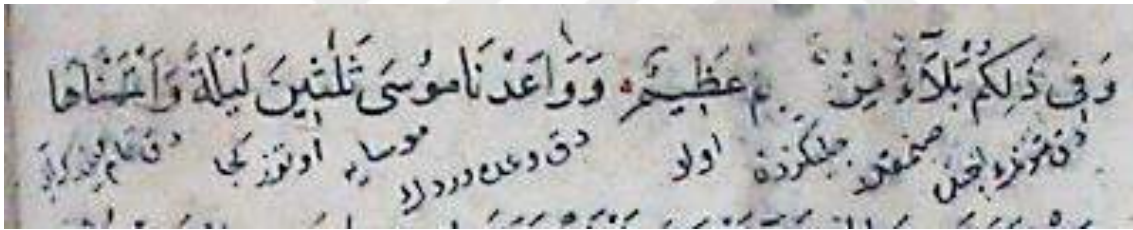
min âli fir'avne yesûmûnekum sù-e-l'azâb(i) yukattilûne ebnâekum veyestahyûne nisâekum

Onlar size en kötü işkenceyi uyguluyorlardı. Oğullarınızı öldürüyor, kadınlarınızı sağ bırakıyorlardı.

Fir'avn kavminden incidürlerdi sizi yañıldı 'azābuñ kısmını öldürürlerdi er oğlanlarıñuz dağı diri qorlardı 'avratlarıñuzı

(317) [89b] A'RĀF 141

1.

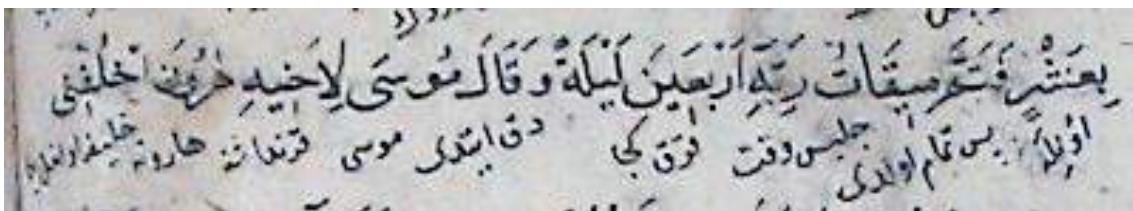

vefî zâlikum belâun min rabbikum 'azîm(un). Vevâ'adnâ mûsâ šelâšine leyleten veetmemnâhâ

Bunda size Rabbiniz tarafından büyük bir imtihan vardı. Mûsâ'ya otuz gece süre belirledik, buna on (gece) daha kattık.

Dağı şunuñ içinde şanmağdur Çalabuñuzdan ulu dağı va'de virdük Mûsa'ya otuz gece dağı tamâm olunduñuz ayı

2.

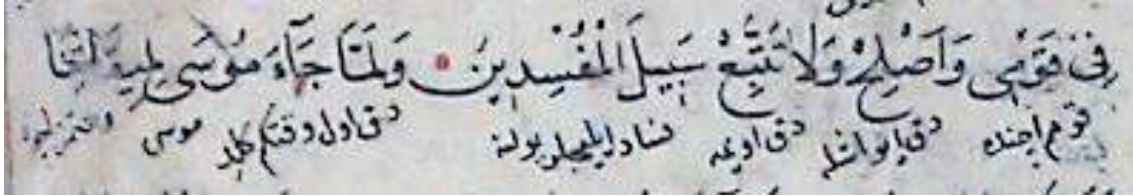

bi'aşrin fetemme mîkâtu rabbihi erba'îne leyle(ten) vekâle mûsâ li-ehîhi hârûne-ñlufnî

Böylece Rabbinin belirlediği vakit kırk geceye tamamlandı. Mûsâ, kardeşi Hârûn'a, "Kavmim arasında benim yerime geç ve yapıcı ol.

Onula pes tamâm oldu Çalabumuz vaqt kırk gece dağı eyitdi Mûsa karındaşına Hârûn'a halîfe olgıl baña

3.

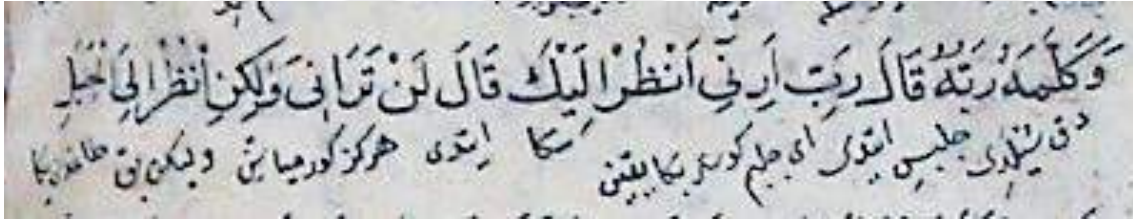

fi kavmî veaslih velâ tettebi' sebîle-lmufsidîn(e). Velemmâ câe mûsâ limikâtinâ

Sakın bozguncuların yoluna uyma” dedi. Mûsâ, belirlediğimiz yere (Tûr'a)

Çavmüm içinde dağı eyü işle dağı uyma fesâd eyleyiciler yolına dağı ol vaqt kim geldi Mûsa vaktümüz için

4.

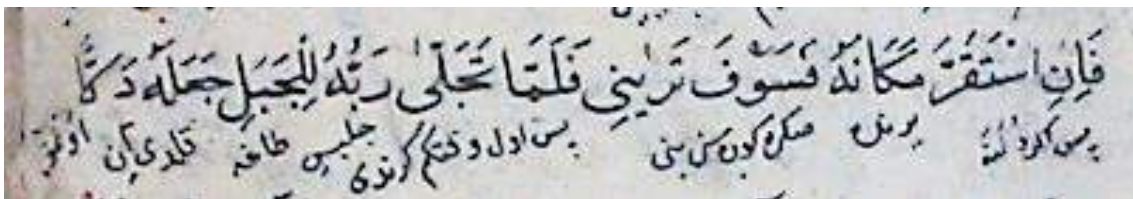

vekellemehu rabbuhu kâle rabbi erinî enzur ileyk(e) kâle len terânî velâkini-nzurilâ-İcebeli

gelip Rabbi de ona konuşunca, “Rabbim! Bana (kendini) göster, sana bakayım” dedi. Allah da, “Beni (dünyada) katiyen göremezsin. Fakat (şu) dağa bak,

Dağı söyledi Çalabısı eyitdi ey Çalabum göster baña bakayın saña eyitdi her göz görmeye seni velîkin bak tağdan yaña

5.

fe-ini-stekarra mekânehu fesevfe terânî felemmâ tecellâ rabbuhu lilcebeli ce'alehu dekken

eğer o yerinde durabilirse sen de beni görebilirsin” buyurdu. Rabbi o dağa tecelli edince onu paramparça etti;

Pes eger dilese yirinde şoñra göresin beni pes ol vaqt kim görindi Çalabısı tağa kıldı anı uvanmaq

6.

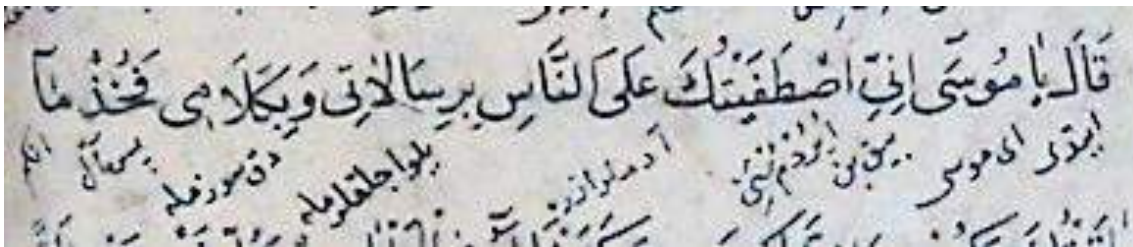

veharra mûsâ sa'ikâ(an) felemmâ efâka kâle subhâneke tubtu ileyke veenâ evvelu-lmu/minîn(e).

Mûsâ da baygın düştü. Ayılınca, “Seni eksikliklerden uzak tutarım Allah’ım! Sana tövbe ettim. Ben inananların ilkiyim” dedi.

Dağı düşdi Mûsa uşşı gitmiş pes ol vaqt kim uşşı virildi eyitdi aralığıñ seniñ döndüm seniñ dînine dağı ben öñdinden inancılar gör ya 'nî kim görmege yirümüz seni bu dünyâda

7.

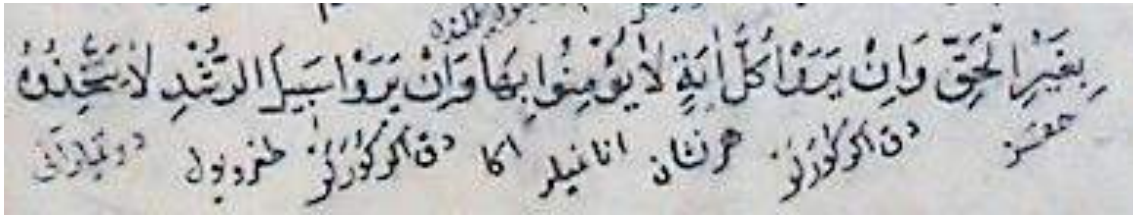

Kâle yâ mûsâ innî-stafeytuke ‘alâ-nnâsi birisâlâtî vebikelâmî fehuẓ mâ

Allah) “Ey Mûsâ! Vahiylirim ve konuşmamla seni insanlar üzerine seçkin kıldım. Öyleyse sana verdiğimi al

Eyitdi ey Mûsa bayık ben ayurdum seni âdemler üzre yalavaçlıklarumla dağı sözümle pes al anı kim

11.

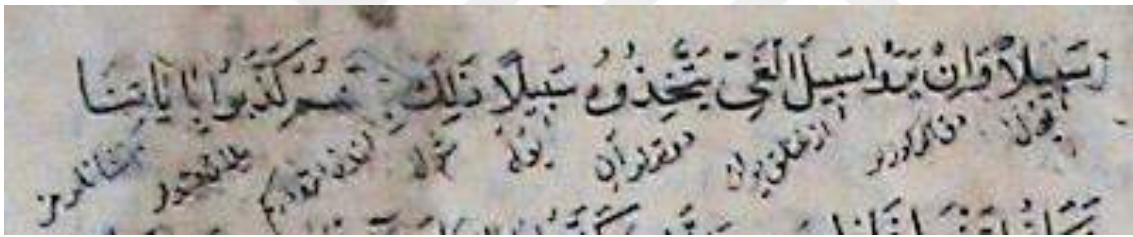
biğayri-lhakkı ve-in yerav kulle âyetin lâ yu/minû bihâ ve-in yerav sebîle-rruşdi lâ yettehiżûhu

(Onlar) her âyeti görseler de ona iman etmezler. Doğru yolu görseler onu yol edinmezler.

Hakkısız dağı eger göreler her nişân inanmayalar aña dağı eger göreler toğru yol dutmayalar anı

(317) [90a] A' RĀF 146

1.

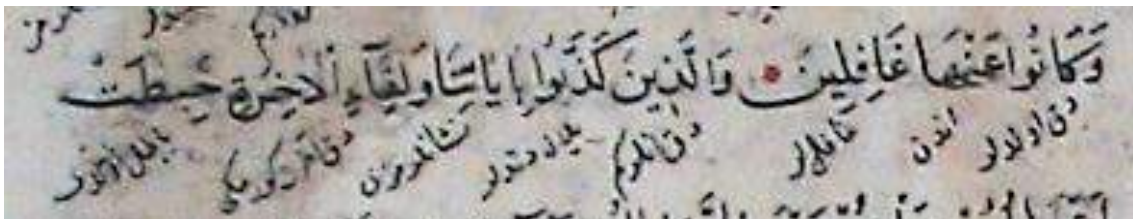

sebîlen ve-in yerav sebîle-lğayyi yettehiżûhu sebîlâ(en) zâlike bi-ennhum kezzebû bi-âyatînâ

Bu durum, onların âyetlerimizi yalan saymalarından

Yol dağı eger göreler azğunluk yolını dağı dutalar anı yol şol andan ötrüdüir kim yalan dutdılar nişânlarumuzu

2.

vekânû 'anhâ gâfîlîn(e). elleżîne kezzebû bi-âyatînâ velikâ-i-l-âhirati habitat

ve onlardan hep gafil olmaları sebebiyledir. Halbuki âyetlerimizi ve âhirete kavuşmayı asılsız sayanların amelleri boşa çıkmıştır.

Dağı oldular andan gâfiller dağı anlar kim yalan dutdılar nişânlarımızı dağı âhireti görmegi yâ bâtil olındı

3.

a'mâluhum hel yuczevne illâ mâ kânû ya'melûn(e). Vettehâze kavmu mûsâ min ba'dihi

Onlar ancak yapmakta olduklarının cezasını çekerler. Mûsâ'nın kavmi onun (Tur'a gitmesinin) ardından,

'Amelleri hîç cezâ virenler illâ anı kim oldular işlerler dağı dutdı Mûsa kavmi andan şöıra

4.

min huliyyihim 'iclen ceseden lehu hûvâr(un) elem yerav ennehu lâ yukellimuhum velâ yehdîhim

ziynet eşyalarından, böğürmesi olan bir buzağı heykeli (yaparak ilâh) edindiler. Onun kendileriyle konuşmadığını ve onlara hiçbir yol göstermediğini görmediler mi?

Altun gümüş buzağı kim göredür ya'nî ... kandan anuñdur kılmañ görmediler mi bayık ol söylemez anlara dağı yol göstermez

5.

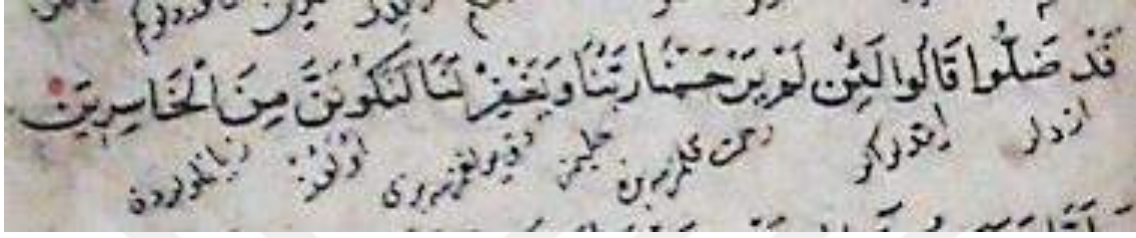

sebîlâ(en) ittehażûhu vekânû zâlimîn(e). Velemmâ sukita fî eydîhim veraev ennehum

(Böyle iken) onu (ilâh) edindiler de zalim kimseler oldular. İsrailoğulları (yaptıklarına) pişman olup, gerçekten sapmış olduklarını görünce,

Yol dutdılar anı dağı oldılar zâlimler dağı ol vaqt kim düşürünildi ellerini dağı gördüler kim bayık anlar

6.

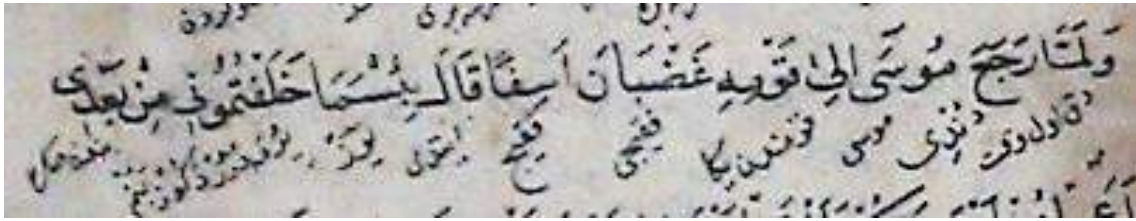

kad dallû kâlû le-in lem yarhamnâ rabbunâ veyagfir lenâ lenekûnenne mine-lhâsirîn(e).

“Eğer Rabbimiz bize acımaz ve bizi bağışlamazsa, mutlaka ziyana uğrayanlardan oluruz” dediler.

Azdılar eyitdiler eger rahmet kılmazsa bize Çalabumuz dağı yarlıgamazsa bizi olavuz ziyânlulardan

7.

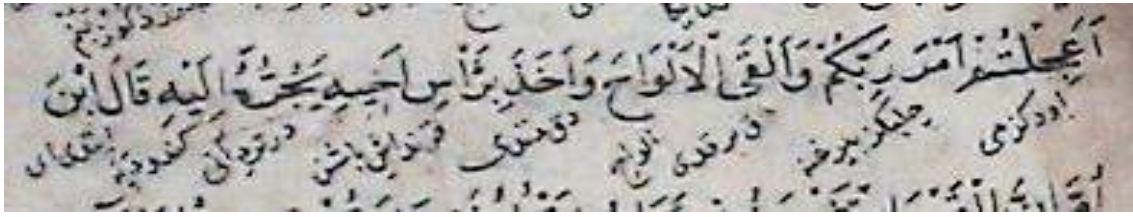

Velemmâ race'a mûsâ ilâ kavmihi ğadbâne esifen kâle bi/semâ haleftumûnî min ba'dî

Mûsâ, kavmine kızgın ve üzgün olarak döndüğünde, “Benden sonra arkamdan ne kötü işler yaptınız!

Dağı ol vaqt döndi Mûsa kavminden yaña kaçıcı kaķış eyitdi yavuz yirüme dururduñuz benüm benden şoñra

8.

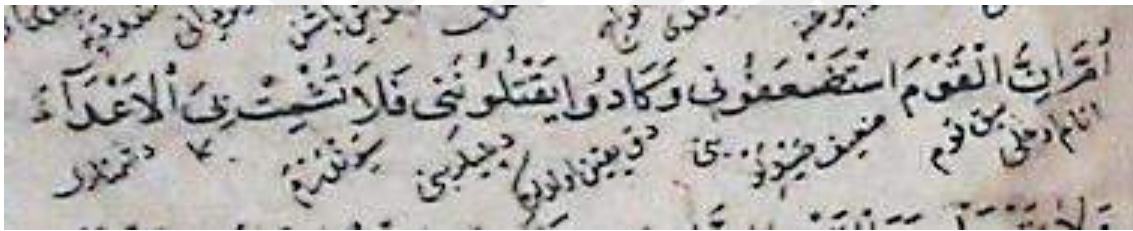

e'aciltum emra rabbikum veelkâ-l-elvâha veehâze bira/si ehîhi yecurruhu ileyh(i) kâle-bne

Rabbinizin emrini beklemeyip acele mi ettiniz?" dedi. (Öfkesinden) levhaları attı ve kardeşinin saçından tuttu, onu kendine doğru çekmeye başladı. (Kardeşi) "Ey anam oğlu" dedi,

İvdüñüz mi Çalabuñuz buyruğına dağı bırağdı elvâh dağı dutdı qarındaşı başını dūrterdi anı kendüzine eyitdi ey

9.

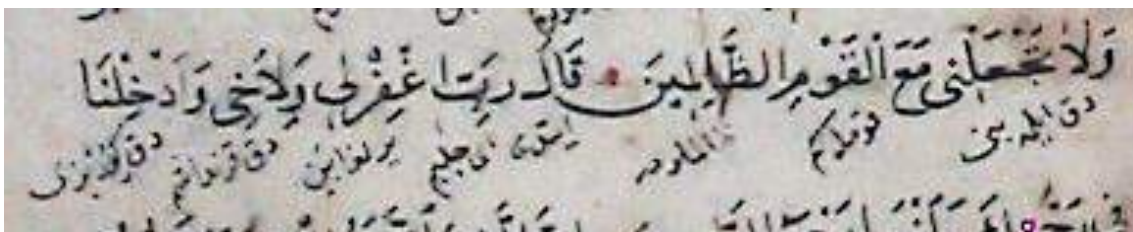

umme inne-**lkavme-sted**'afûnî vekâdû yaktulûnenî felâ tuşmit biye-l-a'dâe

"Kavim beni güçsüz buldu. Az kalsın beni öldürüyorlardı. Sen de bana böyle davranarak düşmanları sevindirme.

Anam oğlı bayık kavm za 'îf şaydılar beni dağı yakın oldılar kim depeleyeler beni sevindürme baña düşmanları

10.

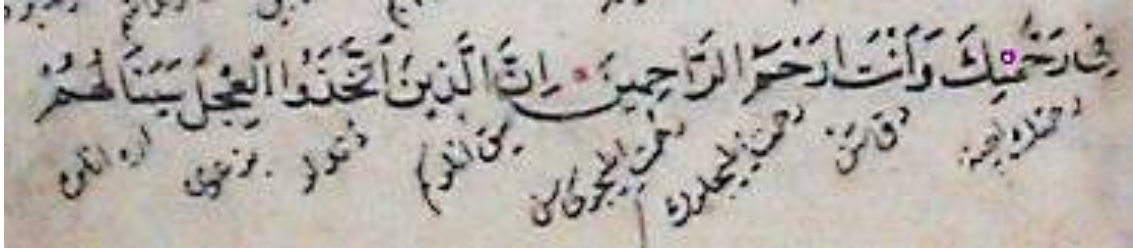

velâ tec'alnî me'a-**lkavmi-zzâlimîn(e)**. Kâle rabbi-ğfir lî veli-ehî veedhîlnâ

Beni o zalimler topluluğu ile bir tutma.” (Mûsâ), “Ey Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla. Bizi kendi rahmetine sok.

Dağı eyleme beni kavmler kim zâlimlerdür eyitti ey Çalabum yarlığa beni dağı karındaşum dağı givür bizi

11.

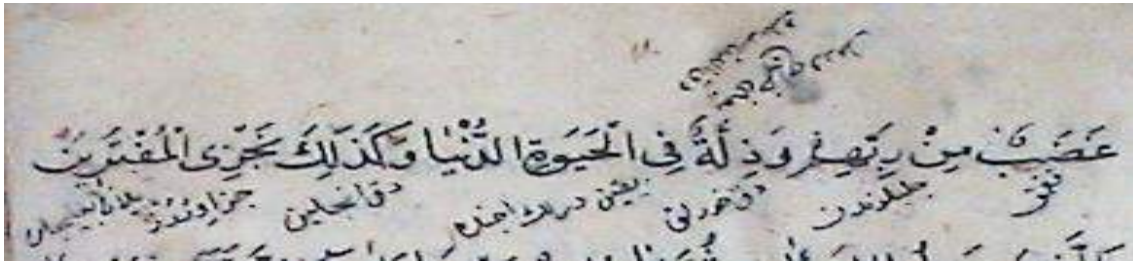
fi rahmetik(e) veente erhamu-rrâhimîn(e). İnnel-lezîne-ttehażû-l'icle seyenâluhum

Sen, merhametlilerin en merhametlisisin” dedi. Buzağıyı ilâh edinenlere mutlaka (ahirette)

Rahmetüñ içine dağı sen rahmet eyleyicilerüñ rahmet eyleyicilerisün bayık anlar kim dutdılar buzağuyı ire anlara

(318) [90b] A' RĀF 152

1.

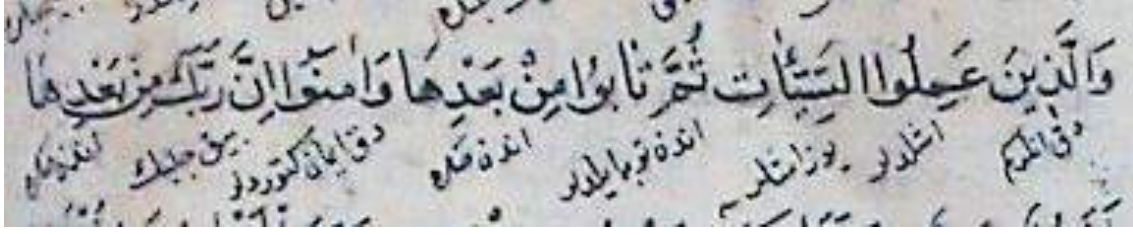

ğadabun min rabbihim vezilletun fî-lhayâti-ddunyâ vekezâlike neczî-lmufterîn(e)

Rablerinden bir gazab, dünya hayatında ise bir zillet erişecektir. İşte biz iftiracıları böyle cezalandırırız.

Çakımağ Çalablarından dağı horluk ya'nî harâc virmek dağı ilinden sürmek yakın dirlik içinde dağı ancılayın cezâ virürüz yalan bağlayıcılara

2.

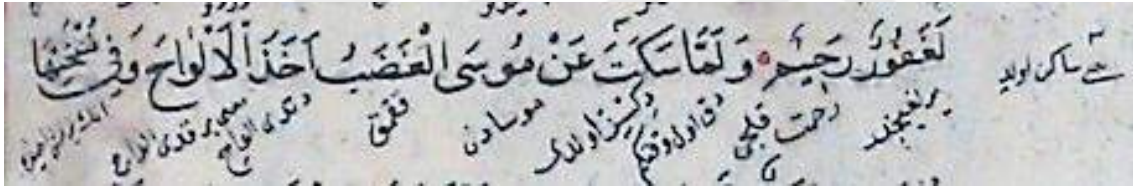

Velleżîne ‘amilû-sseyyi-âti sûmme tâbû min ba’dihâ veâmenû inne rabbeke min ba’dihâ

Kötülükleri işleyip de sonra ardından tövbe edenler ile iman(larında sebat) edenlere gelince şüphe yok ki, Rabbin ondan (tövbeden) sonra

Dağı anlar kim işlediler yavuz işleri andan tevbe eylediler andan sonra dağı imân getürdiler bayık Çalabuñ andan sonra

3.

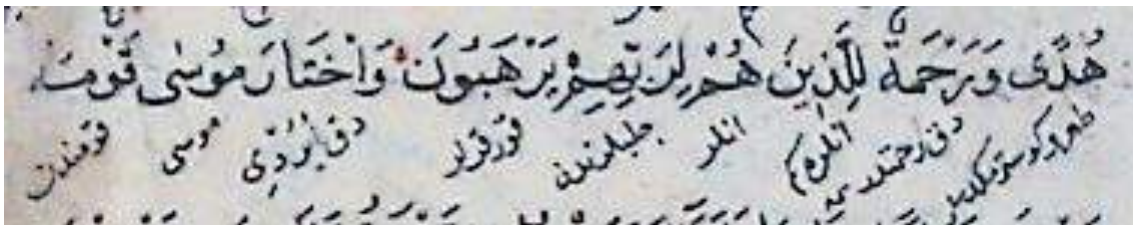

leğafûrun rahîm(un). Velemmâ sekete ‘an mûsâ-lğadabu ehaže-l-elvâh(a) vefî nushatihâ

elbette çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Mûsâ’nın öfkesi dinince (attığı) levhaları aldı. Onların yazısında

Yarlıgayıcıdur rahmet kılıcı dağı ol vaqt kim dînsiz oldı Mûsa’dan kaçımak dutdı elvâhı ya ‘nî bırağdı elvâhı anuñ yazulmuş içine ya ‘nî sâkin oldı

4.

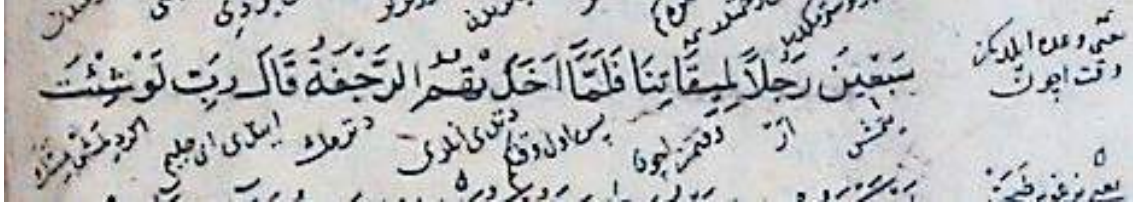

huden veraĥmetun lilleżîne hum lirabbihim yerhebûn(e). Vahtâra mûsâ kavmehu

Rableri için korku duyanlara bir hidayet ve bir rahmet vardı. Mûsâ, kavminden,

Ƨođru gstermekdr dağı rağmetdr anlara kim anlar Çalablarından krkarlar dağı ayurdu Msa kavminden

5.

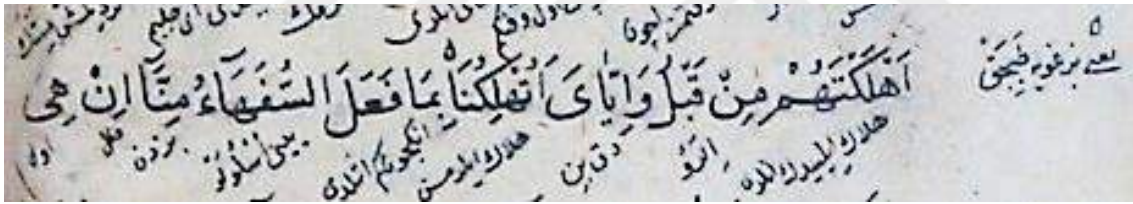

seb'ine raculen limikatinâ felemmâ ehâzet-humu-rracfetu kâle rabbi lev ši/te

belirlediğimiz yere gitmek için yetmiş adam seti. Onları sarsıntı yakalayınca (bayıldılar). Msâ, “Ey Rabbim! Dileseydin

Yetmiř er vağtmz için pes ol vađt kim dutdu anları dutarmuñ eyitti ey Çalabum eger dilemiş misuñ ya 'n va 'de eyledigmiz vađt için

6.

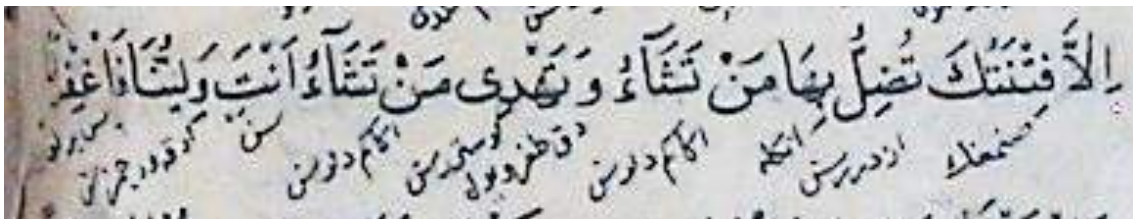

ehlektehum min kablu ve-iiyyâ(e) etuhlikunâ bimâ fe'ale-ssufehâu minnâ in hiye

onları da beni de bundan önce helâk ederdin. şimdi içimizden birtakım beyinsizlerin işledikleri günah sebebiyle bizi helâk mı edeceksin?

Helâk eyleseydñ anları ilerü dağı beni helâk eyler misin anuñ-n kim işledi beyni uslular bizden degül ol ya 'n buzağuya şapıcağ

7.

illâ fitnetuke tudillu bihâ men teşâu veteğd men teşâ/(u) ente veliyyunâ fağfir

Bu, sırf senin bir imtihanındır. Onunla dilediğin kimseyi saptırırsın, dilediğini de doğruya iletirsin. Sen, bizim velimizsin.

Şınamağuñ azdurur seni anuñla aña kim dilersin daķı toğru yol gösterürsin aña kim dilersin sen arķa viricimüzsin pes yarlu

8.

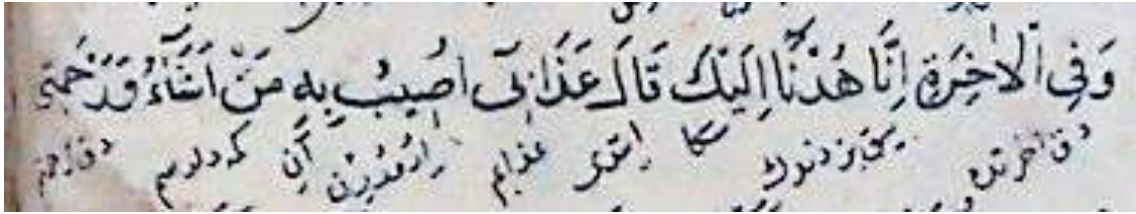

Lenâ verhamnâ veente hayru-İğâfirîn(e). Vektub lenâ fi hâzihi-ddunyâ haseneten

Artık bizi bağışla ve bize acı. Sen, bağışlayanların en hayırlısısın” dedi. “Bizim için bu dünyada da bir iyilik yaz,

Daķı raķmet ķıl bize daķı sen yarlıđayıcılaruñ yegregisün daķı yaz bizüm içün uşbu dünyāda eyü iş

9.

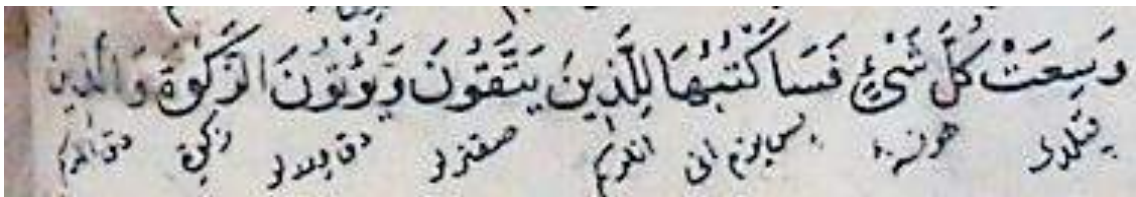

vefi-l-âhirati innâ hudnâ ileyk(e) kâle ‘azâbî usîbu bihi men eşâ/(u) verahmetî

ahirette de. Çünkü biz sana varan doğru yola yöneldik.”

Daķı āhiretde bayıķ biz döndük saña eyitdi ‘azābum irürürin anı kime dilersem daķı raķmetüm

10.

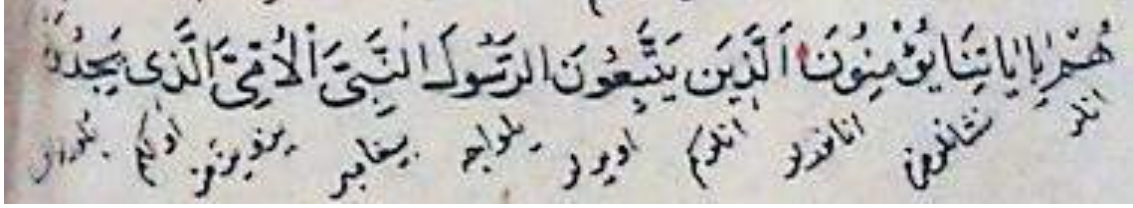

vesi'at kulle şey-/(in) feseektubuhâ lillêzîne yettekûne veyu/tûne-zzekâte vellezîne

Allah, şöyle dedi: “Azabım var ya, dilediğim kimseyi ona uğrattırım. Rahmetim ise her şeyi kapsamıştır. Onu, bana karşı gelmekten sakınanlara,

Çıldı her nesne pes bizüm anı anlar kim şaşınurlar dağı virürler zekâtı dağı anlar kim

11.

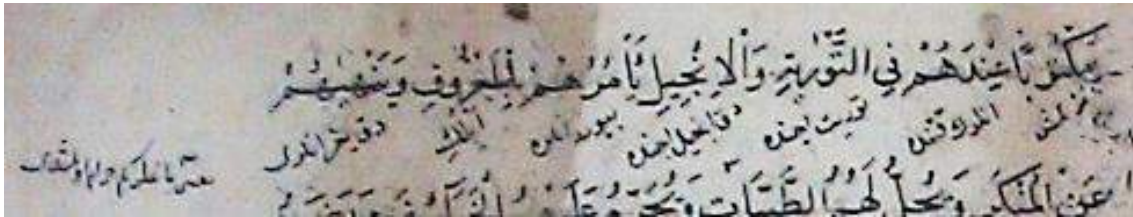
hum bi-âyâtinâ yu/minûn(e). Ellezîne yettebi'ûne-rrasûle-nnebiyye-l-ummiyye-llezi yecidûnehu

zekâtı verenlere ve âyetlerimize inananlara yazacağım.” Onlar, yanlarındaki Tevrat'ta ve İncil'de yazılı buldukları Resûle, o ümmî peygambere uyan kimselerdir.

Anlar nişânlarumuza inanurlar anlar kim uyarlar yalavaça peygâmbere yazı yazmaz ol kim bilürler yazı

(318) [91a] A'RÂF 157

1.

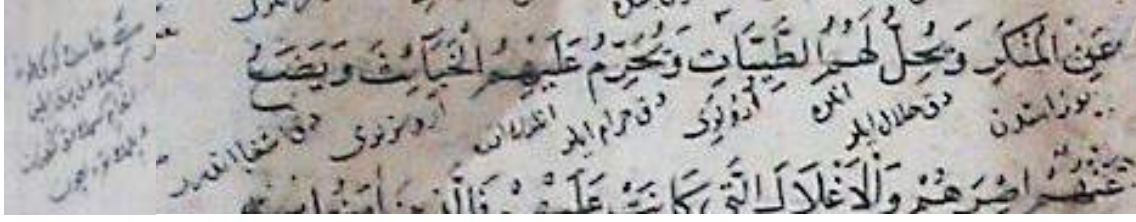

mektûben 'indehum fi-ttevrâti vel-incîli ye/muruhum bilma'rûfi veyenhâhum

O, onlara iyiliği emreder, onları kötülükten alıkoyar.

Yazılmış anlaruñ çatında Tavrît içinde dağı İncil içinde buyurur anlara eyülügi dağı yıgar anları ya 'nî bağlar kim harâm olmuşdu

2.

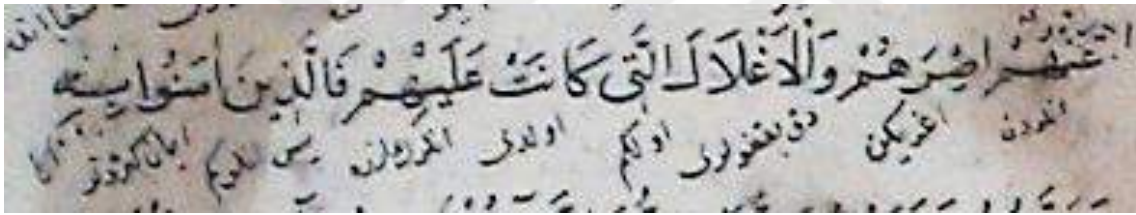

‘ani-lmunkerî veyu/hillu lehumu-**tt**ayibâti veyu/harrimu ‘aleyhimu-lhabâ-işe veyeda’u

yine onlara temiz şeyleri helâl, pis şeyleri haram kılar. Ağırıklarını kaldırır, üzerlerindeki zincirleri çözer.

Yavuz üstinden dağı helâl eyler anlara aruları dağı harâm eyler anlaruñ üzre arusuzları dağı aşığa eyitdürür ya’nî hâset geregi tona kesmeñ dağı yazuk eylesin endâmu kesmeñ dağı gönderin dilemeñ tevbe için

3.

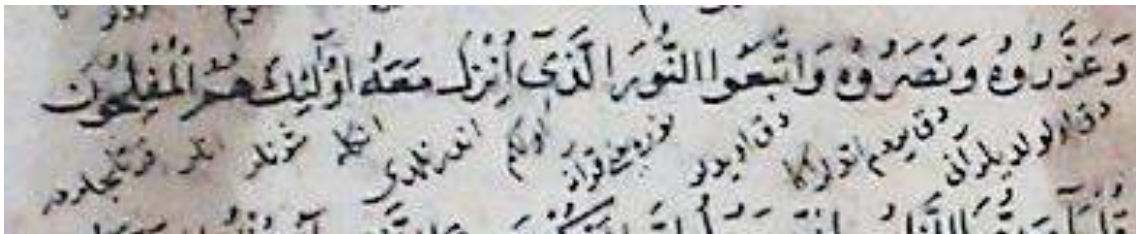

‘anhum israhum vel-ağlâle-lletî kânet ‘aleyhim fellezîne âmenû bihi

O peygambere inanan, onu koruyup destekleyen, ona yardım eden

Anlardan ağırığın dağı kayguları ol kim oldı anlaruñ üzre pes anlar kim îmân getürdiler aña

4.

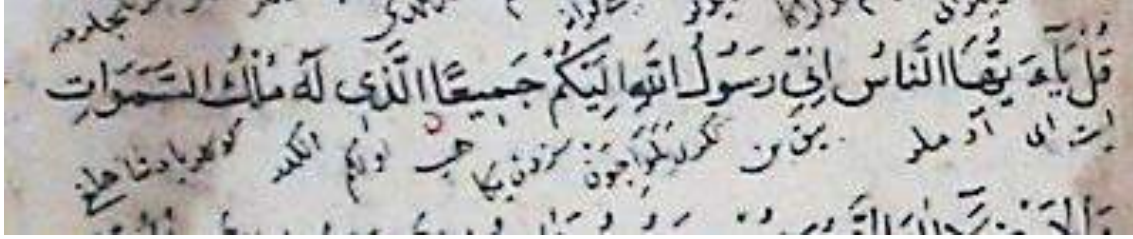

ve’azzerûhu venasarûhu vettebe’û-nnûra-lleżî unzile me’ahu ulâ-ike humu-lmuflîhûn(e).

ve onunla birlikte gönderilen nura uyanlar, işte onlar kurtuluşa erenlerdir.

Dağı ululadılar anı dağı yardım etdiler aña dağı uydular soñ ya'nî Kırân'a ol kim indürinilmedi anuñla şunlar anlar kırtarıcılarıdır

5.

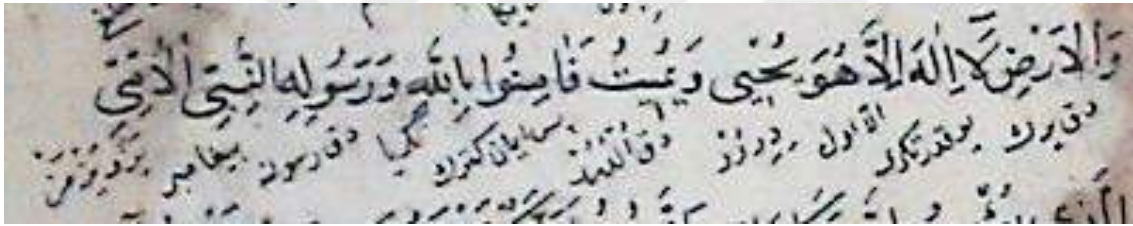

Kul yâ eyyuhâ-nnâsu innî rasûlu(A)llâhi ileykum cemî'an(i)-llezî lehu mulku-ssemâvâti

(Ey Muhammed!) De ki: “Ey insanlar! Şüphesiz ben, yer ve göklerin

Eyit ey âdemler bayık biz Tañrı yalavaçven sizden yaña hep ol kim anuñdur gökler pâdişahlığı

6.

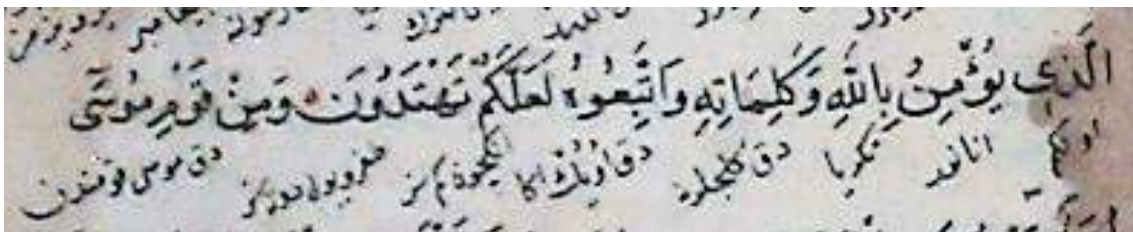

vel-ard(i) lâ ilâhe illâ huve yuhyî veyumît(u) feâminû bi(A)llâhi verasûlihi-nnebiyyi-l-ummiyyi

hükümranlığı kendisine ait olan Allah'ın hepinize gönderdiği peygamberiyim. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. O, diriltir ve öldürür.

Dağı yirüñ yoqdur Tañrı illâ ol dirirüz dağı öldürür pes imân getürüñ Tañrı'ya dağı resülüne peygâmbere yazı yazmaz

7.

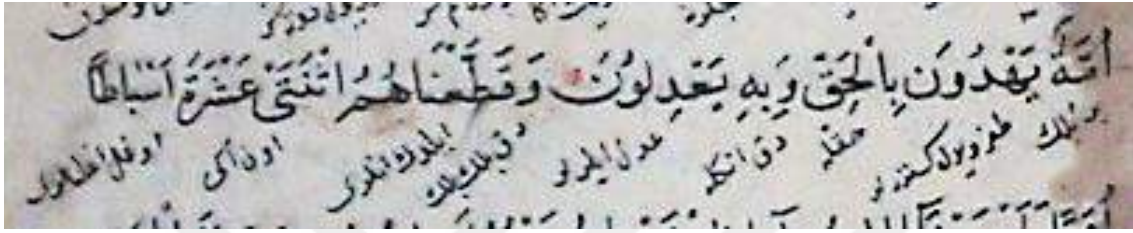

i-ilezî yu/minu bi(A)llâhi vekelimâtihi vettebi'ûhu le'allekum tehtedûn(e). Vemin kavmi mûsâ

O hâlde, Allah'a ve O'nun sözlerine inanan Resûlüne, o ümmî peygambere iman edin ve ona uyun ki doğru yolu bulasınız.” Mûsâ'nın kavminden (insanları)

Ol kim inanur Tañrı'ya dağı kelecilerine dağı uyun aña anuñ-çün kim siz toğru yol dutarsız dağı Mûsa kavminden

8.

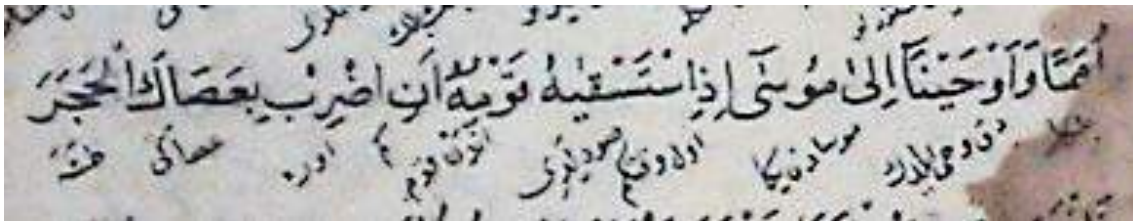

ummetun yehdûne bilhakkî vebîhi ya'dilûn(e). Vekatta'nâhumu-şnetey 'aşrate esbâtan

hak ile doğru yola ileten ve onunla adaletli davranan bir topluluk da vardı. Biz onları on iki kabile hâlinde topluluklara ayırdık

Bir bölük toğru yol gösterürler hağkıla dağı anuñla 'adl eylerler dağı bölük bölük eyledük anları on iki oğıl oğlanları

9.

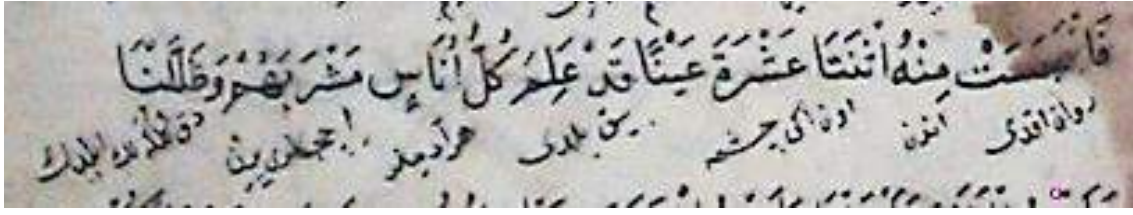

umemâ(en) veevhaynâ ilâ mûsâ izi-steskâhu kavmuhu eni-drib bi'asâke-lhacer(a)

(Tih sahrasında susuzluktan sıkılan) kavmi Mûsâ'dan su istediğinde biz ona, “Asânı taşa vur” diye vahyettik.

Bölükler dağı vahy eyledük Mûsa'dan yaña ol vađt kim şu diledi andan kavmi kim ura 'aşânı taşa

10.

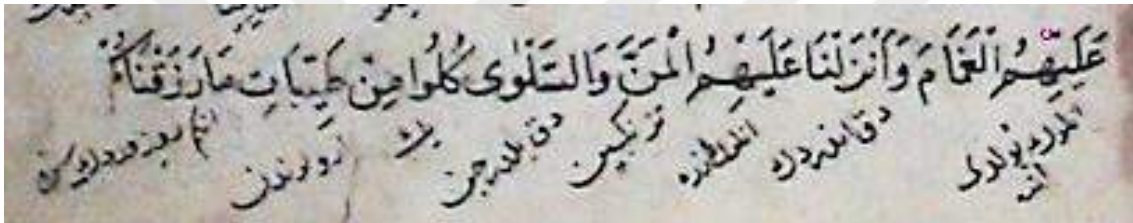

fenbeceset minhu-şnetâ ‘aşrate ‘aynâ(en) kad ‘alime kullu unâsin meşrabehum vezallelnâ

(Vurunca) taştan on iki pınar fışkırdı. Herkes (kendi) su içeceği yeri bildi. Üzerlerine bulutu da gölgelik yaptık

Revân akdı andan on iki çeşme bayık bildi her âdemîler içicileri yirin dağı gölgelik eyledük

11.

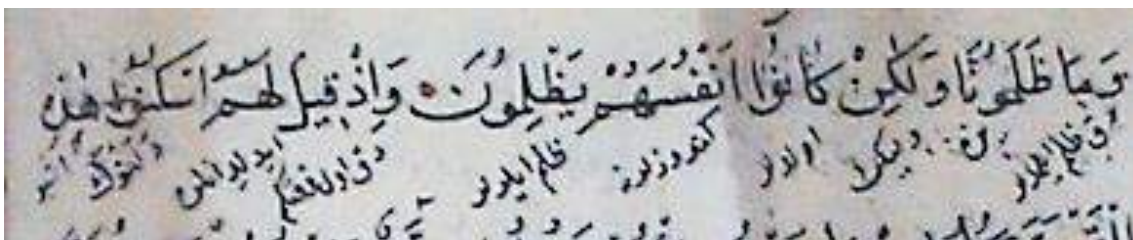
‘aleyhimu-lğamâme veenzelnâ ‘aleyhimu-lmenne ve-sselvâ kulû min tayyibâti mâ razeknâkum

ve onlara kudret helvası ve bıldırcın indirdik. “Size rızık olarak verdiğimiz şeylerin iyi ve temiz olanlarından yiyin” (dedik).

Anlaruñ üzre buludu dağı indürdük anlaruñ üzre tezeñegin dağı bıldırcın yiñ arularından anı kim rûzi virdük size

(319) [91b] A‘RĀF 160

1.

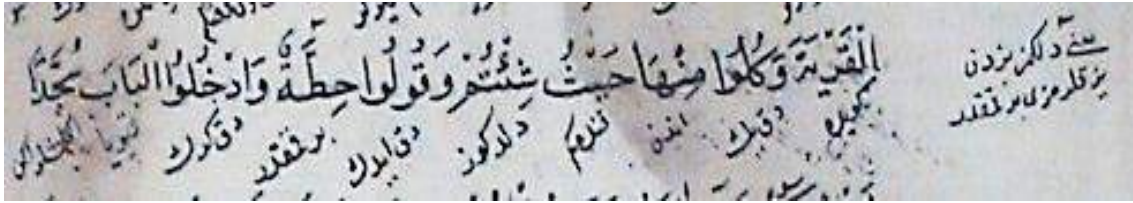

vemâ zalemûnâ velâkin kânû enfusehum yazlimûn(e). Ve-iz kîle lehumu-skunû hâzihi

Onlar bize zulmetmediler, fakat kendi nefislerine zulmediyorlardı. O zaman onlara denilmiştir ki: “Şu

Dağı zulm eylediler bize velikin oldılar kendüzlerine zulm eylerler dağı ol vaqt kim eyidildi anlara dölenün uşbu

2.

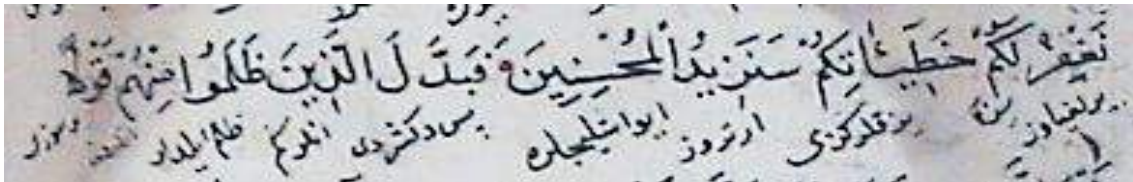

karyete vekulû minhâ hayşu şî/tum vekulû hittatun vedhulû-lbâbe succeden

memlekete yerleşin. Orada dilediğiniz gibi yiyin ve ‘Hıttâ (Ya Rabbi, bizi affet)’ deyin. Kentin kapısından eğilerek tevazu ile girin ki

Köyde dağı yiñ andan kanda kim diledüñüz dağı eydüñ bırakmağdur dağı girüñ kapuya egilmişler iken ya ‘nî dilegümüz bizden yazuklarımızı bırakmağdur

3.

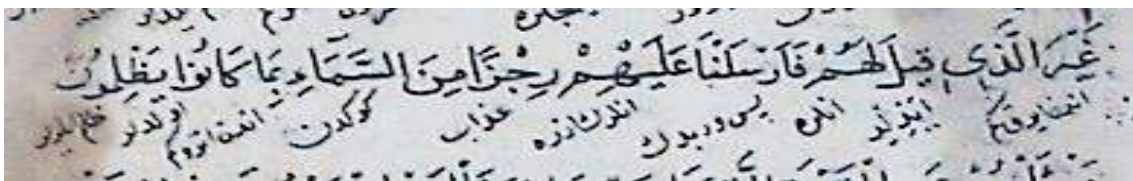

nağfir lekum hatî-âtikum senezîdu-lmuhsinîn(e). Febeddele-lleżine zalemû minhum kavlen

biz de sizin hatalarınızı bağışlayalım. İyilik edenlere daha da fazlasını vereceğiz.” Onlardan zulmedenler hemen sözü,

Yarlıgavuz size yazuklarıñuzu arturavuz eyü işleyicilere pes değışürdi anlar kim zulm eylediler anlardan bir sözi

4.

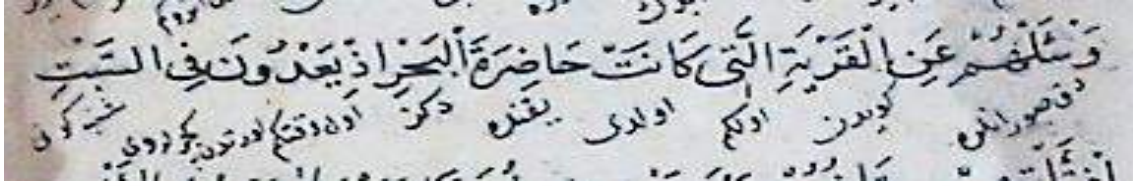

ğayra-lleżî kîle lehum feerselnâ ‘aleyhim riczen mine-ssemâ-i bimâ kânû yazlimûn(e).

kendilerine söylenenden başka şekle soktular. Biz de zulmetmelerine karşılık üzerlerine gökten bir azab gönderdik.

Andan ayruğ kim eyidildi anlara pes viribidiük anlaruñ üzre ‘azāb gökden andan ötrü kim oldılar zılm eylerler

5.

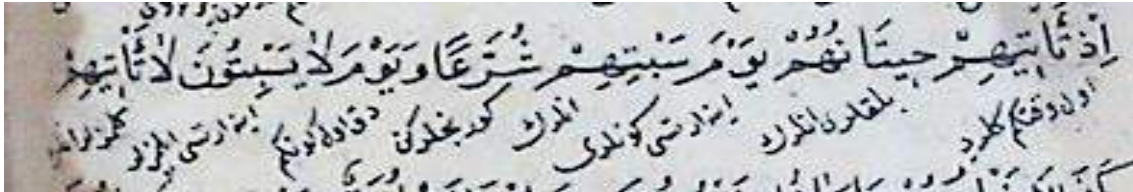

Ves-elhum ‘ani-lkaryeti-lletî kânet hâdirate-lbahri iz ya’dûne fi-ssebtî

(Ey Muhammed!) Onlara, deniz kıyısında bulunan kent halkının durumunu sor. Hani onlar Cumartesi (yasağı) konusunda

Dağı sor anlara köyden ol kim oldu yakında deñiz ol vaqt kim ortadan geçerlerdi sebt günü

6.

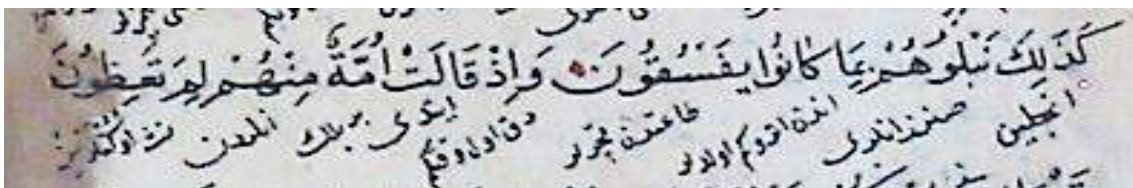

iz te/tihim hîtânuhum yevme sebtihim şurra’an veyevme lâ yesbitûne lâ te/tihim

haddi aşılıyorlardı. Zira tatil yaptıkları Cumartesi günü balıklar onlara akın akın geliyor, tatil yapmadıkları (diğer) günlerde ise gelmiyorlardı.

Ol vaqt kim gelirdi balıkları anlaruñ ayna ertesi günleri anlaruñ görünicilerken dağı ol gün kim ayna ertesi eylemezler gelmezler anlara

7.

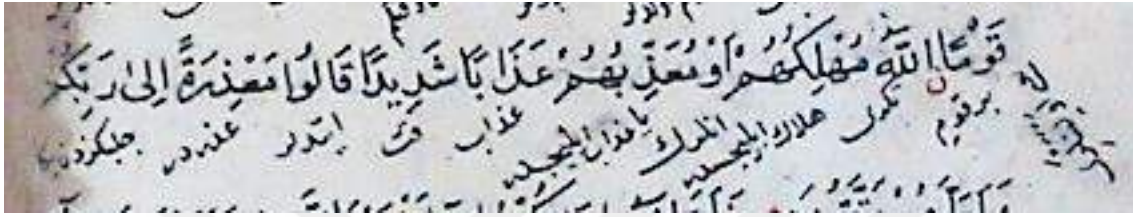

kezâlike neblûhum bimâ kânû yefsu^kûn(e). Ve-iz kâlet ummetun minhum lime te'izûne

İşte onları yoldan çıkmaları sebebiyle böyle imtihan ediyorduk. Hani onlardan bir topluluk demişti ki: “Siz, Allah’ın helâk edeceği veya şiddetli bir azaba uğratacağı bir kavme ne diye (boş yere) öğüt veriyorsunuz?”

Ancılayın şınaruz anları andan ötrü kim oldılar tâ’atden çıkarlar dağı ol vaqt kim eyitdi bir bölük anlardan nite ögitlersiz

8.

kavmen(i) (A)llâhu muhlikuhum ev mu’azzibuhum ‘azâben şedîdâ(en) kâlû ma’ziraten ilâ rabbikum

Onlar da, “Rabbinize bir mazeret beyan etmek için, bir de belki Allah’a karşı gelmekten sakınırlar diye

Bir kavmi Tañrı helâk eyleyicisidür anlaruñ yâ ‘azâb eyleyicisidür ‘azâb katı eyitdiler ‘özrdür Çalabuñuzdan yaña ya ‘nî avlayanları

9.

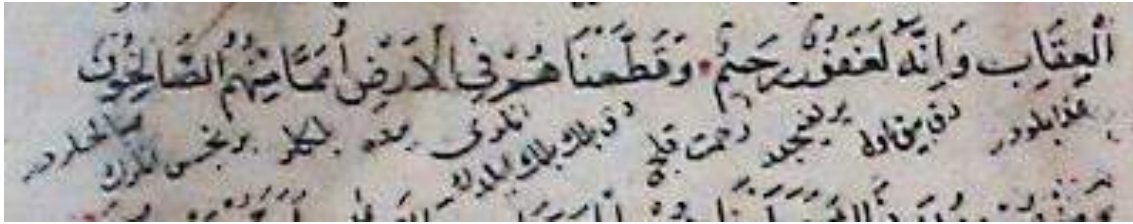
vele’allehum yette^kûn(e). Felemmâ nesû mâ zükürû bihi enceynâ-lleżîne yenhevne ‘ani-ssû-i (öğüt veriyoruz)” demişlerdi. Onlar kendilerine hatırlatılanı unutup, biz de kötülükten alıkoymaya çalışanları kurtardık.

Dağı ol kim anlar şakınalar pes ol vaqt kim qodılar anı kim ögit virinildiler anuñla qurtardıq anlar kim yığarlardı yavuzluğdan

elbette kıyamet gününe kadar onlara azabın en kötüsünü tattıracak kimseleri göndereceğini bildirmişti. Şüphesiz Rabbin,

Anlarıñ üzre kıyāmet günine degin anı kim incidiñildi anlara ‘azāb yavuzluğın bayıķ Çalabuñ tiz

2.

'ikāb(i) ve-innehu legafûrun rahîm(un). Vekatta'nâhum fî-l-ardi umemâ(en) minhumu-ssâlihûne

elbette cezayı çabuk verendir. Şüphesiz O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Biz onları yeryüzünde parça parça topluluklara ayırdık. Onlardan iyi kimseler vardır.

'Azābludur daķı bayıķ ol yarlığayıcıdur rahmet kılıcı daķı bölük bölük eyledük anları yirde bölükler birincesi anlarıñ şâlihlerdür

3.

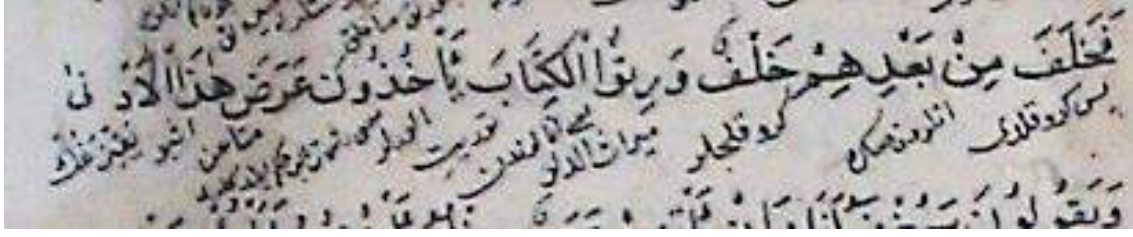

veminhum dûne žâlik(e) vebelevnâhum bilhasenâti ve-sseyyi-âti le'allahum yerci'ûn(e).

İçlerinden öyle olmayanları da vardı. Belki dönüş yaparlar diye de onları güzellikler ve kötülükler ile sınadık.

Daķı birincesi anların ayruķdur şundan daķı şınadıķ anları eyü işlerle ya 'nî ācuzluk sâflık daķı yavuz işlerle ya 'nî ... şayruluk anuñ-çün kim anları döneler

4.

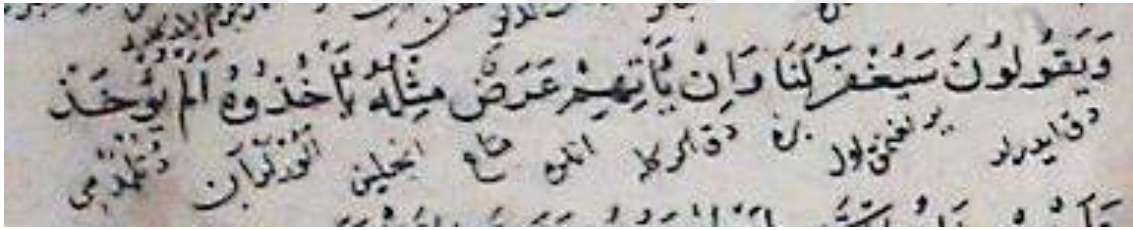

Fehalefe min ba'dihim halfun verisû-lkitâbe ye/huzûne 'arada hâzâ-l-ednâ

Derken, onların ardından yerlerine Kitab'a (Tevrat'a) varis olan (kötü) bir nesil geldi. Şu geçici dünyanın değersiz malını alır ve "(nasıl olsa) biz bağışlanacağız" derlerdi.

Pes gerü kıldı anlardan şoñra gerü kılıcılar mîrâş oldılar ya 'nî atalarından Tevrî'ti alurlar ya 'nî Tevrî't anlar hüküm eyledikleri mişagin uşbu yakızagin

5.

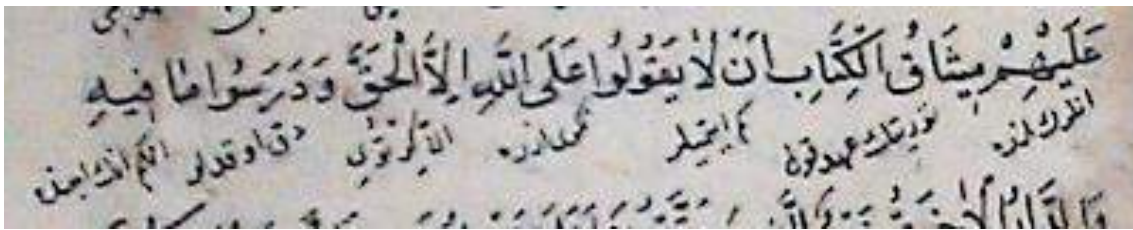

veyekûlûne seyugferu lenâ ve-in ye/tihim 'aradun mişluhu ye/huzûh(u) elem yu/hâz

Kendilerine benzeri bir mal gelse onu da alırlar. Allah hakkında,

Dağı eyidürler yarlığanmağ ol bize dağı eger gele anlara metâ' ancılayın alurlar anı dutılmadı mı

6.

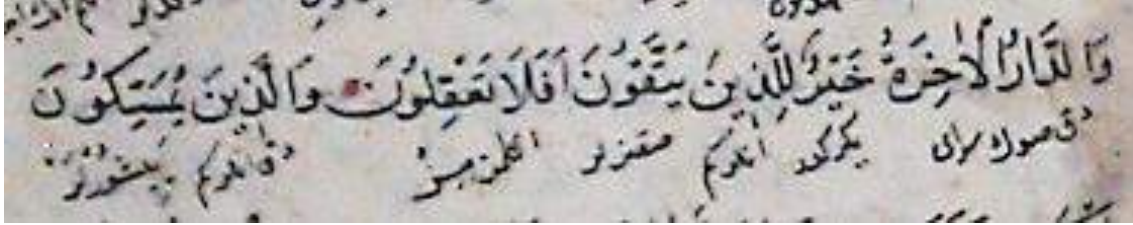

'aleyhim mîsâku-lkitâbi en lâ yekûlû 'ala(A)llâhi illâ-lhakka vederasû mâ fih(i)

gerçek dışında bir şey söylemeyeceklerine dair onlardan Kitab'ta söz alınmamış mıydı?

Anlaruñ üzre Tevrît'üñ 'ahd kavlı kim eyitmeyeler Tañrı üzre illâ kirtüyi dağı oqıdılar anı kim anuñ içinde

7.

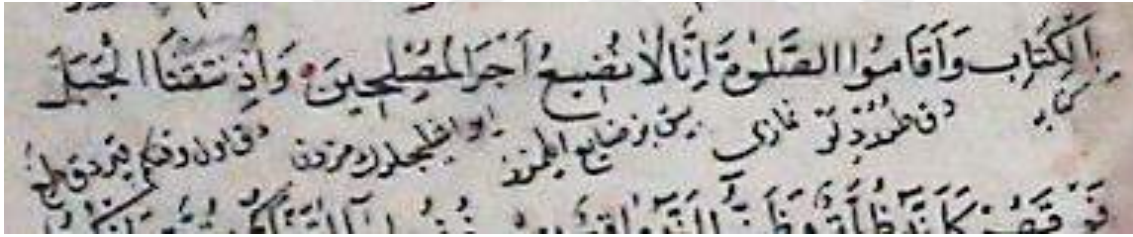

ve-ddâru-l-âhiratu hayrun lillezîne yettekûn(e) efelâ ta'kilûn(e).

Hâlbuki, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için ahiret yurdu daha hayırlıdır. Hiç düşünmüyor musunuz?

Dağı soñ şarây yegrekdür anlar kim şakınurlar añlamaz mısız dağı anlar kim yedişürler

8.

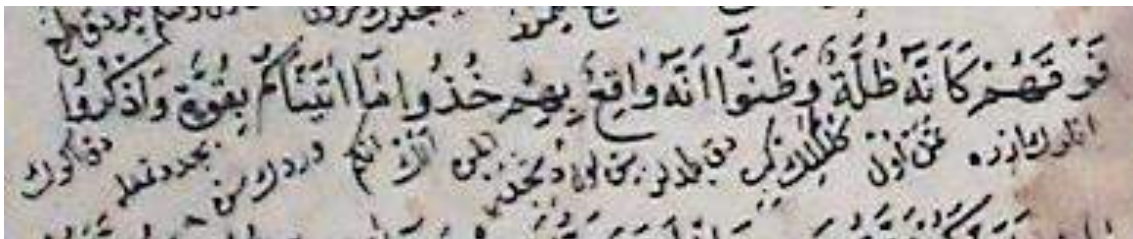

Vellezîne yumessikûne bilkitâbi veekâmû-ssalâte innâ lâ nudî'u ecra-lmuslihîn(e). Ve-iz neteknâ-lcebele

Kitab'a sınımsıkı sarılanlara ve namazı dosdoğru kılanlara gelince, şüphesiz biz, iyiliğe çalışan (erdemli) kimselerin mükâfatını zayı etmeyiz. Hani dağı

Kitāba dağı şururdılar namāzı bayık biz zāyî' eylemezüz eyü işleyicilerün müzdin dağı ol vaqt kim kırduq tağı

9.

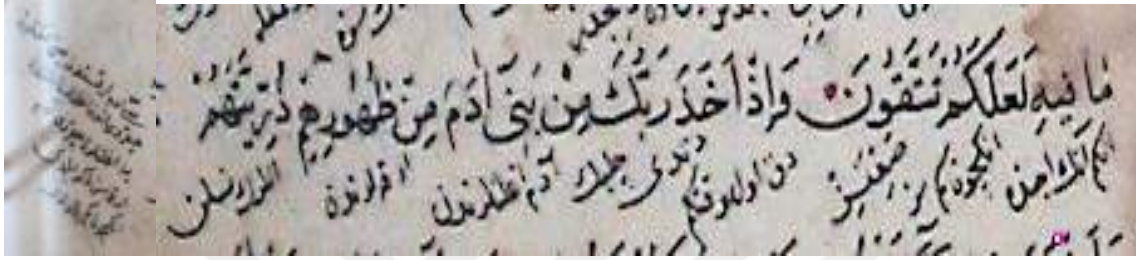

fevkahum keennehu zulletun vezannû ennehu vâki'un bihim huẓû mââteynâkum bikuvvetin vezkurû

sanki bir gölgelikmiş gibi onların üstüne kaldırmıştık da üzerlerine düşecek sanmışlardı. (Onlara:) “Size verdiğimiz Kitab’a sımsıkı sarılın ve onun içindekileri hatırlayın ki,

Anlaruñ üzre temen ol gölgelik gibi dağı buludlar bayık ol dutıcıdur anlara aluñ anı kim virdük size ceħd dutmağla dağı anuñ

10.

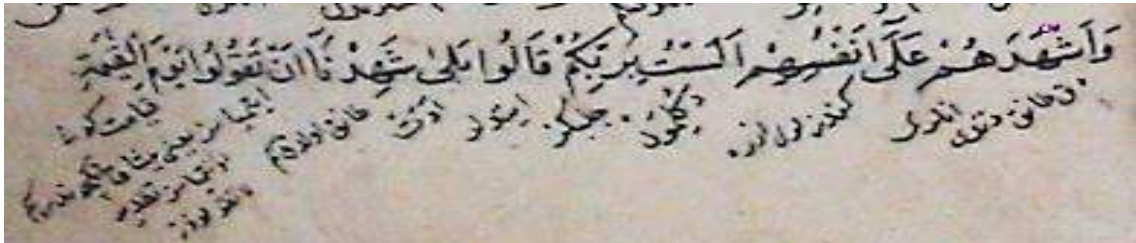

mâ fihi le'allekum tettekûn(e). Ve-iz eħaze rabbuke min benî âdeme min zuhûrihim zürriyyetehum

Allah'a karşı gelmekten sakınasınız” demiştik. Rabbin Âdemoğulları'ndan -onların sırtlarından- zürriyetlerini alıp

Anı kim anuñ içinde anuñ-çün kim siz şakınasız dağı ol vaqt kim dutdı Çalabuñ âdem oğlanlarından arķalarından anlaruñ neslini [ya 'nî âdem arķasından ya 'nî oğlanların çıkardı andan oğlanları arķasından yine oğlanların çıkardı âdem arķasız zıkr eylemedi anuñ-çün kim bellü idi]

11.

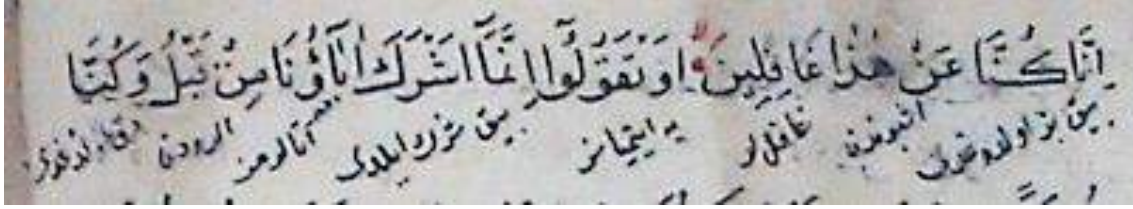
veeşhedehum 'alâ enfusihim elestu birabbikum kâlû belâ şehidnâ en tekûlû yevme-lkiyâmeti

bunları kendileri hakkındaki şu sözleşmeye şahit tutmuştu: “Ben sizin Rabbiniz değil miyim?” demişti. Onlar da, “Evet, şahit olduk (ki Rabbimizsin)” demişlerdi. Böyle yapmamız kıyamet günü,

Dağı tanuğ dutdı anları keñdüzleri üzre degül mi ven Çalabuñuz eyitdiler evet tanuğ olduğ kim eyitmeye siz ya 'nī pūşaymanuñ-çündür kim unutmayasız tağdir kıyāmet günü

(320) [92b] A' RĀF 172

1.

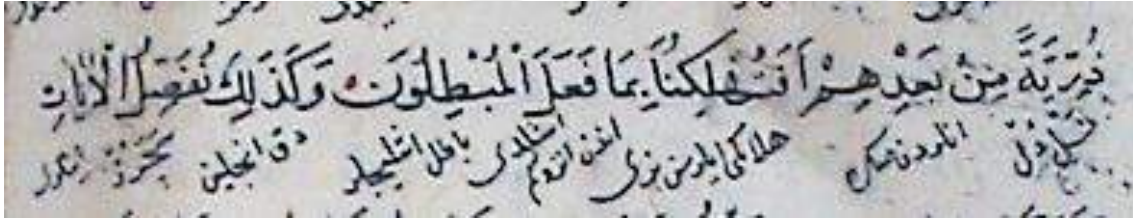

innâ kunnâ 'an hâzâ ġâfilîn(e). Ev tekûlû innemâ eşrake âbâunâ min kablu vekunnâ

“Biz bundan habersizdik” dememeniz içindir. Yahut, “Bizden önce babalarımız Allah’a ortak koşmuşlar.

Bayık biz olduğı uşbundan ġâfiller ya eyitmeyesiz bayık şirk eyledi atalarumuz ilerüden dağı olduğı

2.

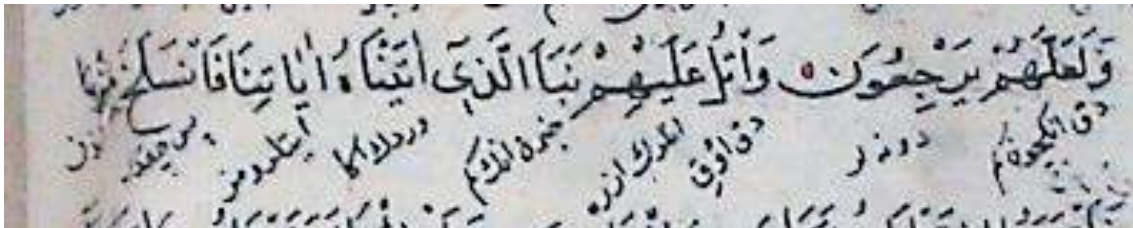

zürriyyeten min ba'dihim efetuhlikunâ bimâ fe'ale-lmubtilûn(e). Vekezâlike nufassilu-l-âyâti

Biz onlardan sonra gelen bir nesiliz. Şimdi bâtila saplanıp kalanların yaptıkları yüzünden bizi helâk mi edeceksin!” demeye kalkışmayasınız. İşte âyetleri böylece ayrı ayrı açıklıyoruz

Nesildük anlardan soñra helâk mı eylersiz bizi andan ötrü kim işledi bâtil işleyiciler dağı ancılayın seçerüz âyetleri

3.

vele'allahum yerci'ûn(e). Vetlu 'aleyhim nebee-llezi âteynâhu âyâtinâ fenseleha minhâ

Hakka dönsünler diye. Kendisine âyetlerimizi verdiğimiz hâlde, onlardan sıyrılıp da

Dağı anuñ-çün kim döneler dağı oğı anlaruñ üzre haberini anuñ kim virdük aña âyetlerümüz pes çıktı andan

4.

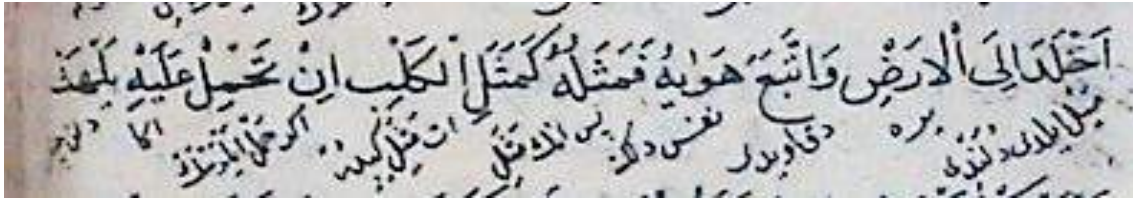

feetbe'ahu-şşeytânu fekâne mine-lgâvîn(e). Velev şî/nâ lerafa'nâhu bihâ velâkinnehu

şeytanın kendisini peşine taktığı, bu yüzden de azgınlardan olan kimsenin haberini onlara anlat. Eğer biz isteseydik o kişiyi delillerimizle yüceltirdik. Fakat o

Pes uydu aña şeytân pes oldu azgunlardan dağı eger dilesedük yüceldeydük anı ol âyetlerle velîkin ol

5.

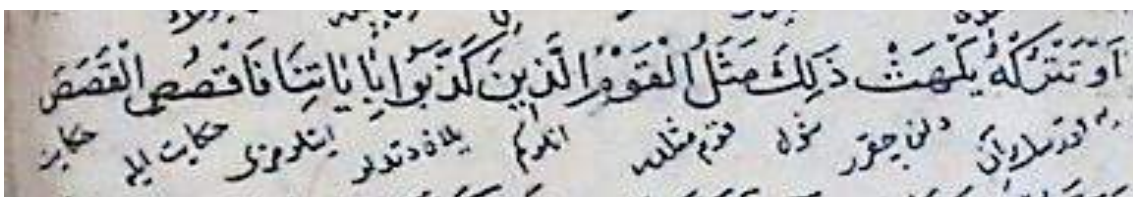

ahlede ilâ-l-ardî vettebe'a hevâhu femeşeluhu kemeşeli-lkelbi in tahmil 'aleyhi yelheş

dünyaya saplanıp kaldı da kendi heva ve hevesine uydu. Onun durumu köpeğin durumu gibidir: Üzerine varsan da dilini sarkıtıp solur;

Meyl eyledi dolandı yire dağı uydu nefis dileğine pes anuñ meşeli it meşeli gibidür eger hamal eylersen aña dilin çıka

6.

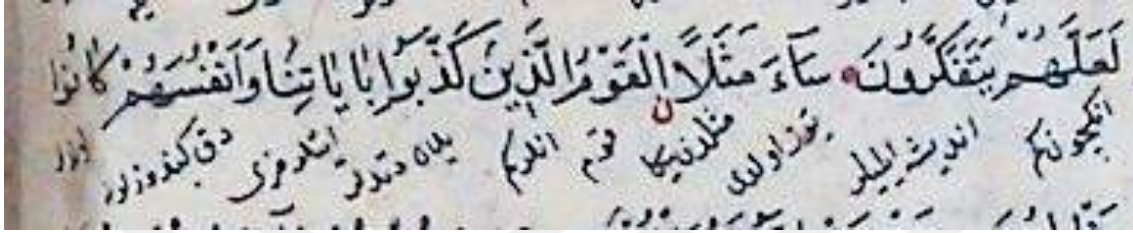

ev tetruk-hu yelheş zâlike meşelu-lkavmi-lleżîne kezżebû bi-âyâtinâ faksusi-lkasasa

kendi hâline bıraksan da dilini sarkıtıp solur. İşte bu, âyetlerimizi yalanlayan toplumun durumudur. Şimdi onlara bu olayları anlat ki

Ya virürseñ anı dilin çıkarur şol kavm meşeldür anlar kim yalan dutdılar âyetlerümüzi hikâyet eyle hikâyet

7.

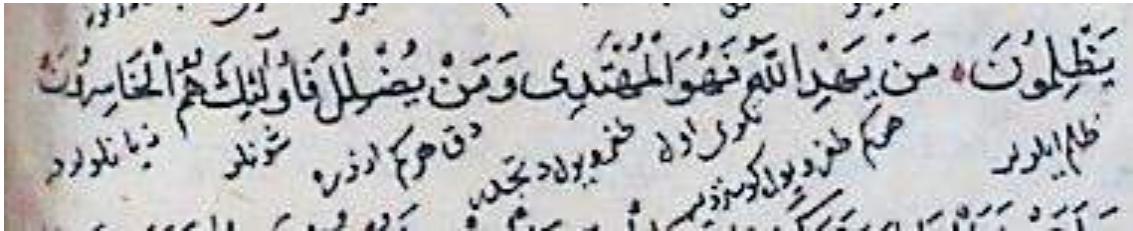

le'allehum yetefekkerûn(e). Sâe meşelen(i)-lkavmu-lleżîne kezżebû bi-âyâtinâ veenfusehum kânû

düşünsünler. Âyetlerimizi yalan sayan ve ancak kendilerine zulmeden bir kavmin durumu ne kötüdür!

Anuñ-çün kim endişe eyleyeler yavuz oldu meşelden yaña kavm anlar kim yalan dutdılar âyetlerümüzi dağı kendüzlerine oldılar

8.

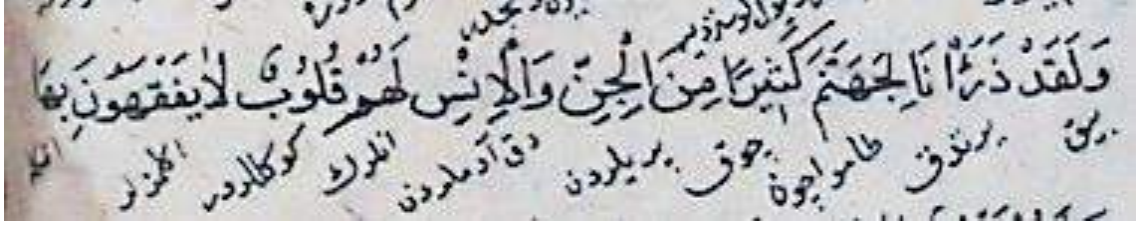

yuzlimûn(e). Men yehdi(A)llâhu fehuve-lmuhted(i) vemen yudlil feulâ-ike humu-lhâsirûn(e).

Allah, kimi doğru yola iletirse, odur doğru yolu bulan. Kimleri de saptırırsa, işte onlar, ziyana uğrayanların ta kendileridir.

Zulm eylerler her kim doğru yol gösterdiyse Tañrı ol doğru yol dutıcidur dağı her kim azdura şunlar ziyānlulardur

9.

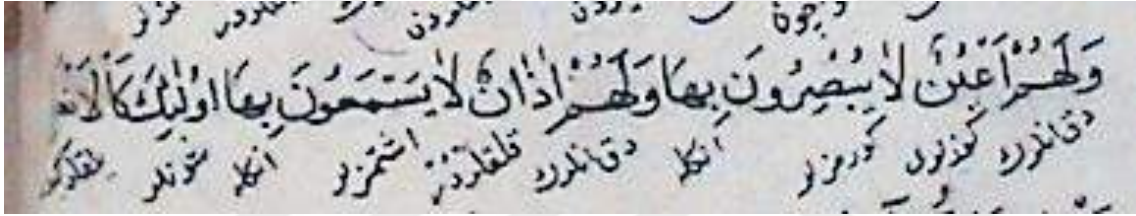

Veled kad žera/nâ licehenneme keşîran mine-lcinni vel-ins(i) lehum kulûbun lâ yefkahûne bihâ

Andolsun biz, cinler ve insanlardan, kalpleri olup da bunlarla anlamayan,

Bayık yaratduk tamu için çok perîlerden dağı âdemlerden anlaruñ gönüllerdür añlamazlar anuñla

10.

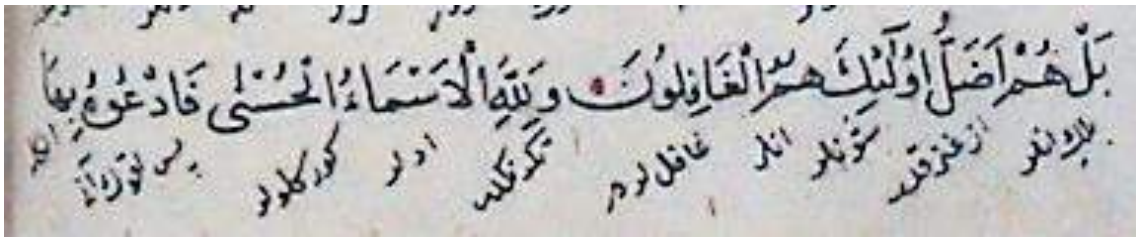

a'yunun lâ yubsirûne bihâ velehum âzânun lâ yesme'ûne bihâ ulâ-ike kel-en'âmi

gözleri olup da bunlarla görmeyen, kulakları olup da bunlarla işitmeyen birçoklarını cehennem için var ettik. İşte bunlar hayvanlar gibi, hatta daha da aşağıdadırlar.

Dağı anlaruñ gözleri görmezler anuñla dağı anlaruñ kulaklardur işitmezler anuñla şunlar yılklarunuñdur

11.

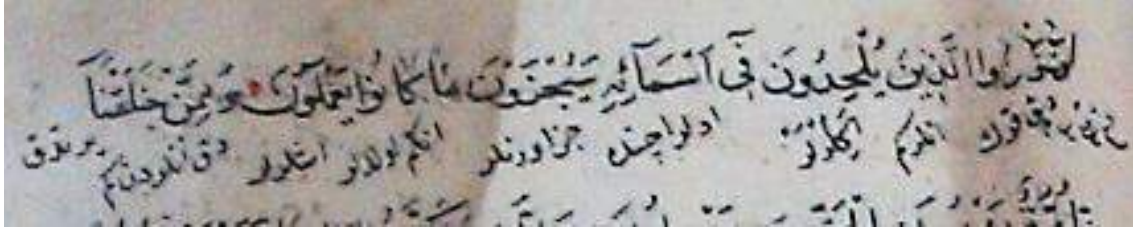
bel hum edall(u) ulâ-ike humu-lgâfilûn(e). Veli(A)llâhi-l-esmâu-lhusnâ fed'ûhu bihâ

İşte bunlar gafillerin ta kendileridir. En güzel isimler Allah'ındır. O'na o güzel isimleriyle dua edin

Belki anlar azğunırakdur şunlar anlar gâfillerdür Tañrı 'nuñdur adlar görklüler pes oquñ añu anuñla

(320) [93a] A' RĀF 180

1.

vezerû-illezîne yulhidûne fi esmâ-ih(i) seyuczevne mâ kânû ya'melûn(e). Vemimmen haleknâ

O'nun isimleri hakkında doğru inançtan sapanları kendi başlarına bırakın. Onlar yaptıklarının cezasını çekecekler! Yarattıklarımızdan,

Dağı koñ anlar kim añılırlar adlar içinde cezâ virenler anı kim oldılar işlerler dağı anlardan kim yaratduk

2.

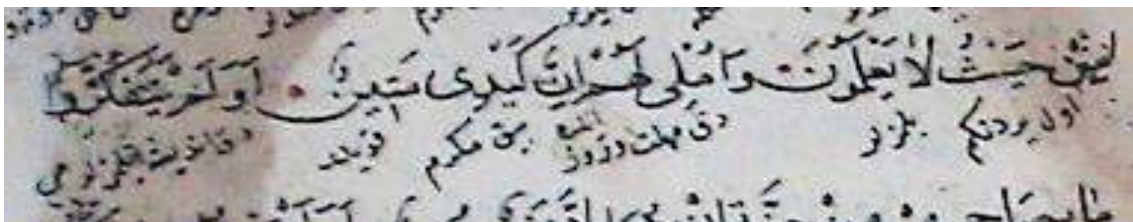

ummetun yehdûne bilhakki vebihî ya'dilûn(e). Vellezîne kezzebû bi-âyatînâ senestedricuhum

hakka sarılarak doğru yolu gösteren ve hak ile adaleti gerçekleştiren bir topluluk vardır. Ayetlerimizi yalan sayanları, ağır ağır felakete götüreceğiz

Bir bölük togru yol gösterürler hakkıla dağı anuñla 'adl eylerler dağı anlar kim yalan dutdılar âyetlerümüze añıl añıl dutavuz anları

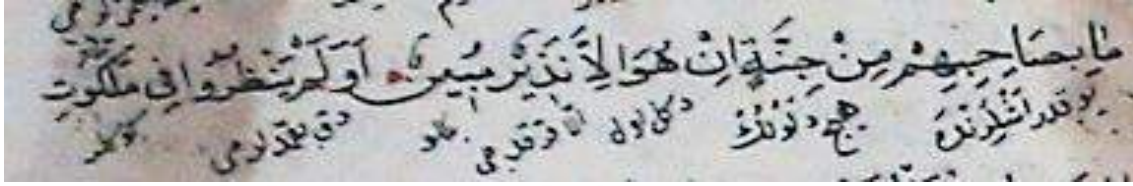
3.

min hayśu lâ ya'lemûn(e). Veumlî lehum inne keydî metîn(un). Eve lem yetefekkerû bilmedikleri yönden. Ben onlara mühlet veririm. Şüphesiz benim tuzağım çetindir. Onlar düşünmediler mi ki

Ol yirden kim bilmezler dağı mühlet virürüz anlara bayık mekrüm koydur dağı endişe eylemezler mi

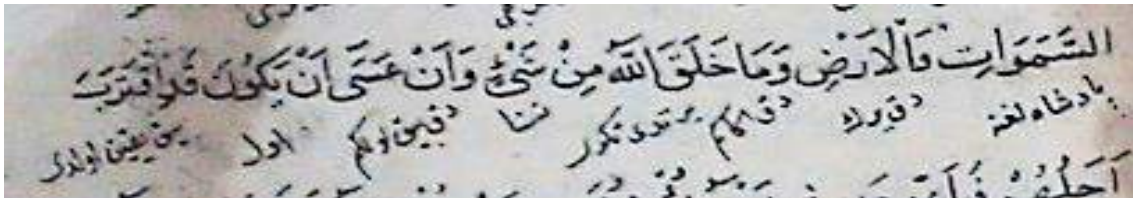
4.

mâ bisâhibihim min cinne(tin) in huve illâ neẓîrun mubîn(un). Evelem yenzurû fî melekûti (çok iyi tanıdıkları, kendileriyle iç içe yaşamış olan) arkadaşlarında (Peygamber'de) delilikten eser yoktur. O, ancak apaçık bir uyarıcıdır. Düşünmüyorlar mı

Yokdur işlerinde hiç delülük degül ol illâ korkudıcı bellü dağı bakmadılar mı gökler

5.

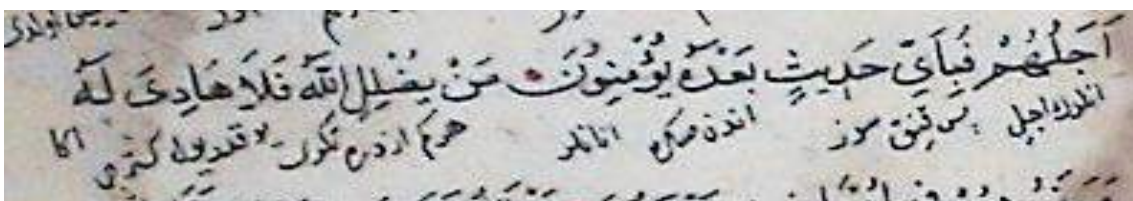

semâvâti vel-ardi vemâ haleka(A)llâhu min şey-in veen 'asâ en yekûne kadi-kterabe

Onlar göklerdeki ve yerdeki sınırsız hükümler ve nizama, Allah'ın yarattığı her şeye, ecellerinin yaklaşmış olabileceğine?

Pâdişâhlığına dağı yirün dağı aña kim yaratdı Tañrı nesne dağı bayık ol kim ol bayık yakın oldı

6.

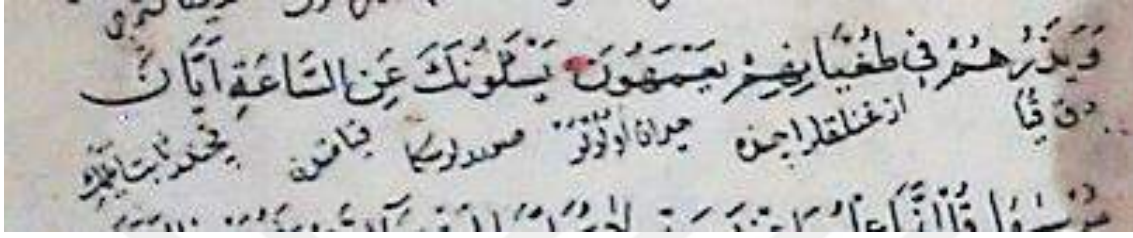

eceluhum febi-eyyi hadîsin ba'dehu yu/minûn(e). Men yudlilî(A)llâhu felâ hâdiye leh(u)

Peki, bundan sonra artık hangi söze inanacaklar? Allah, kimi saptırırsa artık onu doğru yola iletecek kimse yoktur.

Anlaruñ eceli pes kankı söz andan şoñra inanalar her kim azdura Tañrı yokdur yol gösterici aña

7.

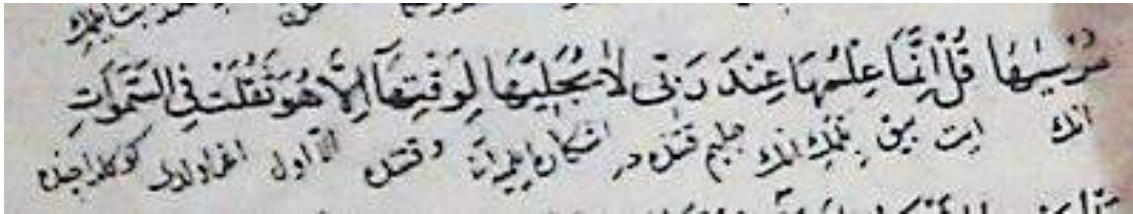

veyezeruhum fi tuğyânihim ya'mehûn(e). Yes-elûneke 'ani-ssâ'ati eyyâne

Allah, onları azgınlıkları içinde bırakır, bocalayıp dururlar. Sana kıyametin ne zaman kopacağını soruyorlar.

Dağı koya azgunluklar içinde hayrân olırlar şorurlar saña kıyâmetden kaçandur sâbit eylemegi

8.

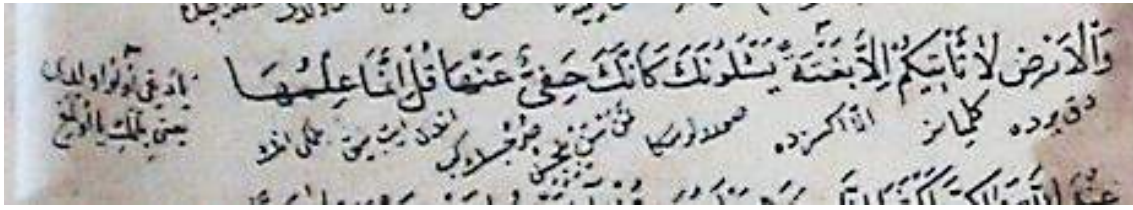

mursâhâ kul innemâ 'ilmuhâ 'inde rabbî^(s) lâ yucellîhâ livaktihâ illâ hu(ve) şekulet fi-ssemâvâti

De ki: "Onun bilgisi ancak Rabbimin katındadır. Onu vaktinde ancak O (Allah) ortaya çıkaracaktır. O göklere de,

Anuñ eyit bayık bilmegi anuñ Çalabum katındadır âşikâre eylemeye anı vaktinde illâ ol ağır oldu gökler içinde

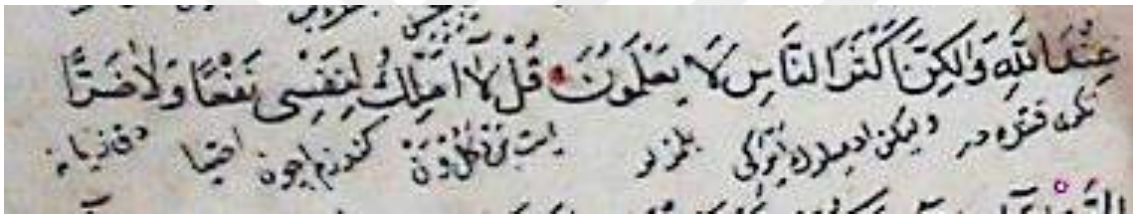
9.

vel-ard(i) lâ te/tikum illâ bağte(ten) yes-elûneke keenneke hafıyyun ‘anhâ kul innemâ ‘ilmuhâ yere de ağır basmıştır. O, size ancak ansızın gelecektir.” Sanki senin ondan haberin varmış gibi sana soruyorlar. De ki: “Onun bilgisi sadece Allah katındadır.

Dağı yirde gelmeyesiz illâ añsuzda şorurlar saña temen sen bilicisin habercisüñ gibi andan eyit bayık bilmegi anuñ yâ dağı ulu oldu ya ‘nî bilmegi yâ ululuğı

10.

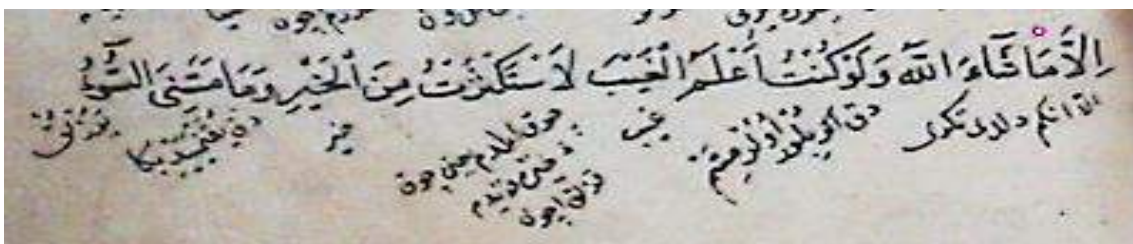

‘inda(A)llâhi velâkinne ekşera-nnâsi lâ ya’lemûn(e). Kul lâ emliku linefsî nef’an velâ darran illâ mâ şâa

Fakat insanların çoğu bilmiyorlar.” De ki: “Allah dilemedikçe ben kendime bir zarar verme ve bir fayda sağlama gücüne sahip değilim.

Tañrı katındadır velîkin âdemîleriñ eyregi bilmezler eyit ben degülven kendüzüm için aşşıya dağı ziyâna

11.

(A)llâh(u) velev kuntu a’lemu-lğaybe lestekşertu mine-lñhayri vemâ messeniye-ssû-/(u)

Eğer ben gaybı biliyor olsaydım, daha çok hayır elde etmek isterdim ve bana kötülük dokunmazdı.

İllâ anı kim diledi Tañrı dağı eger bilür olırmışsam gaybı çok eyledüm ya 'nî çok hayra dutdım kızlık için hayr dağı yakınmasaydı baña yavuzluk

(321) [93b] A' RĀF 188

1.

in enâ illâ neẓîrun vebeşîrun likavmin yu/minûn(e). Huve-lleẓî halekakum min nefsin vâhidetin vece'ale minhâ

Ben inanan bir kavim için sadece bir uyarıcı ve bir müjdeciyim.” Allah, sizi bir tek nefisten yaratan ve kendisi ile huzur bulsun diye

Degülin ben illâ korqudıca dağı muştulayıcı bir kavm inanurlar ol oldur kim yaratdı sizi bir nefsdan dağı eyledi andan

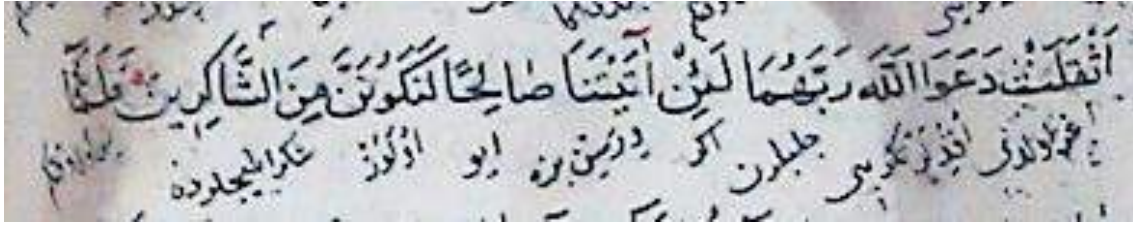
2.

zevcehâ liyeskune ileyhâ felemmâ teğaşşâhâ hamelet hamlen hafifen femerrat bih(i) felemmâ eşini de ondan var edendir. (İnsan) eşiyle birleşince eşi hafif bir yük yüklenir (gebe kalır) ve (bir müddet) onu taşır.

'Avradını ya 'nî Havvâ'yı tā dölene aña pes ol vaqt kim yakınlık eyledi aña yüklendi yük yeyni pes geçdi anuñla pes ol vaqt kim ya 'nî iblīs aldı ... ad kudurdı feriştelere katında yahūd taqdîr cehel evladu hümadur ya 'nî Ādem ve Havvâ oğlanları

3.

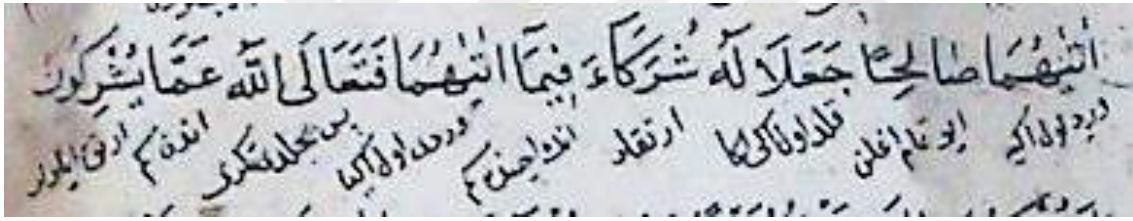

eşkalet de'ava(A)llâhe rabbehumâ le-in âteytenâ sâlihan lenekûnenne mine-şşâkirîn(e). Felemmâ

Gebeliği ağırlaşınca her ikisi de Rableri Allah'a, "Eğer bize iyi ve sağlıklı bir çocuk verirsen, elbette şükredenlerden olacağız" diye dua ederler. Fakat

Ağır oldu oğadılar Tañrı'yu Çalablarını eger viresin bize eyü olavuz şükr eyleyicilerden pes ol vaqt kim

4.

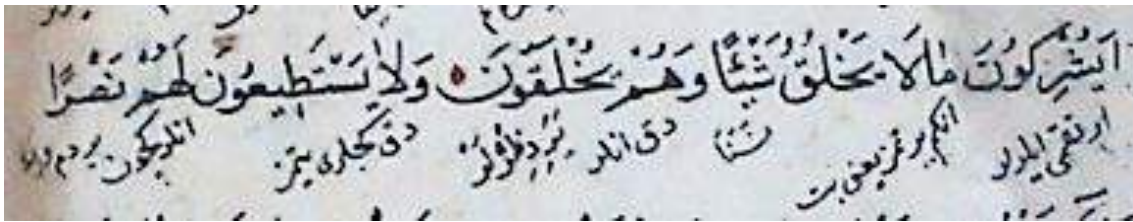

âtâhumâ sâlihan ce'alâ lehu şurakâe fimâ âtâhumâ fete'âla(A)llâhu 'ammâ yuşrikûn(e).

Allah onlara iyi ve sağlıklı bir çocuk verince de, Allah'ın kendilerine verdiği çocuk konusunda O'na ortaklar koşarlar. Allah, onların ortak koştukları şeylerden yücedir.

Virdi ol ikiye eyü tamâm oğlan kıldı ol iki saña ortaqlar anuñ içinde kim virdi ol ikiye pes yüceldi Tañrı andan kim ortak eyleler

5.

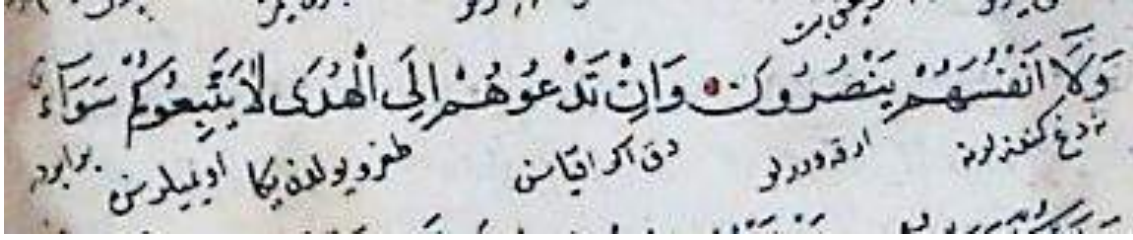

Eyuşrikûne mâ lâ yaħluku şey-en vehum yuħlekûn(e). Velâ yestetî'ûne lehum nasran

Hiçbir şeyi yaratamayan, kendileri yaratılan şeyleri Allah'a ortak mı koşuyorlar? Hâlbuki onlar (edindikleri ilâhlar) ne onlara yardım edebilirler,

Ortak mı eylerler anı kim yaratmaz ya 'nî bet nesne dağı anlar yaradınıhurlar dağı güçleri yitmez anlaruñçün yardım vire aña

6.

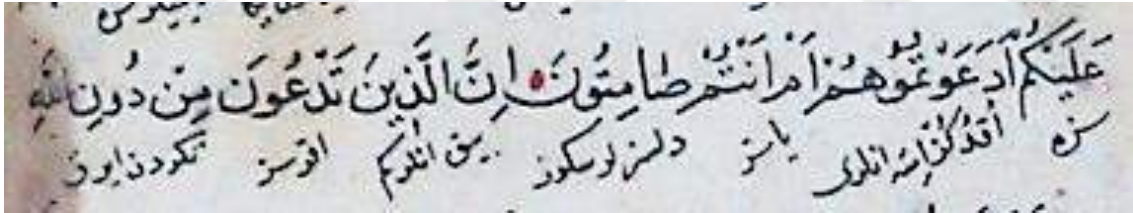

velâ enfusehum yensurûn(e). Ve-in ted'ûhum ilâ-lhudâ lâ yettebi'ûkum sevâun

ne de kendilerine yardım edebilirler. Onları doğru yola çağırırsanız size uymazlar.

Ne dağı kendüzlerine arka virürler dağı eger okıyasın toğru yoldan yaña uymayalar size berâberdür

7.

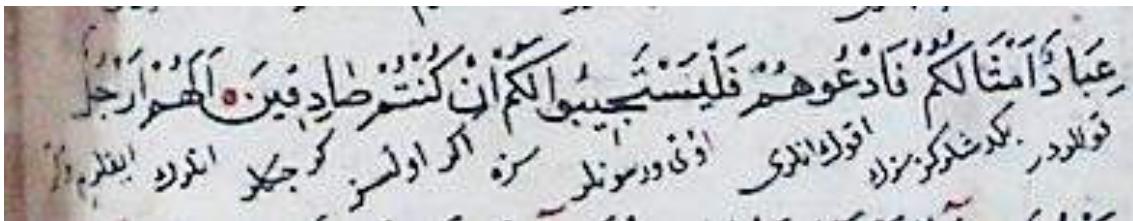

'aleykum ede'avtumûhum em entum sâmîtûn(e). İnnellezîne ted'ûne min dûni(A)llâhi

Onları çağırırsanız da, sussanız da sizin için birdir (sonuç alamazsınız). Allah'ı bırakıp tapındıklarınızın

Size okıduñuz ise anları yâ siz dilsizlersüñüz bayıķ anlar kim okırsız Tañrı'dan ayruķ

8.

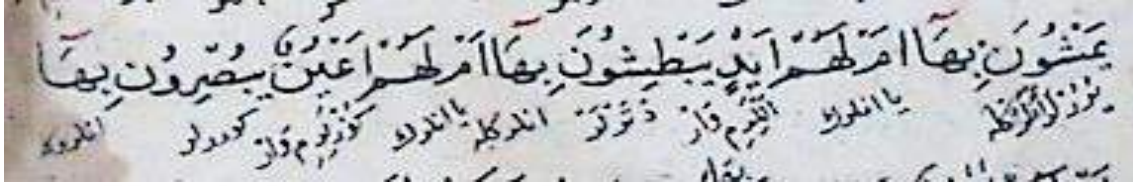

'ibâdun emsâlukum fed'ûhum felyestecîbû lekum in kuntum sâdikîn(e). Elehum erculun

hepsi sizin gibi (yaratılmış) kullardır. Eğer doğru söyleyenler iseniz, haydi hemen onları çağırın da size cevap versinler (duanıza icabet etsinler). Onların yürüyecek ayakları mı var?

Çullardur beñdeşleriñüz sizüñ oquñ anları uyuvirsünler size eger olasız girçekler anlarıñ ayakları mı var

9.

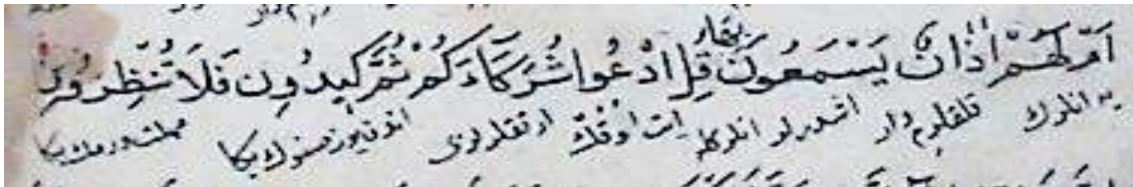

yemşüne bihâ em lehum eydin yebtişüne bihâ em lehum a'yunun yubsirüne bihâ

ahut tutacak elleri mi var? Veya görecek gözleri mi var,

Yörürler anlarıñla yâ anlarıñ elleri mi var dutarlar anlarıñla yâ anlarıñ gözleri mi var görürler anlarıñla

10.

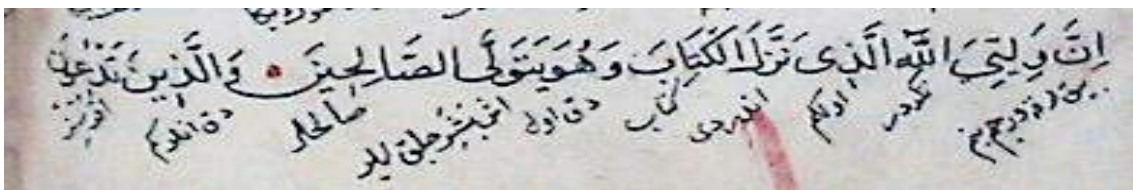

em lehum âzânun yesme'üne bihâ kuli-d'û şurakâekum sümme kîdûni felâ tunzirûn(i).

ya da işitecek kulakları mı var? De ki: "Haydi, çağırın ortaklarınızı, sonra bana tuzak kurun da bana göz açtırmayın bakalım!"

Yâ anlarıñ kulaqları mı var işidürler anlarıñla eyit oquñ ortaklarını andan yüz şunuñ baña mühlet virmeñ baña

11.

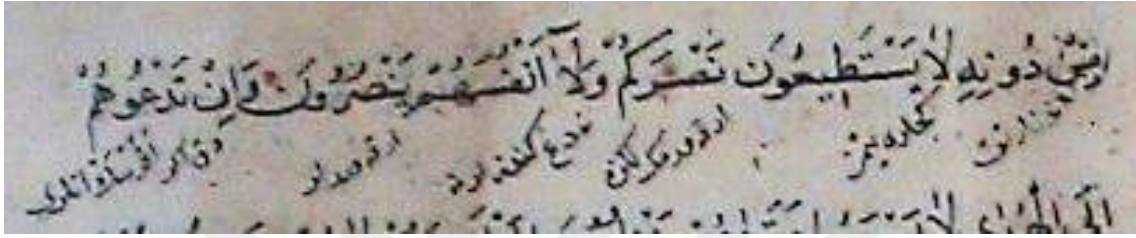

İnne veliyyiya(A)llâhu-İlezi nezzele-İkitâb(e) vehuve yetevellâ-ssâlihîn(e). Vellezîne ted'üne
Çünkü benim velim, Kitab'ı (Kur'an'ı) indiren Allah'tır. O, bütün salihlere velilik eder.
Allah'tan başka taptıklarımızın

*Bayık arka viricüm benüm Tañrı'dur ol kim indürdi kitâb dağı ol iş başarıcılıklılar şâlihler
dağı anlar kim okırsız*

(321) [94a] A'RÂF 197

1.

min dûnihi lâ yestatî'üne nasrakum velâ enfusehum yensurûn(e). Ve-in ted'uhum

ise size yardım etmeğe güçleri yetmez. Onlar kendilerine de yardım edemezler. Eğer onları,

*Andan ayruk güçleri yitmez arka virmekligine ne dağı kendüzlerine arka virürler dağı eger
okırsañ anları*

2.

ilâ-lhudâ lâ yesme'û veterâhum yenzurûne ileyke vehum lâ yubsirûn(e). Hüzi-l'afve

doğru yola çağırırsanız işitmezler. Sen onların sana baktıklarını görürsün, hâlbuki onlar
görmezler. Sen af yolunu tut,

*Toğru yoldan yaña işitmeyeler dağı göresiz anları baqarlar gözleriyle saña dağı anlar
görmezler dest ... dutmağı*

3.

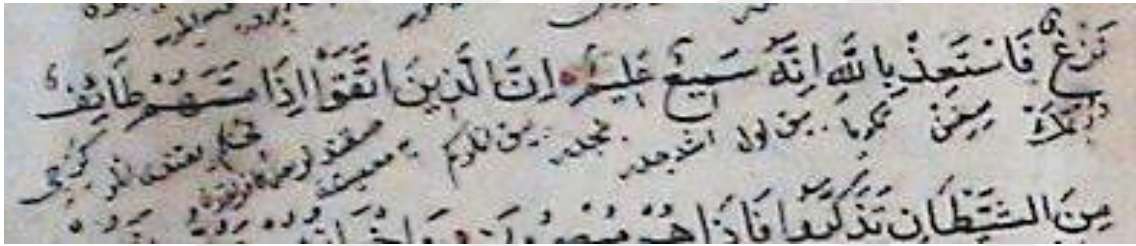

ve/mur bil'urfı vea'rid 'ani-lcâhilîn(e). Ve-immâ yenzeġanneke mine-şşeytâni

iyiliġi emret, cahillerden yüz çevir. Eġer şeytandan bir kışkırtma seni dürterse,

Dağı buyur eyülük dağı yüz döndür bilmezlerden dağı eger dutarsa seni dirde ya'nî vesvese eyleser şeytândan

4.

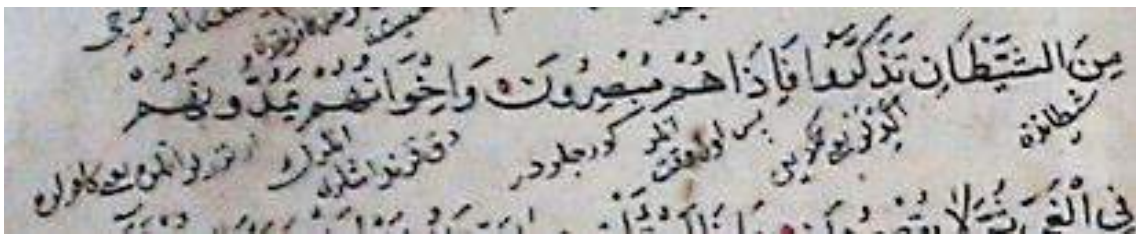

nezġun feste'iz bi(A)llâh(i) innehu semî'un 'alîm(un). İnne-lleżîne-ttekav izâ messehum tâ-ifun

hemen Allah'a sığın. Şüphesiz O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. Şüphe yok ki Allah'a karşı gelmekten sakınanlar,

Durutmañ sığın Tañrı'ya bayık ol işidicidür bilicidür bayık anlar kim şakındılar ya'nî kâfirlikdan yâ ma'siyetden kaçan kim yakındı anlar girici

5.

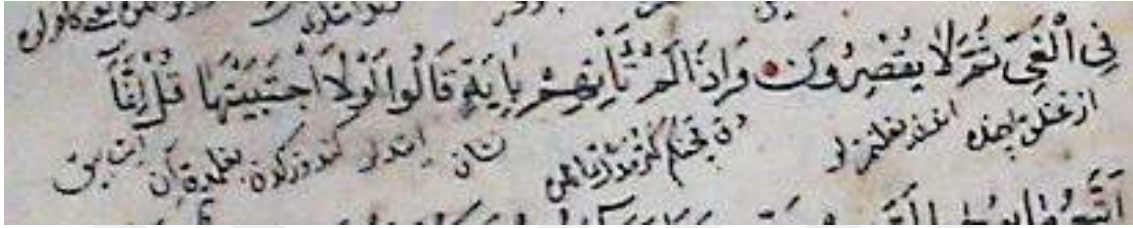

mine-şşeytâni tezekkerû fe-izâ hum mubsirûn(e). Ve-ihvânuhum yemuddûnehum

kendilerine şeytandan bir vesvese dokunduğu zaman iyice düşünürler (derhal Allah'ı hatırlarlar da) sonra hemen gözlerini açarlar. Şeytanlara kardeş olanlara gelince, şeytanlar onları azgınlığın içine çekerler,

Şeytândan aındılar ya 'nî Tañrı'yi pes ol vaqt anlar görıcilerdür daķı qarındaşları anlaruñ artururlar anlara ya 'nî kâfirlere

6.

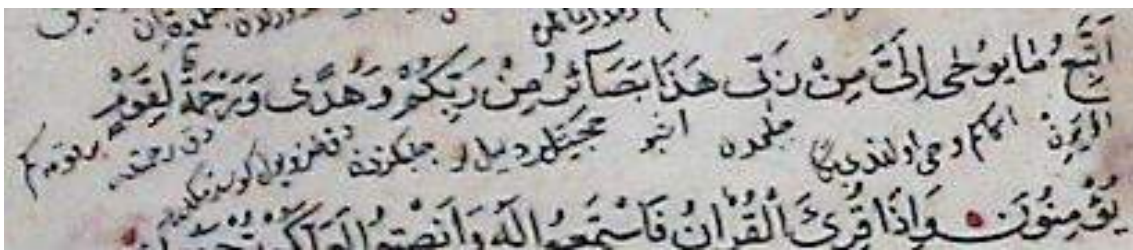

fi-lğayyi şümme lâ yuksirûn(e). Ve-izâ lem te/tihim bi-âyetin kâlû levlâ-ctebeytehâ kul innemâ

sonra da bundan hiç geri durmazlar. (Ey Muhammed!) Onlara (istedikleri) bir âyet getirmediğin zaman (alay ederek) derler ki: “Onu (da) bir yerlerden derleyip toplasaydın ya.” De ki: “Ben ancak Rabbinden bana vahyedilene uymaktayım.

Azgunluk içinde andan yığlanmazlar daķı kaçan kim getürmedüñ anlara nişân eytdiler kendüzüñden yığlamaduk anı eyit bayıķ

7.

ettebi'u mâ yûhâ ileyye min rabbî hâzâ besâ-iru min rabbikum vehuden veraħmetun likavmin

Bu (Kur'an âyetleri), Rabbinizden gelen basiretlerdir (Gönül gözlerini aydınlatan nurlardır). İman edecek bir topluluk için bir hidayet kaynağı ve bir rahmettir.”

Uyarın aña kim vaħy olındı baña Çalabumdan uşbu ħüccetler deliller Çalabuñuzdan daķı toğru yol göstermekdür daķı raħmetdür bir kavme kim

8.

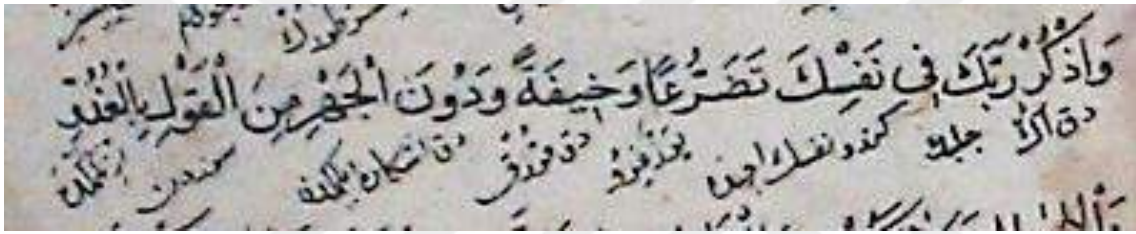

yu/minûn(e). Ve-izâ kuri-e-lkur-ânu festemi'û lehu veensitû le'allekum turhamûn(e).

Kur'an okunduğu zaman ona kulak verip dinleyin ve susun ki size merhamet edilsin.

İnanurlar dağı kaçana Kurân işidiûn anı dağı diñesüz turuñ anuñ-çün kim rahmet gele size

9.

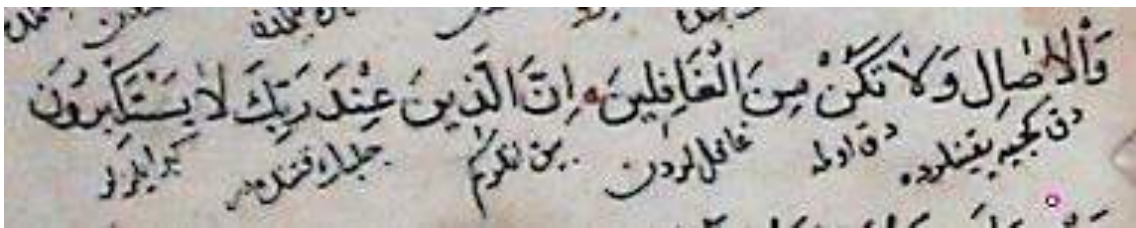

Vežkur rabbeke fî nefsike tedarru'an vehîfeten vedûne-lcehri mine-lkavli bilgüduvvi

Rabbini, içinden yalvararak ve korkarak, yüksek olmayan bir sesle sabah-

Dağı añ Çalabuñ kendü nefsiñ içinde yavuzgaru dağı kork dağı āşikâre eylemekden sözden irkeñde

10.

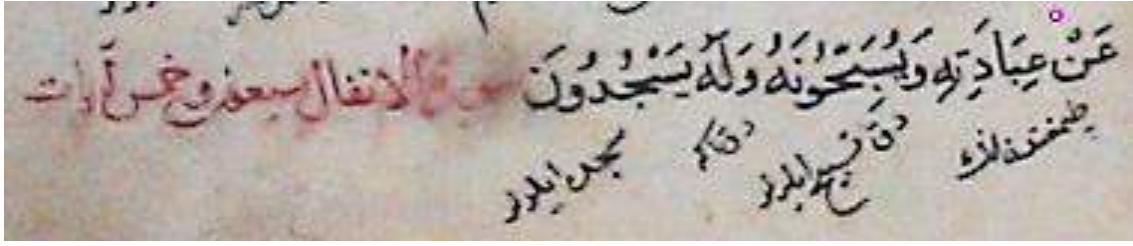

vel-âsâli velâ tekun mine-lgâfilîn(e). İnne-lleżîne 'inde rabbike lâ yestekbirûne

akşam zikret ve gafillerden olma. Şüphesiz Rabbin katındaki (melek)ler O'na ibadet etmekten büyüklenmezler.

Dağı giceye yakınlarda dağı olma gâfillerden bayık anlar kim Çalabuñ katındadır kibr eylemezler

11.

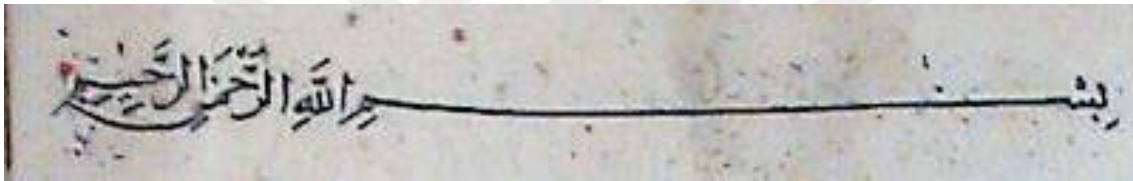
‘an ‘ibâdetihi veyusebbihûnehu velehu yescudûn(e).

O’nu tesbih ederler ve yalnız O’na secde ederler.

Tapunmağdan anuñ dağı tesbîh eylerler dağı aña secde eylerler

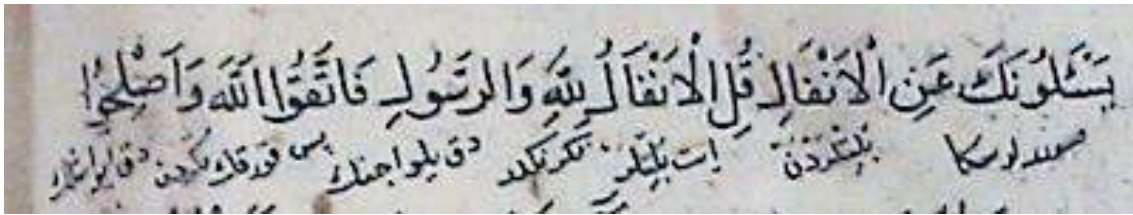
SÛRETÜ’L - ENFÂL

(322) [94b] ENFÂL 1

Bismillâhirrahmânirrahîm

1.

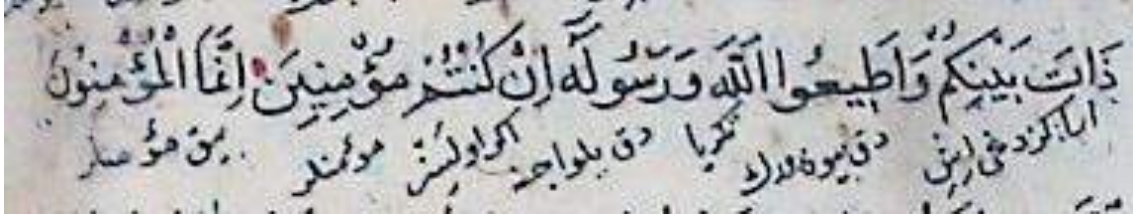

Yes-elûneke ‘ani-l-enfâl(i) kuli-l-enfâlu li(A)llâhi ve-rasûl(i) fettekû(A)llâhe veaslihû

Ey Muhammed!) Sana ganimetler hakkında soruyorlar. De ki: “Ganimetler, Allah’a ve Resûlüne aittir. O hâlde, eğer mü’minler iseniz Allah’a karşı gelmekten sakının,

Şorarlar saña bayıtlardan eyit bayıtlar Tañrı’nuñdur dağı yalavaçınıñ pes korkuñ Tañrı’dan dağı eyü işlen

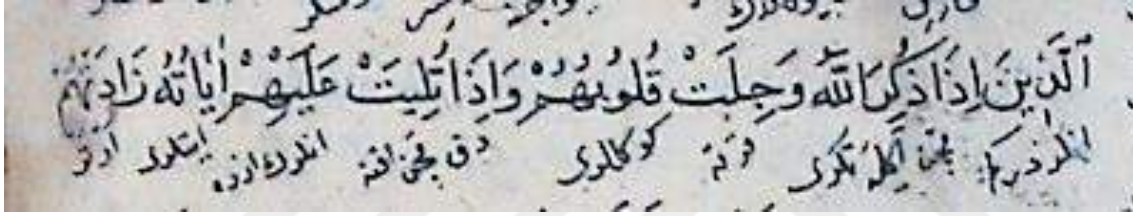
2.

zâte beynikum veatî`û(A)llâhe verasûlehu in kuntum mu/minîn(e). Innemâ-lmu/minûne aranızı düzeltin, Allah ve Rasûlüne itaat edin.” Mü`minler ancak o kimselerdir ki;

Arañuzdağı işi dağı uyuvirüñ Tañrı'ya dağı yalavaçına eger olasız mü`mînler bayık mü`mînler

3.

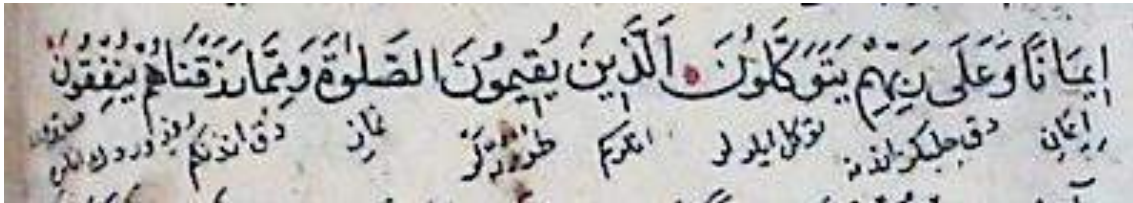

leżîne izâ zükira(A)llâhu vecilet kulûbuhum ve-izâ tuliyet ‘aleyhim âyâtuhu zâdet-hum

Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir. O'nun âyetleri kendilerine okunduğu zaman (bu) onların imanlarını artırır.

Anlardur kim kaçan añıla Tañrı korça göñülleri dağı kaçan okına anlaruñ üzre âyetleri artur

4.

îmânen ve`alâ rabbihim yetevkkelûn(e). Elleżîne yukîmûne-ssalâte vemimmâ rakeknâhum yunfikûn(e).

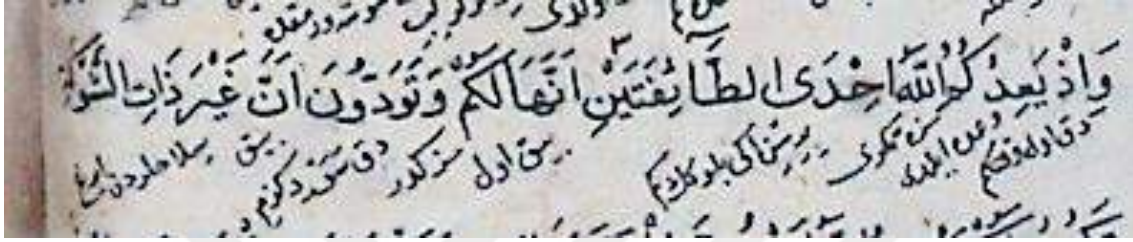
Onlar sadece Rablerine tevekkül ederler. Onlar namazı dosdoğru kılan, kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah yolunda harcayan kimselerdir.

Yucâdilüneke fi-lhakkı ba'de mâ tebeyyene keennemâ yusâküne ilâ-lmevti vehum yenzurûn(e).

Gerçek apaçık ortaya çıktıktan sonra, sanki göz göre göre ölümüne sürülüyorlarmış gibi seninle o konuda tartışıyorlardı.

Tartışmalar seniñle haqq içinde andan soñra kim bellü oldı tamâm sürünürler gibi ya'nî ... varmağda andan yaña dağı anlar baqarlarken

8.

Ve-iz ya'idukumu(A)llâhu ihdâ-ttâ-ifeteyni ennehâ lekum veteveddûne enne ğayra zâti-şşevketi

Hani Allah size iki taifeden birini, o sizindir diye va'dediyordu. Siz de güçsüz olanın sizin olmasını istiyordunuz.

Dağı ol vaqt kim va'de eyledi size Tañrı birisini iki bölükler kim bayıq ol sizüñdür dağı severdüñüz mi bayıq silâhlardan yarağ

9.

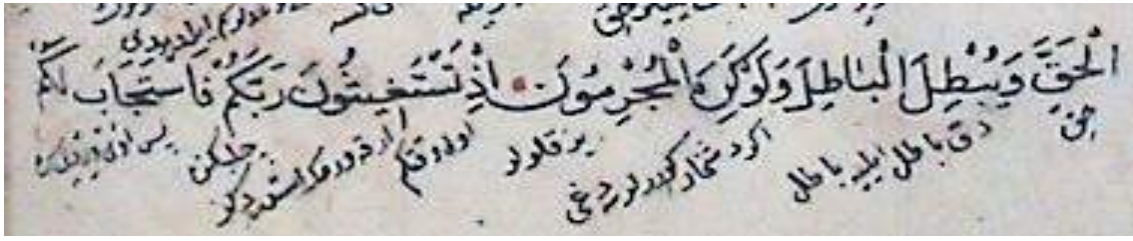

tekûnu lekum veyurîdu(A)llâhu en yuhikka-lhakka bikelimâtihi veyakta'a dâbira-lkâfirîn(e).
Liyuhikka

Oysa Allah, sözleriyle hakkı meydana çıkarmak ve kâfirlerin ardını kesmek istiyordu.

Ola size dağı dilerdi Tañrı kim şâbit eyleyeler haqqı sözleriyle dağı kese ya'nî va'adler kim eylediği soñü kâfirlerüñ şâbit

10.

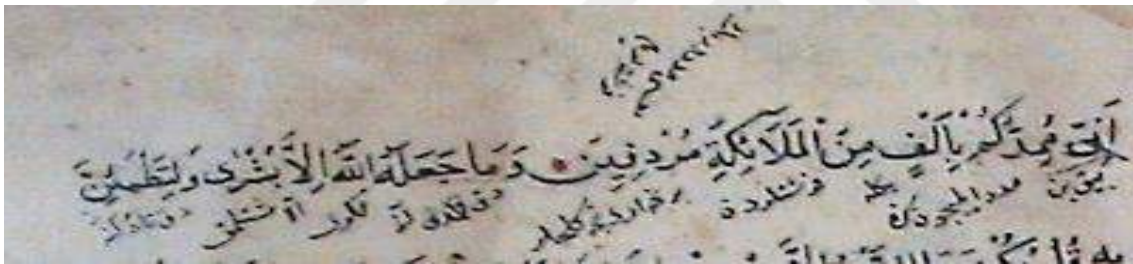
hakka veyubtile-lbâtile velev kerihel-mucrimûn(e). İz testeğîsûne rabbekum festecâbe lekum

Bu, suçlular hoşlanmasa da Allah'ın hakkı ortaya çıkarması ve batılı ortadan kaldırması içindi. Hani Rabbinizden yardım istiyor, yalvarıyordunuz. O da diye cevap vermişti

Haqqı dağı bātıl eyleye bātıl eger düşhâr görürler dağı yazuklular ol vaqt kim arqa virmek istediürdüñüz Çalabuñuza pes uyuvirdük size

(322) [95a] ENFĀL 9

1.

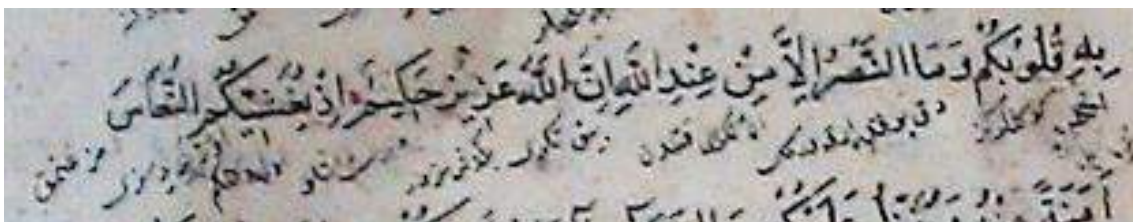

ennî mumiddukum bi-elfin mine-lmelâ-iketi murdifin(e). Vemâ ce'alehu(A)llâhu illâ buşrâ velitatme inne

“Ben size ard arda bin meleklerle yardım ediyorum” diye. Allah bunu, sadece bir müjde olsun ve onunla kalpleriniz yatışsın diye yapmıştı.

Bayık ben meded eyleyiciven size biñle ferîştelerden birince ardınca geliciler ya nî meded virmek ferîştelerle dağı kılmadı aña Tañrı illâ muştulamağ dağı tā dölene

2.

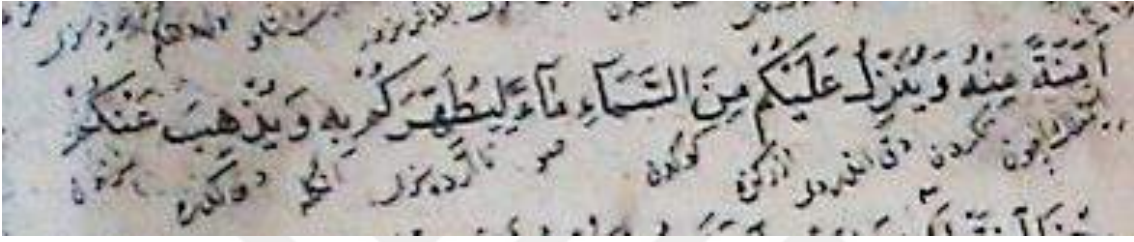

bihi kulûbukum vemâ-nnasru illâ min ‘indi(A)llâh(i) inna(A)llâhe ‘azîzun hakîm(un). İz yuğaşşîkumu-nnu’âse

Yoksa yardım ancak Allah katındandır. Şüphesiz Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Hani (Allah) kendi tarafından bir güvenlik olarak sizi hafif bir uykuya daldırıyor;

Anuñla gönüllerüñüz dağı yokdur arka virmek illâ Tañrı katından bayık Tañrı beñdeşsizdür dürüst işlü ol vaqt kim uyhu virdi sizi imızganmak

3.

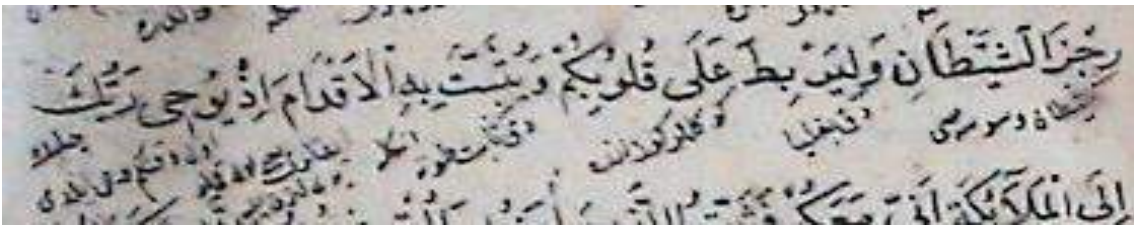

emeneten minhu veyunezzilu ‘aleykum mine-ssemâ-i mâen liyutahhirakum bihi veyuzhibe ‘ankum

sizi temizlemek, sizden şeytanın vesvesesini gidermek,

Eminlik için Tañrı’dan dağı indürdi üzerüñüze gökden şu tâ arıda sizi anuñla dağı gidere sizden

4.

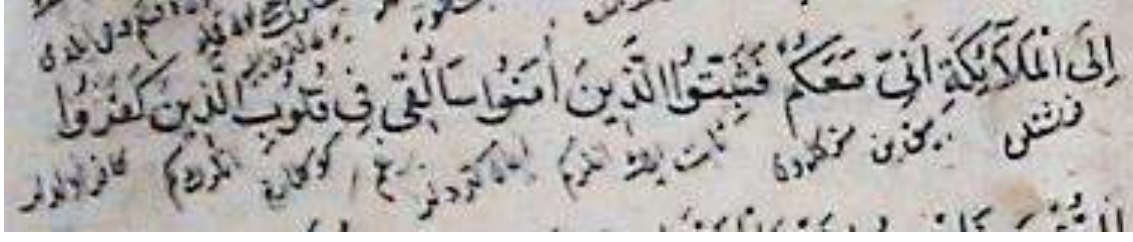
ricze-şşeytâni veliyerbita ‘alâ kulûbukum veyuşebbite bihi-l-akdâm(e). İz yûhî rabbuke

kalplerinizi pekiştirmek ve ayaklarınızı sağlam bastırmak için üzerinize gökten yağmur yağdırıyordu.

Hani Rabbin

Şeytân vesvesesi dağı yığlaya gönüllerüñüz üzre dağı şâbit tuta anuñla ayakları ya’nî ... ol vaqt kim vahy eyledi Çalabuñ

5.

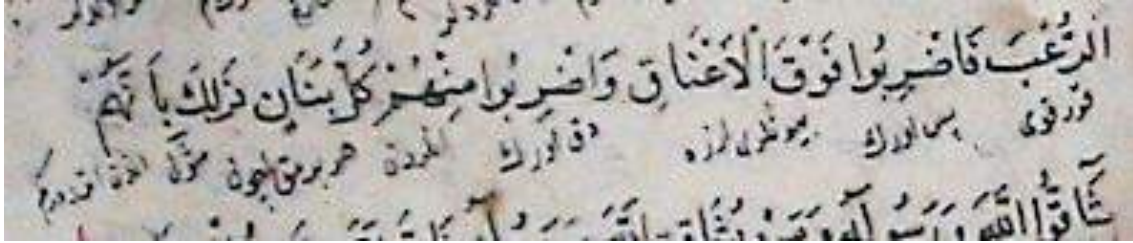

meleklerle, ilâ-lmelâ-iketi ennî me'akum feşebbitû-lleżîne âmenû seulkî fi kulûbi-lleżîne keferû

“Ben sizinle beraberim. İman edenlere sebat verin. Ben kâfirlerin kalplerine korku salacağım.

Feriştelere bayık ben sizünleven şâbit eyleñ anlar kim imân getürdiler bırağam göñüllerine anlaruñ kim kâfir oldular

6.

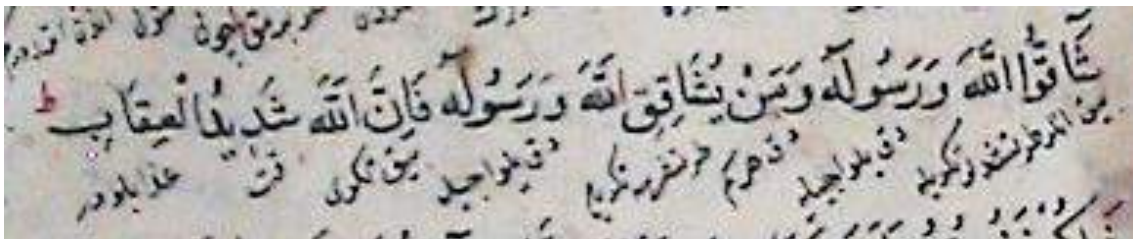

ru'be fadribû fevka-l-a'nâki vadribû minhum kulle benân(in). Zâlike bi-ennelum

Şimdi vurun boyunlarının üstüne. Vurun, onların bütün parmaklarına” diye vahyediordu. Bu, onların Allah'a ve Resûlüne karşı gelmelerindedir.

Çorquyı pes uruñ boyunları üzre dağı uruñ anlardan her barmaq için şol andan ötrüdüür kim

7.

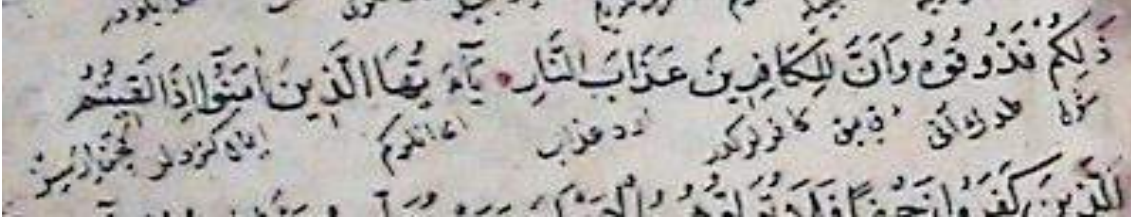

şâkkû(A)llâhe verasûlehu(u) vemen yuşâkiki(A)llâhe verasûlehu fe-inna(A)llâh şedîdu-l'ikâb(i).

Her kim de Allah'a ve Resûlüne karşı gelirse bilsin ki Allah'ın cezası şiddetlidir.

Bayık anlar tartışdılar Tañrı'yla dağı yalavaçıyla dağı her kim tartışırsa Tañrı'yla dağı yalavaçıyla bayık Tañrı katı 'azābludur

8.

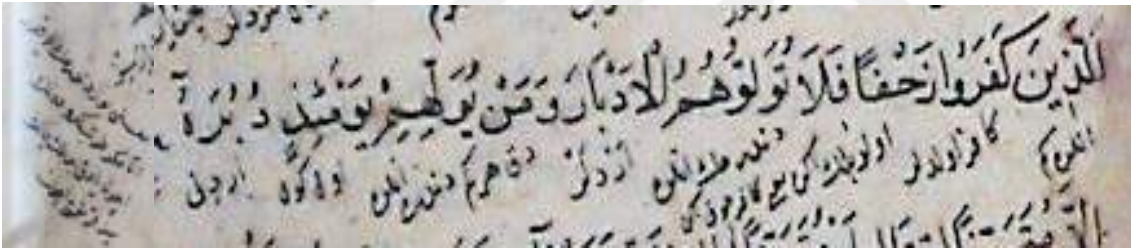

Žâlikum feżûkûhu veenne ilkâfirîne 'azâbe-nnâr(i). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû izâ lakîtumu

İşte şimdi siz tadın onu! Kâfirlere bir de cehennem azabı vardır. Ey iman edenler. Savaş düzeninde iken kâfirlerle karşılaştığınız zaman

Şol taduñ anı dağı bayık kâfirlerüñdür od 'azāb ey anlar kim ĩmān getürdiler kaçan iresiz

9.

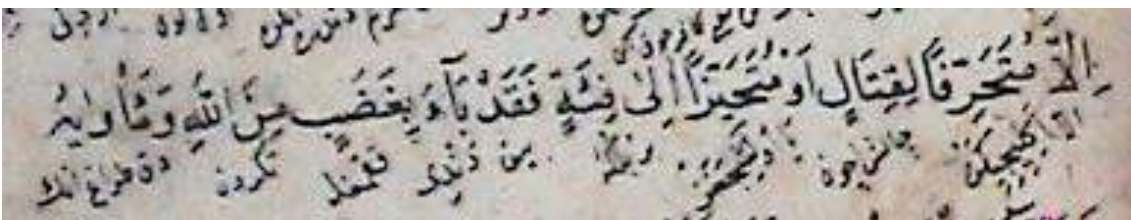

leżîne keferû zahfen felâ tuvellûhumu-l-edbâr(a). Vemen yuvellihim yevme-izın duburahu

sakin onlara arkanızı dönmeyin (savaştan kaçmayın). -Savaş taktiği olarak düşmanı vurmak için çekilme, ya da diğeri bir birliğe katılmak durumu hariç- böyle bir günde her kim onlara arkasını dönerse mutlaka o,

Anlara kim kâfir oldılar ulu bölük iken ya 'nî kâfir çok iken döndürmeñ anlara ardlar dağı her kim döndüre anlara ol gün ardını ya 'nî yüz döndürmek yokdur illâ meger tartub geri dönmek için yâ dağı bir bölük çalışa siz karındaş için

10.

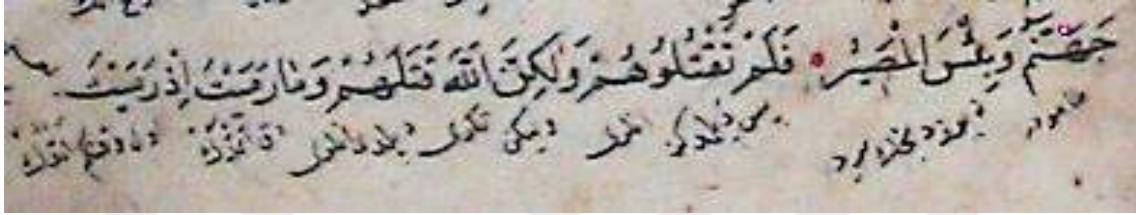

duburahu illâ muteharrifen likitâlin ev mutehayyizen ilâ fi-etin fekad bâe bigadabin
mina(A)llâhi veme/vâhu

Allah'ın gazabına uğramış olur. Onun varacağı yer de

*İllâ egleniciñüze çalış için yâ ulaşacağız bir bölüğe bayık döndi kaçımağla Tañrı'dan dağı
turağ anuñ*

11.

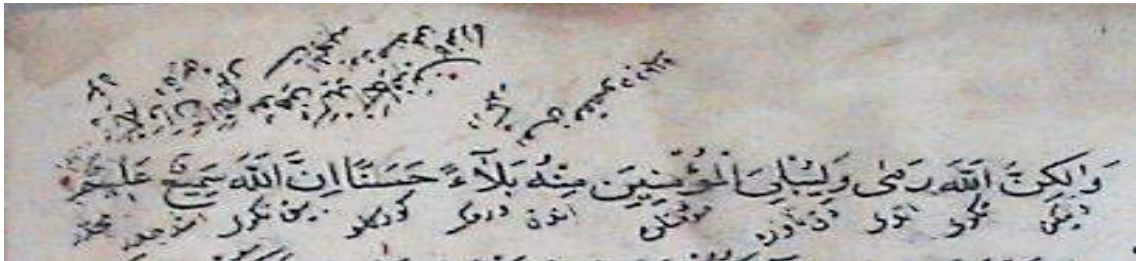
cehennem(u) vebi/se-lmasîr(u). Felem taktulûhum velâkinna(A)llâhe katelehum vemâ
rameyte

cehennemdir. Ne kötü varılacak yerdir orası! (Savaşta) onları siz öldürmediniz, fakat Allah onları öldürdü. Attığın zaman da sen atmadın,

*Ŧamudur ne yavuz dönecek yirdür bayık depelemediñüz anları velîkin Tañrı depeledi anları
dağı atmaduñ ol vaqt kim atduñ*

(323) [95b] ENFĀL 17

1.

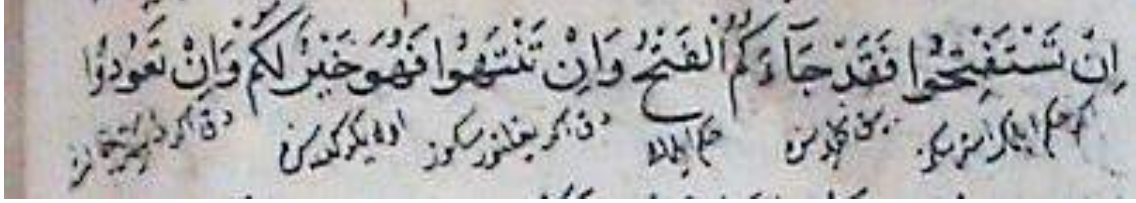

velâkinna(A)llâhe ramâ veliyubliye-lmu/minîne minhu belâen hasenâ(en) inna(A)llâhe
semî'un 'alîm(un).

fakat Allah attı. Mü'minleri, tarafından güzel bir imtihanla denemek için Allah öyle
yaptı.Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

Velikin Tañrı atdı tã vire mü'mînlerẽ andan virmek ya'nĩ maqşud depelemek virmekdür görklü bayıq Tañrı işidicidir bilicidir şol daqı bayıq Tañrı ... eyleyicidir yavuz şandığın kãfirlere

2.

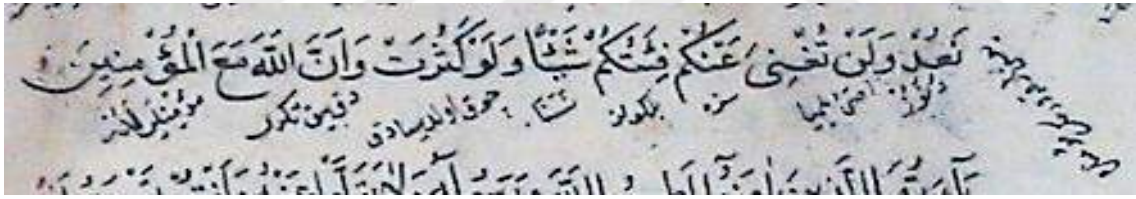

İn testefihû fekad câekumu-lfeth(u) ve-in tentehû fehuve hayrun lekum ve-in te'ûdû

(Ey inkârcılar!) Eğer fetih istiyorsanız işte size fetih geldi. Eğer (peygambere karşı gelmekten) vazgeçerseniz, bu sizin için daha hayırlı olur. Eğer dönerseniz

Eğer hükme eylemek isterseñüz bayıq geldi size hükme eylemek bayıq eğer yığlanursañuz ol yegrekdür size daqı eğer dönesiz hãlise

3.

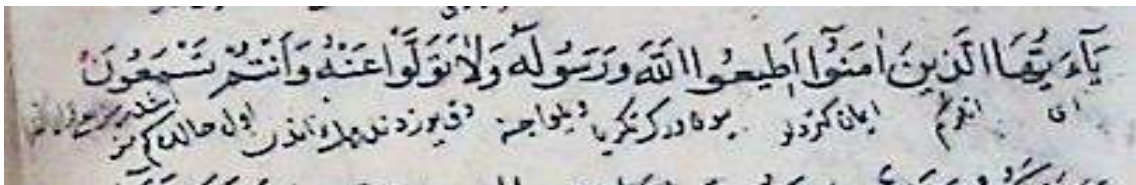

ne'ud velen tuğniye 'ankum fi-etukum şey-en velev keşurat veenna(A)llâhe me'a-lmu/minîn(e).

biz de döneriz. Çok olsa bile topluluğunuz size hiç fayda vermez. Çünkü Allah mü'minlerle beraberdir.

Dönevüz aşşı eylemeye size bölükler nesne çok oldıysaduq daqı bayıq Tañrı mü'mînler iledür ya'nĩ arqa virmek mü'mînlerẽ

4.

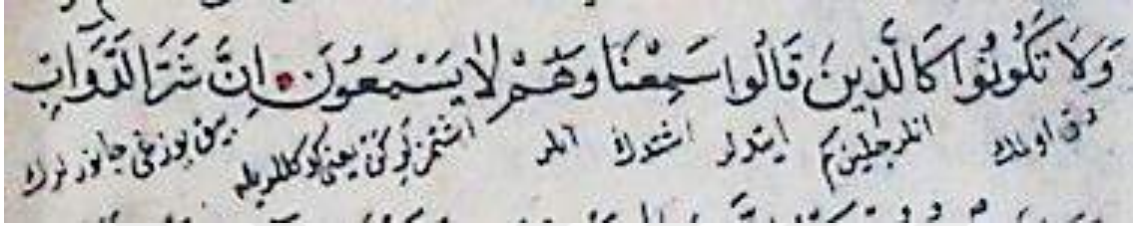

Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû atî'û(A)llâhe verasûlehu velâ tevellev 'anhu veentum tesme'ûn(e).

Ey iman edenler! Allah'a ve Resûlüne itaat edin ve (Kur'an'ı) dinlediğiniz hâlde ondan yüz çevirmeyin.

Ey anlar kim îmân getürdiler boyun virüñ Tañrı 'ya ve yalavaçına dağı yüz döndürmeñ andan ol halde kim siz işidürsüz ya 'nî Kuran

5.

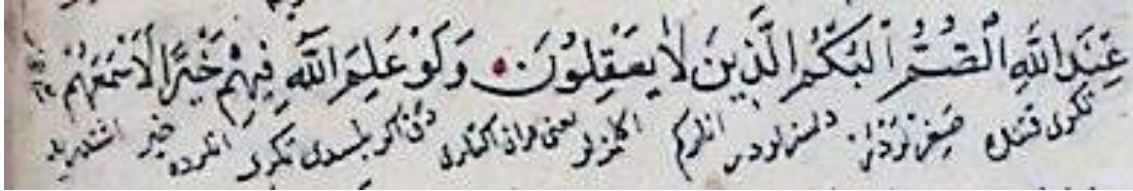

Velâ tekûnû kelleżîne kâlû semi'nâ vehum lâ yesme'ûn(e). İnne şerra-ddevâbbi 'inda

İşitmedikleri hâlde, “işittik” diyenler gibi de olmayın.

Dağı olmañ anlar halin kim işidürler işidüñ anlar işidmezleriken ya 'nî gönülleriyle bayık yazuğı cānverleriñ

6.

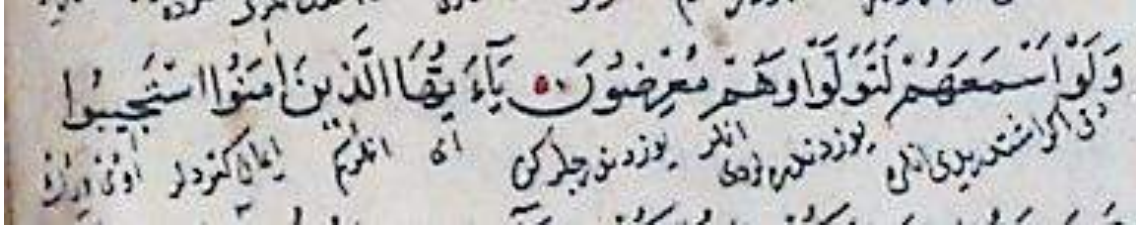

(A)llâhi-ssummu-lbukmu-lleżîne lâ ya'kilûn(e). elev 'alima(A)llâhu fihim hayran leesme'ahum

Şüphesiz, yeryüzünde yürüyen canlıların Allah katında en kötüsü, akıllarını kullanmayan (gerçeği görmeyen) sağırlar, dilsizlerdir. Allah, onlarda bir hayır (hakka yöneliş) olduğunu bilseydi,

Tañrı katında şağırlardur dilsüzlerdür anlar kim añlamazlar ya 'nî Kuran öğitleri dağı eger bilse di Tañrı anlarda hayr işidüreydi

7.

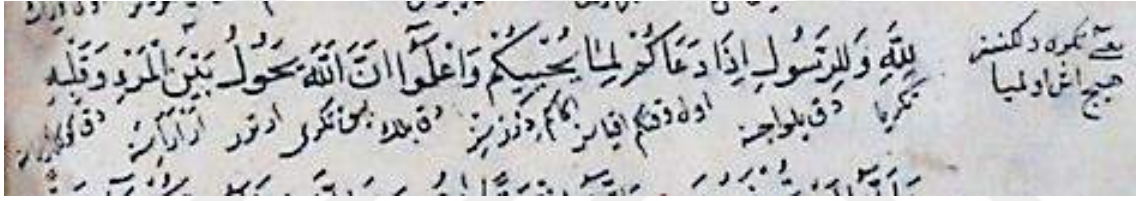
velev esme'ahum letevellev vehum mu'ridûn(e). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû-stecîbû

elbette onlara işittirirdi. Onlara işittirseydi dahi mutlaka yine yüz çevirerek dönüp giderlerdi.

Ey iman edenler! Size hayat verecek şeylere sizi çağırdığı zaman,

Dağı eger işitdüreydi anlara yüz döndürelərđ anlar yüz döndüricilerken ey anlar kim imân getürdiler uyuvirün

8.

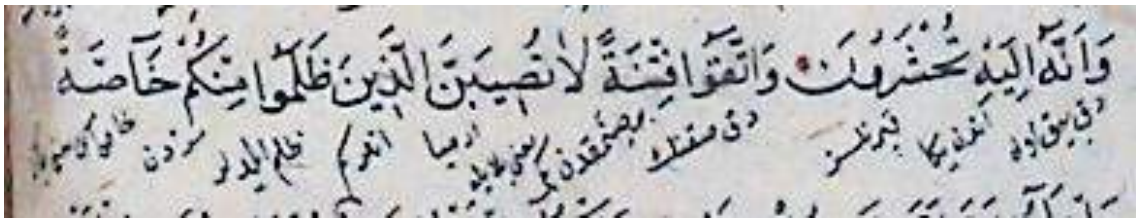

(A)llâhi velirrasûli izâ de'âkum limâ yuhyîkum va'lemû enna(A)llâhe yahûlu beyne-lmer-i vekalbihi

Allah'ın ve Resûlü'nün çağrısına uyun ve bilin ki Allah, kişi ile kalbi arasına girer.

Tañrı'ya dağı yalavaçına ol vaqt kim oқыasız aña kim direr sizi dağı bilün bayık Tañrı ertürür er arasına dağı gönüller arasına ya 'nî Tañrı dilegenesiz hiç iş olmaya

9.

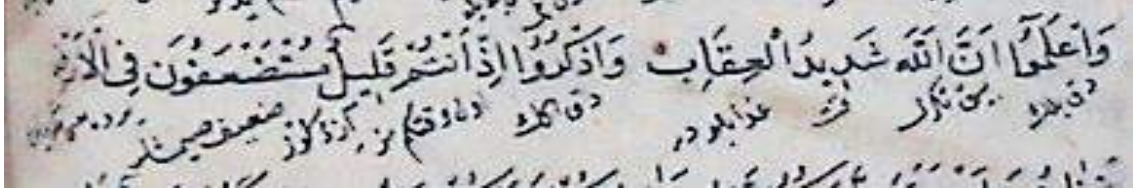

vennehu ileyhi tuşşerûn(e). Vettekû fitneten lâ tusîbenne-lleżîne zalemû minkum hâssa(ten)

Yine bilin ki, O'nun huzurunda toplanacaksınız. Sadece içinizden zulmedenlere erişmekle kalmayacak olan bir azaptan sakının

Dağı bayık ol andan yaña kayrınılasız dağı şakınıñ bir şınamaqdan kimi ya'nī ... irmeye anlar kim zulum eylediler sizden hāş eger ya'nī ...

10.

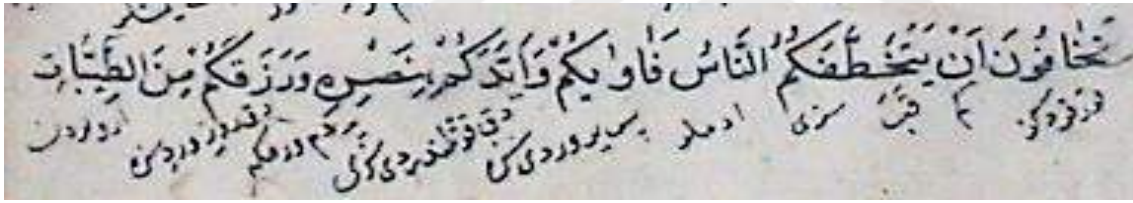

va'lemû enna(A)llâhe şedîdu-l'ikâb(i). Veżkurû iz entum kalîlun mustad'afûne fi-l-ardi

ve bilin ki Allah, azabı çetin olandır. O vakti hatırlayın ki siz yeryüzünde güçsüz ve zayıf idiniz.

Dağı bilüñ bayık Tañrı katı 'azābludur dağı anuñ ol vakt kim siz azduñuz za'if şaymışlar yirde ya'nī ...

11.

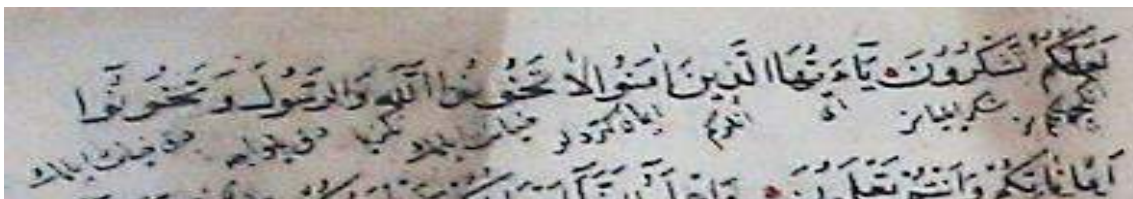
tehâfûne en yetehattafekumu-nnâsu feâvâkum veeyyedekum binasrihi verazekakum mine-ttayyibâti

İnsanların sizi kapıp götürmesinden korkuyordunuz. Derken Allah sizi barındırdı, yardımıyla destekledi ve sizi temiz şeylerden rızıklandırdı

Çorquarduñuz kim kaba sizi âdemler pes yir viridi size dağı kuvvetlendürdi sizi yardım virmeye dağı rûzı viridi size arulardan

(323) [96a] ENFĀL 26

1.

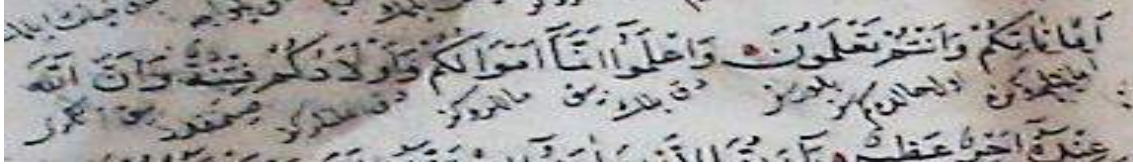

le'allekum teşkurûn(e). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû lâ tehûnû(A)llâhe ve-rrasûle vetehûnû

ki şükredesiniz. Ey iman edenler! Allah'a ve Peygamber'e hainlik etmeyin.

Anuñ-çün kim siz şükr eylesiz ey anlar kim imân getürdiler hıyânet eylemeñ Tañrı'ya dağı yalavaça dağı hıyânet eylemeñ

2.

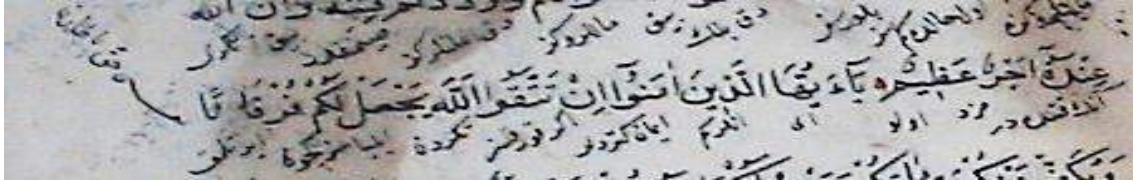

emânâtikum veentum ta'lemûn(e). Va'lemû ennemâ emvâlukum veevlâdukum fitnetun veenna(A)llâhe

Bile bile kendi (aranızdaki) emanetlerinize de hainlik etmeyin. Bilin ki mallarınız ve çocuklarınız birer deneme aracıdır. Allah katında ise

Emânetlerüñüze ol halde kim siz bilürsiz dağı bilüñ bayık mâllaruñuz dağı oğlanlaruñuz şınamağdur bayık Tañrı

3.

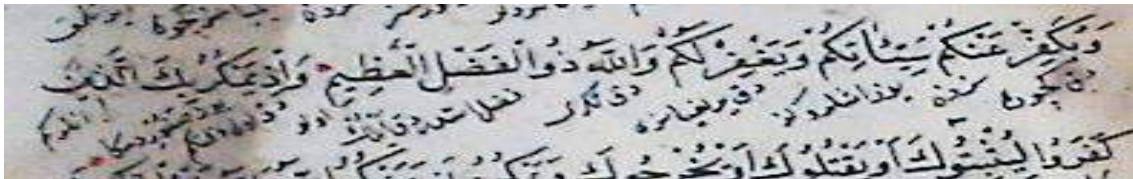

'indehu ecrun 'azîm(un). Yâ eyyuhâ-lleżîne âmenû in tettekû(A)llâhe yec'al lekum furkânen

büyük bir mükâfat vardır. Ey iman edenler! Eğer Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız; O, size iyiyi kötüden ayırt edecek bir anlayış verir

Anuñ katındadır müzd ulu ey anlar kim imân getürdiler eger korkasız Tañrı'dan eyleye sizüñ-çün aydıñlık ya'nı haqq yâ Çalabdan

4.

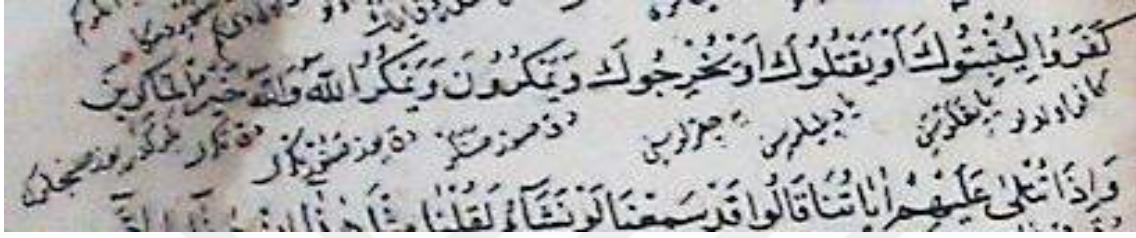

veyukeffir ‘ankum seyyi-âtikum veyagfir lekum va(A)llâhu zû-lfadli-l’azîm(i). Ve-iz yemkuru bike-lleżîne

ve sizin kötülüklerinizi örter, sizi bağışlar. Allah, büyük lütuf sahibidir. Hani kâfirler seni tutuklamak

Dağı geçüre sizden yavuz işleriñüz dağı yarlıgaya sizi dağı Tañrı fazl issidür dağı eyülük ulu dağı ol vaqt kim yavuz şanuvirdi saña anlar kim

5.

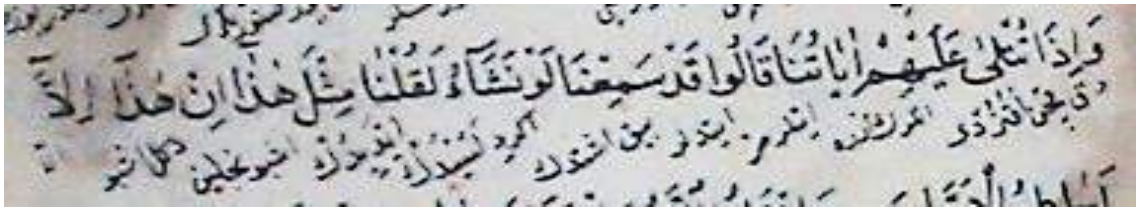

keferû liyuşbitûke ev yaktulûke ev yuhricûk(e) veyemkurûne veyemkuru(A)llâh(u) va(A)llâhu hayru-lmâkirîn(e).

veya öldürmek, ya da (Mekke'den) çıkarmak için tuzak kuruyorlardı. Onlar tuzak kuruyorlar. Allah da tuzak kuruyordu. Allah, tuzak kuranların en hayırlısıdır.

Kâfir oldılar yâ yığalar seni yâ depeleyeler seni yir çıkaralar seni dağı şanursuñuz dağı yavuz şanuvir Tañrı dağı Tañrı yegrekdür yavuz şanicıların

6.

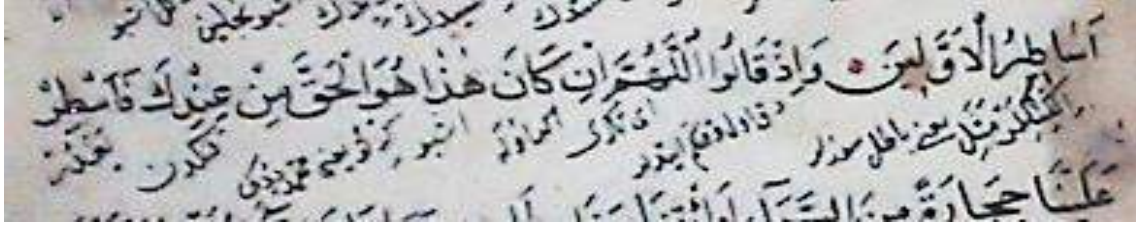

Ve-izâ tutlâ ‘aleyhim âyâtunâ kâlû kad semi’nâ lev neşâu lekulnâ mişle hâzâ in hâzâ illâ

Onlara karşı âyetlerimiz okunduğu zaman, “Duyduk, istesek biz de bunun benzerini elbette söyleriz. Bu, eskilerin

Dağı kaçan okınurdı anlarıñ üzre âyetlerimiz eyitdiler bayık işitdik eger dileseydik eyideydük uşbuncalayın degül uşbu illa

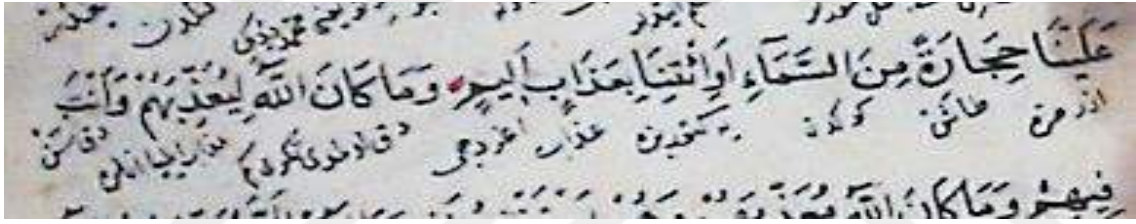
7.

esâtîru al-evvelîn(e). Ve-iz kâlû-(A)llâhumme in kâne hâzâ huve-lhakka min ‘indike feemtir masallarından başka bir şey değildir” dediler. "Allah'ımız! Eğer bu Kitap, gerçekten Senin katından ise bize gökten taş yağdır

İlkiniler meşeli ya 'nî bâtil sözler dağı ol vaqt kim eyitdiler ey Tañrı eger ola uşbu kirtü ya 'nî Muhammed didügi katuñdan yağdır

8.

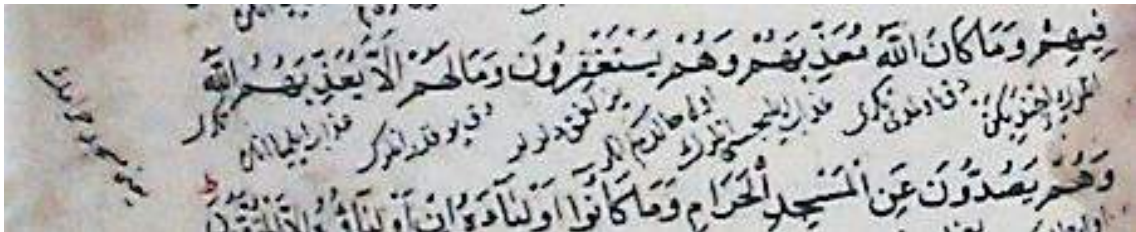

‘aleynâ hicâraten mine-ssemâ-i evi-/tinâ bi’azâbin elîm(in). Vemâ kâna(A)llâhu liyu’azzibehum veente

veya bize elem dolu bir azap getir” demişlerdi. Oysa sen

Üzerümüze taş gökden yire getir bize ‘azâb uğradıcı dağı olmadı Tañrı kim ‘azâb eylemeye anlara dağı sen

9.

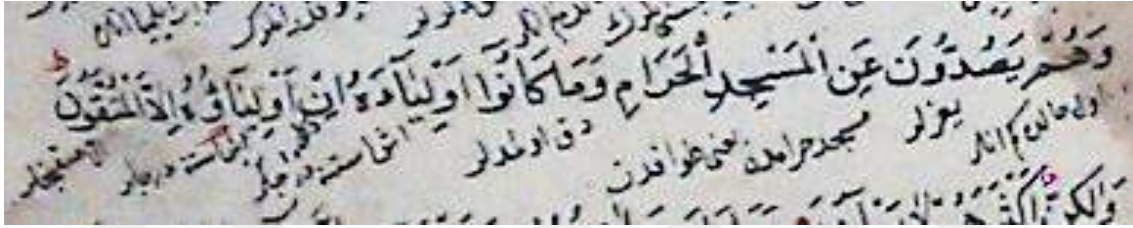

fihim vemâ kâna(A)llâhu mu’azzibehum vehum yestağfirûn(e). Vemâ lehum ellâ yu’azzibehumu(A)llâhu

Allah onlara azap edecek değildi. Bağışlanma dilerlerken de Allah onlara azap edecek değildir. Onlar Mescid-i Haram'dan (mü'minleri) alıkoyarken ve oranın bakımına ehil de değillerken, Allah onlara ne diye azap etmesin?

Anlaruñ içindeyken dağı olmadı Tañrı 'azāb eyleyicisi anlaruñ ol hālde kim anlar yarlıgamak dilerler dağı yokdur anlaruñ 'azāb eylemeye anlara Tañrı [ya 'nī Mescid-i Ḥarāmuñ]

10.

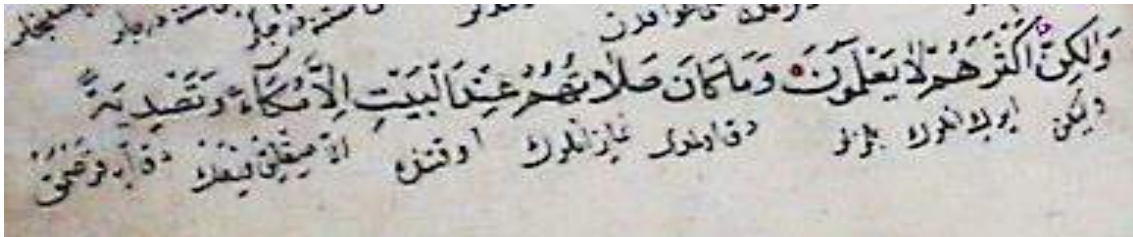

vehum yasuddûne 'ani-lmescidi-lharâmi vemâ kânû evliyâeh(u) in evliyâuhu illâ-lmuttekûne

Oranın bakımına ehil olanlar ancak Allah'a karşı gelmekten sakınanlardır.

Ol hâlde kim anlar yığarlar Mescid-i Ḥarām'dan ya 'nī tavāfdan dağı olmadılar iş üstine durucular dükel iş üstine durucular illâ şakınıcılar

11.

velâkinne ekserahum lâ ya'lemûn(e). Vemâ kâne salâtuhum 'inde-lbeyti illâ mukâen vetasdiye(ten)

Fakat onların çoğu bilmez. Onların, Kâ'be'nin yanında duaları ıslık çalıp el çırpmaktan ibarettir.

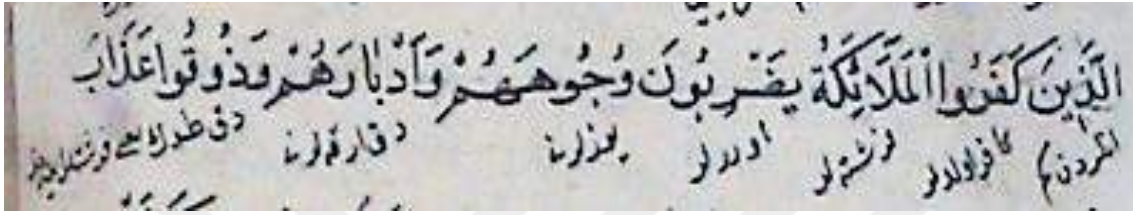
Velîkin eyüregi anlaruñ bilmezler dağı olmadı namâzı anlaruñ ev katında illâ şıklık virmek dağı aya karşımak

hâulâ-i dînuhum vemen yetevekkel ‘ala(A)llâhi fe-inna(A)llâhe ‘azîzun *hakîm(un)*. Velev terâ iz yeteveffâ

“Bunları dinleri aldatmış” diyorlardı. Hâlbuki kim Allah’a tevekkül ederse, hiç şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Canlarını alırken

Uşbunlaruñ dînleri dağı her kim tevekkül eyleye Tañrı’ya bayık Tañrı beñdeşsizdür dürüst işlü dağı eger göredüñ ol vaqt kim cān alurlardı

4.

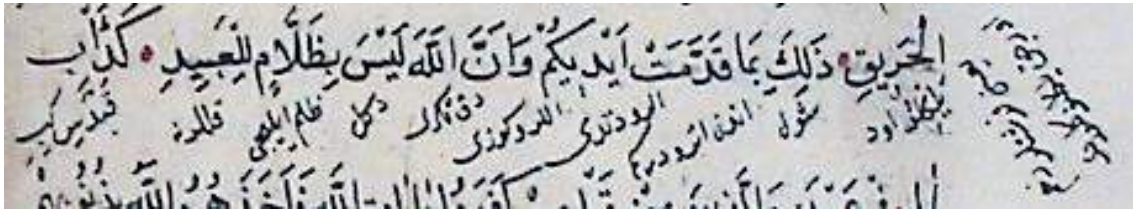

leżîne keferû-lmelâ-iketu ya**dr**ibûne vucûhehum veedbârahum vezûkû ‘azâbe-l

melekler, kâfirlerin yüzlerine ve artlarına vura vura ve “haydi tadın yangın azabını” diyerek bir görseydin.

Anlardan kim kâfir oldılar ferîşteler ururlar yüzlerini dağı arkalarını dağı tađuñ ya ‘nî ferîşteler ...

5.

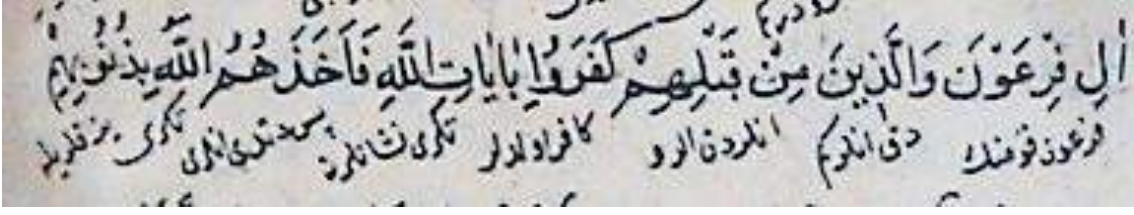

harîk(i). Žâlîke bimâ **k**addemet eydîkum veenna(A)llâhe leyse bizallâmin lil’abîd(i).

(Ey kâfirler!) Bu, sizin ellerinizin önceden yaptığının karşılığıdır. Yoksa, Allah kullarına zulmedici değildir. Kede/bi

Yañulur od şol andan ötrüdür kim ilerü dutdı ellerüñüzi dağı Tañrı degül zulum eyleyici kullarına kaydesi gibi [ya ‘nî ferîşteler raħm uracağ yaluñuz gelürdi]

6.

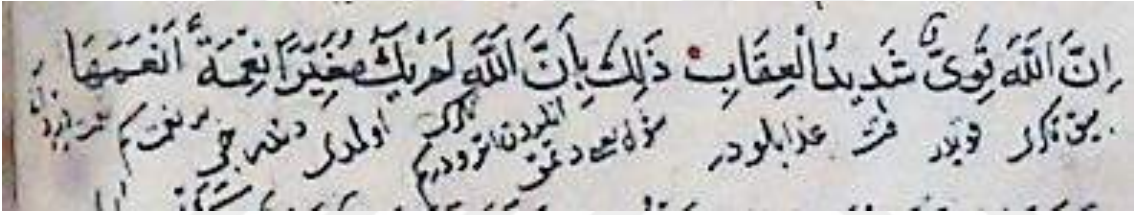

âli fir'avne vellezîne min kablihim keferû bi-âyâti(A)llâhi feehâzehumu(A)llâhu bizunûbihim

Bunların durumu tıpkı Firavun ailesi ve onlardan öncekilerin durumu gibidir. Allah'ın âyetlerini inkâr etmişler, Allah da kendilerini günahları sebebiyle hemen yakalamıştı.

Fir'avn kavminüñ dağı anlar kim anlardan ilerü kâfir oldılar Tañrı nişânlarına pes dutdı anları Tañrı yazuklarıyla

7.

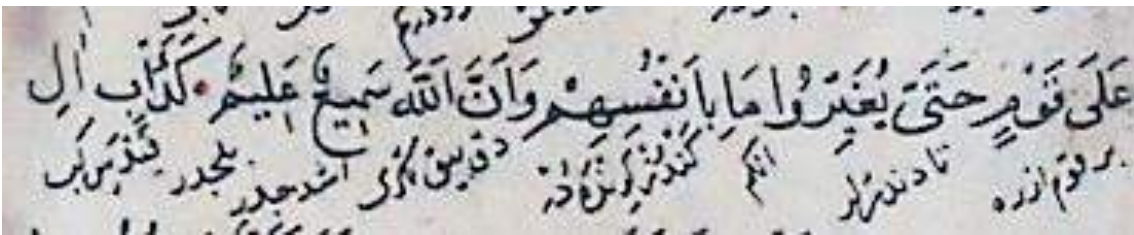

inna(A)llâhe kaviyyun şedîdu-l'ikâb(i). Zâlike bi-enna(A)llâhe lem yeku muğayyiran ni'meten en'amehâ

Şüphesiz Allah kuvvetlidir, azabı çetin olandır. Bunun sebebi şudur: Bir toplum kendilerinde bulunan (iyi davranışlar)ı değiştirmedikçe, Allah onlara verdiği bir nimeti değiştirmez

Bayık Tañrı kuvvettür katı 'azâbludur şol ya'nî dutmak anlardan ötrüdür kim Tañrı olmadı döndürici bir ni'met kim ni'met virdi anı

8.

'alâ kavmin hattâ yuğayyirû mâ bi-enfusihim veenna(A)llâhe semî'un 'alîm(un). Kede/bi âli

ve şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

Bir kavm üzre tâ döndüreler anı kim kendüzlerindedür dağı bayık Tañrı işidicidür bilicidür kaydesi gibi

9.

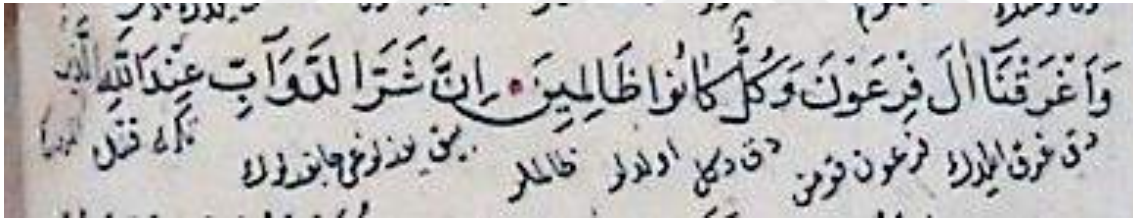

fir'avne vellezîne min kablihim kezzebû bi-âyâti rabbihim feehleknâhum bizunûbihim

Bunların durumu, tıpkı Firavun ailesi ve onlardan öncekilerin durumu gibidir. Onlar Rablerinin âyetlerini yalanlamışlar, biz de onları günahları sebebiyle helâk etmiştik

Fir'avn kavminiñ dağı anlar kim anlardan ilerü yalan dutdılar Çalabları âyetlerini pes helâk eyledük anları yazuklarıyla

10.

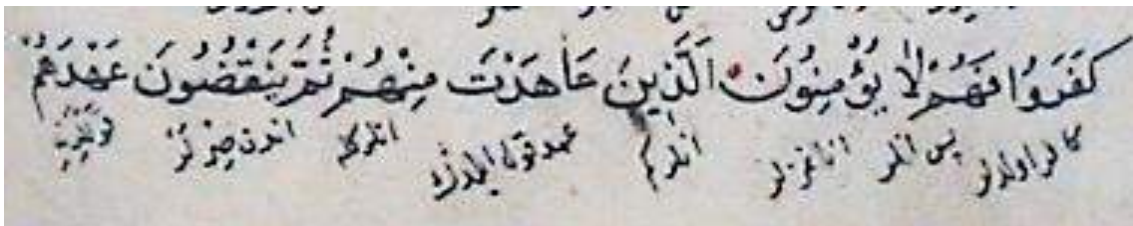

veagraknâ âle fir'avn(e) vekullun kânû zâlimîn(e). İnne şerra-ddevâbbi 'inda(A)llâhi-Ilezîne

ve Firavun ailesini de suda boğmuştuk. Hepsi de zalim kimselerdi. Şüphesiz Allah katında, yeryüzünde yürüyen canlıların en kötüsü, inkâr edenlerdir.

Dağı gark eyledük Fir'avn kavmini dağı dükel oldılar zâlimler bayık yavuzluğu cânverlerüñ Tañrı katında añmazdur kim

11.

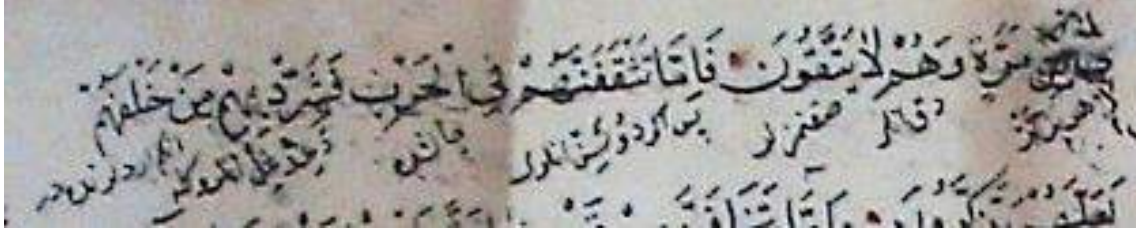
keferû fehum lâ yu/minûn(e). Ellezîne 'âhedte minhum sümme yenkudûne 'ahdehum

Artık onlar iman etmezler. Onlar, kendileriyle antlaşma yaptığın, sonra da

Kāfir oldılar pes anlar inanmazlar anlar kim 'ahd kavlı eyledük anlarıñla andan şayarlar kullarını

(325) [98a] ENFĀL 56

1.

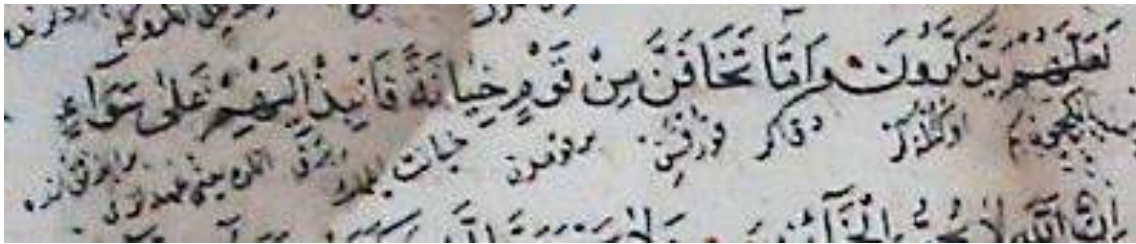

fi kulli merratin vehum lâ yettekûn(e). Fe-immâ teşkafennehum fî-lharbi feşerrid bihim men hâlfehum

antlaşmalarını hiç çekinmeden bozan kimselerdir. Eğer onları savaşta yakalarsan, bunlar(a) vereceğin ceza) ile arkalarındakileri de dağıt ki

Her birüñüz dağı anlar şakinmazlar pes eger dulasız anları çalışda dağıtğıl anlarıñla anı kim ardlarındadır

2.

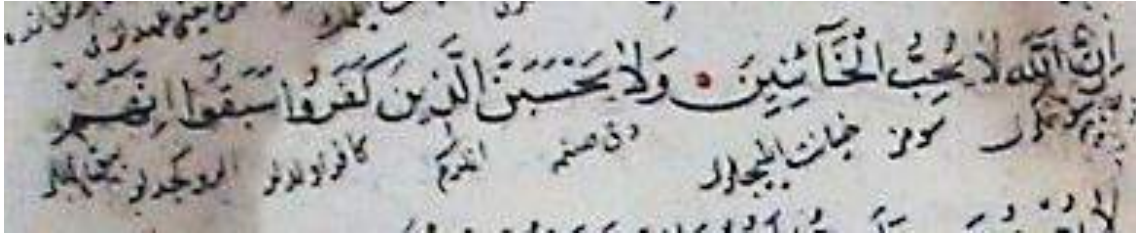

le'allehum yeżzekkerûn(e). Ve-immâ teháfenne min kavmin hîyâneten fenbiz ileyhim 'alâ seva-/(in)

ibret alsınlar. Antlaşma yaptığın) bir kavmin hainlik etmesinden korkarsan, sen de antlaşmayı bozduğunu aynı şekilde onlara bildir.

Anuñ-çün kim öğitleneler dağı eger korkasın bir kavmden hîyânet eylemeñ bırak anlara ya 'nî 'ahdleri berāberlik üzere

3.

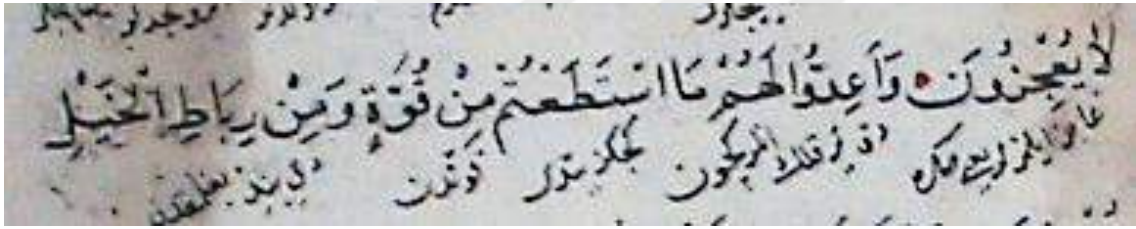

inna(A)llâhe lâ yuhibbu-lhâ-inîn(e). Velâ yahsebenne-lleżîne keferû sebakû innehum

Çünkü Allah, hainleri sevmez. İnkâr edenler, asla yakayı kurtardıklarını zannetmesinler. Çünkü onlar (sizi)

Bayık Tañrı sevmez hıyānet eyleyicileri dağı şanma anlar kim kâfir oldılar ilerü geçdiler bayık eylemeyeler

4.

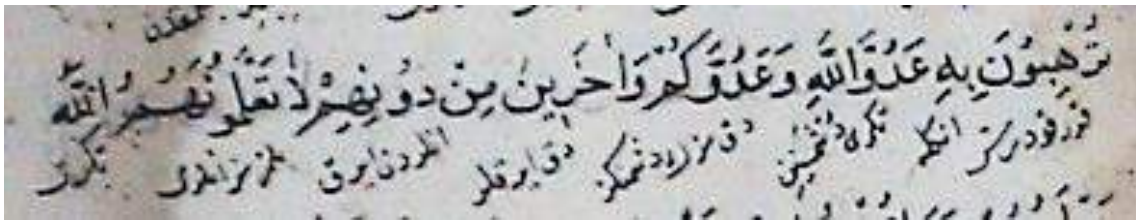

lâ yu'cizûn(e). Vee'iddû lehum mâ-steta'tum min kuvvetin vemin ribâtî hayli

âciz bırakamazlar. Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve savaş atları hazırlayın.

'Aciz eylemezler ya 'nî şoñra dağı yaraklık anlaruñçün gücünüñ yetdi kuvvetden dağı binidi bağlamağdan

5.

turhibûne bihi 'aduvva(A)llâhi ve'aduvvekum veâharîne min dûnihim lâ ta'lemûnehumu(A)llâhu

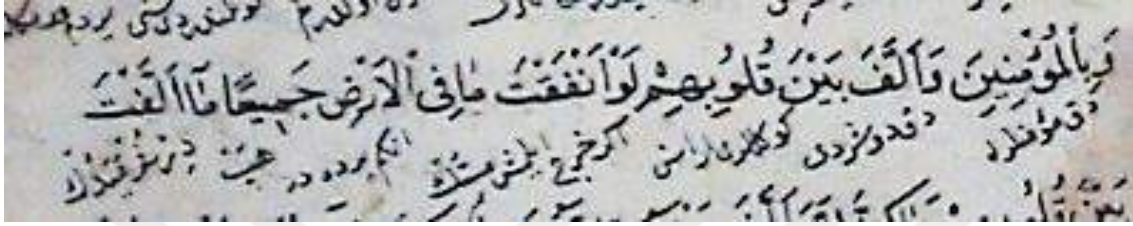
Onlarla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı ve bunlardan başka sizin bilmediğiniz fakat

Ve-in yurîdû en yahde'ûke fe-inne hasbeka(A)llâh(u) huve-llezi eyyedeke binasrihi

Eğer seni aldatmak isterlerse bilmiş ol ki sana yetecek Allah'tır. O, seni bizzat kendi yardımıyla

Dağı eger dileyeler kim aldayalar seni bayık tapdur saña Tañrı ol oldur kim kuvvetlendürdi seni yardım virmekle

9.

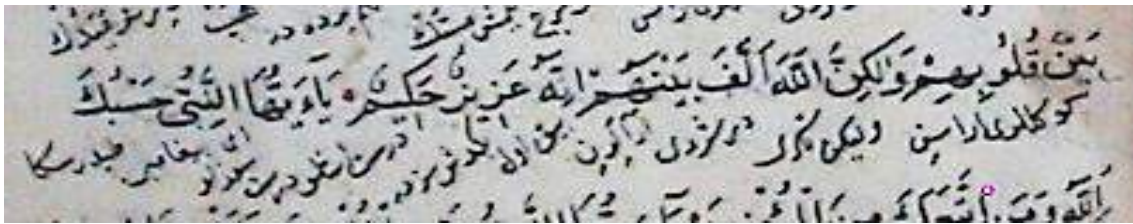

vebilmu/minîn(e). Veellefe beyne kulûbihim lev enfakte mâ fî-l-ardi cemî'an mâ ellefte

mü'minlerle destekleyen ve onların kalplerini uzlaştırandır. Şayet yeryüzündeki şeyleri tümüyle harcasaydın,

Dağı mü'minlerle dağı dürişürdi gönülleri arasını eger harc eylemiş misüñ anı kim yirdedür hep dürişür miydüñ

10.

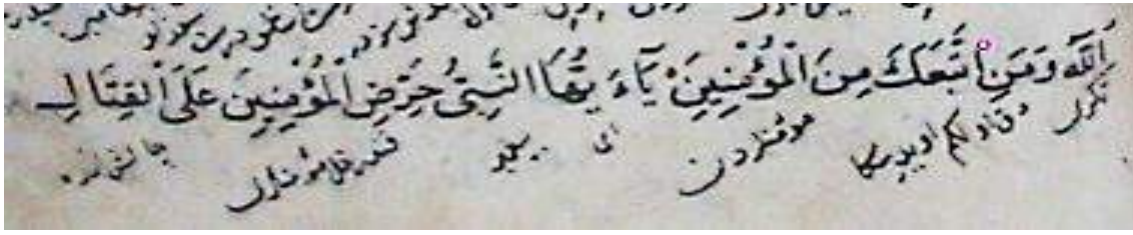

beyne kulûbihim velâkinna(A)llâhe ellefe beynehum innehu 'azîzun hakîm(un). Yâ eyyuhâ-nnebiyyu hasbuka

sen onların kalplerini uzlaştıramazdın. Fakat, Allah onların arasını uzlaştırdı. Şüphesiz O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Ey Peygamber! Yeter sana

Gönülleri arasını velîkin Tañrı dürişürdi aralarını bayık ol beñdeşsizdür dürüst işlü dürüst sözlü ey peygâmbere tapdur saña

11.

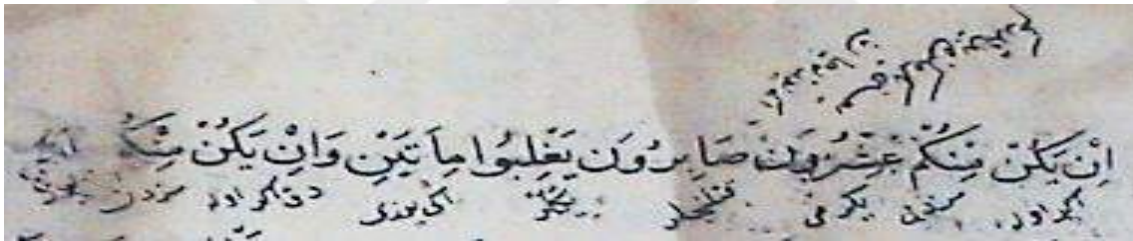
(A)llâhu vemeni-ttebe'ake mine-lmu/minîn(e). Yâ eyyuhâ-nnebiyyu harridi-lmu/minîne 'alâ-
lkitâl(i)

ve sana tabi olan mü'minlere Allah. Ey Peygamber! Mü'minleri savaşa teşvik et.

Tañrı dağı ol kim uydı saña mü'minlerden ey peygamber kandurgıl mü'minleri çalış üzre

(326) [98b] ENFĀL 65

1.

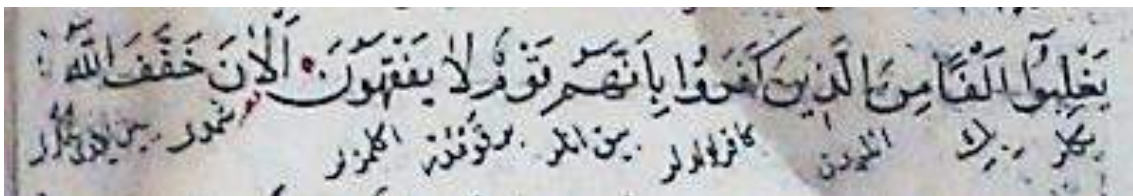

in yekun minkum 'işrûne sâbirûne yağlibû mi-eteyn(i) ve-in yekun minkum mi-etun

Eğer içinizde sabırlı yirmi kişi bulunursa, iki yüz kişiye galip gelirler. Eğer içinizde (sabırlı) yüz kişi bulunursa,

*Eger ola sizden yigirmi katlanıcılar yeñeler iki yüzi dağı eger ola sizden yüz ya'nî yigirmiñüze
yoğdur kim iki yüzle çalış*

2.

yağlibû mi-eteyn(i) ve-in yekun minkum mi-etun yağlibû elfen mine-lleżîne keferû bi-
ennehum kavmun lâ yefkahûn(e). El-âne hæffefa(A)llâhu

inkâr edenlerden bin kişiye galip gelirler. Çünkü onlar anlamayan bir kavimdir. Şimdi ise, Allah yükünüzü hafifletti ve

Yeñeler biñi anlardan kāfir oldılar bayık anlar bir kavmdür añlamazlar şimdi yeynilindi Tañrı

3.

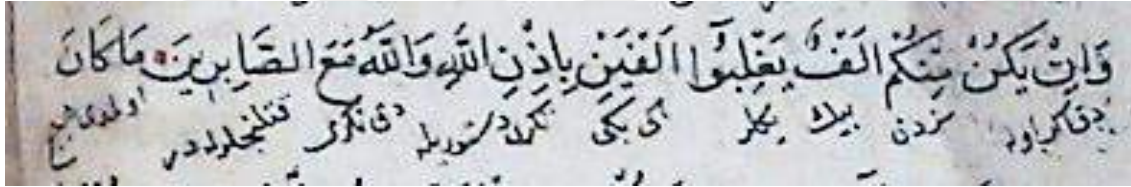

'ankum ve'alime enne fikum **da'fâ(en)** fe-in yekun minkum mi-etun sâbiratun yağlibû mi-eteyn(i)

sizde muhakkak bir zaaf olduğunu bildi. Eğer içinizde sabırlı yüz kişi olursa iki yüz kişiye galip gelirler.

Sizden dağı bildi kim bayık sizdedür za'iflik pes eger ola sizden yüz katlanıcı yeñeler iki yüzi

4.

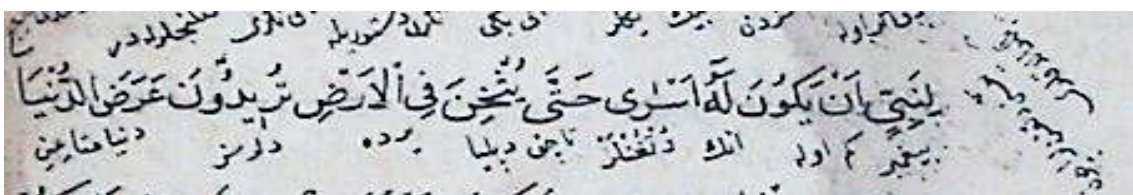

ve-in yekun minkum elfun yağlibû elfeyni bi-izni(A)llâh(i) va(A)llâhu me'a-ssâbirîn(e). Mâ kâne

Eğer içinizde (sabırlı) bin kişi olursa, Allah'ın izniyle iki bin kişiye galip gelirler. Allah, sabredenlerle beraberdir. Yakışmaz

Dağı eger ola sizden biñ yeñeler iki biñi Tañrı desturıyla dağı Tañrı katlanıcılarladur olmadı hiç

5.

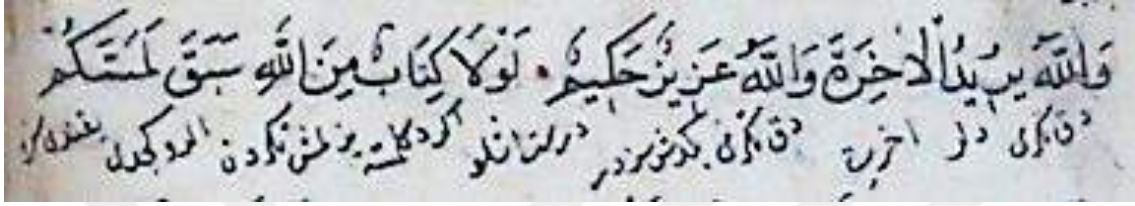

linebiyyin en yekûne lehu esrâ hattâ yuŝhine fî-l-ard(i) turîdûne ‘arada-ddunyâ

Yeryüzünde düşmanı tamamıyla sindirip hâkim duruma gelmedikçe, hiçbir peygambere esir almak.

Peygamber kim ola anuñ dutğunlar tâ çok depeleye yirde dilersiz dünyâ metâ'ını [ya'nî dutğunlar için bellü aldıkları]

6.

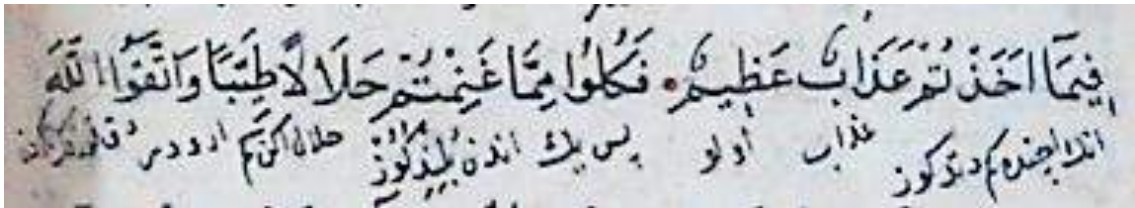

va(A)llâhu yurîdu-l-âhira(te) va(A)llâhu ‘azîzun hakîm(un). Levlâ kitâbun mina(A)llâhi sebeka lemesseikum

Siz geçici dünya menfaatini istiyorsunuz, hâlbuki Allah ahireti (kazanmanızı) istiyor. Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. Eğer Allah’ın daha önce verilmiş bir hükmü olmasaydı, size büyük bir azap dokunurdu

Dağı Tañrı diler âhireti dağı Tañrı beñdeşsizdür dürüst işlü eger degülmissе yazılmış Tañrı’dan ilerü geçdi yakındı size

7.

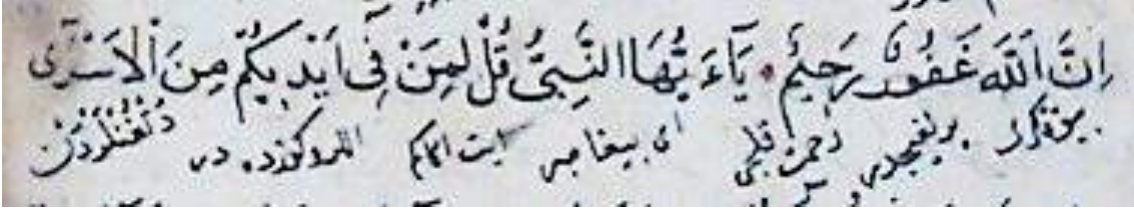

fimâ ehaẓtum ‘azâbun ‘azîm(un). Fekulû mimmâ ğanimtum halâlen tayyibâ(en) vettekû(A)llâh

aldığımız şey (fidye)den dolayı. Artık elde ettiğiniz ganimetten helâl ve temiz olarak yiyin. Allah’a karşı gelmekten sakının.

Anuñ içinde kim dutduñuz ‘azâb ulu pes yiñ andan bulunduñuz helâl iken kim arudur dağı korkuñ Tañrı’dan

8.

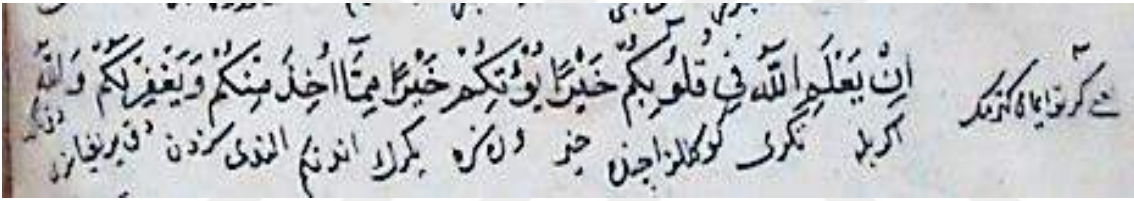

inna(A)llâhe ġafûrun rahîm(un). Yâ eyyuhâ-nnebiyyu kul limen fî eydîkum mine-l-esrâ

Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Ey Peygamber! Elinizdeki esirlere söyle:

Bayık Tañrı yarlıgayıcıdur rahmet kılıcı ey peygâmbere eyit aña kim ellerüñüzdedür dutğunlardan

9.

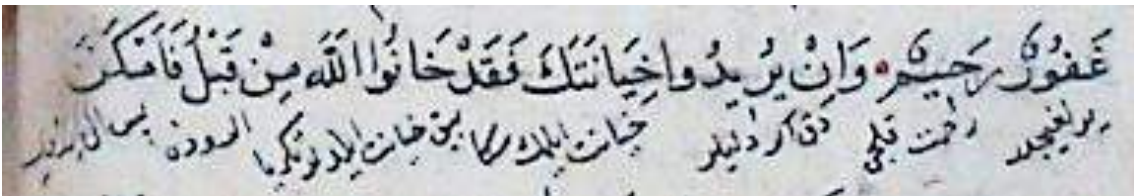

in ya'lemi(A)llâhu fî kulûbikum hayran yu/tikum hayran mimmâ uhîze minkum veyagfir lekum va(A)llâhu

Eğer Allah, kalplerinizde (iman, ihlâs, iyi niyet gibi) bir hayır (olduğunu) bilirse, sizden alınan fidyeden daha hayırlısını size verir ve sizi bağışlar.

Eger bile Tañrı gönüller içinde hayr vire size yegrek andan kim alındı sizden dağı yarlıgaya sizi dağı Tañrı [ya 'nî kirtü îmân getürmek]

10.

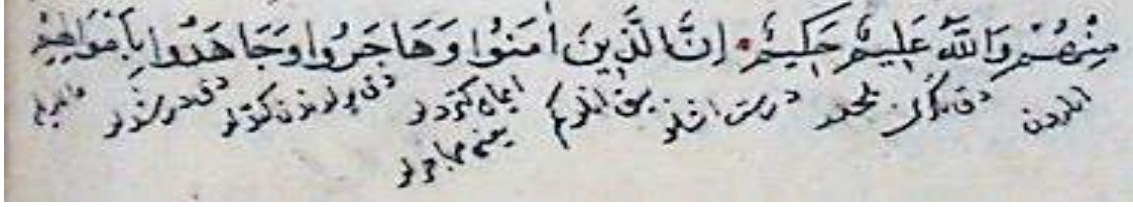

ġafûrun rahîm(un). Ve-in yurîdû hiyâneteke fekad hânû(A)llâhe min kablu feemkene

Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Eğer sana hainlik etmek isterlerse, (bil ki) onlar daha önce Allah'a da hainlik etmişlerdi de Allah onlara karşı (sana) imkân vermişti.

Yarlıgayıcdur rahmet kılıcı dağı eger dileyeler hıyānet eylemek saña bayıķ hıyānet eylediler
Tañrı 'ya ilerüden pes ...

11.

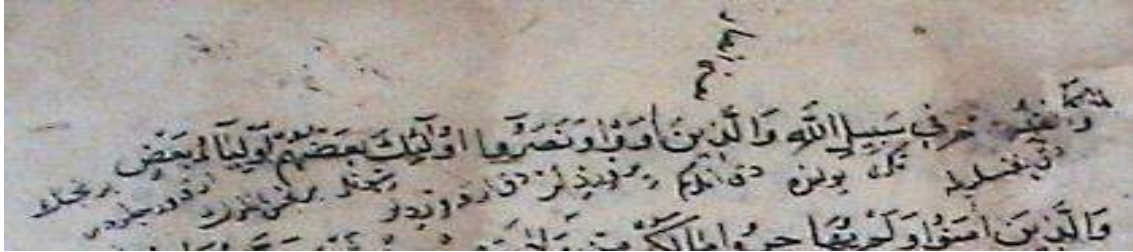

minhum ve(A)llāhu ‘alīmun hakīm(un). İnnellezīne âmenû vehâcerû vecâhedû bi-emvâlihim
Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. İman edip hicret eden ve Allah yolunda
mallarıyla,

Anlardan dağı Tañrı bilicidür dürüst işlü bayıķ anlar kim ĩmān getürdiler ya 'nī muhācirler
dağı yirlerinden gıtdiler dağı dürişdiler mällarıyla

(326) [99a] ENFĀL 72

1.

veenfusihim fi sebīli(A)llāhi vellezīne âvev venasarû ulâ-ike ba'duhum evliyâu ba'd(in)

canlarıyla cihad edenler ve (muhacirleri) barındırıp (onlara) yardım edenler var ya, işte onlar
birbirlerinin velileridir.

Dağı nefleriyle Tañrı yolunda dağı anlar kim ya 'nī enşār yir virdiler dağı arķa virdiler şunlar
birincesi anlaruñ arķa viricilerdür birincenüñ

2.

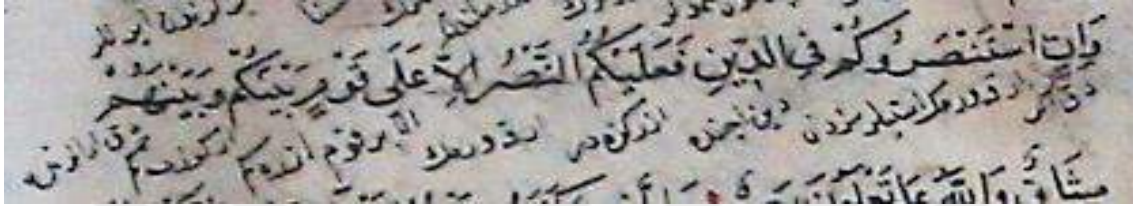

velleżîne âmenû velem yuhâcirû mâ lekum min velâyetihim min şey-in hattâ yuhâcirû

İman edip hicret etmeyenlere gelince, hicret edinceye kadar, onların velayetleri size ait değildir.

Dağı anlar kim imân getürdiler dağı yirlerinden gitmediler yokdur sizüñ ard virmeginden anlaruñ nesne tâ yirlerinden ayrılalar [ya 'nî mirâş alurlar birbirinden]

3.

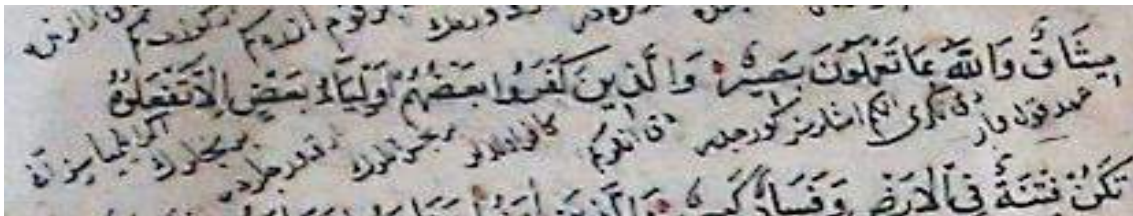

ve-ini-stensarûkum fi-ddîni fe'aleykumu-nnasru illâ 'alâ kavmin beynekum vebeynehum

Eğer din konusunda sizden yardım isterlerse, sizinle aralarında sözleşme bulunan bir kavme karşı olmadıkça,

Dağı eger arka virmek isteyeler sizden dîn içinde üzerüñüzüdedür arka virmek illâ bir kavm üzere kim arañuzda kim dağı aralarında

4.

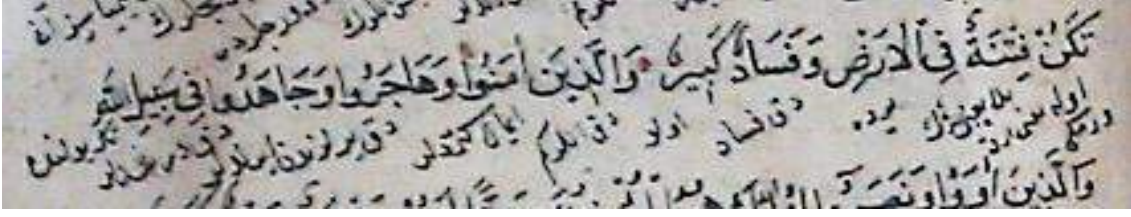

mîsâk(un) va(A)llâhu bimâ ta'melûne basîr(un). Velleżîne keferû ba'duhum evliyâu ba'd(in) illâ tef'alûhu

yardım etmek üzerinize borçtur. Allah, yaptıklarınızı hakkıyla görür. İnkâr edenler de birbirlerinin velileridir. Eğer siz bunların gereğini yapmazsanız,

'Ahd kavlı var dağı Tañrı anı kim işlersiz görücidür dağı anlar kim kâfir oldular birincisi anlaruñ arka viricilerdür birincelerüñ eger eylemeyesiz anı

5.

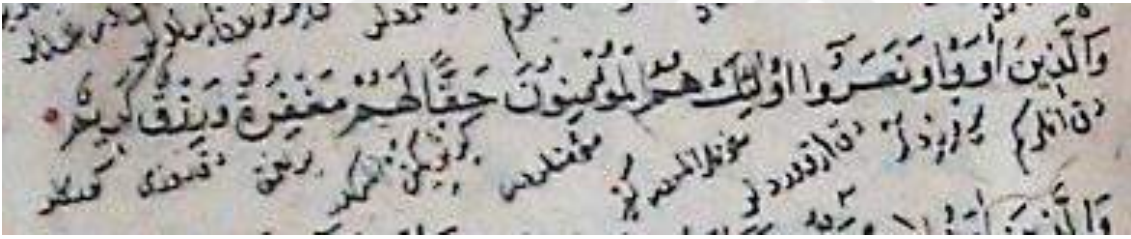

illâ tef'alûhu tekun fitnetun fi-l-ardi vefesâdun kebîr(un). Vellezîne âmenû vehâcerû vecâhedû fi sebîli(A)llâhi

yeryüzünde bir karışıklık ve büyük bir bozulma olur. İman edip de hicret edenler, Allah yolunda

Ola ya 'nî arka virmegi bile ya 'nî sizüñ yirde dağı fesâd ulu dağı anlar kim imân getürdiler dağı yirlerinden ayrıldılar dağı durğurlar Tañrı yolunda

6.

vellezîne ânev venasarû ulâ-ike humu-lmu/minûne hakkâ(an) lehum mağfiratun verizkun kerîm(un).

cihad edenler ve (muhacirleri) barındırıp (onlara) yardım edenler var ya; işte onlar gerçek mü'minlerdir. Onlar için bir bağışlanma ve bol bir rızık vardır.

Dağı anlar kim yir virdiler dağı arka virdiler şunlar anlardur kim mü'minlerdür kirtü iken anlaruñdur yarlıgamağ dağı rüzü görklü

7.

Vellezîne âmenû min ba'du vehâcerû vecâhedû me'akum feulâ-ike minkum veulû-l-erhâmi

Daha sonra iman edip hicret eden ve sizinle birlikte cihad edenlere gelince, işte onlar da sizdendir. Allah'ın kitabınca, kan akrabaları

Dağı anlar kim imān getürdiler andan şöñra dağı yirlerinden ayrıldılar dağı dürişdi sizüñle şunlar sizdendür dağı hışımlıklar issileri [ya'nī ileriki muhācirlerden şöñra]

8.

ba'duhum evlā biba'din fi kitābi(A)llāh(i) inna(A)llāhe bikulli şey-in 'alīm(un).

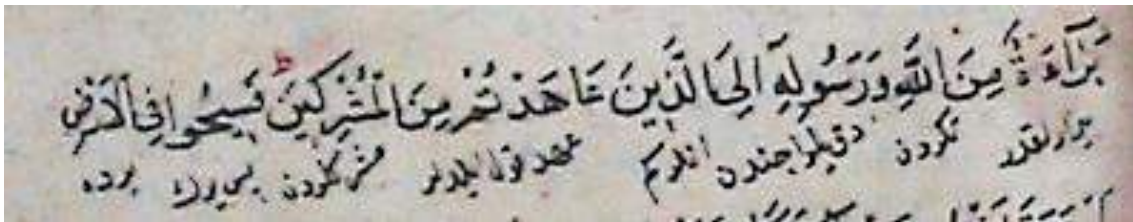
birbirlerine (varis olmaya) daha lâyıktırlar. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir.

Birinceler yegrekdür birinceye Tañrı kitābı içinde bayık Tañrı her nesne bilicidür

SÜRETÜ'L - EL TEVBE

9.

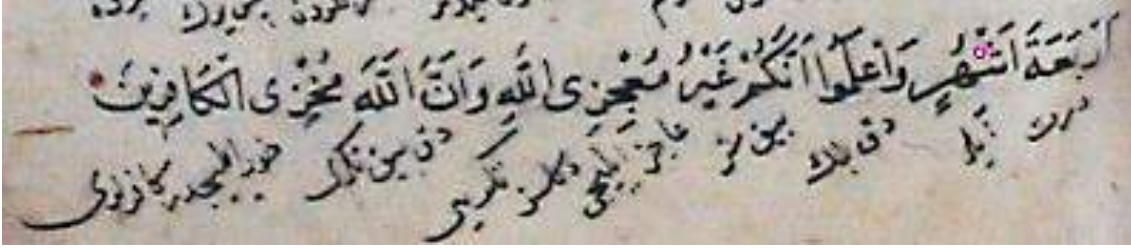

Berâetun mina(A)llāhi verasûlihi ilâ-lleżine 'âhedtum mine-lmuşrikîn(e). Fesîhû fî-l-ardi

Allah ve Resûlünden, kendileriyle antlaşma yapmış olduğunuz müşriklere kesin bir uyarıdır:
Yeryüzünde dolaşın

Bîzârlıkdur Tañrı'dan dağı yalavaçdan anlar kim 'ahd kavlı eylediler müşriklerden pes yörüñ yirde

10.

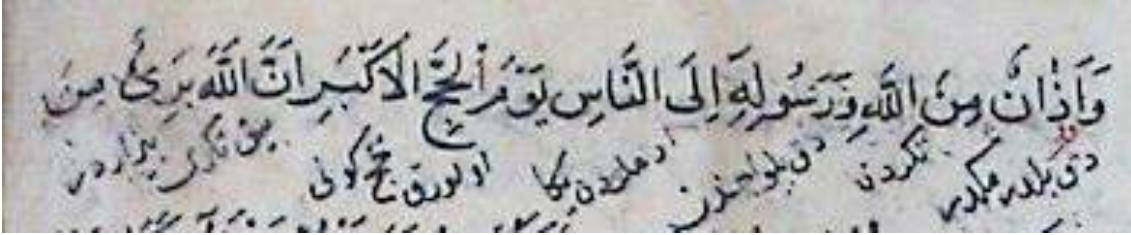
erbe'ate eşhurin va'lemû ennekum ğayru mu'cizi(A)llâhi veenna(A)llâhe muhzi-İkâfirîn(e).

dört ay daha. Şunu bilin ki, siz Allah'ı âciz bırakacak değilsiniz; Allah ise, inkârcıları perişan edecektir.

Dört ayla dağı biliñ bayık siz 'âciz eyleyici degülsiz Tañrı' yı dağı bayık Tañrı ğor eyleyicidir kâfirleri

(327) [99b] TEVBE 3

1.

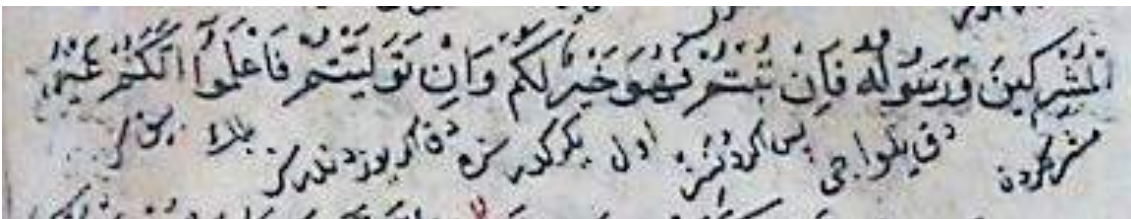

Veezânun mina(A)llâhi verasûlihi ilâ-nnâsi yevme-lhacci-l-ekberi enna(A)llâhe berî-un mine

Hacc-1 ekber gününde Allah ve Resûlünden bütün insanlara bir bildiridir: Allah ve Resûlü, Allah'a ortak koşanlardan uzaktır.

Dağı bildürmekdür Tañrı'dan dağı yalavaçdan âdemlerden yaña ulurağ hac günü bayık Tañrı bîzârdur

2.

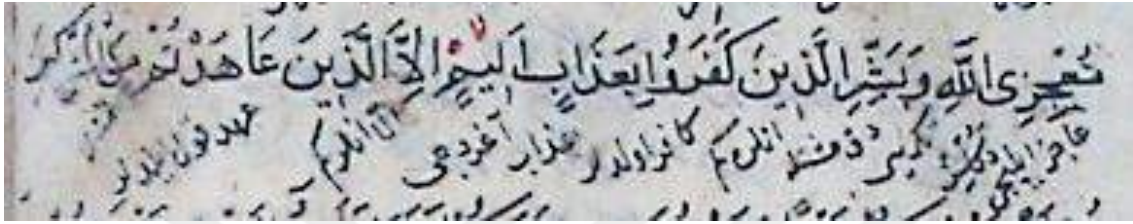

Muşrikîne verasûluh(u) fe-in tubtum fehuve hayrun lekum ve-in tevelleytum fa'lemû ennekum gayru

Eğer tövbe ederseniz, bu sizin için hayırlıdır. Ama yüz çevirirseniz, şunu iyi bilin ki, siz Allah'ı âciz bırakabilecek değilsiniz.

Müşriklerden dağı yalavaçı pes eger dönesiz ol yegrekdür size dağı eger yüz döndüresiz bilüñ bayık siz

3.

mu'cizi(A)llâh(i) vebeşşiri-İleżine keferû bi'azâbin elîm(in). İllâ-İleżine 'âhedtum mine-lmuşrikîne

İnkârcılara, elem dolu bir azabı müjdele! Ancak Allah'a ortak koşanlardan,

'Acz eyleyici degülsiz Tañrı'yu dağı muştula anlara kim kâfir oldılar 'azâb uğradıcı illâ anlar kim 'ahd kavlı eylediler ...

4.

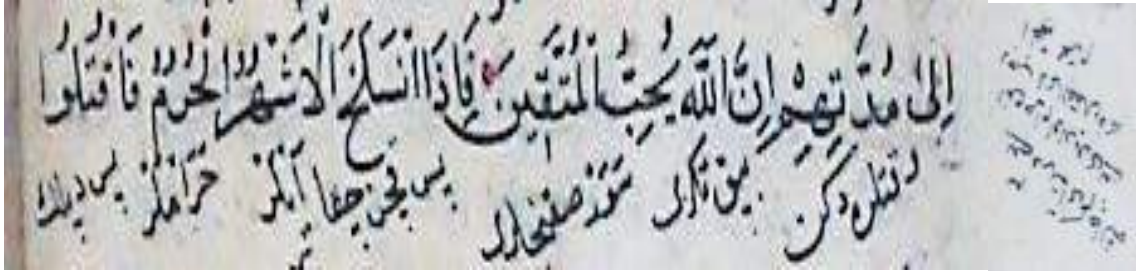

şümme lem yenkusûkum şey-en velem yuzâhirû 'aleykum ehaden feetimmû ileyhim 'ahdehum

kendileriyle antlaşma yapmış olduğunuz, sonra da antlaşmalarında size karşı hiçbir eksiklik yapmamış ve sizin aleyhinize hiç kimseye yardım etmemiş olanlar, bu hükmün dışındadır.

Andan eksimediler size nesne dağı arğa virmediler üzerüñüze kimseye pes tamām eyleñ anlara kavllerin

5.

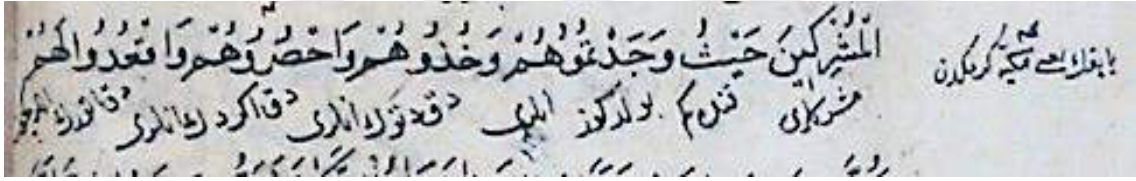

ilâ muddetihim inna(A)llâhe yuhibbu-lmuttekîn(e). Fe-izâ inseleha-l-eşhuru-lhurumu faktulû

Onların antlaşmalarını, süreleri bitinceye kadar tamamlayın. Şüphesiz Allah, kendine karşı gelmekten sakınanları sever. Haram aylar çıkınca bu Allah'a ortak koşanları artık bulduğunuz yerde öldürün,

Vakitlere degin bayık Tañrı sever şakıncıları pes kaçan çıka aylar harāmlar pes depeleñ ya 'nī dört ay kim çalış anda harām oldıydı ya 'nī receb zülkadde zilhicce muharrem

6.

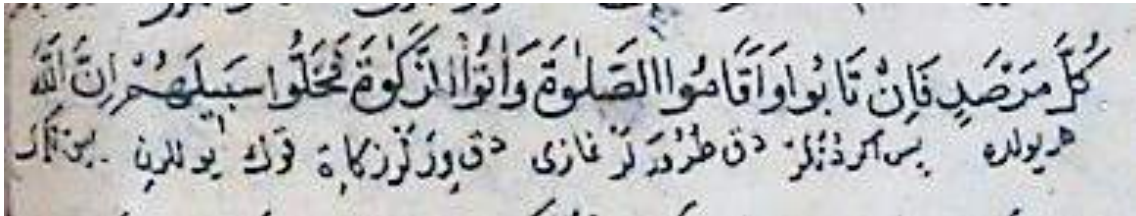

muşrikîne hayşu vecedtumûhum vehuzûhum vahsurûhum vak'udû lehum

onları yakalayıp hapsedin ve her gözetleme yerine oturup onları gözetleyin.

Müşrikleri kanda kim bulduñuz anları daķı dutuñ anları daķı eger ögredüñ anları daķı oturuñ anlarçün yā yakın ya 'nī Mekke'ye girmekden

7.

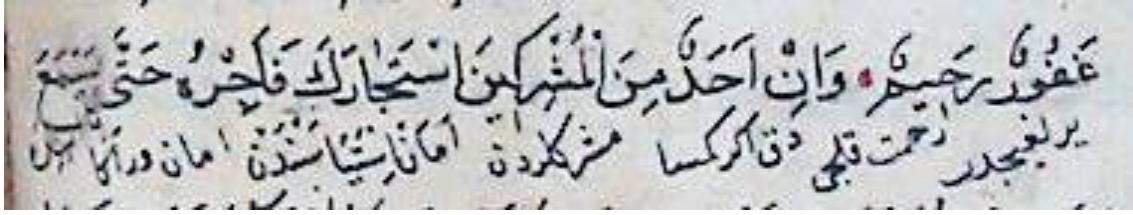

kulle mersad(in) fe-in tâbû veekâmû-ssalâte veâtevû-zzekâte fehallû sebîlehum inna(A)llâhe

Eğer tövbe ederler, namazı kılıp zekâtı da verirlerse, kendilerini serbest bırakın. Şüphesiz Allah

Her yolda pes eger döneler dağı tururlar namâzı dağı vireler zekâtı koñ yollarını bayıķ Tañrı

8.

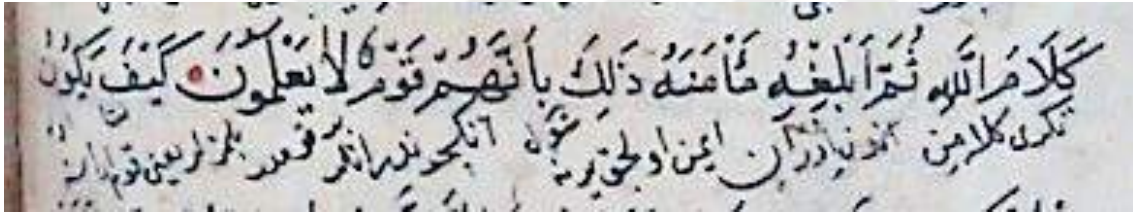

ğafûrun rahîm(un). Ve-in ehadun mine-lmuşrikîne-stecârake feecirhu hattâ yesme'a

çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir. Eğer Allah'a ortak koşanlardan biri senden sığınma talebinde bulunursa, Allah'ın kelâmını işitebilmesi için ona sığınma hakkı tanı.

Yarlığayıcıdur rahmet kılıcı dağı eger kimse müşriklerden âmân isteye senden âmân vir aña işide

9.

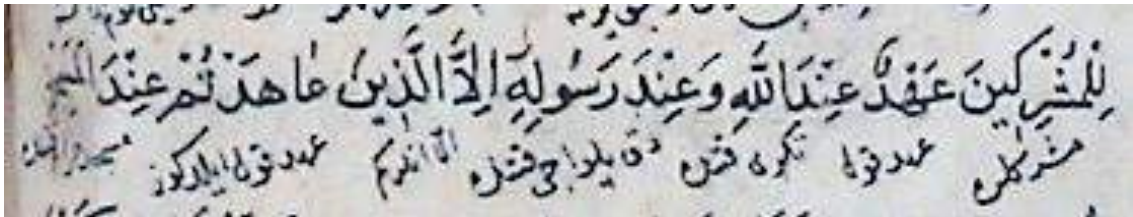

kelâma(A)llâhi şümme eblighu me/meneh(u) zâlîke bi-ennhum kavmun lâ ya'lemûn(e). Keyfe yekûnu

Sonra da onu güven içinde olacağı yere ulaştır. Bu, onların bilmeyen bir kavim olmaları sebebiyledir. Nasıl olabilir

Tañrı kelâmını andan irer anı emîn olacaq yire şol anuñ-çündür anlar bir kavmdür bilmezler ya 'nî kavm arasına nite ola

10.

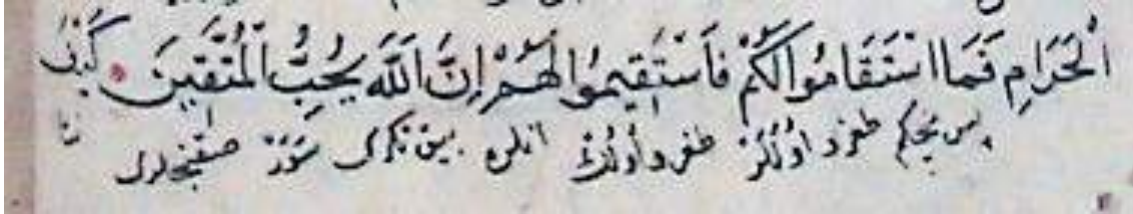

lilmuşrikîne 'ahdun 'inda(A)llâhi ve'inde rasûlihi illâ-lleżîne 'âhedtum 'inde-lmescidi-

Allah'a ortak koşanların Allah katında ve Resûlü yanında bir ahdi? Ancak Mescid-i Haram'ın yanında kendileriyle antlaşma yaptıklarınız başkadır.

Müşriklere 'ahd kavli Tañrı katında dağı yalavaçı katında illā anlar kim 'ahd kavli eyledüñüz Mescid-i Harām katında

11.

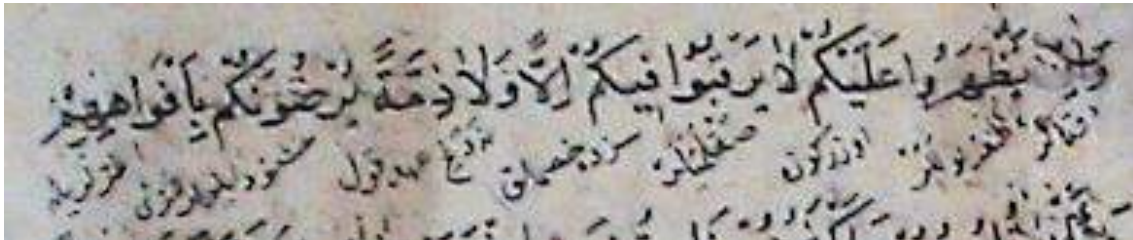
lharām(i) femâ-stekâmû lekum festekîmû lehum inna(A)llâhe yuhibbu-lmuttekîn(e). Keyfe

Bunlar size karşı dürüst davrandığı sürece, siz de onlara dürüst davranın. Çünkü Allah, kendine karşı gelmekten sakınanları sever.

Pes nice kim doğru olalar doğru oluñ anlara bayık Tañrı sever şakınıcıları nite

(327) [100a] TEVBE 8

1.

ve-in yazherû 'aleykum lâ yer kubû fikum illen velâ zimme(ten) yurđûnekum bi-efvâhihim

Onların bir ahdi nasıl olabilir ki! Eğer onlar size üstün gelselerdi, sizin hakkınızda ne akrabalık (bağlarını), ne de antlaşma (yükümlülüğünü) gözetirlerdi. Ağızlarıyla sizi hoşnut etmeye çalışıyorlar,

Dutalar doğru yollar üzerüñüze şaklamayalar sizde hışımlık ne dağı 'ahd kavli hoşnüd eylerler sizi ağızlarıyla

2.

vete/bâ kulûbuhum veekseruhum fâsikûn(e). İşterav bi-âyâti(A)llâhi ŗemenen kalîlen

oysa kalpleri buna karşı çıkıyor. Onların pek çoğu fasık kimselerdir. Allah'ın âyetlerini az bir karşılığa değiştiler de insanları

Dakı kavlı eylemez gönüллерi dakı eyregi anlarıñ tâ'atden çıkıcılardur şatun aldılar Tañrı âyetlerini az baha

3.

fesaddû 'an sebîlih(i) innehum sâe mâ kânû ya'melûn(e). Lâ yer**k**ubûne fî mu/minin illen

O'nun yolundan alıkoydular. Onların işledikleri gerçekten ne kötüdür! Bir mü'min hakkında ne akrabalık (bağlarını),

Yığdılar yolından bayık anlar yavuz oldu ol kim oldular işlerler şaklamazlar mü'minden hışımlık

4.

velâ zîmme(ten) veulâ-ike humu-lmu'tedûn(e). Fe-in tâbû veekâmû-ssalâte veâtevû

ne de antlaşma (yükümlülüğünü) gözetirler. Fakat tövbe edip, namazı kılar

*Ne dağı 'ahd kavlı dağı şunlardır haddin geçiciler ya 'nî küfrden pes eger tevbe eyleyeler dağı
tururlar namâzı dağı vireler*

5.

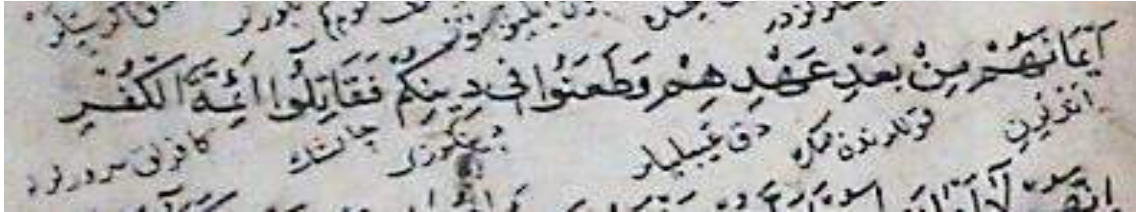

zekâte fe-ihvânukum fi-ddîn(i) venufassilu-l-âyâti likavmin ya'lemûn(e). Ve-in nekesû

ve zekâtı verirlerse, artık onlar sizin din kardeşlerinizdir. Bilen bir kavme âyetleri işte böyle
ayrı ayrı açıklarız. Eğer antlaşmalarından

*Zekâtı pes qarındaşlarıñuzdur dîn içinde dağı beyân eyleyevüz âyetleri kavm kim bilürler
dağı eger yiteler*

6.

eymânehum min ba'di 'ahdihim veta'anû fi dînikum fekâtilû e-immete-lkufri

sonra yeminlerini bozup dininize dil uzatırlarsa, küfrün elebaşlarıyla savaşın.

Andlarını kavllerinden şoñra dağı 'ayıblayalar dîniñüzi çalışuñ kâfirlik serverlerle

7.

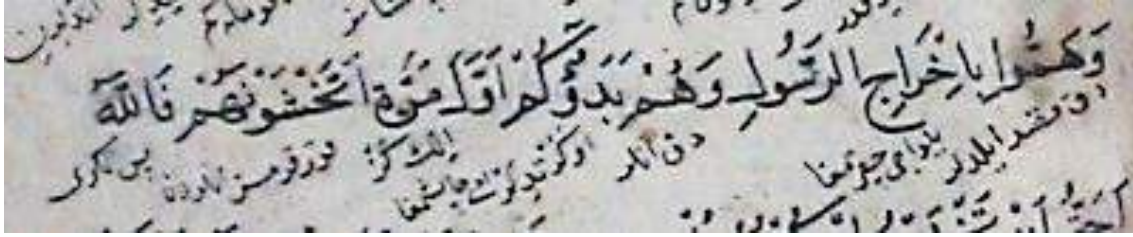

innehum lâ eymâne lehum le'allehum yentehûn(e). Elâ tukâtilûne kavmen nekesû
eymânehum

Çünkü onlar yeminlerine riayet etmeyen kimselerdir. Umulur ki, vazgeçerler. Yeminlerini bozan,

Bayık anlar andları yokdur anlaruñ anuñ-çün kim yıgınlalar pes çalışasız bir kavmle kim yidiler andlarını

8.

vehemmû bi-ihrâci-rrasûli vehum bedeûkum evvele merra(tin) etahşevnehum fa(A)llâhu peygamberi yurdundan çıkarmaya kalkışan ve üstelik size tecavüzü ilk defa kendileri başlatan bir kavimle savaşmaz mısınız? Yoksa onlardan korkuyor musunuz?

Dağı kaşd eylediler yalavaçı çıkarmağa dağı anlar öğretdiler ya 'nî çalışmağa ilk kez kırkar mı siz anlardan pes Tañrı

9.

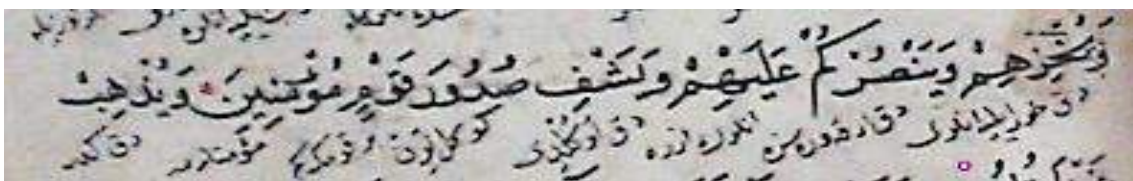

ehakku en tahşevhu in kuntum mu/minîn(e). Kâtîlûhum yu'azzibhumu(A)llâhu bi-eydikum

Oysa Allah, -eğer siz gerçek mü'minler iseniz- kendisinden korkmanıza daha lâyıktır. Onlarla savaşın ki, Allah onlara sizin ellerinizle azap etsin,

Lâyıkrağdur kırkasız eger olasız mü'mînler çalıřuñ anlaruñla 'azâb eyleye anlara Tañrı ellerüñüzle

10.

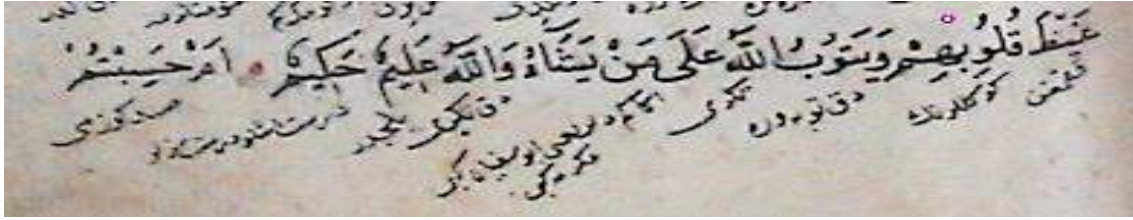

veyuhzihim veyensurkum ‘aleyhim veyeşfi sudûra kavmin mu/minîn(e). Veyużhib

onları rezil etsin, onlara karşı size yardım etsin, mü’min topluluğun gönüllerini ferahlatsın

Dağı hor eyle anları dağı arka vire size anlarıñ üzre dağı ögüldi gönüllerin bir kavmüñ kim mü’minlerdür dağı gider

11.

ğayza kulûbihim veyetûbu(A)llâhu ‘alâ men yeşâ(u) va(A)llâhu ‘alîmun hakîm(un).

Em hasibtum

ve onların kalplerindeki öfkeyi gidersin. Allah, dilediğinin tövbesini kabul eder. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Sandınız mı

Çakımağın gönülleriniñ dağı tevbe vire Tañrı aña kim diler ya’nî Ebu Sufyân gibi Mükerrerrem gibi dağı Tañrı bilicidür dürüst işlü dürüst sözlü şanduñuz mı

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait Konya Koyunoğlu Şehir Müzesi ve Kütüphanesi Yazmalar Koleksiyonu 11681 arşiv numarasına kayıtlı olan Kur'an-ı Kerim Tercümesinin 50b-100a varaklarını içeren metin hazırlanırken öncelikle yazmanın iç yapısı göz önünde bulundurularak doğru okuma yapmak amaçlanmıştır. Varak fotoğraflarının net olmaması ve yazarın ya da müstensih'in el yazısının okunaklı olmaması metnin okunmasını güçleştirmiştir. Eserde okunamayan yerler [...] ile gösterilmiştir.

Metin orijinal bir kaynağa bağlı olduğundan sure ve ayet düzenlemesine uyulmuştur. Yazar veya müstensih yer yer “yani” ile başlayan açıklamalar ekleyerek birebir satır arası Kur'an çevirisinden ayrılmıştır.

Surelere başlarken besmeleler orijinal hâlde verilmiştir. Türkçe tercümesi kullanılmamıştır.

Çalışmanın en önemli kısmı döneminde kullanılan fakat şu an kullanılmayan Türkçe dini kavram ve terimlerin tespitidir. Çalışmamızın incelemesinde belirtildiği üzere Arapça dini terimleri, Türkçe birebir karşılayan dini kavram ve terimler metinde mevcuttur. Dikkat çekici birkaç örnek olarak şunları verebiliriz: Allah- Tanrı, Rab-Çalab, peygamber- yalavaç-, günahsız- aru, cehennem- tamu, cennet- uçmak-, âlim- bilici, kutsal- görklü, günah -yazuk kelimeleriyle karşılanmıştır. Bu kavram ve terimler Türkçe söz varlığı açısından önem arz etmektedir. Çeviride Arapça kelimelere mümkün olduğunca Türkçe karşılık verilmeye çalışılmıştır. Dikkat çekici birkaç örnek olarak da “Allah” kelimesinin yerine “Tanrı” kelimesi

, “Rab” kelimesinin yerine “Çalab” kelimesi

; “Resûl” kelimesinin yerine “Yalavaç”

kelimesi

, “Nebî” kelimesinin yerine “Peygamber” kelimesi kullanılmasıdır

. Yabancı asıllı kelime kullanılmamaya çalışıldığı, neticesinde isim ve sıfat tamlamalarına, deyimlere, kelime gruplarına, bazen de “yani”li açıklamalara başvurulduğu görülmektedir. Kelimenin birebir karşılığı bulunmadığı durumlarda, özellikle dinî terimler açıklanırken, Arapça kelimenin aynısı kullanılmış ya da dönemin Türkçesinde yer alan Arapça ve Farsça asıllı kelimeler tek başına veya Türkçe ekler ve yardımcı fiillerle birlikte kullanılmıştır. Arapça aynen kullanılan dini kelimelere örnek verecek olursak sıklıkla karşımıza çıkan

kelimeler şunlardır: oruç, tevbe, mü'min, helâl, rahmet, rek'at, namaz, kâfir, murâd, şeytân, âhîret, îmân, şükr, ni'met, âyet, tevekkül, zekât, harâm, âhîret...

“Tanrı” kelimesinin sıfatı olarak; yarlıgayıcı, bilici, rahmet kılıcı, bendeşsiz, dürüst işlü gibi kelimeler kullanılmıştır.

Metnin Eski Anadolu Türkçesi olduğunun tespitine dair birkaç örnek verecek olursak:

• Eski Anadolu Türkçesi metinlerde son sesi ince ünlülü olan yabancı kelimelerin bazılarında getirilen ekler genellikle art damak ünsüzü taşıyan biçimleriyle eklenir:

Bezirgânlik , peygamberlik , kâfirlik

• Metinde kelime kök ve gövdelerinde görülen yuvarlak ünlünün düz ünlü hâline gelmesi ile ilgili örnekler de çoktur:

gümiş, ögit, oğıl

• /-ğ/ /-ğ/ >/-/ Eski Türkçedeki kelime ve hece sonundaki /-g/ler Oğuzcada düşmüştür:

aru, kapu, bilü

• Eski Anadolu Türkçesinde bazı kelimelerin ve eklerin ünlüleri sürekli yuvarlak olarak geçer:

Eksük, tanuk, artuk, yazuk, uyuvirsünler, bilür, çatumda, Çalabuñ, kılduk, olavuz, kılavuz, virdük

• Eski Anadolu Türkçesinde bazı ekler de sürekli düz olarak geçer:

hac günü, görici, bilici, yarlıgayıcı, olındı

• /e/ /i/ /é/ sorunu, Türkçedeki kapalı e sesini Eski Anadolu Türkçesi Metinlerinde gösterecek özel bir işaret yoktur. Bu sesle söylendiği düşünülen kelimeler (ɛ) y harfi ile yazılmıştır ve bu sebeple /i/ olarak okunmuştur:

gice , vir- , di-

• /b-/ /v-/ değişimi, Eski Türkçedeki kelime başı ve ortasındaki /b-/ /-b-/lerin Eski Anadolu Türkçesinde /v/ye dönüştüğünü ve bu dönüşümün sebebinin dudak nszleri olduğunu görürüz:

bir->vir-, yabız>yavuz, ben>-ven, siznleven, degülven, biz>-vuz, olavuz, koyavuz

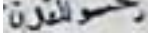
• /g-/< /k-/ değişimi, Eski Anadolu Türkçesinin Eski Türkçe ve devamı sayılabilecek Karahanlı, Harezmi, Kıpçak, Çağatay Trkelerinden ayrılan en önemli özelliklerinin başında söz başındaki tonsuz damak nsz /k-/ nin tonlulaşarak /g/ye dönüşmesi gelir. n sıradan ünlü taşıyan hemen hemen bütün kelimeler için bu kural geçerlidir:

kel->gel-, kit- >git-

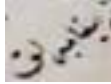
Ancak art sıradan(kalın) nl taşıyan kelimelerde bu kural tam olarak geçerli değildir:

ķapıg>ķapu

• /k-/ > /h-/ sızıcılaşması, Eski Türkçedeki söz başında art sıradan ünlü taşıyan belirli kelimelerdeki söz başı /k-/ sesi Eski Anadolu Türkçesinde sızıcılaşarak /h-/ ye dönmüştür:

yohsullara, yohsulluķdan

Türkiye Türkçesi yazı dilinde ise örnekteki gibi /h/li yapılar yeniden /k/li şekillere dönüşmüştür. Metinde “yazuķ” ve “daķı” kelimeleri /k/li şekilleri korunarak yazılmıştır.

Peygamber kelimesi eserde kimi yerde “peygmber” şeklinde uzun a (ā)

kullanılarak yazılırken kimi yerde de “peygmber” şeklinde yazılmıştır.

Eserde “alabısı” kelimesinde sürekli olarak yapılan bir iyelik yığılması tespit edilmiştir. 3.sahış iyelik eki fonksiyonunu kaybetmiş ve kelime kalıplaşmıştır. Kelimenin zerine bir 3.sahış iyelik eki daha gelmiş ve ek yığılmasına sebep olmuştur. Eserin pek çok

yerinde bu kelimenin bu şekilde kullanımı mevcuttur. Günümüzde de “kimisi” ve “birisi” sözcüklerinde bu tarz bir kullanımdan bahsetmek mümkündür.

Çalışmama temel aldığım eseri, alanında yapılan iki çalışmayla karşılaştırdığımda çalışmamızda ele aldığımız eserde Arapça kelimeleri karşılamada daha çok Türkçe sözcük kullanıldığı görülmektedir. Nisa suresinin 93. ayeti alınarak yapılan karşılaştırma şu şekildedir:

Vemen yaktul mu/minen mute’ammiden fecezâuhu cehennemü hâliden fihâ veğadiba(A)llâhu ‘aleyhi vele’anehu vee’adde lehu ‘azâben ‘azîmâ(n)

Kim bir mü’mini kasten öldürürse, cezası, içinde ebedî kalacağı cehennemdir. Allah, ona gazap etmiş, lânet etmiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır.

Çalışmamızda eserin yazarı ya da müstensih ayeti şu şekilde Türkçeye aktarırken:

dağı her kim depeleye mü’mini kaşd eyleyiciyken anuñ cezâsı tamudur ebed kalıcıyken anuñ içinde dağı ya’nî helâl gördi kağıdı Tañrı anuñ üzre dağı la’net eyledi aña dağı yaraqladı aña gazâb ulu

2011 yılında Mustafa TOKER tarafından hazırlanan “Anonim Satır Altı Kur’an Tercümesi-İnceleme-Metin-Tıpkıbasım Örnekleri-1-” adlı çalışmasında çalışmaya konu olan eserin yazarı ayeti şu şekilde Türkçeye aktarırken:

dağı kim öldürse bir mü’min kişi kaşd-ıla anuñ cezâsı cehennemdür. Ebedî kalur anda, dağı hışm eyler Tañrı Ta’âlâ anuñ üstine, la’net dağı ider aña. Dağı yaraqlar anuñ-çun ulu ‘azâb

Murat KÜÇÜK’ün 2001 doktora tezi olan “Eski Anadolu Türkçesine Ait Satır Arası İlk Kur’an Tercümesi” adlı çalışmasında ise çalışmanın temel alındığı eserin yazarı aynı ayeti şu şekilde Türkçeye aktarmıştır:

dağı kim öldürse bir mü’min kişi kaşd ile anuñ cezâsı cehennemdür ebedî kalur anda dağı hışm eyler Tañrı Ta’âlâ anuñ üstine la’net dağı eder aña dağı yaraqlar anuñiçün ulu ‘azâb

Çalışmamızda Arapça sözcük ve sözcük gruplarının Türkçe karşılıkları, bu sözcük ve sözcük gruplarının hemen altında verildiğinden cümleler devrik yapıdadır; fakat cümleleri kurallı hâle getirdiğimizde Türkçenin genel cümle yapısına ve ifade gücüne uygun olduğu görülmektedir.

Eserin başından sonuna kadar tek bir kişinin kaleminden çıktığı söylenebilir ancak yazar ya da müstensih hakkında herhangi bir bilgiye ulaşamamıştır.

Çalışmamızın neticesinde şunu söyleyebiliriz ki Türkçenin zenginliği aslında Arapça dini kavramları ve kelimeleri karşılamakta yeterlidir. Kur’an öğretim yöntemlerinde dini kavramların karşılığı olarak Türkçenin kullanılması hem okuduğunu anlamaya hem de

ibadetlerin doğru bir şekilde yerine getirilmesinde İslamiyet'in temel kaynağı olan Kur'an-ı Kerim'den doğrudan faydalanılmasına vesile olabilir.

KAYNAKLAR

- Akalın, Ş. H. (2011). *Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 11. Baskı, Ankara.
- Akar, A. (1992). *Eski Anadolu Türkçesiyle Yazılmış Satır Arası Bir Kur'an Tercümesi: Metin-Gramer- Sözlük*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Akar, A. (2018). *Oğuzların Dili Eski Anadolu Türkçesine Giriş*, Ötüken Neşriyat, İstanbul.
- Akçan, B. (2013). *Eski Anadolu Türkçesi Satır Arası Kur'an Tercümesi*, Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Niğde.
- Akpınar, A. (2015). *Eski Anadolu Türkçesi Dönemine Ait Bilinmeyen Satır Arası Türkçe Kur'an Tercümesi*, Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 10/16, p. 73-96, Ankara.
- Aksan, D. (2009). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, TDK Yayınları, Ankara.
- Aksan, D. (2018). *Türkçenin Sözcükleri*, Bilgi Yayınevi, İstanbul.
- Ata, A. (2004). *Türkçe İlk Kur'an Tercümesi (Rylands Nüshası) Karahanlı Türkçesi, Giriş-Metin- Notlar- Dizin*. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Aydar, H. (1993). *Kur'an-ı Kerim'in Tercümesi Meselesi*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Bayraktar, F.S. (2019). Doğu ve Batı Türkçesi Kur'an Tercümelerinde Esmâ'ül Hüsnâ'nın Türkçe Söylemleri, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Edirne.
- Delice, İ. (1992). *Eski Anadolu Türkçesi ile Yazılmış Satırarası Bir Kur'an Tercümesi (Gramer-Metin-Çeviri-Sözlük) 105b-170b*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Demir, C. (2018). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Önemli Bir Konu Türkçede Anlam Zenginliği, *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 3 (1) , 91-104.
- Devellioğlu, F. (2015). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara.
- Dilçin, C. (1983). *Yeni Tarama Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Diyanet İşleri Başkanlığı. (2011). *Kur'an-ı Kerim Meâli*. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- Eckmann, J. (1975). "Kur'an'ın Doğu Türkçesine Tercümeleri". *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 21: 15-24.
- Ercilasun, A.B. (2011). *Başlangıcından Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- Erdoğan, A. (1938). "Kur'an Tercümelerinin Dil Bakımından Değerleri", *Vakıflar Dergisi*, S:1, s. 47-51.

- Ergin, M. (1997). *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul.
- Güvenç, B. (1979). *İnsan ve Kültür*, Remzi Kitapevi Yayınları, İstanbul.
- Hacıeminoğlu N. (2019). *Karahanlı Türkçesi Grameri*, TDK Yayınları, Ankara.
- İnan, A. (1960). Kur'an'ın Eski Türkçe ve Oğuz-Osmanlıca Çevirileri Üzerine Notlar, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı, Belleten*, 8, 79-94.
- İnan, A. (1961). *Kur'ân-ı Kerîm'in Türkçeye Tercümeleri Üzerine Bir İnceleme*, s. 7-8, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- Kanar, M. (2018). *Eski Anadolu Türkçesi Sözlüğü*. Say Yayınları, İstanbul.
- Karabacak, E. (1992). *Manisa İl Halk Kütüphanesindeki Satır Arası Kur'an Tercümesi: Giriş-Metin-Dizin I-III*. Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- Korkmaz, Z. (2013). *Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Kök, A. (2004). *Karahanlı Türkçesi Satır-Arası Kur'an Tercümesi (TİEM-73 1v-235v/2) Giriş-İnceleme-Metin-Dizin*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kök, A. (2018). *Türk Hakanlığı Dönemi İlk Türkçe Satırarası Kur'an Çevirisi TİEM 73: İlmî Keşfi ve İlmî Neşri Meselesi*, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Küçük, M. (2014). *Eski Anadolu Türkçesi Dönemine Ait Satır Arası İlk Kur'an Tercümesi (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin)*. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Küçük, S. (2020). Satır Altı Kur'an Tercümeleri Üzerine. *Türk Ekini Dil ve Kültür Dergisi*, Sayı 5, s.13-20.
- Ölker, G. (2007). Ta'lim-i Lisan-ı Rumi ve Dil Öğretim Yöntemi, *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (22), 129-143.
- Ölker, P. (2008). Birince Kelimesi Üzerine, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (23), 99-110.
- Özcan, A. (1987). *Tebâreke Tefsiri: Metin-Gramer Notları-Sözlük*, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Özkan, M. (2010). *Tarihten Günümüze Kur'an'a Yaklaşımlar, Eski Anadolu Türkçesi Döneminde Yapılmış Kur'an Tercümeleri*, s. 518-555, İstanbul.
- Özkan, M. (2012). Eski Anadolu Türkçesi Döneminde Yapılmış Kur'an Tercümeleri, *İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, Cilt: 39, S.: 39, s.: 115-159, İstanbul.
- Özkul, A. Z. (1974). *'Amme Cüzü'nün Türkçe Tercümesi'nin Transkripsiyonlu Metni*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Mezuniyet Tezi.

- Sağol, G.(1995). *Harezmi Türkçesi Satır arası Kur'an Tercümesi Giriş-Metin-Sözlük ve Tıpkıbasım I-II*, Harvard Üniversitesi Yakındoğu Dilleri ve Medeniyetleri Bölümü.
- Solmaz, A. (2016). "Tokat Müzesinde Sergilenen Bir Satır Arası Kur'an Tercümesi", *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*, C.2, 439-450.
- Sökmen, İ. (2016). *Satır Altı Türkçe Kur'an Tercümelerinin Karşılaştırmalı Söz Varlığı*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalı, (Doktora Tezi), Ankara.
- Togan, Z. V. (1971). *Kur'an ve Türkler*, Kayı Yayınları.
- Toker, M. (2011). *Anonim Satır Altı Kur'an Tercümesi (İnceleme-Metin-Tıpkıbasım Örnekleri) I*. Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya.
- Topaloğlu, A. (1976). *Muhammed bin Hamza XV. Yüzyıl Başlarında Yapılmış Bir Kur'an Tercümesi, I-II*, Kültür Bakanlığı Yayınları, İstanbul.
- Topaloğlu, A. (1982). *Cevâhirü'l-Asdâf: Giriş-Metin-Sözlük*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Doçentlik Tezi.
- Türk Dil Kurumu. (2009). *Tarama Sözlüğü*. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Ünlü, S. (2004). *Karahanlı Türkçesi Satır-Arası Kur'an Tercümesi (TIEM 235v/3-450r/7) Giriş-Metin-İnceleme-Analitik Dizin*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Ünlü, S. (2007). "Kur'an-ı Kerim'in Türkçe'ye Çevrilmesi ve İlk Türkçe Kur'an Tercümeleleri". *Dinî Araştırmalar*, 9 (27): 9-56.
- Ünlü, S. (2012). *Doğu ve Batı Türkçesi Kur'an Tercümeleri Sözlüğü*, Eğitim Yayınevi.
- Üşenmez, E. (2010). *Eski Kur'an Tercümelerinden Özbekistan Nüshası Üzerinde Dil İncelemesi (Giriş-İnceleme-Metin-Sözlük-Ekler Dizini)*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul.
- Yazır, E. (2020). *Kur'an-ı Kerim Satır Arası Kelime Meali ve Türkçe Okunuş*, Haktan Yayınları, Konya.
- Zülfikar, H. (1970). *Çağatayca Kur'an Tefsiri: Dilbilgisi İncelemesi, Metin, Dizin*, Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Doktora Tezi, Ankara.